

MAO TSETUNG

Verker i utvalg

4

ARBEIDERE I ALLE LAND, FOREN DERE!

Mao Tsetung

Verker i utvalg

Bind 4

**Forlaget Oktober A/S
Oslo 1980**

Mål-, vekt- og pengeenheter
(samme som i bind 3)

Mao Tsetung:

Verker i utvalg, bind 4

Oversatt fra den autoriserte engelske oversettelsen av den første kinesiske utgava av det fjerde bindet av *Verker i utvalg* av Mao Tsetung, utgitt i september 1960 av Folkets Forlag, Peking.

Engelsk tittel: Selected Works of Mao Tse-tung, Volume IV

© Forlaget Oktober A/S, Oslo 1980

1. opplag 1980

Trykt hos A/S Duplotrykk, Oslo 1980

ISBN 82-7094-245-6

INNHold

PERIODEN MED DEN TREDJE REVOLUSJONÆRE BORGERKRIGEN

SITUASJONEN ETTER SEIEREN I MOTSTANDSKRIGEN MOT JAPAN OG DEN POLITISKE LINJA VÅR (13. august 1945)	15
CHIANG KAI-SHEK PROVOSERER TIL BORGERKRIG (13. august 1945)	31
TO TELEGRAMMER FRA ØVERSTKOMMANDERENDE FOR ATTENDE ARMÉGRUPPE TIL CHIANG KAI-SHEK (August 1945)	37
OM EN UTTALELSE FRA CHIANG KAI-SHEKS TALSMANN (16. august 1945)	45
OM FREDSFORHANDLINGENE MED KUOMINTANG — RUNDSKRIV FRA SENTRALKOMITEEN I KINAS KOMMUNISTISKE PARTI (26. august 1945)	50
OM FORHANDLINGENE I CHUNGKING (17. oktober 1945)	55
SANNHETEN OM ANGREPA FRA KUOMINTANG (5. november 1945)	67
PRODUKSJON OG NEDSETTING AV LANDSKYLDA ER TO VIKTIGE OPPGAVER I FORSVARET AV DE FRIGJORTE OMRÅDENE (7. november 1945)	73
LINJA FOR ARBEIDET I DE FRIGJORTE OMRÅDENE I 1946. (15. desember 1945)	76
BYGG FASTE BASEOMRÅDER I NORDØST-KINA (28. desember 1945)	81
NOEN SYNSPUNKTER PÅ VURDERINGA AV DEN INTERNASJONALE SITUASJONEN I DAG (April 1946)	86
KNUS CHIANG KAI-SHEKS OFFENSIV MED FORSVARSKRIG (20. juli 1946)	88
SAMTALE MED DEN AMERIKANSKE JOURNALISTEN ANNA LOUISE STRONG (August 1946)	96

KONSENTRER EN OVERLEGEN STYRKE FOR Å ØDELEGGE FIENDESTYRKENE EN FOR EN <i>(16. september 1946)</i>	102
SANNHETEN OM «MEKLINGA» TIL DE FORENTE STATER OG FRAM- TIDSUTSIKTENE FOR BORGERKRIGEN I KINA <i>(29. september 1946)</i>	107
OPPSUMMERING ETTER TRE MÅNEDER <i>(1. oktober 1946)</i>	110
HILS DET NYE OPPSVINGET I DEN KINESISKE REVOLUSJONEN <i>(1. februar 1947)</i>	117
OM DEN MIDLERTIDIGE OPPGIVELSE AV YENAN OG FORSVARET AV GRENSEOMRÅDET MELLOM SHENSI, KANSU OG NINGSIA — TO DOKUMENTER FRA SENTRALKOMITEEN I KINAS KOMMU- NISTISKE PARTI <i>(November 1946 og april 1947)</i>	127
OPERASJONSPLANEN FOR KRIGSSKUEPlassen I NORDVEST <i>(15. april 1947)</i>	131
CHIANG KAI-SHEK-REGJERINGA ER BELEIRA AV HELE FOLKET <i>(30. mai 1947)</i>	133
STRATEGI FOR DET ANDRE ÅRET AV FRIGJØRINGSKRIGEN <i>(1. september 1947)</i>	138
OPPROP FRA DET KINESISKE FOLKETS FRIGJØRINGSHÆR <i>(Oktober 1947)</i>	145
OM NYUTGAVA AV DE TRE HOVEDREGLENE FOR DISIPLIN OG DE ÅTTE PÅBUDA — INSTRUKS FRA HOVEDKVARTERET TIL DET KINESISKE FOLKETS FRIGJØRINGSHÆR <i>(10. oktober 1947)</i>	152
SITUASJONEN NÅ OG VÅRE OPPGAVER <i>(25. desember 1947)</i>	154
OM INNØFØRINGA AV ET RAPPORTSYSTEM <i>(7. januar 1948)</i>	175
NOEN VIKTIGE SPØRSMÅL I POLITIKKEN TIL PARTIET NÅ <i>(18. januar 1948)</i>	178
DEN DEMOKRATISKE BEVEGELSEN I HÆREN <i>(30. januar 1948)</i>	187
ULIK SLAGS TAKTIKK FOR Å GJENNOMFØRE JORDLOVEN I ULIKE OMRÅDER <i>(3. februar 1948)</i>	189
KORRIGER «VENSTRE»-FEIL I PROPAGANDAEN FOR JORDREFORMEN <i>(11. februar 1948)</i>	192
VIKTIGE PUNKTER I JORDREFORMEN I DE NYE FRIGJORTE OMRÅDENE <i>(15. februar 1948)</i>	195
OM INDUSTRI- OG HANDELSPOLITIKKEN <i>(27. februar 1948)</i>	197
SPØRSMÅLET OM DET NASJONALE BORGERSKAPET OG DE OPPLYSSTE STORFOLKA <i>(1. mars 1948)</i>	200

OM DEN STORE SEIEREN I NORDVEST OG OM DEN NYE TYPEN IDEOLOGISK SKOLERINGSBEVEGELSE I FRIGJØRINGSHÆREN (7. mars 1948)	204
RUNDSKRIV OM SITUASJONEN (20. mars 1948)	211
TALE PÅ EN KADERKONFERANSE I DET FRIGJORTE OMRÅDET SHANSI-SUIYUAN (1. april 1948)	219
TALE TIL REDAKSJONEN I SHANSI-SUIYUAN DAGBLAD (2. april 1948)	232
TELEGRAM TIL OVERKOMMANDOEN PÅ LOYANG-FRONTEN ETTER GJENEROBRINGA AV BYEN (8. april 1948)	237
TAKTISKE PROBLEMER I ARBEIDET PÅ LANDSBYGDA I DE NYE FRIGJORTE OMRÅDENE (24. mai 1948)	240
ARBEIDET MED JORDREFORMEN OG KONSOLIDERINGA AV PARTIET I 1948 (25. mai 1948)	242
OPERASJONSPLANEN FOR LIAOSHI-SHENYANG-FELTTOGET (September og oktober 1948)	249
STYRK SYSTEMET MED PARTIKOMITEER (20. september 1948)	256
OM SEPTEBERMØTET — RUNDSKRIV FRA SENTRALKOMITEEN I KINAS KOMMUNISTISKE PARTI (10. oktober 1948)	258
OPERASJONSPLANEN FOR HUAI-HAI-FELTTOGET (11. oktober 1948)	267
REVOLUSJONÆRE I HELE VERDEN — GÅ SAMMEN OG KJEMP MOT DEN IMPERIALISTISKE AGGRESJONEN! (November 1948)	271
DEN VELDIGE ENDRINGA I DEN MILITÆRE SITUASJONEN I KINA (14. november 1948)	275
OPERASJONSPLANEN FOR PEIPING-TIENTSIN-FELTTOGET (11. desember 1948)	278
INNSTENDIG OPPFØRDRING TIL TU YU-MING OG ANDRE OM Å OVERGI SEG (17. desember 1948)	283
GJENNOMFØR REVOLUSJONEN FULLT UT (30. desember 1948)	286
OM OPPMODINGA FRA KRIGSFØRBYTEREN OM FRED (5. januar 1949)	295
ERKLÆRING OM DEN AKTUELLE SITUASJONEN FRA MAO TSETUNG, FORMANN I SENTRALKOMITEEN I KINAS KOMMUNISTISKE PARTI (14. januar 1949)	300
KOMMENTAR FRA TALSMANNEN FOR KINAS KOMMUNISTISKE PARTI TIL RESOLUSJONEN FRA EKSEKUTIV-YUANEN I NANKING (21. januar 1949)	305

ORDRE TIL DEN REAKSJONÆRE KUOMINTANG-REGJERINGA OM Å ARRESTERE PÅ NYTT YASUJI OKAMURA, TIDLIGERE ØVERST-KOMMANDERENDE FOR DE JAPANSKE AGGRESJONSSTYRKENE I KINA, OG OM Å ARRESTERE BORGERKRIGSFORBRYTERNE I KUOMINTANG — ERKLÆRING FRA TALSMANNEN FOR KINAS KOMMUNISTISKE PARTI (28. januar 1949)	308
STRAFF AV JAPANSKE KRIGSFORBRYTERE OG KRIGSFORBRYTERE FRA KUOMINTANG MÅ VÆRE MED BLANT FREDSVILKÅRA — ERKLÆRING FRA TALSMANNEN FOR KINAS KOMMUNISTISKE PARTI (5. februar 1949)	316
GJØR HÆREN TIL EN ARBEIDSSTYRKE (8. februar 1949)	320
HVORFOR FORTSETTER DE HÅPLØST SPLITTA REAKSJONÆRE MED DE MENINGSLØSE ROPA OM «TOTAL FRED»? (15. februar 1949)	323
DE REAKSJONÆRE I KUOMINTANG BYTTER UT «APPELLEN OM FRED» MED EN APPELL OM KRIG (16. februar 1949)	329
OM DE ULIKE SVARA FRA KUOMINTANG PÅ SPØRSMÅLET OM ANSVARET FOR KRIGEN (18. februar 1949)	332
RAPPORT PÅ DEN ANDRE PLENUMSSESJONEN TIL DEN SJUENDE SENTRALEKOMITEEN I KINAS KOMMUNISTISKE PARTI (5. mars 1949)	341
ARBEIDSMETODENE I PARTIKOMITEENE (13. mars 1949)	357
HVOR GÅR NANKING-REGJERINGA? (4. april 1949)	363
ORDRE TIL HÆREN I SAMBAND MED FRAMRYKKINGA OVER HELE LANDET (21. april 1949)	367
KUNNGJØRING FRA DET KINESISKE FOLKETS FRIGJØRINGSHÆR (25. april 1949)	377
OM VOLDSHANDLINGENE FRA BRITISKE KRIGSSKIP — ERKLÆRING FRA TALSMANNEN FOR OVERKOMMANDOEN I DET KINESISKE FOLKETS FRIGJØRINGSHÆR (30. april 1949)	381
TALE TIL FORBEREDELSESKOMITEEN FOR DEN NYE POLITISKE RÅDGIVENDE KONFERANSEN (15. juni 1949)	384
OM FOLKETS DEMOKRATISKE DIKTATUR (30. juni 1949)	389
KVITT DERE MED ILLUSJONENE OG GJØR KLAR TIL KAMP (14. august 1949)	404
LYKKE PÅ REISA, LEIGHTON STUART! (18. august 1949)	413
HVORFOR ER DET NØDVENDIG Å DISKUTERE HVITBOKA? (28. august 1949)	422

«VENNSKAP» ELLER AGGRESJON? (30. august 1949)	428
SAMMENBRUDDET FOR DEN IDEALISTISKE HISTORIEOPPFATNINGA (16. september 1949)	432

**PERIODEN MED
DEN TREDJE REVOLUSJONÆRE
BORGERKRIGEN**

SITUASJONEN ETTER SEIEREN I MOTSTANDSKRIGEN MOT JAPAN OG DEN POLITISKE LINJA VÅR

13. august 1945

Kamerat Mao Tsetung holdt denne talen på et kadermøte i Yenan. Den er en inngående studie av grunntrekka i den politiske situasjonen i Kina etter seieren i motstandskrigen mot Japan, og legger fram den revolusjonære taktikken til proletariatet på grunnlag av den marxist-leninistiske metoden med klasseanalyse. Som kamerat Mao Tsetung hadde påpekt i åpningstalen på den sjuende nasjonale kongressen til Kinas Kommunistiske Parti i april 1945, sto Kina fortsatt overfor to skjebner, to framtidsutsikter, etter at den japanske imperialismen var slått — enten bli til et nytt Kina, eller fortsette med å være det gamle Kina. Storgodseierne og storborgerskapet i Kina, som Chiang Kai-shek representerte, ville rive fruktene av seieren i motstandskrigen ut av hendene på folket. De ville bevare Kina som et halvkolonialt og halvføydalt land under sitt eget diktatur. Kinas Kommunistiske Parti, som representerte interessene til proletariatet og folkemassene, satte på den ene sida alle krefter inn i kampen for fred og mot borgerkrig. På den andre sida måtte det forberede seg på å møte de kontrarevolusjonære planene til Chiang Kai-shek om å sette i verk borgerkrig over hele landet, og det måtte utforme en riktig politikk. Det vil si at det ikke måtte ha noen illusjoner om imperialismen og reaksjonen og ikke være redd for truslene fra den kanten, men forsvare fruktene av folkets kamp besluttsomt og stri for å bygge et nytt Kina — et nydemokratisk Kina for de breie folke-massene under ledelse av proletariatet. Den avgjørende kampen mellom de to skjebnene, de to framtidsutsiktene, som Kina sto overfor, var innholdet i den historiske perioden fra motstandskrigen mot Japan tok slutt til Folkerepublikken Kina blei oppretta, den historiske perioden med frigjøringskrigen til det kinesiske folket eller den tredje revolusjonære borgerkrigen. Etter motstandskrigen reiv Chiang Kai-shek fredsavtalene i stykker gang på gang, med støtte fra USA-imperialismen. Han satte i verk en gigantisk kontrarevolusjonær borgerkrig uten sidestykke i historia i et forsøk på å knuse styrkene til folket. Takket være den riktige ledelsen fra Kinas Kommunistiske Parti trengte ikke det kinesiske folket mer enn fire års kamp for å vinne en stor seier over hele landet. Chiang Kai-shek blei styrta, og det blei skapt et nytt Kina.

I disse dagene skjer det ei veldig endring i situasjonen i Det fjerne østen. Nå er det klart at den japanske imperialismen kommer til å kapitulere. Det som gjorde utslaget for å få Japan til å overgi seg, var at Sovjetunionen blei med i krigen. En million soldater fra den røde hæren rykker inn i Nordøst-Kina. Ingen kan stå mot denne krafta. Den japanske imperialismen kan ikke fortsette å slåss lenger.¹ Den harde og innbitte motstandskrigen til det kinesiske folket er krona med seier. Det historiske stadiet med motstandskrigen mot Japan er over.

Hvordan er forholda mellom de ulike klassene i Kina, og hvordan er forholdet mellom Kuomintang og kommunistpartiet i denne situasjonen? Hvordan kommer disse forholda til å være i framtida? Hva er linja til partiet vårt? Disse spørsmåla er svært viktige for folket i hele landet og for alle medlemmene av partiet vårt.

Hva med Kuomintang? Se på fortida til partiet, så forstår du hvordan det er i dag. Se på fortida og nåtida til partiet, så forstår du hvordan det blir i framtida. Før i tida førte dette partiet kontrarevolusjonær borgerkrig i ti samfulle år. Under motstandskrigen satte det i verk tre storstilte anti-kommunistiske felttog², i 1940, 1941 og 1943. Hver gang prøvde det å utvide angrepet til en landsomfattende borgerkrig. Disse forsøka slo feil fordi partiet vårt hadde en riktig politikk, og fordi folket i hele landet gjorde motstand. Alle veit at Chiang Kai-shek, den politiske representanten for storgodseierne og storborgerskapet i Kina, er en svært grusom og sveikefull fyr. Politikken hans har vært å se på med korslagte armer, vente på seieren, ta vare på sine egne styrker og forberede seg på borgerkrig. Den seieren han har venta på er kommet, og nå er denne «generalissimusen» klar til å «komme ned fra fjellet».³ De siste åtte åra har vi bytta plass med Chiang Kai-shek — før var vi på fjellet og han på elvebreddene.⁴ Under motstandskrigen var vi bak fiendens linjer, han dro til fjells. Nå kommer han ned fra fjellet, han kommer ned for å rive til seg fruktene av seieren.

De siste åtte åra har folket og hæren i de frigjorte områdene våre frigjort veldige områder. De har stått mot og bundet storparten av de japanske invasjonsstyrkene og nesten alle marionettstyrkene, til tross for at de ikke fikk hjelp utofra i det hele tatt, men måtte stole helt på egne krefter. Det er bare den beslutsomme motstanden og den heltemodige kampen vår som har redda de 200 millioner menneskene i det store baklandet⁵ fra å bli valsa ned av de japanske angriperne, og spart områdene der disse 200 millioner menneskene bor for å bli okkupert av

japanerne. Chiang Kai-shek gjemte seg bak et borgvern på Omei-fjellet — borgvernet var de frigjorte områdene, folket og hæren i de frigjorte områdene. Når vi forsvarte de 200 millioner menneskene i det store baklandet, verna vi denne «generalissimusen» samtidig. Vi ga han både tid og rom til å sitte i ro og mak og vente på seieren med korslagte armer. Tid — åtte år og en måned. Rom — et område med 200 millioner innbyggere. Det var vi som skapte disse vilkåra for ham. Hadde det ikke vært for oss, kunne han ikke stått og sett på uten å gjøre noe. Betyr det at «generalissimusen» er takknemlig mot oss nå? Å nei, ikke den karen! Denne fyren har aldri visst hva takknemlighet er. Hvordan kom Chiang Kai-shek til makta? Ved hjelp av nordekspedisjonen,⁶ ved hjelp av den første perioden med samarbeid mellom Kuomintang og kommunistpartiet,⁷ ved hjelp av den støtta han fikk fra folket som ikke hadde gjennomskua han. Da han hadde fått makta, var Chiang Kai-shek slett ikke takknemlig mot folket. Han slo dem ned og kasta dem ut i et blodbad, en borgerkrig som varte i ti år. Dette avsnittet av historia kjenner dere godt, kamerater. Under motstandskrigen som pågår nå, har det kinesiske folket forsvart ham igjen. Nå ender denne krigen med seier, og det er like før Japan overgir seg. Men han er slett ikke takknemlig mot folket. Tvert imot, han blar gjennom arkivene fra 1927, og har lyst til å gå fram på samme måte som den gangen.⁸ Han sier at det aldri har vært noen «borgerkrig» i Kina, bare «undertrykking av banditter». Han kan kalle det hva han vil, saka er at han har lyst til å starte en borgerkrig mot folket, han har lyst til å slakte folket.

Det fins mange i folket og blant partikameratene våre som ikke kommer til å forstå dette spørsmålet skikkelig før det bryter ut borgerkrig over hele landet. Det har ennå ikke brutt ut borgerkrig i stor målestokk, borgerkrigen er ennå ikke utbredt eller åpen, og det har ennå ikke vært mange slag. Dette har fått mange til å tenke: «Kanskje det ikke blir borgerkrig likevel!» Mange andre er redde for borgerkrig. Denne frykten er ikke uten grunn. Først hadde vi ti år med kamp, og så åtte år til med motstandskrig. Hvor vil alt dette ende hvis kampene fortsetter? Det er helt naturlig at det oppstår en slik angst. Partiet vårt har ført en klar og konsekvent politikk overfor Chiang Kai-sheks intriger for å starte borgerkrig: Vi går beslutsomt mot borgerkrig, vi er motstandere av borgerkrig og prøver å avverge den. I tida som kommer skal vi fortsette med å bruke alle krefter og all vår tålmodighet til å lede folket i kampen for å avverge borgerkrig. Likevel må vi være

2. — Mao: Verker i Utvalg 4.

nøkterne og se i øynene at faren for borgerkrig er svært alvorlig fordi politikken til Chiang Kai-shek er fastlagt allerede. Politikken til Chiang Kai-shek er borgerkrig. Politikken vår, politikken til folket, er mot borgerkrig. Det er bare det kinesiske kommunistpartiet og det kinesiske folket som er motstandere av borgerkrig — det er synd at Chiang Kai-shek og Kuomintang ikke er enige med dem. Den ene parten vil slåss, og den andre parten vil det ikke. Dersom ingen av partene ville slåss, ville det ikke bli noen kamp. Nå er det bare den ene parten som er mot kamp, og denne parten er ennå ikke sterk nok til å holde den andre parten i sjakk. Derfor er det svært stor fare for borgerkrig.

Partiet vårt påpekte i god tid at Chiang Kai-shek ville holde fast på den reaksjonære politikken sin med diktatur og borgerkrig. Før, under og etter den sjuende partikongressen⁹ gjorde vi ganske godt arbeid for å gjøre folket oppmerksom på faren for borgerkrig, slik at hele folket, medlemmene av partiet og hæren vår skulle være mentalt forberedt god tid i forvegen. Dette er svært viktig, og det gjør stor forskjell om vi er forberedt på denne måten eller ikke. I 1927 var partiet vårt svært ungt ennå, og det var fullstendig uforberedt mentalt på det kontrarevolusjonære overraskelsesangrepet fra Chiang Kai-shek. Frukten av seieren som folket hadde vunnet gikk raskt tapt, folket måtte gjennomgå langvarige lidelser, og et lysende Kina sank ned i mørke. Denne gangen er det annerledes. Partiet vårt har skaffa seg rike erfaringer fra tre revolusjoner¹⁰ og blitt mye mer politisk modent. Sentralkomiteen i partiet har gang på gang forklart faren for borgerkrig nøye, og derfor er hele folket, alle partimedlemmene og de væpna styrkene som partiet leder, forberedt.

Chiang Kai-shek prøver alltid å rive til seg hvert minste grann av makt og hvert minste grann av fordeler som folket har skaffa seg. Og hva gjør vi? Politikken vår er å gi ham igjen like for like og kjempe for hver tomme jord. Vi gir igjen med samme mynt. Han prøver alltid å presse krig på folket. Han har ett sverd i venstre hand og ett i høyre. Vi griper også til sverdet, vi følger hans eksempel. Denne metoden kom vi først fram til etter undersøkelser og studier. Slike undersøkelser og studier er svært viktige. Når vi ser at den andre fyren holder noe i hendene, må vi undersøke saka. Hva er det han holder i hendene? Sverd. Hva brukes sverd til? Til å drepe. Hvem vil han drepe med sverda sine? Folket. Når vi har funnet ut dette, må vi undersøke videre — det kinesiske folket har også hender. Det kan også gripe til sverdet, og

har det ikke noe sverd, kan det smi seg et. Det kinesiske folket har oppdaga denne sannheten etter langvarige undersøkelser og studier. Krigsherrene, godseierne, de lokale tyrannene, de ondskapsfulle storfolka og imperialistene har sverd i hendene alle sammen, og de er ute for å drepe. Folket har forstått dette, og nå gir det igjen med samme mynt. Noen av oss lar ofte være å gjøre slike undersøkelser og studier. Chen Tu-hsiu¹¹ for eksempel, forsto ikke at en kan drepe folk med sverd. Mange lurer på hvordan det er mulig at en leder i kommunistpartiet ikke er kjent med en så opplagt og hverdagslig sannhet. Helt umulig er det nå ikke. Chen Tu-hsiu hadde ikke undersøkt og studert dette, og derfor forsto han det ikke. Derfor kalte vi han en opportunist. Den som ikke undersøker og studerer har ikke rett til å uttale seg, og derfor tok vi fra Chen Tu-hsiu denne retten. Vi har valgt ei annen linje enn Chen Tu-hsiu, og satt folket, som blir undertrykt og slakta ned, i stand til å gripe til sverdet. Skulle noen prøve å drepe oss igjen, kommer vi til å gi igjen med samme mynt. Det er ikke lenge siden Kuomintang sendte seks divisjoner for å angripe Kuanchung underområde som var på våre hender. Tre av dem rykka inn og tok et område på 20 ganger 100 li. Vi ga igjen med samme mynt og utsletta Kuomintangstyrkene helt, grundig og fullstendig innafor dette området på 20 ganger 100 li.¹² Politikken vår er å gi igjen like for like og kjempe for hver tomme jord. Vi skal aldri la Kuomintang ta områdene våre uten hard kamp eller drepe folket vårt som de vil. Å kjempe for hver tomme jord betyr sjølsagt ikke å følge den gamle «venstre»-linja med «ikke å gi fra seg en eneste tomme jord i baseområdene».¹³ Denne gangen ga vi fra oss et område på 20 ganger 100 li. Vi ga det fra oss i slutten av juli og tok det tilbake i begynnelsen av august. Etter Sør-Anhwei-hendinga i 1941¹⁴, spurte forbindelsesoffiseren fra Kuomintang-staben meg en gang hva vi hadde tenkt å gjøre. Jeg svarte: «Du er her i Yenan hele tida, og enda veit du ikke det? Hvis Ho går løs på oss, går vi løs på han. Hvis Ho slutter, slutter vi også.»¹⁵ På den tida blei ikke Chiang Kai-shek nevnt, bare Ho Ying-chin. I dag sier vi: «Hvis Chiang går løs på oss, går vi løs på han. Hvis Chiang slutter, slutter vi også.» Vi kommer til å gi igjen med samme mynt. Nå sliper Chiang Kai-shek sverda sine, og derfor må vi slippe våre også.

De rettene folket har vunnet må aldri gis opp lettvtint. De må forsvare med kamp. Vi vil ikke ha borgerkrig. Men hvis Chiang Kai-shek absolutt vil tvinge borgerkrig på det kinesiske folket, har ikke vi annet

valg enn å gripe til våpen og slåss mot ham i selvforsvar for å verne liv og eiendom, retter og velferd for folket i de frigiorte områdene. Dette blir en borgerkrig som han tvinger på oss. Om vi ikke vinner, skal vi verken skyld på himmel eller jord, bare på oss sjøl. Men ingen må tru at det blir lettvinnt å stjele eller svindle fra folket de rettene det har oppnådd. Det er umulig. I fjor spurte en amerikansk korrespondent meg: «Hvem har gitt dere fullmakt til å handle?» Jeg svarte: «Folket.» Hvem skulle det ellers være, om ikke folket? Kuomintang som styrer landet, har ikke gitt oss noen fullmakt. De anerkjenner oss ikke. Vi deltar i Folkets politiske råd som «kulturorganisasjon»¹⁶, slik det er slått fast i reglene. Men vi sier at vi ikke er noen «kulturorganisasjon». Vi har en hær, og er en «militær organisasjon». 1. mars i år uttalte Chiang Kai-shek at kommunistpartiet måtte gi fra seg hæren sin før det kunne bli godkjent som et lovlig parti. Denne uttalelsen fra Chiang Kai-shek står fortsatt ved lag. Vi har ikke gitt fra oss hæren vår, og derfor er vi ikke godkjent som et lovlig parti, vi «trosser både verdslige og guddommelige lover». Det er vår plikt å vise ansvar for folket. Alle ord, alle handlinger og alle politiske linjer fra vår side må stemme overens med folkets interesser, og hvis det blir gjort feil, må de bli rettet på — det er det det betyr å vise ansvar for folket. Kamerater! Folket vil ha frigjøring. Derfor gir de fullmakt til folk som kan representere dem og arbeide trufast for dem, det vil si til oss kommunister. Vi er representanter for folket, og vi må representere dem godt og ikke gå fram som Chen Tu-hsiu. Chen Tu-hsiu gikk ikke inn for politikken med å gi igjen like for like og kjempe for hver tomme jord da han sto overfor kontrarevolusjonære angrep mot folket. Det førte til at han i løpet av et par måneder i 1927 satte over styr alle de rettene folket hadde oppnådd. Denne gangen må vi være på vakt. Politikken vår er helt forskjellig fra politikken til Chen Tu-hsiu. Vi lar oss ikke lure av noen slags knep. Vi må holde hodet klart og ha en riktig politikk. Vi må ikke gjøre feil.

Hvem er det som har rett til fruktene av seieren i motstandskrigen? Det er ganske innlysende. Ta for eksempel et ferskentre. Når treet bærer frukt er det seiersfrukter. Hvem har rett til å plukke ferskenene? Spør hvem som planta og vanna treet. Chiang Kai-shek satt på fjellet og bar ikke ei eneste bøtte vann, men nå strekker han ut armen langt borte fra for å plukke ferskenene. «Jeg, Chiang Kai-shek, eier disse ferskenene,» sier han. «Jeg er godseieren, dere er mine livegne,

og jeg lar dere ikke få lov til å plukke noen.» Vi har gått mot ham i pressa.¹⁷ Vi sier: «Du har aldri båret vann, og derfor har du ikke rett til å plukke ferskenene. Vi, folket i de frigjorte områdene, vanna treet dag inn og dag ut, og derfor har vi størst rett til å høste frukten.» Kamerater! Folket i de frigjorte områdene har ofra liv og lemmer for å vinne seieren i motstandskrigen. Det skal være folkets seier, og fruktene av denne seieren i motstandskrigen skal gå til folket. Når det gjelder Chiang Kai-shek, så gjorde han passiv motstand mot Japan, men han kjempa aktivt mot kommunistpartiet. Han var en klamp om foten på folket under motstandskrigen. Nå kommer denne klampen og vil grafse til seg fruktene av seieren. Han vil at Kina skal falle tilbake til den gamle tilstanden fra tida før krigen, og finner seg ikke i den minste forandring. Dette fører til kamp. Kamerater! Denne kampen er svært alvorlig.

At det er folket som bør få fruktene av seieren i motstandskrigen, er en ting. Men hvem som vil få dem til slutt, om det blir folket eller ikke, er noe helt annet. Vær ikke for sikre på at alle fruktene av seieren kommer til å falle i hendene på folket. Chiang Kai-shek kommer til å raske til seg en mengde store ferskener, som Shanghai, Nanking, Hangchow og andre storbyer. Han har rotta seg sammen med USA-imperialismen, og disse stedene er det de som har overtaket. Foreløpig kan det revolusjonære folket stort sett bare sikre seg områdene på landsbygda. En annen ferskenklase kommer de to partene til å kjempe om. Det er de mellomstore og små byene som ligger langs Tatung-Puchow-jernbanen nord for Taiyuan, langs den midterste delen av Peiping-Suiyuan-jernbanen, langs Peiping-Liaoning-jernbanen, langs Peiping-Hankow-jernbanen nord for Chengchow, langs Chengting-Taiyuan-jernbanen, langs Paikuei-Chincheng-jernbanen,¹⁸ langs Tehchow-Shihchiachuang-jernbanen, langs Tientsin-Pukow-jernbanen, langs Tsingtao-Tsinan-jernbanen og langs Lunghai-jernbanen øst for Chengchow. Vi må kjempe om disse mellomstore og små byene. De er de mellomstore og små ferskenene som folket i de frigjorte områdene har vanna med sin egen svette og sitt eget blod. Ennå er det ikke lett å si om disse stedene vil falle i hendene på folket. Nå kan vi bare si to ord: Kjemp hardt. Fins det steder som helt sikkert vil falle i hendene på folket? Ja, det gjør det. Det er de veldige områdene på landsbygda og de mange byene i provinsene Hopei, Chahar og Jehol,¹⁹ i storparten av Shansi, hele Shantung og Nord-Kiangsu. I alt er det tre, fire, fem el-

ler seks større eller mindre områder der landsbyene er knytta sammen, med om lag hundre byer i ett område, sytti til åtti i et annet og førti til femti i et tredje. Hva slags byer er det? Mellomstore og små byer. Vi er sikre på dem, vi har styrke til å plukke disse fruktene av seieren. Dette blir første gang i historia til den kinesiske revolusjonen at vi får en slik klasse med frukt. Bare en gang i historia har vi hatt så mye som tjueen fylkeshovedsteder²⁰ i det sentrale baseområdet i Kiangsi-provinsen, nemlig etter at vi hadde knust det tredje «innringings- og undertrykkings»-felttoget²¹ til fienden i den andre halvdel av 1931. Men det var ingen mellomstore byer blant dem. Med disse tjueen småbyene kom det samla folketallet på det meste opp i 2 500 000. Med dette som grunnlag kunne det kinesiske folket fortsette kampen så lenge som det gjorde, vinne så store seirer og knuse så store «innringings- og undertrykkings»-felttog. Seinere lei vi nederlag. Vi må ikke skylde på Chiang Kai-shek, men på oss sjøl, fordi vi ikke kjempa godt nok. Denne gangen har vi tre, fire, fem eller seks områder der dusinvis av store og små byer er knytta sammen i et sammenhengende område. Det betyr at det kinesiske folket kommer til å rå over tre, fire, fem eller seks revolusjonære baser som alle er større enn det sentrale baseområdet i Kiangsi-provinsen, og at stillinga for den kinesiske revolusjonen virkelig blir svært lovende.

Ser vi på situasjonen som helhet, er stadiet med motstandskrigen mot Japan over. Den nye situasjonen og den nye oppgava vår er kjennetegna av indre kamp i Kina. Chiang Kai-shek snakker om å «bygge opp landet». Fra nå av kommer kampen til å dreie seg om hva slags land vi skal bygge opp. Skal vi bygge opp et nydemokratisk land for de breie folkemassene under ledelse av proletariatet? Eller skal vi bygge opp et halvkolonialt og halvføydalt land under diktaturet til storgodseierne og storborgerskapet? Denne kampen blir svært innfløkt. I dag tar den form av en kamp mellom Chiang Kai-shek, som prøver å rane til seg fruktene av seieren i motstandskrigen, og oss, som setter oss mot dette forsøket. Hvis det blir noen opportuniste i denne perioden, kommer den til å gå ut på å la være å kjempe hardt, og frivillig gi Chiang Kai-shek de fruktene som folket skulle ha.

Vil det bryte ut åpen og total borgerkrig? Det er avhengig av indre og internasjonale faktorer. De indre faktorene er i første rekke vår styrke og graden av politisk bevissthet i våre rekker. Kan vi avgrense omfanget av borgerkrigen eller utsette utbruddet av en landsomfattende

de borgerkrig gjennom vår egen kamp på grunnlag av den allmenne utviklinga av situasjonen internasjonalt og innenlands og stemninga i folket? Ja, det er mulig.

Chiang Kai-shek kommer til å støte på mange vansker hvis han prøver å slippe løs en borgerkrig. For det første er det hundre millioner mennesker, en hær på en million mann og en folkemilits på over to millioner i de frigjorte områdene. For det andre er de politisk bevisste menneskene i Kuomintang-områdene mot borgerkrig, og dette legger til en viss grad en demper på Chiang Kai-shek. For det tredje er det også innafor Kuomintang ei gruppe som ikke er for borgerkrig. Situasjonen i dag er svært forskjellig fra i 1927. Framfor alt er forholda i partiet vårt i dag svært forskjellige fra i 1927. Den gangen var partiet vårt fortsatt svært ungt, det tenkte ikke klart, det hadde ikke erfaringer fra væpna kamp, og fulgte ikke politikken med å gi igjen like for like. I dag er det politiske bevissthetsnivået i partiet vårt svært mye høyere.

I tillegg til vår egen politiske bevissthet, den politiske bevisstheten til proletariatets fortropp, er det spørsmål om den politiske bevisstheten til folkemassene. Så lenge folket ikke er politisk bevisst, er det fullt mulig at vinningene fra revolusjonen kan falle i hendene på andre. Det var det som skjedde før i tida. I dag er det politiske bevissthetsnivået til det kinesiske folket også svært mye høyere enn før. Partiet vårt har aldri hatt større innflytelse i folket. Ikke desto mindre er det fortsatt ganske mange av folket, og særlig blant dem som bor i de områdene som er okkupert av Japan og i Kuomintang-områdene, som trur på Chiang Kai-shek og har falske forestillinger om Kuomintang og Amerikas Forente Stater, og Chiang Kai-shek arbeider hardt for å spre disse forestillingene. Det at en del av det kinesiske folket ikke er politisk bevisst ennå, viser at vi har mye ugjort innafor propaganda og organisasjonsarbeid. Det er ikke lett å vekke folket politisk. Det krever omhyggelig innsats fra vår side å frigjøre folket fra feilaktige ideer. Vi må feie de tilbakeliggende ideene ut av tenkninga til det kinesiske folket, på samme måte som vi feier romma våre. Støv forsvinner aldri av seg sjøl uten at vi feier. Vi må drive omfattende propaganda og skolering blant massene, slik at de forstår den virkelige situasjonen og utviklingstendensen i Kina, og får tiltru til sin egen styrke.

Det står til oss å organisere folket. Det står til oss å organisere folket til å styrte de reaksjonære i Kina. Det er det samme med alt som er reaksjonært: Slår du ikke til det, faller det ikke. Det er som å feie golvet.

Støvet forsvinner aldri av seg sjøl der kosten ikke kommer til. Sør for grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia er det ei elv som heter Chiehtse. Sør for elva ligger Lochuan fylke, og nord for elva ligger Fushien fylke. Nord og sør for elva er som to forskjellige verdener. Sørside ligger under Kuomintang. Ettersom vi ikke har nådd fram dit, er folket uorganisert, og det er mye skitt og råttenskap der. Noen av kameratene våre har bare tru på politisk innflytelse, og innbill seg at problemene kan bli løst bare med innflytelse. Det er blind tru. I 1936 var vi i Pao-an.²² Først til femti li unna var det en befasta landsby som blei holdt av en tyrannisk godseier. Da var sentralkomiteen i partiet i Pao-an, og den politiske innflytelsen vår kunne virkelig bli rekna som svært stor, men de kontrarevolusjonære i denne landsbyen nekta hardnakka å overgi seg. Vi feide mot sør, vi feide mot nord, men alt var forgjeves. Først da kosten vår feide rett inn i landsbyen, ropte godseieren: «Hjelp, jeg gir opp!»²³ Slik er det her i verden. Klokkene ringer ikke før du slår på dem. Bordet leer seg ikke før du flytter på det. Japan ville ikke overgi seg før den røde hæren fra Sovjetunionen gikk inn i Nordøst-Kina. Fiendestyrkene og marionettstyrkene ga aldri fra seg våpna sine før våre styrker hadde slåss mot dem. Den politiske innflytelsen kan ikke få full virkning før feiekosten rekker fram. Feiekosten vår er kommunistpartiet, Den åttende rutearméen og Den nye fjerde arméen. Når du har kosten i hendene, må du lære å feie. Ligg ikke til sengs og innbill deg at det vil komme et vindkast og blåse vekk alt støvet. Vi marxister er revolusjonære realister, og vi fortaper oss aldri i ørkesløse drømmer. Det fins et gammelt kinesisk ordspråk som sier: «Stå opp i otta og fei gårdsplassen.»²⁴ Otta er når en ny dag gryr. Forfedrene våre sa at vi skulle stå opp og begynne å feie så snart dagen gryr. De ga oss ei oppgave. Bare om vi tenker og handler på denne måten, kan vi være til nytte og få utretta noe. Kina er et svært land, og det står til oss å feie det reint tomme for tomme.

Hva skal vi bygge politikken vår på? Grunnlaget må være vår egen styrke, og det betyr å stole på egne krefter. Vi står ikke aleine. Alle de landa og folka i verden som kjemper mot imperialismen, er våre venner. Men likevel legger vi stor vekt på at det er nødvendig å stole på egne krefter. Støtter vi oss på de kreftene vi sjøl organiserer, kan vi slå alle kinesiske og utenlandske reaksjonære. Chiang Kai-shek derimot stoler helt og holdent på hjelpa fra USA-imperialismen, og ser på den som hovedstøtta si. Grunnlaget for politikken hans har alltid vært tre-

enigheten med diktatur, borgerkrig og landssvik. USA-imperialismen vil hjelpe Chiang Kai-shek med å føre borgerkrig og gjøre Kina til et lydrike under De forente stater. Denne politikken blei også fastlagt for lenge sia. Men sjøl om USA-imperialismen ser sterk ut, er den svak innvendig. Vi må holde hodet klart, det vil si at vi ikke må tru på de «vakre orda» til imperialistene eller la oss skremme av truslene deres. En amerikaner sa en gang til meg: «Dere skulle høre på Hurley og sende et par mann for å gå inn i Kuomintang-regjeringa.»²⁵ Jeg svarte: «Det er ikke lett å arbeide i regjeringa når en er bundet på hender og føtter. Vi kommer ikke til å gjøre det. Blir vi med i regjeringa må vi ha hender og føtter frie, vi må ha handlefrihet, det vil si at det må bli dannet ei koalisjonsregjering på demokratisk grunnlag.» Han sa: «Det går dårlig hvis dere ikke gjør det.» «Hvorfor skulle det gå dårlig?» spurte jeg. Han sa: «For det første kommer amerikanerne til å skjelle dere ut, og for det andre kommer amerikanerne til å støtte Chiang Kai-shek.» Jeg svarte: «Hvis dere amerikanere som får mer enn nok av brød og søvn, har lyst til å skjelle ut folk og støtte Chiang Kai-shek, så er det deres sak. Jeg vil ikke legge meg opp i det. Nå har vi hirse og geværer, dere har brød og kanoner. Har dere lyst til å støtte Chiang Kai-shek, så får dere bare støtte ham. Støtt ham så lenge dere vil. Men en ting skal dere huske. Hvem er det Kina tilhører? Kina tilhører avgjort ikke Chiang Kai-shek, Kina tilhører det kinesiske folket. Det kommer en dag da det blir umulig for dere å støtte ham lenger.» Kamerater! Denne amerikaneren prøvde å skremme folk. Imperialistene er mestere i slike ting, og mange folk i koloniene blir virkelig redde. Imperialistene trur at de kan skremme alle i koloniene, og de skjønner ikke at det fins folk i Kina som ikke er redde for slike ting. Før har vi åpent kritisert og avslørt den amerikanske politikken med å hjelpe Chiang Kai-shek og kjempe mot kommunistpartiet. Det var nødvendig, og vi skal fortsette med det.

Sovjetunionen har sendt styrkene sine. Den røde hæren har kommet for å hjelpe det kinesiske folket med å drive ut angriperen. Noe slikt har aldri hendt før i kinesisk historie. Det har umåtelig stor betydning. Propagandaapparatene til De forente stater og Chiang Kai-shek håpa at de kunne feie vekk den politiske innflytelsen til rødehæren med to atombomber.²⁶ Men det går ikke an å feie den vekk, så lett er det ikke. Kan atombomber avgjøre kriger? Nei, det kan de ikke. Atombombene kunne ikke få Japan til å overgi seg. Uten de kampene folket har ført,

ville ikke atombombene vært til noen nytte. Hvorfor var det nødvendig å be Sovjetunionen sende styrker hvis atombombene kunne avgjøre krigen? Hvorfor overga ikke Japan seg da de to atombombene ble sluppet over landet, og hvorfor overga det seg så snart Sovjetunionen sendte styrker? Noen av kameratene våre trur også at atombomba er allmektig. Det er en grov feil. Disse kameratene legger for dagen enda mindre dømmekraft enn en britisk adelsmann. I Storbritannia fins det en adelsmann som heter lord Mountbatten. Han har sagt at den største feilen en kunne gjøre, var å tru at atombomba kan avgjøre krigen.²⁷ Disse kameratene er mer tilbakeliggende enn Mountbatten. Hva slags innflytelse er det som har fått disse kameratene til å se på atombomba som et mirakelmiddel? Borgerlig innflytelse. Hvor kommer den fra? Fra utdanninga de har fått på borgerlige skoler, fra den borgerlige pressa og de borgerlige nyhetsbyråene. Det fins to slags verdensanskuelser og to slags metoder, den proletariske verdensanskuelsen og metoden og den borgerlige verdensanskuelsen og metoden. Disse kameratene klynger seg ofte til den borgerlige verdensanskuelsen og metoden, og glemmer ofte den proletariske verdensanskuelsen og metoden. Teorien om at «våpen avgjør alt», det reint militære synspunktet, byråkratisk arbeidsstil skilt fra massene, individualistisk tenkning og andre slike ting — alt dette er borgerlig innflytelse i rekkene våre. Vi må stadig feie dette borgerlige skrotet ut av rekkene våre, akkurat som vi feier vekk støv.

Det at Sovjetunionen gikk med i krigen, var avgjørende for at Japan måtte kapitulere, og nå går utviklinga i Kina inn i en ny periode. Mellom motstandskrigen og den nye perioden er det et overgangsstadium. I løpet av dette overgangsstadiet går kampen ut på å hindre at Chiang Kai-shek raner til seg fruktene av seieren i motstandskrigen. Chiang Kai-shek vil starte en landsomfattende borgerkrig, og politikken hans er fastlagt. Vi må være forberedt på dette. Uansett når denne landsomfattende borgerkrigen bryter ut, må vi være godt forberedt. Hvis den skulle komme snart, la oss si i morgen tidlig, må vi også være forberedt. Dette er det første punktet. Slik situasjonen internasjonalt og innelands er nå, er det mulig at borgerkrigen kan bli ført i begrensa omfang og lokal målestokk ei tid. Dette er det andre punktet. Det første punktet er det vi må være forberedt på, det andre punktet er det vi har hatt i lang tid. Kort sagt, vi må være forberedt. Er vi forberedt, klarer vi å hamle skikkelig opp med alle slags innfløkte situasjoner.

NOTER

1. 8. august 1945 erklærte den sovjetiske regjeringa krig mot Japan. 10. august erklærte den mongolske regjeringa krig mot Japan. Den sovjetiske rødehæren gikk inn i Nordøst-Kina og Korea over land og fra sjøen, og jagde raskt den japanske Kwangtung-arméen på flukt. De forente styrkene fra Sovjetunionen og Mongolia kryssa ørkenen i Indre Mongolia og gikk inn i provinsene Jehol og Chahar. 10. august var den japanske regjeringa nødt til å sende en note der den ba om å få kapitulere, og 14. august kunngjorde den formelt at den kapitulerte vilkårsløst. Kwangtung-arméen var kremen av hovedstyrken til den japanske hæren og den strategiske hovedreserven til Japan. De japanske imperialistene hadde drømt om å støtte seg på denne styrken for å føre en langvarig krig med utgangspunkt i den gunstige strategiske stillinga si i Nordøst-Kina og Korea. Denne planen blei knust fullstendig da Sovjetunionen gikk med i krigen, og den japanske regjeringa blei nødt til å innrømme nederlaget og kapitulere.

2. For nærmere detaljer, se Mao Tsetung, «Kommentar til sesjonene til Kuomintangs sentralesekutivkomite og Folkets politiske råd», *Verker i utvalg*, bind 3, Forlaget Oktober 1979.

3. «Fjellet» står her for Omei-fjellet i Szechuan-provinsen, og mer allment for fjellområdene i Sørvest- og Nordvest-Kina. Etter at den japanske hæren okkuperte Wuhan i 1938, søkte Chiang Kai-shek tilflukt i disse fjellområdene sammen med hovedstyrken under hans kommando. Der satt de og så på mens hæren og folket i de frigjorte områdene førte en innbitt kamp mot de japanske angriperne bak fiendens linjer.

4. Før motstandskrigen mot Japan var de fleste av de revolusjonære baseområdene som Kinas Kommunistiske Parti leda, i fjellstrøk. På den tida var storbyene langs de store elvene og ved kysten sentrum for herredømmet til Chiang Kai-shek. Derfor sier kamearat Mao Tsetung at «vi var på fjellet og han på elvebreddene».

5. Under motstandskrigen var frontlinjene i Nord-, Øst-, Sentral-, og Sør-Kina. Kuomintang-områdene i Sørvest- og Nordvest-Kina som ikke var okkupert av de japanske inntrengerne, blei vanligvis kalt det store baklandet.

6. Nordekspedisjonen var det straffefelttoget den revolusjonære hæren satte i verk mot krigsherrene i nord da den marsjerte nordover fra Kwangtung-provinsen i mai-juli 1926. Nordekspedisjonshæren hadde Kinas Kommunistiske Parti med i ledelsen og var under partiets innflytelse (på den tida var det hovedsakelig medlemmer av kommunistpartiet som leda det politiske arbeidet i hæren). Denne hæren fikk varm støtte fra de breie arbeider- og bondemassene. I den andre halvdel av 1926 og den første halvdel av 1927 okkuperte den de fleste av provinsene ved Yangtse-elva og Den gule floden, og slo krigsherrene i nord. I april 1927 lei denne revolusjonære krigen nederlag. Dette skyldtes forræderiet til den reaksjonære klikken under Chiang Kai-shek innafor den revolusjonære hæren.

7. I 1924 omorganiserte Sun Yat-sen Kuomintang med hjelp fra Kinas Kommunistiske Parti og fikk i stand samarbeid mellom Kuomintang og kommunistpartiet. Den revolusjonære krigen fra 1924 til 1927 blei ført på grunnlag av dette samarbeidet. Dette første

samarbeidet mellom Kuomintang og kommunistpartiet blei ødelagt av sviket til Chiang Kai-shek og Wang Ching-wei i 1927.

8. Dette sikter til Chiang Kai-sheks svik mot revolusjonen i 1927. Etter at han hadde sveket revolusjonen, massakrerte Chiang Kai-shek et stort antall kommunister, arbeidere, bønder og revolusjonære intellektuelle og satte i gang en kontrarevolusjonær krig mot de revolusjonære massene.

9. Denne kongressen blei holdt i Yenan i april 1945. Det var her kamerat Mao Tsetung la fram den politiske rapporten «Om koalisjonsregjeringa». (Se *Verker i utvalg*, bind 3, Forlaget Oktober 1979.)

10. Den første revolusjonen var den anti-imperialistiske og anti-føydale revolusjonære kampen som det kinesiske folket førte under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti fra 1924 til 1927. Nordekspedisjonen var den viktigste hendinga i denne revolusjonen. Den andre revolusjonen var den revolusjonære kampen for å skape og utvikle rød politisk makt fra 1927 til 1937. Den tredje revolusjonen var motstandskrigen mot Japan fra 1937 til 1945.

11. Chen Tu-hsiu var opprinnelig professor ved Peking-universitetet, og blei landskjent som redaktør for tidsskriftet *Ny Ungdom*. Han var med på å stifte Kinas Kommunistiske Parti. Han blei generalsekretær i partiet på grunn av det ryet han hadde da 4. mai-bevegelsen foregikk, og fordi partiet var umodent den første tida. I den siste perioden av revolusjonen i 1924—27 utvikla høyretenkninga i partiet, som Chen Tu-hsiu sto for, seg til ei kapitulasjonslinje. Kamerat Mao Tsetung har sagt at kapitulasjonistene på den tida «ga frivillig avkall på partiets ledelse over bondemassene, småborgerskapet i byene og mellomborgerskapet, og ga framfor alt avkall på partiets ledelse over de væpna styrkene. Dette gjorde at revolusjonen lei nederlag.» («Situasjonen nå og våre oppgaver», s. 154 i denne boka.) Etter nederlaget i 1927 mista Chen Tu-hsiu og en handfull andre kapitulasjonister trua på revolusjonen, og blei likvidatorer. De tok et reaksjonært, trotskistisk standpunkt og danna ei lita partifiendtlig gruppe sammen med trotskistene. Derfor blei Chen Tu-hsiu ekskludert fra partiet i november 1929. Han døde i 1942. Nærmere om høyreopportunismen til Chen Tu-hsiu i notene til overskrifta i «Analyse av klassene i det kinesiske samfunnet» og «Rapport fra en undersøkelse av bondebevegelsen i Hunan», *Mao Tsetung, Verker i utvalg*, bind 1, Forlaget Oktober 1978, og i «Presentasjon av *Kommunisten*», *Mao Tsetung, Verker i utvalg*, bind 2, Forlaget Oktober 1979.

12. Den provisoriske 59. divisjonen og 2. kavalleridivisjon under Hu Tsung-nan, sjef for Kuomintangs første krigssone, gikk plutselig til angrep på Yehtai-fjellet i Chunhua fylke i Kuanchung underområde i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia 21. juli 1945. 23. juli sendte Hu Tsung-nan 3. reservedivisjon for å slutte seg til angrepet. 27. juli trakk våre styrker seg tilbake fra Yehtai-fjellet og førtien landsbyer vest for det på eget initiativ. Kuomintang-styrkene fortsatte angrepet mot Hsunyi, Yaohsien og andre steder. 8. august gikk våre styrker til motangrep mot Kuomintangs invasjonstyrker og tok tilbake Yehtai-fjellet og området omkring.

13. Dette slagordet blei satt fram av «venstre»-opportunistene i perioden fra oktober 1933 til oktober 1934 da rødehæren i det sentrale baseområdet dreiv tilbake Kuomin-

tangs femte innringingsfelttog. Slagordet sto stikk i strid med den strategien kamerat Mao Tsetung hadde utforma, som gikk ut på å lokke fienden langt inn i området vårt, konsentrere overlegne styrker og velge ut de svake punktene til fienden for å utslette han i bevegelig krigføring.

14. I januar 1941 flytta hovedkvarteret til Den nye fjerde arméen, som blei leda av Kinas Kommunistiske Parti, og alle enheter som sto under direkte kommando av dette hovedkvarteret, nordover fra Sør-Anhwei for å krysse Yangtse-elva, slik Chiang Kai-shek forlangte. Under marsjen blei de innringa og angrepet fra bakhold av Chiang Kai-sheks styrker, og mer enn 9000 blei drept, såra eller tatt til fange. Etterpå kunngjorde Chiang Kai-shek at Den nye fjerde arméen var oppløst, og ga ordre om å angripe de enhetene som ikke sto under direkte ledelse av hovedkvarteret. Dette blei kalt Sør-Anhwei-hendinga.

15. Under motstandskrigen hadde Kuomintang en stabsoffiser i Yenan som forbindelsesmann. «Ho» sikter til Ho Ying-chin, sjef for Kuomintangs generalstab. 19. oktober og 8. desember 1940 sendte Chiang Kai-shek to telegrammer i navnet til Ho Ying-chin og Pai Chung-hsi, nestkommanderende i Kuomintangs generalstab. Der kom han med grove bakvaskelser mot Den åttende rutearméen og Den nye fjerde arméen, som kjempa hardnakka bak de japanske linjene, og ga egenmektig ordre om at de anti-japanske væpna styrkene til folket som opererte sør for Den gule floden skulle trekke seg tilbake til nordsida av elva innen en bestemt tidsfrist. Så satte de reaksjonære i Kuomintang i verk et overraskelsesangrep på enheter fra Den nye fjerde arméen som var på veg nordover, og skapte Sør-Anhwei-hendinga. På den tida brukte Kinas Kommunistiske Parti Ho Ying-chin som eksempel på de reaksjonære i Kuomintang som hadde satt i verk den størstilte anti-kommunistiske kampanjen, men i virkeligheten mente de Chiang Kai-shek.

16. «Folkets politiske råd» var et rådgivende organ som Kuomintang-regjeringa oppretta etter at motstandskrigen brøt ut. Alle medlemmene var «utvalgt» av Kuomintang-regjeringa. Flertallet tilhørte Kuomintang, og bare noen få kom fra Kinas Kommunistiske Parti og andre politiske partier. Dessuten anerkjente ikke Kuomintang-regjeringa de partiene som var mot den japanske aggresjonen som likeverdige og lovlige partier, og den tillot ikke at medlemmer fra disse partiene satt i «Folkets politiske råd» som representanter for partiene sine. En av bestemmelsene i «Vedtekter for Folkets politiske råd», som blei lagt fram av Kuomintang-regjeringa, var at personer «som har arbeidd i viktige kulturelle eller økonomiske organisasjoner i tre år eller mer, og som har godt ord på seg, eller de som har ofra seg for statssaker og har hatt godt ord på seg i lang tid» kunne bli medlemmer av rådet. På grunnlag av denne bestemmelsen «valgte» Kuomintang noen rådsmedlemmer fra Kinas Kommunistiske Parti.

17. Dette sikter til en kommentar kamerat Mao Tsetung skreiv for Hsinhua nyhetsbyrå, «Chiang Kai-shek provoserer til borgerkrig», s. 31 i denne boka.

18. Ei uferdig jernbanelinje i Sørøst-Shansi mellom Paikuei i Chihsien fylke og Chin-cheng.

19. Chahar-provinsen blei oppløst i 1952. Jehol-provinsen blei oppløst i 1955. De områdene som opprinnelig lå under deres myndighet, blei overført til provinsene Hopei, Shansi og Liaoning og Det autonome området Indre Mongolia.

20. De tjueen fylkeshovedstedene det er snakk om her, var Juichin, Huichang, Hsunwu, Anyuan, Hsinfeng, Yutu, Hsingkuo, Ningtu, Kuangchang, Shihcheng og Lichuan i Kiangsi-provinsen og Chienning, Taining, Ninghua, Chingliu, Kueihua, Lungyen, Changting, Liencheng, Shanghang og Yungting i Fukien-provinsen.

21. Fra juli til september 1931 var Chiang Kai-shek sjøl øverstkommanderende. Han satte inn reaksjonære styrker på 300 000 mann i et innringingsfelttog mot det røde baseområdet i Kiangsi. Rødehæren knuste dette innringingsfelttoget og vant en stor seier. For nærmere detaljer, se Mao Tsetung, «Strategiske problemer for den revolusjonære krigen i Kina», *Verker i utvalg*, bind 1, Forlaget Oktober 1978, s. 227—35.

22. Pao-an var et fylke i Nordvest-Shensi. Nå heter det Chihtan fylke. Sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti hadde hovedkvarteret sitt her fra begynnelsen av juli 1936 til januar 1937. Seinere flytta den til Yen-an.

23. Den befesta landsbyen det er snakk om her er Tanpachai i den sørvestre delen av Pao-an fylke. Det var over to hundre husstander i landsbyen, som var svært vanskelig tilgjengelig. Tsao Chun-chang var en tyrannisk godseier som sto i spissen for en reaksjonær væpna bande på over hundre mann. Han hadde forskansa seg i denne landsbyen i lang tid. Den kinesiske rødehæren beleira landsbyen gang på gang, men greide ikke å ta den. I august 1936 omringa rødehæren Tanpachai med lokale væpna styrker. Samtidig gikk den i gang med å vinne de viktigste delene av massene i landsbyen over til seg og oppløse fiendens styrker innafra. I desember det samme året flykta banditten Tsao sammen med en handfull av mennene sine, og Tanpachai blei frigjort.

24. Fra *Regler for den gode husholdning*, som blei skrevet av Chu Po-lu i det 17. hundreåret.

25. Den amerikaneren det blir vist til her, var oberst David D. Barrett, sjef for observatørgruppa fra den amerikanske hæren i Yen-an. Etter samtykke fra Kinas Kommunistiske Parti blei denne gruppa sendt til Yen-an i 1944 av de amerikanske styrkene som kjempa mot Japan. Patrick J. Hurley var en reaksjonær politiker fra det republikanske partiet som kom til Kina i september 1944 som personlig representant for den amerikanske presidenten. I slutten av det året blei han amerikansk ambassadør i Kina. Se Mao Tsetung, «Den dumme gamle mannen som flytta fjella», *Verker i utvalg*, bind 3, note 1, Forlaget Oktober 1979.

26. De forente stater slapp ei atombombe over Hiroshima 6. august 1945, og ei til over Nagasaki den 9. august. Propagandaapparatene til De forente stater og Kuomintang gjorde et stort nummer av denne hendinga, og påsto at den japanske regjeringa hadde kapitulert fordi den var redd for de amerikanske atombombene. Med denne propagandaen prøvde de å bortforklare hvor avgjørende det var for å tvinge Japan til å kapitulere at Sovjetunionen gikk med i krigen.

27. Mountbatten var den gangen øverstkommanderende for de allierte styrkene i Sørøst-Asia. 9. august 1945 kom han med en uttalelse der han hilste velkommen at Sovjetunionen blei med i krigen mot Japan. Han sa også at den største feilen en kunne gjøre, var å tru at atombomba kunne gjøre slutt på krigen i Det fjerne østen.

CHIANG KAI-SHEK PROVOSERER TIL BORGERKRIG

13. august 1945

En talsmann for propagandaavdelinga i Kuomintang's sentraleksekutivkomite har kommet med en uttalelse. Der beskriver han den ordren¹ som Chu Teh, øverstkommanderende for Attende armégruppe, sendte ut fra hovedkvarteret i Yen-an den 10. august, der han satte en tidsfrist for når fienden og marionettene² skulle overgi seg, som «ei frekk og ulovlig handling». Denne bemerkninga er fullstendig latterlig. Den logiske følgen av dette blir at det var galt av øverstkommanderende Chu Teh å handle i samsvar med Potsdam-erklæringa³ og fiendens uttalte ønske om å overgi seg, og gi styrkene sine ordre om å sørge for at fienden og marionettene overgir seg, og at det tvert imot ville vært rett og rimelig å rå fienden og marionettene til å nekte å overgi seg. Det er ikke til å undre seg over at Chiang Kai-shek, den kinesiske fascistfører, enevoldsherskeren og folkefienden, var freidig nok til å gi de anti-japanske væpna styrkene i de frigjorte områdene «ordre» om å «holde seg i stillingene sine og vente på nærmere ordre» enda før fienden virkelig hadde overgitt seg. Det ville vært jamgodt med å binde sine egne hender og la fienden angripe seg. Det er ikke til å undre seg over at denne samme fascistførerer våga å gi de såkalte undergrunnsstyrkene (som i virkeligheten er marionettstyrker som går inn for å «gå omveger for å berge fedrelandet»,⁴ og det hemmelige politiet til Tai Li⁵, som samarbeider med japanerne og marionettene) og andre marionettstyrker «ordre» om å «ta ansvaret for å oppretholde ro og orden lokalt», samtidig som han la ned forbud mot at de anti-japanske væpna styrkene i de frigjorte områdene skulle «gå til aksjon sjølrådig og på egen hand» mot fienden og marionettstyrkene. Når Chiang Kai-shek bytter

Dette er en kommentar som kamerat Mao Tsetung skreiv for Hsinhua nyhetsbyrå.

om fiender og landsmenn på denne måten, er det litt av en bekjennelse fra hans side. Det gir et levende bilde av hele tenkesettet hans, som alltid har vært retta inn på å samarbeide i det skjulte med fienden og marionettene, og på å ta knekken på alle som ikke er av samme ulla som han sjøl. Men de anti-japanske væpna styrkene i de frigjorte områdene i Kina kommer aldri til å la seg lure av denne giftige planen. De veit at ordren fra øverstkommanderende Chu Teh nettopp betyr å gjennomføre konsekvent det som er slått fast i paragraf 2 i Potsdam-erklæringa: «Fortsett krigen mot Japan helt til motstanden er opphørt.» På den andre sida betyr de såkalte «ordrene» fra Chiang Kai-shek nettopp å krenke Potsdam-erklæringa, som han sjøl har skrevet under. Bare sammenlikn, så ser dere straks hvem som ikke «holder seg trufast til bestemmelsene i avtalene mellom de allierte landa».

Både kommentaren fra talsmannen for propagandaavdelinga i Kuomintang sentralesekutivkomite og «ordrene» fra Chiang Kai-shek er provokasjoner for å få i stand borgerkrig fra begynnelse til slutt. Akkurat nå, som oppmerksomheten både her i landet og i utlandet er retta inn på den vilkårsløse kapitulasjonen til Japan, er målet deres å finne et påskudd for å gå rett over til borgerkrig så snart motstandskrigen er slutt. I virkeligheten er de reaksjonære i Kuomintang så dumme at det er synd på dem. De prøver å bruke ordren fra øverstkommanderende Chu Teh om å avvæpne fiendestyrkene og marionettstyrkene og få dem til å overgi seg som påskudd. Kan vi kalle dette et smart påskudd? Nei. Når de reaksjonære i Kuomintang leiter fram et slikt påskudd, beviser det bare at de er gladere i fienden og marionettene enn i sine egne landsmenn, og at de hater sine egne landsmenn mer enn de hater fienden og marionettene. Chunhua-hendinga⁶ var rett og slett en invasjon av grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia som styrkene til Hu Tsung-nan gjennomførte for å provosere til borgerkrig. Likevel påsto de reaksjonære i Kuomintang at det bare var en «rykteoffensiv» fra Kinas Kommunistiske Parti. De reaksjonære i Kuomintang fant det påskuddet de hadde leita etter så lenge i Chunhua-hendinga, men folkeopinionen i Kina og utlandet gjennomskua det med en gang. Nå sier de altså at Den åttende rutearméen og Den nye fjerde arméen ikke må kreve at fiendestyrkene og marionettstyrkene skal gi fra seg våpna sine. I løpet av de åtte åra motstandskrigen har vart, har Den åttende rutearméen og Den nye fjerde arméen fått mer enn nok av å bli angrepet og innringa av både Chiang Kai-shek og japanerne. Og nå som mot-

standskrigen nærmer seg slutten, gir Chiang Kai-shek japanerne (og de kjære marionettstyrkene) et vink om at de ikke må gi fra seg våpna sine til Den åttende rutearméen og Den nye fjerde arméen, men «bare til meg, Chiang Kai-shek». Men han har ikke sagt resten av setninga: «... slik at jeg kan bruke disse våpna til å drepe kommunistene og torpedere freden i Kina og verden.» Er ikke dette sannheten? Hva fører det til om en sier til japanerne at de skal gi fra seg våpna sine til Chiang Kai-shek, og til marionettstyrkene at de skal «ta ansvaret for å opprettholde ro og orden lokalt»? Det kan bare føre til at Nanking-regimet smelter sammen med Chungking-regimet,⁷ at det kommer i stand samarbeid mellom Chiang Kai-shek og marionettene istedenfor det «kinesisk-japanske samarbeidet» og samarbeidet mellom japanerne og marionettene, og at Chiang Kai-sheks «anti-kommunisme og gjenoppbygginga av landet» kommer i stedet for den «anti-kommunismen og gjenoppbygginga av landet» som japanerne og Wang Ching-wei⁸ sto for. Er ikke det et brudd på Potsdam-erklæringa? Kan det herske tvil om at folket i hele landet står overfor en alvorlig fare for borgerkrig i samme øyeblikk motstandskrigen er over? Nå oppfordrer vi alle våre landsmenn og de allierte landa til å gå til handling sammen med folket i de frigjorte områdene og beslutsomt hindre en borgerkrig i Kina, for det vil sette verdensfreden i fare.

Hvem har til sjuende og sist rett til å ta imot kapitulasjonen til japanerne og marionettene? De anti-japanske væpna styrkene i de frigjorte områdene i Kina har stolt helt på egne krefter og på støtta fra folket. Kuomintang-regjeringa nekta å gi dem noen som helst forsyninger, og ville ikke anerkjenne dem. Men disse styrkene har sjøl klart å frigjøre veldige områder og mer enn 100 millioner mennesker, og de har vært i kamp med og bundet 56 prosent av invasjonstyrkene til fienden i Kina og 95 prosent av marionettstyrkene. Hadde det ikke vært for disse styrkene, hadde ikke situasjonen i Kina vært som den er i dag! For å si det rett ut, i Kina er det bare de anti-japanske væpna styrkene fra de frigjorte områdene som har rett til å ta imot kapitulasjonen til fiendestyrkene og marionettstyrkene. Chiang Kai-shek har ført en politikk som går ut på å se på med korslagte armer, og sitte i ro og mak og vente på seieren. Han har slett ingen rett til å ta imot kapitulasjonen til fienden og marionettene.

Vi kunngjør for alle våre landsmenn og for folket i hele verden: Overkommandoen i Chungking kan ikke representere det kinesiske fol-

3. — Mao: Verker i Utvalg 4.

ket og de væpna styrkene i Kina som virkelig har slåss mot Japan. Det kinesiske folket krever at de anti-japanske væpna styrkene fra de frigjorte områdene i Kina under øverstkommanderende Chu Teh skal få rett til å sende sine egne representanter for å være med på å ta imot Japans kapitulasjon og på den militære kontrollen de fire allierte makter skal ha over Japan, og til å delta i den fredskonferansen som kommer. Det kinesiske folket kommer til å se på det som en grov feil dersom disse krava ikke blir innvilga.

NOTER

1. 10. august 1945 sendte øverstkommanderende Chu Teh ut en ordre fra hovedkvarteret i Yenan til alle de væpna styrkene i de frigjorte områdene om kapitulasjonen til de japanske inntrengerne. Ordren lyder slik:

Japan har kunngjort at det vil overgi seg vilkårløst, og de allierte skal møtes for å drøfte tiltak for å ta imot kapitulasjonen på grunnlag av Potsdam-erklæringa. Hermed gir jeg denne ordren til alle de væpna styrkene våre i de frigjorte områdene:

1) I samsvar med bestemmelsene i Potsdam-erklæringa kan alle anti-japanske væpna styrker i de frigjorte områdene gi ordre til fiendens styrker og hovedkvarterer i byer og tettsteder eller langs samferdselslinjer i nærheten om å gi fra seg alle våpna sine til stridskreftene våre innen en bestemt frist. Når de har gitt fra seg våpna sine, skal våre styrker beskytte dem i samsvar med våre bestemmelser om å behandle krigsfanger mildt.

2) Alle anti-japanske væpna styrker i de frigjorte områdene kan gi ordre til alle marionettstyrker og organer i marionetteregjeringa i nærheten om å komme over til vår side med styrkene sine før de japanske inntrengerne skriver under kapitulasjonserklæringa, og vente på å bli omorganisert eller oppløst. De som ikke retter seg etter dette innen fristen, skal gi fra seg alle våpna sine.

3) Alle anti-japanske væpna styrker i de frigjorte områdene må beslutsomt ut-slette alle fiendestyrker og marionettstyrker som nekter å overgi seg og gi fra seg våpna sine.

4) De væpna styrkene våre har fullmakt til å sende enheter for å overta og besette alle byer, tettsteder og samferdselslinjer som fienden eller marionettene holder, opprette militær kontroll, opprettholde ro og orden og utnevne kommissærer til å ta seg av forvaltningssakene på stedet. Den som driver sabotasje eller gjør motstand, skal straffes som landssviker.

Etter dette sendte hovedkvarteret ut seks ordre den 11. august. De væpna styrkene fra det frigjorte området Shansi-Suiyuan (under ledelse av kamerat Ho Lung), det frigjorte området Shansi-Chahar-Hopei (under ledelse av kamerat Nieh Jung-chen) og det frigjorte området Hopei-Jehol-Liaoning skulle marsjere mot Indre Mongolia og Nordøst-Kina. De væpna styrkene fra det frigjorte området Shansi skulle renske området langs Tatumg-Puchow-jernbanen og dalføret til Fen-elva for japanske styrker og marionettstyrker. De væpna styrkene fra alle de frigjorte områdene skulle sette i verk kraftige offensiver mot alle viktige samferdselslinjer under fiendens kontroll for å tvinge de japanske styrkene og marionettstyrkene til å overgi seg. Enhetene fra Folkets frigjøringshær i alle de frigjorte områdene gjennomførte disse ordrene beslutsomt og vant viktige seirer.

2. Her står «fienden» for de japanske invasjonstyrkene. «Marionettene» står for de marionetteregjeringene de japanske inntrengerne oppretta og styrkene til disse marionetteregjeringene. De besto for det meste av tidligere Kuomintang-tjenestemenn og Kuomintang-styrker som hadde overgitt seg til Japan.

3. Dette sikter til den erklæringa Kina, Storbritannia og De forente stater la fram på Potsdam-konferansen 26. juli 1945, med oppfordring til Japan om å overgi seg. De viktigste punktene i erklæringa var at den japanske militarismen måtte utryddes en gang for alle; de militære styrkene til Japan måtte avvæpnes fullstendig; rustningsindustrien i Japan måtte demonteres; japanske krigsforbrytere måtte stilles for retten; Kairo-erklæringa måtte settes ut i livet, det vil si at Japan måtte gi avkall på de områdene det hadde røva, som for eksempel Korea og de kinesiske områdene Mandsjuria, Taiwan og Penghu-øyene, slik at Japans territorium bare skulle omfatte øyene Honshu, Hokkaido, Kyushu, Shikoku og ulike mindre øyer; og at de væpna styrkene fra de allierte landa skulle okkupere Japan inntil det blei oppretta ei demokratisk regjering i landet. Sovjetunionen skreiv også under Potsdam-erklæringa etter at det erklærte krig mot Japan 8. august 1945.

4. Dette sikter til den usle og feige politikken de reaksjonære i Kuomintang førte under motstandskrigen mot Japan, som gikk ut på å kapitulere for Japan og kjempe mot kommunistpartiet. De reaksjonære i Kuomintang ga en del av statstjenestemennene og de væpna styrkene sine beskjed om å overgi seg til de japanske inntrengerne, slutte seg til de japanske styrkene og angripe de frigjorte områdene som marionettstyrker og marionettetjenestemenn. Det var dette de slue herrene kalte å «gå omveger for å berge fedrelandet».

5. Tai Li var direktør for Kontoret for undersøkelser og statistikk under militærrådet i Kuomintang, en av de enorme etterretningsorganisasjonene til Kuomintang.

6. Dette er Kuomintang-styrkenes invasjon av Chunhua, Hsunyi og Yaohsien i Kuan-chung underområde i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia i juli 1945. Se «Situasjonen etter seieren i motstandskrigen mot Japan og den politiske linja vår», note 12, s. 15 i denne boka.

7. Marionetteregimet til Wang Ching-wei var i Nanking, og regimet til Chiang Kai-shek var i Chungking. Den japanske imperialismen og de pro-japanske elementene inna-

for Kuomintang klekte ut et politisk komplott som gikk ut på at «Nanking-regimet skulle smelte sammen med Chungking-regimet».

8. Wang Ching-wei var en berykta Kuomintang-leder og pro-japansk landssviker. Han overga seg åpent til de japanske inntrengerne i desember 1938 da han var nestformann i Kuomintang og formann i Folkets politiske råd. I mars 1940 blei han president i den sentrale marionetteregjeringa i Nanking, som blei oppretta da. Han døde i Japan i november 1944.

TO TELEGRAMMER FRA ØVERSTKOMMANDERENDE FOR ATTENDE ARMÉGRUPPE TIL CHIANG KAI-SHEK

August 1945

I. TELEGRAMMET FRA 13. AUGUST

Vi har fått to meldinger fra Det sentrale nyhetsbyrået over Chungking radio. Den ene inneholdt den ordren De har sendt oss, og den andre ordren Deres til offiserer og menige i de ulike krigssonene. I ordren Deres til oss står det: «Alle enheter fra Attende armégruppe må holde seg i stillingene sine og vente på nærmere ordre.» I tillegg er det snakk

Kamerat Mao Tsetung skreiv disse telegrammene for øverstkommanderende for Attende armégruppe. På den tida hadde de japanske angriperne kunngjort at de ville overgi seg, men de hadde ennå ikke satt det ut i livet. Da krevde Chiang Kai-shek-regjeringa, med væpna støtte fra USA-imperialismen, enerett til å ta imot den japanske kapitulasjonen. Den forberedte aktivt en kontrarevolusjonær borgerkrig ved å sende store styrker mot de frigjorte områdene under påskudd av å skulle ta imot den japanske kapitulasjonen. Det kamerat Mao Tsetung ville oppnå med å skrive det første telegrammet, var å rive maska av Chiang Kai-shek og vise fram det kontrarevolusjonære ansiktet hans, og lære hele folket å være på vakt mot borgerkrigsplanene hans. Det andre telegrammet gikk enda lengre i å avsløre planene til Chiang Kai-shek-klikken om å forberede borgerkrig, og la fram sekspunktsforslaget til Kinas Kommunistiske Parti for å avverge borgerkrig. Av samme grunn skreiv kamerat Mao Tsetung to kommentarer for Hsinhua nyhetsbyrå: «Chiang Kai-shek provoserer til borgerkrig» og «Om en uttalelse fra Chiang Kai-sheks talsmann», som er med i denne boka. Det faste og besluttsomme standpunktet til Kinas Kommunistiske Parti, som nekta å la seg kue av det reaksjonære skrytet til Chiang Kai-shek, førte til at både de frigjorte områdene og frigjøringshæren raskt blei større. Chiang Kai-shek sto under sterkt politisk press fra de kreftene i Kina og i utlandet som var mot borgerkrig. Derfor måtte han endre taktikk, ta på seg ei fredelig mine og invitere kamerat Mao Tsetung til Chungking for å holde fredsforhandlinger.

om at det er forbudt for oss å avvæpne fienden. Ordren Deres til offiserer og menige i ulike krigssoner blei gjengitt slik i meldinga Det sentrale nyhetsbyrået sendte fra Chungking 11. august: «Overkommandoen har i dag sendt telegrammer til offiserene og de menige i ulike krigssoner og gitt dem ordre om å trappe opp krigsinnsatsen, og rykke energisk fram i samsvar med de fastsatte militære planene og de ordrene som er gitt, uten å slappe av det aller minste.» Vi mener at disse to ordrene motsier hverandre. Ifølge den første skal enhetene våre «holde seg i stillingene sine og vente på nærmere ordre» og ikke lenger gå til angrep eller kjempe. Hvorfor gir De oss beskjed om ikke å slåss når de japanske angriperne ennå ikke har kapitulert, når de dreper kinesere hver time og hvert minutt og kjemper mot både kinesiske, sovjetiske, amerikanske og britiske styrker, og når de sovjetiske, amerikanske og britiske styrkene på si side kjemper mot de japanske angriperne hver time og hvert minutt? Den andre ordren mener vi er svært god. «Trappe opp krigsinnsatsen og rykke energisk fram uten å slappe av det aller minste» — det var noe annet! Men det er synd at De bare har gitt denne ordren til Deres egne styrker og ikke til oss, og at De har gitt oss noe helt annet. 10. august sendte Chu Teh ut en ordre til alle de anti-japanske væpna styrkene i de frigjorte områdene i Kina¹ som nettopp gikk ut på at de skulle «trappe opp krigsinnsatsen». Denne ordren sa videre at de måtte gi de japanske angriperne ordre om å overgi seg til dem, og at de måtte overta våpna og utstyret til fienden og marionettestyrkene samtidig som de «trappa opp krigsinnsatsen». Er ikke dette svært bra? Det er uten tvil svært bra. Det tjener uten tvil interessene til den kinesiske nasjonen. Men det tjener avgjort ikke nasjonens interesser å «holde seg i stillingene sine og vente på nærmere ordre». Vi mener at De har gitt en feilaktig ordre, en ordre så feilaktig at vi må opplyse Dem om at vi avviser den blankt. For den ordren De har gitt oss er ikke bare urettferdig, den står i strid med Kinas nasjonale interesser og gagnar bare de japanske angriperne og dem som har sveket fedrelandet.

II. TELEGRAMMET FRA 16. AUGUST

Nå har den felles fienden vår, den japanske regjeringa, godtatt vilkåra i Potsdam-ekklæringa. Den har allerede kunngjort at den vil kapitulere,

men ennå ikke satt det ut i livet. I dette øyeblikket retter jeg denne uttalelsen og disse krava til Dem på vegne av alle de anti-japanske væpna styrkene og alle de 260 millioner menneskene i de frigjorte områdene i Kina og de områdene som er okkupert av Japan:

Nå som motstandskrigen mot Japan ender med seier, gjør jeg Dem oppmerksom på disse kjensgjerningene på den kinesiske krigsskueplassen i dag: I det vidstrakte okkuperte området som De har gitt opp, og som fienden og marionettene har tatt, har vi, mot Deres vilje, kjempa innbitt i åtte år og vunnet tilbake nesten 1 000 000 kvadratkilometer. Vi har frigjort over 100 000 000 mennesker, organisert regulære styrker på over 1 000 000 mann og en folkemilits på over 2 200 000, oppretta nitten store frigjorte områder i de nitten provinsene Liaoning, Jehol, Chahar, Suiyuan, Hopei, Shansi, Shensi, Kansu, Ningsia, Honan, Shantung, Kiangsu, Anhwei, Hupeh, Hunan, Kiangsi, Chekiang, Fukien og Kwangtung,² og innringa de fleste byene og tettstedene, de livsviktige samferdselslinjene og de kystområdene som fienden og marionettene har tatt etter 7. juli-hendinga i 1937,³ unntatt i noen få områder. I tillegg har vi organisert omfattende undergrunnsstyrker for å slå til mot fienden og marionettene i de områdene i Kina som er okkupert av Japan (med et folketall på 160 millioner). På slagmarka fortsetter vi med å angripe og innringe 69 prosent av de japanske invasjonstyrkene i Kina (ikke medrekna dem som står i Nordøst-Kina) og 95 prosent av marionettestyrkene. Regjeringa Deres og de væpna styrkene Deres har på si side hele tida ført en politikk som går ut på å se på med korslagte armer, sitte i ro og mak og vente på seieren, bevare egne styrker og forberede borgerkrig. De har ikke bare nektet å anerkjenne de frigjorte områdene og arméene våre og sende forsyninger til dem, de har innringa og angrepet oss med en veldig styrke på 940 000 mann. Sjøl om hæren og folket i de frigjorte områdene i Kina har lidd nok under angrepa fra fienden og marionettestyrkene på den ene sida og fra styrkene Deres på den andre, har vår vilje til å holde fast på motstandskrigen, enheten og demokratiet aldri blitt det minste svakere. Folket i de frigjorte områdene i Kina og Kinas Kommunistiske Parti har mange ganger foreslått for Dem og regjeringa Deres at det skal bli kalt sammen en konferanse for alle partier, og at det skal bli oppretta ei demokratisk koalisjonsregjering for hele landet for å få slutt på den indre ufreden, mobilisere og forene de anti-japanske væpna styrkene til folket i hele Kina, føre motstandskrigen fram til seier og trygge freden etter krigen.

Men De og regjeringa Deres har avslått alle våre forslag. Vi er svært misfornøyd med alt dette.

Fiendelandet vil snart undertegne kapitulasjonen sin, men De og regjeringa Deres bryr dere fortsatt ikke om hva vi mener. 11. august sendte De meg en skammelig ordre, og De ga styrkene Deres ordre om å legge militært press på de frigjorte områdene i stor målestokk under påskudd av å skulle avvæpne fienden. Derfor var faren for borgerkrig alvorligere enn noen gang. Alt dette tvinger oss til å stille disse krava til Dem og regjeringa Deres:

1. Jeg krever at De rådfører Dem med oss, slik at vi kan nå fram til felles synspunkter før De, regjeringa Deres og overkommandoen Deres tar imot kapitulasjonen til japanerne og marionettene, og før dere inngår noen overenskomster eller avtaler etter kapitulasjonen. For folket er misfornøyd med Dem og regjeringa Deres, og dere kan ikke representere de breie massene eller noen av de anti-japanske væpna styrkene til folket i de frigjorte områdene i Kina og de områdene som er okkupert av Japan. Dersom overenskomstene eller avtalene omfatter noe som helst som angår de anti-japanske væpna styrkene til folket i de frigjorte områdene i Kina og de områdene som er okkupert av Japan, uten at vi er enige i det på forhånd, vil vi hevde retten vår til å snakke rett ut.

2. Ifølge Potsdam-erklæringa og de retningslinjene som de allierte maktene har slått fast for å ta imot fiendens kapitulasjon,⁴ har alle de anti-japanske væpna styrkene i de frigjorte områdene i Kina og de områdene som er okkupert av Japan, rett til å ta imot kapitulasjonen til de japanske styrkene og marionettstyrkene som vi har innringa, overta våpna og materiellet deres, og ta ansvaret for å gjennomføre alle de bestemmelsene som de allierte vedtar etter at Japans kapitulasjon er godtatt. 10. august ga jeg de væpna styrkene fra de frigjorte områdene i Kina ordre om å trappe opp angrepa mot fiendestyrkene og holde seg klar til å ta imot kapitulasjonen deres. 15. august ga jeg fiendens øverstkommanderende, Yasuji Okamura, ordre om å overgi seg sammen med styrkene sine.⁵ Men denne ordren gjelder bare for operasjonsområdet til de væpna styrkene fra de frigjorte områdene, og ikke for noe annet område. Jeg mener at ordrene mine er svært fornuftige, og at de er i samsvar med de felles interessene til Kina og de allierte.

3. De breie massene og alle de anti-japanske væpna styrkene i de frigjorte områdene i Kina og de områdene som er okkupert av Japan, har

rett til å sende representanter for å være med når de allierte tar imot fiendens kapitulasjon, og for å være med på å avgjøre hvordan fiendelandet skal behandles etter kapitulasjonen.

4. De frigjorte områdene i Kina og alle de anti-japanske væpna styrkene har rett til å velge sin egen delegasjon som skal være med på fredskonferansen om Japan i framtida og på alle møter i De Forente Nasjoner.

5. Jeg ber Dem om å avverge borgerkrig. Måten å gjøre det på er å la de væpna styrkene fra de frigjorte områdene ta imot kapitulasjonen til de fiendestyrkene og marionettestyrkene de har innringa, mens de væpna styrkene Deres tar imot kapitulasjonen til de fiendestyrkene og marionettestyrkene De har innringa. Dette er ikke bare vanlig praksis i alle kriger, det er framfor alt livsviktig for å avverge borgerkrig. Hvis De går fram på noen annen måte, vil det få uheldige følger. Nå gir jeg Dem en alvorlig advarsel i dette spørsmålet, og jeg ber Dem om ikke å ta denne advarselen lett.

6. Jeg ber Dem om å avskaffe ettpartidiktaturet øyeblikkelig, kalle sammen en konferanse for alle partier for å opprette ei demokratisk koalisjonsregjering, avsette alle korrupte embetsmenn og alle reaksjonære fra stillingene sine, straffe landssvikerne, avskaffe etterretningstjenesten, anerkjenne de ulike partiene som lovlige politiske partier (inntil nå har De og regjeringa Deres sett på Kinas Kommunistiske Parti og alle de demokratiske partiene som ulovlige), oppheve alle reaksjonære lover og forordninger som undertrykker rettene til folket, anerkjenne de folkevalgte regjeringene og de anti-japanske væpna styrkene fra de frigjorte områdene i Kina, trekke tilbake de styrkene som innringer de frigjorte områdene, løslate politiske fanger og gjennomføre økonomiske reformer og andre demokratiske reformer.

I tillegg til dette går jeg ut fra at De har fått det telegrammet jeg sendte den 13. august som svar på ordren De ga meg den 11. august. Nå erklærer jeg igjen at ordren Deres var fullstendig feilaktig. 11. august ga De styrkene mine ordre om å «holde seg i stillingene sine og vente på nærmere ordre» og ikke angripe fienden lenger. Men den japanske regjeringa har bare overgitt seg i ord og ikke i handling. Dette var tilfelle den 11. august, og det er det i dag også (16. august). Kapitulasjonserklæringa er ikke undertegna ennå, kapitulasjonen er ikke satt ut i livet. Mitt syn stemmer helt overens med synet til de allierte — Storbritannia, De forente stater og Sovjetunionen. Den 11. august,

samme dag som De sendte ordren Deres til meg, erklærte overkommandoen for den britiske hæren på Burma-fronten at krigen mot Japan fortsetter. Sjefen for de amerikanske styrkene, Nimitz,⁶ erklærte at det fortsatt herska krigstilstand, og at krigen med alle sine ødeleggende følger måtte føres videre. Overkommandoen for Sovjetunionens røde hær i Det fjerne østen kunngjorde: «Fienden må knuses uten nåde.» Den 15. august kom general Antonov, generalstabssjef for den røde hæren, med denne uttalelsen:

Meldinga om Japans kapitulasjon, som den japanske keiseren sendte ut den 14. august, er bare ei allmenn erklæring om vilkårsløs kapitulasjon. De væpna styrkene har ennå ikke fått ordre om å innstille fiendtlighetene, og de japanske styrkene gjør fortsatt motstand. Følgelig har ikke de japanske styrkene kapitulert ennå. Først i det øyeblikket den japanske keiseren gir de væpna styrkene sine ordre om å innstille fiendtlighetene og legge ned våpna, og når denne ordren blir satt ut i livet, kan en si at de væpna styrkene til Japan har overgitt seg. I samsvar med dette kommer Sovjetunionens væpna styrker i Det fjerne østen til å fortsette de offensive operasjonene sine mot Japan.

Det viser seg at De er den eneste av alle de øverste sjefene for de allierte styrkene som har gitt en absolutt feilaktig ordre. Jeg mener feilen Deres har opphav i at De er egoistisk, og at den er svært alvorlig. Det vil si at ordren Deres tjener fiendens interesser. Med utgangspunkt i de felles interessene til Kina og de allierte skal jeg derfor fast og bestemt gå mot ordren Deres så lenge De ikke åpent innrømmer feilen Deres og trekker tilbake denne feilaktige ordren. Jeg fortsetter med å gi de væpna enhetene under min kommando ordre om å angripe fienden beslutsomt i samordning med de væpna styrkene til Sovjetunionen, De forrente stater og Storbritannia, helt til fienden virkelig innstiller fiendtlighetene og strekker våpen, og helt til territoriet til fedrelandet er vunnet tilbake i sin helhet. Jeg erklærer at jeg som patriotisk soldat ikke kan handle på noen annen måte.

Jeg ber om raskt svar på det som er sagt her.

NOTER

1. Se «Chiang Kai-shek provoserer til borgerkrig», note 1, s. 34 i denne boka.
2. De nitten frigjorte områdene var: Shensi-Kansu-Ningsia, Shansi-Suiyuan, Shansi-Chahar-Hopei, Hopei-Jehol-Liaoning, Shansi-Hopei-Honan, Hopei-Shantung-Honan, Shantung, Nord-Kiangsu, Sentral-Kiangsu, Sør-Kiangsu, området nord for Huai-elva, området sør for Huai-elva, Sentral-Anhwei, Chekiang, Kwangtung, Chiungyai (Hainan-øya), Hunan-Hupeh-Kiangsi, Hupeh-Honan-Anhwei og Honan.
3. 7. juli 1937 angrep de japanske invasjonstyrkene den kinesiske garnisonen ved Lu-kouchiao, ti kilometer sørvest for Peking. De kinesiske styrkene gjorde motstand under innflytelse av den glødende landsomfattende anti-japanske bevegelsen. Denne hendinga markerte starten på det kinesiske folkets heltedige motstandskrig mot Japan, som varte i åtte år.
4. 10. august 1945 kunngjorde den japanske regjeringa for Sovjetunionen, Kina, De forente stater og Storbritannia at den ville kapitulere. 11. august svarte regjeringene i de fire landa at «alle kommandomyndighetene for Japans land-, sjø- og luftstridskrefter» og «alle styrkene under deres kontroll uansett hvor de er» måtte «innstille sine aktive operasjoner» og «gi fra seg våpna sine».
5. Den gangen var Yasuji Okamura øverstkommanderende for de japanske invasjonstyrkene i Kina. Ordren fra øverstkommanderende Chu Teh til Yasuji Okamura lyder:

1) Den japanske regjeringa har formelt godkjent vilkåra i Potsdam-erklæringa og kunngjort at den vil kapitulere.

2) De må gi alle styrkene som står under Deres kommando, ordre om å innstille alle militære operasjoner. Alle disse styrkene, unntatt de som er innringa av styrkene til Kuomintang-regjeringa, må overgi seg til oss etter ordre fra Den åttende rutearméen, Den nye fjerde arméen og Sør-Kina anti-japanske kolonne fra de frigjorte områdene i Kina.

3) Når det gjelder kapitulasjonen til de japanske styrkene i Nord-Kina, må De gi general Sadamu Shimomura ordre om å utnevne en representant som skal reise til Den åttende rutearméen i Fuping-området for å ta imot ordre fra general Nieh Jung-chen. Når det gjelder kapitulasjonen til de japanske styrkene i Øst-Kina, må De sjøl utnevne en representant som skal reise til Tienchang-området, der hovedkvarteret for Den nye fjerde arméen ligger, for å ta imot ordre fra general Chen Yi. Når det gjelder kapitulasjonen til de japanske styrkene i provinsene Hupeh og Honan, må De gi Deres representant i Wuhan ordre om å reise til det området i Tapih-fjella som 5. divisjon fra Den nye fjerde arméen holder, for å ta imot ordre fra general Li Hsien-nien. Når det gjelder kapitulasjonen til de japanske styrkene i Kwangtung, må De gi Deres representant i Kanton ordre om å reise til Sør-Kina anti-japanske kolonne i Tungkuan-området for å ta imot ordre fra general Tseng Sheng.

4) Alle de japanske styrkene i Nord-, Øst-, Sentral- og Sør-Kina (unntatt de som er innringa av Kuomintang-styrkene) må beholde alle våpen og alt materiell i uskadd stand og vente på at hæren vår skal ta imot kapitulasjonen deres. De må ikke ta imot ordre fra andre enn Den åttende rutearméen, Den nye fjerde arméen eller Sør-Kina anti-japanske kolonne.

5) Alle fly og skip i Nord- og Øst-Kina må bli der de er, men de skipa som ligger for anker langs den kinesiske kysten i Gulehavet og Pohai-bukta, må samles i havnene Lienyunkang, Tsingtao, Weihaiwei og Tientsin.

6) Ikke noe materiell eller anlegg må ødelegges.

7) De og sjefene for den japanske hæren i Nord-, Øst-, Sentral- og Sør-Kina blir holdt fullt ut ansvarlige for at denne ordren blir satt ut i livet.

6. Chester W. Nimitz var den gangen øverstkommanderende for den amerikanske Stillehavsflåten og Stillehavsfronten.

OM EN UTTALELSE FRA CHIANG KAI-SHEKS TALSMANN

16. august 1945

En talsmann for Chiang Kai-shek har kommentert kommunistpartiets påståtte brudd på generalissimus Chiang Kai-sheks ordre til øverstkommanderende Chu Teh. På en pressekonferanse i Chungking 15. august om ettermiddagen sa han: «Ordrene fra generalissimusen må adlydes» og «de som bryter dem er fiender av folket.» En korrespondent for Hsinhua nyhetsbyrå slår fast: Dette er et åpent signal fra Chiang Kai-shek om full borgerkrig. 11. august sendte Chiang Kai-shek ut en landssvikordre. Han ga Den åttende rutearméen, Den nye fjerde arméen og alle de andre væpna styrkene til folket forbud mot å kjempe mot japanerne og marionettestyrkene i det avgjørende øyeblikket da de japanske inntrengerne var i ferd med å bli utsletta en gang for alle. Det er åpenbart at denne ordren verken kan eller bør bli godtatt. Rett etterpå kunngjorde Chiang Kai-shek gjennom sin talsmann at de væpna styrkene til det kinesiske folket var «fiender av folket». Dette viser at Chiang Kai-shek har erklært borgerkrig mot det kinesiske folket. Borgerkrigsplanene til Chiang Kai-shek begynte sjølsagt ikke med ordren hans den 11. august. Dette har vært planen hans hele tida i de åtte åra med motstandskrigen mot Japan. I løpet av disse åtte åra satte Chiang Kai-shek i verk tre storstilte anti-kommunistiske felttog, i 1940, 1941 og 1943.¹ Hver gang prøvde han å utvide angrepet til en landsomfattende borgerkrig, og det var bare motstanden fra det kinesiske folket og fra kjente personer i de allierte landa som hindra at det skjedde, til stor sorg for Chiang. Han blei altså tvunget til å utsette den landsom-

Kamerat Mao Tsetung skreiv denne kommentaren for Hsinhua nyhetsbyrå.

fattende borgerkrigen til motstandskrigen mot Japan var slutt, og derfor kom ordren den 11. august og uttalelsen den 15. august. Chiang Kai-shek har allerede funnet opp mange uttrykk med sikte på å sette i gang en borgerkrig, som for eksempel «fremmed parti», «svikerparti», «svikerhær», «opprørshær», «svikerområder», «bandittområder», «ulydighet mot militære ordre og påbud fra regjeringa», «føydal separatisme», «undergraving av motstandskrigen» og «sette staten i fare». Og han har påstått at ettersom det ikke har vært «borgerkrig» i Kina før i tida, men bare «undertrykking av kommunistene», kommer det ikke til å bli noen «borgerkrig» i framtida heller, og så videre og så videre. Den lille forskjellen denne gangen er at han har føyd til et nytt uttrykk, «fiende av folket». Men folk kommer snart til å skjønne at dette er en tåpelig oppfinnelse. For hver gang uttrykket «fiende av folket» blir brukt i Kina, veit alle hvem det er mynta på. Det fins en person i Kina som sveik Sun Yat-sens Folkets tre prinsipper² og den store revolusjonen i 1927. Han kasta det kinesiske folket ut i en blodig borgerkrig som varte i ti år, og dermed innbød han den japanske imperialismen til å overfalle Kina. Da blei han vettskremt, tok beina på nakken og leda en flokk mennesker på flukt hele vegen fra Heilungkiang til Kweichow-provinsen. Han blei en tilskuere som satt i ro og mak med korslagte armer og venta på at seieren skulle komme. Nå som seieren har kommet, gir han de væpna styrkene til folket ordre om å «holde seg i stillingene sine og vente på nærmere ordre», og fienden og landsvikerne ordre om å «oppretholde ro og orden», slik at han kan spankulere tilbake til Nanking. Hvis en bare nevner disse kjensgjerningene for det kinesiske folket, veit de at denne personen er Chiang Kai-shek. Er det mulig å være uenig i at Chiang Kai-shek er en fiende av folket etter alt det han har gjort? Det er mulig. Folket sier: «Ja». Folkets fiende sier: «Nei». Og det er den eneste uenigheten som fins. Blant folket er det stadig mindre uenighet om dette. Problemet nå er at denne fienden av folket vil starte borgerkrig. Hva skal folket gjøre? Korrespondenten for Hsinhua nyhetsbyrå sier: Kinas Kommunistiske Parti fører en klar og konsekvent politikk overfor Chiang Kai-sheks planer om å sette i gang borgerkrig, og det er å motarbeide en slik borgerkrig. Allerede da den japanske imperialismen begynte å gjøre invasjon i Kina, krevde Kinas Kommunistiske Parti slutt på borgerkrigen og enhet mot den utenlandske aggresjonen. I 1936—37 gjorde partiet en kjempeinnsats, tvang Chiang Kai-shek til å godta forslaget sitt, og gjorde

dermed motstandskrigen mot Japan mulig. Under de åtte åra med motstand slappa Kinas Kommunistiske Parti aldri av på innsatsen for å sette folket i beredskap til å avverge faren for borgerkrig. Sia i fjor har kommunistpartiet gang på gang gjort folket oppmerksom på det store komplottet Chiang Kai-shek klekker ut for å sette i gang en landsomfattende borgerkrig så snart motstandskrigen slutter. Akkurat som resten av det kinesiske folket og alle mennesker i verden som vil ha fred i Kina, mener kommunistpartiet at en ny borgerkrig vil være en katastrofe. Men kommunistpartiet hevder at borgerkrigen fortsatt kan avverges, og at den må avverges. Kommunistpartiet har gått inn for å danne ei koalisjonsregjering nettopp for å avverge borgerkrig. Nå har Chiang Kai-shek avslått dette forslaget, og derfor kan borgerkrigen bryte ut når som helst. Men det fins avgjort et middel til å demme opp for dette trekket til Chiang Kai-shek. De demokratiske kreftene i folket må beslutsomt og raskt gjøre alt de kan for å styrke seg. Folket må frigjøre de store byene som fienden okkuperer og avvæpne fienden og marionettestyrkene. Og skulle en enevoldshersker og fiende av folket våge å gå til angrep, må folket handle i sjølforsvar og slå beslutsomt tilbake for å velte planene til den som hisser til borgerkrig. Det er middelet, det eneste middelet. Korrespondenten for Hsinhua nyhetsbyrå oppfordrer hele nasjonen og hele verden til å avvise den fullstendig hyklerske og skamløse løgna om at borgerkrigen i Kina tvert imot kan avverges dersom Chiang Kai-shek forbyr det kinesiske folket å frigjøre de storbyene fienden okkuperer, forbyr dem å avvæpne fienden og marionettestyrkene og forbyr dem å innføre demokrati, og dersom han sjøl drar til disse storbyene for å «arve» (ikke knuse) regimet til fienden og marionettene. Korrespondenten for Hsinhua nyhetsbyrå påpeker at dette er løgn. Denne løgna står åpenbart i strid med de nasjonale og demokratiske interessene til det kinesiske folket, og den står også i skrikende motsetning til alle kjensgjerninger i nyere kinesisk historie. Vi må aldri glemme at det ikke var fordi de store byene var i hendene på kommunistpartiet og ikke i hendene på han sjøl at Chiang Kai-shek førte borgerkrig i ti år fra 1927 til 1937. Tvert imot, etter 1927 har ingen av de store byene vært i hendene på kommunistpartiet. Alle sammen har vært i hendene på Chiang, eller så har han overgitt dem til japanerne og landssvikerne, og dette er nettopp grunnen til at borgerkrigen varte i ti år i landsmålestokk, og til at den har fortsatt i lokal målestokk helt til i dag. Vi må alltid huske at den ti år lange borgerkrigen

ikke tok slutt fordi Chiang Kai-shek var sterk, og at det ikke var derfor det blei satt en stopper for de tre storstilte anti-kommunistiske felttoga og utallige andre provokasjoner under motstandskrigen (fram til og med Chiang Kai-sheks invasjon i den sørlige delen av grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia nå nylig³). Det var tvert imot fordi Chiang Kai-shek relativt sett ikke var sterk nok, mens kommunistpartiet og folket var forholdsvis sterke. Den ti år lange borgerkrigen blei ikke stansa av appellene fra offentlig kjente personer over hele landet som ville ha fred og var redde for krig (som for eksempel appellene fra «Forbundet for å bannlyse borgerkrigen»⁴ og liknende grupper). Borgerkrigen blei stansa fordi Kinas Kommunistiske Parti stilte væpna makt bak kravet om det, og fordi nordøstarméen under Chang Hsueh-liang og nordvestarméen under Yang Hu-cheng stilte væpna makt bak dette kravet.⁵ Det var ikke ubegrensa innrømmelser og underdanighet fra kommunistpartiet si side som slo tilbake de tre storstilte anti-kommunistiske felttoga og utallige andre provokasjoner. De blei slått tilbake fordi kommunistpartiet holdt fast på den rettferdige og faste holdninga si med sjølforsvar — «Vi angriper ikke dersom vi ikke blir angrepet. Dersom vi blir angrepet, går vi sjølsagt til motangrep.»⁶ Hvordan kunne det ha blitt satt en stopper for den ti år lange borgerkrigen dersom kommunistpartiet hadde vært fullstendig maktesløst og holdningsløst, og dersom det ikke hadde kjempa for nasjonens og folkets interesser til siste slutt? Hvordan kunne motstandskrigen mot Japan ha begynt da? Og sjøl om den hadde begynt likevel, hvordan kunne den ha blitt ført beslutsomt fram til den seieren vi har vunnet i dag? Og hvordan kunne Chiang Kai-shek og hans likemenn ha vært i live nå, og sendt ut ordrer og kommet med uttalelser fra et tilfluktssted i fjella så langt fra frontlinjene? Kinas Kommunistiske Parti går bestemt mot borgerkrig. På Krim erklærte Sovjetunionen, De forente stater og Storbritannia: «Opprett fred innenlands» og «dann provisoriske regjeringer der alle demokratiske elementer i folket er breitt representert, regjeringer som er forplikta til å holde frie valg så raskt som mulig, slik at det kan bli danna regjeringer som er i samsvar med folkeviljen».⁷ Det er nettopp dette Kinas Kommunistiske Parti har gått inn for hele tida — å danne ei «koalisjonsregjering». Setter vi dette forslaget ut i livet, kan det hindre borgerkrigen. Men bare på ett vilkår — vi må være sterke. Hvis hele folket går sammen og øker styrken sin, kan vi hindre borgerkrigen.

NOTER

1. Se Mao Tsetung, «Kommentar til sesjonene til Kuomintangs sentralesekutivkomite og Folkets politiske råd», *Verker i utvalg*, bind 3, Forlaget Oktober 1979.

2. Folkets tre prinsipper var de prinsippene og programmene som Sun Yat-sen la fram for den borgerlig-demokratiske revolusjonen i Kina når det gjaldt spørsmåla om nasjonalisme, demokrati og folkets utkomme. I programmerklæringa fra Kuomintangs første nasjonale kongress i 1924, en kongress som var kjennetegna av samarbeidet mellom Kuomintang og kommunistpartiet, satte Sun Yat-sen fram Folkets tre prinsipper på ny. Der tolka han nasjonalisme som kamp mot imperialismen, og uttrykte aktiv støtte til arbeider- og bondebevegelsen. De gamle Folkets tre prinsipper utvikla seg på den måten til de nye Folkets tre prinsipper, som inneholdt De tre store politiske retningslinjene, nemlig forbund med Russland, samarbeid med kommunistpartiet og hjelp til bøndene og arbeiderne. De nye Folkets tre prinsipper var det politiske grunnlaget for samarbeidet mellom Kinas Kommunistiske Parti og Kuomintang i perioden med den første revolusjonære borgerkrigen.

3. Dette sikter til angrepet fra Kuomintang-styrkene i juli 1945 på Chunhua, Hsunyi og Yaohsien i Kuangchung underområde i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ning-sia. Se «Situasjonen etter seieren i motstandskrigen mot Japan og den politiske linja vår», note 12, s. 28 i denne boka.

4. «Forbundet for å bannlyse borgerkrigen» blei danna i Shanghai i august 1932, og medlemmene kom stort sett fra borgerskapet. De sendte ut ei erklæring der de oppfordra til å «gjøre slutt på borgerkrigen og gå sammen for å gjøre motstand mot utenlandsk aggresjon».

5. I 1936 var Kuomintangs nordøstarmé, under ledelse av Chang Hsueh-liang, og Kuomintangs nordvestarmé, under ledelse av Yang Hu-cheng, stasjonert i og omkring Sian. De fikk til oppgave å angripe den kinesiske rødehæren som hadde kommet fram til Nord-Shensi. De blei påvirket av den kinesiske rødehæren og den anti-japanske bevegelsen i folket, og godtok politikken for den nasjonale enhetsfronten mot Japan som Kinas Kommunistiske Parti la fram. De forlangte at Chiang Kai-shek skulle gå sammen med kommunistpartiet for å gjøre motstand mot Japan. Chiang Kai-shek nekta å gå med på dette kravet, trappa opp de militære forberedelsene sine for å «undertrykke kommunistene» og slakta ned den anti-japanske ungdommen i Sian. Chang Hsueh-liang og Yang Hu-cheng gikk sammen om å arrestere Chiang Kai-shek. Dette var den berømte Sian-hendinga den 12. desember 1936. Chiang Kai-shek blei tvunget til å godta vilkåra for enhet med kommunistpartiet og motstand mot Japan. Så blei han løslatt og dro tilbake til Nanking.

6. Se Mao Tsetung, «Intervju med tre korrespondenter fra Det sentrale nyhetsbyrået, Sao Tang Pao og Hsin Min Pao», *Verker i utvalg*, bind 2, Forlaget Oktober 1979.

7. Fra kommunikeet fra Krim(Jalta)-konferansen mellom Sovjetunionen, Amerikas Forente Stater og Storbritannia 11. februar 1945.

OM FREDSFORHANDLINGENE MED KUOMINTANG — RUNDSKRIV FRA SENTRAKOMITEEN I KINAS KOMMUNISTISKE PARTI

26. august 1945

Det har forandra hele situasjonen at de japanske inntrengerne har kapitulert så raskt. Chiang Kai-shek har gitt seg sjøl enerett til å ta imot kapitulasjonen, og inntil videre (ei tid framover) kommer de store byene og de viktige samferdselslinjene ikke til å være på våre hender. Likevel må vi fortsatt kjempe hardt i Nord-Kina, kjempe av alle krefter for å ta alt vi kan klare. De siste to ukene har hæren vår vunnet tilbake femtini store og små byer og veldige områder på landsbygda. Rekner vi med det vi allerede har, kontrollerer vi nå 175 byer. Vi har altså vunnet

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partirundskrivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti to dager før han dro til Chungking for å holde fredsforhandlinger med Chiang Kai-shek. Det kinesiske kommunistpartiet og de breie massene av det kinesiske folket gikk bestemt mot borgerkrigskomplottet til Chiang Kai-shek, og USA-imperialismen var fortsatt nødt til å ta litt omsyn til at den demokratiske folkeopinionen over hele verden enstemmig fordømte Chiangs politikk med borgerkrig og diktatur. Derfor sendte Chiang tre telegrammer til kamerat Mao Tsetung den 14., 20. og 23. august 1945, og ba han komme til Chungking for å holde fredsforhandlinger. Dette var også grunnen til at Patrick J. Hurley, den amerikanske ambassadøren i Kina, reiste til Yenan 27. august. Kinas Kommunistiske Parti vedtok å sende kameratene Mao Tsetung, Chou En-lai og Wang Jo-fei til fredsforhandlingene i Chungking for å gjøre alt som sto i deres makt for å få til fred, og også for å bruke kampen for fred til å vise fram det sanne ansiktet til USA-imperialismen og Chiang Kai-shek, og bidra til å forene og skolere folke-massene på denne måten. I dette rundskrivet, som kamerat Mao Tsetung utarbeidde, analyserte han utviklinga i Kina i løpet av de første fjorten dagene etter at Japan kunngjorde at det ville kapitulere. Han la også fram den linja sentralkomiteen i Kinas Kommunis-

en stor seier. I Nord-Kina har vi vunnet tilbake Weihaiwei, Yentai, Lungkou, Itu, Tsechuan, Yangliuching, Pikechi, Po-ai, Changchikou, Chining og Fengchen. Krafta til hæren vår har rokka Nord-Kina, og sammen med den lynraske framrykkinga til de sovjetiske og mongolske styrkene mot den store muren har dette skapt en gunstig situasjon for partiet vårt. I tida som kommer må vi fortsette offensiven og gjøre vårt beste for å ta Peiping-Suiyuan-jernbanen, den nordlige delen av Tatum-Puchow-jernbanen og jernbanelinjene mellom Chengting og Taiyuan, Tehchow og Shihchiachuang, Paikuei og Chincheng, og mellom Taokou og Chinghua, og vi må prøve å avskjære Peiping-Liaoning-, Peiping-Hankow-, Tientsin-Pukow, Tsingtao-Tsinan-, Lunghai- og Shanghai-Nanking-jernbanen. Vi må skaffe oss kontroll over så mye som mulig, sjøl om det bare er midlertidig. Samtidig må vi sette inn de styrkene som trengs for å ta så mange landsbyer, fylkeshovedsteder og høyere administrasjonssentra, og så mange småbyer som mulig. For eksempel har Den nye fjerde arméen okkupert mange fylkeshovedsteder mellom Nanking, Taihu-sjøen og Tienmu-fjella og mellom elvene Yangtse og Huai. Styrkene våre i Shantung har okkupert hele Øst-Shantung-halvøya, og styrkene våre i grenseområdet mellom Shansi og Suiyuan har okkupert mange byer og tettsteder nord og sør for Peiping-Suiyuan-jernbanen. Alt dette har skapt en svært gunstig situasjon. Etter en ny periode med offensive operasjoner blir partiet vårt i stand til å kontrollere storparten av områdene nord for den nedre de-

tiske Parti fulgte under fredsforhandlingene, forklarte hvilke innrømmelser partiet var villig til å gi under forhandlingene og hvilke tiltak det kunne bli nødvendig å ta for å møte de to mulige resultatene av forhandlingene. Rundskrivet inneholder direktiver om de prinsippene som skulle følges i kampene i de frigjorte områdene i Nord- og Øst-Kina på den ene sida og i Sentral- og Sør-Kina på den andre. Det advarte hele partiet sterkt mot å la frdedsforhandlingene føre til at det slappa av på årvåkenheten eller kampen mot Chiang Kai-shek. Kamerat Mao Tsetung og de andre kameratene kom fram til Chungking 28. august og forhandla med Kuomintang i førtitre dager. Forhandlingene førte bare til at «Oppsummering av samtalene mellom representantene for Kuomintang og Kinas Kommunistiske Parti» (også kjent som «10. oktober-avtalen») blei offentliggjort. Likevel var de vellykka i den forstand at det kinesiske kommunistpartiet i stor grad vant det politiske initiativet, mens Kuomintang kom i ei passiv stilling. Kamerat Mao Tsetung reiste tilbake til Yenan 11. oktober. Kameratene Chou En-lai og Wang Jo-fei blei igjen i Chungking for å forhandle videre. Resultatene av forhandlingene finner du i neste artikkel i denne boka, «Om forhandlingene i Chungking».

len av Yangtse-elva og Huai-elva, storparten av provinsene Shantung, Hopei, Shansi og Suiyuan, hele Jehol- og Chahar-provinsen og en del av Liaoning.

Verken Sovjetunionen, De forente stater eller Storbritannia er for borgerkrig i Kina nå.¹ Samtidig har partiet vårt lagt fram de tre store parolene om fred, demokrati og enhet,² og det sender kameratene Mao Tsetung, Chou En-lai og Wang Jo-fei til Chungking for å drøfte de viktige spørsmåla om enhet og gjenoppbygging av landet med Chiang Kai-shek. Dermed er det mulig at borgerkrigskomplottet til de reaksjonære i Kina vil falle i fisk. Nå har Kuomintang styrka stillinga si ved å ta tilbake Shanghai, Nanking og andre steder, åpne skipsfarten igjen, overta våpna til fienden og innlemme marionettstyrkene i sine egne styrker. Likevel er det oversådd med tusen gapende sår, revet opp av utallige indre motsigelser og omgitt av store vansker. Det er mulig at Kuomintang bøyer av for press fra Kina og utlandet og anerkjenner partiet vårt på visse vilkår etter forhandlingene. Partiet vårt kan også komme til å anerkjenne Kuomintang på visse vilkår. Dette vil føre til et nytt stadium med samarbeid mellom de to partiene (pluss Det demokratiske forbundet³ o.a.) og med fredelig utvikling. Skjer det, må partiet vårt gå hardt inn for å mestre alle metoder for legal kamp og trappe opp arbeidet sitt i Kuomintang-områdene på de tre viktigste feltene, byene, landsbyene og hæren (som er svake punkter i arbeidet vårt i disse områdene). Under forhandlingene kommer Kuomintang helt sikkert til å kreve at vi skal gjøre de frigjorte områdene mye mindre, skjære ned på styrken til frigjøringshæren og slutte å utstede egne penger. Vi på vår side er villige til å gjøre de innrømmelsene som er nødvendige så lenge de ikke skader de grunnleggende interessene til folket. Gjør vi ikke slike innrømmelser, kan vi ikke velte borgerkrigskomplottet til Kuomintang, vinne det politiske initiativet, vinne sympati fra folkeopinionen i verden og sentrumskreftene her til lands eller oppnå legal status for partiet vårt og fred i landet. Men det er grenser for slike innrømmelser. Prinsippet er at de ikke må skade de grunnleggende interessene til folket.

Dersom Kuomintang fortsatt vil sette i gang en borgerkrig etter at partiet vårt har tatt de tiltaka som er nevnt her, stiller det seg sjøl i et uheldig lys i øynene på hele nasjonen og hele verden. Da har partiet vårt rett til å føre krig i sjølforsvar for å knuse angrepa. Dessuten er partiet vårt mektig. Hvis noen går til angrep på oss og vilkåra for

kamp er gode, skal vi sikkert og visst forsvare oss sjøl og utslette ham beslutsomt, grundig og helt og holdent (vi går ikke til kamp uten videre, men når vi slår til, må vi vinne). Vi må aldri la oss kue av den brautende holdninga til de reaksjonære. Men vi må alltid holde oss strengt til disse prinsippene og aldri glemme dem: Enhet, kamp, enhet gjennom kamp, kjempe med retten på vår side, til vår fordel og med måte; utnytte motsigelser, vinne de mange, kjempe mot de få og knuse fiendene våre en for en.⁴

I Kwangtung, Hunan, Hupeh, Honan og noen andre provinser er stillinga for styrkene til partiet vårt vanskeligere enn i Nord-Kina og i området mellom elvene Yangtse og Huai. Sentralkomiteen tenker mye på kameratene på disse stedene. Men Kuomintang har mange svake punkter, og områdene det kontrollerer er enorme. Kameratene er fullt i stand til å hankses med situasjonen forutsatt at de ikke gjør store feil i militærpolitikken (forflytninger og kamphandlinger) og i politikken med å forene seg med folket, og forutsatt at de er beskjedne og tenker seg godt om, og ikke er innbilske eller handler overilt. Kameratene i disse områdene skal få de nødvendige direktivene fra sentralkomiteen, men de må også bruke si egen vurderingsevne til å analysere situasjonen, løse problemene sine, overvinne vanskene, forsørge seg sjøl og utvide styrkene sine. Når Kuomintang ikke klarer å komme dere til livs, blir det kanskje nødt til å godkjenne styrkene deres under forhandlingene mellom de to partiene og gå med på ordninger som er til fordel for begge parter. Men dere må avgjort ikke sette lit til forhandlinger. Dere må absolutt ikke håpe at Kuomintang skal bli godhjerta, for det blir det aldri. Dere må bare lite på egen styrke, på riktig rettleiing til handling, på broderlig enhet i partiet og et godt forhold til folket. Ha fast tillit til folket, det er utvegen for dere.

For å oppsummere: Partiet vårt står overfor mange vansker som vi ikke må se bort fra, og alle partikameratene må være ideologisk godt forberedt. Men den allmenne utviklingstendensen internasjonalt og innenlands er gunstig for partiet vårt og for folket. Så lenge hele partiet står sammen som en mann, kommer vi til å klare å overvinne alle vansker steg for steg.

NOTER

1. I tida like før og etter den japanske kapitulasjonen ga både Sovjetunionen, De forente stater og Storbritannia uttrykk for at de ikke ønska borgerkrig i Kina. Men det som skjedde snart etterpå viste at den amerikanske uttalelsen om at de «ikke ønska» borgerkrig i Kina bare var et røykteppe for å skjule at de hjalp den reaksjonære Kuomintang-regjeringa aktivt med å forberede en kontrarevolusjonær borgerkrig.

2. De tre store parolene om fred, demokrati og enhet blei lagt fram i «Erklæring om den aktuelle situasjonen» fra sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti den 25. august 1945. Erklæringa påpekte at etter kapitulasjonen til den japanske imperialismen «står hele nasjonen overfor ei viktig oppgave som går ut på å grunnfeste enheten i landet, trygge freden innenlands, innføre demokrati og bedre levekåra til folket, slik at vi kan oppnå samling av nasjonen på grunnlag av fred, demokrati og enhet, og bygge et nytt Kina som er sjølstendig, fritt, velstående og mektig».

3. Det demokratiske forbundet blei oppretta i 1941 under navnet Den kinesiske sammenslutninga av demokratiske politiske grupper. I 1944 blei det omorganisert og tok navnet Kinas demokratiske forbund.

4. Se Mao Tsetung, «Aktuelle taktiske problemer i enhetsfronten mot Japan» og «Om politikken vår», *Verker i utvalg*, bind 2, Forlaget Oktober 1979.

OM FORHANDLINGENE I CHUNGKING

17. oktober 1945

Nå skal vi snakke om den situasjonen vi står oppe i. Det er det kameratene våre er interessert i. Denne gangen varte forhandlingene mellom Kuomintang og kommunistpartiet i Chungking i førtitre dager. Resultatene er allerede offentliggjort i avisene.¹ Representantene for de to partiene fortsetter forhandlingene. Forhandlingene har båret frukter. Kuomintang har godtatt prinsippene om fred og enhet, anerkjent visse demokratiske retter for folket og sagt seg enig i at vi må avverge borgerkrig, og at de to partiene må samarbeide fredelig for å bygge et nytt Kina. Vi har kommet fram til enighet på disse punktene. Det fins andre punkter som vi ikke er enige om. Spørsmålet om Je frigjorte områdene er ikke løst, og spørsmålet om de væpna styrkene er egentlig ikke løst det heller. Det vi er blitt enige om, fins fortsatt bare på papiret. Ord på et papirark er ikke det samme som virkelighet. Kjensgjeringene har vist at det fortsatt krever svært stor innsats før de kan bli til virkelighet.

På den ene sida forhandler Kuomintang med oss, og på den andre sida angriper de de frigjorte områdene med stor kraft. Kuomintang har allerede satt 800 000 mann direkte inn i disse angrepa i tillegg til de styrkene som omringer grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ning-sia. Overalt der det er frigjorte områder foregår det kamper, eller så blir det forberedt kamper. Den aller første artikkelen i «10. oktober-avtalen» dreier seg om «fred og gjenoppbygging av landet». Er det ikke en motsigelse mellom det som står på papiret og virkeligheten? Jo, det er det. Det er derfor vi sier at det krever innsats fra vår side for å gjøre det som står på papiret til virkelighet. Hvorfor mobiliserer Kuo-

Kamerat Mao Tsetung la fram denne rapporten på et kademøte i Yen-an da han kom tilbake fra Chungking.

mintang så store styrker for å angripe oss? Fordi det har bestemt seg for å utslette folkets styrker for lenge sia, det har bestemt seg for å utslette oss. Det beste ville være å tilintetgjøre oss raskt, og går ikke det, vil de prøve å gjøre stillinga verre for oss og bedre for seg sjøl. Sjøl om det står om fred i avtalen, er ikke freden blitt til virkelighet. På steder som Shangtang-området i Shansi-provinsen er det temmelig omfattende kamper. Shangtang-området er som ei gryte, innramma av Taihang-, Taiyueh- og Chungtiao-fjella. Denne gryta inneholder fisk og kjøtt, og Yen Hsi-shan har sendt tretten divisjoner for å slå kloa i den. Politikken vår blei også fastlagt for lenge sia — å gi igjen like for like og kjempe for hver tomme jord. Denne gangen ga vi igjen like for like, kjempa og slo svært godt fra oss. Med andre ord utsletta vi alle de tretten divisjonene. Angrepsstyrkene deres var på 38 000 mann, og vi satte inn 31 000 mann. 35 000 av de 38 000 soldatene deres blei satt ut av spill, 2000 flykta og 1000 blei spredd til alle kanter.² Slike kamper blir det flere av. Kuomintang prøver fortvila å slå kloa i de frigjorte områdene våre. Det kan se ut som dette er vanskelig å forklare. Hvorfor er de så oppsatt på å få fingrene i dem? Er det ikke bra for de frigjorte områdene at de er i hendene på oss, i hendene på folket? Jo, men det er bare vi og folket som syns det. Hvis de også syntes det, ville vi ha enhet, og vi ville være «kamerater» alle sammen. Men de vil ikke tenke på denne måten, de vil på død og liv kjempe mot oss. De kan ikke forstå hvorfor de ikke skulle kjempe mot oss. Derfor er det helt naturlig at de angriper oss. Vi kan for vår del ikke forstå hvorfor vi skulle la dem ta de frigjorte områdene våre. Derfor er det like naturlig at vi går til motangrep. Når to som «ikke kan forstå hvorfor» kommer sammen, blir det kamp. Men hvorfor har de to partene forhandla når de «ikke kan forstå hvorfor»? Og hvorfor har de kommet fram til «10. oktober-avtalen»? Forholda i verden er innfløkte, og blir bestemt av mange faktorer. Vi må se på problemene fra ulike sider, ikke bare fra ei. I Chungking er det noen som mener at Chiang Kai-shek er upålitelig og svikefull, og at forhandlinger med ham ikke kan føre til noe som helst. Mange folk jeg møtte sa dette til meg, også noen medlemmer av Kuomintang. Jeg svarte dem at det de sa var helt på sin plass og godt begrunna, og at vi var fast overbevist etter atten års erfaringer³ om at det ville gå slik. Det er helt sikkert at forhandlingene mellom Kuomintang og kommunistpartiet kommer til å strande, helt sikkert at det blir kamp mellom de to partiene, og helt sikkert at det blir brudd

mellom dem. Men det er bare ei side av saka. Ei annen side er at mange andre faktorer er nødt til å gjøre Chiang Kai-shek betenkt. De tre viktigste av disse faktorene er styrken til de frigjorte områdene, motstanden mot borgerkrig blant folket i det store baklandet og den internasjonale situasjonen. I de frigjorte områdene våre er det 100 millioner mennesker, en million soldater, og en folkemilits på to millioner mann, ei kraft som ingen våger å undervurdere. Den plassen partiet vårt har i det politiske livet til nasjonen er ikke lenger den samme som i 1927, og heller ikke den samme som i 1937. Kuomintang, som alltid har nektet å anerkjenne kommunistpartiet som likeverdig, er tvunget til å gjøre det nå. Arbeidet vårt i de frigjorte områdene har allerede påvirket hele Kina og hele verden. Folket i det store baklandet vil ha fred og trenger demokrati. Da jeg var i Chungking, hadde jeg en sterk følelse av den varme støtta vi får fra de breie folkemassene. De er misnøyd med Kuomintang-regjeringa og setter sin lit til oss. Jeg møtte også mange utlendinger, også amerikanere, som sympatiserer med oss. De breie folkemassene i andre land er misnøyd med de reaksjonære kreftene i Kina og sympatiserer med kreftene til det kinesiske folket. De er også uenige i politikken til Chiang Kai-shek. Vi har mange venner i alle deler av landet og i hele verden. Vi står ikke aleine. Det er ikke bare folket i de frigjorte områdene som er mot borgerkrig i Kina og står for fred og demokrati, det gjør massene i det store baklandet og over hele verden også. Chiang Kai-shek har et subjektivt ønske om å opprettholde diktaturet sitt og knuse kommunistpartiet, men det står mange objektive vansker i vegen for ham. Derfor må han være litt realistisk. Han er realistisk, og vi er også realistiske. Han var realistisk da han ba oss komme, og vi var realistiske da vi reiste for å forhandle med ham. Vi kom til Chungking den 28. august. Om kvelden den 29. sa jeg til representantene for Kuomintang at landet har trengt fred og enhet helt fra 18. september-hendinga i 1931.⁴ Vi hadde bedt om fred og enhet, men det blei ikke noe av. Vi fikk ikke fred og enhet før etter Sian-hendinga i 1936⁵, før motstandskrigen brøt ut 7. juli 1937. Vi kjempa sammen mot Japan i de åtte åra den krigen varte. Men borgerkrigen tok aldri slutt. Det var store og små gnisninger hele tida. Det ville være løgn å si at det ikke var borgerkrig, det ville ikke stemme med virkeligheten. De siste åtte åra har vi gang på gang sagt fra at vi var villige til å forhandle. På den sjuende partikongressen erklærte vi at «vi står klar til å ta opp igjen forhandlingene med Kuomintang-myndighetene i

samme øyeblikk de viser at de er villige til å gi avkall på den feilaktige politikken de fører i dag og gå med på demokratiske reformer».⁶ Under forhandlingene erklærte vi at Kina for det første trenger fred og for det andre trenger demokrati. Chiang Kai-shek kunne ikke finne på noen innvendinger mot det, og derfor måtte han slutte seg til det. På den ene sida er fredspolitikken og de avtalene om demokrati som er offentliggjort i «oppsummering av samtalene», ord som står på papiret og ennå ikke virkelighet. På den andre sida er det mange ulike krefter som har ført til at de er kommet i stand. Kreftene til folket i de frigjorte områdene, kreftene til folket i det store baklandet, den internasjonale situasjonen — den allmenne utviklinga har tvunget Kuomintang til å godta disse sakene.

Situasjonen avgjør hvordan vi skal «gi igjen like for like». Noen ganger kan vi «gi igjen like for like» ved ikke å forhandle. Og noen ganger «gir vi igjen like for like» ved å forhandle. Før var det riktig av oss ikke å forhandle, og denne gangen var det riktig å forhandle. I begge tilfellene har vi gitt igjen like for like. Det var rett av oss å dra for å forhandle denne gangen, for dermed avliva vi det ryktet som Kuomintang har satt ut, om at kommunistpartiet ikke vil ha fred og enhet. De sendte tre telegrammer til oss etter tur, og vi dro. Men de var fullstendig uforberedt, og vi måtte lage alle forslaga. Forhandlingene førte til at Kuomintang godtok prinsippene om fred og enhet. Det er flott. Hvis Kuomintang setter i gang borgerkrig igjen, stiller de seg sjøl i et uheldig lys i øynene på hele nasjonen og hele folket, og da får vi desto større grunn til å føre krig i sjølforsvar og knuse angrepa. Nå som vi har undertegna «10. oktober-avtalen», er det vår oppgave å sørge for at den blir holdt, kreve at Kuomintang holder seg til den og fortsette å kjempe for fred. Hvis de vil slåss skal vi utslette dem fullstendig. Nå står saka slik: Hvis de angriper, og vi utsletter dem, får de det som de vil. Utsletter vi en del av dem, får de det delvis som de vil. Utsletter vi flere, får de det mer som de vil. Utsletter vi hele bunten, får de det helt som de vil. Kinas problemer er innfløkte, og hjernene våre må også være litt innfløkte. Om de begynner å slåss, skal vi slå igjen, men vi slåss for fred. Freden kommer ikke hvis ikke vi slår hardt til mot de reaksjonære som våger å angripe de frigjorte områdene.

Noen kamerater har spurt om hvorfor vi skal gi fra oss åtte frigjorte områder.⁷ Det er synd og skam at vi må gi fra oss disse åtte områdene, men det er best å gjøre det. Hvorfor er det synd? Fordi folket har

skapt disse frigjorte områdene og bygd dem opp med mye strev, med svette og blod. Derfor må vi forklare saka nøye for folket og ta høvelige forholdsregler i de områdene vi skal gi fra oss. Hvorfor må vi gi fra oss disse områdene? Ellers vil ikke Kuomintang føle seg trygge. De drar tilbake til Nanking, men noen av de frigjorte områdene i Sør-Kina ligger rett ved sida av senga deres eller rett utafor døra deres. De får ikke sove godt så lenge vi er der, og derfor kommer de til å kjempe om disse stedene, koste hva det koste vil. Gir vi etter på dette punktet, blir det et bidrag til å velte borgerkrigskomplottet til Kuomintang, og til at vi vinner sympati fra de mange sentrumselementene i Kina og utlandet. Nå kontrollerer Kuomintang alle propagandaorganene i Kina unntatt Hsinhua nyhetsbyrå. De er ryktefabrikker alle sammen. Når det gjelder de forhandlingene som pågår nå, har de satt ut rykter om at kommunistpartiet bare vil ha mer land, og at vi ikke vil gjøre noen innrømmelser. Politikken vår er å verne de grunnleggende interessene til folket. Etter prinsippet om ikke å skade de grunnleggende interessene til folket kan vi gjøre visse innrømmelser til gjengjeld for fred og demokrati, som folket i hele landet trenger. Vi gjorde innrømmelser da vi hadde med Chiang Kai-shek å gjøre før i tida også, og det var til og med større innrømmelser. I 1937 ga vi frivillig avkall på navnet «Den revolusjonære arbeider- og bonderegjeringa», endra navnet på rødehæren til «den nasjonale revolusjonære hæren», og forandra politikken med å beslaglegge jorda til godseierne til en politikk med å sette ned landskylda og lånerentene, og dette gjorde vi for at hele nasjonen skulle bli med i motstandskrigen. Når vi denne gangen gir fra oss noen områder i sør, avliver vi ryktene fra Kuomintang for øynene på folket i hele Kina og i hele verden. Det samme gjelder spørsmålet om de væpna styrkene. Propagandaen til Kuomintang vil ha det til at kommunistpartiet bare er ute etter å krangle til seg geværer. Men vi har sagt at vi er villige til å gjøre innrømmelser. Først foreslo vi at vi skulle skjære ned den militære styrken vi har i dag til 48 divisjoner. Kuomintang har 263 divisjoner, og det betyr at vår styrke ville bli om lag en sjettedel av de samla væpna styrkene i landet. Seinere foreslo vi at vi skulle skjære ned enda mer, til 43 divisjoner, om lag en sjuendedel av den samla styrken. Så sa Kuomintang at de ville skjære ned sine styrker til 120 divisjoner. Vi sa at vi ville skjære ned tilsvarende, til 24 eller til og med 20 divisjoner, og det ville stadig være bare en sjuendedel av den samla styrken. I Kuomintang-hæren er det urimelig mange offiserer i forhold

til soldater, og en fullt oppsatt divisjon er på under 6000 mann. Etter den normen de bruker kunne vi sette opp 200 divisjoner av de 1 200 000 soldatene våre. Men vi kommer ikke til å gjøre det. Derfor har ikke Kuomintang mer de skulle ha sagt, og alle ryktene deres har falt pladask. Betyr dette at vi skal levere fra oss geværene våre til Kuomintang? Det betyr det heller ikke. Får ikke Kuomintang for mange geværer hvis vi gir dem våre? Vi må beholde alle våpna til folket, hvert eneste gevær og hver eneste kule, vi må ikke levere dem fra oss.

Det var dette jeg ville si til kameratene om situasjonen i dag. Det er mange motsigelser i denne utviklinga. Hvorfor er det enighet om noen spørsmål og ikke om andre under forhandlingene mellom Kuomintang og partiet vårt? Hvorfor er det snakk om fred og enhet i «Oppsummering av samtalen», når det faktisk foregår kamper? Noen kamerater kan rett og slett ikke forstå slike motsigelser. Det jeg har sagt, er ment som et svar på disse spørsmåla. Noen kamerater kan ikke forstå hvorfor vi skulle være villige til å forhandle med Chiang Kai-shek, som alltid har vært anti-kommunist og en fiende av folket. Gjorde partiet vårt rett eller galt da det vedtok på den sjuende kongressen at vi var villige til å forhandle med Kuomintang forutsatt at det endra politikken sin? Det var helt riktig. Den kinesiske revolusjonen er langvarig, og vi kan bare vinne seier steg for steg. Det er vår innsats som avgjør framtida for Kina. Situasjonen kommer til å være usikker i et halvt års tid. Vi må trappe opp innsatsen vår for å få den til å utvikle seg i ei retning som er til gagn for folket og hele landet.

Nå skal jeg si noen få ord til om arbeidet vårt. Noen av kameratene som er her, skal reise til fronten. Mange er fulle av begeistring og kappes med de andre om en sjanse til å dra dit for å arbeide. Denne aktive og glødende innstillinga er svært verdifull. Men det fins også noen få kamerater som har feilaktige ideer, som ikke tenker på de mange vanskene som må overvinnes, men trur at alt blir grei skuring ved fronten, og at de kommer til å få bedre dager der enn i Yen-an. Fins det folk som tenker slik? Jeg trur det. Jeg vil rå disse kameratene til å rette på forestillingene sine. Den som drar, drar for å arbeide. Hva er arbeid? Arbeid er kamp. Det fins vansker og problemer på de stedene som vi må overvinne og løse. Vi drar dit for å arbeide og kjempe for å overvinne disse vanskene. En god kamerat er en som er ivrig etter å dra dit vanskene er størst. På slike steder er arbeidet hardt. Hardt arbeid er som ei bær som blir lagt foran oss, og som ligger der som ei utfordring

til at vi skal ta den på skuldrene. Noen bærer er lette, andre er tunge. Noen foretrekker det som er lett framfor det som er tungt. De plukker ut de lette bærene til seg sjøl og lar de tunge ligge igjen til andre. Det er ikke ei god innstilling. Noen kamerater er annerledes. De bærer de tunge bærene sjøl og overlater det som er lett og behagelig til andre. De er de første til å påta seg strabaser, de siste til å nyte et behagelig liv. De er gode kamerater. Vi må alle sammen lære av den kommunistiske holdninga deres.

Mange lokale kadrer kommer til å reise hjemmefra og dra til frønten. Og mange kadrer fra Sør-Kina som er kommet til Yenan, skal også dra til fronten. Alle de kameratene som skal til fronten må være mentalt forberedt, slik at de slår rot, blomstrer og bærer frukt så snart de kommer fram. Vi kommunister er såkorn, og folket er jordsmonnet. Hvor vi enn drar, må vi forene oss med folket, slå rot og blomstre blant dem. Hvor kameratene våre enn drar, må de bygge opp et godt forhold til massene, vise omsorg for dem og hjelpe dem til å løse vanskene sine. Vi må forene oss med massene. Jo flere av massene vi forener oss med, desto bedre er det. Vi må gjøre alt vi kan for å mobilisere massene, gjøre styrkene til folket større og slå angriperne og bygge et nytt Kina under ledelse av partiet vårt. Dette er den linja som blei vedtatt på den sjuende partikongressen.⁸ Vi må kjempe for å sette den ut i livet. Det er kommunistpartiet og folket som må styre Kina. Vi har viljen til å gjennomføre fred og demokrati, og vi veit hvilken veg vi må gå for å få det til. Hvis vi forener oss enda nærmere med hele folket, kan det gå bra for Kina.

Verden står foran ei lys framtid etter den andre verdenskrigen. Dette er den allmenne utviklingstendensen. Femmaktskonferansen for utenriksministre i London⁹ har mislykkes. Betyr det at det er like før den tredje verdenskrigen bryter ut? Nei. Tenk bare etter. Hvordan kan det bryte ut en tredje verdenskrig rett etter at den andre verdenskrigen er slutt? De kapitalistiske og de sosialistiske landa kommer til å nå fram til kompromisser til slutt i mange internasjonale spørsmål, for de vil ha fordel av kompromisser.¹⁰ Proletariatet og folket i hele verden går fast mot en krig mot Sovjetunionen og kommunismen. De siste tretti åra har det vært to verdenskriger. Det var over tjue år mellom den første og den andre verdenskrigen. Menneskehetens historie går en halv million år tilbake, og det er først i de siste tretti åra at det har vært verdenskriger. Verden gjorde store framsteg etter den første verdenskri-

gen. Verden kommer helt sikkert til å gå raskere framover etter den andre verdenskrigen. Etter den første verdenskrigen oppsto Sovjetunionen, og det blei stifta dusinvis av kommunistpartier — de fantes ikke før krigen. Etter den andre verdenskrigen er Sovjetunionen mye sterkere, Europa har endra utseende, proletariatet og folket i verden er mye mer politisk bevisst, og de progressive kreftene over hele verden står enda nærmere sammen. Landet vårt, Kina, gjennomgår også ei rask og omfattende forandring. Det er sikkert og visst at den allmenne utviklingstendensen i Kina peker fram mot bedre tider, og ikke verre. Verden går framover, framtida er lys og ingen kan endre denne allmenne historiske utviklingstendensen. Vi må hele tida spre kjennskap blant folket om framstega i verden og den lyse framtida som ligger foran oss, slik at de får større tru på seier. Samtidig må vi fortelle folket og kameratene våre at det ligger krokveger foran oss. Det er fortsatt mange hindringer og vansker på revolusjonens veg. Den sjuende partikongressen vår rekna med at vi ville støte på mange vansker, for vi syntes det var bedre å rekne med for mange vansker enn for få. Noen kamerater liker ikke å tenke mye på vansker. Men vansker er kjensgjerninger. Vi må anerkjenne alle de vanskene som fins, og ikke slå inn på en «ikke-ankjennelsespolitikk». Vi må anerkjenne vansker, analysere dem og bekjempe dem. Det fins ingen strake veger i verden. Vi må være forberedt på å følge en veg som vrir og bukter seg, og ikke prøve å vinne lettkjøpte seirer. Vi må ikke innbille oss at de reaksjonære en vakker dag kommer til å falle på kne av seg sjøl. Kort sagt, utsiktene er lyse, men vegen er krokete. Det ligger fortsatt mange vansker foran oss som vi ikke må overse. Forener vi oss med hele folket og løfter i flokk, kan vi avgjort overvinne alle vansker og vinne seier.

NOTER

1. Dette sikter til «Oppsummering av samtalene», også kjent som «10. oktoberavtalen», som blei undertegna av representanter for Kuomintang og Kinas Kommunistiske Parti den 10. oktober 1945. I oppsummeringa var Chiang Kai-shek nødt til å gi inntrykk av at han var enig i «den grunnleggende politikken for fred og gjenoppbygging av landet» som kommunistpartiet la fram, og godta «langsiktig samarbeid på grunnlag av fred, demokrati, samhold og enhet ... at en skulle avverge borgerkrigen beslutsomt og bygge et nytt Kina som er sjølstendig, fritt, velstående og mektig» og at «demokratisere

ring av det politiske livet, nasjonalisering av de væpna styrkene og likeverd og legal status for de politiske partiene er absolutt nødvendige midler og metoder for å oppnå fred og gjenoppbygging av landet». Han blei også nødt til å gå med på å gjøre raskt slutt på det politiske formynderskapet til Kuomintang, kalle sammen en politisk rådgivende konferanse, «garantere personlig frihet, religionsfrihet, ytringsfrihet, pressefrihet, forsamlingsfrihet og organisasjonsfrihet, som folket nyter godt av i alle demokratiske land i fredstid, og avskaffe eller endre gjeldende lover og forordninger i samsvar med disse prinsippene», oppløse etterretningstjenesten, «innføre strengt forbud mot at andre organer enn domstolene og politiet skal kunne arrestere folk, stille dem for retten og dømme dem», «løslate politiske fanger», «gå aktivt inn for å innføre lokalt sjølstyre og holde allmenne valg fra de lavere nivåene og oppover», osv. Men Chiang Kai-shek-regjeringa nekta hardnakka å gi legal status til folkehæren og de demokratiske maktorganene i de frigjorte områdene. Den brukte frekt påskuddet om å «skape en enhetlig militær ledelse» og «en enhetlig regjeringsadministrasjon» i et forsøk på å sette folkehæren og de frigjorte områdene som Kinas Kommunistiske Parti leda fullstendig ut av spill. Derfor kunne det ikke bli noen overenskomst om dette spørsmålet. Nå følger utdrag fra «Oppsummering av samtalen» som dreier seg om forhandlingene om spørsmålet om de væpna styrkene og den politiske makta i de frigjorte områdene. Det som blir kalt «regjeringa» i «Oppsummeringa» er Kuomintang-regjeringa til Chiang Kai-shek.

«Om nasjonalisering av de væpna styrkene. Kinas Kommunistiske Parti foreslo at regjeringa, med sikte på å skape en enhetlig militær ledelse, skulle gjennomføre ei rettferdig og fornuftig omorganisering av de væpna styrkene i hele landet, legge fram et program for å gjennomføre dette stegvis, trekke opp nye grenser for de militære sonene og innføre et system for å skrive ut mannskaper og skaffe erstatninger. Kinas Kommunistiske Parti kunngjorde at det var villig til å skjære ned de anti-japanske styrkene det hadde kommandoen over til tjuefire divisjoner eller til og med til tjue divisjoner så snart det blei lagt fram et slikt program, og at det da ville gå raskt i gang med å demobilisere de anti-japanske væpna styrkene som sto i de åtte områdene Kwangtung, Chekiang, Sør-Kiangsu, Sør-Anhwei, Sentral-Anhwei, Hunan, Hupeh og Honan (unntatt Nord-Honan). De styrkene som skulle omorganiseres, ville bli trukket tilbake fra disse områdene steg for steg og samla i de frigjorte områdene nord for Lunghai-jernbanen og i Nord-Kiangsu og Nord-Anhwei. Regjeringa kunngjorde at programmet for å omorganisere de væpna styrkene i hele landet var under arbeid, og at regjeringa var villig til å vurdere forslaget om å omorganisere de anti-japanske styrkene som Kinas Kommunistiske Parti leda, til tjue divisjoner dersom alle de sakene som blei tatt opp under forhandlingene kunne bli løst. Når det gjaldt spørsmålet om hvor disse styrkene skulle stasjoneres, erklærte regjeringa at Kinas Kommunistiske Parti kunne legge fram utkast som kunne drøftes og vedtas seinere. Kinas Kommunistiske Parti foreslo at kommunistpartiet og representanter for de lokale væpna styrkene til partiet skulle være med i arbeidet i Det nasjonale militærrådet og de ulike avdelingene under det, at regjeringa skulle beholde det samme personellsystemet som i dag og utnevne offiserer av ulik rang i de omorganiserte enhetene blant det personellet som gjør tjeneste i disse enhetene i dag, at offiserer som

ikke får noen stilling etter omorganiseringa skulle bli sendt til ulike områder for å få opplæring, og at det skulle bli innført et rettferdig og fornuftig system for å fylle ledige stillinger og en plan for politisk skoloring. Regjeringa ga uttrykk for at den ikke hadde noen innvendinger mot disse forslaga og at den var villig til å drøfte detaljer. Kinas Kommunistiske Parti foreslo at hele folkemilitsen i de frigjorte områdene skulle organiseres i lokale sjølforsvarskorps. Regjeringa ga uttrykk for at ei slik organisering bare kunne vurderes der de lokale forholda gjorde det nødvendig eller mulig. Begge parter var enige om at det skulle bli oppretta en tremannskomite med en representant fra ledelsen for de militære operasjonene i Det nasjonale militærrådet, en fra krigsministeriet og en fra Attende armégruppe, for å utarbeide konkrete planer for alle de spørsmåla som er nevnt i dette avsnittet.»

«Om de lokale maktorganene i de frigjorte områdene. Kinas Kommunistiske Parti foreslo at regjeringa skulle gi de folkevalgte maktorganene på alle nivåer i de frigjorte områdene legal status. Regjeringa ga uttrykk for at uttrykket 'frigjort område' var foreldet ettersom Japan hadde kapitulert, og at regjeringsadministrasjonen måtte bli enhetlig i hele landet. Det opprinnelige forslaget som Kinas Kommunistiske Parti la fram, gikk ut på at grensene for provinsene og forvaltningsområdene skulle trekkes opp på ny i lys av at det fantes atten frigjorte områder, og at partiet for å bidra til en enhetlig regjeringsadministrasjon skulle legge fram ei liste over medlemmene i alle de folkevalgte maktorganene på ulike nivåer slik at sentralregjeringa kunne utnevne dem formelt. Regjeringa ga uttrykk for at sentralregjeringa ville ta i betraktning de personene Kinas Kommunistiske Parti nominerte når den militære ledelsen og regjeringsadministrasjonen i hele landet var blitt enhetlig, i samsvar med det formann Chiang hadde sagt til herr Mao. Regjeringa ville vurdere å beholde en rimelig del av det personellet som har gjort tjeneste i de områdene som er vunnet tilbake under motstandskrigen, ta omsyn til dyktighet og arbeidsinnsats og ikke blande inn partitilknytning. Etter dette la Kinas Kommunistiske Parti fram sitt andre forslag. Der ba det sentralregjeringa om å utnevne folk som Kinas Kommunistiske Parti nominerte, til formenn og medlemmer av provinsregjeringene i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia og i de fem provinsene Jehol, Chahar, Hopei, Shantung og Shansi, og om å utnevne folk som Kinas Kommunistiske Parti nominerte til nestformenn og medlemmer i de seks provinsregjeringene i Suiyuan, Honan, Kiangsu, Anhwei, Hupeh og Kwangtung (fordi det var store frigjorte områder eller deler av slike områder i disse elleve provinsene). Kinas Kommunistiske Parti ba videre om at folk det nominerte skulle utnevnes til viseborgermestre i de fire byprovinsene Peiping, Tientsin, Tsingtao og Shanghai, og at folk nominert av kommunistpartiet skulle få være med i forvaltninga av provinsene i nordøst. Etter mange diskusjoner om denne saka endra Kinas Kommunistiske Parti disse forslaga, og ba om at folk det nominerte skulle bli utnevnt til formenn og medlemmer av provinsregjeringene i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia og i de fire provinsene Jehol, Chahar, Hopei og Shantung, til nestformenn og medlemmer av de to provinsregjeringene i Shansi og Suiyuan og til viseborgermestre i de tre byprovinsene Peiping, Tientsin og Tsingtao. Som svar erklærte regjeringa at Kinas Kommunistiske Parti kunne foreslå at regjeringa skulle utnevne de medlemmene

av partiet som hadde utmerka seg under motstandskrigen, og som var dyktige til å administrere, men at ønsket til Kinas Kommunistiske Parti om å oppnå enhetlig militær ledelse og regjeringsadministrasjon ikke kunne være alvorlig ment dersom det holdt fast på kravet om å nominere formann eller nestformann eller medlemmer til bestemte provinsregjeringer. Da sa Kinas Kommunistiske Parti at det ville trekke tilbake det andre forslaget sitt, og la fram et tredje forslag. Det foreslo at det skulle bli holdt allmenne valg under de folkevalgte maktorganene som fans på alle nivåer i de frigjorte områdene. Folk utpekt av den politisk rådgivende konferansen skulle holde oppsyn med valga, og medlemmer av alle andre politiske partier og folk fra alle samfunnslag ville være velkomne til å komme tilbake til hjemstedet sitt for å ta del i valga. Det skulle holdes allmenne valg i alle fylker der mer enn halvparten av distriktene og herredene allerede hadde holdt allmenne valg. På samme vis skulle det holdes allmenne valg i alle provinser og forvaltningsområder der mer enn halvparten av fylkene allerede hadde gjennomført slike valg. For å komme fram til en enhetlig regjeringsadministrasjon skulle navna på alle dem som blei valgt inn i maktorganene i provinser, forvaltningsområder og fylker, legges fram for den sentrale regjeringa slik at den kunne stadfeste utnevningene. Regjeringa svarte at denne framgangsmåten, der regjeringa stadfester utnevninger i provinser og forvaltningsområder, ikke tjener målet med enhetlig regjeringsadministrasjon. Regjeringa ville likevel vurdere å holde allmenne valg i fylkene, men allmenne valg til provinsregjeringene kunne først bli holdt etter at det var kunngjort en grunnlov for landet, der det er slått fast hvilken status provinsene skal ha. I mellomtida skulle bare de provinsregjeringene som hadde blitt utnevnt av den sentrale regjeringa, reise for å overta forvaltninga i sine provinser, slik at forholda kunne bli normale igjen så snart som mulig i de områdene vi hadde vunnet tilbake. Etter dette la Kinas Kommunistiske Parti fram et fjerde forslag. Det gikk ut på at situasjonen i de frigjorte områdene ikke skulle endres før det var vedtatt og satt ut i livet grunnlovsmessige bestemmelser om allmenne valg til provinsregjeringene, og at det i mellomtida skulle bli utarbeidd ei midlertidig ordning for å sikre at det blei gjenoppretta fred, ro og orden. Kinas Kommunistiske Parti erklærte at dette særskilte problemet kunne bli lagt fram for den politisk rådgivende konferansen slik at den kunne ta stilling til det. Regjeringa hevdet bestemt at det først måtte bli gjennomført enhetlig regjeringsadministrasjon, fordi dette problemet kunne bli ei hindring for freden og gjenoppbygginga dersom det ikke blei løst, og den ga uttrykk for håp om at en snart kunne komme fram til enighet om ei konkret løsning av dette spørsmålet. Kinas Kommunistiske Parti gikk med på å fortsette drøftingene.»

2. Shangtang er det gamle navnet på den sørøstre delen av Shansi-provinsen med Changchih som sentrum. Fjella i dette området var base for 129. divisjon i Den åttende rutearméen under motstandskrigen mot Japan, og var en del av det frigjorte området Shansi-Hopei-Shantung-Honan. I september 1945 samla Kuomintang-krigsherren Yen Hsi-shan tretten divisjoner og angrep området i samordning med japanerne og marionettestyrkene. De rykka i tur og orden inn fra Linfen, Fushan og Yicheng, fra Taiyuan og Yutse, og inn i Hsingyuan, Tunliu og Lucheng i det frigjorte området Sørøst-Shansi. I oktober gikk folket og hæren i dette frigjorte området til motangrep mot invasjonstyr-

kene, tilintetgjorde 35 000 mann og tok til fange flere høyere offiserer, deriblant armékorps- og divisjonssjefer.

3. Dette sikter til de erfaringene Kinas Kommunistiske Parti fikk fra kamper mot Kuomintang fra 1927, da Kuomintang sveik revolusjonen, til 1945.

4. 18. september 1931 tok den japanske «Kwangtung-arméen», som var stasjonert i Nordøst-Kina, Shenyang. De kinesiske styrkene ved Shenyang og andre steder i Nordøst-Kina (nordøstarméen) trakk seg tilbake sør for den store muren fordi Chiang Kai-shek hadde gitt ordre om «absolutt ikke-motstand». Dermed okkuperte de japanske styrkene raskt provinsene Liaoning, Kirin og Heilungkiang. Det kinesiske folket kalte denne aggresjonshandlinga fra de japanske inntrengernes side for «18. september-hendinga».

5. Se «Om en uttalelse fra Chiang Kai-sheks talsmann», note 5, s. 49 i denne boka.

6. Sitat fra Mao Tsetung, «Om koalisjonsregjeringa», del IV, avsnittet «Det konkrete programmet vårt», punkt 2, *Verker i utvalg*, bind 3, Forlaget Oktober 1979.

7. Dette sikter til de baseområdene folkehæren hadde i Kwangtung, Chekiang, Sør-Kiangsu, Sør-Anhwei, Sentral-Anhwei, Hunan, Hupeh og Honan (unntatt Nord-Honan).

8. Se Mao Tsetung, «De to skjebnene som står åpne for Kina» og «Den dumme gamle mannen som flytta fjella», *Verker i utvalg*, bind 3, Forlaget Oktober 1979.

9. Utenriksministrene fra Sovjetunionen, Kina, De forente stater, Storbritannia og Frankrike møttes i London fra 11. september til 2. oktober 1945 for å drøfte fredsavtaler med Italia, Romania, Bulgaria, Ungarn og Finland, som hadde vært med på den aggresjonskrigen det fascistiske Tyskland starta, og for å drøfte framtida for de italienske koloniene. De kom ikke fram til noen overenskomst fordi De forente stater, Storbritannia og Frankrike avsto de rimelige forslaga Sovjetunionen la fram, og holdt fast på den imperialistiske aggresjonspolitikken sin som tok sikte på å styrte folkeregjeringene i Romania, Ungarn og Bulgaria, som var oppretta etter seieren i den anti-fascistiske krigen.

10. Se «Noen synspunkter til vurderinga av den internasjonale situasjonen i dag», s. 86 i denne boka.

SANNHETEN OM ANGREPA FRA KUOMINTANG

5. november 1945

3. november meldte United Press fra Chungking at Wu Kuo-chen, sjef for propagandaavdelinga i Kuomintang's sentraleksekutivkomite, hadde sagt at «regjeringa fører en reint defensiv krig» og hadde foreslått tiltak for å «gjenreise samferdselen».¹ En korrespondent fra Hsinhua nyhetsbyrå har spurt talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti om dette.

Her kommer svaret fra talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti: Det Wu Kuo-chen sa om å «føre en defensiv krig» er loddrett løgn. Kuomintang okkuperer de fem frigjorte områdene i Øst-Chekiang, Sør-Kiangsu, Sentral- og Sør-Anhwei og Hunan som styrkene våre har evakuert, og de tramper på folket der. Dessuten har de sendt mer enn sytti divisjoner av de regulære styrkene sine inn i de fleste av de andre frigjorte områdene — for eksempel i Kwangtung, Hupeh, Honan, Nord-Kiangsu, Nord-Anhwei, Shantung og Hopei — eller til områdene i nærheten, og der undertrykker de folket og angriper eller gjør seg klar til å angripe styrkene våre. Videre er titalls andre Kuomintang-divisjoner på veg mot de frigjorte områdene. Kan en kalle dette defensivt? To av de åtte Kuomintang-divisjonene som nådde fram til Hantan-området under framrykkinga nordover fra Changteh, var mot borgerkrig og for fred. De andre seks (medrekna tre divisjoner som var utrusta av De forente stater) blei tvunget til å legge ned våpna etter at

Denne uttalelsen blei skrevet av kamerat Mao Tsetung, og sendt ut i navnet til talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti. På denne tida hadde Chiang Kai-shek allerede revet i filler «10. oktober-avtalen», og borgerkrigen mot de frigjorte områdene spredde seg fra dag til dag.

de væpna styrkene og folket i de frigjorte områdene gikk til motangrep i sjølforsvar. Mange offiserer fra disse Kuomintang-styrkene, deriblant nestkommanderende for krigssoner, sjefer og nestkommanderende for armékorps, er nå i de frigjorte områdene,² og de kan stadfeste hele sannheten om hvor de kom fra og hvordan de fikk ordre om å angripe. Kan en kalle dette også defensivt? Nå er styrkene våre i de frigjorte områdene i Hunan- og Hupeh-provinsen fullstendig innringa av mer enn tjue Kuomintang-divisjoner fra 1., 5. og 6. krigssone under ledelse av Liu Chih, øverstkommanderende i kampen for å «undertrykke kommunistene». Kuomintang-styrkene har gjort invasjon i alle de frigjorte områdene våre i Øst- og Sentral-Honan og Sør-, Øst- og Sentral-Hupeh, og okkupert disse områdene. De brente og drepte så uhemma at styrkene våre, som Li Hsien-nien og Wang Shu-sheng leda, ikke kunne finne tak over hodet, og måtte slå leir på grensa mellom Hunan og Hupeh for å overleve. Men der blei de også forfulgt hakk i hæl og angrepet av Kuomintang-styrkene.³ Kan en kalle dette også defensivt? Det er på samme måten i de tre provinsene Shansi, Suiyuan og Chahar. I begynnelsen av oktober ga Yen Hsi-shan tretten divisjoner ordre om å angripe Hsiangyuan-Tunliu-avsnittet i det frigjorte området Shangtang. Våre styrker og folket der kjempa i sjølforsvar og avvæpna alle sammen, og det var flere armékorps-sjefer og divisjonssjefer blant fangene. Nå er de i det frigjorte området Taihang. Hver eneste en er i live, og de kan stadfeste hele sannheten om hvor de kom fra og hvordan de fikk ordre om å angripe. I Chungking har Yen Hsi-shan nylig fortalt en mengde løgner om hvordan han er blitt angrepet og om hvordan han bare har «slåss defensivt». Han hadde trulig helt glemte generalene sine: Shih Tse-po, sjef for 19. armékorps; Kuo Jung, sjef for den provisoriske 49. divisjonen; Li Pei-ying, sjef for 66. divisjon; Kuo Tien-hsing, sjef for 68. divisjon og Yang Wen-tsai, sjef for den provisoriske 37. divisjonen.⁴ Nå bor de i de frigjorte områdene våre, og de kan tilbakevise alle løgnene til Wu Kuo-chen, Yen Hsi-shan og alle andre reaksjonære borgerkrigshissere. Etter ordre har general Fu Tso-yi angrepet de frigjorte områdene våre i Suiyuan, Chahar og Jehol i over to måneder. En gang rykka han helt fram til portene til Changchiakou og okkuperte hele det frigjorte området vårt i Suiyuan og Vest-Chahar. Kan en kalle dette også å være på defensiven og ikke skyte «det første skuddet»? Styrkene våre og folket i Chahar og Suiyuan reiste seg for å forsvare seg, og under motangrepet tok også de til fange mange offise-

rer og menige. De kan alle som en vitne om hvor de kom fra, hvordan de angrep og så videre.⁵ I ulike slag i sjølforsvar har vi sikra oss bunkevis med anti-kommunistiske dokumenter og dokumenter om «undertrykking av banditter», blant annet *Handbok i undertrykking av banditter*, ordrer om å «undertrykke banditter»⁶ og andre anti-kommunistiske dokumenter utgitt av de høyeste myndighetene i Kuomintang, men avfeid som «spøk» av Wu Kuo-chen. Nå blir disse dokumentene sendt videre til Yenan. Alle disse dokumentene er handfaste bevis på at Kuomintang-styrkene har angrepet de frigjorte områdene.

Korrespondenten for Hsinhua nyhetsbyrå spurte deretter talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti om hvordan han så på de tiltakene Wu Kuo-chen hadde foreslått for å gjenreise samferdselen. Talsmannen svarte: Dette er ikke noe annet enn uthalingstaktikk. Kuomintang-myndighetene mønstrer store styrker for å oversvømme alle de frigjorte områdene som i en storflom. Etter at mange angrep slo feil i september og oktober, forbereder de nye angrep i enda større målestokk. En metode for å hindre disse angrepa og demme effektivt opp for borgerkrigen er å hindre dem i å frakte styrkene sine med jernbanen. Som alle andre, er vi også for å gjenreise samferdselslinjene raskt, men dette kan ikke gjøres før vi har løst spørsmålet om å ta imot den japanske kapitulasjonen, spørsmålet om hva vi skal gjøre med marionettestyrkene og spørsmålet om å innføre sjølstyre i de frigjorte områdene. Hvilke spørsmål må vi løse først, spørsmålet om samferdselen eller disse tre spørsmåla? Styrkene fra de frigjorte områdene har kjempa hardnakka og innbitt mot Japan i åtte år. Hvorfor er ikke de skikka til å ta imot den japanske kapitulasjonen? Og hvorfor må andre styrker ta bryet med å reise langveisfra for å gjøre det? Alle har rett til å straffe marionettestyrkene. Hvorfor blir alle disse styrkene innlemma i «den nasjonale hæren», og hvorfor får de ordre om å angripe de frigjorte områdene? Lokalt sjølstyre er uttrykkelig slått fast i «10. oktober-avtalen», og dr. Sun Yat-sen gikk for lenge sia inn for at provinsguvernørene skulle velges av folket. Hvorfor holder Kuomintang-regjeringa fortsatt fast på at den skal utpeke og sende lokale embetsmenn? Spørsmålet om samferdselen må løses raskt, men det er enda viktigere at de tre største spørsmåla blir løst raskt. Å snakke om å gjenreise samferdselen uten først å løse de tre største spørsmåla tjener bare til å spre og forlenge borgerkrigen. Det hjelper krigshisserne til å nå målet sitt, som er å oversvømme de frigjorte områdene. For å få en rask slutt på den fol-

kefiendtlige og anti-demokratiske borgerkrigen som har spredd seg over hele landet, går vi inn for disse tiltaka:

1) Alle de styrkene fra Kuomintang-regjeringa som har gått inn i de frigjorte områdene i Nord-Kina, Nord-Kiangsu, Nord-Anhwei, Sentral-Kina og områdene i nærheten for å ta imot den japanske kapitulasjonen og angripe oss, må bli trukket tilbake til de opprinnelige stillingene sine øyeblikkelig. Styrkene fra de frigjorte områdene skal ta imot den japanske kapitulasjonen og opprette garnisoner i byene og langs samferdselslinjene. De frigjorte områdene som er blitt overfalt og okkupert, skal gis tilbake til oss.

2) Alle marionettestyrker må bli avværpa og oppløst øyeblikkelig. I Nord-Kina, Nord-Kiangsu og Nord-Anhwei skal de frigjorte områdene ta seg av denne oppgava.

3) Det folkedemokratiske sjølstyret i alle de frigjorte områdene må bli anerkjent. Den sentrale regjeringa må ikke utnevne eller sende ut lokale embetsmenn. Bestemmelsene i «10. oktoberavtalen» må settes ut i livet.

Talsmannen sa: Dette er det eneste som kan hindre borgerkrig. Ellers har vi ikke noen som helst garanti mot den. De dokumentene vi fikk tak i under de tre slaga vi kjempa i sjølforsvar i Suiyuan, Shangtang og Hantan, og konkrete handlinger som de veldige troppebevegelsene og angrepa, beviser alt sammen at Kuomintang-myndighetene ljuger når de hevder at den såkalte gjenreisninga av samferdselen skjer for folkets skyld, og ikke med sikte på borgerkrigen. Det kinesiske folket har blitt lurt lenge nok, nå lar det seg ikke lure lenger. Det sentrale problemet for folket i hele landet i dag er å mobilisere for å stanse borgerkrigen med alle midler.

NOTER

1. Mot slutten av motstandskrigen mot Japan var de fleste jernbanelinjene i Kina enten under kontroll av hæren og folket i de frigjorte områdene eller omringa av dem. Under påskudd av å «gjenreise samferdselen» prøvde de reaksjonære i Kuomintang å utnyt-

te disse jernbanelinjene til å skille de frigjorte områdene fra hverandre, frakte millioner av Kuomintang-soldater til Nordøst-, Nord-, Øst- og Sentral-Kina, angripe de frigjorte områdene og grafse til seg de store byene.

2. I september 1945 rykka Kuomintang-styrker fra området Chengchow-Hsinhsiang fram langs Peiping-Hankow-jernbanen for å angripe det frigjorte området Shansi-Hopei-Shantung-Honan. Fortroppen, som besto av tre armékorps, trengte inn i området Tshsien-Hantan i slutten av oktober. Hæren og folket i det frigjorte området reiste seg modig for å forsvare seg. Etter ei uke med innbitt kamp gjorde general Kao Shu-hsun opprør mot Kuomintang ved Hantan. Han var nestkommanderende for Kuomintangs 11. krigssone og samtidig sjef for det nye 8. armékorps, og han kom over til oss med det nye 8. armékorps og en kolonne, til sammen over ti tusen mann. De to andre armékorpsa trakk seg tilbake i full forvirring, men blei omringa og avværpa. Mange høyere offiserer blei tvunget til å overgi seg, blant andre Ma Fa-wu, nestkommanderende for Kuomintangs 11. krigssone og samtidig sjef for 40. armékorps, Liu Shih-jung, nestkommanderende for 40. armékorps, Li Hsu-tung, stabssjef for 40. armékorps, Li Hsu-tung, stabssjef for 40. armékorps, og Liu Shu-sen som var nestkommanderende for en divisjon i dette armékorps.

3. Etter at Japan hadde kapitulert, samla Kuomintang mer enn tjue divisjoner fra tre krigssoner for å sette i verk storstilte angrep mot de frigjorte områdene i Honan- og Hupeh-provinsen. En del av styrkene til Hu Tsung-nan, sjef for Kuomintangs 1. krigssone, rykka fram fra nordvest til øst langs begge sider av Lunghai-jernbanen for å trenge inn i de frigjorte områdene i Vest-Honan. Styrkene til Liu Chih, sjef for 5. krigssone, rykka fram fra nord til sør langs begge sider av Peiping-Hankow-jernbanen for å trenge inn i de frigjorte områdene i Sentral-Honan og Sentral- og Øst-Hupeh, og styrkene fra 6. krigssone rykka fram nordover fra Sør-Hupeh i samordning med dem. Liu Chih var sjef for de fleste av disse Kuomintangstyrkene. Folkehæren fra de frigjorte områdene i Honan og Hupeh satte seg kraftig til motverge mot inntrengerne. Den tok vare på sin egen styrke, og i slutten av oktober 1945 forflytta den seg til Tahung- og Tungpai-fjella og området rundt Tsaoyang på grensa mellom Honan og Hupeh. Seinere marsjerte den hæren til Hsuanhuatien, øst for Peiping-Hankow-jernbanen, fordi Kuomintang fortsatte med å forfølge og angripe den.

4. Se «Om forhandlingene i Chungking», note 2, s. 65 i denne boka for slaget om Shangtang. De Kuomintang-offiserene som er nevnt her, var alle sammen generaler i hæren til Yen Hsi-shan, og de blei tatt til fange under slaget om Shangtang.

5. Provinsen Suiyuan blei oppløst 6. mars 1954, og blei en del av Det autonome området Indre Mongolia. I 1945 var general Fu Tso-yi sjef for Kuomintangs 12. krigssone. Styrkene hans hadde vært stasjonert i og omkring Wuyuan og Linho i Vest-Suiyuan under motstandskrigen mot Japan. Etter at Japan kapitulerte fikk han ordre om å angripe de frigjorte områdene i provinsene Suiyuan, Jehol og Chahar. I august 1945 okkuperte han Kueisui (nå Huhehot), Chining og Fengchen. I begynnelsen av september okkuperte han Hsingho, Shangyi, Wuchuan, Taolin, Hsintang og Liangcheng, satte i verk massive angrep mot de frigjorte områdene i Chahar, og trengte fram til nærheten av Changchia-

kou. Hæren vår slo disse angrepa tilbake i sjøforsvar og tok til fange mange offiserer og menige fra hæren hans.

6. *Handbok i undertrykking av banditter* var et kontrarevolusjonært hefte som Chiang Kai-shek redigerte i 1933. Det handla utelukkende om metoder for å angripe styrkene til det kinesiske folket og de revolusjonære basene. Etter at motstandskrigen var slutt i 1945, fikk Chiang Kai-shek trykt opp heftet på ny, og det blei sendt til Kuomintang-offiserene sammen med en fortrulig hemmelig ordre som sa: «Hele folkets lykke er avhengig av den kampanjen som er i gang for å undertrykke bandittene, og den må fullføres raskt. Derfor må dere mane offiserer og menige til å gjøre sitt ytterste for å undertrykke bandittene i motstandsånden fra krigen mot den japanske aggresjonen og i samsvare med *Handbok i undertrykking av banditter*, som jeg har redigert. Alle fortjenstfulle handlinger i statens tjeneste vil bli rikt belønna, mens de som er ansvarlige for forsinkelser eller feilgrep vil bli stilt for krigsrett. Alle offiserer og menige under Deres kommando som har i oppgave å undertrykke bandittene, må få kjennskap til denne ordren og adlyde den.»

PRODUKSJON OG NEDSETTING AV LANDSKYLDA ER TO VIKTIGE OPPGAVER I FORSVARET AV DE FRIGJORTE OMRÅDENE

7. november 1945

1. Med støtte fra De forente stater mobiliserer Kuomintang alle kreftene det rår over, for å angripe de frigjorte områdene våre. Det er allerede brutt ut en landsomfattende borgerkrig. Oppgava til partiet vårt i dag er å mobilisere alle krefter, gå inn for sjølforsvar, knuse angrepa fra Kuomintang, forsvare de frigjorte områdene og kjempe for fred. For å nå dette målet haster det svært med disse oppgavene: Vi må sørge for at bøndene overalt i de frigjorte områdene får nytte godt av at landskylda blir satt ned, og at arbeiderne og andre arbeidsfolk får nytte godt av passelige lønnspålegg og bedre arbeids- og levevilkår. Samtidig må vi sørge for at godseierne fortsatt tjener det de trenger for å leve, og at industri- og handelskapitalistene fortsatt kan drive med profitt. Vi må sette i gang en storstilt produksjonskampanje neste år, øke produksjonen av mat og viktige forbruksvarer, bedre levekåra til folket, skaffe hjelp til flyktninger og folk som sulter og dekke behova til hæren. Først når vi har løst de to viktigste oppgavene godt — produksjonen og nedsettinga av landskylda — kan vi overvinne vanskene våre, støtte krigsinnsatsen og seire.

2. Nå er krigen svært omfattende, og mange av de ledende kamera-
tene har kommandoposter ved fronten. De kan ikke ofre oppmerksomhet på produksjonen og nedsettinga av landskylda. Derfor må vi ha arbeidsdeling. De ledende kameratene som er igjen i de bakre områdene,

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

må gjøre en god del for å støtte fronten direkte, og i tillegg til det må de ikke la noe gunstig høve gå fra seg til å organisere arbeidet med disse to viktige oppgavene — produksjonen og nedsettinga av landskylda. I de kommende månedene i vinter og vår må de sette i gang storstilte kampanjer for å sette ned landskylda. De må få satt ned landskylda overalt i alle de frigjorte områdene, og særlig i de veldige nye frigjorte områdene, for å tenne den revolusjonære gløden i det store flertallet av bondemassene. Samtidig må de sørge for at jordbruks- og industriproduksjonen i alle de frigjorte områdene får et nytt oppsving i 1946. Vi må ikke forsømme produksjonen og nedsettinga av landskylda på grunn av den nye storstilte krigen. Vi må tvert imot trappe opp produksjonen og nedsettinga av landskylda nettopp for å slå tilbake offensiven til Kuomintang.

3. Nedsettinga av landskylda må komme som et resultat av massekamp, og ikke være ei nådegave fra regjeringa. Dette vil avgjøre om nedsettinga av landskylda lykkes eller mislykkes. Vi kan neppe unngå overdrivelser i kampen for å sette ned landskylda. Så lenge det dreier seg om en virkelig bevisst kamp som de breie massene fører, kan vi rette på alle overdrivelsene etterpå. Først da kan vi overbevise massene og sette dem i stand til å forstå at bøndene og folket som helhet er tjent med å la godseierne tjene til livets opphold, slik at de ikke hjelper Kuomintang. Politikken til partiet vårt går fortsatt ut på å sette ned landskylda, ikke på å beslaglegge jorda. Under og etter kampanjen for å sette ned landskylda må vi hjelpe det store flertallet av bøndene til å organisere seg i bondelag.

4. Nøkkelen til seier i produksjonskampanjen er å organisere det store flertallet av produsentene i produksjonsgrupper for gjensidig hjelp. Å skaffe statslån til jordbruk og industri er et absolutt nødvendig tiltak. Det er også svært viktig å gjøre jordbruksarbeidet i den rette årstida og sørge for at minst mulig arbeidstid går til spille. Nå må vi mobilisere sivile til å støtte krigføringa. På den andre sida må vi, så sant det er mulig, holde fristene for alle onnene i jordbruket. Derfor må vi finne fram til metoder for å sette inn kreftene der de trengs mest. Enheter i hæren, regjeringsorganer og skoler må fortsette med å delta i produksjonen i passende omfang, så sant det ikke er til skade for krigføringa, arbeidet eller undervisninga. Bare slik kan de bedre levekåra sine og lette byrdene til folket.

5. Vi har allerede noen store og mange mellomstore byer. Det er

blitt ei viktig oppgave for partiet vårt å skaffe seg kontroll over økonomien i disse byene og utvikle industrien, handelen og finansvesenet der. Derfor er det helt nødvendig å sette inn alle de kvalifiserte personene som står til rådighet, og overtale partimedlemmene til å samarbeide med dem og lære teknikk og forvaltningsmetoder av dem.

6. Si til alle medlemmer av partiet at de må stå urokkelig sammen med folket, være opptatt av de økonomiske problemene deres og se på de to viktige oppgavene med produksjonen og nedsettinga av landskylda som nøkkelen til å hjelpe folket til å overvinne vanskene sine. Gjør vi det, kommer vi til å få varm støtte fra folket og bli i stand til å slå tilbake alle angrepa fra de reaksjonære. Utgangspunktet for alle vurderinger må fortsatt være at det dreier seg om en langvarig innsats. Arbeidskraft og materielle ressurser må brukes sparsomt, og alt må planlegges på lang sikt. Da blir vi sikre på seieren.

LINJA FOR ARBEIDET I DE FRIGJORTE OMRÅDENE I 1946

15. desember 1945

De siste par månedene har partiet vårt leda folket i voldsomme kamper for å renske ut de japanske styrkene og marionettestyrkene og knuse Kuomintangs angrep på de frigjorte områdene. Vi har hatt stor framgang i disse kampene. Alle partikameratene våre har arbeidd som én mann, og gjort tydelig framgang på alle områder. Året 1945 er snart over, og i 1946 må vi legge vekt på disse sakene i alle de frigjorte områdene:

1. Knus nye angrep. Etter at hæren vår knuste de storstilte angrepa på de frigjorte områdene i Suiyuan, Shansi og Sør-Hopei, har Kuomintang konsentrert større styrker og rusta seg til nye angrep. Hvis det ikke skjer noe nytt som tvinger Kuomintang til å innstille borgerkrigen raskt, kommer kampen til å bli svært hard våren 1946. Derfor er den sentrale oppgava for alle de frigjorte områdene fortsatt å gå inn for sjølforsvar og gjøre sitt ytterste for å knuse angrepa fra Kuomintang.

2. Spre Kao Shu-hsun-bevegelsen.¹ For å knuse angrepa fra Kuomintang må partiet vårt arbeide for å skape oppløsning i de Kuomintang-styrkene som gjør seg klar til å angripe, eller har gått til angrep allerede. På den ene sida må hæren vår drive omfattende åpen politisk propaganda og gjennomføre politiske offensiver for å undergrave kampviljen til de Kuomintang-styrkene som er satt inn i borgerkrigen. På den andre sida må vi forberede og organisere oppstander innafor Kuomintang-hæren og spre Kao Shu-hsun-bevegelsen, slik at

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

et stort antall Kuomintang-soldater følger Kao Shu-hsuns eksempel i avgjørende øyeblikk under kampene, og kommer over til folkets side, bekjemper borgerkrigen og tar stilling for fred. Alle områder må opprette ei særavdeling, i samsvar med direktivet fra sentralkomiteen, slik at dette arbeidet kan bli gjort effektivt og føre til raske resultater. Et stort antall kadrer må bli fritatt fra andre oppgaver og få ofre seg fullt ut for dette arbeidet. De ledende organene for hvert område må rettleie dette arbeidet nøye.

3. Opplæring av styrkene. Feltarméene fra de frigjorte områdene er stort sett ferdig oppsatt allerede, og de regionale styrkene er også temmelig store. Derfor må vi inntil videre stort sett slutte å øke styrkene tallmessig, og vi må utnytte pausene mellom slag og legge vekt på å lære opp styrkene. Dette gjelder for feltarméene, de regionale styrkene og folkemilitsen. Hovedmålsettinga for opplæringskursa må fortsatt være å heve det tekniske nivået i skarpskyting, bajonettstrid, handgranatkasting og slike ting. I andre rekke må målsettinga være å heve det taktiske nivået, med særlig vekt på operasjoner om natta. Når det gjelder opplæringsmetoden, må vi utvikle en massebevegelse der soldatene lærer av offiserene, offiserene lærer av soldatene, og soldatene lærer av hverandre. I 1946 må vi gjøre det politiske arbeidet i hæren enda bedre, overvinne det som måtte finnes av dogmatisk og formalistisk arbeidsstil i hæren, og kjempe for å forene offiserer og menige, forene hæren og folket, forene oss med vennligsinna hæravdelinger, skape oppløsning i fiendestyrkene og sørge for at de oppgavene som er stilt for opplæring, forsyninger og kamp blir gjennomført. Den lokale folkemilitsen må omorganiseres i samsvar med de vilkåra som råer i dag. Hærens forsynings- og vedlikeholdstjeneste i de bakre områdene må bli omorganisert. Vi må gjøre alt vi kan for å bygge opp artilleri- og pionerenheter i alle områdene og styrke dem med flere folk. Krigsskolene må fortsette arbeidet sitt og legge vekt på å lære opp teknisk personell.

4. Sett ned landskylda. I 1946 må alle områder sette i verk storstilte massebevegelser med stram ledelse for å sette ned landskylda og lånerentene i de delene av områdene som nylig er frigjort, i samsvar med sentralkomiteens direktiv fra 7. november 1945.² Arbeiderne må få ei høvelig lønnsøkning. Disse bevegelsene skal sette de breie massene i stand til å frigjøre seg, organisere seg og bli bevisste herrer over de frigjorte områdene. Uten disse besluttsomme tiltaka kan ikke massene i de nye frigjorte områdene vite hvilket av de to partiene, kommunist-

partiet eller Kuomintang, som er bra, og hvilket som er dårlig. Da kommer de til å vakle og ikke støtte partiet vårt besluttosomt. I de gamle frigjorte områdene må vi kontrollere arbeidet med landskylda og lånerentene på ny, slik at disse områdene blir enda bedre konsolidert.

5. Produksjonen. Alle områdene må følge direktivet fra 7. november, og straks gjøre alle forberedelser som skal til for å sikre at både den offentlige og den private produksjonen i alle de frigjorte områdene blir større og kaster mer av seg i 1946 enn noen gang før. Først når vi har gjennomført de to oppgavene med produksjonen og nedsettinga av landskylda samvittighetsfullt og med merkelig framgang, kan vi overvinne den trøtthetsfølelsen som har dukka opp i folket. Spørsmålet om seier eller nederlag i de politiske og militære kampene i de frigjorte områdene vil til sjuende og sist bli avgjort av om disse to oppgavene blir fullført eller ikke. Ingen områder må forsømme disse oppgavene.

6. Finansene. For å dekke det intense arbeidet den siste tida har skattetrykket økt. I 1946 må det planmessig og steg for steg bringes tilbake til det normale. De som har for tunge bærer, må få dem høvelig nedsatt. Anstrengelsene blir langvarige, og derfor må ikke noe område trekke ut flere folk av produksjonen enn det de lokale finansene kan tåle. Styrkene verdsettes etter kvalitet snarere enn etter tallmessig styrke. Dette skal fortsatt være ett av prinsippene våre for å bygge hæren. De riktige retningslinjene for å løse de finansielle og økonomiske problemene våre er fortsatt å utvikle produksjonen, sikre forsyningene, sentralisere ledelsen, desentralisere forvaltninga, ta omsyn til både hæren og folket og til både offentlige og private interesser, og legge vekt på både produksjon og sparing.

7. Støtt regjeringa og ha omsorg for folket. Støtt hæren og gi familiene til soldater som har kjempa i motstandskrigen særlig god behandling.³ I 1946 må vi gjøre disse to oppgavene bedre enn de siste åra. Dette kommer til å bety mye for å knuse angrepa fra Kuomintang og grunnfeste de frigjorte områdene. I hæren må alle offiserer og menige få ideologisk skolering, slik at hver mann forstår skikkelig hvor viktig det er å støtte regjeringa og ha omsorg for folket. Hvis hæren skiller seg godt fra denne oppgava, kommer forholdet til å bli bedre mellom hæren på den ene sida og de lokale maktorganene og folket på den andre.

8. Hjelp. I de frigjorte områdene er det mange flyktninger, helt eller delvis arbeidsløse og offer for naturkatastrofer som har brennende be-

hov for hjelp. Det vil få stor og vidtrekkende betydning om dette problemet blir løst godt eller dårlig. I tillegg til de tiltaka regjeringa tar, må hjelpa i hovedsak bygge på at massene hjelper hverandre. Partiet og regjeringa må oppfordre massene til å organisere hjelpevirksomheten i form av gjensidig hjelp.

9. Ta godt vare på lokale kadrer. I alle de frigjorte områdene er det i dag svært mange kadrer fra andre områder som gjør det ledende arbeidet på alle plan. Dette gjelder særlig for provinsene i Nordøst-Kina. De ledende organene i hvert område må utrøttelig gi disse kadrene det rådet at de må ta godt vare på de lokale kadrene og behandle dem med hjertelag og velvilje. Kadrer som kommer utafra, må stille det som ei viktig oppgave for seg sjøl å velge ut, lære opp og forfremme lokale kadrer. Bare slik kan partiet slå rot i de frigjorte områdene. Vi må kritisere arbeidsstilen til folk som kommer utafra, og som ser ned på lokalbefolkninga.

10. Planlegg alt på lang sikt. Hvis partiet vårt skal få ei uovervinnelig stilling, må vi alltid planlegge på sikt, uansett hvordan situasjonen utvikler seg. I dag holder partiet vårt på den ene sida fast på standpunktet sitt om sjølstyre og sjølforsvar i de frigjorte områdene, det gjør beslutsom motstand mot angrepa fra Kuomintang og grunnfester de resultatene folket i disse områdene har oppnådd. På den andre sida støtter vi den demokratiske bevegelsen som utvikler seg i Kuomintang-områdene nå (som studentstreiken i Kunming⁴ er et eksempel på). Dette gjør vi for å isolere de reaksjonære, vinne mange nye forbundsfeller over til vår side og utvide den nasjonale demokratiske enhetsfronten som står under innflytelse av partiet vårt. Dessuten skal en delegasjon fra partiet vårt snart delta på den politisk rådgivende konferansen sammen med forskjellige partier og offentlig kjente personer uten partitilknytning, ta opp igjen forhandlingene med Kuomintang og kjempe for fred og demokrati over hele landet. Men vi kan fortsatt støte på krokveger. Det ligger mange vansker foran oss. For eksempel er ikke de nye områdene og de nye styrkene våre konsolidert ennå, og vi har finansielle problemer. Vi må se alle disse vanskene rett i øynene og overvinne dem, legge opp alt arbeidet vårt på lang sikt, legge stor vekt på ikke å sløse med arbeidskraft og materielle ressurser, og være på vakt mot all slags ønsketenkning om at vi har hellet med oss og vinner lett-kjøpte seirer.

Vi må legge særskilt vekt på disse ti punktene i arbeidet vårt i 1946,

særlig første halvår. Vi håper at kameratene på de forskjellige stedene vil sette disse linjene smidig ut i livet i lys av vilkåra på stedet. I de ulike områdene må vi også arbeide med andre ting, som for eksempel å opprette lokale politiske maktorganer, arbeide med enhetsfronten, spre opplysning om aktuelle spørsmål i og utafør partiet og arbeide i byer og tettsteder nær de frigjorte områdene. Alt dette er viktig, men vi skal ikke komme nærmere inn på det her.

NOTER

1. Kao Shu-hsun var nestkommanderende for Kuomintang's 11. krigssone. 30. oktober 1945 gjorde han mytteri på borgerkrigsfronten i Hantan i den sørlige delen av Hopei-provinsen, og kom over til oss med ett armékorps og en kolonne. Dette fikk stor innflytelse i hele landet. For å trappe opp arbeidet med å splitte og skape oppløsning i Kuomintang-styrkene og egge dem til opprør, vedtok sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti å starte en propagandakampanje og oppfordre andre offiserer og soldater i Kuomintang-hæren til å følge eksempelet til Kao Shu-hsun og styrkene hans, nekte å angripe de frigjorte områdene, sabotere borgerkrigen ved fronten, ha vennskapelig omgang med Folkets frigjøringshær, reise seg og gjøre mytteri og komme over til folkets side. Dette ble kjent som Kao Shu-hsun-bevegelsen.

2. Se «Produksjon og nedsetting av landskylda er to viktige oppgaver i forsvaret av de frigjorte områdene», s. 73 i denne boka.

3. «Støtt regjeringa og ha omsorg for folket» var et slagord fra Folkets frigjøringshær. «Støtt hæren og gi familiene til soldater som har kjempa i motstandskrigen særlig god behandling» var et slagord som ble satt fram av partiorganisasjonene, regjeringsorganene, folkeorganisasjonene og folkemassene i de frigjorte områdene. Dette slagordet ble seinere endra til «Støtt hæren og gi familiene til de revolusjonære soldatene særlig god behandling».

4. Om kvelden den 25. november 1945 samla det seg mer enn seks tusen høgskole- og middelskolestudenter på Det forente universitetet for Sørvest-Kina i Kunming, hovedstaden i Yunnan-provinsen. De diskuterte aktuelle politiske spørsmål og protesterte mot borgerkrigen. De reaksjonære i Kuomintang sendte soldater, som omringa møtestedet, åpna ild mot studentene med lett artilleri, maskingeværer og geværer, og satte ut vakter rundt universitetet for å hindre lærerne og studentene i å gå hjem. Da gikk alle elevene og studentene på skolene og høgskolene i Kunming til streik. 1. desember sendte de reaksjonære i Kuomintang et stort antall soldater og etterretningsagenter til Det forente universitetet for Sørvest-Kina og til lærerskolen. De kasta handgranater, drepte fire mennesker og såra over ti. Denne hendinga ble kjent som «1. desember-blodbadet».

BYGG FASTE BASEOMRÅDER I NORDØST-KINA

28. desember 1945

1. I Nordøst-Kina er oppgava til partiet vårt nå å bygge baseområder, faste militære og politiske baseområder i Øst-, Nord- og Vest-Mandsjuria.¹ Det er ikke lett å bygge slike baseområder. Det krever hard og innbitt kamp. Vi trenger tre eller fire år for å bygge slike baseområder. Men det første faste grunnlaget må vi legge i året 1946. Ellers klarer vi kanskje ikke å holde stillinga.

2. Nå må vi gjøre det klart at disse baseområdene ikke skal bygges i de store byene eller langs de viktigste samferdselslinjene som er, eller vil bli, okkupert av Kuomintang. Det lar seg ikke gjennomføre slik forholda er i dag. Vi må heller ikke bygge baseområdene i områder som ligger nær de storbyene eller viktige samferdselslinjene som Kuomintang holder. Grunnen er at Kuomintang ikke kommer til å la oss bygge faste baseområder like i nærheten når de har tatt storbyene og de vik-

Dette direktivet som kamerat Mao Tsetung utarbeidde for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti, var retta til nordøstbyrået i sentralkomiteen. Da Sovjetunionen erklærte krig mot Japan, og den sovjetiske rødehæren gikk inn i Nordøst-Kina, sendte sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti og Det kinesiske folkets frigjøringshær straks mange kadrer og store styrker til Nordøst-Kina for å lede folket i kampen for å tilintetgjøre restene av de japanske invasjonstyrkene og marionettregimet i «Mandsjukuo», renske ut landssvikere, utrydde banditter og opprette lokale demokratiske maktorganer på forskjellige nivåer. Men de reaksjonære i Kuomintang var oppsatt på å skaffe seg full kontroll over hele Nordøst-Kina. De fikk hjelp fra USA-imperialismen til å frakte store styrker nordover over land, over sjøen og gjennom lufta. De tok nøkkelstillinger som Shanhaikuan og Chinchow, som allerede var frigjort av Folkets frigjøringshær. Dermed

6. — Mao: Verker i Utvalg 4.

tigste samferdselslinjene. Partiet må gjøre skikkelig arbeid i disse områdene og opprette den fremste militære forsvarslinja vår der. Vi må aldri gi opp disse områdene uten videre. De kommer til å bli geriljasoner for begge parter, og ikke faste baseområder for oss. Det rette stedet for å bygge faste baseområder er derfor de byene og de veldige områdene på landsbygda som ligger forholdsvis langt unna sentrene i de områdene Kuomintang okkuperer. Nå må vi peke ut disse områdene, slik at vi kan fordele styrkene våre i samsvar med det og lede hele partiet fram mot dette målet.

3. Når vi har bestemt hvor de faste baseområdene våre skal ligge og fordelt styrkene våre, og når vi har økt den tallmessige styrken til hæren vår betydelig, blir massearbeidet tyngdepunktet i arbeidet til partiet vårt i Nordøst-Kina. Vi må få alle kadrene til å forstå at Kuomintang kommer til å være sterkere enn partiet vårt i Nordøst-Kina ei god stund framover. Dersom utgangspunktet vårt ikke er å reise massene til kamp, løse problemene deres og støtte oss på dem på alle mulige måter, og dersom vi ikke mobiliserer alle krefter for å drive grundig massearbeid og legger det første faste grunnlaget i løpet av et år, og særlig i løpet av de neste kritiske månedene, kommer vi til å bli stående aleine i Nordøst-Kina, ute av stand til å bygge faste baseområder eller knuse angrepa fra Kuomintang, og virkelig komme ut for svære vansker eller til og med li nederlag. Hvis vi tvert imot stoler fast på massene, kommer vi til å overvinne alle vansker og nå målet vårt steg for steg. Massearbeidet går ut på å reise massene til kamp for å gjøre opp med landssvikene, og sette i verk produksjonskampanjer og kampanjer for å sette ned landskylda og øke lønningene. Under disse kampene må vi opprette ulike slags masseorganisasjoner, bygge opp kjerner av parti-

var det ikke til å unngå at det ville komme til hard kamp i Nordøst-Kina, og det var åpenbart at denne kampen ville få særlig stor betydning for situasjonen i hele landet. I dette direktivet forutså kamerat Mao Tsetung hvor vanskelig kampen ville bli i Nordøst-Kina, og han pekte i god tid på at tyngdepunktet for arbeidet der måtte være i de byene og de veldige områdene på landsbygda som lå forholdsvis langt unna sentrene i de områdene Kuomintang hadde okkupert. Det vil si at vi skulle «la landevegen være og ta områdene på begge sider» for å reise massene, bygge faste baseområder, samle styrke litt etter litt og forberede oss til å gå over til motoffensiven i framtida. Den riktige politikken som sentralkomiteen og kamerat Mao Tsetung staka ut, blei satt framgangsrikt ut i livet av nordøst-byrået med kamerat Lin Piao i spissen. Dette la grunnlaget for den store seieren, frigjøringa av hele Nordøst-Kina i november 1948, tre år seinere.

folk, opprette væpna enheter i massene og politiske organer for folkemakta, raskt heve nivået på de økonomiske kampene massene fører, slik at de blir politiske kamper, og få massene med på å bygge baseområdene. Det direktivet om å reise massene til kamp som partikomiteen i Jehol-provinsen nettopp har sendt ut,² kan brukes i Nordøst-Kina. Partiet vårt må skaffe folket i Nordøst-Kina handfaste materielle goder. Først da kommer massene til å støtte oss og kjempe mot angrepa fra Kuomintang. Ellers vil ikke massene være i stand til å se klart hvilket av de to partiene, Kuomintang eller kommunistpartiet, som er bra og hvilket som er dårlig. De kan bli ført bak lyset ei tid av den svikelfulle propagandaen til Kuomintang, og kanskje til og med vende seg mot partiet vårt. Da ville det oppstå en uhyre ugunstig situasjon for oss i Nordøst-Kina.

4. Nå står partiet overfor en subjektiv vanskelighet i nordøst-Kina. Mange av kadrene og store deler av de væpna styrkene våre i Nordøst-Kina er nettopp kommet dit. De kjenner verken landsdelen eller folket der. Noen av kadrene er misfornøyde fordi vi ikke kan ta storbyer, og de har ikke tålmodighet til det strevsomme arbeidet for å reise massene og bygge baseområder. Disse omstendighetene står i motsetning til den situasjonen vi står oppe i og oppgavene til partiet. Om og om igjen må vi lære alle de kadrene som kommer fra andre områder, at de må legge vekt på undersøkelser og studier, gjøre seg kjent med landsdelen og folket og bestemme seg for å bli ett med folket i Nordøst-Kina. Og vi må lære opp mange aktivister og kadrer blant massene. Vi må forklare for kadrene at situasjonen i Nordøst-Kina er gunstig for oss til tross for at de store byene og samferdselslinjene er i hendene på Kuomintang. Vi skal klare å bite oss godt fast i Nordøst-Kina og Jehol og sikre oss seieren hvis vi bare sprer tanken om å reise massene og bygge baseområder blant alle kadrene og soldatene, og hvis vi mobiliserer alle krefter og går raskt løs på den store kampen for å bygge disse baseområdene. Vi må si til kadrene at de ikke under noen omstendigheter må undervurdere styrken til Kuomintang, eller gå lei av det strevsomme arbeidet fordi de trur at Kuomintang kommer til å angripe Øst- og Nord-Mandsjuria uansett. Når vi forklarer dette for kadrene, må vi sjølsagt ikke få dem til å tru at Kuomintang er forferdelig sterke, og at det ikke er mulig å knuse angrepa fra dem. Vi må påpeke at Kuomintang ikke har noe djupt forankra, organisert grunnlag i Nordøst-Kina, og at det er mulig å knuse angrepa deres. Derfor er det mulig for partiet vårt å

bygge baseområder der. Men nå angriper Kuomintang-styrkene på grensa mellom Jehol og Liaoning, og hvis de ikke får seg en smekk, vil det ikke vare lenge før de angriper Øst- og Nord-Mandsjuria. Derfor må alle medlemmene av partiet vårt være fast bestemt på å gå løs på de vanskeligste oppgavene, reise massene raskt, bygge baseområdene våre og knuse angrepa fra Kuomintang i Vest-Mandsjuria og Jehol beslutsomt og planmessig. I Øst- og Nord-Mandsjuria må vi raskt legge forholda til rette for å knuse angrepa fra Kuomintang. Vi må renske grundig opp i alle forestillinger blant kadrene våre om at vi kan ha hellet med oss og vinne lettkjøpte seirer, uten å måtte kjempe hardt og innbitt, uten å måtte betale med blod og svette.

5. Trekk straks opp grensene for militærområdene og de militære underområdene i Vest-, Øst- og Nord-Mandsjuria, og del styrkene våre inn i feltarméer og regionale styrker. Fordel en betydelig del av de regulære styrkene mellom de militære underområdene, og gi dem i oppdrag å reise massene, utrydde bandittene, opprette politiske maktorganer, organisere geriljaavdelinger, folkemilits og sjøforsvarsstyrker slik at områdene våre blir trygge, og å kjempe i samordning med feltarméene for å knuse angrepa fra Kuomintang. Alle enheter må bli knytta til bestemte områder og få bestemte oppgaver. Det er den eneste måten de raskt kan forene seg med folket på og bygge faste baseområder.

6. Nå har mer enn 100 000 mann fra hæren vår gått inn i Nordøst-Kina og Jehol. Den siste tida har denne hæren vokst med mer enn 200 000 mann, og det ser ut til at den skal fortsette å vokse. Vi rekner med at den samla styrken vår vil komme opp i over 400 000 mann i løpet av et år, hvis vi tar med partiarbeiderne og de statsansatte. En situasjon der så mange mennesker står utafor produksjonen og må få alle forsyninger fra folket i Nordøst-Kina, kan avgjort ikke vare lenge, og er svært farlig. Derfor må enhetene i hæren og regjeringsorganene delta i produksjonen når de ikke slåss eller driver med det vanlige arbeidet sitt. Dette gjelder alle, unntatt de feltarméene som er trukket sammen for å gjennomføre større militære operasjoner. Året 1946 må ikke gå uten resultater. Hele Nordøst-Kina må umiddelbart legge planer i samsvar med dette.

7. I Nordøst-Kina er den retninga arbeiderne og de intellektuelle slår inn på, livsviktig for vårt arbeid med å bygge baseområder og vinne slag i framtida. Derfor må partiet vårt legge stor vekt på arbeidet i storbyene og langs de viktigste samferdselslinjene, og særlig på å vinne

arbeiderne og de intellektuelle over til oss. Det er ei kjensgjerning at partiet vårt ikke la stor nok vekt på å vinne arbeiderne og de intellektuelle over til oss og få dem til å komme til baseområdene i de første åra av motstandskrigen. Derfor må partiorganisasjonene i Nordøst-Kina nå gjøre alt de kan for å trekke inn arbeidere og intellektuelle i hæren vår og i de ulike oppbyggingsoppgavene i baseområdene. Dessuten må de legge vekt på å drive undergrunnsarbeid i Kuomintang-områdene.

NOTER

1. Baseområdet i Øst-Mandsjuria omfatta Kirin, Hsi-an, Antu, Yenchi, Tunhua og andre steder øst for strekninga mellom Shenyang og Changchun på den kinesiske Changchun-jernbanen. Baseområdet i Nord-Mandsjuria omfatta Harbin, Mutankiang, Pei-an, Kiamusze og andre steder. Baseområdet i Vest-Mandsjuria omfatta Tsitsihar, Tao-an, Kailu, Fuhsin, Chengchiatun, Fuyu og andre steder vest for strekninga mellom Shenyang og Changchun på den kinesiske Changchun-jernbanen. Partiet bygde også et baseområde i Sør-Mandsjuria. Det omfatta Antung, Chuangho, Tunghua, Linchiang, Chingyuan og Talien på den kinesiske Changchun-jernbanen og Liaochung som ligger sørvest for Shenyang. Den hardnakka kampen mot fienden i Sør-Mandsjuria spilte ei viktig rolle for oppbygginga av baseområder i Nordøst-Kina.

2. Dette sikter til «Direktiv om å reise massene», om partikomiteen i det kinesiske kommunistpartiet for Jehol-provinsen sendte ut i desember 1945. Det slo fast at den sentrale oppgava når det gjaldt å reise massene, var å sette i gang en massekampanje for å gjøre opp regnskapet med landssvikerne og de hemmelige agentene ved å rette anklager mot dem og straffe dem. Denne kampanjen skulle oppildne massene og bedre den samfunnsmessige, politiske og økonomiske stillinga deres. Det skulle bli organisert fagforeninger, bondelag og andre masseorganisasjoner, og så bli gjort forberedelser til en massekampanje for å sette ned landskylda og lånerentene så snart denne kampanjen var over. I arbeidet med å reise massene i byene skulle vi begynne med arbeiderne, slik at de kunne bli fortroppen og spille ei ledende rolle i kampanjen for å gjøre opp regnskapet med landssvikerne og de hemmelige agentene. Dette direktivet oppfordra også partimedlemmene til å sette seg inn i alt som har å gjøre med administrasjon av byer, til ikke å sløse med arbeidskrafta og til å planlegge alt arbeid på lang sikt.

NOEN SYNSPUNKTER PÅ VURDERINGA AV DEN INTERNASJONALE SITUASJONEN I DAG

April 1946

1. Det er helt klart at kreftene til verdensreaksjonen forbereder en tredje verdenskrig, og det er fare for at det blir krig. Men de demokratiske kreftene til verdens folk er blitt sterkere enn de reaksjonære kreftene, og de fortsetter å gå framover. De må overvinne krigsfaren, og kan helt sikkert klare det. I forholdet mellom De forente stater, Storbritannia og Frankrike på den ene sida og Sovjetunionen på den andre er det derfor ikke spørsmål om det vil bli kompromiss eller brudd. Det er spørsmål om det blir kompromiss før eller seinere. «Kompromiss» betyr å nå fram til overenskomster gjennom fredelige forhandlinger. «Før eller seinere» betyr: Om noen år, om mer enn ti år, eller om enda lengre tid.

Dette dokumentet blei skrevet for å motvirke ei pessimistisk vurdering av den internasjonale situasjonen på den tida. Imperialismen, med Amerikas Forente Stater i spissen, og de reaksjonære i ulike land trappa dag for dag opp den anti-sovjetiske, anti-kommunistiske og folkefiendtlige virksomheten sin, og slo stort opp at «krig mellom De forente stater og Sovjetunionen er uunngåelig» og at «det er helt sikkert at det vil bryte ut en tredje verdenskrig». I denne situasjonen var det noen kamerater som overvurderte styrken til imperialismen, undervurderte folkets styrke, var redde for USA-imperialismen og for at det skulle bryte ut en ny verdenskrig. Derfor viste de svakhet da den reaksjonære banden til De forente stater og Chiang Kai-shek gikk til væpna angrep, og de torde ikke bekjempe den kontrarevolusjonære krigen beslutsomt med revolusjonær krig. I dette dokumentet gikk kamerat Mao Tsetung mot denne feilaktige tenkningen. Han pekte på at kreftene til verdens folk kunne overvinne faren for en ny verdenskrig dersom de

2. Den forma for kompromisser som er nevnt her, betyr ikke kompromiss om alle internasjonale spørsmål. Det er umulig så lenge de reaksjonære fortsatt styrer i De forente stater, Storbritannia og Frankrike. Denne forma for kompromisser betyr kompromisser om noen spørsmål, også en del viktige spørsmål. Men det blir ikke mange slike kompromisser i nærmeste framtid. Det er imidlertid mulig at handelsforbindelsene blir utvida mellom De forente stater, Storbritannia og Frankrike på den ene sida og Sovjetunionen på den andre.

3. Det er bare besluttsom og effektiv kamp fra alle de demokratiske kreftene i verden mot de reaksjonære kreftene i De forente stater, Storbritannia og Frankrike som kan føre til slike kompromisser mellom De forente stater, Storbritannia og Frankrike på den ene sida og Sovjetunionen på den andre. Slike kompromisser krever ikke at folket i landa i den kapitalistiske verden følger eksempelet og inngår kompromisser i sitt eget land. Folket i disse landa kommer til å fortsette med å føre ulike slags kamper ut fra de ulike vilkåra de lever under. Det prinsippet de reaksjonære kreftene følger når de har å gjøre med de demokratiske kreftene til folket, er uten tvil å ødelegge alt de kan ødelegge, og forberede seg på å ødelegge seinere alt det de ikke kan ødelegge nå. Når de står overfor denne situasjonen, må de demokratiske kreftene til folket følge det samme prinsippet overfor de reaksjonære kreftene.

sloss besluttsomt og effektivt mot kreftene til verdensreaksjonen. Samtidig pekte han på at det var mulig å komme fram til visse kompromisser mellom de imperialistiske landa og de sosialistiske landa, og at slike kompromisser «ikke krever at folket i landa i den kapitalistiske verden følger eksempelet og inngår kompromisser i sitt eget land», og at «folket i disse landa kommer til å fortsette med å føre ulike slags kamper ut fra de ulike vilkåra de lever under». Dette dokumentet blei ikke offentliggjort på den tida. Det gikk bare på omgang mellom noen ledende kamerater i sentralkomiteen. Det blei delt ut på et møte i sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti i desember 1947. De kameratene som var til stede på møtet, slutta seg enstemmig til innholdet i dokumentet, og derfor blei det seinere tatt med i «Rundskriv om de vedtaka som blei fatta på sentralkomiteens møte i desember 1947», og sendt ut av sentralkomiteen i januar 1948.

KNUS CHIANG KAI-SHEKS OFFENSIV MED FORSVARSKRIG

20. juli 1946

1. Chiang Kai-shek har brutt våpenhvileavtalen,¹ brutt resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen² og okkupert Szepingkai, Changchun og andre av våre byer i Nordøst-Kina. Nå setter han i verk

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Chiang Kai-shek reiv i filler «10. oktober-avtalen» vinteren 1945, men han var ikke helt ferdig med å forberede total borgerkrig, i hovedsak fordi en stor del av Kuomintang-styrkene ennå ikke var forflytta til fronten. Derfor måtte Kuomintang-regjeringa i januar 1946 bøye seg for presset fra hele folket som krevde fred og demokrati, og kalle sammen den politiske rådgivende konferansen, der Kinas Kommunistiske Parti og andre demokratiske partier var med. Konferansen vedtok ei rekke resolusjoner for fred og demokrati, og 10. januar sendte Kuomintang-regjeringa ut en ordre om våpenhvile. Chiang Kai-shek var ikke villig til å rette seg etter resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen og ordren om våpenhvile. Det første halvåret av 1946 fortsatte Kuomintang-styrkene å angripe de frigjorte områdene på mange steder. Angrepet var særlig omfattende i Nordøst-Kina, og det blei skapt en situasjon der det blei ført mindre omfattende kamper sør for den store muren og storstilte kamper i nord. I mellomtida gjorde De forente stater store anstrengelser for å frakte Kuomintang-styrkene og ruste dem opp. I slutten av juni 1946 mente Chiang Kai-shek og herrene hans i De forente stater at de var fullt forberedt, slik at de kunne utslette hele Folkets frigjøringshær på mellom tre og seks måneder. Dermed satte de i gang en total offensiv mot de frigjorte områdene, som begynte med et storstilt angrep for å innringe det frigjorte området på Sentralsletta den 26. juni. Fra juli til september gikk Kuomintang-styrkene i tur og orden til storstilte angrep på de frigjorte områdene Kiangsu-Anhwei, Shantung, Shansi-Hopei-Shantung-Honan, Shansi-Chahar-Hopei og Shansi-Suiyuan. I oktober satte de i gang et nytt storstilt angrep mot det frigjorte området i Nordøst-Kina. Samtidig fortsatte de med å innringe det frigjorte området Shensi-Kansu-Ningsia med store styrker. Da borgerkrigen brøt ut i landsmålestokk, satte Kuomintang inn 193 brigader (divi-

en ny storstilt offensiv mot oss i Øst- og Nord-Kina. Seinere går han kanskje til angrep på Nordøst-Kina igjen. Det kinesiske folket kan ikke få fred igjen før det har ført forsvarskrig og knust offensiven til Chiang fullstendig.

2. Partiet og hæren vår forbereder seg på alle mulige måter til å knuse Chiang Kai-sheks offensiv og skape fred på det viset. Chiang Kai-shek får hjelp fra De forente stater, men stemninga i folket er mot ham, moralen til styrkene hans er lav, og den økonomiske situasjonen hans er vanskelig. Vi for vår del får ikke noe hjelp fra utlandet, men stemninga i folket er på vår side, moralen til styrkene våre er høy, og

sjoner), eller regulære styrker på om lag 1 600 000 mann, i angrepa mot de frigjorte områdene. Dette var 80 prosent av den samla styrken til Kuomintang-hæren, som telte 248 regulære brigader (divisjoner), eller 2 000 000 mann. Under ledelse av sentralkomiteen i partiet og byråene og underbyråene i sentralkomiteen kjempa hæren og folket i de frigjorte områdene heltemodig mot offensiven til Chiang Kai-sheks styrker. På den tida var det seks store krigsskueplasser i de frigjorte områdene. Dette er ei liste over disse seks krigsskueplassene og de styrkene fra Folkets frigjøringshær som kjempa der:

Det frigjorte området Shansi-Hopei-Shantung-Honan med de styrkene fra Folkets frigjøringshær som Liu Po-cheng, Teng Hsiao-ping og andre kamerater leda.

Det frigjorte området i Øst-Kina (medrekna de frigjorte områdene Shantung og Kiangsu-Anhwei) med de styrkene fra Folkets frigjøringshær som Chen Yi, Su Yu, Tan Chen-lin og andre kamerater leda.

Det frigjorte området i Nordøst-Kina med de styrkene fra Folkets frigjøringshær som Lin Piao, Lo Jung-huan og andre kamerater leda.

Det frigjorte området Shansi-Chahar-Hopei med de styrkene fra Folkets frigjøringshær som Nieh Jung-chen og andre kamerater leda.

Det frigjorte området Shansi-Suiyuan med de styrkene fra Folkets frigjøringshær som Ho Lung og andre kamerater leda.

Det frigjorte området på Sentralsletta med de styrkene fra Folkets frigjøringshær som Li Hsien-nien, Cheng Wei-san og andre kamerater leda.

Den gangen var Folkets frigjøringshær på til sammen 1 200 000 mann, og var tallmessig underlegen i forhold til fienden. Den gjennomførte på riktig måte den strategien kamerat Mao Tsetung hadde slått fast, og retta kraftige slag mot fienden uten stans. Da Folkets frigjøringshær hadde utsletta 66 regulære brigader og noen irregulære enheter fra fiendens styrker, til sammen over 710 000 mann, på om lag åtte måneder, var det slutt på fiendens totale offensiv. Så utvikla vi den strategiske motoffensiven vår steg for steg.

vi kan mestre økonomien vår. Derfor kan vi slå Chiang Kai-shek. Hele partiet bør føle seg trygge på dette.

3. Bevegelig krigføring er den kampmetoden vi først og fremst må bruke for å slå Chiang Kai-shek. Derfor er det både uunngåelig og nødvendig å gi opp noen områder og byer midlertidig. Vi gir opp noen områder og byer midlertidig for å vinne endelig seier. Ellers ville ikke det være mulig. Vi må få alle medlemmene i partiet og hele folket i de frigjorte områdene til å forstå dette, slik at de blir innstilt på det.

4. Vi må samarbeide nært med folkemassene og vinne alle som kan vinnes, over til oss for å knuse offensiven til Chiang Kai-shek. I områdene på landsbygda må vi på den ene sida løse jordspørsmålet besluttosomt, stole fullt og fast på landarbeiderne og fattigbøndene og forene oss med mellombøndene. På den andre sida må vi skille vanlige rikbønder og små og mellomstore godseiere fra landssvikerne, de ondskapsfulle storfolka og de lokale tyrannene når vi løser jordspørsmålet. Vi må være strengere mot landssvikerne, de ondskapsfulle storfolka og de lokale tyrannene, og mindre strenge mot rikbøndene og de mellomstore og små godseierne. Der jordspørsmålet alt er løst, må vi gå over til ei mer lempelig holdning overfor godseierklassen sett under ett, med unntak for noen få reaksjonære. Vi må hjelpe alle de godseierne som har vansker med å klare seg, få de godseierne som har rømt, til å komme tilbake og gi dem høve til å tjene til livets opphold. Dermed blir det færre fiendtlige elementer, og de frigjorte områdene blir konsolidert. I byene må vi ikke bare forene oss med arbeiderklassen, småborgerskapet og alle progressive, men også sørge for å forene oss med sentrums-elementene og isolere de reaksjonære. Innafor Kuomintang-styrkene må vi få alle som er mot borgerkrigen, over til vår side og isolere de krigerske elementene.

5. Vi må planlegge på lang sikt for å knuse Chiang Kai-sheks offensiv. Vi må utnytte arbeidskrafta og de materielle ressursene våre svært sparsomt, og gjøre alt vi kan for å unngå sløsing. Vi må etterforske de tilfellene av småsvindel som har forekommet enkelte steder, og få satt en stopper for det. Vi må arbeide hardt innafor produksjonen for å bli helt sjølberga med alle nødvendige varer, og i første rekke med korn og bomullstøy. Vi må få i gang omfattende bomullsdyrking og oppmuntre hver familie til å spinne og hver landsby til å veve. Vi må begynne med alle disse tiltaka til og med i Nordøst-Kina. Når det gjelder finanser og forsyninger, må vi dekke de materielle behova til for-

svarskrigen og samtidig lette byrdene til folket, slik at levkåra til folket i de frigjorte områdene våre blir noe bedre sjøl under krigstid. For å oppsummere: Vi stoler helt på egne krefter, og er uovervinnelige. Dette er det stikk motsatte av Chiang Kai-shek, som er fullstendig avhengig av utlandet. Vi lever enkelt og arbeider hardt, vi sørger for at både hæren og folket får det de trenger. Dette er rake motsetninga til situasjonen i områdene til Chiang Kai-shek, der toppfolka er korrupte og råtne, mens folket lever i bitter nød. Under disse omstendighetene er vi sikre på seieren.

6. Det ligger vansker foran oss, men vi kan og må overvinne dem. Alle partikameratene, hele hæren og folket i de frigjorte områdene må gå sammen som én mann, knuse Chiang Kai-sheks offensiv fullstendig og bygge et sjølstendig, fredelig og demokratisk nytt Kina.

NOTER

1. «Våpenhvileavtalen» var en avtale som blei inngått mellom representanter for Kinas Kommunistiske Parti og Chiang Kai-sheks Kuomintang-regjering den 10. januar 1946. Den slo fast at styrkene til begge parter skulle innstille de militære operasjonene og holde seg i de stillingene de hadde ved midnatt den 13. januar. I virkeligheten brukte Chiang Kai-shek denne avtalen som et røykteppe for å skjule forberedelsene sine til en storkrig. Samtidig med at ordren om våpenhvile blei sendt ut, ga han Kuomintang-styrkene ordre om å «ta strategisk viktige stillinger», og fra da av førte han fram styrker i ett sett for å angripe de frigjorte områdene. I juli reiv Chiang Kai-shek åpenlyst våpenhvileavtalen i filler, og satte i verk en total offensiv mot de frigjorte områdene.

2. Den politiske rådgivende konferansen blei holdt i Chungking fra 10. til 31. januar 1946. Her deltok representanter for Kuomintang, Kinas Kommunistiske Parti og andre politiske partier, og noen var kjente personer uten partitilknytning. Konferansen vedtok fem resolusjoner:

1) Overenskomst om organiseringa av regjeringa. Denne overenskomsten slo fast at «Vedtektene for den nasjonale regjeringa skal endres med sikte på å styrke det nasjonale regjeringsrådet». Den gikk inn for at det skulle bli flere medlemmer av det nasjonale regjeringsrådet, og slo fast at «presidenten i den nasjonale regjeringa skal velge ut medlemmene til det nasjonale regjeringsrådet både blant folk som er medlemmer av Kuomintang og folk som ikke er det»; at «presidenten i den nasjonale regjeringa skal utnevne medlemmer fra ulike partier til det nasjonale regjeringsrådet på grunnlag av forslag fra de partiene det gjelder, og at disse

partiene skal legge fram nye forslag dersom presidenten ikke godtar de første forslagene; at «hvis presidenten i den nasjonale regjeringa har nominert en kjent person uten partitilknytning til regjeringsrådet, og en tredjedel av de rådsmedlemmene som allerede er utnevnt er mot det, må han vurdere saka om igjen og nominere en ny kandidat»; og at «halvparten av medlemmene i det nasjonale regjeringsrådet skal være medlemmer av Kuomintang, og den andre halvparten offentlig kjente personer eller medlemmer av andre partier». Det nasjonale regjeringsrådet blei i navnet definert som «det høyeste regjeringsorganet som har ansvaret for statssakene», med fullmakt til å drøfte og fastsette lovgivningsprinsipper, forvaltningspolitikk og viktige militære tiltak, finansplaner og budsjettforslag så vel som saker presidenten i den nasjonale regjeringa legger fram til vurdering. Men samtidig fikk presidenten i den nasjonale regjeringa stor makt, deriblant fullmakt til å utnevne embetsmenn, vetorett (i navnet var denne retten begrensa, men i praksis var den absolutt, for det krevdes tre femtedels flertall for å oppheve et veto, mens presidentens eget parti, Kuomintang, hadde halvparten av plassene) og rett til å bestemme fullmaktslover. Overenskomsten slo også fast at «sju eller åtte medlemmer av eksekutiv-yuanen skal være folk som ikke er medlemmer av Kuomintang, og de skal enten overta ledelsen av departementer som fins i dag, eller få de foreslåtte postene som ministre uten portefølje».

2) Programmet for fred og gjenoppbygging av landet. Dette programmet besto av ni avsnitt: Allmenne prinsipper, rettene til folket, politiske saker, militære saker, utenrikssaker, økonomi og finanser, utdanning og kultur, hjelp og gjenoppbygging, og saker som angår utenlandskineserne. Avsnittet om «allmenne prinsipper» slo fast at alle de politiske partiene i landet skulle «forene seg nært for å bygge et nytt Kina som er forent, fritt og demokratisk»; at det skulle bli gjennomført «demokratisering av det politiske livet, nasjonalisering av de væpnede styrkene og like rettigheter og legal status for alle politiske partier»; og at «politiske stridsspørsmål skal løses med politiske midler for å trygge ei fredelig utvikling i landet». Avsnittet om «rettene til folket» slo fast at «folket skal være sikra personlig frihet, tankefrihet, religionsfrihet, frihet til politisk overbevisning, yttingsfrihet, pressefrihet, forsamlingsfrihet, organisasjonsfrihet, frihet til å bosette seg hvor de vil og til å skifte bosted, og frihet til å brevveksle med hvem de vil» og at «det er strengt forbudt for andre organer og enkeltpersoner enn domstolene og politiet, å arrestere, dømme og straffe folk, og at alle som bryter denne bestemmelsen skal straffes». Avsnittet om «politiske saker» slo fast at «forvaltningen på alle nivåer skal omorganiseres, fullmakter og ansvarsområder skal avgrenses klart etter enhetlige normer, alle overflødige etater skal legges ned, administrative arbeidsmetoder skal forenkles, og hvert nivå av administrasjonen skal få klart avgrensa ansvarsområder»; at «dyktige embetsmenn skal beskyttes, at utnevninger til poster i regjeringa ikke skal bygge på partitilknytning, men på dyktighet og ansiennitet, og at det skal være forbudt å inneha flere poster samtidig eller gi stillinger til folk fordi en liker dem»; at «kontrollsystemet skal handheves

nøye, korrupsjon skal straffes strengt, og folket skal få høve til fritt å rette anklager mot korruperte embetsmenn»; at «det lokale sjølstyret skal oppmuntres aktivt, og at det skal gjennomføres valg med allmenn stemmerett fra de lavere nivåene og oppover»; og at «fullmaktene til de sentrale og lokale myndighetene skal avgrenses i samsvar med prinsippet om rettferdig maktfordeling, at de lokale myndighetene kan gjennomføre tiltak som samsvarer med de lokale forholda, men at de tiltaka som blir vedtatt for en provins eller et fylke ikke må stå i motsetning til vedtaka fra den sentrale regjeringa». Avsnittet om «militære saker» slo fast at «organiseringa av hæren skal tilpasses behova for å forsvare nasjonen, det militære systemet skal endres slik at det samsvarer med et demokratisk regjeringssystem og med forholda i landet vårt, den militære makta skal være uavhengig av politiske partier, og militær myndighet skilt fra sivil myndighet, den militære opplæringa skal forbedres, hæren skal få det utstyret den trenger, stillinga til personellet og finansieringssystemet skal bedres for å bygge opp en modernisert nasjonal hær»; og at «de nasjonale væpna styrkene skal skjæres kraftig ned tallmessig i samsvar med bestemmelsene i omorganiseringsplanen for de væpna styrkene». Avsnittet om «økonomi og finanser» slo fast at «utviklinga til byråkrat-kapitalen skal bremses, og det skal være strengt forbudt for statsansatte å utnytte stillinga og innflytelsen sin til å drive spekulasjon, danne monopoler, snyte på skatten, drive smugling, underslå statsmidler og utnytte transportmidler ulovlig»; at «landskylda og rentesatsene skal settes ned, rettene til leilendingene skal beskyttes, betalinga av landskyld skal sikres, låna til jordbruket skal økes, åger skal være strengt forbudt, slik at bøndene får det bedre, og det skal bli gjennomført en jordbrukslov med sikte på å nå målet med 'jorda til dem som dyrker den'»; at «det skal bli gjennomført arbeidslover med sikte på å bedre arbeidsforholda»; at «administreringa av finansene skal gjøres offentlig tilgjengelig, budsjettssystemet og systemet med finansielle rapporter skal overholdes nøye, budsjettutgiftene skal skjæres kraftig ned, inntekter og utgifter skal balansere, de finansielle fullmaktene til sentrale og lokale myndigheter skal avgrenses nøye, penge-summen som er i omløp, skal innskrenkes, valutasystemet skal stabiliseres, opp-tak og bruk av innenlandske og utenlandske lån skal kunngjøres offentlig og overvåkes av offentlige organer»; og at «skattesystemet skal endres og alle urime-lige og uensarta avgifter og all ulovlig innndring av fordringer skal avskaffes fullstendig». Avsnittet om «utdanning og kultur» slo fast at «den akademiske fri-heten skal være sikra, og det skal ikke forekomme innblanding i drifta av skoler og høyskoler ut fra religiøs tru eller politisk innstilling»; at «en større del av na-sjonalbudsjettet skal bli satt av til utdanning og kultur»; og at «sensuren av avi-ser, tidsskrifter, filmer, teaterstykker, brev og telegrammer, som har vært drevet under krigen, skal avskaffes».

3) Overenskomst om nasjonalforsamlinga. Denne overenskomsten slo fast at «nasjonalforsamlinga skal utvides med sju hundre delegater som skal velges blant medlemmene fra ulike partier og blant offentlig kjente personer» og at «den førs-

te nasjonalforsamlinga skal ha plikt og fullmakt til å utforme og vedta en grunnlov».

4) Overenskomst om grunnlovsutkastet. Denne overenskomsten slo fast at det skulle bli oppretta en komite for å gå gjennom og endre det grunnlovsutkastet Kuomintang hadde lagt fram, og fastsette de prinsippene som skulle legges til grunn for disse endringene. I tillegg til de prinsippene som skulle ligge til grunn for pliktene og fullmaktene til nasjonalforsamlinga og regjeringsorganene, blei det fastsatt særskilte retningslinjer for «lokalforvaltninga» og «rettene og pliktene til folket». Når det gjaldt «lokalforvaltninga», blei det slått fast at «provinsen skal være den høyeste enheten i det lokale sjølstyret»; at «forholdet mellom fullmaktene til provinsregjeringa og den sentrale regjeringa skal fastsettes i samsvar med prinsippet om rettferdig maktfordeling»; at «provinguvernøren skal velges av folket»; og at «provinsen kan ha en egen grunnlov, men den må ikke stri mot bestemmelsene i statsforfatninga». Når det gjaldt «rettene og pliktene til folket», blei det slått fast at «alle de frihetene og rettene som folket vanligvis nyter godt av i et demokratisk land, skal være beskytta av grunnloven mot alle forsøk på brudd»; at «hvis det blir vedtatt bestemmelser i lovs form som angår friheten til folket, skal de være retta inn på å beskytte denne friheten, og ikke på å innskrenke den»; at «regler for utskrivning til arbeidstjeneste kan være fastsatt i lokale lover, men ikke i statsforfatninga»; og at «minoritetsnasjonaliteter som bor sammen i bestemte områder, skal være sikra rett til sjølstyre».

5) Overenskomst om militære saker. Denne overenskomsten slo fast at «det militære systemet skal endres slik at det samsvarer med et demokratisk regjeringssystem og med forholda i landet vårt»; at «utskrivningssystemet til militærtjenesten skal forbedres»; at «den militære opplæringa skal drives på grunnlag av de samme prinsippene som styrer oppbygginga av hæren, og for alltid være skilt fra politiske partier og personlige forbindelser»; at «den militære makta skal være uavhengig av politiske partier» og «alle politiske partier og enkeltpersoner skal la være å bruke hæren som redskap i den politiske kampen»; og at «militær myndighet skal være skilt fra sivil myndighet» og at «ingen militær i aktiv tjeneste samtidig kan være sivil embetsmann». Når det gjaldt omorganiseringa av Kuomintang-styrkene og styrkene fra de frigjorte områdene, slo den fast at «den militære underkomiteen med tre medlemmer skal fortsette arbeidet sitt etter planen, og så raskt som mulig komme fram til en avtale om de tiltaka som må tas for å omorganisere styrkene til Kinas Kommunistiske Parti, og for å fullføre den omorganiseringa»; at Kuomintang-styrkene skal «omorganiseres til nitti divisjoner i samsvar med den planen krigsministeriet allerede har vedtatt, og at denne omorganiseringa skal fullføres så raskt som mulig i løpet av et halvt år»; og at «når de to punktene om omorganisering som er nevnt her, er fullført, skal alle de væpna styrkene i hele landet omorganiseres videre til femti eller seksti divisjoner etter en enhetlig plan».

Disse overenskomstene fra den politiske rådgivende konferansen var i større eller mindre grad gunstige for folket og ugunstige for det reaksjonære styret til Chiang Kai-shek. Chiang Kai-shek ga uttrykk for at han var for disse overenskomstene, i et forsøk på å utnytte dem til å gjennomføre fredssvindelen sin. Men i virkeligheten gjorde han aktive militære forberedelser for å sette i verk en landsomfattende borgerkrig. Snart reiv han den ene etter den andre av disse overenskomstene fra den politiske rådgivende konferansen i filler.

SAMTALE MED DEN AMERIKANSKE JOURNALISTEN ANNA LOUISE STRONG

August 1946

Strong: Trur du det er håp om en politisk løsning, en fredelig løsning, på Kinas problemer i nær framtid?

Mao: Det er avhengig av holdninga til regjeringa i De forente stater. Hvis det amerikanske folket stagger de amerikanske reaksjonære som hjelper Chiang Kai-shek med å føre borgerkrig, er det håp om fred.

Dette er en svært viktig uttalelse om situasjonen internasjonalt og innenlands, som kamerat Mao Tsetung kom med kort etter at den andre verdenskrigen var slutt. Her la kamerat Mao Tsetung fram den berømte tesen sin: «Alle reaksjonære er papirtigrer.» Denne tesen ga folket vårt et ideologisk våpen, styrka trua på seier, og spilte ei umåtelig viktig rolle i folkets frigjøringskrig. Akkurat som Lenin holdt imperialismen for å være «en koloss på leirfötter», så kamerat Mao Tsetung på imperialismen og alle reaksjonære som papirtigrer. Begge to traff kjernen i saka. Denne tesen er en strategisk grunntanke for de revolusjonære folkemassene. Etter perioden med den andre revolusjonære borgerkrigen understreka kamerat Mao Tsetung gang på gang: De revolusjonære må forakte fienden strategisk, når det gjelder helheten. De må våge å kjempe mot han, og våge å seire. Samtidig må de ta fienden alvorlig taktisk, når det gjelder de enkelte delene og hver enkelt kamp. De må være forsiktige, studere og utvikle kunsten å kjempe, og ta i bruk de kampformene som passer til ulike tider, steder og omstendigheter for å isolere og utslette fienden steg for steg. På et møte i det politiske byrået til sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti, som blei holdt i Wuchang 1. desember 1958, sa kamerat Mao Tsetung:

Det fins ikke en eneste ting i verden som ikke har to sider (dette er loven om motsetningenes enhet). På samme måte har imperialismen og alle reaksjonære to sider — de er virkelige tigrer og papirtigrer på samme tid. Før i tida var slaveeierklassen, den føydale godseierklassen og borgerskapet livskraftige, revolusjonære og progressive, før de fikk statsmakta og ei stund etterpå. De var virkelige tigrer.

Strong: Sett at De forente stater ikke gir Chiang Kai-shek mer hjelp enn han har fått til nå.¹ Hvor lenge kan Chiang Kai-shek fortsette kampen da?

Mao: Mer enn ett år.

Strong: Har Chiang Kai-shek økonomisk evne til å holde ut så lenge?

Mao: Det har han.

Strong: Hva skjer dersom De forente stater sier klart fra at de ikke vil gi Chiang Kai-shek mer hjelp fra nå av?

Mao: Det er ennå ingen tegn til at regjeringa i De forente stater og Chiang Kai-shek har noe ønske om å stanse krigen i nær framtid.

Strong: Hvor lenge kan kommunistpartiet holde ut?

Mao: Hvis vi kunne få det som vi vil, ville vi ikke slåss en eneste dag til. Men dersom omstendighetene tvinger oss til å slåss, kan vi fortsette kampen til siste slutt.

Men etter som tida gikk endra disse herskerklassene seg steg for steg til det motsatte fordi motparten deres — slaveklassen, bondeklassen og proletariatet — gradvis blei sterkere og førte stadig voldsommere kamper mot dem. De forandra seg til reaksjonære, til tilbakeliggende mennesker, til papirtigrer. Og til slutt blei eller blir de styrta av folket. De reaksjonære, tilbakeliggende, råtnende klassene har disse to sidene til og med i den siste kampen på liv og død mot folket. På den ene sida var de virkelige tigrer. De åt mennesker, millioner og titalls millioner mennesker. Folkets kamp gikk gjennom en periode med vansker og strabaser, og det var mange kriker og kroker på vegen. Det tok det kinesiske folket mer enn hundre år å knuse herredømmet til imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen i Kina, og det kosta dem titalls millioner menneskeliv før seieren var sikra i 1949. Bare se! Var ikke dette levende tigrer, jerntigrer, virkelige tigrer? Men til slutt forandra de seg til papirtigrer, døde tigrer, tigrer bløte som smør. Dette er historiske kjensgjerninger. Har ikke folk sett eller hørt om disse kjensgjerningene? De har sett det tusenvis og titusenvis av ganger! Tusenvis og titusenvis! Når vi ser på imperialismen og alle reaksjonære ut fra deres vesen, under en langsiktig synsvinkel og ut fra et strategisk synspunkt, må vi altså se på dem som det de virkelige er — papirtigrer. Det er dette vi må bygge den strategiske tenkninga vår på. På den andre sida er de også levende tigrer, jerntigrer, virkelige tigrer som kan ete folk. Det er dette vi må bygge den taktiske tenkninga vår på.

Mer om hvor nødvendig det er å forakte fienden strategisk og ta ham alvorlig taktisk i Mao Tsetung, «Strategiske problemer for den revolusjonære krigen i Kina», Kapittel V, avsnitt 6, *Verker i utvalg*, bind 1, s. 235—41, og «Noen viktige spørsmål i politikken til partiet nå», del I, s. 178 i denne boka.

7. — Mao: Verker i Utvalg 4.

Strong: Hva skal jeg svare hvis det amerikanske folket spør hvorfor kommunistpartiet slåss?

Mao: Fordi Chiang Kai-shek er ute etter å slakte det kinesiske folket. Hvis folket vil overleve er det nødt til å forsvare seg. Det kan det amerikanske folket forstå.

Strong: Mener du det er mulig at De forente stater vil gå til krig mot Sovjetunionen?

Mao: Propagandaen for en krig mot Sovjetunionen har to sider. På den ene sida forbereder De forente stater virkelig krig mot Sovjetunionen. Propagandaen for en krig mot Sovjetunionen og resten av den anti-sovjetiske propaganda som blir drevet i dag, er politiske forbedelser til en slik krig. På den andre sida er denne propagandaen et røykteppe som de reaksjonære i De forente stater legger ut for å dekke over mange virkelige motsigelser som USA-imperialismen står direkte overfor i dag. Det er motsigelsene mellom de reaksjonære i De forente stater og det amerikanske folket, motsigelsene mellom USA-imperialismen og andre kapitalistiske land og mellom USA-imperialismen og koloniale og halvkoloniale land. I dag betyr det amerikanske slagordet om å føre krig mot Sovjetunionen i virkeligheten undertrykking av det amerikanske folket og styrking av de amerikanske aggresjonskreftene i resten av den kapitalistiske verden. Som du veit brukte både Hitler og hans allierte, de japanske krigsherrene, i lange tider anti-sovjetiske paroler som påskudd for å slavebinde sitt eget folk og drive aggresjon mot andre land. Nå går de reaksjonære i De forente stater fram på nøyaktig samme måte.

Skal de reaksjonære i De forente stater begynne en krig, må de først angripe det amerikanske folket. De angriper allerede det amerikanske folket — undertrykker arbeiderne og demokratiske kretser i De forente stater politisk og økonomisk, og forbereder seg på å innføre fascisme i landet sitt. Folket i De forente stater må reise seg og gjøre motstand mot angrepa fra de reaksjonære. Jeg trur de kommer til å gjøre det.

Et veldig område som omfatter mange kapitalistiske, koloniale og halvkoloniale land i Europa, Asia og Afrika, skiller De forente stater fra Sovjetunionen. Et angrep på Sovjetunionen kommer ikke på tale før de reaksjonære i De forente stater har lagt under seg disse landa. I Stillehavsområdet kontrollerer De forente stater nå større områder enn alle de tidligere britiske innflytelsessfærene der til sammen. Det kontrollerer Japan, den delen av Kina som ligger under Kuomintang, halve

Korea og det sørlige Stillehavsområdet. Det har lenge kontrollert Sentral- og Sør-Amerika. Nå prøver det også å skaffe seg kontroll over hele det britiske imperiet og Vest-Europa. Under ulike påskudd gjennomfører De forente stater storstilte militære tiltak og oppretter militære baser i mange land. De reaksjonære i De forente stater sier at de militære basene de har oppretta og gjør seg klar til å opprette over hele verden er retta mot Sovjetunionen. Det er sant at disse militære basene er retta mot Sovjetunionen. Men i dag er det ikke først og fremst Sovjetunionen som er utsatt for aggresjon fra De forente stater. Det er de landa der disse militære basene ligger. Jeg trur ikke det kommer til å vare lenge før det går opp for disse landa hvem som virkelig undertrykker dem, Sovjetunionen eller De forente stater. Det kommer en dag da de reaksjonære i De forente stater oppdager at folket i hele verden er mot dem.

Jeg mener sjølsagt ikke at de reaksjonære i De forente stater ikke har tenkt å angripe Sovjetunionen. Sovjetunionen forsvarer verdensfreden og er en mektig faktor som hindrer at de reaksjonære i De forente stater får hegemoni over hele verden. Det at Sovjetunionen er til, gjør det helt umulig for de reaksjonære i De forente stater og resten av verden å sette de ærgjerrige planene sine ut i livet. Det er derfor de reaksjonære i De forente stater hater Sovjetunionen avsyndig og faktisk drømmer om å ødelegge denne sosialistiske staten. Men når de reaksjonære i De forente stater nå roper så høylytt om krig mellom De forente stater og Sovjetunionen og forpester atmosfæren så kort tid etter at den andre verdenskrigen er slutt, tvinger det oss til å se nærmere på de virkelige måla deres. Det viser seg at de dekker seg bak anti-sovjetiske paroler for å rette rasende angrep mot arbeiderne og demokratiske kretser i De forente stater, og gjøre alle de landa som er utsatt for amerikansk ekspansjon, til lydriker under De forente stater. Jeg mener at det amerikanske folket og folka i alle de landa som er trua av aggresjon fra De forente stater, må gå sammen og kjempe mot angrepa fra de reaksjonære i De forente stater og løpeguttene deres i disse landa. Bare seier i denne kampen kan hindre en tredje verdenskrig, ellers er den ikke til å unngå.

Strong: Det er helt klart. Men hva om De forente stater bruker atombomba? Hva om De forente stater bomber Sovjetunionen fra basene sine i Island, på Okinawa og i Kina?

Mao: Atombomba er en papirtiger som de reaksjonære i De forente

stater bruker for å skremme folk. Den ser fryktelig ut, men i virkeligheten er den ikke det. Sjølsagt er atombomba et masseutryddelsesvåpen, men det er folket som avgjør utfallet av en krig, ikke en eller to nye våpentyper.

Alle reaksjonære er papirtiger. De reaksjonære ser fryktinngytende ut, men i virkeligheten er de ikke så mektige. På lang sikt er det ikke de reaksjonære, men folket som er virkelig mektig. Hvem var det som virkelig var sterk i Russland før februarrevolusjonen i 1917? Det så ut som tsaren var sterk, men han blei feid vekk av et eneste vindkast under februarrevolusjonen. Til sjuende og sist var det sovjetene av arbeidere, bønder og soldater som var de sterke i Russland. Tsaren var bare en papirtiger. Blei ikke Hitler en gang rekna for å være svært sterk? Men historia beviste at han var en papirtiger. Det samme gjelder Mussolini og den japanske imperialismen. Men det viste seg at Sovjetunionen og folket i alle land, som elsker demokrati og frihet, var mye sterkere enn forutsett.

Chiang Kai-shek og de reaksjonære i De forente stater som støtter ham, er også papirtiger. Når vi snakker om USA-imperialismen, ser det ut til at folk mener den er veldig sterk. Kinesiske reaksjonære bruker «styrken» til De forente stater til å skremme det kinesiske folket. Men det vil vise seg at de reaksjonære i De forente stater, som alle reaksjonære i historia, slett ikke er så sterke. I De forente stater er det andre som er virkelig sterke — det amerikanske folket.

Se på Kina. Vi har bare hirse og geværer å støtte oss på, men til slutt vil historia vise at vår hirse og våre geværer er mektigere enn Chiang Kai-sheks fly og stridsvogner. Sjøl om det kinesiske folket fortsatt står overfor mange vansker, og sjøl om det må tåle påkjennningene fra de felles angrepa fra USA-imperialismen og de kinesiske reaksjonære, vil det komme en dag da disse reaksjonære er slått og vi er seierherrer. Grunnen til det er rett og slett: De reaksjonære står for tilbakesteg, vi står for framsteg.

NOTER

1. USA-imperialismen ga regjeringa til Chiang Kai-shek enorm hjelp for å hjelpe den med å sette i gang borgerkrig mot folket. I slutten av juni 1946 hadde De forente stater

utrusta 45 Kuomintang-divisjoner. De hadde lært opp 150 000 mann til de militære styrkene til Kuomintang-hæren, marinen, flyvåpenet, etterretningstjenesten, samferdselspolitiet, stabene, sanitets- og forsyningstjenesten, osv. Amerikanske krigsskip og fly frakta 14 av Kuomintangs armékorps (41 divisjoner) og 8 regimenter fra samferdselspolitikorpset, til sammen over 540 000 mann, til fronten for å angripe de frigjorte områdene. Regjeringa i De forente stater landsatte 90 000 marinesoldater i Kina, og stasjonerte dem i viktige byer som Shanghai, Tsingtao, Tientsin, Peiping og Chinwangtao. De holdt dessuten vakt for Kuomintang over samferdselslinjene i Nord-Kina. Ifølge de opplysningene som er offentliggjort i *De forente staters forhold til Kina* (hvitboka), som det amerikanske utenriksdepartementet ga ut 5. august 1949, var den samla verdien av ulike former for amerikansk hjelp til Chiang Kai-sheks regjering fra motstandskrigen mot Japan begynte til 1948 mer enn 4,5 milliarder dollar (størsteparten av den amerikanske hjelpa som Kuomintang fikk under motstandskrigen, sparte det for å føre borgerkrig mot folket seint). Men den virkelige verdien av amerikansk hjelp til Chiang Kai-shek var mye høyere enn denne summen. Den amerikanske vitboka innrømte at den amerikanske hjelpa svarte til «mer enn 50 prosent av pengeforbruket» til Chiang Kai-shek-regjeringa, og at «i forhold til statsbudsjettet til denne regjeringa var hjelpa De forente stater ga til Chiang Kai-shek mye større enn den hjelpa de ga til noe land i Vest-Europa etter krigen».

KONSENTRER EN OVERLEGEN STYRKE FOR Å ØDELEGGE FIENDESTYRKENE EN FOR EN

16. september 1946

1. Kampmetoden med å konsentrere en overlegen styrke for å ødelegge fiendens styrker¹ en for en, må ikke bare bli brukt i troppefordelinga for felttog, men også i troppefordelinga for slag.

2. Ta fordelinga for felttog. Når fienden bruker mange brigader² (eller regimenter) og rykker fram mot hæren vår fra flere hold, må hæren vår konsentrere en absolutt overlegen styrke — seks, fem, fire eller minst tre ganger fiendens styrke. Og først må den finne det rette øyeblikket for å ringe inn og utslette en fiendtlig brigade (eller et regiment). Det bør være en av fiendens svakere brigader (eller regimenter), eller en som har lite støtte, eller en som er stasjonert der lendet er til fordel for oss og ikke til fordel for fienden, og der folket støtter oss og ikke fienden. Vi må binde de andre fiendtlige brigadene (eller regimentene) med små styrker for å hindre dem i å kaste inn forsterkninger til den brigaden (eller regimentet) som vi innringer og angriper, slik at vi kan ødelegge den først. Når vi har greid det, må vi — alt etter omstendighetene — enten utslette en eller flere fiendtlige brigader til, eller trekke oss tilbake for å hvile og konsolidere oss sånn at vi kan kjempe videre. (Her er to eksempler på det første: Styrkene våre under kommando av Su Yu og Tan Chen-lin utsletta fem tusen av fiendens samferdselspolitikorps³ i nærheten av Jukao den 22. august, en fiendtlig brigade den 26. august og en og en halv brigade den 27. august.⁴ Styrkene våre under Liu Po-cheng og Teng Hsiao-ping tilintetgjorde en

Dette interne partidirektivet blei utarbeidd av kamerat Mao Tsetung for den revolusjonære militærkommisjonen til sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

fiendtlig brigade i nærheten av Tingtao mellom 3. og 6. september, en til om ettermiddagen den 6. september og to til den 7.—8. september.⁵⁾ I fordelinga for felttog må vi forkaste den gale kampmetoden der vi undervurderer fienden og deler styrkene våre for å ta oss av alle kolonnene hans. For med denne metoden kan vi ikke knuse en eneste fiendekolonne en gang, men setter oss sjøl i ei passiv stilling.

3. Ta fordelinga for slag. La oss si at vi har konsentrert en absolutt overlegen styrke og innringa en av fiendens kolonner (en brigade eller et regiment). Da må ikke angrepsformasjonene (eller enhetene) våre prøve å utslette hele den innringa fiendestyrken samtidig og i ett slag, og dermed dele seg og slå til overalt uten nok styrke noe sted, for da mister de tid og gjør det vanskelig å nå resultater. Isteden må vi konsentrere en absolutt overlegen styrke, det vil si en styrke som er seks, fem, fire eller minst tre ganger så stor som fiendens styrke. Vi må konsentrere hele artilleriet eller hoveddelen av det, velge ut ett (ikke to) av de svakeste punktene i fiendens stillinger og angripe det voldsomt slik at vi er sikre på å vinne. Straks vi har greid dette, må vi utnytte seieren raskt og ødelegge fiendestyrkene en for en.

4. Virkningene av denne kampmetoden er for det første fullstendig tilintetgjøring, for det andre rask avgjørelse. Fullstendig tilintetgjøring, og bare det, gir fienden de mest merkbare slaga, for når vi utsletter et regiment, har han ett regiment mindre, og når vi utsletter en brigade, har han en brigade mindre. Denne metoden er mest nyttig når den blir brukt mot en fiende som mangler reservestyrker. Fullstendig tilintetgjøring, og bare det, etterfyller våre styrker i størst mulig omfang. For tida er det ikke bare hovedkilden for våpen og ammunisjon, men også en viktig mannskapskilde for oss. Fullstendig tilintetgjøring demoraliserer fiendens styrker og gjør tilhengerne hans mismodige. Det hever moralen til styrkene våre og setter mot i folka våre. En rask avgjørelse gjør at styrkene våre enten kan utslette fiendens forsterkninger en for en, eller unngå dem. Rask avgjørelse i slag og felttog er et nødvendig vilkår for strategien i en langvarig krig.

5. Blant de militære kadrene våre er det fortsatt mange som er enige i prinsippet om å konsentrere styrkene våre for å utslette fiendens styrker en for en når de ikke er i kamp, men som ofte lar være å bruke det når de er i kamp. Det kommer av at de undervurderer fienden og ikke har skolert seg og studert hardt nok. Det er nødvendig å gi detaljerte eksempler på tidligere slag gang på gang for å forklare fordelene ved

denne kampmetoden, og understreke at dette er hovedmetoden for å slå Chiang Kai-shek når han angriper. Bruker vi denne metoden, så vinner vi. Handler vi i strid med den, taper vi.

6. Prinsippet om å konsentrere styrkene våre for å utslette fiendens styrker en for en, har vært en fin tradisjon i hæren helt fra den blei grunnlagt for mer enn ti år sia. Dette er ikke første gang det er blitt satt fram. Men under motstandskrigen mot Japan var hovedforma å spre styrkene for å føre geriljakrig, mens å konsentrere styrkene for å drive bevegelig krigføring var tilleggsforma. I denne borgerkrigen har vilkåra endra seg, og derfor må kampmetoden endre seg også. Hovedforma må bli å konsentrere styrkene for å drive bevegelig krigføring, og å spre styrkene for å føre geriljakrig må bli tilleggsforma. Nå som hæren til Chiang Kai-shek har fått kraftigere våpen, er det nødvendig at hæren vår legger særlig vekt på metoden med å konsentrere en overlegen styrke for å utslette fiendestyrkene en for en.

7. Denne metoden må brukes når fienden er på offensiven og vi på defensiven. Men når fienden er på defensiven og vi på offensiven, må vi skille mellom to slags situasjoner og bruke ulike metoder. Når styrken vår er stor og fienden på stedet er nokså svak, eller når vi foretar et overraskelsesangrep på fienden, kan vi slå til mot flere av enhetene hans samtidig. Mellom 5. og 10. juni angrep og erobra for eksempel styrkene våre i Shantung-provinsen samtidig mer enn ti byer langs Tsingtao-Tsinan- og Tientsin-Pukow-jernbanen.⁶ Eller for å ta et annet eksempel: Mellom 10. og 21. august angrep og erobra styrkene våre under Liu Po-cheng og Teng Hsiao-ping mer enn ti byer langs den strekningen av Lunghai-jernbanen som ligger mellom Kaifeng og Hsuechow.⁷ Når vi ikke har nok styrker, må vi på den andre sida ta byer som er okkupert av fienden en for en, og vi må ikke angripe fienden i flere byer samtidig. Det var slik styrkene våre i Shansi-provinsen tok byene langs Tatung-Puchow-jernbanen.⁸

8. Når hovedstyrkene våre er konsentrert for å tilintetgjøre fienden, må de regionale formasjonene, de lokale geriljaenheterne og folkemilitsen samordne den kraftige virksomheten sin med operasjonene til hovedstyrken. Når regionale formasjoner (eller enheter) angriper et av fiendens regimenter, bataljoner eller kompanier, må de også ta i bruk prinsippet om å konsentrere styrkene sine for å tilintetgjøre fiendestyrkene en for en.

9. Prinsippet om å konsentrere styrkene for å utslette fiendestyrkene

en for en, er først og fremst innretta på å tilintetgjøre fiendens kampkraft, ikke på å holde eller ta et sted. Under noen omstendigheter er det lov å oppgi visse steder for å konsentrere styrkene for å utslette fienden, eller for å gjøre det mulig for hovedstyrken å unngå harde slag fra fienden og gjøre det lettere å hvile og konsolidere seg for videre kamp. Så lenge vi klarer å utslette fiendens kampkraft i stort omfang, er det mulig å vinne tilbake tapt territorium og ta nytt. Derfor må alle som greier å ødelegge fiendens kampkraft, få ros. Dette gjelder ikke bare dem som ødelegger fiendens regulære styrker, men også dem som ødelegger fredsbevaringskorps, hjemreisekontingenter⁹ og andre reaksjonære lokale væpna bander. Men vi må holde eller ta territorium overalt der styrkeforholdet gjør det mulig, eller der slikt territorium er av betydning for felttoga eller slaga våre. Å gjøre noe annet ville være feil. Derfor må de som greier å holde eller ta slikt territorium også få ros.

NOTER

1. Uttrykka «å ødelegge fienden», «å utslette fienden» og «å tilintetgjøre fienden» blir brukt i samme betydning i denne boka. De omfatter alle sammen drepte, såra og fanga fiendtlige soldater. Å utslette (tilintetgjøre, ødelegge) en fiendtlig styrke betyr enten å utslette den fullstendig eller utslette mesteparten av den.

2. Et regulært armékorps i Kuomintang-hæren besto opprinnelig av tre (noen ganger to) divisjoner, hver med tre regimenter. Fra og med mai 1946 blei de regulære Kuomintang-styrkene sør for Den gule floden omorganisert trinnvis. Det som hadde vært et armékorps, blei en omorganisert divisjon, og tidligere divisjoner blei brigader, hver med tre (noen ganger to) regimenter. En del av Kuomintang-styrkene nord for Den gule floden blei ikke omorganisert, og de beholdt betegnelsene sine. Noen av de omorganiserte divisjonene fikk seinere tilbake den opprinnelige betegnelsen armékorps.

3. Kuomintangs samferdselspolitikorps blei danna i mars 1945. Etter at Japan hadde overgitt seg, blei korpset gruppert langs samferdselslinjer for å gjøre «garnisonstjeneste» under påskudd av å verne jernbanene. I virkeligheten var det for å utføre hemmelig politiarbeid. Det var en av de styrkene Kuomintang brukte for å utkjempe borgerkrigen.

4. I juli 1946 begynte Kuomintang-styrkene en storstilt invasjon av det frigjorte området Kiangsu-Anhwei, og hæren vår kjempa tappert i sjølforsvar. Kuomintang-styrkene som angrep det frigjorte området Sentral-Kiangsu, besto av femten brigader med om lag 120 000 mann under Tang En-po. Atten regimenter fra Folkets frigjøringshær i Øst-Kina under kommando av Su Yu, Tan Chen-lin og andre kamerater konsentrerte overlegne

styrker i tidsrommet fra 13. juli til 27. august, og utkjempa sju slag etter hverandre i området Taihsing, Jukao, Hai-an og Shaopai i det sentrale Kiangsu. Styrkene våre utsletta seks fiendtlige brigader og fem bataljoner av samferdselspolitikorpsene til fienden. Artikkelene viser til resultatene av to av disse slagene.

5. I august 1946 rykka Kuomintang-styrkene fram langs to ruter fra avsnitta Hsuehchow og Chengchow og angrep det frigjorte området Shansi-Hopei-Shantung-Honan. Folkets frigjøringshær i dette området, under kommando av Liu Po-cheng, Teng Hsiao-ping og andre kamerater, konsentrerte overlegne styrker for å ta opp kampen med den fiendtlige kolonnen som rykka fram fra Chengchow. Mellom 3. og 8. september utsletta de fire fiendtlige brigader etter hverandre i Hotse-, Tingtao- og Taohsien-området i Shantung-provinsen.

6. Tidlig i juni 1946 sendte Folkets frigjøringshær i Shantung en ekspedisjon mot marionettstyrkene langs Tsingtao-Tsinan-jernbanen og Tientsin-Pukow-jernbanen. De frigjorde mer enn ti byer, deriblant Chiaohsien, Changtien, Choutsun, Tehchow, Tai-an og Tsaochuang.

7. Fra 10. til 21. august 1946 samordna Folkets frigjøringshær i Shansi-Hopei-Shantung-Honan kampen sin med kampen til Folkets frigjøringshær på Sentralsletta og i Øst-Kina, rykka fram langs flere ruter, og angrep de fiendtlige styrkene som var stasjonert på strekninga Kaifeng-Hsuehchow på Lunghai-jernbanen. De erobra mer enn ti byer, deriblant Tangshan, Lanfeng, Huangkuo, Lichuang og Yangchi.

8. I juli 1946 angrep Kuomintang-styrkene under Hu Tsung-nan og Yen Hsi-shan i fellesskap det frigjorte området Sør-Shansi. Taiyueh-enhetene av Folkets frigjøringshær i Shansi-Hopei-Shantung-Honan og en del av Folkets frigjøringshær i Shansi-Suiyuan gikk til motangrep og slo fienden tilbake i Sør-Shansi. I august starta de en offensiv mot fienden mellom Linfen og Lingshih langs Tatung-Puchow-jernbanen og frigjorde byene Hungtung, Chaocheng, Huohsien, Lingshih og Fenhshi.

9. Under folkets frigjøringskrig flykta noen godseiere og lokale tyranner i de frigjorte områdene til Kuomintang-områdene. Kuomintang organiserte dem i «hjemreisekontingenter», «hjemreiselegioner» og andre reaksjonære væpna bander for å angripe de frigjorte områdene sammen med Kuomintang-styrkene. De plyndra og drepte og gjorde all slags illgjerninger overalt der de dro fram.

SANNHETEN OM «MEKLINGA» TIL DE FORENTE STATER OG FRAMTIDS- UTSIKTENE FOR BORGERKRIGEN I KINA

Samtale med den amerikanske journalisten A. T. Steele

29. september 1946

Steele: Mener du at forsøket fra De forente stater på å mekle i den kinesiske borgerkrigen har slått feil? Hva vil politikken til De forente stater føre til dersom den fortsetter som i dag?

Mao: Jeg tviler sterkt på at politikken til regjeringa i De forente stater er en «meklings»-politikk.¹ Hvis vi ser på den enorme hjelpa som De forente stater gir til Chiang Kai-shek for å sette ham i stand til å føre borgerkrig i et omfang uten sidestykke, er politikken til regjeringa i De forente stater å bruke den såkalte meklinga som et røykteppe for å styrke Chiang Kai-shek på alle mulige måter, og undertrykke de demokratiske kreftene i Kina ved hjelp av slakterpolitikken til Chiang Kai-shek. Målet deres er å gjøre Kina til en amerikansk koloni. Når denne politikken blir ført videre, vil alle patrioter over hele Kina ganske sikkert reise seg til beslutsom motstand.

Steele: Hvor lenge kommer den kinesiske borgerkrigen til å vare? Hva blir utfallet av krigen?

Mao: Hvis den amerikanske regjeringa gir opp politikken med å hjelpe Chiang Kai-shek, trekker tilbake de amerikanske styrkene som er stasjonert i Kina, og handler i samsvar med avtalen fra Moskva-konferansen for utenriksministrene fra Sovjetunionen, De forente stater og Storbritannia,² kommer den kinesiske borgerkrigen sikkert til å være over snart. Ellers kan den utvikle seg til en langvarig krig. Dette vil sjølsagt påføre det kinesiske folket lidelser, men på den andre sida

kommer det kinesiske folket avgjort til å slutte seg sammen, slåss for å overleve og avgjøre sin egen skjebne. Det kinesiske folket kommer helt sikkert til å trosse alle vansker og påkjenninger og fullføre oppgava si, som er å vinne sjølstendighet, fred og demokrati. Det fins ikke den undertrykkingsmakt i Kina eller utlandet som kan hindre folket i å fullføre denne oppgava.

Steele: Mener du at Chiang Kai-shek er «den naturlige lederen» for det kinesiske folket? Kommer Kinas Kommunistiske Parti til å avslå de fem krava til Chiang Kai-shek³ under alle omstendigheter? Hva kommer kommunistpartiet til å gjøre dersom Kuomintang prøver å kalle sammen ei nasjonalforsamling uten kommunistpartiet?⁴

Mao: Det fins ikke noe slikt i verden som en «naturlig leder». Vi er fortsatt villige til å samarbeide med Chiang Kai-shek hvis han behandler de politiske, de militære, de økonomiske og de andre problemene i Kina i samsvar med våpenhvileavtalen⁵ som blei undertegna i januar i år og de felles resolusjonene som blei vedtatt av den politiske rådgivende konferansen den gangen⁶, og ikke i samsvar med de såkalte «fem krava» eller ti krava. De er ensidige og går på tvers av avtalen og de felles resolusjonene. Nasjonalforsamlinga må kalles sammen av de ulike politiske partiene i fellesskap i samsvar med de resolusjonene som den politiske rådgivende konferansen har vedtatt. Ellers kommer vi til å kjempe beslutsomt mot den.

NOTER

1. I desember 1945 sendte regjeringa i De forente stater George C. Marshall til Kina som presidentens spesielle utsending. Den brukte «mekling i fiendtlighetene mellom Kuomintang og Kinas Kommunistiske Parti» som kamuflasje for å styrke de amerikanske aggresjonskreftene og det reaksjonære Kuomintang-styret på forskjellige måter. Med USA-imperialismen i ryggen prøvde Chiang Kai-shek å vinne tid for å forberede borgerkrigen sin ved å late som om han godtok kravet fra det kinesiske kommunistpartiet og det kinesiske folket om å stanse borgerkrigen. I januar 1946 undertegna representanter for Kuomintang-regjeringa og det kinesiske kommunistpartiet en våpenhvileavtale. De sendte ut en ordre om våpenstillstand og danna «tremannskomiteen» og «eksekutivhovedkvarteret i Peiping», der det var med representanter for De forente stater. Under «meklinga» tydde Marshall til alle slags knep for å hjelpe Kuomintang-styrkene med å angripe de frigjorte områdene, først i Nordøst-Kina og seinere i Nord-, Øst-, og Sentral-

Kina. Han var aktivt med på å lære opp og utruste Kuomintang-styrkene, og forsynte Chiang Kai-shek med veldig mengder våpen og annet krigsmateriell. I juni 1946 hadde Chiang Kai-shek samla 80 prosent av de regulære styrkene sine (som var på om lag to millioner mann) ved fronten, klar til å angripe de frigjorte områdene. Mer enn 540 000 av disse soldatene blei frakta direkte med krigsskip og fly fra de amerikanske væpna styrkene. I juli var forberedelsene ferdige, og da satte Chiang Kai-shek i verk en landsomfattende kontrarevolusjonær krig. Den 10. august sendte så Marshall og Leighton Stuart, De forente staters ambassadør i Kina, ut en felles uttalelse der de erklærte at «meklinga» hadde slått feil, for å gi Chiang Kai-shek frie hender til å føre borgerkrig.

2. Dette sikter til avtalen om Kina som blei oppnådd på Moskva-konferansen for utenriksministrene fra Sovjetunionen, De forente stater og Storbritannia i desember 1945. Kommunikeet fra konferansen sa at de tre utenriksministrene «igjen bekrefta at de holdt seg fast til politikken med ikke-innblanding i de indre forholda i Kina». Utenriksministrene fra Sovjetunionen og De forente stater blei enige om at de sovjetiske og amerikanske styrkene skulle trekkes ut av Kina så snart som mulig. Sovjetunionen innfridde trufast vilkåra i denne avtalen. Det var bare fordi Kuomintang-regjeringa ba om det gjentatte ganger at tilbaketrekkinga av de sovjetiske styrkene blei utsatt. 3. mai 1946 hadde Sovjetunionen trukket alle de væpna styrkene sine ut av Nordøst-Kina. Men den amerikanske regjeringa brøt løftet sitt fullsendig, nekta å trekke ut styrkene sine og blanda seg mer og mer inn i de indre forholda i Kina.

3. Chiang Kai-shek la fram de fem krava sine for det kinesiske kommunistpartiet to ganger, i juni og august 1946. Han erklærte at Kuomintang bare ville vurdere å stanse borgerkrigen dersom kommunistpartiet godtok krava om å trekke seg tilbake fra disse stedene: 1) Alle områder sør for Lunghai-jernbanen; 2) hele strekkinga langs jernbanen mellom Tsingtao og Tsinan; 3) Chengteh og området sør for det; 4) storparten av Nordøst-Kina; 5) alle områder som de væpna styrkene til folket i de frigjorte områdene hadde frigjort fra marionettestyrkene i provinsene Shantung og Shansi etter 7. juni 1946. Det kinesiske kommunistpartiet avviste blankt alle disse kontrarevolusjonære krava.

4. Ifølge resolusjonen fra den politiske rådgivende konferansen som blei holdt i januar 1946, skulle nasjonalforsamlinga være ei forsamling for demokrati og enhet, der ulike partier skulle være med. Den skulle kalles sammen av ei omorganisert regjering etter at vilkåra i de avtalene som den politiske rådgivende konferansen hadde kommet fram til, var innfridd. 11. oktober 1946 okkuperte Kuomintang-styrkene Changchiakou, og denne «seieren» gikk til hodet på Chiang Kai-shek-klikken. Samme ettermiddag brøt denne klikken åpent med vilkåra i resolusjonen fra den politiske rådgivende konferansen og ga ordre om at det skulle kalles sammen ei splittende og diktatorisk «nasjonalforsamling» under full kontroll av Kuomintang. Denne «nasjonalforsamlinga» blei offisielt åpna i Nanking 15. november 1946, men det kinesiske kommunistpartiet, de demokratiske partiene og hele folket kjempa beslutsomt mot den og boikotta den.

5. Se «Knus Chiang Kai-sheks offensiv med forsvarskrig», note 1, s. 91 i denne boka.

6. Se samme artikkel, note 2, s. 92 i denne boka.

OPPSUMMERING ETTER TRE MÅNEDER

1. oktober 1946

1. Sentralkomiteens direktiv av 20. juli om situasjonen nå¹ slo fast: «Vi kan slå Chiang Kai-shek. Hele partiet må ha full tillit til dette.» Kampene i juli, august og september har bevist at denne vurderinga er riktig.

2. Chiang Kai-shek kan ikke løse de grunnleggende politiske og økonomiske motsigelsene som er den grunnleggende årsaka til at vi helt sikkert kommer til å seire, og at Chiang ikke kan unngå å li nederlag. Men i tillegg har det oppstått en skarp motsigelse på det militære området mellom Chiangs altfor lange kamplinjer og mangelen på soldater. Den motsigelsen er nødt til å bli den direkte årsaka til at vi seirer og Chiang Kai-shek lir nederlag.

3. Chiang Kai-sheks regulære styrker som angriper de frigjorte områdene, er på mer enn 190 brigader totalt. Marionettstyrker, fredsbevaringskorps og samferdselspolitikorps er ikke tatt med. Ut over dette kan han ikke gjøre mer enn å flytte deler av styrkene sine sørfra og nordover igjen som forsterkninger. Men etter det blir det vanskelig for han å sende flere forsterkninger. Av de om lag 190 brigadene har hæ-

Dette interne partidirektivet blei utarbeidd av kamerat Mao Tsetung for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Det oppsummerte i detalj de rike erfaringene fra tre måneder med kamp, som begynte da den landsomfattende borgerkrigen brøt ut i juli 1946, satte fram strategien for framtida og kampfoppavene til Folkets frigjøringshær, og pekte på at når vi hadde kommet gjennom en periode med vansker, kom vi helt sikkert til å vinne seier i folkets frigjøringskrig. Direktivet forklarte også prinsipielt de problemene som måtte løses til støtte for og i samordning med folkets frigjøringskrig. Disse problemene var: Å utvikle jordreformen, utvikle produksjonen i de frigjorte områdene, styrke ledelsen i massekampene i Kuomintang-områdene og andre aktuelle problemer.

ren vår utsletta 25 de tre siste månedene. Dette omfatter ikke de styrkene vi utsletta i nordøst mellom februar og juni i år.

4. Nesten halvparten av Chiang Kai-sheks mer enn 190 brigader må gjøre garnisonstjeneste. Bare litt mer enn halvparten kan settes inn i felten. Og når disse feltstyrkene rykker fram til bestemte områder, må en del eller til og med flertallet gå over til garnisonstjeneste. Feltstyrkene til fienden er nødt til å bli mindre ettersom kampene fortsetter. For vi kommer for det første til å utslette dem uten stans, og for det andre må mange gjøre garnisonstjeneste.

5. Av de 25 brigadene som vi har ødelagt i de siste tre månedene, var 7 under kommando av Tang En-po (tidligere under Li Mo-an), 2 under Hsueh Yueh, 7 under Ku Chu-tung (tidligere under Liu Chih), 2 under Hu Tsung-nan, 4 under Yen Hsi-shan, 2 under Wang Yao-wu og 1 under Tu Yu-ming. De eneste som hæren vår ennå ikke har slått til mot, er de 4 gruppene under Li Tsung-jen, Fu Tso-yi, Ma Hung-kuei og Cheng Chien. Alle de andre 7 gruppene har fått alvorlige slag eller innledende slag. De som har fått alvorlige slag, er Tu Yu-ming (her tar vi kampene i nordøst fra februar til juni i år med i beregninga), Tang En-po, Ku Chu-tung og Yen Hsi-shan. De som har fått innledende slag, er Hsueh Yueh, Hu Tsung-nan og Wang Yao-wu. Alt dette beviser at hæren vår kan slå Chiang Kai-shek.

6. I tida som kommer, er oppgava vår å utslette om lag 25 fiendtlige brigader til. Når vi har fullført denne oppgava, blir det mulig å stanse Chiang Kai-sheks offensiv og vinne tilbake en del av det territoriet vi har tapt. En kan si på forhånd at når vi har utsletta denne andre gruppa på 25 brigader, så kommer hæren vår avgjort til å klare å gripe det strategiske initiativet og gå over fra defensiven til offensiven. Da blir oppgava vår å ødelegge den tredje gruppa på 25 fiendtlige brigader. Om vi greier det, kan vi vinne tilbake mesteparten eller til og med hele det territoriet vi har tapt, og utvide de frigjorte områdene. Da har helt sikkert det militære styrkeforholdet mellom Kuomintang og kommunistpartiet endra seg kraftig. For å få til dette må vi følge opp den store framgangen fra de siste tre månedene da vi utsletta 25 fiendtlige brigader, og ødelegge om lag 25 til på de neste tre månedene eller så. Dette er nøkkelen til å endre forholdet mellom fienden og oss.²

7. I de siste tre månedene har vi tapt et par dusin mellomstore og små byer, som Huaiyin, Hotse, Chengteh og Chining. Det var ikke til å unngå at vi måtte gi opp de fleste av disse byene, og det var riktig å

gi dem opp midlertidig på eget initiativ. Noen andre blei vi tvunget til å gi opp fordi vi ikke kjempa godt. I alle høve kommer vi til å klare å vinne tilbake det territoriet vi har tapt, forutsatt at vi kjemper godt fra nå av. Det kan være steder vi ikke kan hindre fienden å ta i framtida også, men vi kommer til å vinne alle sammen tilbake seinere. Alle områder må gå kritisk gjennom de tidligere kampene, lære av erfaringer og unngå å gjenta feil.

8. I de siste tre månedene har Sentralsletta frigjøringshær vist en utholdenhet uten sidestykke når det gjelder å overvinne vansker og påkjenninger. Og med unntak av den delen av hæren som har dratt inn i de gamle frigjorte områdene, har hovedstyrken oppretta to geriljabaser i Sør-Shensi og Vest-Hupeh.³ Dessuten fører styrkene våre fortsatt geriljakrig både i Øst- og Sentral-Hupeh. Alt dette har vært til stor hjelp for kampen i de gamle frigjorte områdene, og er det fortsatt. Og det kommer til å spille ei større rolle i den lange krigen som ligger foran oss.

9. I de siste tre krigsmånedene har vi bundet flere av elitestyrkene til Chiang Kai-shek sør for den store muren. Opprinnelig hadde han tenkt å sende dem til nordøst. På det viset har vi vunnet tid til å hvile og konsolidere styrkene våre, og reise massene i nordøst. Dette er også av stor betydning for kampene våre i framtida.

10. Å konsentrere en overlegen styrke for å utslette fiendestyrkene en for en, er den eneste riktige kampmetoden, den metoden vi har brukt de siste tre månedene for å ødelegge 25 av fiendens brigader. Bare ved å konsentrere en styrke som er seks, fem, fire eller i det minste tre ganger så sterk som fienden, kan vi utslette den effektivt. Dette må gjøres både i felttog og slag. Denne kampmetoden er det ikke bare høyere militære sjefer som må mestre, men også alle kadrer på mellømpla og lavere plan.

11. I tillegg til de 25 regulære fiendtlige brigadene, har hæren vår i de tre siste månedene utsletta et betydelig antall andre reaksjonære styrker, som marionettestyrker, fredsbevaringskorps og samferdselspolitikorps. Dette er også ei stor bragd. Vi må fortsette å tilintetgjøre store mengder slike styrker.

12. Erfaringene fra de tre siste månedene har bevist at vi sjøl må betale en pris på 2000 til 3000 soldater for å utslette 10 000 av fiendens soldater. Dette er ikke til å unngå. Skal vi makte en lang krig (og vi må overalt vurdere allting med en slik krig i minne), må vi utvide hæren

vår på en planmessig måte, sikre at hovedstyrkene våre alltid har full slagkraft, og lære opp et stort antall militære kadrer. Vi må utvikle produksjonen og regulere finansene i samsvar med planen, og bestemt sette ut i livet prinsippet om å utvikle økonomien og sikre forsyninger, prinsippet om enhetlig ledelse og desentralisert forvaltning og prinsippet om å ta omsyn både til hæren og folket og både til offentlige og private interesser.

13. Erfaringene fra disse tre månedene har vist at kampeffektiviteten blei større hos alle de styrkene som forsterka den militære opplæringa i våpenhvileperioden fra januar til juni i samsvar med direktivene fra sentralkomiteen (som gjentatte ganger har gitt de forskjellige områdene instruks om å se på opplæringa av styrkene, produksjonen og jordreformen som de tre sentrale oppgavene). Erfaringene har også vist at alle de styrkene som ikke fikk slik opplæring, var mye mindre effektive i kamp. Fra nå av må alle områdene bruke tida mellom slag til styrka militær opplæring. Alle hærenheter må styrke det politiske arbeidet.

14. Erfaringene fra disse tre månedene har vist at bøndene sto sammen med partiet og hæren mot angrepa fra Chiang Kai-sheks styrker overalt der sentralkomiteens 4. mai-direktiv⁴ blei satt ut i livet bestemt og raskt, og der jordspørsmålet blei tatt ved rota og løst gjennomgripende. Overalt der «4. mai-direktivet» ikke blei satt fast ut i livet, eller der det blei tatt tiltak for seint, overalt der dette arbeidet blei delt inn i trinn på mekanisk vis, eller der vi forsømte jordreformen og unnskyldte oss med at vi var opptatt med krigen, bestemte bøndene seg for å vente og se. I de nærmeste par månedene må alle områder, uansett hvor travelt opptatt de er med krigen, besluttosomt lede bondemassene for å løse jordspørsmålet og forberede seg på storstilt produksjonsarbeid neste år på grunnlag av jordreformen.

15. Erfaringene fra disse tre månedene har vist at vi kan kontrollere enorme jordbruksområder overalt der de regionale væpna styrkene, medrekna folkemilitsen, geriljaavdelingene og de væpna arbeidslaga⁵, er godt organisert, sjøl om fienden midlertidig okkuperer mange punkter og linjer. Men overalt der de regionale væpna styrkene er svake og ledelsen er dårlig, får fienden det mye lettere. I områder som fienden midlertidig har okkupert, må vi fra nå av styrke partiets ledelse, utvikle de regionale væpna styrkene, fortsette å føre geriljakrig, verne interessene til massene og rette slag mot virksomheten til de reaksjonære.

16. Tre måneder med krig har nesten tømt reservestyrkene til Kuo-

8. — Mao: Verker i Utvalg 4.

mintang og svekka Kuomintang's militære styrke alvorlig i egne områder. Samtidig har Kuomintang begynt å skrive ut folk til militærtjeneste og kreve inn kornskatt⁶ igjen. Dette har vakt misnøye i folket og skapt en situasjon som er gunstig for å utvikle massekamper. Hele partiet må styrke ledelsen av massekampene i Kuomintang-områdene og forsterke arbeidet med å skape oppløsning i Kuomintang-hæren.

17. Under ledelse av De forente stater har de reaksjonære i Kuomintang krenka våpenhvileavtalen og resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen i januar i år, og de er fast bestemt på å føre borgerkrigen for å forsøke å ødelegge de demokratiske kreftene i folket. Alle de vakre orda deres er ikke annet enn juks. Vi må avsløre alle samsvarelsene til De forente stater og Chiang Kai-shek.

18. I disse tre månedene har de breie laga av folket i Kuomintang-områdene, medrekna det nasjonale borgerskapet⁷, raskt kommet til å forstå bedre at Kuomintang og De forente staters regjering samarbeider i hemmelighet, at det var de som starta borgerkrigen og at de undertrykker folket. Flere og flere skjønner nå at meklinga til Marshall er rein svindel og at Kuomintang er erkekeltringen i borgerkrigen. De breie massene har mista illusjonene om De forente stater og Kuomintang, og nå setter de lit til at partiet vårt skal seire. Denne politiske situasjonen i Kina er uhyre fordelaktig. Den reaksjonære politikken til USA-imperialismen vekker mer og mer misnøye blant de breie folke-massene i alle land. Den politiske bevisstheten hos folket i alle land øker for hver dag. Den demokratiske kampen folket fører, blir kraftigere og kraftigere i alle kapitalistiske land, i mange land har kommunistpartiene blitt mye sterkere, og det blir umulig for de reaksjonære å få dem til å underkaste seg. For hver dag vokser Sovjetunionen i styrke og prestisje blant folka. De reaksjonære i De forente stater og de reaksjonære som de støtter i andre land, er nødt til å bli mer og mer isolerte. Denne internasjonale politiske situasjonen er uhyre fordelaktig. Både innenlands og utenlands er situasjonen svært forskjellig fra situasjonen etter første verdenskrig. De revolusjonære kreftene har vokst enormt sia andre verdenskrig. Vi kan slå de kinesiske og utenlandske reaksjonære, uansett hvor mye de raser (dette raseriet er ikke til å unnå historisk sett og er slett ikke noe rart). Ledende kamerater i alle områder må forklare dette utførlig for de kameratene i partiet som ser mørkt på framtida for kampen fordi de ikke skjønner helt hvor gunstig situasjonen innenlands og utenlands er. Det må gjøres klart at fienden

fortsatt har styrke, at vi sjøl fortsatt har noen svakheter og at kampen fortsatt blir lang og grusom. Men vi kan uten tvil seire. Denne forståelsen og overbevisninga må bli grundig rotfesta i hele partiet.

19. De neste par månedene blir ei viktig og vanskelig tid. Vi må mobilisere hele partiet iherdig, gå i gang med nøyaktig planlagte militære operasjoner og endre den militære situasjonen fra grunnen av. Alle områder må sette disse politiske retningslinjene beslutsomt ut i livet og kjempe for ei grunnleggende endring i den militære situasjonen.

NOTER

1. Se «Knus Chiang Kai-sheks offensiv med forsvarskrig», s. 88 i denne boka.

2. Utviklinga seinere viste at forholdet mellom oss og fienden begynte å endre seg i juli 1947, da Folkets frigjøringshær i Shansi-Hopei-Shantung-Honan forserte den gule floden og marsjerte mot Tapiéh-fjella. Da hadde Folkets frigjøringshær kjempa i tolv måneder og utsletta om lag hundre fiendtlige brigader, i gjennomsnitt åtte i måneden. Dette var mer enn det som blei anslått i denne artikkelen, fordi Chiang Kai-shek hadde satt inn alle de styrkene han rådde over i offensiven, med støtte fra USA-imperialismen.

3. Mot slutten av juni 1946 begynte Sentralsletta frigjøringshær under ledelse av Li Hsien-nien, Cheng Wei-san og andre kamerater ei strategisk forflytning av styrkene sine. De var innringa av 300 000 Kuomintang-soldater, men lyktes i å bryte ut. De enhetene som kamerat Mao Tsetung sa hadde dratt inn i de gamle frigjorte områdene, var de enhetene som var leda av Wang Chen og andre kamerater. De gikk inn i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia etter at de hadde brutt gjennom innringinga. Geriljabasen i Sør-Shensi blei grunnlagt av en del av hovedstyrken til Sentralsletta frigjøringshær og omfatta Lushih og Hsichuan i Vest-Honan og Lonan og Shanyang i Sør-Shensi. Geriljabasen i Vest-Hupeh blei oppretta av en annen del av den samme arméen, med Wutang-fjella i Nordvest-Hupeh som sentrum.

4. Dette viser til «Direktiv om jordspørsmålet», som blei sendt ut av sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti den 4. mai 1946. Etter at Japan hadde overgitt seg reiste bøndene ivrig krav om jord, derfor vedtok sentralkomiteen å endre jordpolitikken fra perioden med motstandskrigen, dvs. å gå over fra å sette ned landskylda og lånerenten til å beslaglegge jorda til godseierne og fordele den mellom bøndene. «4. mai-direktivet» uttrykte denne endringa.

5. De væpna arbeidslaga var små arbeidslag som dro langt inn i fiendeokkuperte områder for å organisere massene og rette slag mot fienden. Slike lag besto av kadrer fra forskjellige organisasjoner — kommunistpartiet, regjeringene i de frigjorte områdene, folkehæren og masseorganisasjonene. De var utstyrt med noen få våpen. Dette var en grei måte å organisere seg på for å drive virksomhet i de fiendeokkuperte områdene.

6. Dette viser til jordskatt betalt med korn.

7. Det nasjonale borgerskapet er den delen av borgerskapet som har lite eller ingen tilknytning til imperialismen, til forskjell fra den delen av borgerskapet som er helt avhengig av imperialismen og som er kompradorer, dvs. storborgerskapet eller byråkratkapitalistene.

HILS DET NYE OPPSVINGET I DEN KINESISKE REVOLUSJONEN

1. februar 1947

1. Nå viser situasjonen på alle områder at Kina snart kommer til å gå inn i et nytt utviklingsstadium. I dette stadiet vil den landsomfattende kampen mot imperialismen og føydalismen utvikle seg til en ny stor folkerevolusjon. Nå står vi på terskelen til denne revolusjonen. Oppgava til partiet er å kjempe for at dette oppsvinget skal komme, og at det skal ende med triumf.

2. Nå har den militære situasjonen utvikla seg i ei retning som er gunstig for folket. I løpet av sju måneders kamp, fra juli i fjor til januar i år, har vi tilintetgjort 56 brigader av de regulære styrkene til Chiang Kai-shek, som trengte inn i de frigjorte områdene. Det blir gjennomsnittlig 8 brigader i måneden, og da har vi ikke rekna med de tallrike marionettstyrkene og fredsbevaringskorpsa som blei utsletta og de regulære Kuomintang-styrkene som blei jagd på flukt. Chiang Kai-sheks offensiv fortsetter i Sør- og Vest-Shantung, i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia, langs det nordlige avsnittet av jernbanen mellom Peiping og Hankow og i Sør-Mandsjuria, men den er blitt mye svakere enn i fjor høst. Hæren til Chiang Kai-shek rår ikke over nok soldater, og klarer ikke å fylle rekrutteringskvotene sine. Denne kjensgjerninga står i skarp motsetning til de lange kamplinjene til denne hæren og den enorme årelatinga den er utsatt for. Moralen i hæren til Chiang synker for hver dag som går. Under kampene i Nord-Kiangsu, Sør-, og Vest-Shantung og Vest-Shansi nå nylig sank moralen til mange av Chiangs styrker til et svært lavt nivå. Arméene våre begynner å ta initiativet på mange fronter, og Chiang Kai-sheks arméer

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

begynner å miste det. Vi kan forutse at vi i løpet av de neste par månedene kan nå målet med å utslette alt i alt 100 av Chiangs brigader, medrekna dem vi har ødelagt før. Chiang Kai-shek har til sammen 93 regulære infanteri- og kavalleridivisjoner (armékorps), som består av 248 brigader (divisjoner), med 1 916 000 mann til sammen. Da har vi ikke rekna med marionettstyrkene, politiet, de lokale fredsbevaringskorpsa, samferdselspolitikorpsa, forsynings- og vedlikeholdstjenesten i de bakre områdene og de tekniske våpengreinene. De styrkene som angriper de frigjorte områdene teller 78 divisjoner (armékorps), som består av 218 brigader (divisjoner), med 1 713 000 mann til sammen, eller om lag 90 prosent av de regulære styrkene til Chiang Kai-shek. Bare 15 divisjoner, med 30 brigader, til sammen 203 000 mann, eller om lag 10 prosent av de samla styrkene, er igjen i de bakre områdene til Kuomintang. Derfor kan ikke Chiang Kai-shek lenger sende store kampdyktige forsterkninger fra de bakre områdene sine for å angripe de frigjorte områdene. Vi har allerede utsletta mer enn en fjerdedel av de 218 brigadene som angriper de frigjorte områdene. Noen av dem har fått erstatninger, og er satt opp igjen med de opprinnelige troppebetegnelse etter at de blei utsletta, men kampevna deres er svært svak. Noen er blitt utsletta for annen gang. Andre har ikke fått erstatningsmannskaper i det hele tatt. Hvis arméene våre kan tilintetgjøre 40 til 50 brigader til i løpet av de neste par månedene, og få det samla tallet på ødelagte brigader opp i 100, vil det skje ei viktig endring i den militære situasjonen.

3. Samtidig utvikler det seg en stor folkebevegelse i Kuomintang-områdene. 30. november i fjor begynte opptøyene blant folket i Shanghai¹ som svar på Kuomintangs forfølgelse av gateselgerne, og 30. desember begynte studentbevegelsen i Peiping, som var et resultat av at en kvinnelig kinesisk student blei voldtatt av amerikanske soldater.² Begge deler markerer et nytt oppsving for folkets kamp i områdene til Chiang Kai-shek. Studentbevegelsen som begynte i Peiping, har spredd seg til andre storbyer over hele landet, og fått hundretusenvis av deltakere. Den er mer omfattende enn studentenes 9. desemberbevegelse mot den japanske imperialismen.³

4. Seirene til folkets frigjøringshær i de frigjorte områdene og utviklinga av folkebevegelsen i Kuomintang-områdene er et forvarsel om at en ny stor folkerevolusjon mot imperialismen og føydalismen helt sikkert nærmer seg, og at den kan seire.

5. Denne situasjonen har oppstått under disse omstendighetene: USA-imperialismen og Chiang Kai-shek, som er løpegutt for den, har tatt plassen til den japanske imperialismen og Wang Ching-wei, som var løpegutt for den. De har slått inn på en politikk for å gjøre Kina til en amerikansk koloni, sette i gang borgerkrig og styrke det fascistiske diktaturet. Stilt overfor denne reaksjonære politikken til USA-imperialismen og Chiang Kai-shek, har ikke det kinesiske folket noen annen utveg enn å kjempe. Kampen for sjølstendighet, fred og demokrati uttrykker fortsatt det grunnleggende kravet til det kinesiske folket i denne perioden. Allerede i april 1945 forutså den sjuende nasjonale kongressen til partiet vårt at USA-imperialismen og Chiang Kai-shek kanskje ville gjennomføre denne reaksjonære politikken, og utforma ei helstøpt og helt riktig politisk linje for å slå den tilbake.

6. Denne reaksjonære politikken til USA-imperialismen og Chiang Kai-shek har tvunget alle lag i det kinesiske folket til å slutte seg sammen for å berge seg sjøl. Disse laga omfatter arbeiderne, bøndene, småborgerskapet i byene, det nasjonale borgerskapet, de opplyste storfolka, andre patrioter, minoritetsnasjonalitetene og utenlandskineserne. Dette er en svært brei enhetsfront som omfatter hele nasjonen. Den er like omfattende som enhetsfronten under motstandskrigen mot Japan, og røttene er enda djupere. Alle kameratene i partiet må gå inn for å konsolidere og utvikle denne enhetsfronten. I de frigjorte områdene skal linja med «tre-tredjedelssystemet»⁴ fortsatt stå ved lag, men vilkåret er at politikken med jorda til dem som dyrker den blir gjennomført beslutsomt og uten å nøle. Ved sida av kommunistene må vi fortsette med å trekke de breie laga av progressive som står utafor partiet, og sentrumselementene (som for eksempel de opplyste storfolka) med i de politiske maktorganene og samfunnsmessig virksomhet. I de frigjorte områdene har alle samfunnsmedlemmer stemmerett og rett til å stille til valg uten omsyn til klasse, kjønn eller tru, unntatt landssvikerne og de reaksjonære som har kjempa mot folkets interesser og er hata bittert for det. Når systemet med jorda til dem som dyrker den er grundig gjennomført, vil folkets rett til privat eiendom fortsatt bli garantert i de frigjorte områdene.

7. Chiang Kai-sheks regjering har ført en reaksjonær finanspolitikk og økonomisk politikk i lang tid, og byråkrat-kompradorkapitalen til Chiang Kai-shek⁵ er blitt knytta til amerikansk imperialistisk kapital gjennom den berykta landssvikeravtalen som kalles Den kinesisk-

amerikanske handelsavtalen.⁶ Dette har ført til at det raskt har utvikla seg en ondarta inflasjon. Industri- og handelsforetaka til det nasjonale borgerskapet i Kina går konkurs på løpende band. Levekåra til de arbeidende massene, de statsansatte og lærerne blir trangere for hver dag som går. Et stort antall middelklasseelementer taper sparepengene sine og blir pengeløse. Dette fører til stadige arbeider- og studentstreiker og andre kamper. Alle lag i folket er trua av ei økonomisk krise som er mer alvorlig enn noen krise Kina har vært oppe i før. Chiang Kai-shek har igjen innført det pillrätne systemet med tvangsutskrivning og kornskatt fra perioden med motstandskrigen for å kunne fortsette borgerkrigen. Dette gjør livet uutholdelig for den svære befolkninga på landsbygda, og særlig for de bøndene som er utarma. Derfor har det allerede brutt ut bondeopprør, og de vil fortsette å spre seg. Dermed kommer den reaksjonære herskerklikken til Chiang Kai-shek stadig mer i vanry i øynene på de breie folkemassene, og den vil komme ut for alvorlige politiske og militære kriser. På den ene sida driver denne situasjonen folkets anti-imperialistiske og anti-føydale bevegelse framover dag for dag i de områdene som er under Chiang Kai-sheks kontroll. På den andre sida gjør dette at styrkene til Chiang Kai-shek blir enda mer demoralisert, og dermed øker sjansene for at Folkets frigjøringshær skal seire.

8. Den rettsstridige og splittende «nasjonalforsamlinga» som Chiang Kai-shek kalte sammen for å isolere partiet vårt og andre demokratiske krefter, og den falske grunnloven som dette organet fabriker-te, har ingen som helst tillit blant folket. Istedenfor å isolere partiet vårt og andre demokratiske krefter, har det ført til at den reaksjonære herskerklikken til Chiang Kai-shek har blitt isolert sjøl. Partiet vårt og andre demokratiske krefter har slått inn på politikken med å nekte å delta i den falske nasjonalforsamlinga. Dette er helt riktig. Ungdomspartiet⁷ og Det demokratiske sosialistpartiet⁸, to små partier som aldri har hatt noen som helst innflytelse i det kinesiske samfunnet, har gått over til den reaksjonære herskerklikken til Chiang Kai-shek sammen med visse såkalte «offentlig kjente personer»⁹, og en kan rekne med at noen av sentrumselementene også kan komme til å gå over til reaksjonens side. Årsaka er at de demokratiske kreftene i Kina blir sterkere og sterkere, mens de reaksjonære kreftene blir mer og mer isolert, og derfor må det trekkes ei skarp skillelinje mellom oss og fienden. Alle som gjemmer seg i den demokratiske fronten for å lure folket, kommer før

eller seinere til å avsløre det sanne ansiktet sitt og bli kasta ut av folket. Og de anti-imperialistiske og anti-føydale rekkene til folket kommer til å vokse seg enda sterkere fordi de har trukket opp ei klar skillelinje mellom seg sjøl og disse skjulte reaksjonære elementene.

9. Utviklinga av den internasjonale situasjonen er umåtelig gunstig for kampen til det kinesiske folket. Makta til Sovjetunionen vokser, og det har oppnådd store resultater i utenrikspolitikken. Folk i verden utvikler seg stadig raskere mot venstre, og fører stadig mer omfattende kamper mot de reaksjonære kreftene i sitt eget land og i utlandet. Dette er to viktige faktorer som har pressa USA-imperialismen og løpeguttene for den i ulike land ut i stadig større isolasjon, og som vil fortsette å gjøre det. Føyer vi til at det er nødt til å oppstå ei økonomisk krise i De forente stater, ser vi at USA-imperialismen og løpeguttene for den kommer til å havne i ei enda verre knipe. Makta til USA-imperialismen og Chiang Kai-shek, som er løpegutt for den, er bare midlertidig. Det er mulig å knuse offensivene deres. I våre rekker er det ikke plass for myten om at offensivene til de reaksjonære ikke kan knuses. Sentralkomiteen har understreka dette gang på gang, og utviklinga av situasjonen internasjonalt og innenlands stadfester klarere og klarere at dette er ei riktig vurdering.

10. Chiang Kai-shek prøver å skaffe seg pusterom som han kan bruke til å fylle lukene i hæren sin og sette i verk en ny offensiv, til å skaffe seg nye lån og mer krigsmateriell fra De forente stater og dempe misnøyen i folket. Derfor tyr han til et nytt bedrageri ved å kreve at de såkalte fredsforhandlingene med partiet vårt skal bli tatt opp igjen.¹⁰ Politikken til partiet vårt er å gå med på forhandlinger, og bruke dem til å avsløre svindelen hans.

11. Skal vi knuse Chiang Kai-sheks offensiv fullstendig, må vi tilintetgjøre førti eller femti brigader til i løpet av de neste par månedene. Dette er nøkkelen som kommer til å avgjøre alt. Skal vi nå dette målet, må vi gjennomføre til punkt og prikke sentralkomiteens direktiv fra 1. oktober i fjor, «Oppsummering etter tre måneder»,¹¹ og militærkommisjonens direktiv fra 16. september i fjor om å konsentrere styrkene våre for å ødelegge fiendestyrkene en for en.¹² Her skal vi igjen trekke fram noen få punkter som kameratene i alle områdene må legge vekt på:

a) Det militære spørsmålet. De siste sju månedene med innbitte kamper har hæren vår bevist at den helt sikkert kan knuse Chiang Kai-

sheks offensiv og vinne endelig seier. Hæren vår har forbedra både utstyret og taktikken sin. Den sentrale oppgava for å bygge opp de væpna styrkene våre er fra nå av å sette inn alle krefter for å styrke artilleriet og ingeniørvåpenet. Alle store og små militærområder og alle feltarméer må løse de konkrete problemene i samband med styrkinga av artilleriet og ingeniørvåpenet, og framfor alt de to problemene med å lære opp kadrer og framstille ammunisjon.

b) Jordspørsmålet. Sentralkomiteens direktiv fra 4. mai 1946¹³ er gjennomført i om lag to tredjedeler av hvert frigjort område. Her er jordspørsmålet løst og politikken med jorda til dem som dyrker den satt ut i livet. Dette er en stor seier. Men en tredjedel av territoriet står igjen, og der må vi gjøre en ny innsats for å reise massene fullt ut og sette ut i livet politikken med jorda til dem som dyrker den. På steder der denne politikken er satt ut i livet, er det fortsatt mangler. Spørsmålet blei ikke løst grundig. Dette skyldes i hovedsak at massene ikke var reist fullt ut. Dermed blei ikke politikken med å beslaglegge og fordele jorda grundig gjennomført, og massene blei misfornøyde. På slike steder må vi gjøre grundige undersøkelser og «jamne ut»¹⁴ for å sikre at de bøndene som har lite eller ikke noe jord skal få noe, og at de ondskapsfulle storfolka og de lokale tyrannene blir straffa. I hele prosessen med å gjennomføre politikken med jorda til dem som dyrker den, må vi forene oss fast med mellombøndene. Det er strengt forbudt å krenke interessene til mellombøndene (også de velstående mellombøndene). Hvis det forekommer tilfeller der interessene til mellombøndene blir krenka, må vi be om unnskyldning og gjøre opp for tort og svie. Under og etter jordreformen må vi rette oss etter massenes vilje og dessuten ta rimelig hensyn til vanlige rikbønder og små og mellomstore godseiere i samsvar med «4. mai-direktivet». Kort sagt: I bevegelsen for jordreform i områdene på landsbygda må vi forene oss med den delen av massene på over 90 prosent som støtter reformen, og isolere de få føydale reaksjonære som er mot den, slik at vi raskt kan gjennomføre politikken med jorda til dem som dyrker den.

c) Spørsmålet om produksjonen. Alle steder må legge langsiktige planer, arbeide hardt med produksjonen, være sparsomme og løse de finansielle spørsmåla riktig på grunnlag av produksjon og sparsomhet. Det første prinsippet her er å utvikle produksjonen og sikre forsyningene. Derfor må vi gå mot det feilaktige synet som legger ensidig vekt på finanser og handel og forsømmer jordbruks- og industriproduksjonen.

Det andre prinsippet er å ta omsyn til både hæren og folket, til både offentlige og private interesser. Derfor må vi gå mot det feilaktige synet som bare tar omsyn til den ene sida og gir blaffen i den andre. Det tredje prinsippet er enhetlig ledelse og desentralisert forvaltning. Bortsett fra de stedene der omstendighetene krever sentralisert forvaltning, må vi derfor gå mot det feilaktige synet som går inn for å sentralisere alt mulig uten hensyn til omstendighetene, og som ikke våger å gi ei desentralisert forvaltning frie hender.

12. Partiet vårt og det kinesiske folket kan kjenne seg helt trygge på den endelige seieren. Det kan ikke være den minste tvil om det. Men det betyr ikke at vi ikke kommer til å støte på vansker. Den anti-imperialistiske og anti-føydale kampen i Kina blir langvarig. Kinesiske og utenlandske reaksjonære kommer til å fortsette kampen mot det kinesiske folket av alle krefter. Det fascistiske styret kommer til å bli styrka i de områdene Chiang Kai-shek kontrollerer. Enkelte deler av de frigjorte områdene kommer til å bli okkupert av fienden midlertidig eller bli til geriljasoner. Noen av de revolusjonære styrkene kommer til å li midlertidig tap, og vi kommer til å miste både folk og materielle ressurser i en langvarig krig. Kameratene i hele partiet må ta fullt omsyn til dette og stå klar til å overvinne alle vansker planmessig og med urokkelig vilje. Både de reaksjonære kreftene og vi har vansker. Men vanskene til de reaksjonære kreftene er uoverkommelige fordi disse kreftene er døden nær og ikke har noen framtid. Våre vansker kan overvinnnes fordi vi er nye krefter som er i framgang og har ei lys framtid foran oss.

NOTER

1. Fra august 1946 satte Kuomintang-myndighetene i Shanghai forbud mot at gateselgerne i distriktene Whangpoo og Louza fikk fortsette med forretningene sine. I slutten av november arresterte de nesten tusen stykker som hadde fortsatt med handelen. 30. november demonstrerte tre tusen gateselgere og omringa politistasjonen i Whangpoo-distriktet. Kuomintang-myndighetene ga ordre til å åpne ild. Sju demonstranter ble drept, og mange ble såra og arrestert. 1. desember fortsatte gateselgerne kampen. Til tross for at ti til ble drept og over hundre såra, økte tallet på folk som deltok i kampen til over fem tusen. Alle butikkene i Shanghai stengte for å vise sympati.

Slik utvikla denne hendinga seg til en massebevegelse mot Chiang Kai-shek, som omfatta hele byen.

2. Dette skjedde i Peiping 24. desember 1946. En kvinnelig student fra Peking-universitetet blei voldtatt av amerikanske soldater. Dette førte til at studentene i flere titalls store og mellomstore byer i Kuomintang-områdene arrangerte streiker og demonstrasjoner mot De forente stater og Chiang Kai-shek fra 30. desember og i hele januar 1947. De krevde at de amerikanske styrkene skulle trekke seg ut av Kina. Over en halv million studenter deltok i denne bevegelsen.

3. I 1935 begynte et nytt oppsving for den folkelige patriotiske bevegelsen over hele landet. Under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti gikk studentene i Peking i spissen og organiserte en patriotisk demonstrasjon den 9. desember. De satte fram paroler som: «Stans borgerkrigen og gå sammen for å gjøre motstand mot utenlandsk aggresjon!» og «Ned med den japanske imperialismen!» Denne bevegelsen slo en sprekk i det langvarige terrorstyret som Kuomintang-regjeringa hadde oppretta i forbund med de japanske inntrengerne. Den fikk raskt støtte fra folket over hele landet, og er kjent som «9. desember-bevegelsen». Resultatet var at forholdet mellom de ulike klassene i landet endra seg, og at alle patrioter åpent slo til lyd for den politikken Kinas Kommunistiske Parti hadde satt fram, nemlig politikken med den nasjonale enhetsfronten mot Japan. Kuomintangregjeringa blei stående temmelig aleine med den svikefulle politikken sin.

4. «Tre-tredjedelssystemet» var politikken til det kinesiske kommunistpartiet for de politiske maktorganene til enhetsfronten i de frigjorte områdene under motstandskrigen mot Japan. Ifølge denne politikken skulle personellet i de anti-japanske demokratiske maktorganene være sammensatt av om lag en tredjedel medlemmer av kommunistpartiet, en tredjedel progressive på venstresida og en tredjedel sentrumselementer og andre.

5. Se «Situasjonen nå og våre oppgaver», avsnitt VI, s. 163 i denne boka.

6. «Den kinesisk-amerikanske handelsavtalen» eller «Den kinesiske-amerikanske vennskaps-, handels- og skipsfartsavtalen» blei inngått mellom Chiang Kai-shek-regjeringa og den amerikanske regjeringa den 4. november 1946 i Nanking. Denne avtalen, som solgte en stor del av Kinas suverenitet til De forente stater, inneholder tretti artikler. Hovedinnholdet i dem er:

1) Amerikanske borgere skal «innafor hele...» ... Kinas «territorium» ha rett til å bo, reise, drive handel, produksjon, foredling, forskning, utdanning og religiøs og filantropisk virksomhet, undersøke og utnytte mineralressurser, leie og eie jord og utøve ulike yrker og næringer. Når det gjelder økonomiske retter, skal amerikanske borgere i Kina få samme behandling som kinesiske.

2) Amerikanske varer skal, når det gjelder skattlegging, salg, distribuering og bruk i Kina, ikke få mindre gunstig behandling enn det varene fra noe tredje land eller kinesiske varer får. Kina «skal ikke legge noe forbud eller innskrenkninger» på import fra De forente stater av noen varer som er dyrka, produsert eller fabrikkert i De forente stater, eller på eksport av noen kinesiske varer til De forente stater.

3) Amerikanske fartøyer skal fritt kunne seile på alle havner, steder og farvann i Kina som er åpne for utenlandsk handel eller skipsfart, og mannskapet og lasta deres skal fritt kunne transporteres gjennom kinesisk territorium «på de rutene som passer best». Ved å påberope seg «hvilken som helst ... nødsituasjon» kan amerikanske fartøyer, medrekna krigsskip, seile inn i «alle havner, steder og farvann» i Kina som «ikke er åpne for utenlandsk handel eller skipsfart».

Wellington Koo, Chiang Kai-sheks ambassadør i De forente stater den gangen, erklærte åpent og skamløst at denne avtalen betydde at «hele det kinesiske territoriet blei åpna for amerikanske handelsmenn».

7. Ungdomspartiet er ei kortform for Det kinesiske ungdomspartiet, også kalt Etatistpartiet. Forgjengeren for det var Det kinesiske etatistiske ungdomsforbundet. Dette partiet besto av en handfull fascistiske politikere. De gjorde kontrarevolusjonær karriere ved å bekjempe kommunistpartiet og Sovjetunionen, og derfor fikk de økonomisk støtte fra de ulike reaksjonære gruppene som satt med makta, og fra imperialistene.

8. Det demokratiske sosialistpartiet blei stifta i august 1946, da Det demokratiske konstitusjonelle partiet blei slått sammen med Det nasjonalsosialistiske partiet. Det besto i hovedsak av reaksjonære politikere og føydalt pakk fra perioden med krigsherrene i nord.

9. «Visse såkalte offentlig kjente personer» sikter til skamløse politikere som Wang Yun-wu, Fu Sze-nien og Hu Cheng-chih som ga seg ut for å være folk uten partitilknytning og tjente som fasade for «nasjonalforsamlinga» til Chiang Kai-shek.

10. 16. januar 1947 ba Kuomintang-regjeringa, gjennom den amerikanske ambassadøren i Kina, Leighton Stuart, det kinesiske kommunistpartiet om tillatelse til å sende utsendinger til Yenan for å holde «fredsforhandlinger». Årsaka var de gjentatte tilbakeslagene for de militære offensivene og den stadige forverringa i den militære situasjonen deres, og dette var et forsøk på å skaffe seg et pusterom og forberede en ny offensiv. Dette nye bedrageriet fra De forente stater og Chiang blei straks avslørt fullstendig av det kinesiske kommunistpartiet. Det kinesiske kommunistpartiet understreka at forhandlingene bare kunne bli tatt opp igjen dersom to minimumskrav blei oppfylt: 1) Den falske grunnloven som Kuomintang hadde utforma og vedtatt i strid med resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen, måtte erklæres ugyldig. 2) Kuomintang-styrkene måtte trekke seg ut av alle deler av de frigjorte områdene som de hadde okkupert etter at våpenhvileavtalen trådte i kraft den 13. januar 1946. Ellers kunne en ikke ha noen garanti for at Kuomintang ikke på ny ville rive i stykker alle avtaler som de nye forhandlingene førte fram til. Kuomintang-regjeringa innså at «freds»-bløffen ikke førte fram. 27. og 28. februar ga den beskjed til alle representantene for det kinesiske kommunistpartiet som var stasjonert i Nanking, Shanghai og Chungking for å forhandle og opprettholde forbindelsene, om at de måtte reise, og kunngjorde at forhandlingene mellom Kuomintang og kommunistpartiet var brutt fullstendig sammen.

11. Dette sikter til artikkelen «Oppsummering etter tre måneder», s. 110 i denne boka.

12. Dette sikter til artikkelen «Konsentrer en overlegen styrke for å ødelegge fiendestyrkene en for en», s. 102 i denne boka.

13. Dette sikter til «Direktiv om jordspørsmålet» fra sentralkomiteen i det kinesiske kommunistpartiet, datert 4. mai 1946. Se «Oppsummering etter tre måneder», note 4, s. 115 i denne boka.

14. «Utjamning» var et tiltak som blei satt ut i livet i de gamle frigjorte områdene, der det var gjennomført en forholdsvis grundig jordreform. Formålet var å løse problemet med at noen av fattigbøndene og landarbeiderne hadde for lite jord og andre produksjonsmidler, og noen andre problemer som sto igjen etter reformen. Metoden gikk ut på å ta i begrensa omfang fra dem som hadde det forholdsvis bra, og gi til dem som hadde det mindre bra, å ta fra dem som hadde overskudd og gi til dem som hadde for lite, slik at fordelinga av jord og andre produksjonsmidler kunne bli regulert på en rimelig og fornuftig måte.

OM DEN MIDLERTIDIGE OPPGIVELSE AV YENAN OG FORSVARET AV GRENSE- OMRÅDET MELLOM SHENSI, KANSU OG NINGSIA — TO DOKUMENTER FRA SENTRALKOMITEEN I KINAS KOMMUNISTISKE PARTI

November 1946 og april 1947

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde det første av disse to dokumentene i Yenans vinteren 1946 da Kuomintang-styrkene gjorde seg klar til å angripe byen, og det andre i Chingyangcha i Hengshan fylke i Nord-Shensi tjue dager etter at Kuomintang-styrkene okkuperte Yenans 19. mars 1947. Etter at Chiang Kai-sheks planer om en total offensiv mot de frigjorte områdene hadde gått i vasken, grep han til desperate tiltak for å redde det døende regimet sitt. Han kalte sammen ei falsk nasjonalforsamling, utviste representantene for Kinas Kommunistiske Parti fra Kuomintang-områdene og satte i verk et angrep på Yenans, som var sete for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Som disse dokumentene påpeker, var utfallet av tiltaka til Chiang Kai-shek at han ødela seg sjøl fullstendig politisk. Militært konsentrerte han styrkene sine på øst- og vestflanken av de frigjorte områdene, det vil si mot det frigjorte området Shantung og det frigjorte området Shensi-Kansu-Ningsia. Dette var et forsøk på å gjennomføre «angrep mot nøkkelpunkter», og igjen var utfallet fullstendig nederlag. De Kuomintang-styrkene som angrep grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia, telte mer enn 230 000 mann, mens Folkets frigjøringshær i nordvest bare hadde om lag 20 000 mann i dette området. Derfor kunne fiendestyrkene innta Yenans og alle fylkeshovedstedene i området, som vi ga fra oss etter eget initiativ. Men fienden nådde ikke målet sitt, som var å ødelegge hovedkvarteret for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti og Folkets frigjøringshær i nordvest, eller drive dem over på østsida av Den gule floden. Han måtte tvert imot tåle mange harde slag fra hæren vår, mista om lag 100 000 mann, og måtte til slutt flykte fra grenseområdet i full forvirring, mens hæren vår i triumf gikk over til offensiven for å frigjøre de store områdene i Nordvest-Kina. Hæren vår på krigsskueplassen i nordvest

I. DIREKTIV FRA 18. NOVEMBER 1946

Chiang Kai-shek er kommet til vegs ende. Han prøver seg med to metoder for å slå til mot partiet vårt og styrke seg sjøl, nemlig å kalle sammen «nasjonalforsamlinga» og angripe Yenan. I virkeligheten kommer han til å oppnå det stikk motsatte. Det kinesiske folket går besluttomt mot den «nasjonalforsamlinga» Chiang Kai-shek har rigga til for å splitte nasjonen. Åpningsdagen for denne forsamlinga markerte begynnelsen på Chiang Kai-shek-klikkens politiske sjølmord. Nå har vi utsletta trettifem brigader av styrkene til Chiang Kai-shek,¹ og angrepskrafta deres er nesten uttømt. Dermed vil ikke utsiktene til seier i folkets frigjøringskrig komme i fare sjøl om styrkene til Chiang Kai-shek skulle gjøre et plutselig framstøt og okkupere Yenan. Det kan heller ikke redde Chiang Kai-shek unna den skjebnen som venter ham. Kört sagt, Chiang Kai-shek har slått inn på vegen til undergangen. Så snart han går til disse to skritt — kaller sammen «nasjonalforsamlinga» og angriper Yenan — blir alt lureriet hans avslørt. Dette kommer til å hjelpe folkets frigjøringskrig til å utvikle seg framover. I alle

klarte dessuten med svært små styrker å binde og ødelegge en stor del av fiendens hovedstyrker. Dermed ga den kraftig støtte til de operasjonene styrkene våre på andre krigsskueplasser gjennomførte, særlig på krigsskueplassen i Shansi-Hopei-Shantung-Honan, og hjalp dem til å gå raskere over til offensiven. Kamerat Mao Tsetung, sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti og overkommandoen for Folkets frigjøringshær holdt til i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia hele tida fra mars 1947, da hæren vår trakk seg ut av Yenan, til et år seinere, da vi gikk over til offensiven på krigsskueplassen i nordvest. Dette hadde stor politisk betydning. Det var en kraftig inspirasjon for hæren og folket i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia og andre frigjorte områder over hele landet, og det styrka kampviljen deres og trua deres på seieren. Fra grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia fortsatte kamerat Mao Tsetung med å lede folkets frigjøringskrig på alle fronter i landet. Dessuten tok han personlig kommandoen på krigsskueplassen i nordvest, og gjennomførte framgangsrikt den oppgava som blir streka opp i dette dokumentet: «Forsvar og utvid grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia og de frigjorte områdene i Nordvest-Kina med ukuelig kampvilje». Når det gjelder operasjonene på krigsskueplassen i nordvest, se «Operasjonsplanen for krigsskueplassen i nordvest», s. 278 og «Om den store seieren i nordvest og om den nye typen ideologisk skoleringsbevegelse i frigjøringshæren», s. 204 i denne boka.

områdene må vi forklare nøye for folk i og utafør partiet disse to handlingene fra Chiang Kai-shek si side, sammenkallinga av «nasjonal-forsamlinga» og angrepet på Yen-an. Vi må sveise sammen hele partiet, hele hæren, og hele folket i kampen for å knuse Chiang Kai-sheks offensiv og bygge et demokratisk Kina.

II. RUNDSKRIV FRA 9. APRIL 1947

For å redde det døende regimet sitt har Kuomintang gått til slike skritt som å kalle sammen den falske nasjonalforsamlinga, stable på beina den falske grunnloven, utvise representantene for partiet vårt fra Nan-king, Shanghai og Chungking og kunngjøre brudd mellom Kuomintang og kommunistpartiet.² Nå har de gått et skritt videre og angrepet Yen-an, som er sete for sentralkomiteen i partiet vårt og overkommandoen for Folkets frigjøringshær, og de har angrepet grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia.

Når Kuomintang har gått til disse skritt, tyder det slett ikke på at Kuomintang-regimet er sterkt, men snarere at krisa innafor dette regimet er blitt svært tilspissa. Dessuten er angrepet på Yen-an og grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia et fåfengt forsøk på å løse spørsmålet om Nordvest-Kina først, kappe av den høyre armen til partiet vårt, drive ut sentralkomiteen i partiet og overkommandoen for Folkets frigjøringshær fra Nordvest-Kina, og så sette inn styrkene i et angrep på Nord-Kina og på den måten nå målet som er å knuse styrkene våre en for en.

Under disse omstendighetene har sentralkomiteen bestemt:

1. Vi må forsvare og utvide grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia og de frigjorte områdene i Nordvest-Kina med ukuelig kampvilje. Det er fullt mulig å nå dette målet.

2. Sentralkomiteen i partiet vårt og overkommandoen for Folkets frigjøringshær må bli i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia. I dette området har vi et gunstig fjellterreng, godt grunnlag blant massene og god plass å manøvrere på, og vi kan føle oss helt trygge her.

3. For å lette arbeidet vårt har vi samtidig oppretta et arbeidsutvalg under sentralkomiteen. Det skal dra til Nordvest-Shansi eller et annet

9. — Mao: Verker i Utvalg 4.

høvelig sted og gjennomføre de oppgavene det har fått av sentralkomiteen.

Disse tre vedtaka blei fatta i forrige måned, og er allerede satt ut i livet. Hermed er dere underretta.

NOTER

1. Denne statistikken er for perioden fra begynnelsen av juli til 13. november 1946.
2. 27. og 28. februar 1947 tvang Kuomintang-regjeringa de representantene for det kinesiske kommunistpartiet som var stasjonert i Nanking, Shanghai og Chungking for å forhandle og opprettholde forbindelsene, og medarbeiderne deres til å reise innen en bestemt frist. 15. mars 1947 holdt sentraleksekutivkomiteen i Kuomintang sitt tredje plenum. Der kunngjorde Chiang Kai-shek at Kuomintang hadde brutt med kommunistpartiet, og at han var fast bestemt på å fortsette borgerkrigen til siste slutt.

OPERASJONSPLANEN FOR KRIGSSKUEPLASSEN I NORDVEST

15. april 1947

1. Nå er fienden temmelig trøtt, men ennå ikke helt utmatta. Han har store vansker med matforsyninga, men vanskene er ikke blitt uoverkommelige ennå. Sjøl om hæren vår ikke har knust noe stort antall av fiendens styrker sia den utsletta den 31. brigaden hans,¹ har vi på de siste tjue dagene nådd det målet å utmatte han og redusere matforsyningene hans en hel del. På det viset har vi skapt gunstige vilkår for å utmatte fienden fullstendig, avskjære alle matforsyningene og til slutt utslette han.

2. Trass i at fienden er utslitt og mangler mat, er politikken hans nå å drive hovedstyrken vår mot øst over Den gule floden, sperre av Suiteh og Michih og dele styrkene sine for «opprenskings»-operasjoner. De fiendtlige styrkene nådde Chingchien den 31. mars, men rykka ikke nordover med en gang. Hensikten var å holde vegen åpen for oss. Tanken bak framrykkinga deres vestover mot Wayaopao var å drive oss til Suiteh og Michih. De har oppdaga styrkene våre, og nå bøyer de av mot områdene sør og vest for Wayaopao. Så kommer de igjen til å rykke fram mot denne byen for å drive oss nordover.

3. Politikken vår er å fortsette med den metoden vi brukte før, dvs. å jage fienden foran oss ei tid i dette området (om lag en måned til). Formålet er å slite han fullstendig ut, redusere matforsyningene hans kraftig, og så finne et høve til å ødelegge han. Hovedstyrken vår tren-

Kamerat Mao Tsetung sendte dette telegrammet til Feltarméen i nordvest, som den gangen var satt sammen av styrker fra Folkets frigjøringshær i det frigjorte området Shensi-Kansu-Ningsia og det frigjorte området Shansi-Suiyuan, og sto under kommando av Peng Teh-huai, Ho Lung, Hsi Chung-hsun og andre kamerater.

ger ikke skynde seg nordover for å angripe Yulin eller sørover for å avskjære fiendens tilbaketog. Det må gjøres klart for de militære sjefene og soldatene, og også for massene, at denne metoden til hæren vår er den vegen vi må gå for at fienden skal li endelig nederlag. Med mindre vi utmutter fienden fullstendig og sulter han helt ut, kan vi ikke vinne endelig seier. Dette kan kalles «slitasje»-taktikk, dvs. å utmatte fienden fullstendig og så utslette han.

4. Ettersom dere nå er på steder øst og nord for Wayaopao, ville det beste være å få fienden til å dra nord for Wayaopao. Så kan dere angripe den svakeste delen av styrkene til Liao Ang² og få fienden til å dra østover. Etterpå kan dere vende dere mot Ansai og få fienden til å dra vestover igjen.

5. Men i løpet av et par dager må dere gi hele 359. brigade ordre om å fullføre forberedelsene til et framstøt mot sør, slik at den om ei uke fra nå kan sendes sørover for å foreta et overraskende angrep på området sør for linja Yenchang-Yenan og nord for linja Yichuan-Lochuan, og avskjære fiendens matforsyningslinje.

6. Vennligst svar om dere mener disse synspunktene er fornuftige.

NOTER

1. Etter at Folkets frigjøringshær i nordvest hadde trukket seg tilbake fra Yenan på eget initiativ, sendte den ut en liten styrke for å lokke fiendens hovedstyrke helt til Ansai, nordvest for Yenan. Samtidig lot den hovedstyrken sin bli igjen for å angripe fienden fra bakhold i Chinghuapien-avsnittet, nordøst for Yenan. 25. mars 1947 gikk et Kuomintang-regiment fra 31. brigade i Hu Tsung-nans omorganiserte 27. divisjon, med brigadestaben i spissen, rett i denne fella og blei fullstendig ødelagt i et slag som varte litt over en time.

2. Liao Ang, sjef for den omorganiserte 76. divisjon i Kuomintang-styrkene under Hu Tsung-nan, blei seinere tatt til fange i et slag ved Chingchien den 11. oktober 1947.

CHIANG KAI-SHEK-REGJERINGA ER BELEIRA AV HELE FOLKET

30. mai 1947

Chiang Kai-shek-regjeringa har gjort hele folket til sin fiende, og nå opplever den at den blir beleira av folket. Den har lidd nederlag både på den militære og den politiske fronten, og blir nå beleira av de krefte som den har erklært som sine fiender. Den kan ikke finne noen veg ut av uføret.

Landssvikerklikken til Chiang Kai-shek og herren deres, USA-imperialismen, har vurdert situasjonen galt. De overvurderte sin egen styrke og undervurderte styrken til folket. De trudde at Kina og verden ville se lik ut etter andre verdenskrig som den hadde gjort før. De ville ikke tillate at noe endra seg, eller at noen gikk mot viljen deres. Da Japan hadde overgitt seg, var de fast bestemt på å gjenopprette den gamle ordninga i Kina. Og etter at de hadde vunnet tid ved hjelp av slike bedrag som politiske rådslagninger og militære meklinger, samla landssvikerregjeringa til Chiang Kai-shek styrker på to millioner mann og satte i verk en storstilt offensiv.

Nå er det to fronter i Kina. Krigen mellom aggresjonsstyrkene til Chiang Kai-shek og Folkets frigjøringshær er den første fronten. Nå har det oppstått en andre front, nemlig den skarpe kampen mellom den store og rettmessige studentbevegelsen og den reaksjonære Chiang Kai-shek-regjeringa.¹ Parolen til studentbevegelsen er: «Mat, fred, fri-

Kamerat Mao Tsetung skreiv denne kommentaren for nyhetsbyrået Hsinhua. Den pekte på at utviklinga i Kina gikk fortere enn venta, og oppfordra folket til å skynde seg å skape alle de vilkåra som var nødvendige for at revolusjonen skulle seire i hele Kina. Denne forutsigelsen blei snart stadfesta. Både denne kommentaren og «Operasjonsplanen for krigsskueplassen i nordvest» blei skrevet i Wangchiawan i Chingpien fylke i Nord-Shensi.

het» eller «Mot sult, mot borgerkrig, mot forfølgelse». Chiang Kai-shek har kunngjort «Provisoriske tiltak for å opprettholde ro og orden».² Overalt er det sammenstøt mellom hæren, politiet, gendarmene og de hemmelige agentene hans og studentmassene. Chiang Kai-shek bruker brutal vold mot uvæpna studenter, og arresterer, fengsler, mishandler og myrder dem. Følgen er at studentbevegelsen øker i styrke for hver dag som går. Sympatien til befolkninga er helt på studentenes side. Chiang Kai-shek og løpeguttene hans er helt isolert, og det grusomme ansiktet hans er fullstendig avslørt. Studentbevegelsen er en del av hele folkebevegelsen. Oppsvinget i studentbevegelsen vil uunngåelig føre med seg et oppsving i hele folkebevegelsen. Det har de historiske erfaringene fra 4. mai-bevegelsen i 1919³ og 9. desember-bevegelsen i 1935 vist.

USA-imperialistene og løpegutten deres, Chiang Kai-shek, har overtatt etter de japanske imperialistene og deres løpegutt Wang Ching-wei, og de har gått inn for politikken med å gjøre Kina til en amerikansk koloni, starte borgerkrig og styrke det fascistiske diktaturet. Dermed har de erklært seg som fiender av hele det kinesiske folket og drevet alle lag av folket til randa av sult og død. Dette har tvunget alle lag av folket til å gå sammen i en kamp på liv og død mot den reaksjonære Chiang Kai-shek-regjeringa, og det har ført til at denne kampen har utvikla seg raskt. Folket har ikke noen annen utveg. De laga i det kinesiske folket som blir undertrykt av den reaksjonære politikken til Chiang Kai-shek-regjeringa, og som har gått sammen for å redde seg sjøl, omfatter arbeiderne, bøndene, småborgerskapet i byene, det nasjonale borgerskapet, de opplyste storfolka, andre patriotiske elementer, minoritetsnasjonalitetene og utenlandskineserne. Dette er en svært brei nasjonal enhetsfront.

Den ekstremt reaksjonære finansielle og økonomiske politikken som Chiang Kai-shek-regjeringa har ført i lang tid, er nå blitt enda verre som følge av handelsavtalen mellom Kina og De forente stater, den verste landssvikeravtalen som noen gang er blitt undertegna. Denne avtalen har knytta den amerikanske monopolkapitalen og byråratkompradorkapitalen til Chiang Kai-shek nært sammen, og denne kapitalen kontrollerer det økonomiske livet i hele landet. Følgene er at inflasjonen løper løpsk, prisene fyker i været som aldri før, flere og flere av industri- og handelsforetaka til det nasjonale borgerskapet går konkurs, og levekåra til de arbeidende massene, de statsansatte og lærerne

blir verre for hver dag som går. Under disse forholda blir alle lag av folket nødt til å gå sammen og slåss for å overleve.

Militær undertrykking og politisk bedrag har vært de to viktigste midlene Chiang Kai-shek har brukt for å opprettholde det reaksjonære styret sitt. Nå er folket vitne til at begge disse midlene raskt spiller fallitt.

Hæren til Chiang Kai-shek har lidd nederlag på alle slagmarker. Hvis vi bare tar med de regulære styrkene hans, har om lag 90 brigader blitt utsletta i løpet av de elleve månedene sia juli i fjor. Styrkene hans er ikke lenger så kjepphøye som de var i fjor, da de okkuperte Changchun, Chengteh, Changchiakou, Hotse, Huaiyin og Antung, eller til og med i år, da de okkuperte Linyi og Yenan. Chiang Kai-shek og Chen Cheng feilvurderte styrken og kampmetodene til Folkets frigjøringshær. De trudde tilbaketoga våre var feighet og det at vi trakk oss ut av ei rekke byer var nederlag, og håpa forgjeves å utslette oss sør for den store muren i løpet av tre eller i det meste seks måneder, og så utslette oss i nordøst. Men etter ti måneder har alle aggresjonsstyrkene til Chiang Kai-shek havna i ei håpløs klemme. De er omringa av folket i de frigjorte områdene og Folkets frigjøringshær på alle kanter, og har svært vanskelig for å slippe unna.

Flere og flere nyheter om nederlaga for styrkene til Chiang Kai-shek ved fronten når de bakre områdene hans. Dette gir de breie folkemassene der, som holder på å bli kvelt under undertrykkinga fra den reaksjonære regjeringa hans, økt håp om at lidelsene deres skal ta slutt og at frigjøringa skal komme. Og det er i dette kritiske øyeblikket alle de politiske knepa til Chiang Kai-shek svikter straks han setter dem ut i livet. Alt har gått mot forventningene til de reaksjonære. Slike tiltak som å kalle sammen ei «nasjonalforsamling» for å vedta en «grunnlov», omorganisere ettpartiregjeringa til ei «flerpartiregjering» og jeg veit ikke hva, tok opprinnelig sikte på å isolere kommunistpartiet og andre demokratiske krefter. De førte til det motsatte. Det er ikke kommunistpartiet eller andre demokratiske krefter som er isolert, men de reaksjonære sjøl. Etter dette veit det kinesiske folket av egne erfaringer hva «nasjonalforsamlinga», «grunnloven» og «flerpartiregjeringa» til Chiang Kai-shek i virkeligheten er. Før hadde mange kinesere, i hovedsak de som tilhørte mellomlaga, større eller mindre illusjoner om disse manøvrene til Chiang Kai-shek. Det samme gjaldt «fredsforhandlingene» hans. Nå har Chiang Kai-shek revet flere høytidelige avtaler om

våpenstillstand i filler og brukt bajonetter mot studentmassene som krever fred og går mot borgerkrig, og det er ingen som trur på de såkalte fredsforhandlingene hans lenger, bortsett fra dem som er ute etter å bedra folket, eller dem som ikke har noen som helst politisk erfaring.

Alt som har skjedd, har bevist at vurderinga vår er riktig. Vi har gang på gang pekt på at Chiang Kai-shek-regjeringa ikke er noe annet enn ei regjering for landssvik, borgerkrig og diktatur. Den prøver å ut-slette det kinesiske kommunistpartiet og alle andre demokratiske kref-ter ved hjelp av borgerkrig for å gjøre Kina til en amerikansk koloni og opprettholde sitt eget diktatoriske styre. Denne regjeringa har mista all politisk prestisje og styrke fordi den har slått inn på denne reaksjonære politikken. Makta til Chiang Kai-shek-regjeringa er bare midlertidig og overflatisk. Tilsynelatende er den sterk, men i virkeligheten er den svak. Offensivene den setter i gang, kan knuses overalt og på alle fron-ter. Det den har i vente, er opprør fra massene, faneflukt fra tilhenger-ne og total ødeleggelse av hæren. Alt som har skjedd, har stadfesta at denne vurderinga er riktig, og det kommer det til å gjøre i framtida og-så.

Utviklinga i Kina går fortore enn venta. På den ene sida vinner Fol-kets frigjøringshær seirer og på den andre sida gjør kampene til folket framsteg i de områdene Chiang Kai-shek kontrollerer. Framgangen er svært rask på begge felter. Det kinesiske folket må raskt skape alle de nødvendige vilkåra for å opprette et fredelig, demokratisk og sjølsten-dig nytt Kina.

NOTER

1. Etter desember 1946 fikk den demokratiske og patriotiske bevegelsen til de breie studentmassene i Kuomintang-områdene mot sult, borgerkrig og forfølgelse et nytt opp-sving etter som folkets frigjøringskrig utvikla seg. Litt etter litt blei den en andre front i kampen mot det reaksjonære styret til Chiang Kai-shek. I slutten av desember 1946 og begynnelsen av januar 1947 gikk mer enn 500 000 studenter i titalls store og mellomstore byer, deriblant Peiping, Tientsin, Shanghai og Nanking, til streik. De holdt demonstra-sjoner i protest mot at amerikanske soldater hadde voldtatt en kvinnelig student ved Peking-universitetet, og de krevde at de amerikanske styrkene skulle trekke seg ut av Ki-na. Denne kampen fikk straks støtte fra arbeidere, lærere og andre. 4. mai 1947 demon-

størte studenter i Shanghai mot borgerkrigen. Samtidig beleira åtte tusen arbeidere og studenter politihovedkvarteret til Kuomintang. Den patriotiske bevegelsen spredde seg snart til Nanking, Peiping, Hangchow, Shenyang, Tsingtao, Kaifeng og mange andre byer. De reaksjonære i Kuomintang greip til uhyre brutale tiltak for å undertrykke den patriotiske og demokratiske studentbevegelsen. 20. mai blei mer enn hundre studenter såra og arrestert i Nanking og Tientsin i det som blei kjent som «20. mai-blodbadet». Men den patriotiske studentbevegelsen, som blei støtta av de breie folkemassene, kunne likevel ikke knuses. Streikene og demonstrasjonene til studentene under slagordet «Mot sult, mot borgerkrig, mot forfølgelse» og folkets kamp mot USA-imperialismen og Chiang Kai-shek, som for eksempel arbeider- og lærerstreiker, spredde seg til mer enn seksti store og mellomstore byer. I mai 1948 starta studentene i Shanghai sammen med kulturarbeidere, journalister og folk fra andre samfunnslag en patriotisk bevegelse mot at De forente stater lot de aggressive kreftene i Japan oppstå på ny, og denne bevegelsen spredde seg også raskt til mange andre byer. De patriotiske kampene som studentene førte, tok ikke slutt før seieren var vunnet i hele landet, og de tilføyde Kuomintang harde slag.

2. Chiang Kai-shek-regjeringa kunngjorde disse tiltaka 18. mai 1947. De la ned strengt forbud mot at mer enn ti personer sammen la fram bønneskiv, og forbød alle arbeider- og studentstreiker og alle demonstrasjoner. De ga også de lokale Kuomintang-myndighetene fullmakt til å ta «nødvendige steg» og «krisetiltak» for å drukne de patriotiske og demokratiske bevegelsene til folket i blod.

3. 4. mai 1919 demonstrerte studentene i Peking mot at Storbritannia, De forente stater, Frankrike, Japan, Italia og andre imperialistland ga Japan mange av Kinas suverenitetsretter i Shantung på konferansen i Paris. Denne studentbevegelsen fikk straks gjenlyd i hele landet. Etter 3. juni utvikla den seg til en landsomfattende anti-imperialistisk og anti-føydal revolusjonær bevegelse som omfatta store deler av proletariatet, småborgerskapet i byene og til og med det nasjonale borgerskapet.

STRATEGI FOR DET ANDRE ÅRET AV FRIGJØRINGSKRIGEN

1. september 1947

1. I kampene det første året (fra juli i fjor til juni i år) utsletta vi 97 ½ regulære brigader, eller 780 000 mann, og marionettestyrker, fredsbevaringskorps og andre tropper på i alt 340 000 — til sammen 1 120 000 mann av fiendestyrkene. Dette var en stor seier. Den ga fienden et hardt slag, skapte djupt mismot i hele fiendens leir, oppmuntra folket i hele landet og la grunnlaget for at hæren vår kunne tilintetgjøre fienden fullstendig og seire til slutt.

2. I kampene det første året satte fienden i gang en storstilt offensiv mot de frigjorte områdene. Han brukte 218 av de 248 regulære brigadene, eller mer enn 1 600 000 mann, og nesten 1 000 000 mann fra de andre våpengreinene (marinen, flyvåpenet, artilleriet, ingeniørvåpenet og panserenheter) og fra marionettestyrkene, samferdselspolitikorpsa og fredsbevaringskorpsa. Hæren vår valgte helt riktig å bruke strategien med å kjempe på indre linjer, og for å holde på initiativet hele ti-

Dette interne partidirektivet blei utarbeidd av kamerat Mao Tsetung for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti da han og sentralkomiteen var i Chukuanchai i Chiahsien fylke i Nord-Shensi. Direktivet formulerte den grunnleggende oppgava for det andre året av frigjøringskrigen. Denne oppgava var å bruke hovedstyrkene til å føre krigen inn på Kuomintang-områdene, og gå over fra å kjempe på indre linjer til å kjempe på ytre linjer, dvs. gå fra stadiet med strategisk defensiv til stadiet med strategisk offensiv. I samsvar med den strategiske planen som kamerat Mao Tsetung fastsatte, gikk Folkets frigjøringshær over til offensiven over hele landet i løpet av perioden juli til september 1947. Shansi-Hopei-Shantung-Honan feltarmé forserte Den gule floden i Sørvest-Shantung den 30. juni, kryssa Lunghai-jernbanen tidlig i august og rykka inn i Tapiieh-fjella. Taiyueh-arméen i Shansi-Hopei-Shantung-Honan feltarmé forserte Den gule floden fra Sør-Shansi seint i august og rykka inn i Vest-Honan. Øst-Kina feltarmé rykka inn i Sørvest-

da og overalt gikk den ikke av vegen for å betale prisen, som var at vi mista over 300 000 mann og at fienden okkuperte store områder. Dermed greide vi å utslette 1 120 000 fiendtlige soldater, tvang fienden til å spre styrkene sine, stålsatte og styrka våre egne styrker, satte i verk strategiske motoffensiver i nordøst, Jehol, Øst-Hopei, Sør-Shansi og Nord-Honan, vant tilbake store landområder og frigjorde svære nye områder.¹

3. I det andre kampåret har hæren som grunnleggende oppgave å sette i gang en landsomfattende motoffensiv, dvs. bruke hovedstyrkene til å kjempe seg fram til ytre linjer, føre krigen inn på Kuomintang-områdene, utslette fienden i store mengder på ytre linjer og knuse Kuomintangskontrarevolusjonære strategi fullstendig. Denne strategien går ut på å føre krigen inn i de frigjorte områdene, fortsette å ødelegge og tappe oss for folk og materielle ressurser, og gjøre det umulig for oss å holde ut særlig lenge. I kampene det andre året har hæren som deloppgave å bruke noen av hovedstyrkene og et stort antall av de regionale styrkene til å fortsette å kjempe på indre linjer, utslette fienden der og vinne tilbake tapt territorium.

4. Hæren kommer sjølsagt til å møte mange vansker når den skal sette ut i livet politikken med å kjempe på ytre linjer og føre krigen inn på Kuomintang-områdene. For det tar tid å bygge nye baser i Kuomintang-områdene, og vi kan først bygge stabile baser når vi har utsletta fienden i store mengder i mange bevegelige operasjoner med forflytninger fram og tilbake, reist massene, fordelt jord, oppretta den politiske makta vår og bygd opp folkets væpna styrker. Fram til da blir det en god del vansker, men vi kan og må overvinne dem. For fienden blir tvunget til å spre seg enda mer, og hæren vår får veldige terri-

Shantung tidlig i september etter å ha knust et konsentrert angrep fra fienden. Samme måneden starta Shantung-arméen i Øst-Kina feltarmé en offensiv mot fienden i Øst-Shantung. Feltarméen i nordvest gikk over til offensiven seint i august. Shansi-Chahar-Hopei feltarmé starta en offensiv mot fienden langs den nordlige delen av Peiping-Hankow-jernbanen tidlig i september. Rett etter sommeroffensiven i nordøst, satte feltarméen i nordøst i september i verk en storstilt høstoffensiv i Changchun-Kirin-Szepinghai-regionen og på Chihsi-Ihsien-avsnittet langs Peiping-Liaoning-jernbanen. Offensivene på alle disse krigsskueplassene var til sammen en allmenn offensiv fra hele Folkets frigjøringshær. Denne storstilte offensiven førte til et vendepunkt i frigjøringskrigen, og betydde at krigssituasjonen blei endra fra grunnen av. Se «Situasjonen nå og våre oppgaver», s. 154 i denne boka.

torier til rådvelde som slagmarker for bevegelige operasjoner. Og derfor vil vi kunne drive bevegelig krigføring. De breie massene i disse territoriene hater Kuomintang og støtter oss. Og sjøl om en del av fiendens styrker fortsatt har forholdsvis stor kampkraft, er den i det store og hele mye mindre enn for ett år sia, og det er fiendens moral også.

5. Når vi kjemper i Kuomintang-områdene, ligger nøkkelen til seier for det første i å være flinke til å gripe sjansene til strid, være modige og besluttomme og vinne så mange slag som mulig. For det andre ligger den i å sette politikken med å vinne massene besluttomt ut i livet, slik at de breie massene har fordel av det og tar parti for hæren vår. Om disse to punktene blir satt ut i livet, kommer vi til å seire.

6. Fram til slutten av august i år var fiendens styrker, medrekna de som var blitt utsletta eller hadde fått knusende slag, fordelt med 157 brigader på fronten i sør, 70 på fronten i nord og 21 i Kuomintangs bakre områder. I hele landet var det i alt fortsatt 248 brigader og det faktiske tallet på soldater var om lag 1 500 000. Tallet på soldater i de andre våpengreinene, marionettestyrker, samferdselspolitikorps og fredsbevaringskorps, var om lag 1 200 000. Ikkestridende i de militære institusjonene i fiendens bakre områder telte om lag 1 000 000 mann. Alt i alt var fiendens styrker derfor til sammen på om lag 3 700 000 mann. Av styrkene på fronten i sør hørte 117 brigader til Ku Chu-tungs gruppe, 7 tilhørte gruppa til Cheng Chien og andre, og 33 tilhørte gruppa til Hu Tsung-nan. Av de 117 brigadene i gruppa til Ku Chu-tung var 63 blitt utsletta eller hadde fått knusende slag. Av disse er det noen som ikke er blitt etterfylt igjen. Andre har få mann og lav kampkraft, sjøl om de holder på å få flere folk. Og andre igjen er mye svakere enn før, sjøl om de har fått ganske bra med erstatninger av mannskap og våpen og har fått igjen kampkrafta i en viss grad. Det er bare 54 brigader som verken er utsletta eller har fått knusende slag. Av hele styrken til Ku Chu-tung blir 82 til 85 brigader brukt til garnisonstjeneste. De kan bare brukes til lokale manøvrer, og bare 32 til 35 brigader kan brukes til strategiske manøvrer. De 7 brigadene i gruppa til Cheng Chien og andre kan i hovedsak bare brukes til garnisonstjeneste, og én har alt fått et knusende slag. Av de 33 brigadene i gruppa til Hu Tsung-nan (medrekna brigadene øst for Lanchow, sør for Ningsia og Yulin og vest for Linfen og Loyang) har 12 blitt utsletta eller fått knusende slag. Bare 7 kan brukes til strategiske manøvrer, og resten har garnisonstjeneste. På fronten i nord har fienden i alt 70 brigader.

Av disse har Nordøst-gruppa 26 brigader. 16 av disse er blitt utsletta eller har fått knusende slag. Gruppa til Sun Lien-chung har 19 brigader, og 8 av disse er blitt utsletta eller har fått knusende slag. Fu Tso-yi har 10 brigader, og 2 av disse har fått knusende slag. Endelig har Yen Hsi-shan 15 brigader. 9 av disse er blitt utsletta eller har fått knusende slag. Disse fiendtlige styrkene er nå i hovedsak på defensiven, og bare en liten del kan brukes til bevegelige operasjoner. I Kuomintang's bakre områder er det bare 21 brigader i garnisonstjeneste. Av disse er 8 brigader i Sinkiang og Vest-Kansu, 7 i Szechuan og Sikang, 2 i Yunnan, 2 i Kwangtung (dvs. 69. divisjon som blei utsletta) og 2 på Taiwan. Det er overhodet ingen regulære tropper i de seks provinsene Hunan, Kwangsi, Kweichow, Fukien, Chekiang og Kiangsi. Kuomintang har planer om å rekruttere 1 000 000 mann i år med hjelp fra De forente stater for å fylle lukene ved fronten og lære opp ei rekke nye brigader og erstatningsregimenter. Men dersom hæren vår kan utslette 8 fiendtlige brigader i måneden i gjennomsnitt, slik den gjorde i det første kampåret, og i tillegg utslette 96 til 100 brigader i det andre året (i juli og august var alt 16 ½ brigade utsletta), blir fiendens hær svekka mer. Fiendehæren får den strategiske reserven redusert til et minimum, og blir tvunget over i ei defensiv stilling i alle deler av landet, og vi angriper den overalt. Sjøl om Kuomintang har denne planen om å skrive ut 1 000 000 mann og lære opp nye brigader og erstatningsregimenter, så nytter det ikke. De eneste rekrutteringsmetodene til Kuomintang er tvangsverving og verving av leiesoldater, derfor blir det helt sikkert vanskelig å skaffe en million mann, og mange kommer til å desertere. Dessuten kan hæren vår redusere fiendens mannskap og materielle ressurser ved å sette ut i livet politikken med å kjempe på ytre linjer.

7. Operasjonsprinsippene til hæren vår er fortsatt de samme som dem som blei fastsatt tidligere:

Angrip spredte, isolerte fiendestyrker først (dette gjelder også storstilte tilintetgjøringsfelttog som er retta mot flere brigader, slik som Laiwu-felttoget² i februar og felttoget i Sørvest-Shantung³ i juli i år). Angrip konsentrerte, sterke fiendestyrker seinere.

Ta mellomstore og små byer og store områder på landsbygda først. Ta store byer seinere. Hovedmålet må være å utslette fiendens kampkraft. Hovedmålet må ikke være å holde eller ta et

sted. Når vi holder eller tar et sted, er det fordi fiendens kampkraft er utsletta, og ofte kan vi bare holde eller ta et sted for godt etter at det har skifta herre ei rekke ganger.

Konsentrer en absolutt overlegen styrke i alle slag, innring fiendens styrker fullstendig, stri for å utslette dem grundig og la ikke noen slippe ut av garnet. Under særlige omstendigheter bruker vi metoden med å gi fienden knusende slag. Det vil si at vi konsentrerer hele styrken for å foreta et frontalangrep og angripe en eller begge flankene hans. Målet med det er å utslette én del av fiendestyrkene, og drive den andre på flukt, slik at hæren vår raskt kan forflytte seg for å knuse andre fiendestyrker.

Sørg på den ene sida for at dere ikke utkjemper noe slag uten å være forberedt, ikke kjemp noe slag dere ikke er sikre på å vinne. Gjør alt for å være godt forberedt til hvert slag, gjør alt for å sikre seieren under de vilkåra som rår, i lys av forholdet mellom fienden og oss sjøl. Gi på den andre sida fritt spillerom til den fine kampstilen vår — mot i slag, ingen frykt for offer, ingen frykt for å bli trøtt eller slåss lenge (dvs. for å kjempe ei rekke slag etter hverandre på kort tid).

Stri for å trekke fienden inn i bevegelig krigføring, men legg samtidig stor vekt på å lære taktikken med angrep på befesta stillinger og på å sette fart i bygginga av artilleriet og ingeniørvåpenet for å erobre fiendtlige befesta punkter og byer i stort omfang.

Angrip beslutsomt og ta alle befesta punkter og byer som har et svakt forsvar. Angrip og ta i rette øyeblikk alle befesta punkter og byer som har et middels sterkt forsvar, forutsatt at omstendighetene tillater det. La for tida alle befesta punkter og byer som har et sterkt forsvar, være i fred.

Utfyll styrken vår med alle våpna og mesteparten av soldatene som blir erobra fra fienden (80—90 prosent av soldatene og et lite antall lavere befall). Skaff i hovedsak erstatninger fra fienden og Kuomintang-områdene, og bare delvis fra de gamle frigjorte områdene. Dette gjelder særlig for arméene på sørfronten.

I alle nye og gamle frigjorte områder må vi gjennomføre jordreformen beslutsomt (den er det mest grunnleggende vilkåret for å holde ut en lang krig og vinne seier over hele landet), utvikle produksjonen, være

sparsommelige og styrke bygginga av krigsindustrien — alt for seier ved fronten. Det er bare ved å gjøre dette at vi kan holde ut en lang krig og seire i hele landet. Om vi gjør dette, kommer vi helt sikkert til å greie å holde ut en lang krig og seire over hele landet.

8. Dette oppsummerer kampene i år og setter fram prinsippene for videre strid. Ledende kamerater i alle områder skal gi denne oppsummeringa videre til alle kadrer på regimentsplan og oppover, på prefekturpartikomiteplan og over det og på prefekturkommissariatsplan* og oppover, slik at alle skjønner si egen oppgave og setter den ut i livet beslutsomt og uten å vakle.

NOTER

1. Denne strategiske motoffensiven i nordøst, Jehol og Øst-Hopei var sommeroffensiven til Folkets frigjøringshær i nordøst i 1947. 13. mai begynte Folkets frigjøringshær samtidig offensiver på disse frontene. Innen 1. juli hadde den utsletta over 80 000 fiendsoldater og vunnet tilbake mer enn førti fylkeshovedsteder. Fiendens plan om å rive opp de frigjorte områdene i Nordøst-Kina blei derfor ødelagt fullstendig. Fiendestyrkene, som var drevet inn i to trange korridorer langs den kinesiske Changchun-jernbanen og Peiping-Liaoning-jernbanen, blei tvunget til «å forsvare nøkkelpunkter». Dette endra hele situasjonen i Nordøst-Kina. Den strategiske motoffensiven i Sør-Shansi og Nord-Honan omfatta de offensivene som Folkets frigjøringshær i Shansi-Hopei-Shantung-Honan satte i verk i Nord-Honan og på flankene av Tatung-Puchow-jernbanen i Sør-Shansi mellom mars og mai 1947. Hæren vår i Nord-Honan begynte angrepa 23. mars. Etter å ha tatt Yenchin, Yangwu, Puyang og Fengchiu slag i slag, vendte hæren vår nordover for å utnytte disse seirene. Innen 28. mai hadde den erobra Tsihsien, Chunhsien, Huahsien og Tangyin, og utsletta over 45 000 fiendtlige soldater. Styrkene våre i Sør-Shansi begynte offensive operasjoner 4. april. Innen 4. mai hadde de erobra tjueto fylkeshovedsteder, deriblant Chuwo, Hsinchiang og Yungtsi, og to viktige ferjesteder ved Den gule floden, Yumenkou og Fenglingtu, og hadde utsletta over 18 000 fiendtlige soldater.

2. Laiwu-felttoget var et felttog med bevegelig krigføring som Folkets frigjøringshær i Øst-Kina utkjempa i Laiwu-regionen, sørøst for Tsinan i Shantung-provinsen. Mot slutten av januar 1947 starta Kuomintang-styrkene en offensiv mot de frigjorte områdene i Shantung både fra nord og sør. Sørfra støtte åtte omorganiserte Kuomintang-divisjoner fram mot nord etter tre ruter langs elvene Yiho og Shuho mot Linyi. Og nordfra rykka tre Kuomintang-korps, som tilhørte Li Hsien-chous gruppe, fram sørover i samordning med dem mot Laiwu og Hsintai fra Mingshui, Tsechuan og Poshan. De prøvde å trekke

hovedstyrken til Folkets frigjøringshær i Øst-Kina inn i et avgjørende slag i fjellområdet Yi-Meng. Hæren vår brukte en del av styrkene sine til å stanse fienden sørfra, men førte hovedstyrken sin nordover mot Laiwu for å ødelegge Li Hsien-chous gruppe. Alle de fiendtlige styrkene, over 60 000 mann, blei utsletta i et slag som starta 20. februar og slutta 23. februar om ettermiddagen. Li Hsien-chou, nestkommanderende for 2. pasifiseringszone i Kuomintangs pasifiseringshovedkvarter i Hsuehchow, blei tatt til fange, og tretten byer blei vunnet tilbake.

3. Felttoget i Sørvest-Shantung var et felttog som Folkets frigjøringshær i Shansi-Hopei-Shantung-Honan utkjempa i juli 1947 i området omkring Hotse, Yuncheng, Chuyeh, Tingtao, Chinghsiang og Tsaohsien sørvest i Shantung-provinsen. I dette felttoget blei 4 av Kuomintangs divisjonshovedkvarter og 9 ½ brigade — til sammen mer enn 56 000 mann — utsletta.

OPPROP FRA DET KINESISKE FOLKETS FRIGJØRINGSHÆR

Oktober 1947

Det kinesiske folkets frigjøringshær har knust Chiang Kai-sheks offensiv, og har nå satt i gang en storstilt motoffensiv. Arméene våre på fronten i sør rykker fram mot Yangtse-elvedalen, og arméene på fronten i nord rykker fram mot den kinesiske Changchun-jernbanen og Peiping-Liaoning-jernbanen. Overalt der styrkene våre kommer, flykter fienden hals over hode foran oss, og folket jubler. Hele situasjonen har endra seg grunnleggende sammenlikna med situasjonen for ett år sia.

I denne krigen har hæren vår som mål å frigjøre det kinesiske folket og den kinesiske nasjonen, slik vi har kunngjort gang på gang for nasjonen og verden. Og i dag har vi som mål å innfri det brennende kravet fra folket i hele landet, nemlig å styrte erkeforbryteren i borgerkrigen, Chiang Kai-shek, og danne ei demokratisk koalisjonsregjering for å nå det allmenne målet, å frigjøre folket og nasjonen.

I åtte lange år har det kinesiske folket kjempa heltetmodig mot japansk imperialisme for å frigjøre seg sjøl og gjøre nasjonen sjølstendig. Etter at Japan hadde overgitt seg, lengta folket etter fred, men Chiang Kai-shek knuste alle fredsanstrengelsene og kasta dem ut i en katastrofe — en borgerkrig som aldri hadde sett sin like. Derfor har

Dette politiske oppropet blei utarbeidd av kamerat Mao Tsetung for overkommandoen for Det kinesiske folkets frigjøringshær. Det analyserte den politiske situasjonen i Kina på den tida, reiste parolen «Styrt Chiang Kai-shek og frigjør hele Kina!» og kunngjorde de åtte grunnleggende politiske retningslinjene til Det kinesiske folkets frigjøringshær, som også gjaldt for Kinas Kommunistiske Parti. Oppropet blei sendt ut 10. oktober 1947, og blei kjent som «10. oktober-oppropet». Det blei laga i Shenchuanpao i Chiasien fylke i Nord-Shensi.

folk fra alle lag i hele landet ikke noe annet valg enn å forene seg for å styrte Chiang Kai-shek.

Den borgerkrigspolitikken Chiang Kai-shek fører nå, er ikke noen tilfeldighet. Den er nødt til å følge av den folkefiendtlige politikken som han og den reaksjonære klikken hans bestandig har fulgt. Allerede i 1927 forrådte Chiang Kai-shek, som var blotta for takknemlighet, det revolusjonære forbundet mellom Kuomintang og kommunistpartiet¹, de revolusjonære Folkets tre prinsipper og Sun Yat-sens tre store politiske retningslinjer². Så oppretta han et diktatur, kapitulerte for imperialismen, førte borgerkrig i ti år og forårsaka at de japanske bandittene gikk til angrep. I Sian-hendinga i 1936 svarte Kinas Kommunistiske Parti på vondt med godt, og hjalp generalene Chang Hsueh-liang og Yang Hu-cheng med å bestemme seg for å løslate Chiang Kai-shek i håp om at han skulle angre, bli et nytt og bedre menneske og slutte seg til kampen mot de japanske angriperne. Men han viste nok en gang at han var blotta for all takknemlighet. Han var passiv overfor de japanske inntrengerne, aktiv i å undertrykke folket og umåtelig fiendtlig overfor kommunistpartiet. I forfjor (1945) overga Japan seg og det kinesiske folket tilga Chiang Kai-shek enda en gang. Det krevde at han skulle stanse borgerkrigen som han alt hadde starta, sette demokratiet ut i livet og forene seg med alle partier og grupper for fred og gjenoppbygging av nasjonen. Men ikke før var våpenhvileavtalen undertegna, resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen vedtatt og de fire løftene³ kunngjort, så gikk den helt og holdent truløse Chiang Kai-shek fullstendig tilbake på det han hadde lova. Gang på gang viste det seg at folket var tålmodig og forsonlig til beste for alle, men Chiang Kai-shek fikk hjelp fra USA-imperialismen, og var fast bestemt på å starte en total offensiv uten like mot folket, uten å bry seg det minste om hvordan det skulle gå med landet og nasjonen. Fra januar i fjor (1946), da våpenhvileavtalen blei kunngjort, og fram til i dag har Chiang Kai-shek mobilisert mer enn 220 brigader av de regulære styrkene sine og nesten en million mann fra de uensarta styrkene⁴. Og han har satt i gang storstilte angrep mot de frigjorte områdene som det kinesiske folket tok fra den japanske imperialismen etter blodige slag. I tur og orden tok han byene Shenyang, Fushun, Penki, Szeping-kai, Changchun, Yungchi, Chengteh, Chining, Changchiakou, Huaiyin, Hotse, Linyi, Yenan og Yentai, og veldige områder på landsbygda. Overalt der styrkene til Chiang Kai-shek kommer, myrder og brenner,

voldtar og plyndrer de. De fører politikken med de tre illgjeringene og oppfører seg akkurat som de japanske bandittene.⁵ I november i fjor kalte Chiang Kai-shek sammen den falske nasjonalforsamlinga, og kunngjorde den falske grunnloven. I mars i år utviste han representantene for kommunistpartiet fra Kuomintang-områdene. I juli sendte han ut ordre om allmenn mobilisering mot folket.⁶ Når folket i ulike deler av landet reiser en rettferdig bevegelse mot borgerkrig, sult og aggresjon fra USA-imperialismen, og arbeiderne, bøndene, studentene, by-folket, statsansatte og lærere fører kamp for tilværet, svarer Chiang Kai-shek med undertrykkingspolitikk, fengsling og massakrer. Overfor minoritetsnasjonalitetene i landet vårt er politikken hans han-sjåvinisme, forfølgelse og undertrykking med alle mulige midler. I alle områdene under Chiang Kai-sheks styre hersker korrupsjonen, hemmelige agenter herjer, skattene som tynger folket er uten tall, prisene fyker i været, økonomien er brutt sammen, alt forretningsliv ligger nede, rekrutter blir tvangsutskrevet og kornskatten blir tvunget igjennom, og overalt hører du misfornøyde stemmer. Alt dette har kasta det overveldende flertallet av folket over hele landet ut i en avgrunn av elendighet. Samtidig har finansoligarkene, korrupte embetsmenn, lokale tyranner og ondskapsfulle storfolk, som alle blir leda av Chiang Kai-shek, samla seg veldige formuer. Chiang Kai-shek og hans like har skapt disse formuene ved å bruke den diktatoriske makta si til å presse ut skatter og avgifter, og fremme sine private interesser under dekke av å tjene allmennheten. For å opprettholde diktaturet sitt og fortsette borgerkrigen har Chiang Kai-shek ikke nølt med å selge suverenitetsrettene til landet til utenlandsk imperialisme. Han har ikke nølt med å spille på lag med de væpna styrkene fra De forente stater for å få dem til å bli i Tsingtao og andre steder, og for å skaffe seg rådgivere fra De forente stater som kan være med på å lede borgerkrigen, og lære opp tropper til å slakte sine egne landsmenn. Fly, stridsvogner, kanoner og ammunisjon til borgerkrigen blir sendt fra De forente stater i store mengder. Pengemidler til borgerkrigen blir lånt fra De forente stater i stort omfang. Chiang Kai-shek har gjengjeldt tjenestene deres, med å gi USA-imperialismen militærbaser og luftfarts- og skipsfartsretter, han har inngått en slavebindende handelsavtale⁷ osv. — alt dette er landssvik som er mange ganger verre enn forræderiet til Yuan Shih-kai⁸. Kort sagt har det tjueårige styret til Chiang Kai-shek vært forræderisk, diktatorisk og mot folket. I dag veit det overveldende flertallet av folket

over hele landet, i nord og sør, gamle og unge, om hvilke himmelropende forbrytelser han har begått, og de håper at hæren vår raskt kommer til å sette i gang motoffensiven, styrte Chiang Kai-shek og frigjøre hele Kina.

Vi er hæren til det kinesiske folket, og vi lar oss lede av viljen til det kinesiske folket i alt. De politiske retningslinjene til hæren vår uttrykker de brennende krava til det kinesiske folket. De viktigste blant dem er disse:

1) Foren arbeidere, bønder, soldater, intellektuelle og forretningsfolk, alle undertrykte klasser, alle folkeorganisasjoner, demokratiske partier, minoritetsnasjonaliteter, utenlandskinesere og andre patrioter. Dann en nasjonal enhetsfront. Styr den diktatoriske Chiang Kai-shek-regjeringa. Opprett ei demokratisk koalisjonsregjering.

2) Arrester, still for retten og straff borgerkrigsforbryterne med Chiang Kai-shek i spissen.

3) Avskaff diktaturet til Chiang Kai-shek, gjennomfør systemet med folkedemokrati og garanter ytrings-, presse-, forsamlings- og organisasjonsfrihet for folket.

4) Avskaff de råtnende institusjonene til Chiang Kai-sheks regime, kast ut alle korrupte embetsmenn og opprett et hederlig styre.

5) Beslaglegg eiendommen til de fire store familiene til Chiang Kai-shek, T. V. Soong, H. H. Kung og Chen-brødrene⁹ og eiendommen til de viktigste av de andre krigsforbryterne. Beslaglegg byråkratkapital, utvikle industrien og handelen til det nasjonale borgerskapet, gjør utkommet til arbeidere og funksjonærer bedre og gi hjelp til offer for naturkatastrofer og lutfattige folk.

6) Avskaff det føydale utbyttingssystemet og sett ut i livet systemet med jorda til dem som dyrker den.

7) Anerkjenn retten til likhet og autonomi for minoritetsnasjonalitetene innafor Kinas grenser.

8) Avvis den svikifulle utenrikspolitikken til den diktatoriske Chiang Kai-shek-regjeringa, opphev alle de svikifulle avtalene og avvis all gjeld til utlandet som Chiang Kai-shek har inngått i løpet av borgerkrigstida. Krev at den amerikanske regjeringa trekker tilbake de styrkene den har stasjonert i Kina. De er en trusel mot Kinas sjølstendighet. Gå mot at noe fremmed land hjelper Chiang Kai-shek til å fortsette borgerkrigen eller prøver å gjenopplive de aggressive kreftene i Japan. Inngå handels- og vennskapsavtaler med fremmede land på grunnlag

av likeverd og gjensidig fordel. Stå sammen med alle nasjoner som behandler oss som likemenn og kjemp sammen med dem.

Dette er de grunnleggende politiske retningslinjene til hæren vår. De blir satt ut i livet med en gang overalt der hæren vår er. Disse politiske retningslinjene samsvarer med krava som mer enn 90 prosent av folket i landet vårt stiller.

Hæren vår avviser ikke alle som har arbeidd under Chiang Kai-shek, men bruker en politikk med å ta for seg hvert enkelt tilfelle. Det vil si at de viktigste forbryterne skal straffes uten unntak, at de som er tvunget til å være med ikke skal bli straffa, og at de som har gjort seg fortjent skal bli belønna. Erkeforbryteren Chiang Kai-shek, som starta borgerkrigen og har begått de mest avskyelige forbrytelsene, og alle hans forherda medskyldige, som har trampa ned folket og er brennemerka av de breie massene som krigsforbrytere, kommer hæren vår til å jage, om så til verdens ende, og den kommer helt sikkert til å stille dem for retten og straffe dem. Hæren vår varsler alle offiserer og menige i hæren til Chiang Kai-shek, alle embetsmenn i regjeringa hans og alle medlemmer i partiet hans som ennå ikke har fått uskyldige menneskers blod på hendene, om at de har å holde seg langt unna illgjerningene til disse forbryterne. De som har gjort slikt må slutte med en gang, angre, starte på nytt og bryte med Chiang Kai-shek, så skal vi gi dem en sjanse til å gjøre opp for forbrytelsene sine med gode gjerninger. Hæren vår kommer ikke til å drepe eller ydmyke noen av offiserene eller de menige i hæren til Chiang Kai-shek dersom de legger ned våpna. Vi kommer til å ta dem i vår tjeneste dersom de er villige til å bli hos oss, og sende dem hjem dersom de vil reise. De av styrkene til Chiang Kai-shek som gjør opprør og slutter seg til hæren vår, og de som arbeider for hæren vår åpent eller i hemmelighet, skal få lønn for det.

For å styrte Chiang Kai-shek og danne ei demokratisk koalisjonsregjering så fort som mulig, oppfordrer vi landsmenn fra alle samfunnslag til å samarbeide aktivt med oss for å rydde opp blant de reaksjonære kreftene og opprette demokratisk orden overalt der hæren vår kommer. På steder der vi ennå ikke har kommet fram, bør de sjøl gripe til våpen, kjempe mot tvangsvervinga og kornskatten, fordele jorda, nekte å godta gjeld og dra fordeler av fiendens svake punkter for å utvikle geriljakrigføring.

For å styrte Chiang Kai-shek og danne ei demokratisk koalisjonsre-

gjering så tidlig som mulig, oppfordrer vi folket i de frigjorte områdene til å gjennomføre jordreformen, sikre grunnvollene for demokratiet, utvikle produksjonen, være sparsommelige, styrke folkets væpnade styrker, fjerne resten av fiendens støttepunkter og støtte kampene ved fronten.

Alle kamerater, sjefer og soldater i hæren! Vi har tatt på oss den viktigste, mest ærerike oppgava i historia til revolusjonen i landet vårt. Vi må gjøre en stor innsats for å fullføre oppgava vår. Innsatsen vår kommer til å bestemme hvilken dag det store fedrelandet vårt stiger ut av mørket og inn i lyset, og våre kjære landsmenn blir i stand til å leve som mennesker og velge den regjeringa de vil ha. Alle offiserer og soldater i hæren vår må bli flinkere i militærkunst, marsjere modig framover mot sikker seier i krigen og utslette alle fiender beslutsomt, grundig, helt ut og fullstendig. Alle sammen må heve det politiske bevissthetsnivået sitt, lære de to ferdighetene med å utslette fiendens styrker og reise massene, forene seg nært med massene, og skynde seg med å bygge de nye frigjorte områdene til faste områder. De må styrke disiplinen og utføre ordrer beslutsomt, sette politikken vår om i handling, følge de tre hovedreglene for disiplin og de åtte påbuda. Og vi må ta vare på enheten mellom hæren og folket, hæren og regjeringa, offiserer og menige og i hele hæren. Vi må ikke tillate noe brudd på disiplinen. Alle offiserene og soldatene må alltid huske på at vi er den store Folkets frigjøringshær, vi er styrkene som blir leda av det store Kinas Kommunistiske Parti. Dersom vi hele tida følger partiets direktiver, kommer vi til å vinne.

Ned med Chiang Kai-shek!

Lenge leve det nye Kina!

NOTER

1. Se «Situasjonen etter seieren i motstandskrigen mot Japan og den politiske linja vår», note 7, s. 27 i denne boka.
2. Se «Om en uttalelse fra Chiang Kai-sheks talsmann», note 2, s. 49 i denne boka.
3. «De fire løftene» blei gitt av Chiang Kai-shek på åpningsmøtet til den politiske rådgivende konferansen i 1946. Han lovte å sikre frihet for folket, at politiske partier skulle være tillatt, at det skulle holdes frie valg og at politiske fanger skulle løslates.

4. Med uensarta styrker menes Kuomintang's irregulære styrker, som omfatta de lokale fredsbevaringskorpsa, samferdselspolitikorpsa, gendarmene, de marionettstyrkene som Kuomintang overtok og omorganiserte, osv.

5. De japanske overfallsmennene førte politikken med de tre illgjerningene — brenn alt, drep alle, plyndre alt — mot de frigjorte områdene i Kina.

6. Den 4. juli 1947 vedtok den reaksjonære Kuomintang-regjeringa Chiang Kai-sheks «Lov om allmenn mobilisering» og sendte straks etter ut «Ordre om allmenn mobilisering for å undertrykke de kommunistiske bandittenes opprør». I virkeligheten hadde Chiang Kai-shek gjennomført allmenn mobilisering til den kontrarevolusjonære borgerkrigen mye tidligere. På denne tida hadde det kinesiske folkets frigjøringshær begynt overgangen til en landsomfattende offensiv. Chiang Kai-shek vedgikk sjøl at regimet hans var i «ei alvorlig krise». «Ordren om allmenn mobilisering» var bare den siste krampetrekninga.

7. Dette sikter til «Den kinesisk-amerikanske vennskaps-, handels- og skipsfartsavtalen», som blei inngått mellom Chiang Kai-sheks regjering og den amerikanske regjeringa den 4. november 1946. Denne avtalen solgte Kinas suverenitetsretter til De forente stater. Se «Hils det nye oppsvinget i den kinesiske revolusjonen», note 6, s. 124 i denne boka.

8. Yuan Shih-kai var lederen for krigsherrene i nord i de siste åra av Chiang-dynastiet. Etter at Ching-dynastiet blei styrta ved revolusjonen i 1911, rana han til seg presidentembetet i republikken og organiserte den første regjeringa til krigsherrene i nord, som representerte storgodseierklassen og storkompradorklassen. Dette gjorde han ved å støtte seg på de kontrarevolusjonære væpna styrkene og på støtta fra imperialistene, og ved å utnytte den forsonlige karakteren til borgerskapet som leda revolusjonen da. I 1915 ville han gjøre seg sjøl til keiser, og for å få støtte fra de japanske imperialistene godtok han de tjueen krava Japan satte fram for å få eneherredømme over hele Kina. I desember det året blei det opprør i Yunnan-provinsen mot at han hadde rana til seg trona. Dette ga straks gjenlyd og fikk støtte i hele landet. Yuan Shih-kai døde i Peking i juni 1916.

9. Dette sikter til de fire store monopolkapitalistiske gruppene, Chiang Kai-shek, T. V. Soong, H. H. Kung og Chen-brødrene (Chen Li-fu og Chen Kuo-fu). Jfr. del 6 av «Situasjonen nå og våre oppgaver», s. 154 i denne boka.

OM NYUTGAVA AV DE TRE HOVEDREGLENE FOR DISIPLIN OG DE ÅTTE PÅBUDA — INSTRUKS FRA HOVEDKVARTERET TIL DET KINESISKE FOLKETS FRIGJØRINGSHÆR

10. oktober 1947

1. De tre hovedreglene for disiplin og de åtte påbuda¹ til hæren vår har vært praktisert i mange år, men innholdet er litt forskjellig i hærenheter i ulike områder. Nå har vi gjort dem like for alle, og med dette gir vi dem ut på nytt. Vi venter at denne versjonen blir rettesnor for grundig opplæring i hæren, og at den blir fulgt strengt. Når det gjelder andre saker som en bør gi akt på, kan overkommandoen for de væpna styrkene i ulike områder fastsette tilleggspunkter i samsvar med særskilte vilkår, og gi ordre om at de skal følges.

2. De tre hovedreglene for disiplin er:

- 1) Adlyd ordrer i alt dere gjør.
- 2) Ta aldri så mye som ei nål eller en trådstump fra massene.
- 3) Lever inn alt bytte.

3. De åtte påbuda er:

- 1) Vær høflige.
- 2) Betal skikkelig for alt dere kjøper.
- 3) Lever tilbake alt dere låner.
- 4) Betal for alt dere ødelegger.
- 5) Ikke slå eller skjell ut folk.
- 6) Ikke ødelegg avlingene.
- 7) Ikke krenk kvinnene.
- 8) Ikke far stygt med krigsfanger.

NOTER

1. De tre hovedreglene for disiplin og de åtte påbuda var de reglene for disiplin som kamerat Mao Tsetung påla den røde kinesiske arbeider- og bondehæren under den andre revolusjonære borgerkrigen. De var en viktig del av det politiske arbeidet i rødehæren, og spilte ei stor rolle i arbeidet med å bygge opp folkets væpna styrker, ta seg av forholda innafor hæren på en riktig måte, få fram enhet med folkemassene og legge grunnlaget for at folkehæren skulle føre en riktig politikk overfor krigsfanger. Helt fra rødehærens første dager forlangte kamerat Mao Tsetung at soldatene skulle være høflige overfor massene, betale skikkelig for alle innkjøp og aldri tvinge folk til å arbeide eller slå eller skjelle ut folk. Våren 1928, da den røde arbeider- og bondehæren var i Chinggang-fjella, fastsatte kamerat Mao Tsetung tre regler for disiplin: 1) Adlyd ordrer i det dere gjør. 2) Ta ikke noe fra arbeiderne og bøndene. 3) Lever inn alt som er tatt fra de lokale tyrannerne. Sommeren 1928 satte han fram seks påbud: 1) Sett på plass de dørene dere har tatt ned for å bruke til sengebunn. 2) Legg tilbake hælmen dere har brukt til å ligge i. 3) Vær høflige. 4) Betal skikkelig for det dere kjøper. 5) Lever tilbake alt dere låner. 6) Betal for alt dere ødelegger. Etter 1929 gjorde kamerat Mao Tsetung disse endringene: 2. regel blei «Ta aldri så mye som ei nål eller en trådstump fra massene», og 3. regel blei først endra til «lever inn alle penger dere har fått tak i» og så til «lever inn alt bytte». Han føyde til to nye påbud: «Ikke bad der kvinner kan se dere» og «Ikke ransak lommene til krigsfangene». Dette var opphavet til de tre hovedreglene for disiplin og de åtte påbuda.

SITUASJONEN NÅ OG VÅRE OPPGAVER

25. desember 1947

I

Det kinesiske folkets revolusjonære krig har nå nådd et vendepunkt. Det kinesiske folkets frigjøringshær har nemlig slått tilbake offensiven til flere millioner soldater fra de reaksjonære styrkene til Chiang Kai-shek, løpegutten for De forente stater, og gått over til offensiven. Alle-rede i det første året av denne krigen, fra juli 1946 til juni 1947, slo Folkets frigjøringshær tilbake Chiang Kai-sheks offensiv på flere fron-ter, og tvang han over på defensiven. Og fra og med det første kvarta-let av det andre krigsåret, juli — september 1947, gikk Folkets frigjø-

Kamerat Mao Tsetung la fram denne rapporten for et møte i sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti som blei holdt 25. — 28. desember 1947 i Yangchiakou i Michih fylke i Nord-Shensi. I tillegg til de medlemmene og varamedlemmene i sentralkomiteen som kunne være med, var ansvarlige kamerater fra grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia og grenseområdet mellom Shansi og Suiyuan til stede. Møtet diskuterte og vedtok denne rapporten og et annet dokument kamerat Mao Tsetung hadde skrevet, «Noen synspunkter på vurderinga av den internasjonale situasjonen nå» (se s. 86 i denne boka). Om kamerat Mao Tsetungs rapport slo vedtaket som blei fatta på møtet fast: «Denne rapporten er et programdokument på det politiske, militære og økonomi-ske området for hele perioden med kamp for å styrte den reaksjonære herskerklikken til Chiang Kai-shek og for å grunnlegge et nydemokratisk Kina. Hele partiet og hele hæren må drive intens skolering på grunnlag av dette dokumentet og følge det opp strengt i praksis, og i tilknytning til det ta for seg de dokumentene som blei offentliggjort 10. ok-tober 1947, (nemlig 'Opprop fra det kinesiske folkets frigjøringshær', 'Det kinesiske fol-kets frigjøringshærs paroler', 'Instruks om nytgava av de tre hovedreglene for disiplin og de åtte påbuda', 'Utkast til jordlov for Kina', og 'Resolusjon fra sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti om kunngjøringa av Utkast til jordlov for Kina'). Når vi

ringshær over til offensiven over hele landet, og knuste Chiang Kai-sheks kontrarevolusjonære plan om å føre krigen stadig lengre inn på de frigjorte områdene for å ødelegge dem fullstendig. Nå blir ikke krigen i hovedsak ført i de frigjorte områdene lenger, men i Kuomintang-områdene. Hovedstyrkene til Folkets frigjøringshær har ført kampen inn på Kuomintangs områder.¹ Her i Kina har Folkets frigjøringshær dreidd hjulet til kontrarevolusjonen — USA-imperialismen og lakeiene dens, bandittgjengen til Chiang Kai-shek — tilbake og sendt det mot stupet, og den har skjøvet revolusjonshjulet framover på vegen til seier. Dette er et vendepunkt i historia. Det er punktet der Chiang Kai-sheks tjue år gamle kontrarevolusjonære herredømme går over fra oppgang til undergang. Det er punktet der det over hundre år gamle herredømmet til imperialismen i Kina går over fra oppgang til undergang. Dette er et svært viktig omslag. Det er viktig fordi det foregår i et land med ei befolkning på 475 millioner, og når det først har skjedd, er det nødt til å ende med seier over hele landet. Videre er det svært viktig fordi det skjer i Østen, der over 1 milliard mennesker — halvparten av menneskeheten — lir under imperialistisk undertrykking. Omslaget fra defensiven til offensiven i det kinesiske folkets frigjøringskrig kan ikke annet enn glede og inspirere disse undertrykte nasjonene. Det er også til hjelp for de undertrykte folka som nå kjemper i mange land i Europa og Amerika.

gjennomfører de politiske retningslinjene på ulike steder må alle avvik fra de prinsippene som er fastsatt i rapporten straks bli korrigert.» Andre viktige vedtak som blei fatta på møtet var:

1) Vi må gjøre alt for å føre det kinesiske folkets revolusjonære krig ubrutt fram til full seier. Fienden må ikke få lov til å bruke uthalingstaktikk (fredsførhandling) for å vinne tid til hvile og omorganisering før han angriper folket på nytt.

2) Tida er ennå ikke moden for å danne ei revolusjonær sentralregjering. Vi må vente til hæren vår har vunnet større seirer. Å kunngjøre en grunnlov er i enda større grad et spørsmål for framtida.

Møtet diskuterte også i detalj aktuelle tendenser i partiet og visse konkrete politiske linjer for jordreformen og massebevegelsene. Resultatene av disse diskusjonene blei seinere lagt fram av kamerat Mao Tsetung i artikkelen «Noen viktige spørsmål i politikken til partiet nå» (se s. 178 i denne boka). Artiklene i denne boka fra og med denne rapporten og til og med «Rundskriv om situasjonen» fra 20. mars 1948 (s. 211) blei skrevet i Yangchiakou i Michih fylke i Nord-Shensi.

II

Fra den dagen Chiang Kai-shek starta den kontrarevolusjonære krigen sin, sa vi at vi må slå han, og vi kan slå han. Vi må slå han fordi den krigen han starta er en kontrarevolusjonær krig leda av USA-imperialismen, mot sjølstendighet for den kinesiske nasjonen og frigjøring for det kinesiske folket. Etter at den andre verdenskrigen var slutt og den japanske imperialismen var knust, hadde det kinesiske folket som oppgava å fullføre den nydemokratiske omforminga politisk, økonomisk og kulturelt, oppnå nasjonal enhet og sjølstendighet og endre Kina fra et jordbruksland til et industriland. Men da, etter at den andre verdenskrigen slutta med seier over fascismen, tok USA-imperialismen og lakeiene dens i ulike land opp arven etter den tyske og japanske imperialismen og lakeiene deres. De danna en reaksjonær leir mot Sovjetunionen, mot folkedemokratiene i Europa, mot arbeiderbevegelsen i de kapitalistiske landa, mot de nasjonale bevegelsene i koloniene og halvkoloniene, og mot frigjøringa av det kinesiske folket. Da opptrådte de kinesiske reaksjonære, under ledelse av Chiang Kai-shek, som løpegutter for USA-imperialismen — akkurat som Wang Ching-wei hadde gjort for den japanske imperialismen. De solgte Kina til De forente stater, og slapp løs en krig mot det kinesiske folket for å hindre frigjøringa i å gå framover. Dersom vi da hadde vist oss svake eller gitt etter og ikke våga å reise oss beslutsomt for å møte kontrarevolusjonær krig med revolusjonær krig, ville Kina ha blitt en verden av mørke, og framtida til nasjonen vår ville ha blitt ødelagt. Kinas Kommunistiske Parti har leda det kinesiske folkets frigjøringshær i å føre en beslutsom, patriotisk, rettferdig og revolusjonær krig mot Chiang Kai-sheks offensiv. Kinas Kommunistiske Parti hadde ei klartenkt vurdering av situasjonen internasjonalt og innenlands på grunnlag av den marxist-leninistiske vitenskapen, og innså at alle angrepa fra de reaksjonære hjemme og i utlandet måtte bli slått tilbake og kunne slås tilbake. Da det dukka opp mørke skyer på himmelen, pekte vi på at det bare var forbigående, at mørket snart ville gå over og sola bryte gjennom. Da bandittgjengen til Chiang Kai-shek starta den landsomfattende kontrarevolusjonære krigen i juli 1946, trudde de det bare ville ta

dem tre til seks måneder å slå Folkets frigjøringshær. De rekna som så at de hadde en regulær hær på to millioner, mer enn en million irregulære soldater og godt og vel enda en million mann i det militære apparatet og de væpna enhetene i de bakre områdene, en militær styrke på til sammen mer enn fire millioner. De hadde tatt seg tid til å fullføre forberedelsene til offensiven. De hadde vunnet tilbake kontrollen over de store byene. De hadde en folkemengde på mer enn 300 millioner. De hadde overtatt alt utstyret til en million japanske invasjonstyrker, og de hadde fått enorm militær og finansiell hjelp fra den amerikanske regjeringa. De rekna også som så at Folkets frigjøringshær var trøtt etter å ha kjempa i åtte år i motstandskrigen mot Japan. Den var mye svakere enn Kuomintang-hæren i antall og utstyr. Folkemengden i de frigjorte områdene var på bare litt over 100 millioner. De reaksjonære føydale kreftene var ikke blitt renska ut i de fleste av disse områdene, og jordreformen hadde ikke blitt gjennomført allment og grundig. De rekna med andre ord som så at de bakre områdene til Folkets frigjøringshær ennå ikke var konsolidert. Bandittgjengen til Chiang Kai-shek tok utgangspunkt i denne vurderinga og så bort fra at det kinesiske folket ville ha fred. De reiv en gang for alle i stykker både den våpenhvileavtalen som Kuomintang og kommunistpartiet hadde undertegna i januar 1946, og resolusjonene som den politiske rådgivende konferansen av alle partier hadde vedtatt, og de starta en eventyrerkrig. Den gangen sa vi at Chiang Kai-shek bare var midlertidig overlegen i militær styrke, en faktor som bare kunne ha kortvarig virkning, og at hjelp fra USA-imperialismen på samme vis var en faktor som bare kunne ha kortvarig virkning. Den folkefiendtlige karakteren av krigen til Chiang Kai-shek og stemninga i folket var derimot faktorer som kom til å ha varig virkning, og slik sett var Folkets frigjøringshær overlegen. Den krigen som Folkets frigjøringshær førte, var patriotisk, rettferdig og revolusjonær, og den var nødt til å vinne støtte fra folket i hele landet. Dette var det politiske grunnlaget for seier over Chiang Kai-shek. Erfaringene fra ett og et halvt års krig har stadfesta vurderinga vår fullt ut.

III

I løpet av sytten måneders strid (fra juli 1946 til november 1947 — vi har ikke talla for desember ennå) drepte, såra eller tok vi til fange 1 690 000 av Chiang Kai-sheks regulære og irregulære soldater — 640 000 drepte eller såra og 1 050 000 fanger. Dermed kunne vi slå tilbake offensiven til Chiang Kai-shek, beholde de viktigste delene av de frigjorte områdene og gå over til offensiven. Militært sett klarte vi å gjøre dette fordi vi tok i bruk den riktige strategien. Operasjonsprinsippene våre er:

1) Angrip spredte, isolerte fiendtlige styrker først. Angrip konsentrerte, sterke fiendtlige styrker seinere.

2) Ta små og mellomstore byer og store jordbruksområder først. Ta store byer seinere.

3) Hovedmålet er å utslette fiendens effektive styrke, ikke å holde eller ta en by eller et sted. Når vi kan holde eller ta en by eller et sted, skyldes det at fiendens effektive styrke er utslettet, og vi kan ofte ikke holde eller ta en by eller et sted for godt før det har skifta eier ei rekke ganger.

4) Konsentrer en absolutt overlegen styrke (to, tre, fire og noen ganger fem eller seks ganger fiendens styrke) i alle slag, innring fiendens styrker helt, gå hardt inn for å utslette dem fullstendig og la ikke noen slippe ut av garnet. Under særegne omstendigheter bruker vi metoden med å gi fienden knusende slag. Det vil si at vi konsentrerer hele styrken vår for å gjøre et frontalangrep og et angrep på en eller begge flankene hans samtidig. Dermed kan vi utslette en del av fiendestyrkene og jage en annen del på flukt. Slik kan hæren vår raskt forflytte troppene sine for å knuse andre fiendtlige styrker. Gå inn for å unngå utmattelsesslag, der vi taper mer enn vi vinner, eller der vinninga går opp i spinninga. Sjøl om vi er underlegne totalt sett (i antall), blir vi på dette viset absolutt overlegne i hver del og i hvert konkret felttog, og dette sikrer seieren i felttoget. Ettersom tida går blir vi overlegne totalt sett, og til slutt utsletter vi fienden fullstendig.

5) Ikke utkjempe noe slag uforberedt, ikke utkjempe noe slag dere ikke er sikre på å vinne. Gjør alt for å være godt forberedt til hvert slag, gjør alt for å sikre seieren under de vilkåra som rår hos fienden og oss sjøl.

6) Gi fritt spillerom til kampstilen vår — kjempe modig, ikke sky noe offer, ikke frykte utmattelse og føre vedvarende strid (dvs. å utkjempe ei rekke slag etter hverandre på kort tid uten hvile).

7) Anstreng dere for å utslette fienden gjennom bevegelig krigføring. Legg samtidig vekt på taktikken med å angripe befestninger for å erobre fiendens støttepunkter og byer.

8) Ved angrep på byer skal alle fiendtlige støttepunkter og byer som har et svakt forsvar, tas beslutsomt. Ta ved gunstige høve alle fiendtlige støttepunkter og byer som forsvarer med middels styrke, dersom omstendighetene tillater det. Når det gjelder fiendtlige støttepunkter og byer som har et sterkt forsvar, skal en vente til vilkåra er modne og så ta dem.

9) Utfyll styrken vår med alle de våpna og mesteparten av de menneskene som blir erobra fra fienden. Hovedkilden til hæren vår, når det gjelder folk og materiell, fins ved fronten.

10) Utnytt pausene mellom felttog godt for å hvile, lære opp og konsolidere troppene våre. Perioder med hvile, opplæring og konsolidering må vanligvis ikke være for lange, og fienden må helst ikke få noe pusterom.

Dette er de viktigste metodene som Folkets frigjøringshær har brukt for å slå Chiang Kai-shek. De er resultatet av at Folkets frigjøringshær er blitt herda gjennom lange år med kamp mot innenlandske og utenlandske fiender, og passer helt for vår situasjon nå. Bandittgjengen til Chiang Kai-shek og USA-imperialismens militærpersonell i Kina kjenner svært godt til de militære metodene våre. Chiang Kai-shek prøver å finne måter å bekjempe dem på. Derfor har han ofte samla generalene og stabsoffiserene sine til opplæring, og delt ut den militære litteraturen vår og dokumenter som er erobra i krigen slik at de kan studere dem. Det amerikanske militærpersonellet har anbefalt Chiang Kai-shek den ene strategien og taktikken etter den andre for å ødelegge Folkets frigjøringshær. De har lært opp Chiang Kai-sheks styrker og forsynt dem med militært utstyr. Men ikke noe av dette kan redde bandittgjen-

gen til Chiang Kai-shek fra nederlag. Grunnen er at strategien og taktikken vår er bygd på folkekrig — ingen hær som er mot folket, kan bruke strategien og taktikken vår. Folkets frigjøringshær har utvikla det energiske, revolusjonære, politiske arbeidet sitt på grunnlag av en folkekrig, etter prinsippene om enhet mellom hæren og folket, enhet mellom offiserer og soldater og etter prinsippet om å skape oppløsning i fiendens styrker. Dette politiske arbeidet er en viktig faktor for å seire over fienden. Vi trakk oss ut av mange byer på eget initiativ for å unngå skjebnesvangre slag fra en overlegen fiendestyrke, og forflytta styrkene våre for å knuse fienden i bevegelig krigføring. Da jubla fiendene våre. De så på dette som en seier for seg og et nederlag for oss. Denne flyktige «seieren» gikk til hodet på dem. Om ettermiddagen samme dag som Chiang Kai-shek tok Changchiakou, ga han ordre om at den reaksjonære nasjonalforsamlinga hans skulle kalles sammen, som om det reaksjonære regimet hans fra det øyeblikket var blitt like stabilt som Tai-fjellet. De amerikanske imperialistene dansa også av glede, som om den vanvittige planen deres om å gjøre Kina til en amerikansk koloni nå kunne bli til virkelighet uten hinder. Men ettersom tida gikk, fikk pipa til Chiang Kai-shek og de amerikanske herrene hans en annen låt. Nå er alle fiendene våre, både innenlandske og utenlandske, grepet av pessimisme. De sukker tungt, jamrer om ei krise og viser ikke lenger noe tegn på glede. I de siste atten månedene er de fleste av Chiang Kai-sheks høyere kommanderende offiserer i felten blitt erstatta fordi de har tapt slag. Blant dem er Liu Chih (Chengchow), Hsueh Yueh (Hsueh-chow), Wu Chi-wei (Nord-Kiangsu), Tang En-po (Sør-Shantung), Wang Chung-lien (Nord-Honan), Tu Yu-ming og Hsiung Shih-hui (Shenyang) og Sun Lien-chung (Peiping). Chen Cheng blei også løst fra stillinga si som Chiang Kai-sheks stabssjef i overkommandoen for operasjonene, og degradert til å kommandere en enkelt front i nordøst.² Men det var nettopp i den perioden da Chiang Kai-shek sjøl overtok den øverste kommandoen istedenfor Chen Cheng at situasjonen endra seg og at arméene hans gikk over fra offensiven til defensiven, mens Folkets frigjøringshær gikk over fra defensiven til offensiven. Nå bør den reaksjonære Chiang Kai-shek-klikken og de amerikanske herrene dens ha innsett feilen sine. Kinas Kommunistiske Parti er talsmannen for ønskene til det kinesiske folket. I en lang periode etter at Japan kapitulerte, gjorde det mange anstrengelser for fred og mot borgerkrig. Den reaksjonære Chiang Kai-shek-klikken og de ame-

rikanske herrene dens så på alt dette som tegn på feighet og svakhet. De hadde overvurdert sin egen styrke, undervurdert revolusjonens styrke og sluppet løs krigen uten å tenke seg om. Derfor gikk de i si egen felle. De strategiske beregningene til fienden vår slo helt feil.

IV

De bakre områdene til Folkets frigjøringshær er mye sterkere konsolidert nå enn de var for atten måneder sia. Grunnen er at partiet vårt står beslutsomt på bøndenes side og har gjennomført jordreformen. Under motstandskrigen mot Japan endra partiet vårt førkrigspolitikken sin, som gikk ut på å beslaglegge jorda til godseierne og dele den ut til bøndene, og gikk over til politikken med å sette ned landskylda og lånerentene. Partiet gjorde dette på eget initiativ for at det kunne bli danna en enhetsfront mot Japan sammen med Kuomintang, og for å forene seg med dem som fortsatt kunne gjøre motstand mot den japanske imperialismen. Dette var helt nødvendig. Etter at japanerne hadde overgitt seg, pressa bøndene på for å få jord, og vi gjorde et vedtak i rett tid om å endre jordpolitikken vår fra å sette ned landskylda og lånerentene til å beslaglegge jorda til godseierklassen for å dele den ut blant bøndene. Direktivet som sentralkomiteen i partiet sendte ut 4. mai 1946³, markerte denne forandringa. I september 1947 kalte partiet sammen landskonferansen om jordspørsmålet og lagde Utkast til jordlov for Kina,⁴ som straks blei gjennomført i alle områdene. Dette tiltaket stadfesta ikke bare på ny den politikken som blei lagt fram i «4. mai-direktivet» i fjor, men korrigerte også uttrykkelig en viss mangel på grundighet i direktivet. Utkastet til jordlov slår fast at jorda skal fordeles likt på hver person⁵ ut fra prinsippet om å avskaffe jordsystemet med føydal og halvføydal utbytting og sette ut i livet systemet med jorda til dem som dyrker den. Dette er en metode som avskaffer det føydale systemet fullstendig og oppfyller krava fra de breie massene av kinesiske bønder. For å gjennomføre jordreformen beslutsomt og grundig er det nødvendig å organisere bondelaga i landsbyene som lovlige organer for å gjennomføre reformene, og de må ha et så breitt massegrunnlag som mulig, og omfatte landarbeidere, fattigbønder og mellombønder, og de valgte komiteene deres. Men først og fremst må

11. — Mao: Verker i Utvalg 4.

vi organisere alle fattigbondeforbunda, som består av fattigbøndene og landarbeiderne og de valgte komiteene deres, og disse fattigbondeforbunda må bli den ledende kjernen i alle kampene på landsbygda. Politikken vår er å støtte oss på fattigbøndene og forene oss fast med mellombøndene for å avskaffe det føydale og halvføydale utbyttingssystemet til godseierklassen og rikbøndene av den gamle typen. Godseiere og rikbønder må ikke få mer jord og eiendom enn bondemassene. Men den gale ultra-venstre politikken som blei ført i 1931—34 med å «ikke gi godseierne noe jord og rikbøndene dårlig jord», må ikke bli gjen tatt. Sjøl om andelen av godseiere og rikbønder i befolkninga på landsbygda varierer fra sted til sted, er den allment sett bare om lag 8 prosent (rekna i husstander), mens de vanligvis eier 70 til 80 prosent av all jorda. Derfor er det svært få mennesker som blir angrepsmål i jordreformen, mens det er svært mange i landsbyene som kan og må være med i enhetsfronten for jordreformen — mer enn 90 prosent (rekna i husstander). Her må vi følge to grunnprinsipper. For det første må vi oppfylle krava til fattigbøndene og landarbeiderne. Dette er den mest grunnleggende oppgava under jordreformen. For det andre må vi forene oss fast med mellombøndene, og ikke skade interessene deres. Så lenge vi holder fast på disse to grunnprinsippene, er vi sikre på å kunne gjennomføre oppgavene under jordreformen framgangsrikt. Den delen av jorda til den gamle typen rikbønder som er overskuddsjord ut fra prinsippet om lik fordeling, skal fordeles, og det samme skal en del av eiendommen deres. Grunnen til det er at rikbøndene i Kina allment sett og i stor grad er føydale og halvføydale utbyttere. De fleste av dem leier også ut jord og driver åger, og de leier arbeidskraft på halvføydale vilkår.⁶ Dessuten kan ikke krava til fattigbøndene og landarbeiderne oppfylles hvis ikke jorda blir fordelt, for rikbøndene har forholdsvis mer og bedre jord.⁷ Men rikbøndene må vanligvis bli behandla annerledes enn godseierne, i samsvar med Utkast til jordlov. Under jordreformen godtar mellombøndene lik fordeling fordi det ikke skader interessene deres. Ved lik fordeling beholder en del av mellombøndene den jorda de har, mens en annen del får mer jord. Bare de velstående mellombøndene har litt overskuddsjord, og de er villige til å gi den fra seg slik at den kan bli likt fordelt, fordi det fører til at de må betale mindre jordskatt. Når vi gjennomfører lik fordeling av jorda på de ulike stedene er det likevel nødvendig å høre på meningene til mellombøndene og gjøre innrømmelser til dem hvis de kommer med innvendinger. Når vi

beslaglegger jorda og eiendommen til føydalklassen og fordeler den, må vi legge vekt på behova til visse mellombønder. Når vi bestemmer klassetilhørigheten, må vi sørge for at vi ikke gjør den feilen at vi rekner mellombøndene som rikbønder. De aktive mellombøndene må trekkes med i arbeidet til bondelagskomiteene og maktorganene. Når det gjelder byrdene med å betale jordskatt og støtte krigen, må vi følge prinsippet om å være rettferdige og rimelige. Dette er de konkrete linjene partiet må følge når det gjennomfører den strategiske oppgava med å forene seg fast med mellombøndene. Hele partiet må forstå at en grundig reform av jordsystemet er den grunnleggende oppgava i den kinesiske revolusjonen på dette stadiet. Hvis vi kan løse jordspørsmålet fullstendig og overalt, har vi skapt det viktigste vilkåret for å slå alle fiendene våre.

V

For å gjennomføre jordreformen besluttosomt og grundig og konsolidere de bakre områdene til Folkets frigjøringshær, er det nødvendig å skolere og omorganisere rekkene i partiet. I det store og hele var korrigeringsbevegelsen⁸ innafør partiet under motstandskrigen mot Japan framgangsrik. Den viktigste framgangen besto i at de ledende organene og ei lang rekke kadrer og partimedlemmer skjønte bedre den grunnleggende innretninga vår, som er å forene marxismen-leninismens allmenngyldige sannhet med den konkrete praksisen i den kinesiske revolusjonen. På dette området har partiet vårt tatt et stort steg framover sammenlikna med alle de historiske stadiene før motstandskrigen. Men i de lokale partiorganisasjonene, og særlig i grunnorganisasjonene på landsbygda, har vi ennå ikke løst problemet med at klassesammensetninga av rekkene våre og arbeidsstilen ikke er helt bra. I de elleve åra fra 1937 til 1947 har tallet på medlemmer i partiet økt fra noen titusener til 2 700 000, og dette er et svært stort sprang framover. Dette har gjort partiet vårt til det mektigste partiet i kinesisk historie. Det har satt oss i stand til å slå den japanske imperialismen, slå tilbake offensivene fra Chiang Kai-shek, lede de frigjorte områdene med ei befolkning på mer enn 100 millioner og lede Folkets frigjøringshær på to millioner mann. Men det har også dukka opp mangler. Mange godseiere,

rikbønder og asosiale elementer har nytta høvet til å snike seg inn i partiet. I områdene på landsbygda kontrollerer de ei rekke parti-, regjerings- og folkeorganisasjoner, misbruker makta si tyrannisk, behandler folket hensynsløst og forvrenger politikken til partiet. På det viset fjerner de disse organisasjonene fra massene og hindrer at jordreformen blir gjennomført grundig. Denne alvorlige situasjonen stiller oss overfor oppgava med å skolere og omorganisere rekkene i partiet. Vi kan ikke gå framover på landsbygda hvis vi ikke løser denne oppgava. Landskonferansen til partiet om jordspørsmålet drøfta dette problemet grundig, og fastsatte de riktige tiltaka og metodene. Disse tiltaka og metodene blir nå satt besluttosomt ut i livet overalt, sammen med vedtaket om lik fordeling av jorda. Det viktigste her er at det blir utvikla kritikk og sjølkritikk innafor partiet, og at feilaktige ideer som avviker fra partilinja, og de alvorlige tilstandene det skaper i de lokale organisasjonene, blir avslørt grundig. Alle partimedlemmer må skjønne at for å løse jordspørsmålet og vinne støtte for den langvarige krigen, er det helt avgjørende at vi rensker opp i det som ikke er bra i partiorganisasjonene og skolerer og omorganiserer rekkene i partiet, slik at partiet og de breie massene av arbeidende mennesker kan marsjere i samme retning og slik at partiet kan lede massene framover.

VI

Beslaglegg jorda til føydalklassen og gi den til bøndene. Beslaglegg monopolkapitalen, som Chiang Kai-shek, T. V. Soong, H. H. Kung og Chen Li-fu behersker, og overlever den til den nydemokratiske staten. Vern industrien og handelen til det nasjonale borgerskapet. Dette er de tre viktigste økonomiske linjene i den nydemokratiske revolusjonen. I løpet av det tjue år lange styret sitt har de fire store familiene Chiang, Soong, Kung og Chen samla veldige formuer til en verdi av ti til tjue milliarder amerikanske dollar og monopolisert de økonomiske livsnervene i hele landet. Denne monopolkapitalen er blitt knytta til statsmakta, og dermed har vi fått statsmonopolkapitalisme. Denne monopolkapitalen, som er nært knytta til den utenlandske imperialismen, godseierklassen i Kina og den gamle typen rikbønder, har utvikla seg til en statsmonopolkapitalisme med føydal- og kompradorkarakter. Slik er

det økonomiske grunnlaget for det reaksjonære regimet til Chiang Kai-shek. Denne statsmonopolkapitalismen undertrykker ikke bare arbeiderne og bøndene, men også småborgerskapet i byene, og den skader mellomborgerskapet. Denne statsmonopolkapitalismen nådde høydepunktet i utviklinga si under motstandskrigen og etter at japanerne hadde kapitulert. Den har skapt tilstrekkelige materielle vilkår for den nydemokratiske revolusjonen. I Kina er denne kapitalen allment kjent som byråkratkapital. Denne kapitalistklassen, som er allment kjent som byråkratkapitalistklassen, er storborgerskapet i Kina. I tillegg til å avskaffe de særskilte privilegiene til imperialismen i Kina, består oppgava til den nydemokratiske revolusjonen i å avskaffe utbyttinga og undertrykkinga fra godseierklassen og byråkratkapitalistklassen (storborgerskapet), endre de produksjonsforholda som rår under kompradorklassen og føydalklassen, og frigjøre produktivkreftene. Det øvre sjiktet i småborgerskapet og mellomborgerskapet, som blir undertrykt og skadd av godseierne, storborgerskapet og statsmakta deres, kan delta i den nydemokratiske revolusjonen eller holde seg nøytrale, trass i at de sjøl er borgerlige. De har ingen eller forholdsvis få band til imperialismen og er et ekte nasjonalt borgerskap. Overalt dit statsmakta til nydemokratiet når, må den beskytte dem beslutsomt og uten å nøle. I områdene til Chiang Kai-shek fins det noen få mennesker i det øvre sjiktet av småborgerskapet og i mellomborgerskapet — høyrefløyen i disse klassene — som har reaksjonære politiske tendenser, sprer illusjoner om USA-imperialismen og den reaksjonære Chiang Kai-shekklikken og kjemper mot den folkedemokratiske revolusjonen. Så lenge de reaksjonære tendensene deres kan påvirke massene, må vi avsløre disse folka for den delen av massene som de har politisk innflytelse over, bekjempe denne innflytelsen og frigjøre massene fra den. Men politiske angrep og økonomisk tilintetgjøring er to forskjellige ting, og vi kommer til å gjøre feil hvis vi blander dem sammen. Den nydemokratiske revolusjonen tar bare sikte på å utslette føydalismen og monopolkapitalismen, bare godseierklassen og byråkratkapitalistklassen (storborgerskapet). Den tar ikke sikte på å utslette kapitalismen i alminnelighet, det øvre sjiktet av småborgerskapet eller mellomborgerskapet. Kina er økonomisk tilbakeliggende, og sjøl etter at revolusjonen har seira i hele landet, vil det i lang tid være nødvendig å tillate en kapitalistisk sektor i økonomien, som er representert av det breie øvre sjiktet i småborgerskapet og mellomborgerskapet. I samsvar med ar-

beidsdelinga i nasjonaløkonomien er det fortsatt nødvendig med ei viss utvikling av alle de delene av denne kapitalistiske sektoren som er til gagn for nasjonaløkonomien. Denne kapitalistiske sektoren kommer fortsatt til å være en uunnværlig del av hele nasjonaløkonomien. Det øvre sjiktet av småborgerskapet som vi snakker om her, er små fabrikanter og kjøpmenn som har arbeidere eller ekspeditører ansatt. I tillegg fins det også mange små sjølstendige handverkere og handelsmenn som ikke har arbeidere eller ekspeditører ansatt, og det sier seg sjøl at vi må beskytte dem også besluttomt. Når revolusjonen har seira i hele landet, vil den nydemokratiske staten eie svære statsforetak som er overtatt fra byråkratkapitalistklassen, og kontrollere de økonomiske livsnervene i landet. Da vil vi få en jordbruksøkonomi som er frigjort fra føydalismen. Riktignok kommer den stort sett til å bestå av spredte og individuelle foretak i ganske lang tid framover, men seinere kan den bli leda steg for steg i retning av kooperativer. Under slike omstendigheter innebærer det ikke noen fare at det fins en slik sektor av små og mellomstore kapitalister, og at den utvikler seg. Det samme gjelder den nye rikbondeøkonomien som uunngåelig kommer til å oppstå på landsbygda etter jordreformen. Vi må ikke under noen omstendigheter gjenta slike feilaktige ultra-venstre linjer overfor de økonomiske sektorene til det øvre sjiktet i småborgerskapet og mellomborgerskapet som de partiet fulgte i 1931—34 (altfor framskredne arbeidsvilkår, altfor høy inntektsskatt, overgrep mot interessene til fabrikanter og kjøpmenn under jordreformen, og den kortsynte og ensidige målsettinga med såkalt «arbeidervelferd», istedenfor å utvikle produksjonen, fremme økonomisk velstand, ta hensyn til både offentlige og private interesser og gagne både arbeid og kapital). Det ville avgjort skade interessene til både de arbeidende massene og den nydemokratiske staten om vi gjentok slike feil. En av bestemmelsene i Utkast til jordlov for Kina lyder: «Eiendommen og den lovlige forretningsvirksomheten til fabrikanter og kjøpmenn skal beskyttes mot overgrep.» «Fabrikanter og kjøpmenn» er alle små, sjølstendige handverkere og handelsmenn og alle små og mellomstore kapitalistiske elementer. Som oppsummering kan vi si at økonomien i det nye Kina kommer til å bestå av 1) den statlige delen av økonomien, som er den ledende sektoren, 2) jordbruksøkonomien, som utvikler seg steg for steg fra individuell til kollektiv økonomi, 3) sektoren av små sjølstendige handverkere og handelsmenn og sektoren av små og mellomstore privatkapitalister. De danner til sam-

men den nydemokratiske nasjonaløkonomien. Prinsippene som styrer den nydemokratiske nasjonaløkonomien må samsvare nøye med det allmenne målet, som er å utvikle produksjonen, fremme økonomisk velstand, ta hensyn til både offentlige og private interesser og gagne både arbeid og kapital. Alle prinsipper, linjer eller tiltak som avviker fra dette allmenne målet, er feilaktige.

VII

I oktober 1947 sendte Folkets frigjøringshær ut et opprop som blant annet slo fast:

Foren arbeidere, bønder, soldater, intellektuelle og forretningsfolk, alle undertrykte klasser, alle folkeorganisasjoner, demokratiske partier, minoritetsnasjonaliteter, utenlandskinesere og andre patrioter. Dann en nasjonal enhetsfront. Styr den diktatoriske Chiang-Kai-shek-regjeringa. Opprett ei demokratisk koalisjonsregjering.

Dette er det grunnleggende politiske programmet til Folkets frigjøringshær og Kinas Kommunistiske Parti. På overflata ser det ut som om den revolusjonære nasjonale enhetsfronten vår har blitt snevrere i denne perioden enn den var i perioden med motstandskrigen. I virkeligheten er det nettopp i denne perioden, etter at Chiang Kai-shek solgte nasjonens interesser til USA-imperialismen og starta den landsomfattende borgerkrigen mot folket, og etter at forbrytelsene til USA-imperialismen og den reaksjonære Chiang Kai-shek-klikken blei avslørt fullstendig for det kinesiske folket, at den nasjonale enhetsfronten er blitt virkelig brei. Under motstandskrigen var ikke Chiang Kai-shek og Kuomintang kommet helt i vanry i det kinesiske folket, og de var fortsatt i stand til å føre det bak lyset på mange måter. Nå er det annerledes. Alle bedraga deres er avslørt av deres egne handlinger, de har ikke lenger noen oppslutning i massene, og de er fullstendig isolerte. I motsetning til Kuomintang har Kinas Kommunistiske Parti ikke bare tillit fra de breie folkemassene i de frigjorte områdene, men har også vunnet støtte fra de breie massene i de områdene og store byene

som er under Kuomintangs kontroll. I 1946 var det fortsatt en del intellektuelle fra det øvre sjiktet av småborgerskapet og fra mellomborgerskapet under Chiang Kai-sheks styre som var tilhengere av ideen om en såkalt tredje veg,⁹ men nå har denne ideen spilt fallitt. Partiet har vunnet helhjerta støtte fra mye breiere bondemasser enn under motstandskrigen fordi det fører en gjennomgripende jordpolitikk. USA-imperialismens aggresjon, Chiang Kai-sheks undertrykking og den riktige politikken til partiet vårt med å beskytte interessene til massene besluttomt, har ført til at partiet har vunnet sympatien til de breie massene av arbeiderklassen, bøndene, småborgerskapet i byene og mellomborgerskapet i områdene til Chiang Kai-shek. Sult, politisk undertrykking og Chiang Kai-sheks borgerkrig mot folket har gjort det umulig for disse massene å livberge seg, og har uten stans drevet dem til kamp mot USA-imperialismen og den reaksjonære regjeringa til Chiang Kai-shek. Hovedparolene deres går mot sult, mot forfølgelse, mot borgerkrig og mot amerikansk innblanding i de indre forholda i Kina. De har aldri vært så politisk bevisste, verken før eller under motstandskrigen eller i perioden rett etter at japanerne overga seg. Det er derfor vi sier at den nydemokratiske revolusjonære enhetsfronten nå er breiere og mer konsolidert enn noen gang. Denne utviklinga henger ikke bare sammen med politikken vår på landsbygda og i byene, men har også nær sammenheng med den allmenne politiske situasjonen — med seirene til Folkets frigjøringshær, med at Chiang Kai-shek har gått over fra offensiven til defensiven, med at Folkets frigjøringshær har gått over fra defensiven til offensiven og med at den kinesiske revolusjonen er inne i en periode med nytt oppsving. Folk skjønner at regimet til Chiang Kai-shek er dømt til undergang, og setter nå sin lit til Kinas Kommunistiske Parti og Folkets frigjøringshær. Dette er helt naturlig. Uten en brei enhetsfront av det overveldende flertallet i befolkninga er det ikke mulig å vinne seier i den nydemokratiske revolusjonen i Kina. Videre må denne enhetsfronten stå under den faste ledelsen til Kinas Kommunistiske Parti. Uten partiets faste ledelse kan ingen revolusjonær enhetsfront seire. Da nordekspedisjonen nådde høydepunktet i 1927, ga kapitulasjonistene i det ledende organet i partiet frivillig avkall på partiets ledelse over bondemassene, småborgerskapet i byene og mellomborgerskapet, og framfor alt ga de avkall på partiets ledelse over de væpna styrkene. Dette gjorde at revolusjonen lei nederlag. Under motstandskrigen bekjempa partiet vårt ideer som likna på ideene til

dem som gikk inn for å kapitulere. Det var ideer om å gjøre innrømmelser overfor den folkefiendtlige politikken til Kuomintang, stole mer på Kuomintang enn på massene, ikke tore å reise massene til svære kamper, ikke tore å utvide de frigjorte områdene og utvide folkehæren i de områdene som var okkupert av Japan, og gi fra seg ledelsen i motstandskrigen til Kuomintang. Partiet vårt førte en beslutsom kamp mot slike kraftløse og råtne ideer, som står i strid med prinsippene i marxismen-leninismen. Det gjennomførte beslutsomt den politiske linja med «å utvikle de progressive kreftene, vinne sentrumskreftene og isolere sribukkene», og utvida beslutsomt de frigjorte områdene og Folkets frigjøringshær. Dette gjorde at partiet vårt kunne slå den japanske imperialismen da den angrep oss. Og da Japan hadde overgitt seg og Chiang Kai-shek hadde satt i gang den kontrarevolusjonære krigen sin, kunne partiet smertefritt og uten tap gå over til revolusjonær folkekrig for å møte Chiang Kai-sheks kontrarevolusjonære krig, og vinne store seirer på kort tid. Alle partikamerater må alltid ha disse historiske lærdommene i minne.

VIII

Grunnen til at den reaksjonære Chiang Kai-shek-klikken torde ta sjansen på å starte en landsomfattende borgerkrig mot folket i 1946, var at de ikke bare stolte på sin egen overlegne militære styrke, men i hovedsak på USA-imperialistene og atombombene deres, som de mente var «uvanlig mektige» og «uten motstykke i verden». På den ene sida trudde de at USA-imperialismen kunne dekke de militære og finansielle behovene deres med en strøm av forsyninger. På den andre sida spekulerte de vilt om at «krig mellom De forente stater og Sovjetunionen er uunngåelig» og at «det er uunngåelig at det bryter ut en tredje verdenskrig». Denne avhengigheten av USA-imperialismen er et trekk som er felles for alle reaksjonære krefter i alle land etter den andre verdenskrigen. Det gjenspeiler hvor harde slag verdenskapitalismen fikk under den andre verdenskrigen. Det gjenspeiler at de reaksjonære kreftene i alle land er svake, har panikk og har mista sjøltilliten, og det gjenspeiler at de revolusjonære kreftene i verden er sterke. Alt dette gjør at de reaksjonære i alle land føler at det ikke fins noen annen utveg enn å stole

på støtte fra USA-imperialismen. Men er USA-imperialismen så mektig etter den andre verdenskrigen som Chiang Kai-shek og de reaksjonære i andre land innbiller seg? Kan den virkelig pøse ut en strøm av forsyninger til dem? Nei, det er ikke tilfelle. Den økonomiske makta til USA-imperialismen, som vokste under den andre verdenskrigen, står ansikt til ansikt med innenlands- og utenlandsmarkeder som er ustabile, og som skrumper inn for hver dag. Etter som disse markedene fortsetter å skrumpe inn, fører det til at det bryter ut økonomiske kriser. Høykonjunkturen i Amerikas Forente Stater under krigen var bare midlertidig. Styrken til Amerikas Forente Stater er bare overflatisk og forbigående. Uforsonlige motsigelser innenlands og internasjonalt er en vulkan som truer USA-imperialismen hver eneste dag. USA-imperialismen sitter på denne vulkanen. Denne situasjonen har tvunget USA-imperialistene til å lage en plan for å legge verden i lenker, gå amok som ville dyr i Europa, Asia og andre deler av verden, samle de reaksjonære kreftene i alle land, avskummet som folka har utstøtt, opprette en imperialistisk og anti-demokratisk leir mot alle de demokratiske kreftene som blir leda av Sovjetunionen, og forberede seg på krig i håp om at de en dag i ei fjern framtid kan starte en tredje verdenskrig for å slå de demokratiske kreftene. Dette er en vanvittig plan. De demokratiske kreftene i verden må sørge for at denne planen mislykkes, og det kan de avgjort greie. Den anti-imperialistiske leiren i verden er sterkere enn den imperialistiske leiren. Det er vi og ikke fienden som er i ei overlegen stilling. Den anti-imperialistiske leiren under ledelse av Sovjetunionen er allerede oppretta. Det sosialistiske Sovjetunionen er et land uten kriser, det er på veg oppover og de breie massene i verden elsker det. Det er allerede sterkere enn det imperialistiske USA, som er alvorlig trua av kriser, som er på veg nedover og som de breie massene i verden bekjemper. Folkedemokratiene i Europa konsoliderer seg innenlands og forener seg med hverandre. De anti-imperialistiske kreftene til folket utvikler seg i de kapitalistiske landa i Europa, med Frankrike og Italia i spissen. I De forente stater fins det demokratiske krefter i folket som blir sterkere for hver dag. Folka i Latin-Amerika er ikke lydige slaver for USA-imperialismen. Over hele Asia har det oppstått store nasjonale frigjøringsbevegelser. Alle kreftene i den anti-imperialistiske leiren forener seg og stormer fram. Kommunistpartiene og arbeiderpartiene i ni europeiske land har oppretta et informasjonskontor og sendt ut ei oppfordring til verdens folk om å

reise seg til kamp mot den imperialistiske planen om å legge verden i lenker.¹⁰ Denne oppfordringa har oppildna verdens undertrykte folk, staka ut kursen for kampen deres, og styrka trua deres på seier. Den har skapt panikk og forvirring blant de reaksjonære i verden. Alle de anti-imperialistiske kreftene i landa i Østen må også gå sammen, bekjempe undertrykkinga fra imperialismen og de reaksjonære i sitt eget land og sette frigjøringa av mer enn 1 milliard undertrykte i Østen som mål for den kampen de fører. Vi må helt og holdent ta skjebnen i egne hender. Vi må kvitte oss med all kraftløs tenking i rekkene våre. Alle oppfatninger som overvurderer styrken til fienden og undervurderer styrken til folket er gale. Hvis alle gjør en hard innsats, kan vi, sammen med alle de demokratiske kreftene i verden, så avgjort slå tilbake den imperialistiske planen om å legge verden i lenker, hindre at det bryter ut en tredje verdenskrig, styrte alle reaksjonære regimer og vinne varig fred for menneskeheten. Vi erkjenner nøkternt at det fortsatt vil være alle slags hindringer og vansker på vegen fram, og at vi må være forberedt på å møte maksimal motstand og desperat kamp fra alle fiendene våre, både innenlandske og utenlandske. Men når vi mestrer den marxist-leninistiske vitenskapen, stoler på massene, er nært knytta til dem og leder dem framover, blir vi fullt ut i stand til å overvinne alle hindringer og vansker. Styrken vår blir uovervinnelig. Dette er den historiske epoken da verdenskapitalismen og imperialismen går undergangen i møte og verdenssosialismen og folkedemokratiet marsjerer mot seier. Dagen gryr, og vi må legge alle krefter til.

NOTER

1. Se «Om den store seieren i nordvest og om den nye typen ideologisk skoleringsbevegelse i frigjøringshæren», note 4, s. 209 i denne boka, når det gjelder under hvilke omstendigheter Folkets frigjøringshær gikk over til offensiven på ulike fronter i tur og orden og førte krigen inn på Kuomintangs områder.

2. Liu Chih, sjef for Kuomintangs pasifiseringshovedkvarter i Chengchow i Honan-provinsen, fikk avskjed i november 1946 fordi han lei nederlag i slaget om Tingtao i Sørvest-Shantung i september. Hsueh Yueh, sjef for Kuomintangs pasifiseringshovedkvarter i Hsuechow i Kiangsu-provinsen, fikk avskjed i mars 1947 på grunn av at Kuomintang-styrkene under hans ledelse lei ei rekke alvorlige nederlag: i felttoget i området sør for Suchien i Kiangsu-provinsen i desember 1946, i felttoget i Sør-Shantung i

januar 1947, og Laiwu-felttoget i Sentral-Shantung i februar 1947. Wu Chi-wei, nestkommanderende for Kuomintang's pasifiseringshovedkvarter i Hsuehchow, fikk avskjed i mars 1947 fordi han lei nederlag i felttoget i området nord for Suchien i desember 1946. Tang En-po, sjef for Kuomintang's 1. armé, fikk avskjed i juni 1947 fordi Kuomintang's omorganiserte 74. divisjon blei utsletta i slaget om Mengliangku i Sør-Shantung i mai. Wang Chung-lien, sjef for Kuomintang's 4. armé, fikk avskjed i juni 1947 fordi Kuomintang's omorganiserte 74. divisjon blei utsletta i slaget om Mengliangku i Sør-Shantung i mai. Wang Chung-lien, sjef for Kuomintang's 4. armé, fikk avskjed i august 1947 fordi han lei nederlag i felttoget i Sørvest-Shantung i juli. Tu Yu-ming, sjef for Kuomintang's fredsbevaringshovedkvarter i nordøst, og Hsiung Shih-hui, sjef for hovedkvarteret til Kuomintang-generalissimusen i nordøst, fikk begge avskjed fordi de lei alvorlige nederlag for Folkets frigjøringshær i sommeroffensiven i nordøst i juni 1947. Sun Lien-chung, sjef for Kuomintang's 11. krigssone, blei degradert til sjef for pasifiseringshovedkvarteret i Paoting i Hopei-provinsen fordi han lei nederlag i Ching-Tsang-felttoget og felttoget i Hsuehshui-området nord for Paoting i juni 1947. Chen Cheng, Chiang Kai-sheks generalstabssjef, blei degradert til generalguvernør for nordøst i august 1947 fordi han i tur og orden lei nederlag i felttoget han ledet i Shantung-provinsen.

3. Direktivet fins i «Oppsummering etter tre måneder», note 4, s. 115 i denne boka.

4. Landskonferansen til Kinas Kommunistiske Parti om jordspørsmålet blei holdt i september 1947 i landsbyen Hsipaipo i Pingshan fylke i Hopei-provinsen. Utkast til jordlov for Kina blei vedtatt på konferansen den 13. september og offentliggjort av sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti den 10. oktober 1947. Det slo fast:

Jordsystemet med føydal og halvføydal utbytting skal avskaffes, og systemet med jorda til dem som dyrker den innføres.

All jorda til godseierne og all offentlig jord i landsbyene skal overtas av de lokale bondelaga. Sammen med all annen jord der skal den fordeles likt blant hele befolkninga på landsbygda, uten hensyn til kjønn og alder.

Bondelaga i landsbyene skal overta trekkdyra, jordbruksredskapene, husa, kornet og annen eiendom fra godseierne, inndra overskuddet av slik eiendom hos rikbøndene, fordele all denne eiendommen blant bøndene og andre fattigfolk som trenger det, og gi godseierne en like stor del.

Utkastet til jordlov stadfesta altså ikke bare prinsippet om å «beslaglegge jorda til godseierne og fordele den blant bøndene», som «4. mai-direktivet» fra 1946 hadde fastsatt, men korrigererte også mangelen på grundighet i dette direktivet, som hadde tatt for mye hensyn til visse godseiere.

5. Seinere blei det gjort noen endringer i den metoden for lik fordeling av jorda som var fastsatt i Utkast til jordlov for Kina. I februar 1948 sendte sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti ut «Direktiv om arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet i de gamle og halvgamle frigjorte områdene». Det slo fast at lik fordeling av jorda ikke skulle finne sted lenger i de gamle og halvgamle frigjorte områdene der føydalsy-

stemet allerede var knust. Her skulle de fattigbøndene og landarbeiderne som ikke hadde kasta av seg det føydale åket fullstendig ennå, få en viss mengde jord og andre produksjonsmidler ved hjelp av justeringer, hvis det var nødvendig. Dette skulle skje ved hjelp av metoden med å ta fra dem som hadde overskudd og gi til dem som hadde for lite, og ta fra dem som var bedre stilt og gi til dem som var dårlig stilt, samtidig som mellombøndene skulle få lov til å ha mer jord enn fattigbøndene i gjennomsnitt hadde. I områder der føydalsystemet fortsatt fans, skulle prinsippet om lik fordeling bare gjelde jorda og eiendommen til godseierne og overskuddsjorda og overskuddseiendommen til den gamle typen rikbønder. I alle områder var det bare tillatt å ta overskuddsjord fra mellombøndene og den nye typen rikbønder for å foreta justeringer hvis dette var helt nødvendig, og eierne virkelig var enige i det. Under jordreformen i de nye frigjorte områdene skulle det ikke tas jord fra noen av mellombøndene.

6. Spørsmålet om rikbøndene under jordreformen i Kina var et særegent problem som skyldtes de konkrete historiske og økonomiske vilkåra i Kina. Rikbøndene i Kina var forskjellige fra rikbøndene i mange kapitalistiske land på to måter: For det første var de allment sett og i stor grad føydale og halvføydale utbyttere. For det andre hadde ikke rikbøndeøkonomien noen viktig plass i jordbruksøkonomien i landet. I kampen mot den føydale utbyttinga fra godseierklassen i Kina krevde de breie massene av fattigbønder og landarbeidere også at den føydale og halvføydale utbyttinga fra rikbøndene skulle avskaffes. Under frigjøringskrigen førte Kinas Kommunistiske Parti en politikk med å inn-dra overskuddsjorda og overskuddseiendommen til rikbøndene for å dele den ut blant bøndene. På det viset oppfylte partiet krava fra massene av fattigbønder og landarbeidere, og sikra seieren i folkets frigjøringskrig. Da seieren nærma seg i krigen, fastsatte sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti i februar 1948 nye linjer for jordreformen i de nye frigjorte områdene. Reformen skulle deles inn i to stadier: I det første stadiet skulle rikbøndene holdes nøytrale. Slaga skulle konsentreres mot godseierne, særlig storgodseierne. I det andre stadiet skulle jorda som rikbøndene leide ut, og overskuddsjorda deres fordeles samtidig som en fordelte jorda til godseierne. Men fortsatt skulle en behandle rikbøndene annerledes enn godseierne. (Se «Viktige punkter i jordreformen i de nye frigjorte områdene», s. 195 i denne boka.) Etter at Folkerepublikken Kina var grunnlagt, kunngjorde den sentrale folkeregjeringa Jordreformloven i juni 1950. Den slo fast at det bare var den jorda som rikbøndene leide ut, som skulle inndras helt eller delvis under jordreformen. Resten av jorda og eiendommen deres skulle beskyttes. I det stadiet i den sosialistiske revolusjonen som fulgte, forsvant rikbøndeøkonomien etter hvert som bevegelsen for kooperasjon i jordbruket blei djupere og økonomien på landsbygda utvikla seg.

7. Det vil si at en rikbøndefamilie i gjennomsnitt eide mer og bedre jord enn en fattigbøndefamilie. Sett i landsmålestokk eide rikbøndene i Kina lite produksjonsmidler, og produksjonen deres var svært liten. Rikbøndeøkonomien hadde ikke noen viktig plass i økonomien på landsbygda i Kina.

8. Dette sikter til bevegelsen for å korrigere arbeidsstilen som blei gjennomført i Kinas Kommunistiske Parti i 1942—43. Den gikk ut på å bekjempe subjektivismen, sekteris-

men og den klisjéprega skrivestilen. Under ledelse av kamerat Mao Tsetung fulgte denne korrigeringsbevegelsen prinsippene om å «lære av tidligere feil for å unngå feil i framtida, og helbrede sjukdommen for å redde pasienten» og «rydde opp i tenkinga til kamerater som har gjort feil, og forene oss med dem». Bevegelsen korrigerte «venstre»- og høyrefeilene som hadde forekommet ved ulike høve i historia til partiet ved å bruke metoden med kritikk og sjølkritikk og trenge ned til de ideologiske røttene til disse feilene. Den høyna det ideologiske nivået til de breie rekkene av partikadrer betraktelig og bidro sterkt til å samordne tenkinga i partiet på grunnlag av marxismen-leninismen. På det viset førte den til stor grad av enhet i hele partiet.

9. I begynnelsen av folkets frigjøringskrig innbilte noen demokratiske personer seg at de kunne finne en såkalt tredje veg, som var forskjellig fra både Kuomintang-diktaturet til storgodseierne og storborgerskapet og folkets demokratiske diktatur under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti. Den tredje vegen var i virkeligheten vegen med borgerskaps diktatur etter britisk og amerikansk mønster.

10. Informasjonskontoret til kommunistpartiene og arbeiderpartiene blei oppretta på et møte som blei holdt i september 1947 i Warszawa i Polen av representanter for kommunistpartiene og arbeiderpartiene i Bulgaria, Romania, Ungarn, Polen, Sovjetunionen, Frankrike, Tsjekkoslovakia, Italia og Jugoslavia. Seinere, på et møte i Romania i juni 1948, kunngjorde kontoret at Jugoslavias Kommunistiske Parti var ekskludert fordi det holdt fast på det anti-marxist-leninistiske standpunktet sitt og inntok ei fiendtlig holdning til Sovjetunionen og den sosialistiske leiren. Oppfordringa fra informasjonskontoret til verdens folk om å reise seg til kamp mot den imperialistiske planen om å legge verden i lenker, som kamerat Mao Tsetung nevner her, var «Erklæring om den internasjonale situasjonen», som blei vedtatt på møtet til informasjonskontoret i september 1947.

OM INNFORINGA AV ET RAPPORTSYSTEM

7. januar 1948

Sentralkomiteen trenger opplysninger i tide slik at den kan hjelpe alle områder — på forskudd eller etterskudd — til å hindre feil eller gjøre færre feil og vinne enda større seirer i den revolusjonære krigen. Derfor blir dette rapportsystemet innført fra og med i år:

1. Sekretæren for hvert byrå eller underbyrå i sentralkomiteen har ansvar for å legge fram en oppsummeringsrapport for sentralkomiteen og dens formann annenhver måned (som sekretæren har skrevet sjøl, og ikke assistentene hans). Rapporten skal omfatte virksomheten på det militære og politiske området, jordreformen, konsolideringa av partiet, økonomien, propagandaen og kulturen, problemene og tendensene som har oppstått innafor denne virksomheten og metodene for å behandle dem. Hver rapport bør være på om lag tusen ord, og de må

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Det rapportsystemet som blei fastsatt i direktivet, betydde ei videreutvikling under nye vilkår av den lange kampen til sentralkomiteen for å forsvare den demokratiske sentralismen besluttomt og bekjempe tendenser til anarki og mangel på disiplin. Problemet var særskilt viktig på denne tida fordi den revolusjonære situasjonen hadde utvikla seg voldsomt. Mange frigjorte områder var blitt knytta sammen, mange byer var blitt eller sto i ferd med å bli frigjort, Folkets frigjøringshær var blitt en mer regulær hær, folkets frigjøringskrig var blitt en mer regulær krig og seieren var i sikte over hele landet. Denne situasjonen krevde at partiet raskt måtte overvinne alle former for anarki og mangel på disiplin som fans i partiet og hæren, og konsentrere all makt som måtte og kunne sentraliseres, i sentralkomiteen. Innføringa av et strengt rapportsystem var et viktig tiltak fra partiet for å nå dette målet. Når det gjelder dette spørsmålet, se også «Arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet i 1948», avsnitt VI, s. 247 og «Om septembermøtet — rundskriv fra sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti», punkt 4, s. 262 i denne boka.

ikke være på mer enn to tusen, bortsett fra i særskilte tilfeller. Hvis ikke alle spørsmåla kan bli behandla i én rapport, skal resten være med i den neste rapporten. Den første rapporten konsentrerer seg om bestemte spørsmål og kommer bare så vidt inn på resten, mens den neste rapporten konsentrerer seg om disse spørsmåla og bare så vidt kommer inn på dem som blei behandla i den forrige rapporten. Denne oppsummeringsrapporten må begrense seg til det som er viktig og være skrevet i en knapp stil, og den må peke på problemene og de omstridte spørsmåla. Den bør skrives og telegraferes i begynnelsen av hver ulike måned. Dette skal være den regelmessige rapporten og forespørselen om instruksjer som sekretæren i hvert byrå eller underbyrå personlig har ansvar for å legge fram for sentralkomiteen og dens formann. Når sekretæren er ved fronten og leder militære operasjoner, skal han i tillegg til å legge fram sine egne rapporter, gi den fungerende sekretæren eller vise-sekretæren fullmakt til å rapportere om virksomheten i områdene bak fronten. I tillegg til dette skal byråene og underbyråene som før legge fram rapporter og forespørsler om instruksjer for sentralkomiteen når det skjer noe spesielt.

Grunnen til at vi innfører dette systemet med regelmessige politiske oppsummeringsrapporter og forespørsler om instruksjer, er at det etter den sjuende nasjonale kongressen til partiet fortsatt fins en del kamerater (ikke alle) i byråene og underbyråene som ikke skjønner at det er nødvendig og viktig å legge fram rapporter for sentralkomiteen og be om instruksjer på forskudd eller etterskudd eller som bare sender rapporter og forespørsler om instruksjer når det gjelder tekniske spørsmål. Følgen av dette er at sentralkomiteen ikke er klar over eller ikke har full oversikt over de viktigste politiske tiltaka og linjene deres (det dreier seg ikke om dem som er av underordna betydning eller har teknisk karakter). Derfor har det skjedd visse ting som vi ikke kan bøte på, som det er vanskelig å bøte på, eller som kan bøtes på, men som alt har ført til tap. De byråene og underbyråene som har bedt om instruksjer på forskudd og sendt rapporter på etterskudd, har unngått eller lidd mindre tap. Fra og med i år må de ledende organene på alle nivåer i partiet rette på denne dårlige vanen med å verken be de høyere organene om instruksjer på forskudd eller sende rapporter etterpå. Byråene og underbyråene er organer som er oppretta av sentralkomiteen. De skal gjennomføre de oppgavene de er blitt pålagt, på vegne av sentralkomiteen. Derfor må de holde så nær kontakt med sentralkomiteen

som mulig. Distrikts- og provinspartikomiteer må også ha nær kontakt med byråene og underbyråene i sentralkomiteen. På et tidspunkt da revolusjonen har gått inn i en periode med et nytt oppsving, er det helt nødvendig å styrke disse kontaktene.

2. Fra i år må også sjefen for feltarméer og militærområder legge fram politiske oppsummeringsrapporter og forespørsler om instruksjoner annenhver måned. Dette kommer i tillegg til at de i samsvar med tidligere vedtak har plikt til å legge fram rapporter og forespørsler om instruksjoner om retningslinjer for operasjonene når det er nødvendig, og til å legge fram månedlige rapporter om seirer og tap i kamp, hvor mye ammunisjon de har brukt og den faktiske styrken til troppene deres. De politiske rapportene må omfatte disiplinen til styrkene, levekåra deres, moralen til offiserer og menige; alle avvik som har oppstått blant offiserer og menige, og metodene for å overvinne disse avvikene; framsteg eller tilbakesteg i teknikk og taktikk; de sterke og svake punktene til fiendestyrkene og om moralen deres er høy eller lav; det politiske arbeidet til hæren vår, hvordan den gjennomfører jordpolitikken, politikken i byene og politikken overfor fanger, og metoder for å overvinne avvik fra politikken på disse områdene; forholdet mellom hæren og folket og strømningene i ulike lag av folket. Disse rapportene skal være like lange, skrives på samme måte og sendes på samme tidspunkt som det som er bestemt for rapportene fra byråene og underbyråene i sentralkomiteen. Hvis det pågår heftige kamper når en rapport skal sendes (det vil si i begynnelsen av hver ulike måned), kan den framskyndes eller utsettes et par dager, men da må en oppgi grunnen til det. Avsnittet som tar for seg det politiske arbeidet, er det sjefen for den politiske avdelinga i hæren som skal utarbeide. Deretter skal den militære sjefen og den politiske kommisæren granske og korrigere den, og så skal alle tre undertegne den. Disse rapportene må bli telegrafert til formannen i militærkommisjonen i partiet. Vi trenger disse politiske oppsummeringsrapportene av samme grunn som vi trenger slike rapporter fra byråene og underbyråene.

NOEN VIKTIGE SPØRSMÅL I POLITIKKEN TIL PARTIET NÅ

18. januar 1948

I. KAMPEN MOT FEILAKTIGE TENDENSER INNAFOR PARTIET

Bekjemp all overvurdering av fiendens styrke. For eksempel frykt for USA-imperialismen, frykt for å føre krigen inn på Kuomintang-områdene, frykt for å utslette det komprador-føydale systemet, for å fordele jorda til godseierne og beslaglegge byråkratkapitalen, frykt for en langvarig krig, og så videre. Alt dette er feilaktig. Imperialismen over hele verden og styret til den reaksjonære Chiang Kai-shek-klikken i Kina har allerede råtna opp. De har ikke noen framtid. Vi har grunn til å forakte dem, og vi er sikre og visse på at vi kommer til å slå alle de innenlandske og utenlandske fiendene til det kinesiske folket. Men i hver enkelt situasjon, hver konkret kamp (militær, politisk, økonomisk eller ideologisk) må vi aldri ta fienden lett. Vi må tvert om ta fienden alvorlig og kaste alle krefter inn i kampen. Det er bare på den måten vi kan vinne seirer. Samtidig som vi med rette peker på at vi må ta fienden lett strategisk, når det gjelder situasjonen som helhet, må vi aldri ta fienden lett i noen enkelt situasjon, i noen konkret kamp. Hvis vi overvurderer styrken til fienden når det gjelder situasjonen som helhet, og av den grunn ikke tør knuse han, ikke tør seire, gjør vi en høyreopportunistisk feil. Hvis vi ikke er forsiktige når det gjelder hver enkelt situasjon, hvert konkrete problem, og ikke studerer krigskunst

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Se note til overskrifta «Situasjonen nå og våre oppgaver», s. 154 i denne boka.

grundig og blir bedre til å slåss, ikke kaster alle krefter inn i kampen og ikke legger vekt på å vinne over til oss alle forbundsfeller som vi må vinne (mellombønder, små sjølstendige handverkere og kjøpmenn, mellomborgerskapet, studenter, lærere, professorer og vanlige intellektuelle, vanlige statsansatte, folk i frie yrker og opplyste storfolk), gjør vi en «venstre»-opportunistisk feil.

For å bekjempe «venstre»- og høyreavvik innafor partiet må vi utforme politikken vår i samsvar med de konkrete forholda. For eksempel må hæren være på vakt mot «venstre»-avvik i seierstider og mot høyreavvik i nederlagstider eller når vi ikke klarer å vinne mange slag. Under jordreformen må vi bekjempe høyreavvik der hvor massene ikke er virkelig mobilisert ennå og kampen ikke har utvikla seg, og vi må være på vakt mot «venstre»-avvik der hvor massene virkelig er mobilisert og kampen er utvikla allerede.

II. NOEN KONKRETE POLITISKE PROBLEMER I SAMBAND MED JORDREFORMEN OG MASSEBEVEGELSENE

1. Vi må sette interessene til fattigbøndene og landarbeiderne og fattigbondeforbunda si rolle som fortropp i første rekke. Partiet må sette i gang jordreformen gjennom fattigbøndene og landarbeiderne, og sette dem i stand til å spille rolla som fortropp i bondelaga og maktorgane i områdene på landsbygda. Rolla som fortropp består i å smi enheten med mellombøndene for felles handling, og ikke i å skyve mellombøndene til side og monopolisere arbeidet. Stillinga til mellombøndene er særskilt viktig i de gamle frigjorte områdene, der mellombøndene er i flertall og fattigbøndene og landarbeiderne i mindretall. Parolen «fattigbøndene og landarbeiderne erobrer landet og skal styre det» er feilaktig. I landsbyene er det landarbeiderne, fattigbøndene, mellombøndene og andre arbeidende mennesker som slutter seg sammen under det kinesiske kommunistpartiets ledelse og erobrer landet, og det er de som skal styre det. Det er ikke bare fattigbøndene og landarbeiderne som erobrer landet og skal styre det. I landet som helhet er det arbeiderne, bøndene (også de nye rikbøndene), de små sjølstendige handverkerne og handelsmennene, de små og mellomstore kapitaliste-

ne som blir undertrykt og skadd av de reaksjonære kreftene, studentene, lærerne, professorene og vanlige intellektuelle, folk i frie yrker, de opplyste storfolka, de vanlige statsansatte, de undertrykte minoritetsnasjonalitetene og utenlandskineserne som slutter seg sammen under ledelse av arbeiderklassen (gjennom kommunistpartiet) og erobrer landet, og det er de som skal styre det. Det er ikke bare en del av folket som erobrer landet og skal styre det.

2. Vi må unngå all eventyrpolitikk overfor mellombøndene. I de tilfellene vi har bestemt klassetilhørigheten til mellombønder og personer fra andre samfunnslag galt, må vi absolutt rette på dette, og gi dem tilbake alt som er tatt fra dem og fordelt så sant det er mulig. Vi må korrigere tendensen til å nekte mellombøndene å bli bonderepresentanter og stenge dem ute fra bondekomiteene, og tendensen til å sette dem opp mot fattigbøndene og landarbeiderne under kampen for å gjennomføre jordreformen. Bønder som får inntekt gjennom utbytting må bli rekna som mellombønder hvis denne inntekta utgjør mindre enn 25 prosent av den samla inntekta deres, og som rikbønder hvis den utgjør mer.¹ Jorda til velstående mellombønder må ikke bli fördelt uten at eierne er enige i det.

3. Vi må unngå all eventyrpolitikk overfor de mellomstore og små fabrikantene og kjøpmennene. Den politikken som vi førte i de frigjorte områdene tidligere, med å verne og oppmuntre utvikling av privat industri og handel som var til gagn for nasjonaløkonomien, var riktig og må fortsette i framtida. Politikken med å oppmuntre godseiere og rikbønder til å gå over til industri og handel, som vi førte i den perioden vi satte ned landskylda og lånerentene, var også riktig. Det er galt å se på slik overgang som et «skalkeskjul» og av den grunn gå mot det og beslaglegge og fordele eiendom som er overført på denne måten. Allment sett må vi verne industri- og handelsforetaka til godseiere og rikbønder. De eneste industri- og handelsforetaka vi kan beslaglegge, er foretaka til byråkratkapitalister og virkelig kontrarevolusjonære lokale tyranner. Av de industri- og handelsforetaka som må beslaglegges, må drifta av dem som gagnar nasjonaløkonomien fortsette etter at staten og folket har overtatt dem. Vi må ikke tillate at de blir oppløst eller lagt ned. Omsetningsskatten for industri- og handelsforetak som gagnar nasjonaløkonomien, må ikke være så høy at den hindrer utviklinga deres. I alle offentlige foretak må administrasjonen og fagforeninga opprette en felles driftskomite for å styrke ledelsen av drifta slik

at en kan minske kostnadene, øke produksjonen og ta omsyn til både offentlige og private interesser. Privatkapitalistiske foretak må også prøve denne metoden for å minske kostnadene, øke produksjonen og gagne både arbeid og kapital. Levekåra til arbeiderne må bli rimelig forbedra, men unngå altfor høye lønninger og store fordeler.

4. Vi må unngå all eventyrpolitikk overfor studenter, lærere, profesorer, vitenskapsfolk, kunstnere og vanlige intellektuelle. Erfaringene fra studentbevegelser og revolusjonære kamper i Kina har bevist at det overveldende flertallet av disse gruppene kan være med i revolusjonen eller holde seg nøytrale. De hardnakka kontrarevolusjonære er et ørlite mindretall. Derfor må partiet innta ei forsiktig holdning til studenter, lærere, professorer, vitenskapsfolk, kunstnere og vanlige intellektuelle. Vi må forene oss med dem, skolere dem og gi hver enkelt ei stilling han er skikka til. Det er bare et lite fåtall hardnakka kontra-revolusjonære blant dem, og overfor dem må vi bruke masselinja og gi dem det de fortjener.

5. Spørsmålet om de opplyste storfolka. Samarbeidet mellom partiet vårt og de opplyste storfolka i maktorganene (folkeforsamlingene og styringsorganene) i de frigjorte områdene under motstandskrigen mot Japan var helt nødvendig, og det var også framgangsrikt. Hvis det ikke står i vegen for jordreformen, må vi ta hensyn til de opplyste storfolka som gikk gjennom strabaser og prøvelser sammen med partiet vårt og virkelig ga oss hjelp. Her må vi vurdere konkret fra sak til sak. De som er dyktige og temmelig bra politisk må få bli i styringsorganene på høyere nivåer og få passende arbeid. De som er ganske bra politisk, men ikke dyktige, må bli sikra et levebrød. Når det gjelder dem som har godseier- eller rikbondetakgrunn, men som folket ikke har en djup motvilje mot, så skal den føydale jordeiendommen deres og annen føydal eiendom fordeles i samsvar med jordloven. Men vi må sørge for at de ikke blir skyteskiver i massekamper. De som har sneket seg inn i styringsorganene våre, og som i virkeligheten alltid har vært dårlige elementer, som aldri kan bli til noen nytte for folket, og som de breie massene hater glødende, skal overleveres til folkeidomstolene og dømmes og straffes akkurat som de lokale tyrannene.

6. Vi må skille mellom de nye rikbøndene og de gamle rikbøndene.² Den oppmuntringa vi ga nye rikbønder og velstående mellombønder i den perioden vi satte ned landskylda og lånerentene, viste seg å være virkningsfull når det gjaldt å berolige mellombøndene og utvikle jord-

bruksproduksjonen i de frigjorte områdene. Når vi har gjennomført lik fordeling av jorda, må vi oppfordre bøndene til å utvikle produksjonen slik at de får godt med mat og klær, og vi må rå dem til å opprette organisasjoner for gjensidig hjelp og kooperasjon i jordbruket, som for eksempel arbeidsutvekslingslag, lag for gjensidig hjelp og arbeidsutvekslingsgrupper.³ Når vi gjennomfører lik fordeling av jorda, må vi behandle de nye rikbøndene i de gamle frigjorte områdene på samme måte som de velstående mellombøndene, og vi må ikke fordele jorda deres hvis ikke eierne går med på det.

7. Nå kan vi endre klassetilhørigheten til en del av de godseierne og rikbøndene i de gamle frigjorte områdene som endra levemåte i den perioden vi satte ned landskylda og lånerentene, slik at den tilsvarende levekåra deres i dag. Dette gjelder de godseierne som har gjort fysisk arbeid i fem år eller mer og de rikbøndene som i tre år eller mer har levd under vilkår som tilsvarende vilkår til mellombønder eller fattigbønder. Men det er ei forutsetning at de har oppført seg bra. De som fortsatt har mye overskuddseiendom (ikke lite), må gi fra seg overskuddet i samsvar med krava fra bøndene.

8. Kjernen i jordreformen er lik fordeling av føydalklassenes jord og det de eier av korn, husdyr og jordbruksredskaper (rikbønder gir bare fra seg overskuddseiendommen sin). Vi må ikke legge for stor vekt på kampen for å få tak i nedgravde rikdommer⁴, og vi må framfor alt ikke bruke for mye tid på dette slik at det forstyrrer det viktigste arbeidet.

9. Ved behandlinga av godseierne og rikbønder må vi skille mellom dem i samsvar med Utkast til jordlov.

10. Innafor ramma av prinsippet om lik fordeling av jord må vi også skille mellom store, mellomstore og små godseiere, og mellom de godseierne og rikbøndene som er lokale tyranner, og de som ikke er det.

11. Det fins en handfull erkeforbrytere som virkelig er skyldige i grusomme forbrytelser. Etter at de har fått saka si grundig prøvd for folkedomstolene og blitt dømt, og de rette styringsorganene (komiteer organisert av lokale maktorganer på fylkes- eller underdistriktsnivå) har godkjent dommene, er det helt nødvendig å skyte dem og kunngjøre at de er blitt henretta, for revolusjonær orden krever det. Dette er ei side av saka. Den andre sida er at vi må gå hardt inn for færre henrettelser, og vi må strengt forby vilkårlige henrettelser. Det er helt galt å

gå inn for flere henrettelser og vilkårlige henrettelser. Det ville bare føre til at partiet skusla bort sympati, fjerna seg fra massene og blei stående aleine. Vi må samvittighetsfullt gjennomføre prinsippet om at folkedomstolene skal føre rettssaker og dømme. Det er ei kampform som er fastsatt i Utkast til jordlov, og det er et mektig våpen i hendene på bondemassene for å slå til mot de verste elementene blant godseierne og rikbøndene. Dermed unngår vi også at folk blir jult opp og henretta vilkårlig. Når tida er inne (når kampen om jorda har nådd høydepunktet) må vi lære massene hva som er de langsiktige interessene deres — å se på de godseierne og rikbøndene som ikke fortsetter med å sabotere krigsinnsatsen og jordreformen og som teller titalls millioner i landet som helhet (hele 36 millioner av befolkninga på landsbygda på 360 millioner) som en arbeidsstyrke for landet som må skånes og omskoleres. Oppgava vår er å avskaffe det føydale systemet, å utslette godseierne som klasse, ikke som enkeltpersoner. I samsvar med jordloven må vi gi dem produksjonsmidler og midler til å forsørge seg, men ikke mer enn vi gir bøndene.

12. Vi må kritisere og føre kamp mot de kadrene og partimedlemmene som har gjort alvorlige feil, og de dårlige elementene i arbeider- og bondemassene. Under slik kritikk og kamp må vi overtale massene til å bruke riktige metoder og former og la være å bruke hardhendte metoder. Dette er ei side av saka. Den andre sida er at vi må få disse kadrene, partimedlemmene og dårlige elementene til å love at de ikke skal hevne seg på massene. Vi må gjøre kjent at massene ikke bare har rett til å kritisere dem fritt, men også har rett til å avsette dem fra stillingene deres når det er nødvendig, eller foreslå at de blir avsatt, og at de har rett til å foreslå at de blir ekskludert fra partiet og til og med rett til å overlevere de verste elementene til folkedomstolene slik at de kan stilles for retten og straffes.

III. SPØRSMÅLET OM STATSMAKTA

1. Den nydemokratiske statsmakta er den anti-imperialistiske og anti-føydale statsmakta til folkemassene under ledelse av arbeiderklassen. Her omfatter folkemassene arbeiderklassen, bøndene, småborgerskapet i byene og det nasjonale borgerskapet som blir undertrykt og

skadd av imperialismen og det reaksjonære Kuomintang-regimet og de klassene det representerer, nemlig byråkratkapitalistklassen (storborgerskapet) og godseierklassen. Den viktigste delen av massene er arbeiderne, bøndene (soldater er i hovedsak bønder i uniform) og andre arbeidende mennesker. Folkemassene skaper sin egen stat (Folkerepublikken Kina) og oppretter ei regjering (den sentrale regjeringa i Folkerepublikken Kina) som skal representere denne staten. Gjennom fortroppen sin, Kinas Kommunistiske Parti, utøver arbeiderklassen ledelsen i denne staten som tilhører folkemassene, og i regjeringa. De fiendene som denne folkerepublikken og regjeringa bekjemper, er den utenlandske imperialismen, de reaksjonære i Kuomintang og de klassene de representerer — byråkratkapitalistklassen og godseierklassen.

2. Organene for statsmakta i Folkerepublikken Kina er folkekongressene på forskjellige nivåer og de maktorganene som disse kongressene velger.

3. På landsbygda kan og må vi i denne perioden rette oss etter krava fra bøndene om å kalle sammen bondemøter i landsbyene for å velge maktorganer for landsbyene og bondekongresser i distriktene for å velge maktorganer for distriktene. Maktorganene på eller over fylkes- eller byfylkenivå representerer ikke bare bøndene på landsbygda, men også folk fra alle lag og alle yrker i tettstedene, fylkeshovedstedene, provinshovedstedene og de store industri- og handelsbyene. Derfor må vi kalle sammen folkekongresser på fylkes-, byfylkes-, provins- og grenseområdenivå for å velge maktorganer for disse nivåene. I framtida, når revolusjonen har seira over hele landet, må den sentrale regjeringa og de lokale maktorganene på alle nivåer velges av folkekongresser på tilsvarende nivåer.

IV. SPØRSMÅLET OM FORHOLDET MELLOM DEM SOM LEDER OG DEM SOM BLIR LEDA I DEN REVOLUSJONÆRE ENHETSFRONTEN

Det er to vilkår som må til for at den ledende klassen og det ledende partiet kan utøve ledelsen over de klassene, samfunnslaga, politiske partiene og folkeorganisasjonene som blir leda:

a) De må få dem som blir leda (forbundsfellene) til å kjempe besluttosomt mot den felles fienden og vinne seirer.

b) De må skaffe dem som blir leda materielle goder, eller i det minste ikke skade interessene deres, og samtidig skolere dem politisk.

Hvis disse to vilkåra eller ett av dem mangler, kan ikke ledelsen sikres. La oss ta et eksempel. For å lede mellombøndene må kommunistpartiet få dem til å kjempe besluttosomt sammen med oss mot føydalklassene og vinne seirer (knuse de væpna styrkene til godseierne og dele opp jorda deres). Hvis det ikke blir ført besluttosom kamp, eller hvis det blir ført kamp, men ikke vunnet seirer, kommer mellombøndene til å vakle. Videre må vi gi en del av jorda til godseierne og andre deler av eiendommen deres til de mellombøndene som er forholdsvis fattige, og vi må ikke skade interessene til de velstående mellombøndene. I bondelag og maktorganer for landsbyen og distriktet må vi trekke aktivister blant mellombøndene med i arbeidet og gi dem en passende representasjon (for eksempel en tredjedel av komited medlemmene). Ikke gjør feil når klassetilhørigheten til mellombønder bestemmes, og vær rettferdige overfor dem når det gjelder jordskatt og sivil krigstjeneste. Skoler samtidig mellombøndene politisk. Hvis vi ikke gjør alt dette, kommer vi til å miste støtta fra mellombøndene. I byene må arbeiderklassen og kommunistpartiet oppfylle de samme vilkåra for å kunne lede mellomborgerskapet, de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene som blir undertrykt og skadd av de reaksjonære kreftene.

NOTER

1. Når det gjelder kriteriene for å bestemme klassetilhørigheten i områdene på landsbygda, se Mao Tsetung, «Hvordan skal vi skille mellom klassene på landsbygda?», *Verker i utvalg* bind 1, Forlaget Oktober 1978, s. 140 — 142 og Mao Tsetung, «Den kinesiske revolusjonen og det kinesiske kommunistpartiet», *Verker i utvalg* bind 2, Forlaget Oktober 1979, s. 310 — 312.

2. De nye rikbøndene var de som hadde utvikla seg fra mellombønder eller fattigbønder i de revolusjonære baseområdene. De gamle rikbøndene var de som hadde vært rikbønder allerede før de revolusjonære baseområdene blei oppretta. De gamle rikbøndene

var allment sett og i stor grad føydale og halvføydale utbyttere. Se «Situasjonen nå og våre oppgaver», note 6, s. 173 i denne boka.

3. Arbeidsutvekslingslag og arbeidsutvekslingsgrupper var organisasjoner for gjensidig hjelp og kooperasjon i jordbruket. «Arbeidsutveksling» var et middel bøndene brukte for å fordele arbeidskraft seg imellom, og det kom til uttrykk i slike former som bytte av dagsverk pr. mann mot dagsverk pr. mann, dagsverk pr. okse mot dagsverk pr. okse og dagsverk pr. mann mot dagsverk pr. okse. Bønder som blei med i arbeidsutvekslingslag bidro med arbeidskraft eller trekkdyr for å dyrke jorda til hver medlemsfamilie etter tur eller kollektivt. Når regnskapet blei gjort opp, blei dagsverk satt som bytteenhet. De som hadde bidratt med flere dagsverk pr. mann eller trekkdyr enn andre, fikk betalt for forskjellen av dem som hadde bidratt med færre dagsverk.

4. Dette sikter til verdisaker som godseierne hadde gravd ned.

DEN DEMOKRATISKE BEVEGELSEN I HÆREN

30. januar 1948

Linja for politisk arbeid i hærenhetene våre er å reise de menige, befal-let og alt arbeidende personell i fullt monn for å nå tre hovedmål gjen-nom en demokratisk bevegelse under sentralisert ledelse. Disse hoved-måla er: størst mulig politisk enhet, bedre levkår og bedre militær tek-nikk og taktikk. De tre kontrollene og de tre forbedringene¹ blir nå gjennomført med entusiasme i hærenhetene våre, for at vi skal nå de to første av disse måla gjennom metodene med politisk og økonomisk demokrati.

Økonomisk demokrati betyr at soldatenes valgte representanter blir sikra retten til å hjelpe (men ikke gå utenom) kompaniledelsen i for-valtninga av kompaniets forsyninger og messe.

Militært demokrati betyr gjensidig rettleiing mellom offiserer og me-nige og blant soldatene sjøl i opplæringsperioden. I perioder med strid må kompaniene ved fronten holde store og små møter av ulike slag. Etter anvisning fra kompaniledelsen må de menige reises til diskusjon om hvordan vi skal angripe og erobre fiendtlige stillinger og hvordan vi skal løse andre kampoopp-gaver. Når striden varer i flere dager, må vi holde flere slike møter. Denne forma for militært demokrati blei prak-tisert med stort hell i slaget om Panlung² i Nord-Shensi og i slaget om Shihchiachuang³ i området Shansi-Chahar-Hopei. Det er bevist at dette bare kan gjøre godt og ikke noen som helst skade.

De menige skal ha rett til å avsløre feilene og ugjerningene til dårlige elementer blant kadrene. Vi må ha tillit til at soldatene vil sette pris på

Dette interne partidirektivet blei utarbeidd av kamerat Mao Tsetung for den revolusjo-nære militærkommisjonen i sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

alle bra og ganske bra kadrer. Når det er nødvendig bør soldatene desuten ha rett til å innstille dem de har tillit til fra sine egne rekker, til underordna kaderposter. Disse skal utnevnes av høyere instanser. Når det er akutt mangel på lavere kadrer, er denne forma for innstilling svært nyttig. Det skal ikke være regelen, men bare gjøres når det er nødvendig.

NOTER

1. «De tre kontrollene» og «tre forbedringene» var en viktig bevegelse for å konsolidere partiet og skolere hæren ideologisk. Partiet vårt gjennomførte den i samband med jordreformen under folkets frigjøringskrig. I distriktene betydde «de tre kontrollene» kontroll av klassebakgrunn, ideologi og arbeidsstil. I de væpna enhetene gikk kontrollene på klassebakgrunn, arbeidsinnsats og kampvilje. «De tre forbedringene» betydde organisatorisk konsolidering, ideologisk skolering og korrigering av arbeidsstilen.

2. Panlung, nordøst for Yen-an, var en by der Folkets frigjøringshær i nordvest omringa og utsletta over 6 700 Kuomintang-soldater under kommando av Hu Tsung-nan i mai 1947.

3. Shihchiachuang blei frigjort av enheter fra Folkets frigjøringshær i grenseområdet mellom Shansi, Chahar og Hopei den 12. november 1947. Fiendegarnisonen på mer enn 24 000 mann blei fullstendig utradert. Det var den første viktige byen Folkets frigjøringshær frigjorde i Nord-Kina.

ULIK SLAGS TAKTIKK FOR Å GJENNOMFØRE JORDLOVEN I ULIKE OMRÅDER

3. februar 1948

Når vi gjennomfører jordloven er det nødvendig å skille mellom tre slags områder og bruke forskjellig slags taktikk for hvert av dem.

1. Gamle frigjorte områder som blei oppretta før japanerne overga seg. I disse områdene blei jorda stort sett fordelt for lenge sia, og her trengs det bare små justeringer enkelte steder. I disse områdene må vi konsentrere arbeidet om å skolere og konsolidere rekkene i partiet og løse motsigelsene mellom partiet og massene ved hjelp av felles innsats fra partimedlemmer og folk som ikke er med i partiet, i samsvar med erfaringene fra Pingshan fylke.¹ Oppgava i disse gamle frigjorte områdene er ikke å fordele jorda for andre gang i samsvar med jordloven eller kunstig og vilkårlig organisere fattigbondeforbund for å lede bondelaga, men å organisere fattigbondegrupper innafor bondelaga. Aktivister i disse gruppene kan ha ledende stillinger i bondelaga og de politiske maktorganene i områdene på landsbygda, men det må ikke bli gjort til regel at slike stillinger skal gå til fattigbøndene, slik at mellombøndene blir utelukka. I disse områdene må de ledende stillingene i bondelaga og de politiske maktorganene gå til de aktivistene blant fattig- og mellombøndene som tenker riktig og handler rettferdig. Det store flertallet fattigbønder i disse områdene har utvikla seg til mellombønder, og i dag utgjør mellombøndene hovedmassen av befolkninga på landsbygda. Derfor må vi trekke aktivistene blant mellombøndene med i ledelsen i disse delene av landsbygda.

2. Områder som blei frigjort i tida fra japanerne overga seg til den allmenne motoffensiven, det vil si de to åra fra september 1945 til au-

gust 1947. Disse områdene utgjør i dag størstedelen av de frigjorte områdene og kan kalles halvgamle frigjorte områder. I disse områdene har kampen de siste to åra for å gjøre opp regnskapet og gjennomføringa av «4. mai-direktivet»² høyna det politiske bevissthetsnivået til massene og graden av organisering betraktelig, og de første stega for å løse jordspørsmålet er alt tatt. Men den politiske bevisstheten og organiseringa av massene har ikke nådd et høyt nivå ennå, og jordspørsmålet er ikke løst fullstendig. I disse områdene kan jordloven settes ut i livet fullt ut, og der må fordelinga av jorda gjennomføres fullstendig og overalt. Hvis det ikke blir gjort ordentlig første gangen, må vi være forberedt på ei ny fordeling med en eller to kontroller etterpå. I disse områdene er mellombøndene i mindretall, og de inntar ei vente og seholdning. Fattigbøndene er i flertall og presser på for å få jord. Derfor må det organiseres fattigbondeforbund, og den ledende stillinga deres i bondelaga og de politiske maktorganene i områdene på landsbygda må bli sikra.

3. Områder som er frigjort nylig, etter den allmenne motoffensiven. I disse områdene er ikke massene mobilisert ennå, Kuomintang, gods-eierne og rikbøndene har fortsatt stor innflytelse, og vi har ikke slått rot på alle områder ennå. Derfor må vi ikke prøve å gjennomføre jordloven med ett slag, men gjøre det i to stadier. Det første stadiet består i å holde rikbøndene nøytrale og rette slaga bare mot godseierne. Dette stadiet må deles inn i flere trinn, nemlig propaganda, foreløpig organisering, fordeling av den rørlige eiendommen³ til storgodseierne, fordeling av jorda til de store og mellomstore godseierne samtidig som en tar et visst hensyn til de små godseierne, og endelig fordeling av jorda til godseierklassen. I dette stadiet må fattigbondeforbunda organiseres som ryggraden i ledelsen, og det kan også organiseres bondelag der fattigbøndene utgjør hovedmassen. Det andre stadiet består i å fordele den jorda som rikbøndene leier ut, overskuddsjorda⁴ og en del av den andre eiendommen deres, og fordele den delen av jorda til godseierne som ikke blei fordelt ordentlig i det første stadiet. Det første stadiet skal ta om lag to år, det andre ett år. Hastverk fører avgjort ikke fram. Jordreformen og konsolideringa av partiet i de gamle og halvgamle frigjorte områdene skal også ta tre år (fra og med januar i år). Heller ikke her vil hastverk føre fram.

NOTER

1. Pingshan fylke ligger i den vestlige delen av Hopei-provinsen, som den gangen var en del av det frigjorte området Shansi-Chahar-Hopei. Erfaringene fra Pingshan som er nevnt her, besto i å innby folk som ikke var med i partiet til å være med på partimøter for å hjelpe til med å konsolidere grunnorganisasjonene i partiet i områdene på landsbygda under jordreformen.
2. Dette sikter til «Direktiv om jordspørsmålet», som sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti sendte ut 4. mai 1946. Se «Oppsummering etter tre måneder», note 4, s. 115 i denne boka.
3. Med «rørlig eiendom» menes korn, penger, klær, osv.
4. Se «Situasjonen nå og våre oppgaver», note 6, s. 173 i denne boka.

KORRIGER «VENSTRE»-FEIL I PROPAGANDAEN FOR JORDREFORMEN

11. februar 1948

De siste par månedene har nyhetsbyrået og avisene våre på en god del steder trykt mange uholdbare meldinger og artikler som inneholder «venstre»-feil, uten å vurdere og analysere dem. Her er noen eksempler.

1. De propaganderte ikke for-linja med å støtte seg på fattigbøndene og landarbeiderne og forene seg fast med mellombøndene for å avskaffe føydalsystemet. Isteden propaganderte de ensidig for ei fattigbonde-landarbeider-linje. De propaganderte ikke for det synet at proletariatet skal forene seg med alle arbeidende mennesker og andre undertrykte, det nasjonale borgerskapet, de intellektuelle og andre patrioter (deriblant de opplyste storfolka, som ikke går mot jordreformen) for å knuse herredømmet til imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen og opprette Folkerepublikken Kina og ei demokratisk folkeregjering. Isteden propaganderte de ensidig for det synet at fattigbøndene og landarbeiderne erobrer landet og skal styre det, eller at den demokratiske regjeringa bare skal være ei bonderegjering, eller at den demokratiske regjeringa bare skal høre på arbeiderne, fattigbøndene og landarbeiderne. De sa ikke noe som helst om mellombøndene, de sjølstendige handverkerne, det nasjonale borgerskapet og de intellektuelle. Dette er en alvorlig prinsippfeil. Likevel har nyhetsbyrået, avisene og radiostasjonene våre spredt slike meldinger, og noen steder har ikke propagandaavdelingene i partikomiteene meldt fra om disse feilene til høyere organer. Sjøl om det ikke har vært utbredt, har slik pro-

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

paganda forekommet ganske ofte de siste par månedene, og den har skapt en atmosfære der folk er blitt villeda til å tru at denne propagandaen kanskje var riktig og uttrykte ideene til ledelsen. Og det gikk enda lenger: Da radiostasjonen i Nord-Shensi kringkasta noen feilaktige meldinger, trudde folk at dette var synspunkter sentralkomiteen gikk inn for.

2. I spørsmålet om konsolideringa av partiet har det i en del områder ikke vært drevet kraftig nok propagandaarbeid mot å ikke ta omsyn til klassebakgrunn eller mot å bare ta omsyn til klassebakgrunn. Det har til og med forekommet feilaktig propaganda som går inn for å ta omsyn bare til klassebakgrunn.

3. I spørsmålet om jordreformen har en i noen områder drevet god propaganda både mot nøling og ubesindighet. Men mange steder er ubesindighet blitt oppmuntra, og det er til og med blitt trykt artikler som lovpriser det. I spørsmålet om forholdet mellom ledelsen og massene har det i enkelte områder blitt lagt vekt på å føre propaganda mot både kommandometoder og halehengspolitikk. I mange områder gjorde en imidlertid den feilen at en la vekt på å «gjøre alt slik massene vil det skal gjøres», og en ga etter for feilaktige syn blant massene. Til og med feilaktige synspunkter som noen få enkeltpersoner har hatt, men slett ikke massene, er blitt godtatt ukritisk. Dette er å kaste vrak på den ledende rolla til partiet og det oppmuntrer til halehengspolitikk.

4. Når det gjelder de politiske linjene for industrien, handelen og arbeiderbevegelsen, har alvorlige «venstre»-avvik i visse friggjorte områder enten blitt lovprist eller oversett.

Vi oppsummerer. De siste par månedene har propagandaarbeidet vårt gitt ei riktig gjenspeiling av og rettleid de store kampene — krigen, jordreformen, konsolideringa av partiet, produksjonen og støtte til fronten — og bidratt til de store resultatene vi har oppnådd. Dette er hovedsida i propagandaarbeidet vårt, som vi må slå fast først. Men vi må også peke på noen feil og mangler. De har en ultra-venstre karakter. Et par av dem står i rak motsetning til standpunktet og prinsippene i marxismen-leninismen, og avviker fullstendig fra linja til sentralkomiteen. Vi venter at byråene og underbyråene i sentralkomiteen, propagandaavdelingene i disse byråene, sentralkontoret og de regionale hovedkontorene til Hsinhua nyhetsbyrå og kameratene som arbeider i avisene, kontrollerer propagandaarbeidet de siste par månedene på grunnlag av de marxist-leninistiske prinsippene og linja til sentralkomi-

teen. Vi venter at de oppnår enda større resultater, retter på feilene sine og sørger for at arbeidet deres bidrar til å sikre seieren i disse store kampene — krigen, jordreformen, konsolideringa av partiet, arbeiderbevegelsen — og til å sikre seieren i hele den anti-imperialistiske og anti-føydale revolusjonen. Propagandaavdelingene i partikomiteene i alle områder og sentralkontoret til Hsinhua nyhetsbyrå må ta på seg hovedansvaret for denne kontrollen, og legge fram politiske rapporter — som de sjøl står inne for — om resultatene for propagandaavdelinga i sentralkomiteen.

VIKTIGE PUNKTER I JORDREFORMEN I DE NYE FRIGJORTE OMRÅDENE

15. februar 1948

1. Ikke vær utålmodig. Tempoet i jordreformen må bestemmes i samsvar med omstendighetene, det politiske bevissthetsnivået til massene og styrken til de ledende kadrene. Ikke prøv å fullføre jordreformen på noen få måneder. Forbered dere på å fullføre den i hvert område i løpet av to eller tre år. Dette gjelder også de gamle og halvgamle frigjorte områdene.

2. I de nye frigjorte områdene må jordreformen deles inn i to stadier. Rett slaga mot godseierne og sørg for å holde rikbøndene nøytrale i det første stadiet. Dette stadiet skal igjen deles inn i flere trinn. Rett slaga mot storgodseierne først, og så mot de andre godseierne. Vi må behandle dem som er lokale tyranner og dem som ikke er det forskjellig. Dette gjelder også store, mellomstore og små godseiere. Det andre stadiet består i lik fordeling av jorda, også den jorda som rikbøndene leier ut, og overskuddsjorda deres. Men vi må behandle rikbøndene og godseierne forskjellig. Allment sett må ikke angrepet omfatte mer enn 8 prosent av husstandene eller 10 prosent av befolkninga. I de halvgamle frigjorte områdene må vi ta omsyn til de samme forskjellene, og angrepsomfanget må være det samme. Disse spørsmåla oppstår ikke i de gamle frigjorte områdene, der det stort sett bare er behov for mindre justeringer av fordelinga av jord.¹

3. Organiser først fattigbondeforbund og så, etter et par måneder, bondelag. Det må være strengt forbud mot at godseiere og rikbønder lurar seg inn i bondelaga og fattigbondeforbunda. Aktivister fra fattigbondeforbunda må bli ryggraden i ledelsen i bondelaga, men en del av aktivistene blant mellombøndene må også trekkes med i komiteene til

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

bondelaga. Under kampen for jordreformen må mellombøndene bli trukket med, og vi må ta omsyn til interessene deres.

4. Ikke begynn arbeidet samtidig på alle steder. Velg ut sterke kader til å gjennomføre det på bestemte steder først for å samle erfaringer, og spre så erfaringene steg for steg slik at arbeidet sprer seg som ringer i vannet. Dette gjelder både for et helt strategisk område og på fylkesplan. Det gjelder også gamle og halvgamle frigjorte områder.

5. Skill mellom konsoliderte frigjorte områder og geriljasoner. I de konsoliderte frigjorte områdene kan jordreformen gjennomføres steg for steg. I geriljasonene må vi innskrenke oss til propaganda, hemmelig organisatorisk arbeid og fordeling av en viss del av den rørlige eendommen. Masseorganisasjoner må ikke bli oppretta åpent og vi må ikke gjennomføre jordreformen, for det kan føre til at fienden forfølger massene.

6. De reaksjonære væpna bandene til godseierne og det reaksjonære hemmelige politiet må knuses, og må ikke bli brukt av oss.

• 7. Reaksjonære må undertrykkes, men vilkårlige henrettelser er strengt forbudt. Jo færre henrettelser, jo bedre. Dødsdommer må prøves og godkjennes av komiteer på fylkesplan. Myndigheten til å reise tiltale mot og dømme politisk mistenkte ligger hos utvalg på distriktspartikomitenivå. Dette gjelder både i gamle og halvgamle frigjorte områder.

8. Lokale revolusjonære intellektuelle og halvintellektuelle som kommer fra godseier- eller rikbondefamilier, men som støtter jordreformen, må brukes og trekkes med i arbeidet med å bygge baseområdene. Men vi må trappe opp skoleringsarbeidet vårt blant dem og hindre at de river til seg makta og stiller seg i vegen for jordreformen. Allment sett skal vi ikke gi dem lov til å arbeide i det distriktet eller herredet de kommer fra. Vi må legge vekt på å ansette intellektuelle eller halvintellektuelle fra bondefamilier.

9. Legg stor vekt på å beskytte industri og handel. Økonomien og finanspolitikken må planlegges og ledes på lang sikt. De væpna styrkene og administrasjonen i distriktene og herredene må være på vakt mot all sløsing.

NOTER

1. Se «Hils et nye oppsvinget i den kinesiske revolusjonen», note 14, s. 126 i denne boka.

OM INDUSTRI- OG HANDELSPOLITIKKEN

27. februar 1948

1. Partiorganisasjonene visse steder har brutt linja til sentralkomiteen i partiet for industrien og handelen, og har skadd begge deler alvorlig. De må rette opp disse feilene snarest. Når partikomiteene på disse stedene retter på feilene, må de gjennomføre en grundig kontroll ut fra to synsvinkler — de politiske retningslinjene og metodene for ledelse.

2. De politiske retningslinjene. Det må bli tatt forholdsregler for å hindre den feilen at de samme tiltaka som blei brukt i områdene på landsbygda for å bekjempe godseierne og rikbøndene og for å knuse de føydale kreftene, blir brukt i byene. Vi må trekke et skarpt skille mellom den føydale utbyttinga til godseiere og rikbønder, som må avskaffes, og industri- og handelsforetaka til godseiere og rikbønder, som må vernes. Vi må også trekke et skarpt skille mellom den riktige linja med å utvikle produksjonen, fremme økonomisk velstand, ta omsyn til både offentlige og private interesser og gagne både arbeid og kapital, og den ensidige og snevre linja med «hjelp», som gir seg ut for å forsvare velferden til arbeiderne, men som i virkeligheten skader industrien og handelen og folkets revolusjonære sak. Vi må drive skoling blant kamerater i fagforeningene og blant arbeidermassene for å sette dem i stand til å forstå at de ikke bare må tenke på arbeiderklassens umiddelbare delinteresser, og glemme de breie, langsiktige interessene. De lokale maktorganene må få arbeiderne og kapitalistene til å organisere felles komiteer for å lede produksjonen og gjøre alt som er mulig for å minske kostnadene, øke produksjonen og styrke salget, slik at vi kan oppnå måla med å ta omsyn til både offentlige og private interesser, gagne både arbeid og kapital og støtte krigen. De feilene som er gjort mange steder, skyldes at en ikke forsto alle, de fleste eller noen av disse

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

linjene. Byråene og underbyråene i sentralkomiteen må stille dette spørsmålet klart, analysere, kontrollere, utforme riktige linjer og sende ut interne partidirektiver og regjeringsforordninger.

3. Metodene for ledelse. Etter at de politiske linjene er fastsatt og direktivene sendt ut, må byråene og underbyråene i sentralkomiteen holde nær kontakt med distrikts- og prefekturpartikomiteene¹ og med sine egne arbeidsgrupper ved hjelp av telegraf eller telefon, sykkelkurerer, kurerer til hest, eller personlige samtaler. De må bruke avisene som et viktig redskap til å organisere og lede. De må hele tida ha kontroll over hvordan arbeidet utvikler seg, utveksle erfaringer og rette på feil. De må ikke vente flere måneder, et halvt eller ett år før de holder oppsummeringsmøter for å gjennomføre en allmenn kontroll og ei allmenn korrigerende av feil. Hvis en venter med dette, fører det til store tap, mens tapa blir mindre hvis en retter på feilene straks de dukker opp. Under normale omstendigheter må et byrå i sentralkomiteen legge stor vekt på å holde nær kontakt med de organisasjonene som er underordna byrået. Det må alltid sørge for å trekke ei skarp linje mellom det som må og det som ikke må gjøres, og hele tida minne de organisasjonene som er underordna byrået om dette, slik at de gjør så få feil som mulig. Alt dette er spørsmål om metoder for ledelse.

4. Alle kamerater i partiet må forstå at fienden nå er fullstendig isolert. Men dette betyr ikke at vi har seira. Hvis vi gjør feil i politikken, er vi fortsatt ute av stand til å seire. Konkret uttrykt: Vi kommer til å mislykkes hvis vi gjør prinsipielle politiske feil og ikke retter på dem. Det gjelder for hvilket som helst av disse fem områdene: Krigen, konsolideringa av partiet, jordreformen, industrien og handelen og undertrykkinga av kontrarevolusjonen. Politikken er utgangspunktet for alle de praktiske handlingene til et revolusjonært parti og kommer til uttrykk i løpet av og i sluttresultatet av handlingene til partiet. Hver gang et revolusjonært parti går til handling, gjennomfører det en politikk. Hvis det ikke gjennomfører en riktig politikk, gjennomfører det en gal politikk. Hvis det ikke gjennomfører en bestemt politikk bevisst, gjør det det i blinde. Det vi kaller erfaring, er gjennomføringa av en politikk og sluttresultatet av den. Det er bare gjennom folkets praksis, gjennom erfaring, at vi kan avgjøre om en politikk er riktig eller gal og bestemme i hvilken grad den er riktig eller gal. Men folks praksis, særlig praksisen til et revolusjonært parti og praksisen til de revolusjonære massene, er nødt til å være knytta til en eller annen politikk. Før vi går

til handling må vi derfor forklare partimedlemmene og massene politikken, som vi har utforma i lys av de konkrete forholda. Ellers slutter partimedlemmene og massene å være rettleia av politikken vår, handler i blinde og gjennomfører en gal politikk.

NOTER

1. Prefekturpartikomiteer var ledende organer under provinspartikomiteer eller komiteer for grenseområdet, men over fylkespartikomiteer.

SPØRSMÅLET OM DET NASJONALE BORGERSKAPET OG DE OPPLYSTE STORFOLKA

1. mars 1948

På dette stadiet er den kinesiske revolusjonen en revolusjon mot imperialismen, føydalismen og byråratkapitalismen som blir ført av de breie folkemassene under ledelse av proletariatet. Med de breie folkemassene menes alle dem som blir undertrykt, skadd eller holdt nede av imperialismen, føydalismen og byråratkapitalismen, nemlig arbeiderne, bøndene, soldatene, de intellektuelle, forretningsfolka og andre patrioter, slik det klart blir slått fast i oppropet fra det kinesiske folkets frigjøringshær i oktober 1947.¹ I oppropet betyr «intellektuelle» alle intellektuelle som blir forfulgt og holdt nede. «Forretningsfolk» betyr alle i det nasjonale borgerskapet som blir forfulgt og holdt nede, det vil si mellom- og småborgerskapet. «Andre patrioter» betyr først og fremst de opplyste storfolka. I dette stadiet er den kinesiske revolusjonen en revolusjon der alle disse menneskene danner en enhetsfront mot imperialismen, føydalismen og byråratkapitalismen, og der det arbeidende folket utgjør hovedmassen. Med arbeidende mennesker menes alle de som har kroppsarbeid (arbeidere, bønder, handverkere, osv.) og alle som har åndsarbeid og som står kroppsarbeiderne nært og ikke er utbyttere, men utbytta. Målet for den kinesiske revolusjonen på dette stadiet er å knuse herredømmet til imperialismen, føydalismen og byråratkapitalismen og opprette en nydemokratisk republikk for de breie folkemassene med det arbeidende folket som hovedkraft. Målet nå er ikke å avskaffe kapitalismen som sådan.

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

Vi må ikke støte fra oss de opplyste storfolka som samarbeidde med oss før og fortsetter å samarbeide med oss nå, og som er for kampen mot De forente stater og Chiang Kai-shek og for jordreformen. Ta for eksempel folk som Liu Shao-pai i grenseområdet mellom Shansi og Suiyuan og Li Ting-ming i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia.² De hjalp oss ganske mye i den harde tida under og etter motstandskrigen mot Japan, og de verken hindra eller bekjempa jordreformen da vi gjennomførte den. Derfor må vi fortsette politikken med å forene oss med dem. Men at vi forener oss med dem, betyr ikke at vi skal behandle dem som ei kraft som bestemmer innholdet i den kinesiske revolusjonen. De kreftene som bestemmer innholdet i en revolusjon, er på den ene sida hovedfiendene, og på den andre de viktigste revolusjonære kreftene. Nå er det imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen som er hovedfiendene våre, mens hovedkreftene i kampen mot disse fiendene er kroppsarbeiderne og åndsarbeiderne, som utgjør 90 prosent av befolkninga i landet. Dette gjør revolusjonen vår på dette stadiet til en nydemokratisk revolusjon, en folkedemokratisk revolusjon, og det skiller den fra en sosialistisk revolusjon som Oktoberrevolusjonen.

De få høyreelementene i det nasjonale borgerskapet som slår følge med imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen og bekjemper den folkedemokratiske revolusjonen, er også revolusjonens fiender, mens venstreelementene i det nasjonale borgerskapet som slår følge med det arbeidende folket og bekjemper de reaksjonære, også er revolusjonære, akkurat som de få opplyste storfolka som har brutt med føydalklassen. Men høyreelementene i det nasjonale borgerskapet er ikke hovedkrafta blant fienden, like lite som venstreelementene i det nasjonale borgerskapet og de opplyste storfolka som har brutt med føydalklassen, er hovedkrafta blant de revolusjonære. Ingen av dem er ei kraft som bestemmer innholdet i revolusjonen. Det nasjonale borgerskapet er en klasse som er svært svak politisk, og som vakler. Men de fleste av dem som tilhører denne klassen, kan enten slutte seg til den demokratiske folkerevolusjonen eller innta ei nøytral holdning, for de blir også forfulgt og holdt nede av imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen. De er en del av de breie folkemassene, men ikke hovedmassen. De er heller ikke ei kraft som bestemmer innholdet i revolusjonen, men de er viktige økonomisk. De kan enten slutte seg til kampen mot De forente stater og Chiang Kai-shek eller holde seg nøy-

trale, og derfor er det mulig og nødvendig at vi forener oss med dem. Før Kinas Kommunistiske Parti blei stifta, var det Kuomintang, med Sun Yat-sen i spissen, som representerte det nasjonale borgerskapet og opptrådte som leder i den kinesiske revolusjonen på den tida (en demokratisk revolusjon av den gamle typen som ikke var grundig). Men etter at Kinas Kommunistiske Parti blei stifta og viste hva det dugde til, kunne ikke Kuomintang lede den kinesiske revolusjonen (en nydemokratisk revolusjon) lenger. Det nasjonale borgerskapet var med i den revolusjonære bevegelsen i 1924—27³, men i åra 1927—31 (før 18. september-hendinga i 1931) tok en god del av dem parti for reaksjonen under Chiang Kai-shek. Dette må imidlertid ikke få oss til å tru at vi ikke burde prøvd å vinne det nasjonale borgerskapet politisk i denne perioden og beskytte det økonomisk, eller at ultra-venstrepolitikken vår overfor det nasjonale borgerskapet ikke var en eventyrpolitikk. Tvert om, i den perioden skulle politikken vår fortsatt ha vært å beskytte det nasjonale borgerskapet og vinne det, slik at vi hadde kunnet konsentrere oss om å slåss mot de viktigste fiendene. I perioden med motstandskrigen deltok det nasjonale borgerskapet i krigen, og vakla mellom Kuomintang og kommunistpartiet. I det stadiet vi nå er inne i, vokser hatet mot De forente stater og Chiang Kai-shek hos flertallet i det nasjonale borgerskapet. Venstrelementene slår følge med kommunistpartiet og høyrelementene med Kuomintang, mens sentrumselementene inntar ei nølende vente og se-holdning i forhold til de to partiene. Denne situasjonen gjør det mulig og nødvendig for oss å vinne flertallet av det nasjonale borgerskapet over til oss og isolere mindretallet. For å nå dette målet må vi behandle den økonomiske stillinga til denne klassen med omhu, og i prinsippet må vi føre en politikk som tar sikte på å beskytte interessene deres. Ellers kommer vi til å gjøre politiske feil.

De opplyste storfolka er enkeltpersoner blant godseierne og rikbøndene med demokratiske tendenser. Det er motsigelser mellom disse folka og byråkratkapitalismen og imperialismen, og i en viss grad står de i motsetning til de føydale godseierne og rikbøndene også. Vi forener oss ikke med dem fordi de er ei politisk kraft vi må rekne med, og heller ikke fordi de har noen økonomisk betydning (den føydale jordeiendommen deres må med samtykke fra dem bli gitt til bøndene og fordelt), men fordi de hjalp oss ganske mye politisk under motstandskrigen og under kampen mot De forente stater og Chiang Kai-shek. Det

blir lettere å gjennomføre jordreformen over hele landet hvis noen av de opplyste storfolka går inn for den. Særlig vil det bidra til å vinne de intellektuelle (de fleste av dem kommer fra godseier- eller rikbondefamilier), det nasjonale borgerskapet (de fleste av dem er knytta til jorda) og de opplyste storfolka i hele landet (som teller flere hundre tusen), og til å isolere hovedfienden til den kinesiske revolusjonen, nemlig den reaksjonære klikken til Chiang Kai-shek. Det er nettopp fordi de opplyste storfolka har ei slik rolle at de er en del av den revolusjonære enhetsfronten mot imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen. Derfor må vi legge vekt på spørsmålet om å forene oss med dem. Det vi krevde av de opplyste storfolka i perioden med motstandskrigen, var at de skulle gå inn for motstand mot Japan, for demokrati (ikke være anti-kommunister) og for å sette ned landskylda og lånerentene. Det vi krever av dem på dette stadiet, er at de skal gå inn for kamp mot De forente stater og Chiang Kai-shek, for demokrati (ikke være anti-kommunister) og for jordreform. Hvis de kan oppfylle disse krava, må vi uten unntak gå sammen med dem, samtidig som vi skolerer dem.

NOTER

1. Se den første av de åtte politiske retningslinjene i «Opprop fra det kinesiske folkets frigjøringshær», s. 145 i denne boka.

2. Liu Shao-pai var en opplyst godseier i grenseområdet mellom Shansi og Suiyuan som blei valgt til visepresident i den provisoriske folkeforsamlinga for grenseområdet mellom Shansi og Suiyuan. Li Ting-ming var en opplyst godseier fra den nordlige delen av Shensi-provinsen som blei valgt til visepresident for regjeringa i grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia.

3. Se «Situasjonen etter seieren i motstandskrigen mot Japan og den politiske linja vår», note 10, s. 28 i denne boka.

OM DEN STORE SEIEREN I NORDVEST OG OM DEN NYE TYPEN IDEOLOGISK SKOLERINGSBEVEGELSE I FRIGJØRINGSHÆREN

7. mars 1948

I en kommentar til den siste store seieren til Folkets frigjøringshær i nordvest, sa en talsmann for overkommandoen i Folkets frigjøringshær: Denne seieren har endra situasjonen i nordvest og kommer til å virke inn på situasjonen på Sentralsletta. Den har bevist at Folkets frigjøringshær kommer til å bli uovervinnelig gjennom den nye typen ideologisk skoleringsbevegelse i hæren, ved hjelp av metoden med «å øse ut klagemål» og «de tre kontrollene».

Talsmannen sa: I dette tilfellet innringa plutselig Folkets frigjøringshær i nordvest en fiendtlig brigade ved Yichuan, og Hu Tsung-nan ga Liu Kan, sjef for 29. armékorps, ordre om straks å sende 4 brigader fra 2 omorganiserte divisjoner fra Lochuan-Yichun-linja for å unnsette Yichuan. Det var 31. og 47. brigade fra den omorganiserte 27. divisjonen og 53. og 61. brigade fra den omorganiserte 90. divisjonen, til sammen mer enn 24 000 mann. De nådde området sørvest for Yichuan

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde denne kommentaren for talsmannen for overkommandoen i Det kinesiske folkets frigjøringshær. Da var fiendens offensiv på krigsskueplassen i nordvest blitt knust, og hæren vår hadde gått over på offensiven. I denne kommentaren analyserte han situasjonen på skueplassen i nordvest, og streka også opp tilhøva på de andre krigsskueplassene. Enda viktigere var det at han understreka den store betydninga av den nye typen ideologisk skoleringsbevegelse i hæren, som blei gjennomført ved hjelp av metodene med «å øse ut klagemål» og med «de tre kontrollene». Denne nye typen bevegelse var ei viktig utvikling av det politiske arbeidet og den demokratiske bevegelsen i Folkets frigjøringshær. Bevegelsene for jordreform og konsolidering av partiet gikk da for seg med full styrke i alle de frigjorte områdene, og denne skoleringsbevegelsen gjen-

den 28. februar. Folkets frigjøringshær i nordvest innleda et tilintetgjøringsslag, og i løpet av tretti timers strid den 29. februar og 1. mars utsletta den disse forsterkningene fullstendig. Ingen fikk slippe ut av garnet. Mer enn 18 000 mann blei tatt til fange og mer enn 5000 drept eller sår. Liu Kan sjøl, Yen Ming, sjef for 90. divisjon, og andre offiserer blei drept. Den 3. mars erobra vi så Yichuan, og her utsletta vi over 5000 mann fra 24. brigade av fiendens omorganiserte 76. divisjon, som forsvarte byen. I dette felttoget mista fienden alt i alt 1 armékorpsstab, 2 divisjonsstaber og 5 brigader, til sammen 30 000 mann. Dette er den første store seieren vår på krigsskueplassen i nordvest.

Talsmannen analyserte situasjonen på skueplassen i nordvest: 8 av de 28 brigadene i den såkalte «sentralarméen», som står under direkte kommando av Hu Tsung-nan, tilhørte de tre elitedivisjonene hans, nemlig den omorganiserte 1., 36. og 90. divisjonen. Av disse divisjonene har vi utsletta¹ 1. brigade i den omorganiserte 1. divisjonen en gang før, nemlig ved Fushan i Sør-Shensi i september 1946. Hovedstyrkene av 167. brigade i samme divisjon blei utsletta en gang ved byen Panlung i Nord-Shensi i mai i fjor. 123. og 165. brigade i den omorganiserte 36. divisjonen blei utsletta en gang i Shachiatien i Michih fylke i Nord-Shensi i august i fjor. Denne gangen blei også den omorganiserte 90. divisjonen fullstendig utsletta. Når det gjelder resten av hovedstyrken til Hu Tsung-nan, er det bare 78. brigade i den omorganiserte 1. divisjonen og 28. brigade i den omorganiserte 36. divisjonen som ennå ikke er blitt utsletta. Derfor kan vi si at det praktisk talt ikke er flere eliteenheter igjen i hele arméen til Hu Tsung-nan. Etter tilintetgjøringsslaget ved Yichuan er det bare 23 brigader igjen av de 28 regulære brigadene som tidligere sto under Hu Tsung-nans direkte kommando. Disse 23 brigadene er fordelt på disse områdene: 1 brigade ved Linfen i Sør-Shansi er fastlåst og dømt til undergang, 9 brigader står

speilte dette i hæren. Denne bevegelsen høynta den politiske bevisstheten, disiplinen og kampevna til alle offiserer og menige enormt. Samtidig satte den på en svært effektiv måte fart i prosessen med å omdanne et stort antall Kuomintang-soldater som var tatt til fange, til soldater i frigjøringshæren. Slik spilte den ei viktig rolle i å konsolidere og utvide Folkets frigjøringshær, og i å sikre seirer i felten. Om betydninga av denne bevegelsen, se også «Den demokratiske bevegelsen i hæren», s. 187, «Tale på en kaderkonferanse i det frigjorte området Shansi-Suiyuan», s. 219 og «Om septembermøtet — rundskriv fra sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti», s. 258 i denne boka.

på grensa mellom Shensi og Honan og langs Loyang-Tungkuan-linja for å ta seg av feltarméen vår under Chen Keng og Hsieh Fu-chih, og en brigade står i Sør-Shensi for å vokte Hanchung-området. De 12 brigadene som står igjen, er fordelt langs de T-forma samferdselslinjene fra Tungkuan til Paoki og fra Hsienyang til Yen-an. Av disse er 3 «reservebrigader» som består av bare rekrutter, 2 av dem har hæren vår utsletta fullstendig og de er nettopp blitt etterfylt, 2 andre har fått knusende slag av oss, og 5 har fått forholdsvis få slag. Som vi ser er disse styrkene ikke bare svært svake, men gjør også for det meste garnisonstjeneste. I tillegg til arméen til Hu Tsung-nan, er det 2 brigader under Teng Pao-shan som forsvarer Yulin. 9 brigader under Ma Hung-kuei fra Ningsia-provinsen og Ma Pu-fang fra Chinghai-provinsen er fordelt i områdene Sanpien og Lungtung². Alle de regulære styrkene under Hu Tsung-nan, Teng Pao-shan og de to Maene er nå på til sammen 34 brigader, medrekna de enhetene som er blitt etterfylt etter å ha blitt utsletta en eller to ganger.

Slik er situasjonen for fienden i nordvest. For å vende tilbake til de T-forma samferdselslinjene, er 2 av de 5 brigadene som har fått forholdsvis få slag, innestengt ved Yen-an, og tre er i Stor-Kuanchung-området³. De fleste av de andre brigadene der er nettopp blitt etterfylt, og noen få har fått knusende slag. Fiendens styrker i hele Stor-Kuanchung-området, og særlig i Kansu-provinsen, er med andre ord svært glisne og svake, og kan umulig stoppe offensiven til Folkets frigjøringshær. Denne situasjonen må nødvendigvis påvirke noen av styrkedisposisjonene til Chiang Kai-shek på sørfronten, og i første rekke disposisjonene hans overfor feltarméen vår under Chen Keng og Hsieh Fu-chih på grensa mellom Honan og Shensi. I det framstøtet Folkets frigjøringshær i nordvest gjør mot sør nå, har den seira med en gang den har folda ut fana si. Den har vunnet ry som gir gjenlyd, og endra styrkeforholdet mellom oss og fienden i nordvest. Fra nå av kan den kjempe enda mer effektivt i samordning med styrkene til Folkets frigjøringshær på frontene i sør.

Talsmannen sa: Sia i fjor sommer og høst har de tre feltarméene — under kommando av henholdsvis Liu Po-cheng og Teng Hsiao-ping, Chen Yi og Su Yu og Chen Keng og Hsieh Fu-chih — rykka fram mot sør over Den gule floden. De har feid på kryss og tvers over det territoriet som ligger mellom elvene Yangtse, Huai, Han og Den gule floden og utsletta et stort antall fiendtlige styrker. De har fått Chiang Kai-

shek til å forflytte 90 av de om lag 160 brigadene sine på sørfronten og trukket dem mot seg, tvunget arméene hans inn i ei passiv stilling, spilt ei avgjørende strategisk rolle og blitt hylla av folket over hele landet.⁴ I vinteroffensiven sin trossa feltarméen vår i nordøst bitende kulde på minus 30 grader. Den tilintetgjorde mesteparten av fiendens styrker, tok den ene velkjente byen etter den andre og vant ry som gir gjenlyd over hele landet.⁵ Etter at de hadde utsletta et stort antall fiendtlige styrker i heltemodige slag i fjor,⁶ fullførte feltarméene våre i Shansi-Chahar-Hopei-området, Shantung, Nord-Kiangsu og Shansi-Hopei-Shantung-Honan-området opplæringa og konsolideringa si i fjor vinter, og snart kommer de til å åpne våroffensiven.⁷ En oversikt over hele situasjonen beviser én sannhet: Dersom vi går fast mot konservatisme, frykt for fienden og frykt for vansker, og dersom vi følger den allmenne strategien til partiets sentralkomite og direktivet om de ti viktigste operasjonsprinsippene,⁸ kan vi åpne offensivene våre, utslette et veldig antall fiendtlige styrker og slå slike slag mot styrkene til Chiang Kai-sheks bandittgjeng at de bare kan parere dem midlertidig uten å klare å slå igjen, eller ikke kan parere dem i det hele tatt og blir fullstendig utsletta, en etter en.

Talsmannen understreka: Kampkrafta til feltarméen vår i nordvest er mye større enn på noe tidspunkt i fjor.⁹ I kampene i fjor kunne ikke feltarméen i nordvest ødelegge mer enn to fiendtlige brigader om gangen. Men nå, under Yichuan-felttoget, har den klart å utslette fem fiendtlige brigader på en gang. Det er mange årsaker til denne enestående seieren. Vi må særlig peke på den faste, men likevel smidige ledelsen til de ledende kameratene ved fronten, den kraftige støtta fra ledende kamerater og de breie massene bak fronten, at fiendens styrker var forholdsvis isolerte, og at landet var gunstig for oss. Men det som det er mest verdt å merke seg, er den nye typen ideologisk skoleringsbevegelse i hæren som blei gjennomført i mer enn to måneder i fjor vinter ved hjelp av metodene med å øse ut klagemål og de tre kontrollene. Det var helt riktig å sette i gang bevegelsen for å øse ut klagemål (mot de urettene som det gamle samfunnet og de reaksjonære har gjort mot det arbeidende folket) og de tre kontrollene (av klassebakgrunn, arbeidsinnsats og kampvilje). Denne bevegelsen har ført til at befal og menige i hele hæren har forstått mye bedre at de fører krigen for å frigjøre de utbytta arbeidende massene, for landsomfattende jordreform, og for å ødelegge folkets felles fiende, nemlig Chiang Kai-sheks ban-

dittgjeng. Den har også ført til at den faste enheten mellom befal og menige under ledelse av kommunistpartiet er blitt kraftig styrka. På dette grunnlaget blei rekkene i hæren reinere, disiplinen blei styrka, det blei starta en massebevegelse for opplæring, og det politiske, økonomiske og militære demokratiet blei utvikla videre på et skikkelig leda og ordentlig vis. Dette gjør at hæren står sammen som én mann, der alle bidrar med sine ideer og sin styrke. Det er en hær som ikke skyr offer og er i stand til å overvinne materielle vansker, som viser kollektivt heltemot og dristighet for å ødelegge fienden. En slik hær kommer til å bli uovervinnelig.

Talsmannen sa: Denne nye typen ideologisk skoleringsbevegelse i hæren er ikke blitt gjennomført bare i nordvest. Den har blitt eller blir drevet i Folkets frigjøringshær over hele landet. Fordi bevegelsen blir gjennomført mellom slaga, hindrer den ikke kampen. Denne ideologiske skoleringsbevegelsen er knytta sammen med bevegelsen for å konsolidere partiet og med jordreformbevegelsen, som partiet vårt nå gjennomfører på riktig vis. Den er også knytta sammen med den riktige politikken til partiet med å avgrense angrepsmåla ved bare å gå mot imperialismen, føydalisme og byråkratkapitalisme, ved å forby strengt at en juler opp og dreper folk vilkårlig (jo færre drap, jo bedre) og ved å forene fast folkemassene som utgjør mer enn 90 prosent av befolkninga i landet. Endelig er den knytta sammen med at vi setter ut i livet den riktige politikken partiet vårt har for byene, og politikken med å verne og utvikle industrien og handelen til det nasjonale borgerskapet besluttomt. Alt dette må nødvendigvis gjøre Folkets frigjøringshær uovervinnelig. Det kinesiske folkets demokratiske revolusjon kommer helt sikkert til å seire, uansett hvor desperate anstrengelser Chiang Kai-sheks bandittgjeng og herren dens, USA-imperialismen, gjør for å hindre det.

NOTER

1. Se «Konsentrer en overlegen styrke for å ødelegge fiendestyrkene en for en,» note 1, s. 105 i denne boka.

2. Sanpjen er et område i Nordvest-Shensi. Lungtung er den østlige delen av Kansu-provinsen. Både Sanpjen og Lungtung var den gangen prefekturer i det frigjorte området Shensi-Kansu-Ningsia.

3. Dette er den midtre delen av Shensi-provinsen og Nordvest-Kansu.

4. Fra 30. juni 1947 forserte 7 kolonner fra Shansi-Hopei-Shantung-Honan feltarmé under ledelse av Liu Po-cheng, Teng Hsiao-ping og andre kamerater Den gule floden og gjorde et framstøt mot Tapiéh-fjella. Dermed innleda de den strategiske offensiven til Folkets frigjøringshær. Innen slutten av mars 1948 var mer enn 100 000 fiendtlige soldater utsletta. Det var bygd nye baseområder på grensa mellom Hupeh og Honan, i Vest-Anhwei, i Tungpai-fjellområdet på grensa mellom Hupeh og Honan, på slettene mellom elvene Yangtse og Han og andre steder. Etter at de hadde knust fiendens konsentrerte angrep på Shantung-provinsen i august 1947, feide åtte kolonner fra Øst-Kina feltarmé under ledelse av Chen Yi, Su Yu og andre kamerater inn i Sørvest-Shantung og grenseområdet mellom Honan, Anhwei og Kiangsu. De utsletta over 100 000 fiendtlige soldater, bygde det frigjorte området Honan-Anhwei-Kiangsu og isolerte fiendens strategiske nøkkelpunkter Kaifeng og Chengchow. To kolonner og ett korps i Taiyueh-arméen fra området Shansi-Hopei-Shantung-Honan under kommando av Chen Keng, Hsieh Fu-chih og andre kamerater, forserte Den gule floden i Sør-Shansi i august 1947, rykka inn i Vest-Honan, utsletta mer enn 40 000 fiendtlige soldater og bygde baseområder langs grensa mellom Honan, Shensi og Hupeh og i Sør-Shensi. De isolerte fullstendig Loyang, som var fiendens strategiske nøkkelpunkt i den vestlige delen av Honan-provinsen, og trua Tungkuan.

5. Mellom 15. desember 1947 og 15. mars 1948 kjempa 10 kolonner og 12 sjølstendige divisjoner fra feltarméen i nordvest, under ledelse av Lin Piao, Lo Jung-huan og andre kamerater, i 90 dager i ett strekk. De førte en vinteroffensiv med et omfang uten distykke langs strekninga mellom Szepingkai og Tashihchiao på den kinesiske Changchun-jernbanen og strekninga mellom Shanhaikuan og Shenyang på Peiping-Liaoning-jernbanen. De utsletta mer enn 156 000 fiendtlige soldater og erobra fiendens tungt befestete strategiske nøkkelpunkt, Szepingkai, og atten andre byer. En av fiendens divisjoner som lå i garnison i Yingkow, gjorde opprør, og kom over til oss. Den fiendtlige styrken som forsvarte byen Kirin, flykta i retning av Changchun. Etter dette skrumpta det området som var under fiendens kontroll i nordøst, inn til bare 1 prosent av hele landsdelen, og fiendens tilfluktssteder langs linja Changchun-Shenyang-Chinchow ble isolert.

6. Fra tidlig i september til midten av november 1947 utkjempa 5 kolonner fra Shansi-Chahar-Hopei feltarmé, under ledelse av Nieh Jung-chen og andre kamerater, ei rekke slag i området nord for Taching-elva og i Chingfengtien-området, og dessuten slaget for å frigjøre Shihchiachuang. De utsletta nesten 50 000 fiendtlige soldater, og knytta de frigjorte områdene Shansi-Chahar-Hopei og Shansi-Hopei-Shantung-Honan sammen til ett sammenhengende område. 3 kolonner fra Shantung-arméen, som tilhørte Øst-Kina feltarmé og regionale væpna styrker utkjempa Øst-Shantung-felttoget under kommando av Hsu Shih-yu, Tan Chen-lin og andre kamerater fra september til desember 1947. De utsletta mer enn 63 000 fiendesoldater og tok tilbake mer enn ti fylkeshovedsteder. Dette endra hele situasjonen i Shantung-provinsen. Fra august til desember 1947 tilintetgjorde enheter fra Øst-Kina feltarmé i Nord-Kiangsu mer enn 24 000 fiendtlige soldater i ei rekke slag ved Yencheng, Lipao og andre steder, og tok tilbake et stort område i Nord-

Kiangsu. I desember 1947 kjempa enheter fra Shansi-Hopei-Shantung-Honan feltarmé, under ledelse av Hsu Hsiang-chien og andre kamerater, i samordning med enheter fra feltarméen i nordvest, og erobra Yuncheng. Her mista fienden mer enn 13 000 mann. Alle de fiendtlige styrker i Sørvest-Shansi blei utsletta, og fienden blei isolert ved Linfen.

7. Etter en periode med opplæring og konsolidering vinteren før, satte feltarméene til Folkets frigjøringshær i gang ei rekke offensiver våren 1948. Mellom mars og mai førte Shansi-Chahar-Hopei feltarmé og enheter fra Shansi-Hopei-Shantung-Honan og Shansi-Suiyuan feltarmé felttog i Sør-Chahar, Øst-Suiyuan og Linfen-området i Shansi. De utsletta mer enn 43 000 fiendtlige soldater og gjenerobra store områder. Mellom 7. mars og 29. mai utkjempa enheter fra Sentralsletta feltarmé og Øst-Kina feltarmé ei rekke slag ved Loyang og Sunggho og på avsnitta vest og øst for Nanyang. De utsletta mer enn 56 000 fiendtlige soldater. Dermed knuste de fiendens forsvarssystem på Sentralsletta og utvida og konsoliderte det frigjorte området der. Mellom 11. mars og 8. mai utkjempa Shantung-arméen i Øst-Kina feltarmé slag, først ved den vestlige strekningen av Tsingtao-Tsinan-jernbanen og så ved Weihsien. De utsletta mer enn 84 000 fiendtlige soldater. Bortsett fra noen få sterkt befesta punkter som Tsinan, Tsingtao, Linyi og Yenchow, som Kuomintang holdt, blei hele Shantung-provinsen dermed frigjort. I mars utkjempa Nord-Kiangsu-arméen et seierrikt slag ved Yilin.

8. Om de ti viktigste operasjonsprinsippene, se «Situasjonen nå og våre oppgaver,» del III, s. 161 i denne boka.

9. Feltarméen i nordvest, under ledelse av Peng Teh-huai, Ho Lung, Hsi Chung-hsun og andre kamerater, brukte en hovedstyrke på 2 kolonner og 2 brigader, til sammen mer enn 25 000 mann, i kampene i Nord-Shensi sommeren 1947. Innen våren 1948 hadde hovedstyrken økt til 5 kolonner, og var på mer enn 75 000 mann. Etter å ha blitt stålsatt gjennom et års strid og gjennom den nye typen ideologisk skoleringsbevegelse i hæren vinteren 1947, nådde det politiske bevissthetsnivået til de breie massene av offiserer og soldater og kampkrafta til de militære enhetene uante høyder. Dette skapte de nødvendige vilkåra for at feltarméen i nordvest kunne begynne å kjempe på ytre linjer i mars 1948. 12. april, etter den store seieren ved Yichuan, satte feltarméen i nordvest i gang et felttog i Hsifu (området vest for Sian og mellom elvene Chingshui og Weishui) og Øst-Kansu, trengte inn i det breie området mellom elvene Chingshui og Weishui, avskar vegen mellom Sian og Lanchow, og 22. april gjenerobra den Yenan.

RUNDSKRIV OM SITUASJONEN

20. mars 1948

1. De siste månedene har sentralkomiteen konsentrert seg om å løse problemer som har oppstått under de nye forholda i samband med den konkrete politikken og taktikken for jordreformen, industrien og handelen, enhetsfronten, konsolideringa av partiet og arbeidet i de nye frigjorte områdene. Den har også bekjempa høyre- og «venstre»-avvik innafor partiet, i hovedsak «venstre»-avvik. Historia til partiet viser at høyreavvik pleier å oppstå i perioder når partiet har danna enhetsfront med Kuomintang, og at «venstre»-avvik pleier å oppstå i perioder når partiet har brutt med Kuomintang. Nå består «venstre»-avvika i hovedsak i at en skader interessene til mellombøndene og det nasjonale borgerskapet, at en i arbeiderbevegelsen legger ensidig vekt på de umiddelbare interessene til arbeiderne, at en ikke behandler godseiere og rikbønder forskjellig, at en ikke behandler store, mellomstore og små godseiere forskjellig og ikke skiller mellom godseiere som er lokale tyranner og dem som ikke er det, at en ikke lar godseierne få beholde de nødvendige midlene til livets opphold slik prinsippet om lik fordeling krever, at en går ut over bestemte politiske grenser i kampen for å undertrykke kontrarevolusjonen, at en avviser politiske partier som representerer det nasjonale borgerskapet, avviser de opplyste storfolka, overser hvor taktisk viktig det er å snevre inn omfanget av angrepa i de nye frigjorte områdene (det vil si lar være å sørge for at rikbøndene og de små godseierne holder seg nøytrale), og ikke har tålmodighet til å arbeide steg for steg. De siste par åra eller så har det forekommet slike

Kamerat Mao Tsetung skreiv dette interne partirundskrivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Etterpå flytta sentralkomiteen fra grenseområdet mellom Shensi, Kansu og Ningsia via det frigjorte området Shansi-Suiyuan til det frigjorte området Shansi-Chahar-Hopei, og i mai 1948 nådde den landsbyen Hsipaipo i Pingshan fylke i den vestlige delen av Hopei-provinsen.

«venstre»-avvik i større eller mindre grad i alle de frigjorte områdene, og i noen tilfeller har de utvikla seg til alvorlige eventyrpolitiske tendenser. Heldigvis er det ikke så vanskelig å rette på dem. De er i hovedsak blitt korrigert de siste par månedene, eller så blir de det nå. Men det må til iherdige anstrengelser fra lederne på alle plan før slike avvik kan bli korrigert grundig. Høyreavvika består i hovedsak i at en overvurderer styrken til fienden, er redd for at Chiang Kai-shek skal få stortilt hjelp fra De forente stater, er litt lei av den lange krigen, har sine tvil om styrken til de demokratiske kreftene i verden, ikke våger å reise massene fullt ut for å avskaffe føydalismen, og har ei likegyldig holdning til at klassesammensetninga i partiet og arbeidsstilen ikke er helt bra. Men for tida er det ikke slike høyreavvik som er de viktigste, og det er ikke vanskelig å rette på dem heller. De siste månedene har partiet oppnådd gode resultater i krigen, jordreformen, konsolideringa av partiet, den ideologiske skoleringa i hæren, bygginga av nye frigjorte områder og arbeidet for å vinne de demokratiske partiene over på vår side. Og det har ettertrykkelig retta opp avvik som har forekommet på disse arbeidsområdene, eller så retter det på dem nå. Dette vil sette hele den revolusjonære bevegelsen i Kina i stand til å utvikle seg sunt. Den kinesiske revolusjonen kan bare seire når alle de politiske og taktiske linjene til partiet følger riktig kurs. Politikk og taktikk er partiets liv. Ledende kamerater på alle plan må vie det stor oppmerksomhet, og ikke under noen omstendigheter være likegyldige når det gjelder dette.

2. Noen kjente demokrater hadde trudd at en såkalt «tredje veg»¹ fortsatt var mulig og stilt seg midt mellom Kuomintang og kommunistpartiet fordi de hadde illusjoner om De forente stater og Chiang Kai-shek og tvilte på at partiet vårt og folket var sterke nok til å slå alle fiendene hjemme og i utlandet. Derfor havna de i ei passiv stilling da Kuomintang-offensiven plutselig kom. Til slutt, i januar 1948, godtok de parolene til partiet vårt og erklærte at de var mot Chiang Kai-shek og De forente stater, og for enhet med kommunistpartiet og Sovjetunionen.² Vi må føre en enhetspolitikk overfor disse folka, samtidig som vi kritiserer de feilaktige synspunktene deres på en tilbørlig måte. I framtida, når den sentrale folkeregjeringa er danna, vil det være nødvendig og fordelaktig å be noen av dem om å være med i arbeidet til regjeringa. Det er typisk for disse menneskene at de alltid har vært uvillige til å ha kontakt med det arbeidende folket, er vant til å leve i

de store byene og ikke har lyst til å komme til de frigjorte områdene. Men de representerer en viktig del av samfunnet som vi ikke må overse, nemlig det nasjonale borgerskapet, og derfor er det nødvendig å vinne dem over på vår side. Vi ser det slik: Når vi vinner større seirer og tar ei rekke slike byer som Shenyang, Peiping og Tientsin, og når det blir helt åpenbart at kommunistpartiet kommer til å seire og at Kuomintang kommer til å tape, så blir disse folka kanskje villige til å komme til de frigjorte områdene for å arbeide sammen med oss hvis de får tilbud om å være med i den sentrale folkeregjeringa.

3. Vi har ikke tenkt å danne ei sentral folkeregjering i år. Tida er ikke moden ennå. Når den falske nasjonalforsamling velger Chiang Kai-shek til president³ seinere i år og omdømmet hans blir enda dårligere, når vi vinner store seirer og utvider områdene våre — og da helst når vi har tatt en eller to av de største byene i landet, og når vi har knytta sammen Nordøst-Kina, Nord-Kina, Shangtung, Nord-Kiangsu, Honan, Hupeh og Anhwei til et sammenhengende område, blir det helt nødvendig å danne ei sentral folkeregjering. Det blir trulig i 1949. I øyeblikket holder vi på å forene området Shansi-Chahar-Hopei, området Shansi-Hopei-Shantung-Honan og Pohai-området i Shantung under ledelse av én partikomite (Nord-Kina-byrådet), ei regjering og én militær kommando⁴ (det er mulig vi ikke tar med Pohai-området på ei stund). Disse tre områdene omfatter veldige territorier nord for Lunghai-jernbanen, vest for jernbanen mellom Tientsin og Pukow og Pohai-bukta, øst for jernbanen mellom Tatung og Puchow og sør for jernbanen mellom Peiping og Suiyuan. De er alt knytta sammen til ett sammenhengende område med et samla folketall på femti millioner, og de vil snart være fullstendig forent. Dette vil sette oss i stand til å gi kraftig støtte til krigen på sørfronten og overføre et stort antall kadrer til de nye frigjorte områdene. Det ledende sentret i det forente området kommer til å bli i Shihchiachuang.⁵ Sentralkomiteen forbereder seg også på å dra til Nord-Kina, og arbeidsutvalget kommer til å slutte seg til den.

4. Alle styrkene våre på sørfronten har hvilt og konsolidert seg fra desember til februar. Disse styrkene omfatter 9 brigader fra Shantung-arméen, 7 brigader fra Nord-Kiangsu-arméen, 21 brigader fra arméen i området mellom Den gule floden og Huai-elva, 10 brigader fra arméen i området Honan-Hupeh-Shensi, 19 brigader fra arméen i området mellom Yangtse-, Huai- og Han-elva, 12 brigader fra arméen i

Nordvest-Kina og 12 brigader fra arméen i Sør-Shansi og Nord-Honan. De eneste styrkene som verken har hvilt eller konsolidert seg, er hovedstyrken i arméen under Liu Po-cheng og Teng Hsiao-ping i området mellom Yang-tse-, Huai- og Han-elva, og grunnen til det er at Pai Chung-hsi konsentrerte styrkene sine for å angripe Tapiéh-fjella.⁶ Først i slutten av februar kunne denne styrken sende noen av enhetene sine nord for Huai-elva slik at de kunne hvile og konsolidere seg. Det var den første perioden vår med hvile og konsolidering i et slikt omfang i løpet av de siste tjue månedene med kamp. I denne perioden brukte vi disse metodene: La massene få øse ut klagemål (mot all uretten som det gamle samfunnet og de reaksjonære hadde gjort mot det arbeidende folket), de tre kontrollene (av klassebakgrunn, pliktoppfyllelse og kampvilje) og masseutdanning (offiserene lærer av soldatene, soldatene lærer av offiserene og soldatene lærer av hverandre). Ved hjelp av disse metodene utvikla vi stor revolusjonær begeistring blant offiserene og de menige i hele hæren; vi omdanna eller renska ut godsieiere, rikbønder og dårlige elementer som vi fant i noen enheter; vi styrka disiplinen; vi forklarte grundig de ulike linjene i jordreformen og linjene for industrien og handelen og overfor de intellektuelle; vi utvikla den demokratiske arbeidsstilen i hæren og teknikken og taktikken på det militære området til et høyere nivå. Følgen var at hæren vår styrka kampevna si enormt. Fra slutten av februar og begynnelsen av mars har alle arméene våre, bortsett fra den delen av arméen til Liu Po-cheng og Teng Hsiao-ping som fortsatt må hvile og konsolidere seg, begynt nye militære operasjoner i tur og orden, og i løpet av to uker har de utsletta 9 av fiendens brigader. Styrkene våre på nordfronten består av de 46 brigadene fra nordøstarméen, 18 brigader fra arméen i området Shansi-Chahar-Hopei og 2 brigader fra arméen i Shansi-Suiyuan-området. De fleste av disse styrkene kjempa i hele vinter, mens en del hvilte og konsoliderte seg. Da Liao-elva frøs til, utnytta nordøstarméen dette. Den kjempa i tre måneder og utsletta 8 brigader, fikk 1 brigade over på vår side, okkuperte Changwu, Faku, Hsinlitun, Liaoyang, Anshan, Yingkow og Szepingkai, og tok tilbake Kirin. Denne arméen har nå begynt å hvile og konsolidere seg. Etterpå skal den angripe enten Changchun eller fiendestyrkene langs jernbanen mellom Peiping og Liaoning. Arméen i området Shansi-Chahar-Hopei har hvilt og konsolidert seg i mer enn en måned, og marsjerer nå mot Peiping-Suiyuan-jernbanen. Arméen i Shansi-Suiyuan-området er for-

holdsvis liten, og hovedoppgava den har, er å binde styrkene til Yen Hsi-shan. Vi oppsummerer: Vi har nå to fronter, nord- og sørfronten, og ti store og små arméer som omfatter 50 kolonner regulære styrker (en slik kolonne tilsvarer en omorganisert Kuomintang-divisjon) eller 156 brigader (en brigade tilsvarer en omorganisert Kuomintang-brigade) og hver brigade (3 regimenter) er i gjennomsnitt på 8000 mann — til sammen mer enn 1 322 000 mann. I tillegg fins det irregulære styrker på mer enn 1 168 000 mann (av disse er 800 000 stridende soldater), som omfatter regionale formasjoner, lokale styrker, geriljaavdelinger, militære organisasjoner i de bakre områdene og krigsskoler. Til sammen er hæren vår altså på mer enn 2 491 000 mann. Før juli 1946 hadde vi bare 28 kolonner regulære styrker, eller 118 brigader, og hver brigade (3 regimenter) var i gjennomsnitt på mindre enn 5000 mann — til sammen 612 000 mann. I tillegg kom mer enn 665 000 irregulære soldater, og til sammen blei dette 1 278 000 mann. Vi ser altså at hæren vår har vokst. Tallet på brigader har ikke økt så mye, men tallet på soldater i hver brigade har økt svært mye. Etter tjue måneders krig har kampevna vår også blitt mye større.

5. Fra juli 1946 til sommeren 1947 besto den regulære hæren til Kuomintang av 93 divisjoner med 248 brigader. Nå har den troppebetegnelser for 104 divisjoner med 279 brigader. De er fordelt slik: På nordfronten er det 29 divisjoner med 93 brigader, til sammen om lag 550 000 mann (13 divisjoner med 45 brigader under Wei Li-huang i Shenyang, 11 divisjoner med 33 brigader under Fu Tso-yi i Peiping, 5 divisjoner med 15 brigader under Yen Hsi-shan i Taiyuan). På sørfronten er det 66 divisjoner med 158 brigader, til sammen om lag 1 060 000 mann (38 divisjoner med 86 brigader under Ku Chu-tung i Chengchow, 14 divisjoner med 33 brigader under Pai Chung-hsi i Kiukiang, og 14 divisjoner med 39 brigader under Hu Tsung-nan i Sian). Det fins 9 reservedivisjoner med 28 brigader, til sammen om lag 196 000 mann (4 divisjoner med 8 brigader i nordvest, dvs. området vest for Lanchow, 4 divisjoner med 10 brigader i sørvest, dvs. provinsene Szechuan, Sikkang, Yunnan og Kweichow, 8 brigader i sørøst, dvs. provinsene sør for Yangtse-elva, og 1 divisjon med 2 brigader på Taiwan). Grunnen til at det er blitt flere troppebetegnelser i den regulære Kuomintanghæren, er at mangelen på styrker blei svært følbare for Kuomintang etter at hæren vår utsletta store deler av styrkene deres og etter at de gikk over fra den strategiske offensiven til den strategiske defensiven.

Derfor graderte de opp eller omorganiserte mange lokale væpna enheter og marionettestyrker til regulære enheter. På nordfronten fikk Wei Li-huang på det viset 3 divisjoner med 14 brigader til under sin kommando, og Fu Tso-yi fikk 2 divisjoner med 6 brigader. På sørfronten fikk Ku Chu-tung 6 divisjoner med 9 brigader til under sin kommando, og Hu Tsung-nan fikk 2 brigader. Til sammen var økningen på 11 divisjoner eller 31 brigader. Resultatet er at Kuomintang-hæren nå har 104 divisjoner istedenfor 93, og 279 brigader istedenfor 248. Men for det første — de 6 divisjonene med 29 brigader som vi har utsletta de siste månedene (fram til 20. mars), fins nå bare i navnet. Det har ikke vært tid til å bygge dem opp igjen eller erstatte tapa, og noen av dem kan trulig ikke bli bygd opp igjen eller bli etterfylt. I virkeligheten har altså Kuomintang-hæren nå bare 98 divisjoner med 250 brigader, ei økning på bare 5 divisjonsbetegnelser og to virkelige brigader sia i fjor sommer. For det andre — av de 250 brigadene som faktisk fins, er det bare 118 som hæren vår ikke har tilføyd knusende slag. Alle de andre 132 brigadene er blitt utsletta av hæren vår en, to eller til og med tre ganger, og har så fått erstatninger, eller så har hæren vår gitt dem knusende slag en, to eller tre ganger (å utslutte en brigade betyr å tilintetgjøre den fullstendig eller å tilintetgjøre mesteparten av den, mens å gi en brigade knusende slag betyr å tilintetgjøre ett eller flere regimenter, men ikke hovedstyrken). Moralen og kampevna deres er svært lav. Av de 118 brigadene som ennå ikke er blitt tilføyd knusende slag, består noen av rekrutter som får opplæring rett bak fronten, og noen er lokale væpna enheter og marionettestyrker som er blitt gradert opp eller omorganisert. Kampevna deres er svært lav. For det tredje — de væpnastyrkene til Kuomintang har gått tilbake tallmessig også. Før juli 1946 hadde de 2 000 000 regulære soldater, 738 000 irregulære, 367 000 i spesialstyrkene, 190 000 i marinen og flyvåpenet og 1 010 000 i forsynings- og vedlikeholdstjenesten i de bakre områdene og krigsskolene — til sammen 4 305 000 mann. I februar 1948 hadde de 1 810 000 regulære soldater, 560 000 irregulære, 280 000 i spesialstyrkene, 190 000 i marinen og flyvåpenet og 810 000 i forsynings- og vedlikeholdstjenesten i de bakre områdene og krigsskolene — til sammen 3 650 000 mann. Dette innebærer en nedgang på 655 000 mann. På de nitten månedene fra juli 1946 til januar 1948 satte hæren vår ut av spill til sammen 1 977 000 Kuomintang-soldater (statistikken for februar og første del av mars er ikke satt opp ennå, men tallet er anslagsvis

180 000). Kuomintang har med andre ord ikke bare mista mer enn 1 000 000 mann, som det rekrutterte i løpet av krigen, men også en stor del av de opprinnelige styrkene. Under disse omstendighetene har Kuomintang slått inn på en politikk som er den motsatte av vår. Denne politikken går ikke ut på å sette opp brigadene med full styrke igjen, men å skjære ned tallet på soldater i hver brigade og øke tallet på brigadebetegnelser. Mens en Kuomintang-brigade var om lag 8 000 mann i gjennomsnitt i 1946, er den nå bare på om lag 6500 mann. Fra nå av kommer hæren vår til å ta større og større områder for hver dag som går, og Kuomintangs kilder til soldater og matforsyninger kommer til å skrumpe inn dag for dag. Vi rekner med at hæren vår og Kuomintang-hæren vil være omtrent like store neste vår, etter enda ett år med kamp. Politikken vår er å gå framover med stø steg og å slå sikre slag, ikke å oppnå raske resultater. Alt vi forsøker å gjøre, er å utslette om lag 8 brigader av den regulære Kuomintang-hæren i gjennomsnitt i måneden, eller om lag 100 brigader i året. Fra i fjor høst har tallet i virkeligheten vært høyere, og fra nå av kan vi til og med overskride dette tallet enda mer. Det skulle være mulig å utslette hele Kuomintang-hæren på om lag fem år (rekna fra juli 1946).⁷

6. I øyeblikket er det to avsnitt på sør- og nordfronten der fienden fortsatt har ganske store angrepsstyrker som kan føre offensive felttog og sette styrkene våre i ei vanskelig stilling for ei tid. Det første avsnittet er i Tapiéh-fjella, der fienden har rundt 14 brigader som han kan bruke som angrepsstyrker. Det andre er nord for Huai-elva, der fienden har om lag 12 slike brigader. På disse to avsnittene har Kuomintang-styrkene fortsatt initiativet (de har initiativet på avsnittet nord for Huai-elva fordi vi har flytta 9 av elitebrigadene våre nord for Den gule floden slik at de kan hvile og konsolidere seg og forberede seg til innsats på andre avsnitt). På alle de andre krigsskueplassene er fienden i ei passiv stilling og får stryk. De krigsskueplassene som er særlig gunstige for oss, er Nordøst-Kina, Shantung, Nordvest-Kina, Nord-Kiangsu, området Shansi-Chahar-Hopei, området Shansi-Hopei-Shantung-Honan og det veldige området vest for jernbanen mellom Changchow og Hankow, nord for Yangtse-elva og sør for Den gule floden.

NOTER

1. Se «Situasjonen nå og våre oppgaver», note 9, s. 173 i denne boka.

2. I oktober 1947 ga den reaksjonære Kuomintang-regjeringa ordre om at Det demokratiske forbundet skulle oppløses. Under press fra de reaksjonære i Kuomintang erklærte noen vaklende medlemmer av forbundet at det var oppløst og hadde innstilt virksomheten. Da blei andre demokratiske partier, som også blei forfulgt av de reaksjonære i Kuomintang, ute av stand til å drive åpen virksomhet i Kuomintang-områdene. På et møte i Hongkong i januar 1948 vedtok Shen Chun-ju og andre ledere av Det demokratiske forbundet å opprette det ledende organet i forbundet på nytt og ta opp igjen virksomheten. Samme måned oppretta Li Chi-shen og andre medlemmer av den demokratiske fløya i Kuomintang Kuomintangs revolusjonære komité i Hongkong. Begge disse organisasjonene var enige i den vurderinga av den aktuelle situasjonen som Kinas Kommunistiske Parti hadde, og sendte ut erklæringer som oppfordra til enhet med kommunistpartiet og andre demokratiske partier og til å styrte diktaturet til Chiang Kai-shek og gjøre motstand mot De forente staters væpna innblanding i de indre forholda i Kina. På dette tidspunktet godtok også de vaklende elementene i Det demokratiske forbundet disse parolene.

3. De reaksjonære i Kuomintang kalte sammen ei falsk «nasjonalforsamling» i Nanking fra 29. mars til 1. mai 1948, der Chiang Kai-shek og Li Tsung-jen blei «valgt» til «president» og «vise-president».

4. I mai 1948 blei de frigjorte områdene Shansi-Chahar-Hopei og Shansi-Hopei-Shantung-Honan slått sammen, og Det felles administrative rådet for Nord-Kina og Nord-Kina militærområde blei oppretta. I august samme år endra Det felles administrative rådet for Nord-Kina navn til Nord-Kinas folkeregjering.

5. Shihchiachuang i den vestlige delen av Hopei-provinsen var den første store byen i Nord-Kina som blei frigjort av Folkets frigjøringshær.

6. I desember 1947 begynte Pai Chung-hsi angrepet på Tapiieh-fjella med 33 brigader.

7. På dette tidspunktet vurderte en det slik at hele Kuomintang-hæren ville bli utsletta på om lag fem år. Seinere blei den beregna tida satt ned til om lag tre og et halvt år. Se «Den veldige endringa i den militære situasjonen i Kina», s. 275 i denne boka.

TALE PÅ EN KADERKONFERANSE I DET FRIGJORTE OMRÅDET SHANSI-SUIYUAN

1. april 1948

Kamerater! I dag vil jeg i hovedsak snakke om noen problemer i samband med arbeidet vårt i det frigjorte området Shansi-Suiyuan og så om noen problemer i samband med arbeidet vårt i landet som helhet.

I

Etter mi mening har det arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet som vi har gjort det siste året i det området som blir leda av Shansi-Suiyuan underbyrå i sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti, vært framgangsrikt.

Vi kan se dette ut fra to synsvinkler. På den ene sida har partiorganisasjonen i Shansi-Suiyuan bekjempa høyreavvik, satt i gang massekamper og fullført, eller er i ferd med å fullføre, jordreformen og konsolideringa av partiet blant to millioner og flere hundre tusen mennesker av et samla folketall på godt og vel tre millioner. På den andre sida har den også korrigert flere «venstre»-avvik som forekom i disse kampanjene slik at hele arbeidet utvikler seg sunt. Ut fra disse to synsvinklene mener jeg at arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet i det frigjorte området Shansi-Suiyuan har vært framgangsrikt.

«Fra nå av,» sier folket i det frigjorte området Shansi-Suiyuan, «vil ingen lenger våge å oppføre seg føydalt, tyrannisere andre eller drive korrupsjon.» Dette er den slutninga de trekker når det gjelder arbeidet

vårt med jordreformen og konsolideringa av partiet. Når de sier at «ingen lenger vil våge å oppføre seg føydalt», mener de at vi har fått dem til å sette i gang kamper som har knust, eller er i ferd med å knuse, systemet med føydal utbytting i de nye frigjorte områdene og restene av dette systemet i de gamle og halvgamle frigjorte områdene. Når de sier at «ingen lenger vil våge å tyrannisere andre eller drive korrupsjon», sikter de til det alvorlige forholdet at klassesammensetninga og arbeidsstilen til partiorganisasjonene og styringsorganene våre ikke var helt bra tidligere. Ei rekke dårlige elementer hadde sneket seg inn i partiorganisasjonene og styringsorganene, ei rekke enkeltpersoner hadde utvikla en byråkratisk arbeidsstil, misbrukt makta si og tyrannisert folk, brukt tvangs- og kommandometoder for å få ting gjort og dermed skapt misnøye blant massene, eller drevet korrupsjon eller skada interessene til massene. Men etter ett års arbeid med jordreformen og konsolideringa av partiet har denne situasjonen endra seg grunnleggende.

En kamerat som er her i dag, fortalte meg: «Vi har kvitta oss med det som kunne bli skjebnesvangert for oss. Vi har skaffa oss ting vi aldri har hatt før.» Med «skjebnesvangert» sikta han til det alvorlige forholdet at klassesammensetninga i partiorganisasjonene og styringsorganene og arbeidsstilen ikke var helt bra, og den misnøyen som dette førte til blant massene. Dette har vi nå renska opp i fra grunnen av. Med «nå har vi skaffa oss ting vi aldri har hatt før», mente han fattigbondeforbunda, de nye bondelaga, de valgte folkeforsamlingene for landsbyene og distriktene og den nye stemninga som rår på landsbygda som resultat av arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet.

Jeg trur disse kommentarene gir et sant bilde av situasjonen.

Slik er den store framgangen i arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet i det frigjorte området Shansi-Suiyuan. Dette er den ene sida av framgangen. Det var på dette grunnlaget partiorganisasjonen i Shansi-Suiyuan kunne utføre et veldig arbeid i hærens tjeneste for å støtte folkets store frigjøringskrig. Uten det framgangsrike arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet ville det vært vanskelig å gjennomføre slike enorme militære oppgaver.

På den andre sida har partiorganisasjonen i Shansi-Suiyuan retta opp flere «venstre»-avvik som dukka opp under arbeidet. Det var i hovedsak tre avvik av dette slaget. For det første blei det gjort feil ei rek-

ke steder i prosessen med å bestemme klassetilhørigheten. En del arbeidende mennesker blei rekna som godseiere eller rikbønder sjøl om de ikke dreiv føydal utbytting, eller bare gjorde det i liten grad. Derfor blei angrepet altfor omfattende, og et svært viktig strategisk prinsipp blei glemt, nemlig at vi kan og må forene om lag 92 prosent av husstandene eller om lag 90 prosent av folket i landsbyene under jordreformen, med andre ord hele det arbeidende folket på landsbygda, for å opprette en enhetsfront mot føydalsystemet. Nå har dette avviket blitt retta opp. Dette har gjort folk svært beroliga, og den revolusjonære enhetsfronten er blitt konsolidert. For det andre skjedde det overgrep mot industri- og handelsforetaka til godseiere og rikbønder under arbeidet med jordreformen. I kampen for å avsløre kontrarevolusjon på det økonomiske området blei de fastsatte rammene for undersøkelser overskredet, og den skattepolitikken som blei ført, skada industrien og handelen. Dette var «venstre»-avvika i behandlinga av industrien og handelen. Nå er de også blitt retta opp. Industrien og handelen kan komme på fote igjen og utvikle seg. For det tredje — under de voldsomme kampene under jordreformen i fjor holdt ikke partiorganisasjonen i Shansi-Suiyuan seg klart nok til linja til partiet, som nedla strengt forbud mot å jule opp eller henrette folk vilkårlig. Dette førte til at noen godseiere og rikbønder enkelte steder blei henretta uten at det var nødvendig, og at de dårlige elementene på landsbygda kunne utnytte situasjonen og ta hevn. De snikmyrda ei rekke arbeidsfolk. Vi mener det er helt nødvendig og riktig at de største forbryterne som har bekjempa den folkedemokratiske revolusjonen aktivt og desperat og sabotert jordreformen, det vil si de verste kontrarevolusjonære og løkale tyrannene, blir stilt for retten og dømt til døden av folke-domstolene og de demokratiske maktorganene. Ellers kan det ikke bli oppretta demokratisk orden. Men vi må forby vilkårlige henrettelser av vanlig Kuomintang-personell, vanlige godseiere og rikbønder og småkjeltringer. Dessuten må ikke folke-domstoler eller demokratiske maktorganer mishandle forbrytere under forhør. Avvik av dette slaget som forekom i fjor i Shansi-Suiyuan-området, er også blitt retta opp.

Nå som alle disse avvika er retta opp skikkelig, har vi god grunn til å si at hele arbeidet under ledelse av Shansi-Suiyuan-underbyrå i sentral-komiteen utvikler seg sunt.

Den mest grunnleggende arbeidsmetoden, som alle kommunister må innprente seg, er å bestemme retningslinjene for arbeidet i samsvar

med de virkelige forholda. Når vi studerer årsakene til de feilene vi har gjort, ser vi at alle sammen oppsto fordi vi ikke tok omsyn til den virkelige situasjonen på et bestemt tidspunkt og bestemt sted, og utforma retningslinjene for arbeidet subjektivt. Dette bør være en lærepenge for alle kamerater.

Når det gjelder konsolideringa av partiorganisasjonene på grunnplanet, har dere brukt erfaringene fra Pingshan fylke i det frigjorte området Shansi-Chahar-Hopei i samsvar med direktivet fra sentralkomiteen om arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet i de gamle og halvgamle frigjorte områdene.¹ Dere har med andre ord innbudt aktivister blant massene som ikke er med i partiet, til å være med på partiavdelingsmøter, utvikla kritikk og sjølkritikk for å renske opp i det som ikke er bra i klassesammensetninga og arbeidsstilen i partiorganisasjonene, og satt partiet i stand til å knytte nærere band til massene. Dette vil gjøre det mulig for dere å gjennomføre hele arbeidet med å konsolidere partiorganisasjonene med godt resultat.

Alle de medlemmene og kadrene i partiet som har gjort feil, men som ennå kan skoles og som skiller seg fra dem som er uforbederlige, må bli skolert. Vi må ikke støte dem fra oss, uansett hva for klassebakgrunn de har. Det er også riktig at dere har satt denne politikken ut i livet, eller er i ferd med å gjøre det nå.

I kampen mot føydalsystemet er erfaringene med å opprette valgte folkeforsamlinger på distrikts- og landsbyplan (eller herredsplan) på grunnlag av fattigbondeforbunda og bondelaga, svært verdifulle. Den eneste ekte forma for valgte folkeforsamlinger er den som bygger på viljen til de virkelig breie folkemassene. Nå er det mulig å opprette slike valgte folkeforsamlinger i alle de frigjorte områdene. Når ei slik forsamling er oppretta, må den bli det lokale organet for folkemakta, og den og det forvaltningsrådet den velger, må få all den makta de skal ha. Da blir fattigbondeforbundet og bondelaget deres høyre hand. En gang tenkte vi på å opprette valgte folkeforsamlinger i områdene på landsbygda først etter at jordreformen i hovedsak var fullført. Nå har deres egne erfaringer og erfaringene fra andre frigjorte områder bevist at det er mulig og nødvendig å opprette disse valgte folkeforsamlingene på distrikts- og landsbyplan og de forvaltningsråda de velger, midt under kampen for jordreformen, og dere må fortsette å gjøre det på denne måten. Alle de frigjorte områdene må gjøre det samme. Når det er oppretta forsamlinger for alle distriktene og landsbyene, kan de bli

oppretta på fylkesplan også. Når det er oppretta valgte folkeforsamlinger opp til fylkesplan, blir det lett å opprette dem på høyere plan. I de valgte folkeforsamlingene på ulike nivåer må vi, der det er mulig, få med representanter for alle demokratiske lag i folket — arbeidere, bønder, sjølstendige handverkere, folk i frie yrker, intellektuelle, fabrikanter og kjøpmenn fra det nasjonale borgerskapet, og opplyste storfolk. Vi må sjølsagt ikke være firkanta. Vi må skille mellom områder på landsbygda med byer og områder uten byer, mellom byer av forskjellig størrelse og mellom storbyer og jordbruksområder, slik at vi kan gjennomføre oppgava med å forene alle demokratiske lag i folket på en naturlig, og ikke firkanta måte.

De store massekampene for jordreform og konsolidering av partiet har lært opp og brakt fram titusenviis av aktivister og kaderer. De er knytta sammen med massene, og vil være svært verdifulle for Folkerepublikken Kina. Fra nå av må vi styrke skoleringa av dem slik at de hele tida gjør framgang i arbeidet sitt. Samtidig må vi advare dem mot å bli innbilske og sjøltilfredse som følge av framgang og ros.

I lys av alt dette, i lys av framgangen på disse ulike områdene, kan vi si at det frigjorte området Shansi-Suiyuan nå er mer konsolidert enn noensinne. Andre frigjorte områder som har arbeidd etter de samme linjene, har også blitt konsolidert.

II

Når det gjelder ledelsen, skyldes framgangen i det frigjorte området i hovedsak disse tingene:

1. Med hjelp fra det arbeidet kamerat Kang Sheng gjorde i administrasjonsbyen Hochiapo i Linhsien fylke i fjor vår og sommer, holdt underbyrået i Shansi-Suiyuan en konferanse for sekretærer i prefekturpartikomiteene i juni i fjor. Konferansen kritiserte høyreavvik som hadde forekommet i arbeidet tidligere, avslørte grundig den alvorlige kjensgjerninga at det hadde vært ulike avvik fra partilinja og vedtok linja om å ta til med jordreformen og konsolideringa av partiet for alvor. I hovedsak var konferansen seierrik. Uten den kunne ikke en så omfattende jordre-

form og konsolidering av partiet blitt framgangsrik. Manglene ved konferansen var at den ikke vedtok forskjellige retningslinjer for arbeidet ut fra de ulike forholda i de gamle, halvgamle og nye frigjorte områdene, at den vedtok ei ultra-venstrelinje i spørsmålet om å bestemme klassetilhørigheten, at den i spørsmålet om hvordan vi skulle knuse føydalsystemet la altfor mye vekt på å grave fram eiendom godseierne hadde gjemt, og at den i spørsmålet om hvordan vi skulle behandle krava som massene stilte, ikke foretok en nøktern analyse, men satte fram den vage parolen: «Gjør alt slik massene vil det skal gjøres.» Når det gjelder det siste punktet, som er et spørsmål om partiets forhold til massene, må partiet lede massene slik at de setter alle de riktige ideene sine ut i livet i lys av omstendighetene, og skolere dem slik at de retter på alle feilaktige ideer som de måtte ha. Konferansen understreka bare at partiet må sette ideene til massene ut i livet, men lot være å peke på at partiet også må skolere og lede massene. Dermed øvde konferansen en feilaktig innflytelse på kameratene i noen distrikter og forverra feilen med halehengspolitikk.

2. I januar i år tok underbyrået i Shansi-Suiyuan skikkelige tiltak for å rette opp «venstre»-avvika. Disse tiltaka blei gjennomført etter at kameratene i underbyrået kom tilbake fra desember-møtet i sentralkomiteen.² Underbyrået sendte ut et direktiv i fem punkter³ for å rette opp disse feilene. Disse korrigeringsiltaka var så godt tilpassa ønskene til massene og blei gjennomført så raskt og grundig at nesten alle «venstre»-avvika blei korrigert i løpet av kort tid.

III

Linja til ledelsen i partiorganisasjonen i Shansi-Suiyuan var grunnleggende sett riktig under motstandskrigen mot Japan. Dette kom til uttrykk i at landskylda og lånerentene blei satt ned, i at jordbruksproduksjonen, hjemmespinninga og hjemmevevinga, krigsindustrien og en del av lettindustrien blei bygd opp igjen og utvikla i stort omfang, i at det blei grunnlagt partiorganisasjoner og i at det blei oppretta ei demokratisk regjering og væpna folkestyrker på nesten hundre tusen

mann. Dette arbeidet la grunnlaget for at vi seira i motstandskrigen og slo tilbake angrepa fra Yen Hsi-shan og andre reaksjonære. Partiet og regjeringa hadde sjølsagt sine mangler i denne perioden. Nå står det helt klart for oss at disse manglene besto i at classesammensetninga og arbeidsstilen ikke var helt bra, og det hadde uønska virkninger på arbeidet vårt. Men sett under ett bar arbeidet under motstandskrigen frukter. Dermed blei det skapt gunstige vilkår for å slå tilbake de kontrarevolusjonære angrepa fra Chiang Kai-shek etter at japanerne overga seg. Manglene eller feilene til ledelsen i partiorganisasjonen i Shansi-Suiyuan under motstandskrigen besto i hovedsak i at den ikke støtta seg på de breie massene for å overvinne den svakheten at classesammensetninga i partiet og styringsorganene og arbeidsstilen ikke var helt bra, og de uheldige virkningene dette hadde på arbeidet. Den oppgava er det opp til dere å gjennomføre nå. En grunn til denne stoda var at visse ledende kamerater i Shansi og Suiyuan på det tidspunktet ikke forsto ei rekke av de faktiske forholda i partiet og blant massene. Dette bør også være en lærepenge for kameratene.

IV

Den oppgava som partiorganisasjonen i Shansi-Suiyuan står foran, er å gjøre alt den kan for å fullføre jordreformen og konsolideringa av partiet, fortsette og støtte folkets frigjøringskrig, ikke øke byrdene til folket enda mer, men lette dem i rimelig grad, og få produksjonen på fote og utvikle den. Nå holder dere en konferanse om produksjonen. Målsettinga for de neste par åra i kampen for å få produksjonen på fote og utvikle den blir på den ene sida å bedre levekåra til folket og på den andre sida å støtte folkets frigjøringskrig. Dere har et omfattende jordbruk, en omfattende handverksindustri og en del lett- og tungindustri som er utstyrt med maskiner. Jeg håper dere gjør godt arbeid for å lede disse produksjonsforetaka. Ellers kan dere ikke kalles gode marxister. Alle de arbeidsutvekslingslaga og kooperativene¹⁵ i jordbruket som er i klørne på byråkrater, og som har skada folket istedenfor å gagne det, har brutt sammen. Dette er fullt forståelig, og det er ingen grunn til å være lei seg for det. Dere har til oppgave å ta omhyggelig vare på og utvikle de arbeidsutvekslingslaga, kooperativene og de an-

¹⁵. — Mao: Verker i Utvalg 4.

dre nødvendige økonomiske organisasjonene som har fått støtte fra massene, og spre dem overalt.

V

Kameratene våre er opptatt av situasjonen i landsmålestokk. Etter landskonferansen til partiet om jordspørsmålet i fjor, som beslutta å gå inn for ei ny linje og gjennomføre jordreformen og konsolideringa av partiet, blei det holdt store kaderkonferanser i praktisk talt alle de frigjorte områdene om konsolidering av partiet og jordreform. På disse konferansene blei de høyreideene som fans i partiet kritisert, og det alvorlige forholdet at klassesammensetninga til partiet og arbeidsstilen ikke var helt bra, blei avslørt. Etterpå blei det tatt behørige tiltak på mange områder, og «venstre»-avvika er blitt korrigert, eller så blir de det nå. På grunn av dette var partiet vårt i stand til å utvikle arbeidet i hele landet sunt da det sto overfor den nye politiske situasjonen og nye politiske oppgaver. De siste par månedene har nesten hele Folkets frigjøringshær brukt pausene i kampen til storstilt opplæring og konsolidering. Dette er blitt gjennomført på en demokratisk måte, under skikkelig rettleiing og i god orden. Derfor har det tent den revolusjonære gløden til de store massene av offiserer og menige, satt dem i stand til å forstå målet med krigen klart, utrydda visse uriktige ideologiske tendenser og usunne trekk i hæren, fostra kadrene og soldatene og styrka kampevna til hæren betraktelig. Vi må fortsette med denne nye forma for ideologisk skoleringsbevegelse i hæren, som er en demokratisk massebevegelse. Dere er fullt klar over at fienden vår, Kuomintang, ikke kunne ha gjennomført konsolideringa av partiet, den ideologiske skolinga i hæren eller jordreformen som vi har gjennomført, og som alt sammen har stor historisk betydning. Vi på vår side har tatt korrigering av manglene våre alvorlig. Vi har sveisa hele partiet og hæren sammen som om de var én mann og knytta nære band mellom dem og folkemassene. Vi setter effektivt ut i livet alle de politiske linjene og taktikken som sentralkomiteen i partiet har utarbeidd, og fører folkets frigjøringskrig seierrikt. Hos fienden er situasjonen den stikk motsatte. De er så korrupte, så splitta av stadig voksende og uforsonlig indre strid, så forakta av folket og fullstendig isolert, og taper slag så ofte at

de er nødt til å gå til grunne. Slik er helhetssituasjonen når det gjelder forholdet mellom revolusjonen og kontrarevolusjonen.

I denne situasjonen må alle kameratene forstå generallinja til partiet skikkelig, det vil si linja med den nydemokratiske revolusjonen. Den nydemokratiske revolusjonen er ikke en hvilken som helst revolusjon. Den kan bare være, og må være, en revolusjon mot imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen som de breie folkemassene fører under ledelse av proletariatet. Dette betyr at ingen annen klasse enn proletariatet og ikke noe annet parti enn Kinas Kommunistiske Parti kan og må ta ledelsen i denne revolusjonen. Dette betyr at enhetsfronten av dem som slutter seg til revolusjonen er svært brei, og omfatter arbeiderne, bøndene, de sjølstendige handverkerne, folk i frie yrker, de intellektuelle, det nasjonale borgerskapet og den delen av de opplyste storfolka som har brutt med godseierklassen. Det er alle disse gruppene vi kaller de breie folkemassene. Den staten og regjeringa som de breie folkemassene skal opprette, kommer til å bli Folkerepublikken Kina og den demokratiske koalisjonsregjeringa, som bygger på forbundet mellom alle demokratiske klasser under ledelse av proletariatet. Fiendene som skal knuses i denne revolusjonen, kan bare være og må være imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen. Det fortetta uttrykket for alle disse fiendene er det reaksjonære regimet til Chiang Kai-sheks Kuomintang.

Føydalismen er imperialismens og byråkratkapitalismens forbunds-felle og grunnlaget for styret deres. Derfor er reformen av jordsystemet hovedinnholdet i den nydemokratiske revolusjonen i Kina. Generallinja under jordreformen er å støtte seg på fattigbøndene, forene seg med mellombøndene, avskaffe systemet med føydal utbytting steg for steg og ved å ta omsyn til forskjeller, og utvikle jordbruksproduksjonen. Den grunnleggende krafta som vi må støtte oss på under jordreformen, kan bare være og må være fattigbøndene. Sammen med landarbeiderne utgjør de om lag 70 prosent av befolkninga på landsbygda i Kina. Hovedoppgava og den umiddelbare oppgava under jordreformen er å oppfylle krava til massene av fattigbønder og landarbeidere. Det er nødvendig å forene seg med mellombøndene under jordreformen. Fattigbøndene og landarbeiderne må danne en fast enhetsfront med mellombøndene, som utgjør om lag 20 prosent av befolkninga på landsbygda. Ellers kommer fattigbøndene og landarbeiderne til å bli isolert og jordreformen til å slå feil. Ei av oppgavene under jordreformen er å

oppfylle krava til visse mellombønder. En del av mellombøndene må få lov til å ha litt mer jord enn det fattigbøndene i gjennomsnitt får. Vi støtter krava fra bøndene om lik fordeling av jorda for å gjøre det lettere å mobilisere de breie bondemassene til å avskaffe jordeiendomssystemet til den føydale godseierklassen raskt, men vi går ikke inn for fullstendig likhetsmakeri. De som går inn for fullstendig likhetsmakeri, tar feil. Det hersker en tenkemåte på landsbygda nå som undergraver industrien og handelen, og som går inn for fullstendig likhetsmakeri når det gjelder fordelinga av jorda. Slik tenkning er reaksjonær, tilbakeleggende og bakstreversk. Vi må kritisere den. Angrepsmålet under jordreformen er bare og må være det føydale utbyttingssystemet til godseierklassen og den gamle typen rikbønder, og det må ikke forekomme overgrep mot interessene til det nasjonale borgerskapet eller de industri- og handelsforetaka som godseierne og rikbøndene driver. Særskilt må vi legge vekt på ikke å skade interessene til mellombøndene, de sjølstendige handverkerne, folk i frie yrker og de nye rikbøndene. Disse gruppene driver lite eller ikke noe utbytting. Målet med jordreformen er å avskaffe systemet med føydal utbytting, det vil si å utrydde de føydale godseierne som klasse, ikke som enkeltpersoner. Derfor må en godseier få like mye jord og eiendom som en bonde, og vi må få han til å lære produktivt arbeid og til å bli med i nasjonens økonomiske liv. Bortsett fra de verste kontrarevolusjonære og lokale tyrannene, som har pådratt seg massenes bitre hat, som er blitt kjent skyldige og som derfor kan og bør straffes, må vi føre en mild politikk overfor alle, og vi må forby at folk blir jult opp eller henretta vilkårlig. Systemet med føydal utbytting må bli avskaffa steg for steg, det vil si i samsvar med en taktikk. Når vi setter i gang en kamp, må vi fastsette taktikken i samsvar med omstendighetene og ut fra hvor bevisste og godt organiserte bøndene er. Vi må ikke prøve å knuse hele det føydale utbyttingssystemet med ett slag. I samsvar med de virkelige forholda som råer under det føydale utbyttingssystemet i landsbyene i Kina, må angrepet under jordreformen allment sett ikke omfatte mer enn om lag 8 prosent av husstandene på landsbygda, eller om lag 10 prosent av befolkninga. I de gamle og halvgamle frigjorte områdene må prosentdelen være enda lavere. Det er farlig å se bort fra de faktiske forholda og gjøre den feilen at angrepet blir altfor omfattende. I de nye frigjorte områdene er det dessuten nødvendig å skille mellom ulike steder og ulike stadier. Å skille mellom steder betyr: På de stedene vi er sikre på å

holde, må vi konsentrere arbeidet om å gjennomføre en høvelig jordreform som samsvarer med interessene til lokalbefolkninga. På de stedene vi for tida har vansker med å holde, må vi ikke ha noen hast med å begynne jordreformen før situasjonen har forandra seg. Her må vi innskrenke oss til virksomhet som lar seg gjennomføre, og som gagnar massene under de forholda som rår. Å skille mellom stadier betyr: På de stedene Folkets frigjøringshær nettopp har okkupert, må vi gå inn for å legge fram og gjennomføre taktikken med å holde rikbøndene, de mellomstore og de små godseierne nøytrale. På det viset snevrer vi inn omfanget av angrepet slik at vi bare knuser de reaksjonære væpna styrkene til Kuomintang og retter slaga mot de ondskapsfulle storfolka og de lokale tyrannene. I de nye frigjorte områdene må vi konsentrere alle krefter om å gjennomføre denne oppgava som det første stadiet i arbeidet. Så må vi rykke fram steg for steg til det stadiet der det føydale systemet blir avskaffa fullstendig, i fakt med at den politiske bevissheten til massene blir høyere, og de blir bedre organisert. I de nye frigjorte områdene må vi fordele rørlig eiendom og jord først når situasjonen er forholdsvis trygg og det overveldende flertallet av massene er mobilisert fullt ut til handling. Noe annet ville være eventyrpolitikk. Det ville være risikabelt, og snarere gjøre skade enn gagn. I de nye frigjorte områdene må vi utnytte til fulle de erfaringene som blei høsta under motstandskrigen. Med å avskaffe føydalismen ved å ta omsyn til forskjeller mener vi at vi må skille mellom godseiere og rikbønder, mellom store, mellomstore og små godseiere og mellom de godseierne og rikbøndene som er lokale tyranner og de som ikke er det, og at vi ut fra hovedprinsippet om å fordele jorda likt og avskaffe føydalsystemet, ikke må fatte like vedtak om alle sammen og behandle dem likt, men skille mellom dem og behandle dem i samsvar med de skiftende forholda. Når vi går fram på denne måten ser folk at arbeidet vårt er fullkomment fornuftig. Det øyeblikkelige målet med jordreformen er å utvikle jordbruksproduksjonen. Vi kan bare skape vilkåra for ei slik utvikling hvis vi avskaffer føydalsystemet. Straks føydalismen er utslatta og jordreformen er gjennomført, må partiet og den demokratiske regjeringa i alle områder stille oppgava med å bringe på fote og utvikle jordbruksproduksjonen, overføre alle krefter på landsbygda som er tilgjengelige til dette arbeidet, organisere kooperasjon og gjensidig hjelp, bedre teknikken i jordbruket, bedre utvelginga av såkorn og bygge vanningsanlegg. Alt dette har som mål å øke produksjonen. Par-

tiorganisasjonene i områdene på landsbygda må sette store krefter inn på å bringe jordbruksproduksjonen og industriproduksjonen i tettsteder på fote igjen og utvikle den. For å få fart på dette må vi gjøre vårt ytterste for å ta vare på alle nyttige produksjons- og livsmidler under kampen for å avskaffe føydalsystemet, og vi må ta besluttsomme tiltak mot alle som ødelegger eller sløser med dem, bekjempe all fråtsing og legge vekt på sparsomhet. For å utvikle jordbruksproduksjonen må vi rå bøndene til å organisere — frivillig og steg for steg — ulike slags produsent- og forbrukerkooperativer som bygger på privateie og som situasjonen nå tillater. Avskaffinga av føydalsystemet og utviklinga av jordbruksproduksjonen kommer til å legge grunnlaget for å utvikle industriproduksjonen og omforme et jordbruksland til et industriland. Dette er det endelige målet for den nydemokratiske revolusjonen.

Dere kamerater veit at partiet har fastlagt generallinja og den allmenne politikken i den kinesiske revolusjonen og forskjellige konkrete retningslinjer for arbeidet og konkrete politiske tiltak. Men mange kamerater som husker de konkrete retningslinjene for arbeidet og de konkrete politiske tiltaka til partiet, glemmer ofte generallinja og den allmenne politikken. Hvis vi virkelig glemmer generallinja og den allmenne politikken til partiet, blir vi blinde, umodne, forvirra revolusjonære, og når vi setter ut i livet ei konkret retningslinje for arbeidet og et konkret politisk tiltak, kommer vi til å miste innrettinga av syne og vakle snart til venstre og snart til høyre, og det vil skade arbeidet vårt.

Jeg skal gjenta:

Den revolusjonen mot imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen som de breie folkemassene fører under ledelse av proletariatet — det er den nydemokratiske revolusjonen i Kina og det er generallinja og den allmenne politikken til Kinas Kommunistiske Parti på dette stadiet i historia.

Å støtte seg på fattigbøndene, forene seg med mellombøndene, avskaffe det føydale utbyttingssystemet steg for steg og ved å ta omsyn til forskjeller, og å utvikle jordbruksproduksjonen — det er generallinja til Kinas Kommunistiske Parti i arbeidet med jordreformen i perioden med den nydemokratiske revolusjonen.

NOTER

1. Dette direktivet blei sendt ut 22. februar 1948. Her oppsummerte sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti erfaringene fra arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet i de ulike frigjorte områdene, fastla ei rekke linjer og metoder for jordreformen og konsolideringa av partiet og understreka at de «venstre»-avvika som hadde forekommet i visse områder da disse to oppgavene blei gjennomført, måtte bli korrigert.

2. Se note til overskrifta «Situasjonen nå og våre oppgaver», s. 154 i denne boka.

3. Dette sikter til «Direktiv om å rette på feil i bestemmelsen av klassetilhørighet og om å forene seg med mellombøndene», som Shansi-Suiyuan underbyrå i sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti sendte ut 13. januar 1948. Direktivet består av fem deler. Hovedpunktene er:

1) På grunn av at kriteriene for klassetilhørighet ikke er blitt skikkelig definert, blei nokså mange personer feilaktig rekna som ruinerte godseiere eller rikbønder etter spontane krav fra massene. Særlig har velstående mellombønder feilaktig blitt rekna som rikbønder. Dette har hatt ei skadelig virkning på arbeidet for å forene seg med mellombøndene, og det var feilaktig.

2) Vi må besluttosomt ta riktige tiltak for å overtale bøndene til å rette på disse feilene. Eiendom som er tatt, skal leveres tilbake, i den grad det er mulig.

3) Bøndene og kadrene skal bli forklart at det eneste kriteriet for å bestemme klassetilhørighet, skal være forholdet til utbytting. Feil som er gjort i bestemmelsen av klassetilhørighet, skal rettes opp.

4) Prinsippet om å støtte seg på fattigbøndene og landarbeiderne og forene seg med mellombøndene må bli forstått. Mellombøndene skal kunne få en tredjedel av plassene i de valgte bondeforsamlingene og i de ledende organene i bondelaga, og det skal tas omsyn til interessene deres ved skattlegginga og i jordreformen.

5) Ansvarlige kadrer skal foreta skikkelige studier av klassepolitikken til partiet for områdene på landsbygda. Feil som har oppstått fordi politikken til partiet overfor mellombøndene ikke er blitt fulgt, må rettes på, og de må rettes på gjennom massene.

Samtidig med at dette fempunkts direktivet blei sendt ut, sendte underbyrået for Shansi-Suiyuan ut «Direktiv om å beskytte industrien og handelen» for å rette opp avvika med overgrep mot industrien og handelen under jordreformen.

4. Dette sikter til forsynings- og salgskoopertativer.

TALE TIL REDAKSJONEN I SHANSI-SUIYUAN DAGBLAD

2. april 1948

Vi må gjøre politikken vår kjent for de breie massene, ikke bare for lederne og kadrene. Spørsmål i samband med politikken må som regel bli offentliggjort i avisene og tidsskriftene til partiet. Nå gjennomfører vi reformen av jordsystemet. De politiske linjene for jordreformen må bli trykt i avisene og kringkasta i radioen slik at de breie massene får kjennskap til dem. Straks massene kjenner sannheten og har et felles mål, kommer de til å arbeide sammen som én mann. Dette er som å utkjempe et slag. For å vinne et slag, må soldatene og offiserene stå sammen som én mann. Etter at styrkene i Nord-Shensi fikk opplæring, hadde konsolidert seg og øst ut klagemåla sine mot det gamle samfunnssystemet, blei det politiske bevissthetsnivået til soldatene høyere, og de skjønte hvorfor de slåss og hvordan de skulle slåss. Alle som én bretta opp skjorteermene for å slåss, moralen deres var svært høy og de vant seier straks de gikk til kamp. Når massene står sammen som én mann, blir allting lett. Et grunnprinsipp i marxismen-leninismen er å sette massene i stand til å erkjenne sine egne interesser og gå sammen for å slåss for dem. Rolla og makta til avisene består i evna til å bringe partiprogrammet, partilinja, de allmenne og konkrete politiske linjene til partiet, oppgavene og arbeidsmetodene ut til massene så raskt og breitt som mulig.

Det fins folk i ledende organer noen steder som trur det er nok at lederne kjenner de politiske linjene til partiet, og at massene ikke trenger å få vite om dem. Dette er en av de viktigste grunnene til at vi ikke kan gjøre godt arbeid på enkelte områder. I over tjue år har partiet vårt drevet massearbeid hver eneste dag, og de siste tolv år har det snakka

om masselinja hver bidige dag. Vi har alltid hevda at revolusjonen må støtte seg på folkemassene, på at alle er med, og har gått mot å bare støtte oss på noen få personer som sender ut ordrer. Men fortsatt er det noen kamerater som ikke følger masselinja konsekvent i arbeidet sitt. De støtter seg fortsatt på en handfull folk som arbeider stille og rolig på egen hand. En av grunnene til dette er at uansett hva de gjør, er de alltid uvillige til å forklare ting for dem de leder, og de forstår ikke hvorfor eller hvordan de skal utløse initiativet og skaperkrafta til dem de leder. Subjektivt ønsker de at alle skal være med i arbeidet, men de lar ikke andre få vite hva som må gjøres eller hvordan det skal gjøres. Hvordan kan en vente at alle skal sette i gang og hvordan skal noe kunne bli gjort godt når stoda er slik? Når en skal løse dette problemet, er ideologisk skolering i masselinja sjølsagt det grunnleggende. Men samtidig må vi lære disse kameratene mange konkrete arbeidsmetoder. En slik metode er å utnytte avisene fullt ut. Å drive ei avis godt, å gjøre den interessant og spennende, å drive god propaganda for den allmenne og konkrete politikken til partiet og styrke partiets band til massene gjennom avisene — dette er et viktig prinsippsspørsmål i arbeidet til partiet. Det er ei oppgave vi ikke må undervurdere.

Kamerater, dere er pressefolk. Jobben deres er å skolere massene, sette massene i stand til å erkjenne sine egne interesser, sine egne oppgaver og den allmenne og konkrete politikken til partiet. Å drive ei avis er som alt annet arbeid; for at det skal bli godt, for at det skal bli levende, må det gjøres samvittighetsfullt. Også avisene våre må støtte seg på alle, på folkemassene, på hele partiet, i arbeidet sitt, ikke bare på noen få personer som arbeider bak stengte dører. Avisene våre snakker om masselinja hver eneste dag, men likevel blir masselinja ofte ikke satt ut i livet i arbeidet til avisa sjøl. For eksempel dukker det ofte opp trykkfeil i avisene rett og slett fordi oppgava med å luke dem ut ikke er blitt tatt alvorlig. Hvis vi bruker metoden med masselinja, må vi samle alle de ansatte i avisa når det forekommer trykkfeil. Da må vi diskutere den saka og ikke noe annet, forklare dem hva slags feil det er snakk om, hvorfor de forekommer og hvordan de kan kvitte seg med dem, og be alle om å legge stor vekt på disse tingene. Når dette er gjort tre eller fem ganger, kan slike feil avgjort overvinnes. Dette gjelder små saker, og store også.

Å være flink til å omsette politikken til partiet i handling fra massenes side, å være flink til å få ikke bare de ledende kadrene, men også

de breie massene til å forstå og mestre alle bevegelser og alle kamper vi setter i gang — dette er den marxist-leninistiske kunsten å lede. Det er også det vannskillet som avgjør om vi gjør feil i arbeidet vårt eller ikke. Hvis vi prøvde å gå til offensiv før massene var mobilisert, ville det være eventyrpolitikk. Hvis vi pukka på å få massene til å gjøre noe de ikke hadde lyst til, ville vi avgjort mislykkes. Hvis vi ikke rykka fram når massene krevde det, ville det være høyreopportunisme. Den opportunistiske feilen til Chen Tu-hsiu besto nettopp i at han lå etter utviklinga av bevisstheten til massene, ikke var i stand til å lede massene framover og til og med var mot at massene skulle gå framover. Det fins mange kamerater som fortsatt ikke skjønner disse spørsmåla. Avisene våre må spre disse ideene godt slik at alle kan skjønne dem.

For å kunne oppdra massene må avisfolk først lære av massene. Kamerater, dere er intellektuelle. Intellektuelle er ofte uvitende og har liten eller ingen erfaring i praktiske saker. Dere skjønner ikke mye av det som står i heftet «Hvordan skal vi skille mellom klassene på landsbygda?»¹, som kom ut i 1933. Her er bøndene overlegne i forhold til derê, for de forstår det fullt ut straks de får høre innholdet. Over 180 bønder i to distrikter i Kuohsien fylke hadde møte i fem dager og løste mange problemer i samband med fordelinga av jorda. Hvis redaksjonen i avisa deres skulle diskutere disse problemene, er jeg redd de ville diskutere i to uker uten å løse dem. Grunnen er ganske enkel, dere skjønner ikke disse problemene. For å komme fra mangel på forståelse til forståelse, må en gjøre ting og se ting. Det er å lære. Kamerater som arbeider i aviser må dra ut etter tur for å delta ei stund i massearbeid, i arbeidet med jordreformen. Det er svært nødvendig. Når dere ikke deltar i massearbeid, må dere høre og lese en mengde om massebevegelser, og bruke tid og krefter på å studere slikt materiale. Slagordet vårt i opplæringa av soldater er: «Soldatene lærer av offiserene, offiserene lærer av soldatene og soldatene lærer av hverandre.» Soldatene har en masse praktisk kamperfaring. Offiserene må lære av soldatene, og når de har tilegna seg andres erfaringer blir de dyktigere. Også kamerater som arbeider i avisene, må hele tida studere materiale som kommer fra grunnplanet, og litt etter litt skaffe seg mer praktisk kunnskap og bli erfarne. Det er bare på det viset dere blir i stand til å gjøre godt arbeid og klare oppgava med å skolere massene.

Shansi-Suiyuan Dagblad gjorde svært stor framgang etter konferansen for sekretærer i prefekturpartikomiteer i juni i fjor. Avisa var inn-

holdsrik, skarp, kvass og levende. Den gjenspeilte de store massekam-pene, den snakka for massene. Jeg likte svært godt å lese den. Men sia januar i år, da vi begynte å rette opp «venstre»-avvika, ser det ut til at avisa deres har mista litt av denne innstillinga. Den er ikke klar nok, ikke kvass nok, bringer ikke så mye informasjon og fenger ikke blant leserne. Nå gransker dere arbeidet og oppsummerer erfaringene deres. Det er svært bra. Når dere har oppsummert erfaringene deres i kampen mot høyre- og «venstre»-avvik og blitt klarere i hodet, kommer arbei-det deres til å bli bedre.

Den kampen mot høyre-avvik som Shansi-Suiyuan Dagblad har ført fra juni i fjor, var helt riktig. I den kampen gjorde dere en samvittig-hetsfull jobb og gjenspeilte fullt ut den faktiske situasjonen i massebe-vegelsen. Dere lagde kommentarer i form av redaksjonelle merknader til de synspunktene og det materialet dere mente var galt. Det fans mangler i noen av de siste kommentarene deres også, men den samvit-tighetsfulle innstillinga var bra. Manglene deres besto hovedsaklig i at dere spente bustrengen for stramt. Hvis en bustreng er for stram, ry-ker den. De gamle sa: «Kongene Wen og Wu fulgte prinsippet om å veksle mellom å spenne og slakke buen.»² «Slakk» litt nå, så blir ka-meratene klarere i hodet. Dere oppnådde store resultater i arbeidet de-res, men det hadde også mangler, i hovedsak «venstre»-avvik. Nå fore-tar dere ei fullstendig oppsummering av arbeidet, og når dere har retta opp «venstre»-avvika, kommer dere til å oppnå større resultater.

Når vi retter opp avvik, er det noen som ser på det vi har gjort før som helt fruktesløst og fullstendig galt. Det er ikke riktig. Disse folka ser ikke at partiet har leda veldige bondemasser til kamp for å skaffe seg jord, at det har knust føydalismen, konsolidert partiorganisasjone-ne og bedra arbeidsstilen til kadrene, og at det nå også har retta opp «venstre»-avvika og skolert kadrene og massene. Er ikke alt dette stor-verk? Vi må analysere når vi vurderer arbeidet vårt og det massene har utretta, og ikke kaste alt over bord. Tidligere oppsto det «venstre»-avvik fordi folk mangla erfaring. Uten erfaring er det vanskelig å unn-gå feil. For å komme fra mangel på erfaring til erfaring, må en gjen-nom en prosess. Kampene mot høyre- og «venstre»-avvika i den korte tida fra juni i fjor har fått folk til å skjønne hva kampen mot høyreav-vik dreier seg om og hva kampen mot «venstre»avvik dreier seg om. Uten denne prosessen ville ikke folk skjønt det.

Når dere har granska arbeidet deres og oppsummert erfaringene, er

jeg sikker på at dere kommer til å drive avisa enda bedre. Dere må ta vare på de bra sidene avisa hadde før — den må være skarp, kvass og klar, og den må drives samvittighetsfullt. Vi må forsvare sannheten beslutsomt, og sannhet krever et klart standpunkt. Vi kommunister har alltid forakta å skjule synspunktene våre. Avisene som partiet vårt driver, og alt propagandaarbeidet til partiet må være levende, klart og skarpt, aldri vagt og mumlende. Det er den kjempende stilen som er særegen for oss, det revolusjonære proletariatet. Vi vil lære folk å erkjenne sannheten og reise dem til kamp for å frigjøre seg sjøl, og derfor er denne kjempende stilen nødvendig. En sløv kniv får ikke blodet til å sprute.

NOTER

1. Se Mao Tsetung, «Hvordan skal vi skille mellom klassene på landsbygda?», *Verker i utvalg* bind 1, Forlaget Oktober 1978.

2. Fra *Ritenes bok*, «Forskjellige opptegnelser», del 2. «Kongene Wen og Wu kunne ikke holde buen i spenn hele tida, men måtte slakke den. De kunne heller ikke la buen være slakk hele tida og aldri spenne den. Prinsippet til kongene Wen og Wu var å veksle mellom å spenne og å slakke buen.» Wen og Wu var de to første kongene under Choudynastiet (12. - 13. hundreåret f. Kr.).

TELEGRAM TIL OVERKOMMANDOEN PÅ LOYANG-FRONTEN ETTER GJENEROBRINGA AV BYEN

8. april 1948

Vi har gjenerobra Loyang¹ og kan trulig holde byen. I politikken vår for byene må vi legge vekt på disse punktene:

1. Vær svært forsiktige når dere knuser organene for Kuomintang-styret. Arrester bare de mest framstående reaksjonære og trekk ikke inn for mange mennesker.

2. Trekk opp klare grenser for hva som er byråkratkapital. Ikke sett merkelappen byråkratkapital på alle industri- og handelsforetak som medlemmer av Kuomintang driver. Ikke beslaglegg alle disse foretaka. Vi må knesette prinsippet om at den demokratiske regjeringa skal overta og drive alle industri- og handelsforetak som det er slått utvetydig fast at den sentrale Kuomintang-regjeringa og provins-, fylkes- og byfylkeregjeringene til partiet har drevet, det vil si foretak som helt og holdent har vært drevet av offentlige organer. Men hvis den demokratiske regjeringa for tida ikke har høve eller ikke er i stand til å overta dem, må de personene som leda dem tidligere, inntil videre få ansvaret for å drive dem, slik at disse foretaka kan fungere som vanlig helt til den demokratiske regjeringa utnevner folk som kan overta. Vi må organisere arbeiderne og teknikerne i disse industri- og handelsforetaka slik at de kan være med i driftsledelsen, og vi må stole på at de er i

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette telegrammet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Det som blei sagt her, gjaldt ikke bare for Loyang, men i det store og hele for alle de nye frigjorte byene. Derfor blei det samtidig sendt til ledende kamerater ved andre fronter og i andre områder.

stand til det. Hvis Kuomintang-personellet har rømt og foretaket har innstilt drifta, må det opprettes en driftskomite av representanter som arbeiderne og teknikerne har valgt, i påvente av at den demokratiske regjeringa utnevner administrasjons- og driftsledere som skal drive foretaket sammen med arbeiderne. Vi må behandle foretak som blir drevet av berykta høyere embetsmenn i Kuomintang i samsvar med de prinsippene og tiltaka som er lagt fram her. Industri- og handelsforetak som blir drevet av lavere embetsmenn eller godseiere skal imidlertid ikke beslaglegges. Inngrep mot foretaka til det nasjonale borgerskapet er strengt forbudt.

3. Forby bondeorganisasjoner å dra inn i byen for å slå kloa i godseiere og gjøre opp regnskapet med dem. Godseiere som har jord i landsbyene, men bor i byen, er det den demokratiske regjeringa i byen som skal ta seg av, og dette må skje i samsvar med loven. Når bondeorganisasjonene for landsbyen krever det, kan de som har begått de verste forbrytelsene, bli sendt tilbake til landsbyene for å bli dømt der.

4. Når dere går inn i byen må dere ikke uten videre sette fram paroler om økte lønninger og kortere arbeidsdag. I krigstid får en være fornøyd hvis en kan fortsette produksjonen og beholde lønningene og arbeidstida slik de er. Det er den økonomiske situasjonen, det vil si om foretaka går godt eller ikke, som bestemmer om vi seinere kan sette ned arbeidstida og øke lønningene i en rimelig grad.

5. Ikke ha hastverk med å organisere folket i byen til kamp for demokratiske reformer og bedre levevilkår. Vi kan ikke løse disse spørsmåla skikkelig og i samsvar med de lokale forholda før administrasjonen i byen fungerer godt, befolkninga har roa seg ned og vi har gjennomført skikkelige undersøkelser, fått et klart bilde av situasjonen og har utarbeidd høvelige tiltak.

6. I de store byene er det mat og brensel som er hovedproblemene nå. Disse problemene må løses planmessig. Straks vi overtar administrasjonen av en by, må vi løse problemet med hvordan vi skal skaffe mat til de fattige i byen steg for steg og planmessig. Ikke reis parolen: «Åpne kornkamrene for å hjelpe de fattige.» Ikke skap ei innstilling blant dem om å lite på hjelp fra regjeringa.

7. Kartlegg og registrer medlemmene av Kuomintang og Ungdomsforbundet Folkets tre prinsipper skikkelig.

8. Planlegg alt på lang sikt. Det er strengt forbudt å ødelegge produksjonsmidler — det gjelder både offentlig og privat eiendom — og å

sløse med forbruksvarer. Fråtsing er forbudt, og vi må legge vekt på sparsomhet.

9. Bare folk som skjønner politikken vår og er dyktige, må utnevnes til sekretærer for partikomiteen i byen og borgermester og viseborgermestere. De må lære opp hele staben sin og forklare dem politikken og taktikken for de forskjellige arbeidsområdene i byene. Nå tilhører byen folket, og da må alt som blir gjort, ta utgangspunkt i prinsippet om at det er folket sjøl som har ansvaret for administrasjonen av byen. Det ville være helt galt å bruke politikken og taktikken vår for byer som Kuomintang administrerer, på en by som folket sjøl administrerer.

NOTER

1. Loyang var et viktig støttepunkt for Kuomintang-styrkene i den vestlige delen av Honan-provinsen. Første gang Folkets frigjøringshær tok Loyang, var 14. mars 1948. Etterpå evakuerte hæren byen på eget initiativ for å gjøre det lettere å utslette slagkrafta til fienden. 5. april 1948 gjenerobra hæren Loyang.

TAKTISKE PROBLEMER I ARBEIDET PÅ LANDSBYGDA I DE NYE FRIGJORTE OMRÅDENE

24. mai 1948

Det er nødvendig med ei helhetlig vurdering av de taktiske problemene i arbeidet på landsbygda i de nye frigjorte områdene. I disse områdene må vi utnytte til fulle de erfaringene vi gjorde i perioden med motstandskrigen mot Japan. I ganske lang tid etter at de er frigjort, må sosialpolitikken vår være å sette ned landskylda og lånerentene og regulere forsyningene av såkorn og matkorn skikkelig, og vi må føre en finanspolitikk som fordeler byrdene på en fornuftig måte. Vi må bare rette hovedslaga mot viktige kontrarevolusjonære som står på Kuomintang's side i politikken og hardnakka bekjemper partiet og hæren vår, akkurat som vi bare arresterte landssvikere og beslagla eiendommen deres i perioden med motstandskrigen. Vi må vente litt med å sette ut i livet en sosial reformpolitikk som går ut på å fordele rørlig eiendom og jord. Grunnen er at det bare er noen få våghalser som ville hilse ei forhasta fordeling av rørlig eiendom velkommen. Den viktigste delen av massene ville ikke få noe, og dermed ville de bli misfornøyde. Dessuten er rask oppsplitting va den samfunnsmessige rikdommen til ulempe for hæren. Hvis vi fordelte jorda før tida var inne, ville det legge hele ansvaret for å dekke hærens behov på bøndene alt for tidlig, istedenfor å la godseierne og rikbøndene bære byrdene. Når det gjelder sosiale reformer, er det best at vi ikke fordeler rørlig eiendom og jord, og isteden setter ned landskylda og lånerentene overalt slik at bøndene får handfaste fordeler. I finanspolitikken må vi gjennomføre ei fornuftig fordeling av byrdene, slik at godseierne og rikbøndene må betale mer. På det viset blir ikke den samfunnsmessige rikdommen

splitta opp, og den offentlige orden blir forholdsvis stabil. Dette vil hjelpe oss til å samle alle krefter om å knuse de reaksjonære i Kuomintang. Etter ett, to eller til og med tre år, når de reaksjonære i Kuomintang er blitt utsletta i svære baseområder, når forholda er blitt stabile, når massene er blitt politisk bevisste og har organisert seg, og når krigen er langt unna, kan vi begynne på stadiet med jordreform — fordeling av rørlig eiendom og jord, slik som i Nord-Kina. Vi kan ikke hoppe over stadiet med å sette ned landskylda og lånerentene i noen av de nye frigjorte områdene. Hvis vi gjør det, kommer vi til å gjøre feil. Den taktikken som er lagt fram her, må vi også bruke i de delene av de store frigjorte områdene i Nord-, Nordøst- og Nordvest-Kina som grenser til fiendens områder.

ARBEIDET MED JORDREFORMEN OG KONSOLIDERINGA AV PARTIET I 1948

25. mai 1948

I

Det er nødvendig å innrette seg etter årstidene. I de områdene som byråene og underbyråene i sentralkomiteen har utpekt, skal hele kommende høst og vinter, det vil si de sju månedene fra september i år til mars neste år, bli brukt til å gjennomføre følgende oppgaver i riktig rekkefølge:

1. Gjøre en undersøkelse av forholda på landsbygda.
2. Gjennomføre grunnlagsarbeidet for å konsolidere partiet i samsvar med en riktig politikk. Det arbeidskorpset eller arbeidslaget som blir sendt ut av et høyere organ til et distrikt på landsbygda, må først og fremst gå sammen med alle aktivistene og de beste medlemmene i den lokale partiavdelinga, og lede arbeidet med jordreformen sammen med dem.
3. Organisere, omorganisere eller styrke fattigbondeforbunda og bondelaga, og sette i gang kampen for jordreformen.
4. Bestemme klassetilhørigheten i samsvar med de riktige kriteriene.
5. Fordele føydal jord og eiendom i samsvar med en riktig politikk. Det endelige resultatet av fordelinga må være sånn at alle

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partidirektivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

de viktigste samfunnslaga mener den er rett og fornuftig. Også godseierne må føle at de kan tjene til livets opphold og at levebrødet deres blir sikra.

6. Opprette valgte folkeforsamlinger og velge forvaltningsråd på herreds- (eller landsby-), distrikts- og fylkesplan.

7. Utstede skjøter som slå fast eiendomsretten til jorda.

8. Justere eller fastsette nye satser for jordbruksskatten (dvs. korn til staten). Disse satsene må samsvare med prinsippet om å ta omsyn til både offentlige og private interesser. De må med andre ord på den ene sida bidra til å støtte krigen, og på den andre gjøre bøndene interessert i å få produksjonen på fote og utvikle den, noe som vil bedre levekåra deres.

9. Fullføre arbeidet med å konsolidere partiavdelingene organisatorisk i samsvar med en riktig politikk.

10. Legge om arbeidet fra å gjennomføre jordreform til å samle alle arbeidende mennesker på landsbygda og organisere arbeidskrafta til godseierne og rikbøndene til felles kamp for å få jordbruksproduksjonen på fote og utvikle den. Begynne å organisere små arbeidsutvekslingsgrupper og andre kooperative enheter i samsvar med prinsippene om frivillig deltakelse og bytte av like verdier; gjøre klar såkorn, gjødsel og brensel; utarbeide produksjonsplaner; gi jordbrukskreditt når det er nødvendig og mulig (i hovedsak lån til produksjonsmidler. Disse låna skal betales tilbake og må skilles nøye fra støttetilskudd); lage planer for å bygge vannreguleringsanlegg der det er mulig.

Slik er hele arbeidsprosessen, fra jordreform til produksjon. Det er en prosess alle kamerater som deltar direkte i jordreformen, må forstå, slik at de kan unngå ensidige synspunkter i arbeidet sitt og gjennomføre alle disse oppgavene til høsten og vinteren, og samtidig innrette seg etter onnetidene.

II

For å nå disse måla er det nødvendig å gjøre unna dette arbeidet på tre måneder — fra juni og til og med august:

1. Peke ut de områdene der jordreformen skal gjennomføres. Hvert slikt område må oppfylle disse tre vilkåra:

a. Alle de væpna styrkene til fienden må være utsletta, og forholda må ha blitt stabile. Det må ikke være en ustabil geriljasone.

b. Det overveldende flertallet av den viktigste delen av massene (landarbeiderne, fattigbøndene og mellombøndene) — ikke bare et mindretall, må ha krevd at jorda skal fordeles.

c. Det må være nok partikadrer, og de må være dyktige, slik at de kan ta hand om arbeidet med jordreformen. Vi må ikke overlate det til massenes spontane virksomhet.

Områder der ett av disse tre vilkåra mangler må ikke bli utpekt til områder der jordreformen skal gjennomføres i 1948. For eksempel må vi ikke ta de delene av de frigjorte områdene i Nord-, Øst-, Nordøst- og Nordvest-Kina som grenser til fiendens områder, med i denne årsplanen for jordreformen, og heller ikke størsteparten av det området som ligger mellom Yangtse-elva, Huai-elva, Den gule floden og Han-elva, som er underordna Sentralsletta-byrået i sentralkomiteen. Grunnen er at de ikke oppfyller det første vilkåret. Om vi skal ta dem med i planen for neste år eller ikke, avhenger av omstendighetene. I disse områdene må vi utnytte til fulle de erfaringene vi gjorde i perioden med motstandskrigen mot Japan, og gjennomføre en sosialpolitikk som går ut på å sette ned landskylda og lånerentene og regulere forsyningene av såkorn og matkorn skikkelig. I finanspolitikken for disse områdene må vi fordele byrdene fornuftig for å forene oss med eller holde nøytrale alle de kreftene i samfunnet som lar seg forene eller som det er mulig å holde nøytrale, og hjelpe Folkets frigjøringshær til å utslette alle de væpna styrkene til Kuomintang og slå til mot de lokale tyrannene, som politisk sett er de mest reaksjonære. Vi må verken fordele jord eller rørlig eieendom i disse områdene, for de er frigjort nylig og grenser til fiendens områder. Ei slik fordeling ville ikke tjene kampen for å gå sammen med eller holde nøytrale alle de kreftene i samfunnet som lar seg forene eller som kan holde seg nøytrale, slik at vi kan

gjennomføre den grunnleggende oppgava med å utsette de reaksjonære Kuomintang-kreftene.

2. Gjør kaderkonferansene seierrike. På kaderkonferanser om arbeidet med jordreformen og konsolideringa av partiet må alle de riktige linjene i samband med disse to oppgavene bli forklart skikkelig, og det må trekkes ei klar linje mellom det som er tillatt, og det som ikke er tillatt. Alle kaderer som arbeider med jordreformen og konsolideringa av partiet, må studere grundig og forstå til fulle de viktige dokumentene som sentralkomiteen har sendt ut. Kadrene må få pålegg om å holde seg til dem, og ikke foreta noen endringer uten godkjenning. Hvis deler av dokumentene ikke svarer til de lokale forholda, kan og bør kadrene foreslå forandringer, men de må sørge for at det blir godkjent av sentralkomiteen før de setter forandringene ut i livet. De høyere ledende organene i de ulike områdene må gjøre ordentlige og grundige forberedelser til de kaderkonferansene som skal holdes på ulike nivåer i år. Det vil si at noen kamerater må komme sammen og diskutere før konferansen (en av dem må ta hovedansvaret). Under disse diskusjonene må de legge fram og analysere spørsmåla, og de må skrive et utkast. Dette utkastet må være omhyggelig utarbeidd både innholdsmessig og språklig (sørg for at det er klart og treffende, og unngå å legge ut i det vide og det breie). Dette utkastet blir lagt fram som en rapport på konferansen, som diskuterer den. Etterpå må utkastet bli utfyllt, omarbeidd og utarbeidd i si endelige form i lys av de synspunktene som kommer til uttrykk i diskusjonen. Det endelige dokumentet må bli spredt i hele partiet og offentliggjort i avisene, i den grad det er mulig. Vi må bekjempe at det blir holdt møter på en empiristisk måte, det vil si uten forberedelser i forvegen, uten at det blir lagt fram spørsmål som blir analysert, og uten at det blir lagt fram en rapport på konferansen som er forberedt grundig og avveid skikkelig innholdsmessig og språklig, og der deltakerne isteden får lov til å hengi seg til formålsløst og forvirra skvalder, slik at møtene trekker i langdrag uten at en kommer fram til noen klar og veloverveid konklusjon. Legg vekt på å utrydde denne skadelige empiristiske metoden hvis den gjør seg gjeldende i arbeidet til ledelsen i byråer eller underbyråer i sentralkomiteen, eller i område-, provins- eller prefekturpartikomiteer. Det bør ikke

delta for mange på konferanser som diskuterer politikken, og konferansene kan bli kortere hvis forberedelsene er gode nok. Allment sett bør et titalls personer eller så, eller tjue til tretti, eller førti til femti — tallet varierer alt etter omstendighetene — møtes i ei uke. Det kan delta flere på møter som skal gjøre politikken vår kjent, men heller ikke slike møter må vare for lenge. De eneste konferansene der det kan delta flere, og som kan vare lenger, er møter om konsolideringa av partiet blant kadrer på høyere nivå og mellomnivå.

3. I løpet av første halvdel av september, og seinest i løpet av andre halvdel, må alle kadrer som skal delta direkte i jordreformen, være på plass i landsbyene og begynne arbeidet. Ellers blir det umulig å utnytte hele høsten og vinteren til å fullføre jordreformen, konsolideringa av partiet og oppbygginga av politiske maktorganer, og til å gjøre forberedelser til våronna.

III

Både på kaderkonferanser og i arbeidet sitt må kadrene få lære hvordan de skal analysere situasjonen konkret, og hvordan de på grunnlag av den konkrete situasjonen i ulike områder med forskjellige historiske vilkår, skal komme fram til beslutninger om oppgavene og arbeidsmetodene på et bestemt sted og et bestemt tidspunkt. Vi må skille mellom storbyer og områder på landsbygda, og mellom de gamle frigjorte områdene, de halvgamle frigjorte områdene, områder som grenser til fiendens territorium, og nye frigjorte områder. Ellers kommer vi til å gjøre feil.

IV

Vi må betrakte jordspørsmålet som løst i områder der det føydale systemet er blitt avskaffa fra grunnen av, der fattigbøndene og landarbeiderne har skaffa seg omtrent like mye jord som gjennomsnittet har, og der det fortsatt er en forskjell (det er tillatt) mellom størrelsen på jordeiendommen deres og jordeiendommen til mellombøndene, men der forskjellen ikke er stor. Her må vi ikke ta opp spørsmålet om jordreform på nytt. I disse områdene er de sentrale oppgavene å få produk-

sjonen på fote og utvikle den, fullføre konsolideringa av partiet, bli ferdige med å bygge opp politiske maktorganer og gi støtte til fronten. Hvis det ennå fins jord som skal fordeles eller justeres i noen landsbyer i disse områdene, og det fortsatt er nødvendig å vurdere klassetilhørigheten til en del enkeltpersoner på ny og utstede flere skjøter, må disse oppgavene sjølsagt fullføres i samsvar med de faktiske forholda.

V

Uansett om jordreformen er fullført eller ikke, må vi få bøndene i alle de frigjorte områdene til å dyrke hvete og pløye en del av åkrene i høst. Til vinteren må vi oppfordre bøndene til å samle gjødsel. Alt dette er livsviktig for jordbruksproduksjonen og avlingene i de frigjorte områdene i 1949, og det må gjennomføres ved hjelp av administrative tiltak som er samordna med massearbeid.

VI

Vi må overvinne besluttomt visse utslag av anarki og mangel på disiplin som vi opplever mange steder. Det fins folk som endrer de linjene og den taktikken som sentralkomiteen eller andre høyere partikomiteer har vedtatt uten godkjenning, og som setter ut i livet uhyre skadelige linjer og former for taktikk som går mot den enhetlige viljen og disiplinen, men som de hardnakka hevder er riktige. Det fins også folk som under påskudd av at de har hardt arbeidspress, har den feilaktige holdninga at de verken ber om instruksjer før de går til handling eller sender rapporter etterpå, og som ser på det området de administrerer som et sjølstendig rike. Alt dette er til stor skade for revolusjonen. Partikomiteene på alle nivåer må drøfte dette spørsmålet igjen og igjen, og arbeide hardt for å overvinne slikt anarki og mangel på disiplin sånn at all den makta som kan og må bli sentralisert, blir samla i hendene på sentralkomiteen og dens organer.¹

VII

Sentralkomiteen, dens byråer (eller underbyråer), område- (eller provins-)partikomiteene og prefektur-, fylkes- og distriktspartikomitee-

ne ned til partiavdelingene må opprette nær kontakt med hverandre, slik at de har god greie på utviklingstendensene i de forskjellige bevegelsene. De må hele tida utveksle opplysninger og erfaringer, og straks rette opp feil og spre gode resultater. For å gjøre dette, må de utnytte til fulle kommunikasjonsmidler som radio, telegraf, telefon, post og kurerer; rådslagningsmetoder som små møter (mellom fire eller fem personer), lokale felleskonferanser (mellom flere fylker) og personlige samtaler; inspeksjonsturer som små grupper (på tre til fem personer) eller enkelte komitededlemmer med stor prestisje kan foreta; og nyhetsbyrået og avisene. Det må ikke forekomme at et underordna organ venter i flere måneder, et halvt eller ett år før det sender oppsummeringsrapport til organet over seg, eller før et overordna organ sender ut allmenne direktiver til organene under seg. Slike rapporter og direktiver blir nemlig ofte forelda og helt eller delvis ubrukelige. Dessuten blir det gjort feil som ikke kan bli retta på i tida, og det er svært skadelig. Det hele partiet virkelig trenger, er rapporter og direktiver som kommer til rett tid og er levende og konkrete.

VIII

Når byråene og underbyråene i sentralkomiteen og område-, provins- og byfylkepartikomiteene utøver ledelsen sin, må de ta tilbørlig omsyn til både arbeidet i byene og arbeidet på landsbygda, både oppgavene i industriproduksjonen og oppgavene i jordbruksproduksjonen. Det vil si at de ikke må la være å lede arbeidet i byene og industriproduksjonen eller minske innsatsen på dette området fordi de leder jordreformen og jordbruksproduksjonen. Nå har vi mange store, mellomstore og små byer og et veldig nett av industribedrifter, gruver og samferdselslinjer, og derfor kommer vi til å gjøre feil hvis noen av de ledende organene forsømmer arbeidet sitt eller minsker innsatsen for å gjennomføre disse oppgavene.

NOTER

1. De organene i sentralkomiteen som nevnes her, er byråene og underbyråene.

OPERASJONSPLANEN FOR LIAOHSI-SHENYANG-FELTTOGET

September og oktober 1948

I. TELEGRAMMET DEN 7. SEPTEMBER

Vi er forberedt på å styrte Kuomintang helt og fullt på om lag fem år, rekna fra juli 1946.² Dette er mulig. Vi kan nå målet vårt dersom vi ødelegger om lag 100 brigader av Kuomintangs regulære styrker hvert år, eller om lag 500 brigader i løpet av fem år. På de to siste åra har hæren vår tilintetgjort til sammen 191 av fiendens regulære brigader, i gjennomsnitt 95 ½ brigade i året, eller nesten 8 i måneden. På de tre neste åra må hæren utslette 300 eller flere av fiendens regulære brigader. Mellom juli i år og juni neste år rekner vi med å ødelegge om lag

Kamerat Mao Tsetung utforma disse telegrammene for den revolusjonære militærkomisjonen i sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. De var retta til Lin Piao, Lo Jung-huan og andre kamerater. Operasjonsplanen for Liaohsi-Shenyang-felttoget som han la fram her, blei seinere gjennomført fullt ut. Resultatene av felttoget var:

1) 470 000 fiendtlige soldater blei satt ut av spill. Sammen med seirene på andre krigsskueplasser i denne perioden førte dette til at Folkets frigjøringshær som var kvalitativt overlegen, også blei tallmessig overlegen i forhold til Kuomintang-hæren.

2) Hele Nordøst-Kina blei frigjort, og det blei skapt vilkår for å frigjøre Peiping, Tientsin og hele Nord-Kina.

3) Hæren vår fikk erfaring i å utkjempe storstilte tilintetgjøringsfelttog.

4) Frigjøringa av Nordøst-Kina førte til at vi vant et strategisk sikkert bakland med et ganske bra industrigrunnlag for frigjøringskrigen, og partiet og folket fikk gunstige vilkår for en gradvis overgang til den økonomiske gjenoppbygginga.

115 av fiendens regulære brigader. Denne summen er fordelt på de ulike feltarméene og arméene våre.³ Øst-Kina feltarmé må utslette om lag 40 brigader (medrekna de sju som allerede blei utsletta i juli) og ta Tsinan og ei rekke store, mellomstore og små byer i Nord-Kiangsu, Øst-Honan og Nord-Anhwei. Sentralsletta feltarmé må utslette om lag 14 brigader (medrekna de to brigadene som blei utsletta i juli) og ta ei rekke byer i provinsene Hupeh, Honan og Anhwei. Feltarméen i nordvest må utslette om lag 12 brigader (medrekna de 1 ½ brigadene som blei utslette i august). Arméen i Nord-Kina, under kommando av Hsu Hisang-chien og Chou Shih-ti, må utslette om lag 14 brigader under Yen Hsi-shan (medrekna de 8 brigadene som blei tilintetgjort i juli) og ta Taiyuan. Dere må, i samordning med de to arméene under kommando av Lo Jui-ching og Yang Cheng-wu, utslette om lag 35 brigader av de to armégruppene under Wei Li-huang og Fu Tso-yi (medrekna den ene brigaden som Yang Cheng-wu utsletta i juli) og ta alle byene langs Peiping-Liaoning-, Peiping-Suiyuang-, Peiping-Chengteh- og Peiping-Paoting-jernbanen, bortsett fra Peiping, Tientsin og Shenyang. Det som avgjør om vi skal nå dette målet, er skikkelig disponering og ledelse av tropper i felttog og et riktig forhold mellom strid og hvile. Dersom dere kan utslette fienden langs linja Chinchow-Tangshan og ta Chinchow, Shanhaikuan og Tangshan i løpet av september og oktober eller litt lengre tid, har dere fullført oppgava med å utslette om lag 18 fiendtlige brigader. For å gjøre det må dere nå forberede dere på å bruke hovedstyrkene deres mot denne linja, og la de fiendtlige styr-

Liaohsi-Shenyang-felttoget var det første av de tre største avgjørende felttoga i det kinesiske folkets frigjøringskrig. De to andre var Huai-Hai- og Peiping-Tientsin-felttoget. I disse tre store felttoga, som varte fire måneder og nitten dager, blei 144 divisjoner (brigader) av fiendens regulære styrker og 29 divisjoner av de irregulære styrkene, eller mer enn 1 540 000 mann i alt, utsletta. I denne perioden satte Folkets frigjøringshær også i verk offensiver på andre fronter, der de knuste fienden i store skarer. I løpet av de to første krigsåra utsletta Folkets frigjøringshær i gjennomsnitt 8 fiendtlige brigader i måneden. Nå utsletta ikke Folkets frigjøringshær gjennomsnittlig 8 brigader av fiendtlige tropper i måneden, men 38. Disse tre store felttoga så godt som tilintetgjorde de elitetroppene som Kuomintang var avhengig av for å føre den kontrarevolusjonære borgerkrigen, og framskynda kraftig den landsomfattende seieren i motstandskrigen. Om Huai-Hai- og Peiping-Tientsin-felttoget, se «Operasjonsplanen for Huai-Hai-felttoget», s. 267 og «Operasjonsplanen for Peiping-Tientsin-felttoget», s. 278 i denne boka.

kene ved Changchun og Shenyang være i fred. Når dere angriper Chinchow, må dere også være forberedt på å utslette de fiendtlige styrkene som kan komme til unnsetning fra Changchun og Shenyang. De niendtlige styrkene i og nær Chinchow, Shanhaikuan og Tangshan er isolert fra hverandre, og derfor vil vi temmelig sikkert lykkes i å angripe og utslette dem. Vi har også rimelig håp om å kunne ta Chinchow og å lykkes i å angripe fiendens forsterkninger. Men dersom dere stiller opp hovedstyrken deres ved Hsinmin og omlandet i nord for å forberede et angrep mot de fiendtlige styrkene som kan komme fra Changchun og Shenyang, kommer ikke fienden til å våge seg fram i det hele tatt fordi dere ville være en for stor trusel. På den ene sida ville fienden ved Changchun og Shenyang kanskje ikke vise seg. Og på den andre sida er det sannsynlig at fienden i og i nærheten av disse tre byene (i alt 18 brigader) ville trekke seg tilbake til Chinchow og Tangshan fordi de styrkene dere sender mot Chinchow, Shanhaikuan og Tangshan vil være for små. Da vil det være vanskelig, men nødvendig å angripe dem, og dere ville sløse bort tid og krefter og dermed kanskje havne i ei passiv stilling. Derfor vil det beste være å la fienden ved Changchun og Shenyang være i fred og rette oppmerksomheten mot fienden ved Chinchow, Shanhaikuan og Tangshan. En annen ting: Dere må forberede dere på å utkjempe tre store felttog på de ti månedene fra september i år til juni neste år, og bruke om lag to måneder på hvert felttog, til sammen seks måneder. Da får dere fire måneder til å hvile. Under Chinchow-Shanhaikuan-Tangshan-felttoget (det første store felttoget) kan dette bli situasjonen: Dersom fienden ved Changchun og Shenyang drar ut med full styrke for å unnsette Chinchow (fordi hovedstyrken til rødehæren ikke vil være stilt opp ved Hsinmin, men rundt Chinchow, kommer Wei Li-huang til å få mot til å komme til unnsetning), kan dere øyeblikkelig følge opp med storstilte tilintetgjøringsangrep mot fiendens forsterkninger uten å forlate linja Chinchow-Shanhaikuan-Tangshan, og gå hardt inn for å utslette alle styrkene til Wei Li-huang på stedet. Dette ville være en ønskesituasjon. Derfor må dere legge vekt på følgende:

- 1) Vær fast bestemt på å angripe og ta Chinchow, Shanhaikuan og Tangshan, og å ta kontrollen over hele linja.
- 2) Vær fast bestemt på å utkjempe et tilintetgjøringsslag i større målestokk enn noen gang før. Det vil si at dere må våge å

gå til kamp mot hele arméen til Wei Li-huang når han kommer til unnsetning.

3) Vurder operasjonsplanen deres på ny i samsvar med disse to beslutningene, sørg for at dere blir i stand til å dekke de militære behova til hele styrken deres (mat, ammunisjon, rekrutter, osv.) og sørg for at dere kan ta hand om fanger.

Vær så snill og vurder dette, og telegrafer svaret.

II. TELEGRAMMET DEN 10. OKTOBER

1. Fra den dagen dere begynner angrepet på Chinchow, vil den taktiske situasjonen være svært spent ei stund. Vi håper at dere vil melde fra til oss over radio annenhver eller hver tredje dag om fiendens situasjon (hvor sterk motstand fiendestyrkene som forsvarer Chinchow yter, hvordan det går med forsterkningene fra Hulutao, Chinhsi og Shenyang, og hvordan troppene i Changchun sannsynligvis kommer til å opptre) og om vår situasjon (utviklinga av angrepet på byen og hvilke tap vi lir i dette angrepet og i å holde fiendens forsterkninger standen).

2. Det er godt mulig at dere får rett i at den taktiske situasjonen kommer til å utvikle seg svært gunstig i denne perioden. Det vil si at dere kommer til å klare å utslette ikke bare de fiendtlige styrkene som forsvarer Chinchow, men også en del av forsterkningene fra Hulutao og Chinhsi og noen eller mesteparten av styrkene som flykter fra Changchun. Dersom fiendens forsterkninger fra Shenyang rykker fram til området nord for elva Taling rett etter at dere har tatt Chinchow, kan dere forflytte styrkene deres for å innringe dem. Da blir det mulig å utslette disse forsterkningene også. Nøkkelen til alt dette ligger i å gjøre alt dere kan for å erobre Chinchow på om lag ei uke.

3. Dere må bestemme dere for hvordan dere skal fordele styrkene for å stanse fiendens forsterkninger ut fra hvordan angrepet på Chinchow utvikler seg, og ut fra hvordan det går med fiendens framrykking både øst- og vestfra. Skulle fiendens forsterkninger fra Shenyang rykke fram nok så seint (dette kan skje dersom fienden som blir beleira i Changchun, bryter ut når dere angriper Chinchow, men blir tatt igjen

og knust av vår 12. kolonne og andre styrker. Da vil nemlig fiendens forsterkninger fra Shenyang kunne bli så forvirra at de rykker fram nokså seint, stanser eller vender tilbake for å unnsette Changchun-styrkene.), mens fiendens forsterkninger fra Hulutao og Chihsi rykker fram temmelig raskt, må dere være klare til å kaste inn de allmenne reservene deres for å hjelpe 4. og 11. kolonne til å utslette en del av de forsterkningene som rykker fram raskt, og først og fremst stanse framrykkinga deres. Dersom fiendens forsterkninger fra Hulutao og Chihsi blir bundet og stansa av vår 4. og 11. kolonne og andre styrker, og rykker fram nokså seint eller stanser på grunn av det, dersom fiendens styrker i Changchun ikke bryter ut, dersom fiendens forsterkninger fra Shenyang rykker nokså raskt fram, og dersom mesteparten av fiendens styrker i Chinchow er blitt utsletta og det er like før byen blir erobra, må dere la fiendens styrker fra Shenyang rykke djupt inn i området nord for Taling-elva. På denne måten kan dere forflytte styrkene deres i rett tid for å innringe fiendestyrkene og utslette dem når det passer dere.

4. Dere må konsentrere dere om operasjonene i Chinchow og anstrenge dere for å erobre denne byen så raskt som mulig. Sjøl om dere ikke greier å nå noen av de andre måla og bare erobrer Chinchow, har dere vunnet initiativet, og det er i seg sjøl en stor seier. Vi håper at dere vil tenke skikkelig gjennom alt dette. Fiendens forsterkninger øst- og vestfra kommer ikke til å foreta noen større bevegelser, særlig ikke de første par dagene av slaget om Chinchow, og dere må konsentrere all kraft om operasjonene på Chinchow-fronten.

NOTER

1. Liaohsi-Shenyang-felttoget var et gigantisk felttog som Folkets frigjøringshær i nordøst utkjempa i den vestlige delen av Liaoning-provinsen og i området Shenyang-Changchun mellom 12. september og 2. november 1948. Rett før felttoget tok til, hadde Kuomintang-styrkene i Nordøst-Kina tilsammen 4 arméer, satt sammen av 14 armékorps eller 44 divisjoner. Disse styrkene hadde trukket seg sammen og gravd seg ned på tre avsnitt som var isolert fra hverandre, nemlig Changchun, Shenyang og Chinchow. Med støtte fra de breie massene av lokalbefolkninga begynte Folkets frigjøringshær i dette området Liaohsi-Shenyang-felttoget i september 1948 med en hovedstyrke på 12 kolon-

ner, en artillerikolonnie og væpna regionale styrker, til sammen 53 divisjoner eller over 700 000 mann. Målet med felttoget var å utslette fiendens styrker i nordøst fullstendig og frigjøre hele landsdelen raskt. Chinchow på jernbanelinja mellom Peiping og Liaoning var det strategiske leddet mellom Nordøst- og Nord-Kina. Fiendens styrker som lå i garnison på Chinchow-avsnittet, besto av 8 divisjoner med mer enn 100 000 mann under Fan Han-chieh, nestkommanderende for Kuomintang «bandittundertrykkings»-hovedkvarter for Nordøst-Kina. Erobringa av Chinchow var nøkkelen til framgang for Liaohsi-Shenyang-felttoget. I samsvar med kamerat Mao Tsetungs direktiver brukte Folkets frigjøringshær i nordøst 1 kolonne og 7 sjølstendige divisjoner til å fortsette beleiringsoperasjonene mot Changchun, 7 kolonner (medrekna 1 artillerikolonnie) og 1 stridsvognsbataljon til å omringe og angripe Chinchow og 2 kolonner, som var plassert i Tashan-Kaochiaio-avsnittet sørvest for Chinchow, sammen med 3 kolonner i Heishan-Tahushan-Changwu-avsnittet til å avskjære forsterkninger som fienden kunne sende fra Chihsi og Hulutao og fra Shenyang for å unnsette Chinchow. Striden i Chinchow-området begynte 12. september. Akkurat da hæren vår var i ferd med å renske ut fienden i utkanten av Chinchow etter å ha tatt Ihsien, fløy Chiang Kai-shek i all hast til nordøst for personlig å ta kommandoen over operasjonene. Han tilkalte straks 5 av divisjonene til «bandittundertrykkings»-hovedkvarteret i Nord-Kina fra Peiping-Liaoning-jernbanen og 2 divisjoner fra Shantung-provinsen som skulle slutte seg til de 4 divisjonene i Chihsi. Alle disse 11 divisjonene begynte et rasende angrep på stillingene våre ved Tashan den 10. oktober, men klarte ikke å bryte gjennom. I mellomtida blei Kuomintang 9. armé under Liao Yao-hsiang med 11 divisjoner og 3 kavaleribrigader, som hadde gjort utfall fra Shenyang for å unnsette Chinchow, avskåret av hæren vår nordøst for Heishan og Tahushan. Hæren vår begynte stormangrepet på Chinchow den 14. oktober, og etter trettien timers voldsom strid utsletta den fiendens forsvarsstyrker og tok Fan Han-chieh, nestkommanderende for «bandittundertrykkings»-hovedkvarteret i nordøst, Lu Chun-chuan, sjef for 6. armé, og mer enn 100 000 mann under deres kommando til fange. Frigjøringa av Chinchow dreiv en del av fiendens styrker ved Changchun til å gjøre opprør mot Kuomintang og resten til å overgi seg. Det fullstendige sammenbruddet til Kuomintang-styrkene i nordøst var dermed gitt. Men Chiang Kai-shek, som fortsatt drømte om å gjenerobre Chinchow og åpne samferdselslinja mellom Nordøst- og Nord-Kina igjen, ga arméen under Liao Yao-hsiang streng ordre om å fortsette framrykkinga mot Chinchow. Etter å ha tatt Chinchow, gjorde Folkets frigjøringshær straks helomvending, dro tilbake til nordøst og nærma seg Liaos armé fra Heishan i nord og Tahushan i sør. Den 26. oktober lyktes Folkets frigjøringshær i å omringe fienden på Heishan-Tahushan-Hsinmin-avsnittet, og etter hard strid som varte to dager og ei natt, utsletta han fullstendig, og tok hær sjefen Liao Yao-hsiang, korps sjefene Li Tao, Hsiang Fengwu og Cheng Ting-chi til fange sammen med mer enn 100 000 mann. Hæren vår fulgte opp denne seieren energisk, og frigjorde Shenyang og Yingkow den 2. november. Her utsletta den over 149 000 fiendtlige soldater. Hele nordøst blei dermed frigjort. Til sammen blei mer enn 470 000 fiendtlige soldater utsletta i felttoget.

2. Se «Rundskriv om situasjonen», note 7, s. 218 i denne boka.

3. 1. november 1948 delte den revolusjonære militærkommisjonen til sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti alle troppene i de store strategiske områdene inn i feltstyrker, regionale styrker og geriljastyrker etter vedtak fra septembermøtet i det politiske byrået til sentralkomiteen. Feltstyrkene blei organisert i feltarméer. En feltarmé besto av arméer, en armé av armé korps (oppriinnelig kalt kolonner), et armékorps av divisjoner og en divisjon av regimenter. Feltarméene fikk betegnelse alt etter hvor de var stasjonert: Feltarméen i nordvest, Sentralsletta feltarmé, Øst-Kina feltarmé, Feltarméen i nordøst og Nord-Kina feltarmé av Det kinesiske folkets frigjøringshær. Tallet på arméer, armékorps og divisjoner i hver feltarmé varierte etter de konkrete vilkåra i hvert store strategiske område. Seinere fikk Feltarméen i nordvest det nye navnet Første feltarmé. Den besto av to arméer. Sentralsletta feltarmé fikk det nye navnet Andre feltarmé og besto av 3 arméer. Øst-Kina feltarmé fikk det nye navnet Tredje feltarmé og besto av 4 arméer. Feltarméen i nordøst fikk det nye navnet Fjerde feltarmé og besto av 4 arméer. De 3 arméene i Nord-Kina feltarmé blei direkte underlagt overkommandoen for Det kinesiske folkets frigjøringshær.

STYRK SYSTEMET MED PARTIKOMITEER

20. september 1948

Systemet med partikomiteer er ei viktig ordning i partiet for å sikre kollektiv ledelse og hindre at en enkeltperson river til seg alle ledelsesfunksjonene. Nylig har det kommet for dagen at det er vanlig praksis i noen (sjølsagt ikke alle) ledende organer at én person monopoliserer alle ledelsesfunksjonene og tar avgjørelsen i viktige saker aleine. Det er ikke partikomitemøtene som avgjør viktige spørsmål, men en enkeltperson, og medlemmene i partikomiteen spiller bare rolla som staffasje. Meningsforskjeller blant komited medlemmene kan ikke bli avgjort, og blir stående uløst i lang tid. Enheten blant medlemmene av partikomiteen er bare formell, og ikke virkelig. Det må bli ei forandring i denne situasjonen. Fra nå må det innføres ei sunn ordning med partikomitemøter i alle ledende organer, fra byråene i sentralkomiteen og til prefekturpartikomiteene, fra frontpartikomiteene til partikomiteene for brigadene og militærområdene (underkommisjoner i den revolusjonære militærkommisjonen eller ledende grupper) og i gruppene av ledende partimedlemmer i regjeringsorganene, folkeorganisasjonene, nyhetsbyrået og avisene. Alle viktige spørsmål (sjølsagt ikke uviktige, trivielle spørsmål eller spørsmål som allerede er løst og vedtatt etter diskusjoner på møter og som det bare står igjen å sette ut i livet) må legges fram for komiteen til diskusjon. Komited medlemmene som er til stede, må legge fram synspunktene sine uten forbehold og komme fram til entydige vedtak som så må settes ut i livet av de medlemmene som har ansvaret for det. Partikomiteer under prefektur- og brigadenivå må følge samme framgangsmåte. I de høyere ledende organene må det også holdes møter mellom de ledende kadrene i avdelingene (for eksem-

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette vedtaket for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

pel propagandaavdelinga og organisasjonsavdelinga), kommisjonene (for eksempel arbeids-, kvinne- og ungdomskommisjonene), skolene (for eksempel partiskolene) og kontorene (for eksempel forskningskontorene). Vi må sjølsagt sørge for at det ikke blir altfor mange og altfor lange møter, og de må ikke kjøre seg fast i diskusjoner av småting, slik at arbeidet blir hindra. I viktige spørsmål som er innfløkte, og som det er uenighet om, må en dessuten snakke med medlemmene før møtet slik at de kan tenke gjennom sakene. Dermed unngår vi at møtet blir en rein formalitet eller at en ikke kommer fram til noe vedtak. Partikomiteemøtene må deles inn i to typer: Møter i den stående komiteen og plenumsmøter. Vi må ikke blande sammen disse to. Dessuten må vi ha for øyet at både kollektiv ledelse og personlig ansvar er viktig, og vi må ikke framheve det ene på bekostning av det andre. I hæren har den som har kommandoen, rett til å ta avgjørelser i krisesituasjoner under slag og når omstendighetene krever det.

OM SEPTEMBERMØTET — RUNDSKRIV FRA SENTRALKOMITEEN I KINAS KOMMUNISTISKE PARTI

10. oktober 1948

1. I september 1948 holdt det politiske byrået i sentralkomiteen et møte. Til stede var sju medlemmer av det politiske byrået, fjorten medlemmer og varamedlemmer i sentralkomiteen og ti viktige funksjonærer, deriblant de hovedansvarlige kameratene i partiet og hæren i Nord-Kina, Øst-Kina, Sentralsletta og Nordvest-Kina. Dette sentralkomittemøtet var det største som hadde vært sia Japan kapitulerte. Møtet granska arbeidet i den siste perioden og stilte oppgavene for den perioden som ligger foran oss.

2. Etter den sjuende nasjonale kongressen til partiet i april 1945 har enheten i sentralkomiteen og blant de ledende kadrene i hele partiet vært enda større enn under motstandskrigen mot Japan. Denne enheten har satt partiet vårt i stand til å hamle opp med mange viktige ting som har skjedd hjemme og i utlandet i de tre åra etter at Japan kapitulerte. I løpet av denne tida har partiet brakt den kinesiske revolusjonen et langt steg framover, knust den politiske innflytelsen til USA-imperialismen blant de breie folkemassene i Kina, bekjempa det nye sviket

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde dette interne partirundskrivet for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Møtet i september 1948 blei holdt i landsbyen Hsipaipo i Pingshan fylke i Hopei-provinsen. Dette var det største møtet i sentralkomiteen som hadde vært sia Japan kapitulerte. Tidligere hadde det ikke vært mulig å holde så store møter fordi det store flertallet av medlemmene i sentralkomiteen var i forskjellige frigjorte områder der de leda den innbitte frigjøringskrigen, og der kommunikasjonene var svært vanskelige.

fra Kuomintang¹, slått tilbake de militære angrepa det har satt i gang, og satt Folkets frigjøringshær i stand til å gå over fra defensiven til offensiven.

I kampene de siste to åra, fra juli 1946 til juni 1948, har Folkets frigjøringshær satt 2 640 000 fiendtlige soldater ut av spill. Av disse er 1 630 000 tatt til fange. Krigsbyttet disse to åra består i hovedsak av nesten 900 000 geværer, over 64 000 lette og tunge maskingeværer, 8000 lette artilleriskyts, 5000 infanteriskyts og 1100 tunge bergskyts og feltkanoner. På disse to åra har Folkets frigjøringshær vokst fra 1 200 000 til 2 800 000 mann. De regulære styrkene våre har økt fra 118 til 176 brigader, det vil si fra 610 000 til 1 490 000 mann. De frigjorte områdene er nå på 2 350 000 kvadratkilometer, 24,5 prosent av Kinas samla flateinnhold på 9 597 000 kvadratkilometer. Folketallet er 168 millioner, eller 35,3 prosent av Kinas samla folketall på 475 millioner. I disse områdene fins det 586 store, mellomstore og små byer fra fylkeshovedsteder og oppover, eller 29 prosent av de til sammen 2009 byene på denne størrelsen i Kina.

Partiet vårt har leda bøndene beslutsomt i kampen for å gjennomføre reformen av jordsystemet. Derfor er jordspørsmålet løst grundig i områder med et folketall på om lag 100 millioner, og jorda til godseierklassen og den gamle typen rikbønder er blitt mer eller mindre likt fordelt blant befolkninga på landsbygda, først og fremst blant fattigbøndene og landarbeiderne.

Medlemstallet i partiet har økt fra 1 210 000 i mai 1945 til 3 000 000 nå. (I 1927, før Kuomintang sveik revolusjonen, var det 50 000. Etter sviket til Kuomintang samme år sank det til om lag 10 000. I 1934 økte det til 300 000 som et resultat av den framgangsrike utviklinga av jordbruksrevolusjonen. I 1937 sank det igjen, til om lag 40 000, som følge av nederlaget for revolusjonen i sør.² I 1945 økte det til 1 210 000 som følge av den framgangsrike utviklinga i motstandskrigen mot Japan, og nå har det nådd 3 000 000 som følge av den seierrike krigen mot Chiang Kai-shek og jordbruksrevolusjonen.) I løpet av det siste året har partiet på den ene sida stort sett nedkjempa en del usunne trekk som i en viss grad fans i rekkene. Dette var usunne trekk i klassesammensetninga (godseier- og rikbondeelementer), usunne trekk i ideologien (godseier- og rikbondeideologi) og usunne trekk i arbeidsstilen (byråkrati og kommandometoder), og denne kampen fortsetter. På den andre sida har partiet i løpet av det siste året nedkjempa

«venstre»-feil som oppsto i samband med den storstilte mobiliseringa av bondemassene i kampene for å løse jordspørsmålet. Det dreier seg om begrensa, men ganske mange overgrep mot interessene til mellom-bøndene, om skader som blei påført en del private industri- og handelsforetak, og en del steder om overskridelser av visse grenser som blei trukket opp i politikken for å undertrykke kontrarevolusjonære. Også denne kampen fortsetter. De store, voldsomme revolusjonære kampene de siste tre åra, særlig det siste året, og den samvittighetsfulle korrigeringa av våre egne feil, har ført til at partiet har blitt mye mer politisk modent.

Arbeidet til partiet i Kuomintang-områdene er blitt krona med veldig framgang. Det viser den kjensgjerninga at vi har vunnet de breie massene av arbeidere, studenter, lærere, professorer, kulturarbeidere, andre innbyggere og nasjonale kapitalister, og alle de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene i de store byene over på vår side. På det viset har vi gjort motstand mot undertrykkinga fra Kuomintang og isolert det fullstendig. I flere store områder i sør (grenseområdene mellom Fukien, Kwangtung og Kwnagsi, mellom Hunan, Kwangtung og Kiangsi, mellom Kwangtung og Kiangsi og mellom Kwangsi og Yunnan, Sør-Yunnan, grenseområdet mellom Anhwei, Chekiang og Kiangsi og mellom Øst- og Sør-Chekiang) er det blitt oppretta baser for å føre geriljakrig, og geriljastyrkene i disse områdene har økt til mer enn 30 000 mann.

De siste to åra, og særlig det siste, har vi gjennomført en demokratisk bevegelse i Folkets frigjøringshær i god orden og under skikkelig ledelse. Alle offiserer og menige har vært med. I denne bevegelsen har vi utvikla sjølkritikken, vi har nedkjempa og nedkjemper fortsatt byråkratiet i hæren og vi har innført på ny systemet med partikomiteer på ulike nivåer i hæren og systemet med soldatkomiteer i kompaniene, som ga gode resultater mellom 1927 og 1932, men som blei avskaffa seinere. Alt dette har høyna den politiske begeistringa og bevisstheten til offiserer og menige betraktelig, styrka kampevna og disiplinen deres og hjulpet oss til å innlemme om lag 800 000 krigsfanger fra Kuomintang i hæren vår og forvandle dem til frigjorte stridsmenn³ som har vendt våpna sine mot Kuomintang. I de frigjorte områdene har vi mobilisert omtrent 1 600 000 av de bøndene som har fått jord, til Folkets frigjøringshær de siste to åra.

Vi har allerede ganske mange jernbaner, gruver og industrier, og

partiet utfolder en storstilt virksomhet for å lære hvordan en skal lede industrien og drive handel. De siste to åra har rustningsindustrien vår vokst ganske sterkt, men den er ennå ikke stor nok til å dekke behova i krigen. Vi mangler en del viktige råmaterialer og maskiner, og vi kan praktisk talt ikke lage stål ennå.

I områdene i Nord-Kina, som har ei befolkning på 44 millioner, har vi danna ei enhetlig folkeregjering der partiet samarbeider med demokrater som ikke er med i partiet. For å gjøre det lettere å støtte fronten, har vi vedtatt å gi denne regjeringa i oppgave å innføre et enhetlig system for å lede og administrere økonomien, finansene, handelen, bankvesenet, samferdselen og rustningsindustrien i tre landsdeler, nemlig Nord-Kina, Øst-Kina (med et folketall på 43 millioner) og Nordvest-Kina (med et folketall på 7 millioner). I nærmeste framtid rekner vi med å innføre det samme enhetlige systemet i enda to landsdeler, nemlig Nordøst-Kina og Sentralsletta.

3. I lys av framgangen i kampene de siste to åra og den allmenne situasjonen hos oss og hos fienden, mener møtet som sentralkomiteen har kalt sammen, at det er fullt mulig å utvide Folkets frigjøringshær til fem millioner mann i løpet av om lag fem år (fra og med juli 1946), utslette til sammen 500 brigader (divisjoner) av fiendens regulære styrker (om lag 100 brigader i gjennomsnitt i året), sette ut av spill til sammen om lag 7 500 000 mann fra de regulære og irregulære styrkene hans og spesialstyrkene (om lag 1 500 000 i gjennomsnitt i året) og knuse det reaksjonære Kuomintang-styret fullstendig.

I juli 1946 var den militære styrken til Kuomintang på 4 300 000 mann. De siste to åra har 3 090 000 av disse enten desertert eller blitt satt ut av spill, mens 2 440 000 er blitt rekruttert. Nå er styrken til Kuomintang på 3 650 000 mann. Vi antar at Kuomintang kan klare å rekruttere enda 3 000 000 mann de neste tre åra, og at om lag 4 500 000 vil desertere eller bli satt ut av spill. Resultatet av fem års kamp vil altså trulig bli at Kuomintang står igjen med en militær styrke på bare om lag 2 000 000 mann. Hæren vår er nå på 2 800 000 mann. De neste tre åra har vi planer om å ta opp 1 700 000 krigsfanger i hæren vår (anslagsvis 60 prosent av alle krigsfanger) og mobilisere 2 000 000 bønder til hæren. Når vi trekker fra tapa, kommer hæren vår trulig opp i nesten 5 000 000 mann etter fem års krig. Hvis vi kan oppnå slike resultater etter fem års kamp, kan vi si at vi har knust det reaksjonære Kuomintang-styret fullstendig.

For å fullføre denne oppgava må vi utslette om lag 100 brigader (divisjoner) av fiendens regulære styrker i året, til sammen om lag 500 brigader (divisjoner) på fem år. Dette er nøkkelen til å løse alle problemer. Tallet på regulære fiendestyrker som vi utsletta det første året, kom opp i 97 brigader (divisjoner) og 94 brigader (divisjoner) det andre året. Det viser at vi kan nå målsettinga vår, og til og med overoppfylle den. Av den samla militære styrken til Kuomintang på til sammen 3 650 000 mann, er 70 prosent ved fronten (nord for linja fra Yangtse-elva til Pashan-fjella, øst for linja fra Lanchow til Holan-fjella og sør for Chengteh-Changchun-linja). Bare om lag 30 prosent står i de bakre områdene (deriblant styrkene sør for linja fra Yangtse-elva til Pashan-fjella og styrkene vest for linja fra Lanchow til Holan-fjella). Av alle de regulære styrkene til Kuomintang, som består av 285 brigader eller 1 980 000 mann, er 249 brigader eller 1 742 000 mann ved fronten (99 brigader eller 694 000 mann på nordfronten og 150 brigader eller 1 048 000 mann på sørfronten). Bare 36 brigader eller 238 000 mann står i de bakre områdene, og de fleste av dem er styrker som nettopp er satt opp og som har liten kampkraft. Derfor har sentralkomiteen vedtatt at hele Folkets frigjøringshær skal bli i områdene nord for Yangtse-elva, i Nord-Kina og i nordøst i det tredje året og fortsette krigsoperasjonene der. For å fullføre oppgava med å utslette fienden er det nødvendig å bruke et stort antall av de soldatene vi har tatt til fange, i tillegg til at vi planmessig og varsomt mobiliserer folket i de frigjorte områdene til hæren.

4. Partiet og hæren vår var lenge i den situasjonen at de var avskåret fra hverandre av fienden, førte geriljakrig og oppholdt seg på landsbygda. Derfor ga vi de ledende organene i partiet og hæren på de ulike stedene ganske stor sjølstendighet. Dette gjorde det mulig for partiorganisasjonene og de væpna styrkene å utfolde initiativet og begeistringa si og klare seg gjennom lange perioder med alvorlige vansker. Men samtidig førte det til visse utslag av anarki, mangel på disiplin, lokalt sneversyn og geriljavesen, og dette skada revolusjonens sak. Situasjonen nå krever at partiet må gjøre alt det kan for å overvinne disse utslaga av anarki, mangel på disiplin, lokalt sneversyn og geriljavesen, og sentralisere all den makta som kan og må bli samla i hendene på sentralkomiteen og dens organer, slik at vi kan gå over fra geriljakrigføring til regulær krigføring. De siste to åra har både hæren og krigsoperasjonene fått et mer regulært preg. Men dette er ikke nok,

og i det tredje året må vi ta enda et stort steg framover. Derfor må vi gjøre alt som er mulig for å reparere og utnytte moderne samferdselsmidler som jernbaner, bilveger og dampskip, styrke administrasjonen av byer og industri, og steg for steg flytte tyngdepunktet i partiarbeidet fra områdene på landsbygda til byene.

5. Oppgava med å gripe den politiske makta i hele landet krever at partiet raskt og systematisk lærer opp et stort antall kadrer til å lede arbeidet på det militære, politiske, økonomiske og kulturelle området, i partiet og i skolevesenet. Det tredje krigsåret må vi skaffe fram tretti til førti tusen kadrer på lavere nivå, mellomnivå og høyere nivå, slik at de kan marsjere sammen med hæren når den rykker fram det fjerde året, og skape en godt organisert administrasjon i de nye frigjorte områdene, som har et folketall på om lag 50 til 100 millioner mennesker. Kina er et digert land, folketallet er svært stort og den revolusjonære krigen utvikler seg svært raskt, men vi har langt fra god nok tilgang på kadrer, og det er en veldig vanske. Når vi skaffer fram kadrer det tredje året, må vi støtte oss på de gamle frigjorte områdene. De må skaffe de fleste kadrene, men vi må også legge vekt på å rekruttere kadrer fra de store byene som Kuomintang kontrollerer. I storbyene i Kuomintang-områdene fins det mange arbeidere og intellektuelle som kan være med i arbeidet vårt, og som i det store og hele har høyere allmennutdanning enn arbeiderne og bøndene i de gamle frigjorte områdene. Vi må gjøre bruk av mange av dem som arbeider i økonomi-, finans-, kultur- og utdanningsinstitusjonene til Kuomintang, men ikke de reaksjonære elementene. Vi må få undervisninga i skolene i gang igjen i de frigjorte områdene og bygge den ut.

6. Parolen om å kalle sammen en politisk rådgivende konferanse⁴ har fylka alle demokratiske partier, folkeorganisasjoner og demokrater uten partitilknytning i Kuomintang-områdene rundt partiet vårt. Vi er i ferd med å ta tiltak slik at representanter for disse partiene og organisasjonene kan komme til de frigjorte områdene, og forbereder oss på å kalle sammen en konferanse i 1949 for representantene for alle de demokratiske partiene, folkeorganisasjonene og demokratene uten partitilknytning i Kina, slik at vi kan danne den provisoriske sentrale regjeringa for Folkerepublikken Kina.

7. Å få industri- og jordbruksproduksjonen i de frigjorte områdene på fote og utvikle den, er et viktig ledd i kampen for å støtte krigen og slå de reaksjonære i Kuomintang. Møtet i sentralkomiteen mente at

Folkets frigjøringshær på den ene sida må føre den seierrike offensiven sin inn i Kuomintang-områdene og skaffe seg de store forsyningene av mannskaper og materielle ressurser som trengs til krigføringa fra Kuomintang-styrkene og Kuomintang-områdene. På den andre sida må alt bli gjort i de gamle frigjorte områdene for å få industri- og jordbruksproduksjonen på fote og utvikle den, slik at nivået kan bli noe høyere enn det er i dag. Det er bare hvis disse to oppgavene blir gjennomført at vi kan være sikre på å knuse det reaksjonære styret til Kuomintang. Ellers er det umulig.

Vi kommer til å møte mange vansker når vi skal gjennomføre disse to oppgavene. Når arméene våre rykker inn i Kuomintang-områdene og fører krig uten tilstrekkelige bakre områder eller uten bakre områder i det hele tatt, blir de sjøl nødt til å dekke alle eller mesteparten av de militære behova sine på stedet. Å få industri- og jordbruksproduksjonen på fote og utvikle den krever at vi gjør godt organisatorisk arbeid, leder markedene i de frigjorte områdene skikkelig, kontrollerer handelen med Kuomintang-områdene, overvinner manglene på visse maskiner og råstoffer, og framfor alt at vi løser samferdsels- og transportproblemene og reparerer jernbanene, bilvegene og vannvegene. For tida er den økonomiske og finansielle situasjonen i de frigjorte områdene svært vanskelig. Sjøl om vanskene våre er mye mindre enn de Kuomintang har, så er de der. De største vanskene er at vi ikke har nok materielle ressurser og mannskaper til å dekke behova til krigføringa, og at inflasjonen har utvikla seg i temmelig alvorlig grad. Ei av årsakene til dette er at det organisatoriske arbeidet vårt ikke er godt nok, særlig på det finansielle og økonomiske området. Vi mener disse vanskene kan og må overvinnes. I kampen for å overvinne dem må vi bekjempe sløsing og være sparsommelige. Ved fronten må vi sørge for at alt som blir erobra, leveres inn, vi må ta godt vare på slagkrafta vår, stelle godt med våpna, spare på ammunisjonen og beskytte soldater vi har tatt til fange. I de bakre områdene må vi minske utgiftene til regjeringa, bare mobilisere arbeidskraft og trekkdyr som er absolutt nødvendig, korte ned tida vi bruker på møter, innrette oss etter onnene i jordbruket slik at arbeidet blir gjort i tide, minske kostnadene i industriproduksjonen, høyne arbeidsproduktiviteten, mobilisere hele partiet til å lære seg å lede industri- og jordbruksproduksjon og drive handel, gjøre alt vi kan for å organisere økonomien i de frigjorte områdene skikkelig, overvinne anarki på markedene og føre de kampene som må

til mot spekulantene og jobberne. Hvis vi gjør alt dette, kan vi så avgjort overvinne vanskene vi står overfor.

8. Å høyne det teoretiske nivået til kadrene og utvide demokratiet i partiet er viktige ledd i kampen for å fullføre de oppgavene som er nevnt. Møtet i sentralkomiteen fatta et spesielt vedtak om å utvide demokratiet i partiet.⁵ Det drøfta også problemet med å høyne det teoretiske nivået til kadrene, og gjorde alle kameratene som var til stede, oppmerksomme på dette problemet.

9. Den sjette nasjonale arbeiderkongressen er blitt gjennomført seierrikt, og Kinas faglige landsorganisasjon⁶ er stifta. I løpet av første halvdel av neste år kommer det til å bli kalt sammen en nasjonal kvinnekongress for å stifte Kinas demokratiske kvinneforbund,⁷ og det kommer til å bli kalt sammen en nasjonal ungdomskongress for å danne Kinas ungdomsforbund.⁸ Dessuten kommer Det nydemokratiske ungdomsforbundet⁹ til å bli stifta.

NOTER

1. Det første sviket til Kuomintang kom i 1927. Det sviket som nevnes her, er den landsomfattende kontrarevolusjonære borgerkrigen som Kuomintang satte i gang etter at motstandskrigen mot Japan var slutt.

2. Nederlaget for revolusjonen i sør var nederlaget for den kinesiske rødehæren i felttoget mot Kuomintangs femte «innringings- og undertrykkings»-felttog og den tilbake-trekkinga som hovedstyrken vår gjennomførte fra de revolusjonære basene i sør i 1934. Dette var resultatet av det tredje «venstre»-avviket i partiet, som Wang Ming sto for.

3. Med dette menes Kuomintang-soldater som blei frigjort ved at de blei tatt til fange av Folkets frigjøringshær, og som gikk inn i frigjøringshæren etter de var blitt politisk skolert.

4. Parolen om å kalle sammen en politisk rådgivende konferanse blei lagt fram av kamerat Mao Tsetung. Etter forslag fra han lød en av «1. mai-parolene» fra sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti for 1948 slik: «Alle demokratiske partier, folkeorganisasjoner og offentlige personer må snarest komme sammen til en politisk rådgivende konferanse for å drøfte og sette ut i livet sammenkallinga av en folkekongress og danninga av ei demokratisk koalisjonsregjering.» Denne parolen fikk øyeblikkelig varm støtte fra de demokratiske partiene, folkeorganisasjonene og demokratene uten partitilknytning i Kuomintang-områdene. Seinere fikk den politiske rådgivende konferansen navnet Den nye politiske rådgivende konferansen, og endelig Det kinesiske folkets politiske rådgiven-

de konferanse. Se «Tale til forberedelseskomiteen for Den nye politiske rådgivende konferansen», note 1, s. 388 i denne boka.

5. Dette sikter til «Resolusjon fra sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti om å kalle sammen partikongresser og partikonferanser på ulike nivåer». Resolusjonen slo fast at følgende tiltak skulle gjennomføres for å innføre og utvikle et normalt demokratisk liv i partiet: Partikomiteene på ulike nivåer må regelmessig kalle sammen partikongresser og partikonferanser på sitt nivå, slik partivedtektene krever. Disse kongressene og konferansene må få alle de fullmaktene som partivedtektene har bestemt, og det må ikke forekomme brudd på dette. Det må gjennomføres skikkelige forberedelser før møtene. Høyere instanser må straks få sannferdige rapporter om uenighet innfor partiet, og viktige uenigheter må rapporteres til sentralkomiteen. Resolusjonen fastsatte også tiltak for å styrke systemet med partikomiteer, og krevde at partikomiteene på alle nivåer skulle sørge for å gjennomføre regelen om at viktige spørsmål skulle avgjøres kollektivt etter diskusjon i partikomiteen, at ingen enkeltperson skulle avgjøre viktige spørsmål, at kollektiv ledelse ikke måtte framheves på bekostning av personlig ansvar eller omvendt.

6. Den sjette nasjonale arbeiderkongressen blei holdt i Harbin i august 1948. Kinas faglige landsorganisasjon, den felles landsomfattende organisasjonen til den kinesiske arbeiderklassen, blei oppretta på ny på kongressen. De fem tidligere nasjonale arbeiderkongressene blei holdt i henholdsvis 1922, 1925, 1926, 1927 og 1929.

7. Den første nasjonale kvinnekongressen blei holdt i mars 1949 i Peiping. Kinas demokratiske kvinneforbund, som var det ledende organet for masseorganisasjonene til kvinnene i Kina, blei stifta på denne kongressen. Seinere fikk det navnet Folkerepublikken Kinas nasjonale kvinneforbund.

8. Den første sesjonen til den nasjonale ungdomskongressen blei holdt i mai 1949 i Peiping. Kinas demokratiske ungdomsforbund blei stifta på denne kongressen. Seinere fikk det navnet Kinas ungdomsforbund.

9. Det nydemokratiske ungdomsforbundet blei stifta i januar 1949 i samsvar med et vedtak i sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Den første nasjonale kongressen til forbundet blei holdt i Peiping i april 1949. På den tredje nasjonale kongressen i mai 1957 endra det navn til Det kommunistiske ungdomsforbundet.

OPERASJONSPLANEN FOR HUI-HAI-FELTTOGET

11. oktober 1948

Her er noen punkter dere må vurdere når det gjelder disposisjonene for Huai-Hai-felttoget¹.

1. I det første stadiet av dette felttoget er den sentrale oppgava å konsentrere styrker for å utslette arméen til Huang Po-tao, få til et gjennombrudd i sentrum og erobre Hsinanchen, Store kanal jernbanestasjon, Tsaopachi, Yihsien, Tsaochuang, Lincheng, Hanchuang, Shuyang, Pihsien, Tancheng, Taierhchuang, Linyi, osv. For å nå disse måla må dere bruke to kolonner for å utslette hver fiendedivisjon, det vil si at dere må bruke seks eller sju kolonner til å rive opp og utslette fiendens 25., 63. og 64. divisjon. Bruk fem eller seks kolonner til å holde tilbake og angripe fiendtlige forsterkninger. Bruk en eller to kolonner til å tilintetgjøre den ene brigaden under Li Mi ved Lincheng og Hanchuang, og gå inn for å ta disse to byene slik at dere kan true

Kamerat Mao Tsetung utforma dette telegrammet for den revolusjonære militærkommissjonen til sentralkomiteen i partiet. Det blei sendt til Øst-Kina feltarmé, Sentralsletta feltarmé og sentralkomitebyråene til Kinas Kommunistiske Parti i de to områdene. Huai-Hai-felttoget var ett av de tre største avgjørende felttoga i det kinesiske folkets frigjøringskrig. Felttoget blei utkjempa i fellesskap av Øst-Kina feltarmé, Sentralsletta feltarmé og de regionale styrkene fra områdene i Øst-Kina og Sentralsletta. Over 555 000 Kuomintang-soldater blei utsletta i dette felttoget. Operasjonsplanen som kamerat Mao Tsetung la fram i dette telegrammet, førte til framgang over hele linja. I virkeligheten gikk felttoget lettere enn venta, og derfor blei seieren raskere og større. Etter dette felttoget blei Nanking, hovedstaden til den reaksjonære Kuomintang-regjeringa, direkte trua av Folkets frigjøringshær. Huai-Hai-felttoget blei avslutta den 10. januar 1949, og den 21. januar kunngjorde Chiang Kai-shek at han «trakk seg tilbake». Etter det falt den reaksjonære Kuomintang-herskerklikken i Nanking fra hverandre.

Hsuchow fra nord. Da våger ikke de to arméene under Chiu Ching-chuan og Li Mi å forflytte hele styrken sin østover som forsterkninger. Bruk en kolonne pluss regionale formasjoner i Sørvest-Shantung til et flankangrep på jernbanestrekninga mellom Hsuchow og Shangchiu for å binde en del av arméen til Chiu Ching-chuan (ettersom tre fiendtlige divisjoner under Sun Yuan-liang gjør seg klar til å marsjere østover, håper vi at Liu Po-cheng, Chen Yi og Teng Hsiao-ping fordeler styrkene sine med en gang for å angripe Chengchow-Hsuchow-linja og dermed binde arméen til Sun Yuan-liang). Bruk en eller to kolonner til operasjoner i området Suchien-Suining-Lingpi for å binde arméen til Li Mi. Disse disposisjonene betyr at vi må bruke mer enn halvparten av den totale styrken vår mot de to arméene under Chiu Ching-chuan og Li Mi for å binde, stanse og ødelegge en del av dem før vi kan nå målet med å tilintetgjøre de tre divisjonene i arméen til Huang Po-tao. I det store og hele bør disposisjonene være omtrent som dem vi brukte for å erobre Tsinan og angripe fiendens forsterkninger i september.² Ellers vil det ikke være mulig å nå målet med å tilintetgjøre de tre divisjonene i arméen til Huang Po-tao. Dere må prøve å avslutte det første stadiet to til tre uker etter at felttoget har begynt.

2. I det andre stadiet må dere bruke om lag fem kolonner for å angripe og utslette fienden i Haichow, Hsinpu, Lienyunkang og Kuanyun, og ta disse byene. Vi regner med at da vil fiendens 54. og 32. divisjon høyst sannsynlig være frakta sjøvegen fra Tsingtao til området Haichow-Hsinpu-Lienyunkang.³ Alt i alt vil det være tre fiendtlige divisjoner i området, medrekna den ene divisjonen som alt er der. Derfor må vi bruke fem kolonner for å angripe dem og bruke resten av styrkene (hovedstyrken vår) til å binde de to arméene under Chiu Ching-chuan og Li Mi. Også her må vi bruke prinsippet som lå til grunn for de disposisjonene vi gjorde i september for å ta Tsinan og angripe fiendens forsterkninger. Dere må gå inn for å avslutte dette stadiet også på to til tre uker.

3. I det tredje stadiet kan vi anta at slaget kommer til å bli utkjempa rundt Huaiyin og Huai-an. Da vil fienden ha forsterka styrkene sine med om lag en divisjon (den omorganiserte 8. divisjon i Yentai blir sendt sørover med båt). Derfor må vi enda en gang være forberedt på å bruke om lag fem kolonner som angrepsstyrke, mens vi bruker resten av hovedstyrken vår til å slå til mot og binde fiendens forsterkninger. Dette stadiet vil også vare om lag to til tre uker.

Disse tre stadiene vil vare om lag en og en halv til to måneder.

4. Dere skal fullføre Huai-Hai-felttoget på to måneder, november og desember. Bruk januar neste år til å la styrkene hvile og konsolidere seg. Fra mars til juli kommer dere til å kjempe i samordning med Liu Po-cheng og Teng Hsiao-ping for å drive fienden til punkter langs Yangtse-elva, der han kommer til å grave seg ned. Til høsten kommer trulig hovedstyrken deres til å kjempe for å krysse Yangtse.

NOTER

1. Huai-Hai-felttoget var et avgjørende felttog som Folkets frigjøringshær utkjempa på et stort område i provinsene Kiangsu, Shantung, Anhwei og Honan. Dette området hadde Hsuehchow som sentrum, og strakte seg helt til Haichow i øst, Shangchiu i vest, Lincheng (som nå heter Hsuehcheng) i nord og Huai-elva i sør. Kuomintang-styrkene som blei samla på denne krigsskueplassen, besto av 5 arméer og styrkene fra tre pasifiseringssoner. Det var de 4 arméene og styrkene fra tre pasifiseringssoner som sto under Liu Chih og Tu Yu-ming (henholdsvis sjef og nestkommanderende for Kuomintang «bandittundertrykkings»-hovedkvarter i Hsuehchow) og arméen under Huang Wei, som seinere blei sendt dit som forsterkning fra Sentral-Kina. Folkets frigjøringshær hadde en styrke på mer enn 600 000 mann i dette felttoget. Den omfatta 16 kolonner fra Øst-Kina feltarmé, 7 kolonner fra Sentralsletta feltarmé og væpna regionale styrker fra Øst-Kina militærområde, Sentralsletta militærområde og Hopei-Shantung-Honan militærområde (den gangen en del av Nord-Kina militærområde). Felttoget varte i sekstifem dager, fra 6. november 1948 til 10. januar 1949. 22 armékorps eller 56 divisjoner av elitestyrkene til Kuomintang, som omfatta 555 000 mann, blei fullstendig utsletta (medrekna de 4 ½ divisjonene som gjorde opprør og gikk over til oss). 2 arméer under Liu Ju-ming og Li Yen-nien (forsterkninger fra Nanking) blei slått tilbake. Dette felttoget førte til at nesten hele den delen av Øst-Kina og Sentralsletta som ligger nord for Yangtse-elva blei frigjort. Felttoget foregikk i tre stadier. I det første stadiet, 6.—22. november, omringa og utsletta Øst-Kina feltarmé i samordning med Sentralsletta feltarmé, arméen under Huang Po-tao på Hsinanchen-Nienchuang-avsnittet øst for Hsuehchow. Huang Po-tao blei drept, og store områder på begge sider av Lunghai-jernbanen øst for Nienchuang, på begge sider av strekninga mellom Hsuehchow og Pengpu på Tientsin-Pukow-jernbanen og vest og nord for Hsuehchow, blei frigjort. 3 ½ divisjon fra Kuomintang 3. pasifiseringszone, med til sammen over 23 000 mann på Taierhchuan-Tsaochuang-avsnittet, gjorde opprør og gikk over til oss. I det andre stadiet, fra 23. november til 15. desember, omringa og utsletta Sentralsletta feltarmé i samordning med hovedstyrken av Øst-Kina feltarmé, arméen under Huang Wei i og omkring Shuangtuichi, sørvest for Suhsien. De tok til fange Huang Wei og Wu Shao-chou, sjef og nestkommanderende for arméen. 1 divisjon fra

denne arméen gjorde opprør og gikk over til oss. Samtidig utsletta styrkene våre arméen under Sun Yuan-liang, som flykta vestover fra Hsuchow. Bare Sun Yuan-liang greide å rømme. I det tredje stadiet, fra 6. til 10. januar 1949, omringa og tilintetgjorde Øst-Kina feltarmé i samordning med Sentralsletta feltarmé, 2 Kuomintang-arméer på Chinglungchi-Chenkuanchuang-avsnittet nordøst for Yungcheng. Disse arméene var på flukt vestover fra Hsuchow. De blei leda av henholdsvis Chiu Ching-chuan og Li Mi under personlig kommando av Tu Yu-ming. Tu Yu-ming blei tatt til fange, Chiu Ching-chuan blei drept og Li Mi slapp så vidt unna. Dette markerte den vellykka avslutninga på det store Huai-Hai-felttoget.

2. «Å erobre Tsinan og angripe fiendens forsterkninger» sikter til den taktikken Folkets frigjøringshær brukte under Tsinan-felttoget i midten av september 1948. Tsinan, ei strategisk stilling for Kuomintang i Shantung-provinsen, var garnison for over 110 000 mann fra Kuomintangs 2. pasifiseringssone. I tillegg var 23 brigader fra Kuomintangs hovedstyrker, med om lag 170 000 mann, fordelt i Hsuchow-området, og klare til å flytte seg nordover for å unnsette Tsinan. Øst-Kina feltarmé stilte opp ei gruppe på 7 kolonner for å gå til stormangrep på byen og ei annen gruppe på 8 kolonner for å slå til mot fiendens forsterkninger. Stormangrepet mot Tsinan starta kvelden den 16. september 1948. Etter vedvarende strid i åtte dager og netter blei fiendens garnison fullstendig utsletta den 24. september (1 armékorps gjorde opprør og gikk over til oss), og Wang Yao-wu, sjef for Kuomintangs 2. pasifiseringssone, blei tatt til fange. Styrkene våre tok Tsinan så raskt at fienden i Hsuchow ikke våga å dra nordover for å unnsette byen.

3. I virkeligheten våga ikke disse 2 fiendtlige divisjonene å komme.

REVOLUSJONÆRE I HELE VERDEN — GÅ SAMMEN OG KJEMP MOT DEN IMPERIALISTISKE AGGRESJONEN!

November 1948

I dag, da den politisk bevisste arbeiderklassen og*alle ekte revolusjonære i verden jublende feirer 31-årsdagen for den store sosialistiske Oktoberrevolusjonen i Sovjetunionen, minnes jeg en velkjent artikkel av Stalin som blei skrevet i 1918 i samband med ettårsdagen for revolusjonen. I denne artikkelen sa Stalin:

Den store verdenshistoriske betydninga til Oktoberrevolusjonen består i hovedsak i at:

1) Den har utvida området for det nasjonale spørsmålet, og forvandla det fra å være et særegent spørsmål om å kjempe mot nasjonal undertrykking i Europa til å bli et allment spørsmål om frigjøring for undertrykte folk, kolonier og halvkolonier fra imperialismen.

2) Den har åpna store muligheter og veger som virkelig kan føre fram til denne frigjøringa. Dermed har den gjort det lettere for de undertrykte folka i Vesten og Østen å frigjøre seg, og dratt dem inn i den felles strømmen av seierrike kamper mot imperialismen.

3) *Dermed har den bygd ei bru mellom det sosialistiske Vesten og det trelbundne Østen, og skapt en ny front av revolusjoner*

Kamerat Mao Tsetung skreiv denne artikkelen i samband med 31-årsdagen for Oktoberrevolusjonen for organet til Informasjonskontoret til kommunistpartiene og arbeiderpartiene i Europa, *For varig fred, for folkedemokrati*. Artikkelen sto i nr. 21 i 1948.

mot verdensimperialismen. Denne fronten strekker seg fra proletarene i Vesten, gjennom den russiske revolusjonen og til de undertrykte folka i Østen.¹

Historia har gått i den retninga Stalin pekte på. Oktoberrevolusjonen har åpna store muligheter for frigjøringa av folka i verden og åpna realistiske veger som kan føre fram til denne frigjøringa. Den har skapt en ny front av revolusjoner mot verdensimperialismen som strekker seg fra proletarene i Vesten, gjennom den russiske revolusjonen og til de undertrykte folka i Østen. Denne fronten av revolusjoner er blitt skapt og utvikla under Lenins og, etter hans død, Stalins klarsynte rettleiing.

For å gjøre revolusjon er det nødvendig med et revolusjonært parti. Uten et revolusjonært parti, uten et parti bygd på den marxist-leninistiske revolusjonære teorien og i den revolusjonære marxist-leninistiske stilen, er det umulig å lede arbeiderklassen og de breie folkemassene fram til seier over imperialismen og dens løpegutter. Det har gått mer enn hundre år sia marxismen blei født, men det var først gjennom eksempelet til de russiske bolsjevikene som leda Oktoberrevolusjonen, leda den sosialistiske oppbygginga og knuste den fascistiske aggresjonen, at det blei danna og utvikla revolusjonære partier av en ny type i verden. Framveksten av revolusjonære partier av denne typen har endra utseendet til verdensrevolusjonen. Endringa har vært så enorm at omveltninger som folk fra den eldre generasjonen overhodet ikke kunne forestille seg, har oppstått i et ragnarokk av lyn og torden. Kinas Kommunistiske Parti er et parti som er bygd og utvikla etter mønster fra Sovjetunionens Kommunistiske Parti. Stiftelsen av Kinas Kommunistiske parti ga den kinesiske revolusjonen et helt nytt utseende. Er ikke dette klart nok?

Den internasjonale revolusjonære enhetsfronten med Sovjetunionen i spissen slo det fascistiske Tyskland, Italia og Japan. Dette var et resultat av Oktoberrevolusjonen. Er det mulig å forestille seg seieren over det fascistiske Tyskland, Italia og Japan og løpeguttene deres hvis det ikke hadde vært noen Oktoberrevolusjon, hvis det ikke hadde vært noe Sovjetunionens Kommunistiske Parti, ikke noe Sovjetunionen og ikke noen anti-imperialistisk revolusjonær enhetsfront i Vesten og Østen under ledelse av Sovjetunionen? Hvis Oktoberrevolusjonen åpna store muligheter for frigjøringa av arbeiderklassen og de undertrykte folka i verden og åpna realistiske veger som kunne føre fram til denne

frigjøringa, så har seieren i den anti-fascistiske andre verdenskrigen åpna enda større muligheter for frigjøringa av arbeiderklassen og de undertrykte folka i verden og åpna enda mer realistiske veger som kan føre fram til denne frigjøringa. Det ville være en svært stor feil å undervurdere betydninga av seieren i den andre verdenskrigen.

Etter seieren i den andre verdenskrigen har USA-imperialismen og dens løpegutter i de forskjellige landa tatt plassen til det fascistiske Tyskland, Italia og Japan. De forbereder febrilsk en ny verdenskrig og er en trusel mot hele verden. Dette gjenspeiler hvor fullstendig oppråtna den kapitalistiske verden er, og hvor redd den er for undergangen som truer den. Denne fienden er fortsatt sterk. Derfor må alle de revolusjonære kreftene i hvert land gå sammen, og de revolusjonære kreftene i alle land må også gå sammen. De må danne en anti-imperialistisk enhetsfront med Sovjetunionen i spissen og føre en riktig politikk. Ellers blir det umulig å seire. Denne fienden har en svak og skjør grunnvoll, han går i oppløsning innafra, han er isolert fra folket og står overfor uløselige økonomiske kriser. Derfor kan vi slå han. Det ville være en svært stor feil å overvurdere fiendens styrke og undervurdere styrken til de revolusjonære kreftene.

Under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti er det vunnet veldige seirer i den store kinesiske folkedemokratiske revolusjonen, som retter seg mot den ville aggresjonen fra USA-imperialismen i Kina og mot den diktatoriske og reaksjonære landssvikerregjeringa til Kuomintang, som har slakta ned det kinesiske folket i en borgerkrig. I de to åra fra juli 1946 til juni 1948 slo Folkets frigjøringshær under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti tilbake angrepa fra 4 300 000 soldater fra den reaksjonære Kuomintang-regjeringa og gikk over fra defensiven til offensiven. I disse to kampåra (utviklinga sia juli 1948 er ikke tatt med) satte Folkets frigjøringshær ut av spill eller tok til fange 2 640 000 Kuomintang-soldater. De frigjorte områdene i Kina omfatter nå 2 350 000 kvadratkilometer, eller 24,5 prosent av landets 9 597 000 kvadratkilometer. De har et folketall på 168 millioner, eller 35,3 prosent av landets 475 millioner mennesker, og her fins det 586 byer, eller 29 prosent av de 2009 byene i hele landet. Partiet vårt har beslutsomt leda bøndene i kampen for å gjennomføre reformen av jordsystemet. Derfor er jordspørsmålet løst fra grunnen av i områder med et folketall på om lag 100 millioner mennesker, og jorda til godseierne og den gamle typen rikbønder er mer eller mindre likt fordelt blant bøndene,

særlig blant fattigbøndene og landarbeiderne. Medlemstallet i Kinas Kommunistiske Parti har økt fra 1 210 000 i 1945 til 3 000 000 i dag. Oppgava til Kinas Kommunistiske Parti er å samle de revolusjonære kreftene i hele landet for å jage ut aggresjonsstyrkene til USA-imperialismen, styrte det reaksjonære styret til Kuomintang og opprette en forent demokratisk folkerepublikk. Vi veit at det fortsatt ligger mange vansker foran oss. Men vi er ikke redde for dem. Vi trur at vansker kan og må bli overvunnet.

Glansen fra Oktoberrevolusjonen skinner på oss. Det kinesiske folket har hatt det vondt lenge. De må kjempe for frigjeringa si, og de er overbevist om at den kommer. Før i tida foregikk den revolusjonære kampen i Kina alltid isolert, men etter seieren i Oktoberrevolusjonen føler vi oss ikke aleine lenger. Vi får støtte fra kommunistpartiene og arbeiderklassen i verden. Dr. Sun Yat-sen, foregangsmannen for den kinesiske revolusjonen, forsto dette, og han utforma politikken med forbund med Sovjetunionen mot imperialismen. På dødsleiet skreiv han et brev til Sovjetunionen som en del av testamentet sitt. Det er Chiang Kai-shek-bandene i Kuomintang som sviker politikken til Sun Yat-sen, for de står på den imperialistiske kontrarevolusjonære frontens side og kjemper mot folket i sitt eget land. Men det vil ikke gå lang tid før folk får oppleve at det kinesiske folket knuser hele det reaksjonære regimet til Kuomintang fullstendig. Det kinesiske folket er modig og det er Kinas Kommunistiske Parti også, og de er fast bestemt på å frigjøre hele Kina.

NOTER

1. Se Stalin, «Oktoberrevolusjonen og det nasjonale spørsmålet» (1918), *Marxismen og det nasjonale og koloniale spørsmålet*, Forlaget Oktober 1978, s. 80.

DEN VELDIGE ENDRINGA I DEN MILITÆRE SITUASJONEN I KINA

14. november 1948

Den militære situasjonen i Kina har nådd et nytt vendepunkt, og styrkeforholdet mellom de to partene i krigen har gjennomgått ei grunnleggende endring. Folkets frigjøringshær, som lenge har vært kvalitativt overlegen, er nå også blitt tallmessig overlegen. Dette er et tegn på at den kinesiske revolusjonen snart vil seire og freden snart bli til virkelighet i Kina.

Mot slutten av det andre krigsåret, det vil si mot slutten av juni i år, hadde Kuomintang-hæren fortsatt til sammen om lag 3 650 000 mann. Dette var 650 000 mann mindre enn de 4 300 000 mann som Kuomintang hadde i juli 1946 da det starta den landsomfattende borgerkrigen. Kuomintang rekrutterte om lag 2 440 000 mann i de to krigsåra. Dette er grunnen til at nedgangen bare var 650 000, trass i at om lag 3 090 000 blei utsletta, tatt til fange eller deserterte i denne perioden (2 640 000 blei utsletta eller tatt til fange). Nylig skjedde det ei plutselig endring. I de fire første månedene av det tredje krigsåret, fra 1. juli til 2. november da Shenyang blei frigjort, mista Kuomintang-hæren 1 000 000 mann. Vi har ennå ikke brakt på det rene hvor store erstatninger den har fått i løpet av disse fire månedene. Sett at den klarte å rekruttere 300 000 mann. Da ville netto nedgang være 700 000. Der-

Denne kommentaren blei skrevet av kamerat Mao Tsetung for Hsinhua nyhetsbyrå. På grunnlag av den nye situasjonen, det vil si endringa i styrkeforholdet etter Liaohsi-Shenyang-felttoget, gjorde kamerat Mao Tsetung her et nytt overslag over hvor lang tid som måtte til for å vinne seier i folkets frigjøringskrig. Han påpekte at vi i høyden ville bruke ett år fra november 1948 på å styrte det reaksjonære styret til Kuomintang. Den seinere utviklinga av den militære situasjonen i Kina stadfesta denne forutsigelsen fullt ut.

med utgjør Kuomintang's væpna styrker — hær, marine og flyvåpen, regulære og irregulære styrker, stridende personell og personell i forsynings- og vedlikeholdstjenestene i de bakre områdene — til sammen bare om lag 2 900 000 mann nå. På den andre sida har Folkets frigjøringshær, som hadde 1 200 000 mann i juni 1946, vokst til 2 800 000 i juni 1948, og har nå økt til mer enn 3 000 000. Den tallmessige overlegenheten som Kuomintang-hæren lenge hadde, har altså raskt vendt seg til underlegenhet. Dette er resultatet av den heltemodige kampen til Folkets frigjøringshær i de siste fire månedene på alle krigsskueplassene i landet, særlig av Sui-Ki- og Tsinan-felttoget¹ på sørfronten og Chinchow-, Changchun-, Liaohsi- og Shenyang-felttoget² på nordfronten. Fram til slutten av juni i år hadde Kuomintang fortsatt troppebetegnelsen for 285 divisjoner. For det innlemma vilt de irregulære styrkene i de regulære styrkene. På disse fire månedene gikk tallet på bataljoner og større enheter som Folkets frigjøringshær utsletta, opp i 83 divisjoner, medrekna 63 hele divisjoner.

Dermed kommer krigen til å bli mye kortere enn det vi opprinnelig anslo. Det opprinnelige overslaget var at den reaksjonære Kuomintang-regjeringa kunne bli styrta fullstendig på om lag fem år, rekna fra juli 1946. Slik vi ser det nå, trenger vi kanskje bare ett år til eller så for å styrte den fullstendig. Men vi kommer til å trenge lengre tid på å utrydde de reaksjonære kreftene i alle deler av landet og fullføre frigjøringa av folket.

Fienden faller raskt sammen, men kommunistene, Folkets frigjøringshær og folk fra alle samfunnslag over hele landet må fortsatt stå sammen som én mann og mangedoble anstrengelsene sine. Bare på det viset kan vi utslette de reaksjonære kreftene fullstendig og endelig, og bygge en forent, demokratisk folkerepublikk i hele landet.

NOTER

1. Sui-Ki-felttoget, også kjent som Øst-Honan-felttoget, blei utkjempa av Folkets frigjøringshær på det avsnittet som omfatter Kaifeng, Suihsien og Kihsien. Felttoget starta 17. juni 1948. 22. juni erobra hæren vår Kaifeng. For å redde den kritiske militære situasjonen han var i, dro Chiang Kai-shek til fronten. Han tok personlig kommandoen, og samla 3 arméer under Chiu Ching-chuan, Ou Shou-nien og Huang Po-tao for å angripe

Kaifeng fra flere kanter. Seks kolonner fra Øst-Kina feltarmé, 2 kolonner fra Sentralsletta feltarmé og Kwangtung-Kwangsi-kolonnen vår omringa arméene under Ou Shou-nien og Huang Po-tao på Suihsien-Kih sien-avsnittet. Og etter ni dager og netter med voldsom kamp (27. juni—6. juli) utsletta de 2 divisjoner, eller 6 brigader, av Ou Shou-niens armé og en del av arméen til Huang Po-tao, til sammen over 90 000 mann. Ou Shou-nien, armésjefen, og Shen Cheng-nien, sjef for den omorganiserte 75. divisjonen, blei tatt til fange. Om Tsinan-felttoget, se «Operasjonsplanen for Huai-Hai-felttoget», note 2, s. 000 i denne boka.

2. Chinchow-, Changchun-, Liaohsi- og Shenyang-felttoget i Nordøst-Kina blei til sammen kalt Liaohsi-Shenyang-felttoget. Se «Operasjonsplanen for Liaohsi-Shenyang-felttoget», note 1, s. 253 i denne boka.

OPERASJONSPLANEN FOR PEIPING-TIENTSIN-FELTTOGET

11. desember 1948

1. Noen få enheter, som enkelte divisjoner fra 35., 62. og 94. armékorps, har fortsatt ganske stor kampkraft når det gjelder å forsvare befesta stillinger. Men bortsett fra dette er fiendens styrker i Changchikou, Hsinpao-an og Huailai og i hele Peiping-, Tientsin-, Tangku- og Tangshan-området lite offensive. De er som fugler som blir skremt opp bare av sangen fra en bustreng. Særlig etter at dere rykka fram sør for den store muren har det vært slik. Dere må ikke under noen omstendigheter overvurdere fiendens kampkraft. Noen av kameratene våre har fått unngjelde fordi de overvurderte fiendens kampkraft, men de har forstått dette etter at de er blitt kritisert. Både ved Changchikou og Hsinpao-an er fienden definitivt innringa, og etter all sannsynlighet blir det svært vanskelig for dem å bryte gjennom og rømme. Om lag halvparten av 16. armékorps blei utsletta raskt. Fiendens 104. armékorps ved Huailai har i all hast flykta sørover, og kommer trulig til å bli utsletta i dag eller i morgen. Etter at dette er gjort, vil dere være klare til å sende 4. kolonne fra sørvest² til nordøst for å avskjære

Dette er et telegram kamerat Mao Tsetung utarbeidde for den revolusjonære militærkommisjonen til sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti. Det blei sendt til Lin Piao, Lo Jung-huan og andre kamerater. Peiping-Tientsin-felttoget var det siste av de tre store avgjørende felttoga i det kinesiske folkets frigjøringskrig. I dette felttoget utsletta eller omorganiserte vi Kuomintang-styrker på over 520 000 mann, frigjorde de viktige byene Peiping, Tientsin og Changchiakou, og fullførte i hovedsak kampene for å frigjøre Nord-Kina. Operasjonsplanen for felttoget, som kamerat Mao Tsetung la fram her, blei gjennomført fullt ut i praksis.

forbindelsen mellom Nankow og Peiping. Vi antar at det ikke blir lett å gjennomføre dette. For enten kommer restene av 94. og 16. armékorps til å trekke seg raskt tilbake til Peiping, eller så kommer 94., 16. og 92. armékorps til å samle seg i Nankow-Changping-Shahochen-området for å forsvare seg i fellesskap. Men denne forflytninga av den 4. kolonnen vår kommer til å true de nordvestlige og nordlige forstedene til Peiping direkte og binde disse fiendtlige styrkene slik at de ikke våger å røre på seg. Dersom de skulle våge å forflytte seg videre vestover for å forsterke 35. armékorps, kan vi enten avskjære tilbaketogets deres med en gang eller sette i verk et direkte angrep på Peiping. Derfor kommer de trulig ikke til å våge å forflytte seg videre vestover. Arméen i Nord-Kina under kommando av Yang Teh-chih, Lo Jui-ching og Keng Piao bruker 9 divisjoner for å innringe 3 divisjoner fra fiendens 35. korps. Dette betyr at vi er absolutt overlegne. Ledelsen for arméen i Nord-Kina har foreslått at de skal utslette disse fiendtlige divisjonene på et tidlig tidspunkt, men vi har tenkt å be dem om ikke å angripe foreløpig for å narre fienden ved Peiping og Tientsin, og gjøre det vanskelig for han å bestemme seg for å flykte sjøvegen. Arméen har brukt 2 kolonner for å innringe 35. armékorps og 1 kolonne til å stanse 104. armékorps, og har slått tilbake begge disse fiendtlige styrkene.

2. Vi er nå enige i at dere straks sender 5. kolonne til omegnen av Nankow for å true fienden i Peiping, Nankow og Huaijou fra nordøst. Denne kolonnen skal bli der slik at 4. kolonne seinere (om om lag ti til femten dager, dvs. når arméen i Nord-Kina under kommando av Yang Teh-chih, Lo Jui-ching og Keng Piao har tilintetgjort 35. armékorps) kan frigjøres til tjeneste i øst. Gi derfor 5. kolonne ordre om å fortsette marsjen sin vestover i dag.

3. 3. kolonne må ikke under noen omstendigheter dra til Nankow, men til området øst for Peiping og sør for Tunghsien for å true Peiping fra øst, og slå en ring rundt Peiping sammen med 4., 11. og 5. kolonne, som det står i telegrammet vårt av den 9.

4. Det virkelige målet vårt er ikke å innringe Peiping først. Det er snarere å innringe Tientsin, Tangku, Lutai og Tangshan først.

5. Vi rekner med at dere vil ha samla 10., 9., 6. og 8. kolonne, artillerikolonnen og 7. kolonne i området rundt Yutien omkring 15. desember. Vi foreslår at dere bruker de få dagene mellom 20. og 25. desember til å forflytte dere med lynets hastighet og sette inn 6 kolonner —

3. (som skal marsjere østover til de østlige forstedene til Peiping) og 6., 7., 8., 9. og 10. kolonne — for å innringe fienden ved Tientsin, Tangku, Lutai og Tangshan. Dette forutsetter at fiendens situasjon på disse punktene grovt sett er den samme som nå. Metoden er å plassere 2 kolonner rundt Wuching — ved Langfang, Hohsiwu og Yangtsun — og å bruke 5 kolonner som kiler som skal drives inn mellom fiendens stillinger ved Tientsin, Tangku, Lutai, Tangshan og Kuyeh, og på det viset avskjære forbindelsen mellom styrkene til fienden. Alle disse kolonnene må bygge tovegs sperrestillinger for å sikre at fienden ikke slipper unna. Så bør de hvile og konsolidere seg. Når de er kommet seg av utmattelsen, må de angripe og utslette noen små fiendtlige enheter. I mellomtida må 4. kolonne dra fra nordvest til øst for Peiping. Før 4. kolonne begynner å forflytte seg, må arméen i Nord-Kina under kommando av Yang Teh-chih, Lo Jui-ching og Keng Piao utslette fienden i Hsinpao-an. I øst må vi gjøre alt som er mulig etter omstendighetene for først å utslette fienden i Tangku og så ta kontroll over havna der. Dersom dere erobrer disse to punktene, Tangku (det viktigste) og Hsinpao-an, får dere initiativet på hele sjakkbrettet. Disse disposisjonene fører i virkeligheten til at fienden i Changchiakou, Hsinpao-an, Nankow, Peiping, Huaijou, Shunyi, Tunghsien, Wanping (Chohsien og Lianghsiang er allerede erobra), Fengtai, Tientsin, Tangku, Lutai, Tangshan og Kaiping blir fullstendig innringa.

6. Denne metoden er i store trekk den samme som den dere brukte i striden langs linja gjennom Ihsien, Chinchow, Chihhsi, Hsingcheng, Suichung, Shanhaikuan og Luanhsien.³

7. I to uker fra i dag (11.—25. desember) er grunnprinsippet å innringe uten å angripe (når det gjelder Changchiakou og Hsinpao-an). I noen tilfeller er grunnprinsippet å avskjære uten å innringe (når det gjelder Peiping, Tientsin og Tunghsien vil det si å bare innringe fienden strategisk, nemlig å avskjære forbindelsen mellom fiendens styrker, men ikke å foreta ei taktisk innringing). Formålet med dette er å vente på at vi skal få fullført disposisjonene våre og så utslette fiendens styrker en for en. Særlig viktig er det at dere ikke utsletter alle fiendestyrkene i Changchiakou, Hsinpao-an og Nankow, for det ville tvinge fienden øst for Nankow til å bestemme seg raskt for å stikke av. Det er helt nødvendig at dere forstår dette.

8. Vi må unngå at Chiang Kai-shek raskt bestemmer seg for å sende styrkene sine i Peiping-Tientsin-området sørover med båt. Når de har

utsletta arméen til Huang Wei, kommer vi derfor til å gi Liu Po-cheng, Teng Hsiao-ping, Chen Yi og Su Yu ordre om å spare resten av arméene til Tu Yu-ming under Chiu Ching-chuan, Li Mi og Sun Yuan-liang (om lag halvparten av dem er knust allerede). Og vi kommer til å gi ordre om at de i to uker ikke skal foreta seg noe for å tilintetgjøre disse fiendestyrkene fullstendig.

9. For å hindre at fienden flykter i retning av Tsingtao, kommer vi til å gi hæren vår i Shantung ordre om å samle en del av styrkene for å ta kontrollen over en del av Den gule floden i nærheten av Tsinan og gjøre forberedelser langs Tsingtao-Tsinan-jernbanen.

10. Det er små eller ingen muligheter for at fienden kommer til å flykte i retning av Hsuchow, Chengchow, Sian eller Suiyuan.

11. Det som bekymrer oss mest, ja det eneste som bekymrer oss, er at fienden kan flykte sjøvegen. I de to ukene som kommer, må den allmenne metoden derfor være å innringe uten å angripe eller å avskjære uten å innringe.

12. Denne planen kommer helt uventa på fienden, og det vil være svært vanskelig for han å gjennomskue den før dere har gjort dere ferdige med de endelige disposisjonene deres. Nå rekner fienden sannsynligvis med at dere kommer til å angripe Peiping.

13. Fienden undervurderer alltid handlekrafta til hæren vår og overvurderer sin egen styrke, sjøl om han samtidig er som en fugl som blir skremt opp bare ved sangen fra en buestreng. Fienden ved Peiping og Tientsin kommer aldri til å tru at dere vil klare å fullføre disse disposisjonene innen 25. desember.

14. For å kunne fullføre disse disposisjonene innen 25. desember, må dere i de to neste ukene oppmuntre styrkene deres til ikke å bry seg om at de blir trøtte, ikke frykte uttynning i rekkene eller kulde og sult. Etter at disse disposisjonene er gjort, kan de hvile og konsolidere seg, og forberede seg godt før de angriper.

15. Rekkefølgen av angrepa blir omtrent denne: 1. Tangku-Lutai-avsnittet, 2. Hsinpao-an, 3. Tangshan-avsnittet, 4. Tientsin- og Changchiakou-avsnittet og til slutt Peiping-avsnittet.

16. Hva mener dere om denne planen? Hvilke svakheter har den? Byr det på noen vansker å gjennomføre den? Vennligst vurder alt dette, og svar telegrafisk.

NOTER

1. Peiping-Tientsin-felttoget blei utkjempa av Feltarméen i nordøst og de to arméene til Folkets frigjøringshær i Nord-Kina under kommando av Lin Piao, Lo Jung-huan, Nieh Jung-chen og andre kamerater. Det tok til tidlig i desember 1948, rett etter at Liaohsi-Shenyang-felttoget i nordøst var avslutta med seier. I samsvar med kamerat Mao Tsetungs instruksjer, rykka feltarméen i nordøst fram sør for den store muren rett etter at den seierrikt hadde fullført oppgava med å frigjøre hele nordøst, og gjennomført aksjoner sammen med arméen til Folkets frigjøringshær i Nord-Kina for å innringe og utslette Kuomintang-styrkene i det området. Kuomintang-strykene blei svært forskrekka over seieren til Folkets frigjøringshær i nordøst. Mer enn 600 000 Kuomintang-soldater under Fu Tso-yi, øverstkommanderende for Kuomintang's «bandittundertrykkings»-hovedkvarter i Nord-Kina, forkorta i all hast forsvarslinjene sine for å flykte sjøvegen sørover, eller vestover til Suiyuan-provinsen. Hæren vår forflytta seg med lynets hastighet, splitta opp fiendens styrker og omringa dem en etter en på fem sterkt befesta punkter — Peiping, Tientsin, Changchiakou, Hsinpao-an og Tangku. På det viset stengte hæren vår fluktmulighetene deres sør- og vestover. 22. desember blei fiendens hovedstyrke i Hsinpao-an (hovedkvarteret for 35. armékorps og 2 divisjoner) omringa og utsletta. Den 24. blei Changchiakou tatt, og en armékorpsstab og 7 divisjoner fra fiendens 11. armé, over 54 000 mann i alt, blei utsletta. 14. januar 1949 satte styrkene våre som omringa Tientsin, i verk en allmenn offensiv mot byen etter at Chen Chang-chieh, sjefen for fiendens garnison, nektå å overgi seg. Byen blei frigjort etter tjue timer voldsom strid, fiendens garnison på over 130 000 mann blei utsletta og Chen Chang-chieh blei tatt til fange. Resultatet vår at mer enn 200 000 fiendtlege soldater som forsvarte Peiping, blei tett omringa av styrkene våre — skjebnen deres var avgjort. Fiendens Peiping-garnison under kommando av general Fu Tso-yi godtok fredelig omorganisering på grunn av de anstrengelsene vi gjorde for å vinne dem over på vår side. 31. januar gikk styrkene våre inn i Peiping. Byen blei erklært frigjort på fredelig vis, og Peiping-Tientsin-felttoget endte med seier. Under dette felttoget blei mer enn 520 000 Kuomintang-soldater satt ut av spill og omorganisert av hæren vår, mens fiendens garnison i Tangku på over 50 000 mann flykta sjøvegen. I september 1949 erklærte Kuomintang-strykene i Suiyuan-provinsen telegrafisk at de hadde gjort opprør, hadde gått over til folket og ville godta omorganisering.

2. Her betyr sørvest området sørvest for Nankow.

3. I september 1948 opererte Feltarméen i nordøst langs Peiping-Liaoning-jernbanen. Målet var å hindre at fienden i Ihsien, Chinchow, Chinhsi, Hsingcheng, Suichung, Shanhaikuan, Luanhsien og Changli, alt sammen punkter langs denne jernbanen, forkorta linjene sine og konsentrerte styrkene. De brukte denne metoden: Først brukte de en del av styrkene sine til å innringe og splitte opp fiendens enheter på disse punktene, så utsletta de dem en for en.

INNSTENDIG OPPFORDRING TIL TU YU-MING OG ANDRE OM Å OVERGI SEG

17. desember 1948

General Tu Yu-ming, general Chiu Ching-chuan, general Li Mi og alle armékorps-, divisjons- og regimentssjefer i de to arméene under kommando av generalene Chiu Ching-chuan og Li Mi:

Dere er kommet til vegs ende. Arméen til Huang Wei blei utsletta fullstendig natt til den 15., arméen til Li Yen-nien har tatt beina på nakken og flykta sørover, og det nytter ikke å tenke på å slutte seg til dem. Håper dere at dere kan bryte ut av innringinga? Hvordan kan dere bryte ut når Folkets frigjøringshær har omringa dere på alle kanter? De siste par dagene har dere prøvd å bryte ut, men hva kom det ut av det? Flya og stridsvognene deres er heller ikke til noen nytte. Vi har flere fly og stridsvogner enn dere, det vil si artilleri og sprengstoff, som folk kaller hjemmelagde fly og stridsvogner. Er ikke de ti ganger så fryktinngytende som de utenlandske flya og stridsvognene deres? Det er ute med arméen under Sun Yuan-liang, og vi har såra eller tatt til fange mer enn halvparten av soldatene i de to arméene dere har igjen. Dere har brakt hit ei brokete forsamling av uvirksomme ansatte fra forskjellige organisasjoner og mange studenter fra Hsuehchow, og tvunget dem til å gå inn i hæren deres. Men hvordan skal slike folk kunne slåss? I mer enn ti dager har vi slått ring etter ring rundt dere og tilføyd dere det ene slaget etter det andre, og stillingene deres har skrumpa betraktelig inn. Dere har et område som er så lite, bare litt mer enn ti

Denne radiomeldinga blei skrevet av kamerat Mao Tsetung for overkommandoen for Folkets frigjøringshær på Sentralsletta og i Øst-Kina.

kvadratli, og som er så tettpakka av folk at en eneste granat fra oss kan drepe en mengde av dere. De såra soldatene deres og de familiene som har fulgt arméen klager sin bitre nød. Soldatene og mange av offiserene deres vil ikke kjempe mer. Dere som er nestkommanderende, armé-, armékorps-, divisjons- og regimentssjefer, må forstå følelsene til de underordna og familiene deres, og ha medkjensle med dem. Dere må skåne livet deres, finne en utveg for dem så snart som råd og slutte med å sende dem ut til en meningsløs død.

Nå som arméen til Huang Wei er blitt fullstendig utsletta og arméen til Li Yen-nien har flykta mot Peng-pu, kan vi trekke sammen en angrepsstyrke som er mange ganger så sterk som deres. Denne gangen har vi bare slåss i førti dager, og dere har allerede mista 10 divisjoner under Huang Po-tao, 11 under Huang Wei, 4 under Sun Yuan-liang, 4 under Feng Chih-an, 2 under Sun Liang-cheng, 1 under Liu Ju-ming, 1 divisjon i Suhsien og en i Lingpi. Til sammen har dere mista 34 hele divisjoner. Av disse gjorde de 3½ divisjonene under ledelse av Ho Chifeng og Chang Ke-hsia og 1 divisjon under ledelse av Liao Yun-chou, opprør og gikk over til oss, og 1 divisjon under ledelse av Sun Liang-cheng og de 2 halve divisjonene under ledelse av Chao Pi-kuang og Huang Tse-hua, overga seg.¹ Resten, 27½ divisjon, blei utsletta fullstendig av hæren vår. Dere har sett med egne øyne hva som hendte med de 3 arméene under Huang Po-tao, Huang Wei og Sun Yuan-liang. Dere bør lære av eksemplet til general Cheng Tung-kuo i Changchun² og det ferske eksemplet til armékorpsjef Sun Liang-cheng og divisjonssjefene Chao Pi-kuang og Huang Tse-hua, og straks gi alle styrkene deres ordre om å legge ned våpna og gi opp motstanden. Hæren vår garanterer for livet og sikkerheten til dere generaler og alle offiserer og menige. Dette er den eneste utvegen dere har. Tenk over saka! Hvis dere syns det er riktig å overgi seg, så gjør det. Hvis dere ønsker å slåss en runde til, så vel bekomme. Men det er ute med dere i alle fall.³

Overkommandoen for Folkets
frigjøringshær på Sentralsletta

Overkommandoen for Folkets
frigjøringshær i Øst-Kina

NOTER

1. Ho Chi-feng og Chang Ke-hsia var nestkommanderende for Kuomintang's 3. pasifiseringssone. De gjorde opprør mot Kuomintang på Chiawang-avsnittet nordøst for Hsueh-shan den 8. november 1948, under det første stadiet i Huai-Hai-felttoget, og gikk over til Folkets frigjøringshær med 1 armékorpsverkommando, 3 divisjoner og 1 regiment, til sammen mer enn 20 000 mann. Liao Yun-chou, sjef for 110. divisjon i Kuomintang's 85. armékorps, gjorde opprør mot Kuomintang ved Lochi sørvest for Suhsien i Anhwei-provinsen den 27. november 1948, under det andre stadiet i Huai-Hai-felttoget. Han gikk over til Folkets frigjøringshær med divisjonsstaben sin og 2 hele regiment, til sammen 5500 mann. Sun Liang-cheng, nestkommanderende for Kuomintang's 1. pasifiseringssone og sjef for 107. armékorps, gikk over til Folkets frigjøringshær med sin armékorpsverkommando og en divisjon, til sammen 5800 mann, nordvest for Suining i Kiangsu-provinsen den 13. november 1948, under det første stadiet i Huai-Hai-felttoget. Chao Pi-kuang, sjef for 150. divisjon i Kuomintang's 44. armékorps, gikk over til Folkets frigjøringshær med over 2000 mann fra de styrkene han hadde igjen, på Nienchuang-avsnittet øst for Hsueh-shan i Kiangsu-provinsen den 18. november 1948, under det første stadiet i Huai-Hai-felttoget. Huang Tse-hua, sjef for 23. divisjon i Kuomintang's 85. armékorps, gikk over til Folkets frigjøringshær med divisjonsstaben og det som var igjen av de 2 regimentene, ved Shuangtuichi nordøst for Mengcheng i Anhwei-provinsen i desember 1948, under det andre stadiet i Huai-Hai-felttoget.

2. Folkets frigjøringshær i nordøst hadde beleira Changchun sia vinteren 1947. Etter at hæren vår hadde tatt Chinchow blei stillinga til fiendestyrkene i nordøst temmelig usikker. 19. oktober 1948 kapitulerte Cheng Tung-kuo, sjef for Kuomintang-styrkene i Changchun og nestkommanderende for «bandittundertrykkings»-hovedkvarteret til Kuomintang i nordøst, i spissen for 1. armé og offiserene og de menige i det nye 7. armékorps.

3. Etter at Tu Yu-ming, nestkommanderende for Kuomintang's «bandittundertrykkings»-hovedkvarter i Hsueh-shan, Chiu Ching-chuan, sjef for Kuomintang's 2. armé, og Li Mi, sjef for Kuomintang's 13. armé, hadde fått denne oppfordringa, fortsatte de desperat å gjøre motstand. Resultatet var at alle styrkene deres blei utsletta i den kraftige offensiven til hæren vår. Tu Yu-ming blei tatt til fange, Chiu Ching-chuan blei drept, og bare Li Mi greide å flykte.

GJENNOMFØR REVOLUSJONEN FULLT UT

30. desember 1948

Det kinesiske folket kommer til å vinne endelig seier i den store frigjøringskrigen. Ikke en gang fienden vår tviler på resultatet lenger.

Krigen har fulgt en snirklete veg. Da den reaksjonære Kuomintang-regjeringa begynte den kontrarevolusjonære krigen, hadde den om lag tre og en halv ganger så store styrker som Folkets frigjøringshær. Kuomintang-hæren hadde overlegent utstyr, menneskemateriell og materielle ressurser i forhold til Folkets frigjøringshær. Den hadde moderne industri og moderne samferdselsmidler, noe Folkets frigjøringshær mangla. Den fikk storstilt militær og økonomisk hjelp fra USA-imperialismen og hadde forberedt seg lenge. Derfor var Kuomintang på offensiven i det første krigsåret (juli 1946—juni 1947), og Folkets frigjøringshær var på defensiven. I 1946 okkuperte Kuomintang Shenyang, Szepingkai, Changchun, Kirin, Antung og andre byer i nordøst, pluss mesteparten av provinsene Liaoning, Liaopei og Antung.¹ Sør for Den gule floden okkuperte Kuomintang Huaiyin, Hotse og andre byer, pluss mesteparten av de frigjorte områdene Hupeh-Honan-Anhwei, Kiangsu-Anhwei, Honan-Anhwei-Kiangsu og Sørvest-Shantung. Og nord for den store muren okkuperte Kuomintang Chengteh, Chining, Changchiakou og andre byer, pluss mesteparten av provinsene Jehol, Suiyuan og Chahar. Kuomintang skrøt og bar seg som en erobrerhelt. Folkets frigjøringshær tok i bruk den riktige strategien som hadde som hovedmål å ødelegge Kuomintangs kampkraft, snarere enn å holde områder. Og hver måned ødela den i gjennomsnitt

Dette nyttårsbudskapet for 1949 skreiv kamerat Mao Tsetung for Hsinhua nyhetsbyrå.

om lag åtte brigader av Kuomintang regulære stryker (det svarer til åtte divisjoner i dag). Resultatet var at Kuomintang til slutt blei tvunget til å gi opp planen sin om en allmenn offensiv, og i første halvdel av 1947 måtte det innskrenke hovedmåla for angrepet sitt til de to fløyene av fronten i sør, dvs. Shantung og Nord-Shensi. I det andre året (juli 1947—juni 1948) skjedde det ei grunnleggende endring i krigen. Etter å ha utsletta store skarer av Kuomintang regulære styrker, gikk Folkets frigjøringshær over fra defensiven til offensiven på sør- og nordfronten, mens Kuomintang måtte gå over fra offensiven til defensiven. Folkets frigjøringshær hadde ikkje bare erobra tilbake mesteparten av det territoriet som hadde gått tapt i Nordøst-Kina, Shantung og Nord-Shensi. Den førte også fronten inn på Kuomintangs områder nord for Yangtse- og Weishui-elva. Dessuten mestra hæren vår taktikken med å storme tungt befesta punkter da den angrep og erobra Shihchiachuang, Yuncheng, Szeping kai, Loyang, Yichuan, Paoki, Weihsien, Linfen og Kaifeng.² Folkets frigjøringshær oppretta sitt eget artilleri og ingeniørvåpen. Ikke glem at Folkets frigjøringshær verken hadde fly eller stridsvogner, men straks den hadde oppretta et artilleri og et ingeniørvåpen som var overlegent i forhold til artilleriet og ingeniørvåpenet til Kuomintang-hæren, viste det seg at forsvarssystemet til Kuomintang med alle flya og stridsvognene ikke var noe å snakke om. På dette tidspunktet kunne Folkets frigjøringshær drive både stillingskrig og bevegelig krigføring. I den første halvdel av det tredje krigsåret (juli—desember 1948) har det skjedd enda ei grunnleggende endring. Folkets frigjøringshær, som hadde vært tallmessig underlegen så lenge, blei overlegen også her. Den har ikke bare klart å erobre Kuomintangs tungt befesta byer, men også å omringe og ødelegge sterke enheter av Kuomintangs elitestyrker, hundre- eller flere hundredusen om gangen. Folkets frigjøringshær utsletter Kuomintang-styrkene mye raskere nå. Se på statistikken over regulære Kuomintang-enheter på bataljonsplan og høyere plan som vi har ødelagt (medrekna fiendtlige styrker som har gjort opprør og gått over til oss): Det første året ødela vi noe som svarer til 97 brigader, medrekna 46 hele brigader, det andre året 94 brigader, medrekna 50 hele brigader, og i første halvdel av det tredje året 147 divisjoner ifølge ufullstendige tall, medrekna 111 hele divisjoner.³ På disse seks månedene blei det utsletta 15 fiendtlige divisjoner mer enn det samla tallet for de to tidligere åra. Hele fronten til fienden har falt fullstendig sammen. Fiendens styrker i nordøst er fullstendig ut-

sletta. Fiendens styrker i Nord-Kina er snart fullstendig utsletta, og i Øst-Kina og på Sentralsletta er det bare noen få fiendtlige styrker igjen. Tilintetgjøringa av Kuomintangs hovedstyrker nord for Yangtse-elva har gjort det svært mye lettere for Folkets frigjøringshær å krysse Yangtse-elva og støte fram sørover for å frigjøre hele Kina. Samtidig med seieren på den militære fronten har det kinesiske folket vunnet enorme seirer på den politiske og økonomiske fronten. Folkeopinionen over hele verden, medrekna hele den imperialistiske pressa, trekker derfor ikke lenger i tvil at den landsomfattende seieren i det kinesiske folkets frigjøringskrig er sikker.

Fienden kommer ikke til å gå til grunne av seg sjøl. Verken de kinesiske reaksjonære eller de aggressive kreftene til USA-imperialismen i Kina kommer til å gå ned fra historias scene av fri vilje. Nettopp fordi de skjønner at rein militær kamp ikke lenger kan hindre at det kinesiske folkets frigjøringskrig seirer i landsmålestokk, legger de større og større vekt på politisk kamp for hver dag som går. På den ene sida bruker de kinesiske reaksjonære og de amerikanske angriperne den eksisterende Kuomintang-regjeringa til «freds»-sammensvergelsen sin. På den andre sida legger de planer for å bruke visse personer som har forbindelser både med dem og med den revolusjonære leiren. De ansporer og egger disse personene til å gå listig fram i anstrengelsene sine for å snike seg inn i den revolusjonære leiren og danne en såkalt opposisjonsfraksjon innafor den. Formålet er å bevare de reaksjonære kreftene og undergrave de revolusjonære. Ifølge pålitelige opplysninger har den amerikanske regjeringa bestemt seg for denne planen og begynt å sette den ut i livet i Kina. Den amerikanske regjeringa har endra politikken sin med rett og slett å støtte Kuomintangs kontrarevolusjonære krig til en politikk som omfatter to former for kamp:

- 1) Organisering av resten av Kuomintangs væpna styrker og de såkalte lokale styrkene for å fortsette motstanden mot Folkets frigjøringshær sør for Yangtse-elva og i de fjerne grenseprovinssene.

- 2) Organisering av en opposisjonsfraksjon innafor den revolusjonære leiren for å kjempe for å stanse revolusjonen med all makt og, dersom den må gå framover, mildne den og hindre at den griper for mye inn i interessene til imperialistene og løpeguttene deres.

De britiske og franske imperialistene støtter denne amerikanske politikken. Det er mange som ikke ser denne situasjonen klart ennå, men det vil trulig ikke ta lang tid før de gjør det.

Det spørsmålet som det kinesiske folket, alle demokratiske partier og alle folkeorganisasjoner nå står overfor, er om vi skal gjennomføre revolusjonen fullt ut eller gi opp på halvvegen. Dersom revolusjonen skal gjennomføres fullt ut, må vi bruke den revolusjonære metoden med å utslette alle de reaksjonære kreftene beslutsomt, grundig, fullstendig og fullt ut. Vi må uten å vakle holde fast på å knuse imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen. Og vi må styrte det reaksjonære styret til Kuomintang over hele landet og opprette en republikk som er et folkets demokratiske diktatur under ledelse av proletariatet, og med forbundet mellom arbeiderne og bøndene som grunnpilar. På dette viset kommer den kinesiske nasjonen til å kaste av seg undertrykkeren fullstendig og omforme landet fra en halvkoloni til en ekte sjølstendig stat. Det kinesiske folket kommer til å frigjøre seg fullstendig og kaste av seg både den føydale undertrykkinga og undertrykkinga fra byråkratkapitalen (kinesisk monopolkapital) en gang for alle. Dermed oppnår de fred bygd på enhet og demokrati, skaper vilkåra for å omforme Kina fra et jordbruksland til et industriland og gjør det mulig for landet å utvikle seg fra et samfunn der mennesker utbytter mennesker til et sosialistisk samfunn. Dersom vi gir opp revolusjonen på halvvegen, betyr det at vi går mot folkeviljen, bøyer oss for viljen til de utenlandske angriperne og de kinesiske reaksjonære og gir Kuomintang en sjanse til å lege såra sine, slik at det en dag plutselig kan slå til for å kvele revolusjonen og nok en gang kaste hele landet ut i mørke. Så klart og skarpt blir spørsmålet nå stilt. Hvilken av disse to vegene skal vi velge? Alle demokratiske partier, alle folkeorganisasjoner i Kina må vurdere dette spørsmålet, velge hvilken veg de vil gå og gjøre klart hvor de står. Om Kinas demokratiske partier og folkeorganisasjoner kan samarbeide oppriktig uten å skille lag på halvvegen, avhenger av om de er enige i dette spørsmålet og går til handling samla for å styrte den felles fienden til det kinesiske folket. Det som trengs her er enstemmighet og samarbeid, ikke at det opprettes noen «opposisjonsfraksjon» eller at en følger noen «middelveg»⁴.

Har ikke de kinesiske reaksjonære med Chiang Kai-shek og hans like — i det lange tidsrommet på mer enn tjue år fra det kontrarevolusjonære statskuppet 12. april 1927⁵ helt til i dag — gitt nok beviser for

19. — Mao: Verker i Utvalg 4.

at de er en bande blodstenkte bødler som slakter ned mennesker uten å blunke? Har de ikke gitt nok beviser for at de er en gjeng profesjonelle forrædere og imperialismens løpegutter? Tenk over det, alle sammen! For et storsinn det kinesiske folket har vist denne bandittgjengen i håp om å få i stand fred med dem innenlands etter Sian-hendinga i desember 1936, etter Chungking-forhandlingene i oktober 1945 og etter den politiske rådgivende konferansen i januar 1946! Men har all denne velviljen endra klassekarakteren deres det aller minste? Historia deres beviser at en ikke kan skille en eneste av disse bandittene fra USA-imperialismen. Med USA-imperialismen i ryggen har de kasta 475 millioner av våre landsmenn ut i en omfattende borgerkrig med en brutalitet uten sidestykke og slakta ned millioner av menn og kvinner, gamle og unge, med bombefly, jagerfly, kanoner, stridsvogner, rakettkastere, automatgeværer, brannbomber, gassgranater og andre våpen, som alt sammen er levert av USA-imperialismen. Og med støtte fra disse forbryterne har USA-imperialismen på si side rana til seg Kinas suverenitetsretter over eget territorium, sjøområder og luftrom, rana til seg skipsfartsretter inne i landet og særskilte handelsprivilegier og rana til seg særprivilegier i Kinas innen- og utenrikssaker. USA-imperialismen har til og med rana til seg det privilegiet å drepe mennesker, jule dem opp, kjøre over dem med bil og voldta kvinner, og alt dette gjør de ustraffa. Kan noen fortsatt mene at det kinesiske folket, som er blitt tvunget til å utkjempe en så lang og blodig krig, ennå bør vise varme følelser og hengivenhet overfor disse uhyre ondskapsfulle fiendene, og ikke bør ødelegge dem fullstendig eller jage dem ut? Bare ved å ødelegge de kinesiske reaksjonære fullstendig og jage USA-imperialismens aggressive krefter ut, kan Kina bli sjølstendig, demokratisk og oppnå fred. Er ikke dette klart nok nå?

Det som er verdt å legge merke til, er at fiendene av det kinesiske folket plutselig gjør sitt beste for å se harmløse og til og med ynkelige ut (lesere: vær så snill å huske at de kommer til å prøve å se ynkelige ut i framtida igjen). Erklærte ikke Sun Fo, som nå er blitt president i Kuomintang's eksekutiv-yuan, i juni i fjor at «det blir ei ordning til sjunde og sist hvis vi kjemper militært til siste slutt»? Men denne gangen snakka han glatt om en «ærerik fred» straks han tiltrådte stillinga, og sa at «regjeringa har kjempa for fred og bare tydd til kamp fordi freden ikke kunne bli til virkelighet. Men kampens endelige mål er fortsatt å gjenopprette freden». Rett etterpå, den 21. desember, spådde et

United Press-telegram fra Shanghai at Sun Fos erklæring ville få brei tilslutning i offisielle amerikanske kretser og blant Kuomintang-liberalere. Nå er amerikanske tjenestemenn ikke bare blitt djupt interessert i «fred» i Kina, men hevder også igjen og igjen at De forente stater har holdt fast ved en «ikke-innblandingspolitikk i Kinas indre saker» helt sia Moskva-konferansen for utenriksministrene fra Sovjetunionen, De forente stater og Storbritannia i desember 1945. Hvordan skal vi forholde oss til disse hedersmennene fra «de fornemme herrers land»? Her passer det å gjengi en gresk fabel fra oldtida. En vinterdag fant en gardsarbeider en stivfrossen slange. Han syntes synd på den, tok den opp og la den inn til brystet sitt. Varmen gjorde at slangen våkna til liv igjen. De naturlige instinktene vendte tilbake og den ga velgjøreren sin et dødelig bitt. Den døende gardsarbeideren sa: «Jeg fikk det jeg fortjente for å ha vist medlidenhet med en ond skapning.»⁶ Giftige slanger, utenlandske og kinesiske, håper at det kinesiske folket kommer til å dø liksom gardsarbeideren, at det kinesiske kommunistpartiet og alle ekte revolusjonære demokrater i Kina liksom han kommer til å være godhjerta overfor dem. Men det kinesiske folket, det kinesiske kommunistpartiet og alle kinesiske revolusjonære demokrater har hørt arbeiderens siste ord og kommer til å huske dem godt. Dessuten har ikke de slangene som plager Kina, store eller små, svarte eller hvite, og som blottet de giftige hoggtennene sine eller maskerer seg som vakre jenter, blitt stivfrosne i kulda ennå, sjøl om de allerede føler at vinteren truer.

Det kinesiske folket kommer aldri til å vise barmhjertighet mot slangeaktige kjeltringer. Og de trur oppriktig at ingen kan være deres sanne venn som hyklersk sier at vi må vise disse kjeltringene barmhjertighet og at alt annet ville være et brudd på Kinas tradisjoner, ikke ville være storsinna osv. Hvorfor skulle en vise barmhjertighet mot slangeaktige kjeltringer? Hvilken arbeider, hvilken bonde, hvilken soldat hevder at slike kjeltringer bør vises barmhjertighet? Sant nok fins det «Kuomintang-liberalere» eller ikke-Kuomintang-«liberalere» som rår det kinesiske folket til å godta den «freden» som De forente stater og Kuomintang tilbyr, det vil si å verne om og dyrke restene av imperialismen, føydalismen og byråratkapitalismen, slik at disse skattene ikke skal forsvinne fra jordkloden. Men de er så visst ikke arbeidere, bønder eller soldater, og de er heller ikke arbeidernes, bøndernes eller soldatenes venner.

Vi hevder at det kinesiske folkets revolusjonære leir må utvides og må omfatte alle som er villige til å slutte seg til revolusjonens sak på dette stadiet. Det kinesiske folkets revolusjon trenger en hovedstyrke, og det trenger også allierte, for en hær uten allierte kan ikke slå fienden. Det kinesiske folket, som nå opplever ei revolusjonær flodbølge, trenger venner. De må huske vennene sine og ikke glemme dem. I Kina er det uten tvil mange venner som er trufaste mot folkets revolusjonære sak, som prøver å verne folkets interesser og som går mot dem som verner fiendens interesser. Vi må ikke glemme noen av disse vennene eller møte dem med ei kald skulder. Vi hevder også at vi må konsolidere det kinesiske folkets revolusjonære leir, og ikke la dårlige elementer få lov til å snike seg inn eller la feilaktige syn få rå. Ved sida av å huske på vennene sine bør det kinesiske folket, som nå opplever ei revolusjonær flodbølge, også huske godt på fiendene sine og vennene deres. Som vi sa ovafor: Fienden bruker listig «freds»-metoden og metoden med å snike seg inn i den revolusjonære leiren for å bevare og styrke stillinga si, mens folkets grunnleggende interesser krever at alle reaksjonære krefter blir ødelagt fullstendig, og at USA-imperialismens aggressive krefter blir drevet ut av Kina. Derfor er ikke de som råer folket til å vise barmhjertighet mot fienden og ta vare på de reaksjonære kreftene, venner av folket, men venner av fienden.

Den voldsomme revolusjonære flodbølga i Kina tvinger alle samfunnslag til å bestemme seg for hvilken holdning de skal ta. Det er i ferd med å skje ei ny endring i styrkeforholdet mellom klassene i Kina. Mennesker i store mengder river seg løs fra innflytelsen og kontrollen til Kuomintang og kommer over til den revolusjonære leiren. Og isolert og forlatt som de er, har de reaksjonære i Kina havna i en håpløs situasjon. Ettersom den endelige seieren i folkets frigjøringskrig kommer nærmere og nærmere, kommer hele det revolusjonære folket og alle vennene til folket til å forene seg fastere. Og under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti kommer de til å kreve beslutsomt at de reaksjonære kreftene skal knuses fullstendig, og at de revolusjonære kreftene skal utvikles i stor målestokk helt til det er grunnlagt en demokratisk folkerepublikk i hele landet, og vi har fått en fred som bygger på enhet og demokrati. De amerikanske imperialistene, de kinesiske reaksjonære og vennene deres derimot, kan ikke forene seg fast, men kommer til å gi seg til med endeløs kringling, skjelle hverandre ut, slenge beskyldninger mot hverandre og svikte hverandre. Men på ett punkt kommer

de til å samarbeide — når det gjelder å kjempe for å undergrave de revolusjonære kreftene og ta vare på de reaksjonære kreftene med alle midler. De kommer til å bruke alle midler, åpne og hemmelige, direkte og indirekte. Men vi kan med sikkerhet slå fast at de politiske intrigene deres kommer til å ende med nederlag på samme vis som de militære angrepa. Det kinesiske folket og generalstaben deres, Kinas Kommunistiske Parti, har stor erfaring, og de kommer avgjort til å knuse fiendens politiske intriger, akkurat som de har knust de militære angrepa hans, og de kommer til å føre den store frigjøringskrigen til folket til siste slutt.

I 1949 kommer Det kinesiske folkets frigjøringshær til å rykke fram sør for Yangtse-elva og vinne enda større seirer enn i 1948.

I 1949 kommer vi til å gjøre enda større framgang på den økonomiske fronten enn i 1948. Jordbruks- og industriproduksjonen vår kommer til å nå et høyere nivå enn tidligere, og jernbane- og vegtrafikken kommer til å bli fullstendig gjenopprettet. I operasjonene sine kommer hovedformasjonene til Folkets frigjøringshær til å forkaste enkelte rester av geriljakrigføring og nå et høyere nivå som regulær hær.

I 1949 vil den politiske rådgivende konferansen bli sammenkalt uten reaksjonære deltakere. Den vil ha som mål å fullføre oppgavene i folkets revolusjon, Folkerepublikken Kina vil bli proklamert, og det vil bli oppretta ei sentral regjering i republikken. Denne regjeringa blir ei demokratisk koalisjonsregjering under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti. I den skal det også være med personer som representerer de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene, og som er skikka til ei slik oppgave.

Dette er de viktigste konkrete oppgavene som det kinesiske folket, Kinas Kommunistiske Parti og alle de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene i Kina må kjempe for å gjennomføre i 1949. Vi skal trosse alle vansker og stå sammen som én mann for å gjennomføre disse oppgavene.

I kampen vår skal vi kaste av oss den flere tusenårige føydale undertrykkinga og den hundreårige imperialistiske undertrykkinga en gang for alle. Året 1949 kommer til å bli et uhyre viktig år. Vi må fordoble anstrengelsene våre.

NOTER

1. Etter at japanerne hadde overgitt seg i 1945, delte Kuomintang-regjeringa de tre provinsene i nordøst, Liaoning, Kirin og Heilungkiang, inn i ni provinser, nemlig Liaoning, Liaopei, Antung, Kirin, Hokiang, Sungkiang, Heilungkiang, Nunkiang og Hsinging. I 1949 delte administrasjonsrådet vårt for nordøst opp området på nytt i fem provinser, nemlig Liaotung, Liaohsi, Kirin, Heilungkiang og Sungkiang. Sammen med Jehol blei disse provinsene den gangen omtalt som de seks provinsene i nordøst. I 1954 slo det sentrale folkeregjeringsrådet de to provinsene Liaotung og Liaohsi sammen til en provins, Liaoning, og de to provinsene Sungkiang og Heilungkiang til en provins, Heilungkiang, mens det ikke blei gjort noen forandringer når det gjaldt Kirin. I 1955 blei Jehol-provinsen oppløst, og det området som tidligere hadde vært under Jehol-provinsens myndighet, blei delt og innlemma i provinsene Hopei og Liaoning og Det autonome området Indre Mongolia.

2. Datoene for erobringa av disse nøkkelpunktene var: Shihchiachuang 12. november 1947, Yuncheng 28. desember 1947, Szepeingai 13. mars 1948, Loyang første gang 14. mars 1948 og nok en gang 5. april 1948, Yichuan 3. mars 1948, Paoki 26. april 1948, Weihsien 27. april 1948, Linfen 17. mai 1948 og Kaifeng 22. juni 1948. Alle disse byene var befestet med mange grupper av blokkhus, og noen hadde høye, tjukke bymurer. I tillegg hadde alle sammen ytre forsvarsverker, som nettverk av skyttergraver, piggrådsperring og forhogninger. På det tidspunktet hadde hæren vår verken fly eller stridsvogner, og lite eller ikke noe artilleri. Gjennom angrep og erobring av disse byene lærte hæren seg et helt sett med taktiske metoder for å ta sterke festningsverker. Disse metodene var:

1) Sprengningsserier — bruk av sprengladninger for å sprengte fiendens ulike forsvarsanlegg etter tur.

2) Tunneloperasjoner — grave tunneler fram til og under fiendens blokkhus eller bymurer i hemmelighet, sprengte dem i lufta og følge opp med voldsomme angrep.

3) Løpegravsoperasjoner — grave skyttergraver mot fiendens festningsverker, og så rykke fram under dekning for å angripe plutselig.

4) Granatbombardement — ødelegge fiendens forsvarsverker med høyeksplosiver fra granat- eller bombekastere.

5) «Dolke»-taktikk — konsentrere mannskaper og ildkraft for å få til et gjennombrudd og rive opp fiendens styrker.

3. De brigadene som er nevnt her, er de som fikk betegnelsen brigade etter omorganiseringa av Kuomintang-hæren. Divisjonene var divisjoner fra før omorganiseringa (praktisk talt det samme som omorganiserte brigader).

4. «Middelvegen» blei også kalt «den tredje vegen». Se «Situasjonen nå og våre oppgaver», note 9, s. 173 i denne boka.

5. Se «Situasjonen etter seieren i motstandskrigen mot Japan og den politiske linja vår», note 8, s. 28 i denne boka.

6. «Godt gjengjeldes med ondt» i *Æsops fabler*.

OM OPPMODINGA FRA KRIGS- FORBRYTERNE OM FRED

5. januar 1949

For å bevare de kinesiske reaksjonære kreftene og de amerikanske aggresjonskreftene i Kina, har Chiang Kai-shek, Kinas krigsforbryter nummer 1 og høvding for bandittgjengen i Kuomintang, sendt ut ei erklæring på nyttårsdagen der han ber om fred. Krigsforbryteren Chiang Kai-shek sier:

Jeg har for min del ingen andre krav enn at fredsforhandlingene ikke må svekke landets sjølstendighet og integritet, men isteden hjelpe folket til å reise seg igjen; at den hellige grunnloven ikke blir krenka av mine handlinger og at den demokratiske konstitusjonelle styreforma ikke blir undergravd av dem; at statssystemet i Republikken Kina blir garantert og at rettsordninga i Republikken Kina ikke blir satt til side; at de væpna styrkene virkelig blir bevart og at folket får lov til å fortsette sin frie måte å leve på og får beholde den minimumslevestandarden det har nå.

... Hvis bare freden kan bli til virkelighet, bryr jeg meg så visst ikke om jeg blir i mitt embete eller trekker meg tilbake. Jeg kommer til å bøye meg for folkeviljen.

Denne kommentaren var den første i en serie artikler kamerat Mao Tsetung skreiv for Hsinhua nyhetsbyrå for å avsløre hvordan Kuomintang brukte fredsforhandlinger for å bevare de kontrarevolusjonære kreftene. Andre kommentarer i serien var: «Hvorfor fortsetter de håpløst splitta reaksjonære med de meningsløse ropa om 'total fred'?», «De reaksjonære i Kuomintang bytter ut 'appellen om fred' med en appell om krig», «Om de ulike svara fra Kuomintang på spørsmålet om ansvaret for krigen» og «Hvor går Nanking-regjeringa?»

Folk må ikke tru det er noe latterlig i at en krigsforbryter ber om fred. De må heller ikke mene at det er virkelig avskyelig. En må forstå at det opplagt er til en viss nytte for det kinesiske folket at krigsforbryter nummer 1 og høvdingen for bandittgjengen i Kuomintang personlig ber om fred og sender ut ei slik erklæring. Det gjør det nemlig mulig for folk å gjennomskue intrigene til bandittgjengen i Kuomintang og USA-imperialistene, for ut fra dette kan det kinesiske folket slutte seg til at den «freden» som det har vært så mye skrik og skrål om i det siste, nettopp er det denne morderbanden til Chiang Kai-shek og dens amerikanske herrer har et desperat behov for.

Chiang Kai-shek har tilstått hele komplottet til banden. Hovedpunktene i dette komplottet er:

«Fredsforhandlingene må ikke svekke landets sjølstendighet og integritet» — dette er det aller viktigste. «Fred» er helt i orden, men nei og atter nei til en «fred» som svekker «sjølstendigheten og integriteten» til staten til de fire store familiene og komprador- og godseierklassen. «Fred» er fullstendig galt hvis det skader slike avtaler som Den kinesisk-amerikanske vennskaps-, handels- og skipsfartsavtalen, Den kinesisk-amerikanske avtalen om lufttransport¹ og Den tosidige avtalen mellom Kina og De forente stater², eller hvis den skader særretter som De forente stater har i Kina, som for eksempel retten til å stasjonere land-, sjø- og luftstridskrefter, bygge militærbaser, drive gruver og ha monopol på handel, eller hvis det hindrer at Kina blir en amerikansk koloni — kort sagt, hvis det svekker noen av de tiltaka som beskytter «sjølstendigheten og integriteten» til Chiang Kai-sheks reaksjonære stat.

«Hjelpe folket til å reise seg igjen» — det vil si at «freden» må hjelpe de reaksjonære i Kina til å reise seg igjen. De har lidd nederlag, men er ikke blitt utsletta ennå, og straks de har fått reist seg igjen, kan de komme tilbake og knuse revolusjonen. Det er derfor de vil ha «fred». Krigen har vart i to og et halvt år. «Løpegutten kan ikke løpe lenger» og amerikanerne er sinte. En hvilekur er bedre enn ikke noe, uansett hvor kort den er.

«Den hellige grunnloven må ikke bli krenka av mine handlinger og den demokratiske konstitusjonelle styreformas må ikke bli undergravd av dem; statssystemet i Republikken Kina må bli garantert og rettsordninga i Republikken Kina må ikke bli satt til side» — alt dette betyr at herskerstillinga til de reaksjonære klassene i Kina og den reaksjonære

regjeringa må bli garantert, og det må også bli garantert at «rettsordninga» til disse klassene og regjeringa deres ikke blir «satt til side». Denne «rettsordninga» må ikke bli «satt til side» under noen omstendigheter, for det ville være svært farlig å «sette den til side» — det ville bety slutten for hele komprador- og godseierklassen, slutten for bandittgjengen i Kuomintang, og det ville bety at alle krigsforbryterne, store, mellomstore og små, blei arrestert og straffa.

«De væpna styrkene må virkelig bli bevart» — de er livsnerven til komprador- og godseierklassen, og sjøl om den forhatte Folkets frigjøringshær har utsletta flere millioner av dem, fins det fortsatt en million og flere hundre tusen av dem som må bli «bevart», og «virkelig» bevart. Hvis de blir «bevart», men ikke «virkelig» bevart, vil komprador- og godseierklassen miste kapitalen sin, «rettsordninga» deres vil bli «satt til side», det vil være ute med bandittgjengen i Kuomintang og alle krigsforbryterne, store, mellomstore og små, ville bli arrestert og straffa. Akkurat som livet til Chia Pao-yu i hagen med den storslagne utsikten avhang av et jadestykke i halskjedet hans,³ avhenger livet til Kuomintang av hæren til partiet. Hvordan kan en da si at hæren ikke må bli «bevart», eller at den bare må bli «bevart», men ikke «virkelig bevart»?

«Folket må få lov til å fortsette sin frie måte å leve på og få beholde den minimumslevestandarden det har nå» — dette betyr at komprador- og godseierklassen i Kina må få beholde friheten til å undertrykke og utbytte folket i hele landet og friheten til å ha den levestandarden de har nå, som er et herremannsliv i luksus, svir og ørkesløshet, mens det kinesiske folket må få beholde retten til å bli undertrykt og utbytta og den levestandarden de har nå, som er et liv i kulde og sult. Det er det endelige målet til krigsforbryterne med å be om fred. Hva er vitsen med fred hvis krigsforbryterne og de klassene de tilhører, ikke får beholde friheten til å undertrykke og utbytte og ikke kan fortsette å leve et herremannsliv i luksus, svir og ørkesløshet? For å bevare alt dette er det sjølsagt nødvendig at arbeiderne, bøndene, de intellektuelle, de statsansatte og lærerne beholder «sin frie måte å leve på og den minimumslevestandarden de har nå», som er et liv i kulde og sult. Når vår elskede president Chiang legger fram dette vilkåret, kan titalls millioner arbeidere, handverkere og folk i frie yrker, hundretalls millioner bønder og millioner intellektuelle, statsansatte og lærere bare klappe samstemmig i hendene, kaste seg i støvet og rope: «Lenge leve presi-

denten!» Hvis kommunistpartiet fortsatt nekter å gå med på fred, slik at det blir umulig å bevare denne vidunderlige måten å leve på og denne vidunderlige levestandarden, gjør det seg skyldig i en forbrytelse som det fortjener å dø ti tusen ganger for, og «kommunistpartiet kommer til å bli holdt ansvarlig for alle følgene».

Men vi har ennå langt fra tømt hele skattkammeret av vidunderlige ideer i krigsforbryterens erklæring fra 1. januar med oppmoding om fred. Her er enda ei perle — det Chiang Kai-shek i nyttårsbudskapet kaller «et avgjørende slag på Nanking—Shanghai-avsnittet». Hvor fins styrken til et slikt «avgjørende slag»? Chiang Kai-shek sier: «Det må være klart at styrken til regjeringa på det militære, politiske og økonomiske området og alle andre områder i dag er flere ganger eller til og med titalls ganger større enn styrken til kommunistpartiet.» Oi, oi! Hvordan kan det ha seg at folk ikke blir vettskremte av slik veldig styrke? Hvis vi ser bort fra den økonomiske og politiske styrken, og bare tar for oss den militære, ser vi at Folkets frigjøringshær nå har tre millioner mann, at to ganger så mye er over seks millioner mann og at ti ganger så mye er over tretti millioner. Og hvor mye blir «titalls ganger» så mye? Nå vel, la oss ta tjue ganger. Det gir seksti millioner mann. Ikke rart president Chiang sier han er «sikker på å vinne det avgjørende slaget». Men hvorfor tigger han da om fred? Avgjort ikke fordi han ikke er i stand til å slåss lenger. For verken kommunistpartiet eller noe annet parti i verden ville vel ha sjanse til å overleve hvis han satte inn over seksti millioner soldater? Alt ville sjølsagt bli knust til støv. Det er klart at når han tigger om fred, er det avgjort bare for «å be for folkets liv».

Men går alt så bra? Fins det ingen haker? Det fins ei hake, påstås det. Hva er det for hake? President Chiang sier:

Det er beklagelig at det fins folk i regjeringa vår som er blitt påvirket av ondsinna kommunistpropaganda, og som derfor er i ei vaklende sinnsstemning og nesten har mista sjøltilliten. De er åndelig trua av kommunistene, og derfor ser de bare fiendens styrke, men ikke vår egen veldig styrke, som er titalls ganger større enn fiendens.

Nå ja, hvert år bringer sine nyheter, men årets nyheter er noe helt spesielt. Er det ikke en ekstraordinær nyhet at medlemmer av Kuomintang

med om lag seksti millioner offiserer og menige bare ser Folkets frigjøringshær på om lag tre millioner mann, men ikke sin egen hær på over seksti millioner?

En kan spørre: «Fins det noe marked for slike nyheter?» Og: «Er denne nyheten verdt så mye som et flyktig blikk?» Ifølge opplysninger fra Peiping «sank prisene en smule om morgenen første nyttårsdag, men de gikk opp igjen om ettermiddagen». Og et utenlandsk nyhetsbyrå melder: «Shanghai reagerer kjølig på nyttårsbudskapet fra Chiang Kai-shek.» Dette gir svar på spørsmålet om krigsforbryteren Chiang Kai-shek har noe marked. Som vi sa for lenge sia: Chiang Kai-shek har mista sjela si, han er bare et kadaver, og ingen trur på han lenger.

NOTER

1. «Den kinesisk-amerikanske avtalen om lufttransport» mellom Chiang Kai-shek-regjeringa og USA-imperialismen blei undertegna 20. desember 1946. I denne avtalen solgte Chiang Kai-shek helt og holdent Kinas suverenitet over luftrommet. Ifølge bestemmelsene i avtalen kunne amerikanske fly fly, laste, losse eller laste om overalt i Kina, og De forente stater fikk full kontroll over lufttransporten i Kina. Amerikanske fly fikk også rett til «ikke-kommersielle landinger», det vil si militære landinger på kinesisk område.

2. «Den tosidige avtalen mellom Kina og De forente stater» var den såkalte Avtalen om økonomisk hjelp mellom Kina og De forente stater som representanter for Chiang Kai-shek-regjeringa og USA-imperialismen undertegna i Nanking den 3. juni 1948. Den slo fast at USA-imperialismen skulle ha den høyeste kontroll- og beslutningsmyndigheten når det gjaldt finanspolitikken og den økonomiske politikken til Chiang Kai-shek-regjeringa, at amerikansk personell som utøvde den direkte kontrollen i Kina skulle ha «eksterritorial-rett», og at USA-imperialismen kunne få alle strategiske råvarer den trengte fra Kina og regelmessig skulle få opplysninger om tilgangen på disse råvarene fra Chiang Kai-shek-regjeringa. I denne avtalen garanterte også Chiang Kai-shek-regjeringa amerikanerne retten til å dumpe varer i Kina.

3. Chia Pao-yu var en person i *Drømmen om det røde rommet*, en kinesisk roman fra 1700-tallet. Hagen med den storslagne utsikten var familiehagen hans. Det blei sagt at Chia Pao-yu var født med et jadestykke i munnen. Dette jadestykket var «livsnerven hans», og han måtte bære det rundt halsen hele tida. Hvis han mista det, ville han miste forstanden.

ERKLÆRING OM DEN AKTUELLE SITUASJONEN FRA MAO TSETUNG, FORMANN I SENTRALKOMITEEN I KINAS KOMMUNISTISKE PARTI

14. januar 1949

Det har gått to og et halvt år sia juli 1946, da den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking med hjelp fra USA-imperialistene krenka folkeviljen, reiv i stykker våpenhvilleavtalen og resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen og satte i gang den landsomfattende kontrarevolusjonære borgerkrigen. I løpet av disse to og et halvt åra med krig, har den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking gått mot folkeviljen og kalt sammen ei falsk nasjonalforsamling, kunngjort en falsk grunnlov, valgt en falsk president og sendt ut ei falsk forordning om såkalt «mobilisering for å slå ned opprøret». Den har solgt nasjonale interesser i fleng til den amerikanske regjering og fått lån på flere milliarder amerikanske dollar. Den har innbedt den amerikanske marinen og flyvåpenet til å okkupere Kinas territorium, territorialfarvann og luftrom, undertegna en svær bunke landssvikeravtaler med den amerikanske regjeringa og godtatt at den militære rådgivergruppa fra De forente stater deltar i borgerkrigen i Kina, og den har fått svære mengder fly, stridsvogner, lett og tungt artilleri, maskingeværer, geværer, granater, patroner og annet krigsmateriell fra den amerikanske regjeringa for å slakte ned det kinesiske folket. Det var på grunnlag av prinsippene i denne reaksjonære landssvikerske innenriks- og utenrikspolitikken at den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking ga styrker på flere millioner mann ordre om å sette i verk hensynsløse angrep mot de frigjorte områdene til det kinesiske folket og det kinesiske folkets frigjøringshær. Alle de frigjorte områdene til

folket i Øst-Kina, på Sentralsletta, i Nord-Kina, Nordvest-Kina og Nordøst-Kina blei uten unntak herja av Kuomintang-styrkene. Alle de viktigste byene i de frigjorte områdene, som Yen-an, Changchiakou, Huaiyin, Hotse, Taming, Linyi, Yentai, Chengteh, Szepingkai, Changchun, Kirin og Antung, blei okkupert av disse bandittstyrkene en eller annen gang. Overalt der de kom, myrda og voldtok, brente og plyndra de, og de skydde ikke noe. I de områdene den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking har kontroll over, suger den livskrafta ut av de breie folkemassene — arbeiderne, bøndene, soldatene, de intellektuelle og forretningsfolka — gjennom kornavgifter, skatter og tvangsarbeid for å «slå ned opprøret og undertrykke bandittene». Den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking tar fra folket alle frihetene og rettene det har. Den undertrykker alle de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene og nekter dem legal status. Den underkuer den rettferdige bevegelsen til studentene mot borgerkrig, sult og forfølgelse, mot amerikansk innblanding i de indre forholda i Kina og mot at De forente stater flasker opp de aggressive kreftene i Japan. Den oversvømmer landet med den falske riksmynnten og de falske gull-yuan-sedlene slik at folkets økonomiske liv blir ødelagt og de breie massene blir ruinert. Dessuten samler den størsteparten av nasjonens rikdom i hendene på byråkratkapitalistene med de fire store familiene Chiang, Soong, Kung og Chen i spissen, ved hjelp av ulike former for plyndring. Kort sagt, den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking har kasta hele nasjonen ut i forferdelige lidelser ved å føre en borgerkrig på grunnlag av prinsippene i den reaksjonære og landssvikerske innenriks- og utenrikspolitikken sin. Den kan ikke under noen omstendigheter slippe unna det fulle ansvaret. I motsetning til Kuomintang gjorde Kinas Kommunistiske Parti alt det kunne for å presse Kuomintang-regjeringa til å hindre og stanse borgerkrigen etter at Japan kapitulerte, og skape fred i landet. På grunnlag av denne politikken kjempa Kinas Kommunistiske Parti urokkelig, og med støtte fra folket i hele landet sørga det først for at Oppsummeringa av samtale mellom Kuomintang og kommunistpartiet blei undertegna i oktober 1945. I januar 1946 undertegna partiet igjen en avtale om våpenhvile med Kuomintang, og i samarbeid med de demokratiske partiene tvang det Kuomintang til å godta fellesresolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen. Fra da kjempa Kinas Kommunistiske Parti sammen med de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene for å for-

svare avtalen og resolusjonene. Men dessverre respekterte ikke den reaksjonære Kuomintang-regjeringa noen av de tiltaka vi tok for å forsvere freden i landet og de demokratiske rettene til folket. Tvert om så de på dem som tegn på svakhet, og ikke noe å bry seg om. Den reaksjonære Kuomintang-regjeringa trudde at den kunne herse med folket, at avtalen om våpenhvile og resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen kunne rives i filler når den fant det for godt, at Folkets frigjøringshær ikke var i stand til å stå mot ett eneste slag mens deres egne styrker på flere millioner mann kunne renne landet over ende, og at hjelpa fra den amerikanske regjeringa var utømmelig. Derfor var den reaksjonære Kuomintang-regjeringa frekk nok til å krenke viljen til folket i hele landet og utløse den kontrarevolusjonære krigen. I denne situasjonen hadde ikke Kinas Kommunistiske Parti noe annet valg enn å reise seg til besluttsom kamp mot den reaksjonære politikken til Kuomintang-regjeringa og slåss for å trygge landets sjølstendighet og folkets demokratiske retter. Fra juli 1946 har den heltedige Folkets frigjøringshær under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti slått tilbake angrepa fra hæren til den reaksjonære Kuomintang-regjeringa på 4 300 000 mann, og gått over til motoffensiven. Den har vunnet tilbake de delene av de frigjorte områdene som fienden hadde erobra, og frigjort mange store byer, som for eksempel Shihchiachuang, Loyang, Tsinan, Chengchow, Kaifeng, Shenyang, Hsuehchow og Tangshan. Folkets frigjøringshær har overvunnet vansker uten like og har økt i styrke. Den er nå utstyrt med veldige mengder våpen som Kuomintang-regjeringa har fått fra den amerikanske regjeringa. I løpet av to og et halvt år har den utsletta mesteparten av de militære styrkene til den reaksjonære Kuomintang-regjeringa og alle elitedivisjonene. I dag er Folkets frigjøringshær overlegen i forhold til restene av de militære styrkene til den reaksjonære Kuomintang-regjeringa både i antall, moral og utstyr. Først nå kan det kinesiske folket begynne å puste fritt. Situasjonen nå er helt klar — det skal bare et par kraftige angrep til fra Folkets frigjøringshær mot restene av Kuomintang-styrkene før hele det reaksjonære Kuomintang-regimet bryter sammen og går under. Den reaksjonære Kuomintang-regjeringa har ført en borgerkrigspolitikk, og nå høster den som den har sådd: Massene gjør opprør, de nærmeste tilhengerne av regjeringa deserterer og den kan ikke holde seg på beina lenger. Det var i denne situasjonen at Chiang Kai-shek, Kinas krigsforbryter nummer 1, høvding for bandittgjengen i Kuomin-

tang og falsk president for Nanking-regjeringa, la fram et forslag den 1. januar i år om at han var villig til å forhandle om fred med Kinas Kommunistiske Parti. Formålet med dette var å bevare resten av styrkene til Kuomintang-regjeringa og skaffe seg et pusterom før han satte i verk nye stormangrep for å knuse de revolusjonære kreftene. Kinas Kommunistiske Parti ser på dette forslaget som hykleri. Grunnen til det er at Chiang Kai-shek har foreslått at grunnlaget for fredsforhandlingene skal være slike vilkår som at den falske grunnloven, den falske «rettsordninga» og de væpna styrkene til reaksjonen må bli bevart. Dette er vilkår som folket i landet ikke kan godta. Det er vilkår for å fortsette krigen, ikke for fred. I løpet av de ti siste dagene har folket i hele landet gitt klart uttrykk for viljen sin. Det lengter etter en snarlig fred, men støtter ikke den såkalte freden til krigsforbryterne. Det er ikke for de reaksjonære vilkåra deres. Kinas Kommunistiske Parti bygger på folkeviljen og erklærer at sjøl om Folkets frigjøringshær har rikelig styrke og mer enn gode nok grunner til å utslette restene av de væpna styrkene til den reaksjonære Kuomintang-regjeringa fullstendig i løpet av ganske kort tid og er helt overbevist om at den kan gjøre det, så er Kinas Kommunistiske Parti villig til å forhandle om fred med den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking eller andre lokale myndigheter eller militære grupper i Kuomintang. Partiet gjør dette for å få raskt slutt på krigen, skape ekte fred og lindre lidelsene til folket. Vilkåra for fredsforhandlinger er:

- 1) Straff krigsforbryterne.
- 2) Opphev den falske grunnloven.
- 3) Avskaff den falske «rettsordninga».
- 4) Omorganiser alle de reaksjonære styrkene etter demokratiske prinsipper.
- 5) Beslaglegg byråratkapitalen.
- 6) Gjennomfør reformer av jordsystemet.
- 7) Opphev landssvikeravtaler.
- 8) Kall sammen en politisk rådgivende konferanse uten deltakelse fra reaksjonære elementer, og dann ei demokratisk koalisjonsregjering som skal overta all makta til den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking og de myndighetene som er underordna den på alle nivåer.¹

Kinas Kommunistiske Parti mener at disse vilkåra uttrykker viljen til folket i hele landet, og at bare en fred som bygger på disse vilkåra, kan kalles en ekte demokratisk fred. Hvis folka i den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking ønsker å komme fram til en ekte demokratisk fred, og ikke en falsk reaksjonær fred, må de gi opp de reaksjonære vilkåra sine og godta de åtte vilkåra som Kinas Kommunistiske Parti har satt fram som grunnlag for fredsforhandlinger. Ellers kommer det til å vise seg at den såkalte freden deres bare er bedrageri. Vi håper at folket i hele landet og alle demokratiske partier og folkeorganisasjoner reiser seg til kamp for en ekte, demokratisk fred og mot en falsk, reaksjonær fred. Patriotene i regjeringsapparatet til Kuomintang i Nanking må også støtte dette fredsforslaget. Kamerater offiserer og soldater i Folkets frigjøringshær — vær på vakt! Dere må ikke slappe det minste av på kampinnsatsen før den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking har godtatt en ekte, demokratisk fred og satt den ut i livet. Alle reaksjonære som tør gjøre motstand, må tilintetgjøres beslutsomt, grundig og fullstendig.

NOTER

1. De åtte fredsvilkåra som kamerat Mao Tsetung la fram i erklæringa si, danna grunnlaget for de fredsforhandlingene som blei holdt i april 1949 mellom delegasjonen fra Kinas Kommunistiske Parti og delegasjonen fra Kuomintang-regjeringa under ledelse av Chang Chih-chung. Avtalen om fred innenlands, som blei utarbeidd under disse forhandlingene, utforma konkrete bestemmelser for hvordan disse åtte fredsvilkåra skulle settes ut i livet. Nærmere om dette i «Ordre til hæren i samband med framrykkinga over hele landet», note 1, s. 370 i denne boka.

KOMMENTAR FRA TALSMANNEN FOR KINAS KOMMUNISTISKE PARTI TIL RESOLUSJONEN FRA EKSEKUTIV- YUANEN I NANKING

21. januar 1949

Det sentrale nyhetsbyrået, som er det offisielle nyhetsbyrået til den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking, sa i ei melding den 19. januar at eksekutiv-yuanen hadde drøfta den aktuelle situasjonen inngående på et møte klokka 9 om morgenen samme dag, og vedtatt denne resolusjonen:

Regjeringa tar hensyn til at folket i hele landet ønsker snarlig fred, og uttrykker med dette at den i samarbeid med Kinas Kommunistiske Parti ønsker å innstille fiendtlighetene straks og uten vilkår, og deretter utnevne utsendinger for å begynne fredsforhandlinger.

Talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti erklærer: Denne resolusjonen fra eksekutiv-yuanen i Nanking nevner verken den erklæringa med forslag om fredsforhandlinger som Chiang Kai-shek, den falske presidenten i Nanking, sendte ut 1. januar, eller den erklæringa med forslag om fredsforhandlinger som formann Mao Tsetung i Kinas Kommunistiske Parti kom med den 14. januar. Den sier heller ikke noe om hvilken av de to erklæringene den støtter og hvilken den er mot. Isteden legger den fram sitt eget forslag, som om verken Kuomintang eller kommunistpartiet hadde kommet med noen forslag den 1. og den 14. januar. Dette er fullstendig ubegripelig. I virkeligheten har eksekutiv-yuanen i Nanking ikke bare oversett forslaget fra det kinesis-

ke kommunistpartiet den 14. januar, den har også blankt avvist forslaget fra den falske presidenten Chiang Kai-shek 1. januar. I forslaget sitt 1. januar sa han:

Straks kommunistpartiet oppriktig ønsker fred og viser det tydelig, skal regjeringa så avgjort møte det i all oppriktighet og være villig til å drøfte konkrete tiltak for å få slutt på fiendtlighetene og gjenopprette freden.

Nå, nitten dager seinere, avviser et organ i den samme regjeringa, nemlig «eksekutiv-yuanen» i Nanking-regjeringa, denne erklæringa fra «presidenten» i denne regjeringa. Istedenfor å si at regjeringa «avgjort skal møte» kommunistpartiet «i all oppriktighet og være villig til å drøfte konkrete tiltak for å få slutt på fiendtlighetene og gjenopprette freden», sier den «innstille fiendtlighetene straks og uten vilkår, og deretter utnevne utsendinger for å begynne fredsforhandlinger». Vi vil gjerne spørre dere herrer i «eksekutiv-yuanen» i Nanking: Hvilket av forslaga er det egentlig som gjelder, det dere kommer med, eller det «presidenten» deres kom med? «Presidenten» deres mente at å «få slutt på fiendtlighetene og gjenopprette freden» var en og samme sak, og sa at han oppriktig var villig til å drøfte konkrete tiltak med Kinas Kommunistiske Parti for å få til dette. Men dere mener at innstilling av fiendtlighetene og gjenoppretting av freden er to forskjellige ting, og er lite villige til å utnevne utsendinger og drøfte konkrete tiltak med oss for å få slutt på fiendtlighetene. Isteden fortaper dere dere i de villeste fantasier og foreslår å «innstille fiendtlighetene straks og uten vilkår» og deretter utnevne utsendinger for å «begynne fredsforhandlinger». Hvilket forslag er det riktige — det dere kommer med, eller det forslaget «presidenten» deres kom med? Vi mener at den falske eksekutiv-yuanen i Nanking har gått ut over sin myndighet. Den har ikke rett til å skyve forslaget fra den falske presidenten sin til side og egenmektig legge fram sitt eget forslag. Vi ser på dette forslaget som meningsløst. Etter en så omfattende, langvarig og grusom krig må sjølsagt begge parter utnevne utsendinger for å drøfte de grunnleggende vilkåra for fred og utarbeide en avtale om våpenhvile som begge parter kan godta. Bare på det viset kan krigen stoppes. Det er ikke bare folket som ønsker dette. Til og med på Kuomintang's side er det mange som har gitt uttrykk for dette. Hvor fins Kuomintang's oppriktige ønske om fred

hvis den fullstendig grunnløse «resolusjonen» fra eksekutiv-yuanen i Nanking blir fulgt og Kuomintang ikke er villig til å gjennomføre fredsforhandlinger før fiendtlighetene er innstilt? «Resolusjonen» fra eksekutiv-yuanen i Nanking er vedtatt. Det kan ikke bli fredsforhandlinger hvis ikke fiendtlighetene blir innstilt først. Døra til fred er slamra igjen. Hvis det skal bli forhandlinger, er dere nødt til å oppheve denne fullstendig grunnløse «resolusjonen». Det er enten — eller. Hvis eksekutiv-yuanen ikke vil oppheve sin egen «resolusjon», viser det bare at den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking ikke ønsker oppriktig å føre fredsforhandlinger med motparten. Folk kommer til å spørre: Hvorfor vil ikke Nanking drøfte konkrete fredsvilkår hvis de er oppriktige? Stadfester ikke dette at fredsforslaget fra Nanking er hykleri? Talsmannen for kommunistpartiet sier: Det hersker anarki i Nanking-regjeringa — den falske presidenten har ett forslag og den falske eksekutiv-yuanen har et annet. Hvem skal en forhandle med?

**ORDRE TIL DEN REAKSJONÆRE
KUOMINTANG-REGJERINGA OM Å
ARRESTERE PÅ NYTT YASUJI OKAMURA,
TIDLIGERE ØVERSTKOMMANDERENDE
FOR DE JAPANSKE AGGRESJONS-
STYRKENE I KINA, OG OM Å ARRESTERE
BORGERKRIGSFORBRYTERNE I KUOMIN-
TANG — ERKLÆRING FRA TALSMANNEN
FOR KINAS KOMMUNISTISKE PARTI**

28. januar 1949

26. januar meldte det sentrale nyhetsbyrået til den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking:

En talsmann for regjeringa har gitt denne erklæringa: Den siste måneden har regjeringa tatt forskjellige tiltak og steg med sikte på å få en snarlig slutt på krigen slik at lidelsene til folket kan bli lindra. Den 22. i denne måneden utnevnte regjeringa dessuten formelt en delegasjon¹ til fredsforhandlingene. De siste par dagene har regjeringa bare venta på at Kinas Kommunistiske Parti skal utnevne sin delegasjon og bli enige med oss om et møtested, slik at forhandlingene kan komme i gang.

Men i den erklæringa som Hsinhua nyhetsbyrå kringkasta fra Nord-Shensi den 25.,² kom en talsmann for Kinas Kommunistiske Parti med hemningsløse fornærmelser og bakvaskelser og brukte et meningsløst og krenkende språk, samtidig som han antydte at kommunistpartiet var villig til å forhandle med regjeringa

om ei fredelig løsning. Han sa også at stedet for forhandlingene ikke kunne bli fastsatt før Peiping var fullstendig frigjort. Vi vil gjerne spørre om ikke Kinas Kommunistiske Parti haler ut tida og forlenger krigens redsler når det bruker påskuddet om å vente på den såkalte fullstendige frigjøringa av Peiping og ikke øyeblikkelig utpeker sin delegasjon og blir enige med oss om et møtested, og dessuten ikke stanser de militære operasjonene. Alle bør være klar over at håpet til folket i hele landet om å få en slutt på krigens redsler ikke tåler noen utsettelse. For å vise sin djupe oppriktighet, uttrykker regjeringa enda en gang ønsket om at Kinas Kommunistiske Parti klart innser at det viktigste i dag må være å berge folket, og at det derfor utnevner en delegasjon til forhandlingene så snart som mulig, slik at vi kan få fred snart rest råd.

I ei annen melding fra 26. januar, meldte Nankings sentrale nyhetsbyrå fra Shanghai:

Det nasjonale forsvarsministeriets militærdomstol for å dømme krigsforbrytere har behandla saka til den japanske krigsforbryteren Yasuji Okamura, tidligere øverstkommanderende for de japanske ekspedisjonsstyrkene i Kina. Klokka 4 i ettermiddag blei han frikjent av rettens formann, Shih Mei-yu. Stemninga i rettsalen var spent. Okamura, som sto i giv akt, dro på smilebåndet da han hørte dommen.

I lys av dette erklærer talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti:

1. Kinas Kommunistiske Parti og overkommandoen for Det kinesiske folkets frigjøringshær erklærer at det er utillatelig at militærdomstolen for å dømme krigsforbrytere som den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking har oppretta, frikjenner den japanske krigsforbryteren general Yasuji Okamura, tidligere øverstkommanderende for den japanske ekspedisjonshæren i Kina og den verste av alle krigsforbryterne fra de japanske ekspedisjonsstyrkene i aggresjonen mot Kina.³ Etter enorme offer av mennesker og materiell under de åtte åra med motstandskrig mot Japan, seira endelig det kinesiske folket og tok denne krigsforbryteren til fange. Det kommer aldri til å finne seg i at den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking egenmektig frikjen-

ner han. Folket i hele landet, alle de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene, og også partriottene i det reaksjonære regjeringsapparatet til Kuomintang i Nanking, må straks reise seg til kamp mot denne forbryterske handlinga til regjeringa, som sviker de nasjonale interessene og samarbeider med de japanske fascistiske militaristene. Hermed gir vi herrene i den reaksjonære Nanking-regjeringa en alvorlig advarsel: Dere må straks arrestere Yasuji Okamura på nytt og sette han i fengsel igjen. Denne saka har nær sammenheng med forespørselen fra dere om forhandlinger med oss. Vi mener at alt dere gjør nå, er et forsøk på å bløffe med fredsforhandlinger for å dekke over de nye krigsforberedelsene deres, som også omfatter sammensvergelsen for å få japanske reaksjonære til å komme til Kina og gå sammen med dere om å slakte ned det kinesiske folket. Det er nettopp derfor dere har løslatt Yasuji Okamura. Det kan vi ikke tillate under noen omstendigheter. Vi har rett til å gi dere ordre om å arrestere Yasuji Okamura på nytt og ta ansvaret for å overlevere han til Folkets frigjøringshær på et tidspunkt og sted som vi fastsetter. Når det gjelder de andre japanske krigsforbryterne, skal dere holde dem i midlertidig varetekt til dere får nærmere instruksjer, og dere må ikke på egen hand sette noen av dem fri eller la noen slippe unna. De av dere som ikke adlyder denne ordren, kommer til å bli straffa strengt.

2. Av erklæringa fra talsmannen for den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking den 26. januar har vi forstått at dere herrer i Nanking alle sammen er svært hissige, ivrige, iherdige og oppsatte på å få i stand fredsforhandlinger fordi dere, som det blir sagt, vil «forkorte krigen», «lindre lidelsene til folket» og «ser på det å berge folket som det viktigste i dag». Vi har også forstått at dere syns Kinas Kommunistiske Parti er svært lite hissig, ivrig, iherdig og oppsatt på å etterkomme ønsket deres, at det «dessuten ikke stanser de militære operasjonene» og i virkeligheten «haler ut tida og forlenger krigens redsler». Vi sier dere herrer i Nanking rett ut: Dere er krigsforbrytere, dere kommer til å bli stilt for retten. Vi trur ikke på svadaen deres om «fred» og «folkeviljen». Dere støtta dere på makta til De forente stater, krenka folkeviljen, reiv i stykker våpenhvile-avtalen og resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen og satte i verk denne grusomme, folkefiendtlige, anti-demokratiske kontrarevolusjonære borgerkrigen. Da var dere så hissige, ivrige, iherdige og oppsatte at dere ikke ville høre på råd fra noen. Og da dere kalte sammen ei falsk nasjonalforsamling,

utforma en falsk grunnlov, valgte en falsk president og kunngjorde ei falsk forordning om «mobilisering for å slå ned opprøret», var dere igjen så hissig, ivrige, iherdige og oppsatte på det at dere heller ikke nå ville høre på råd fra noen. På dette tidspunktet lagde de såkalte rådgivende organene, handelskamrene, fagforeningene, bondelaga, kvinneorganisasjonene og kulturorganisasjonene i Shanghai, Nanking og andre storbyer, som enten blir drevet av regjeringa deres eller tjener som redskaper for den, så mye oppstyr om å «støtte mobiliseringa for å slå ned opprøret» og «utslette de kommunistiske bandittene», og var igjen så hissig, ivrige, iherdige og oppsatte på det at de ikke ville høre på råd fra noen. Nå har det gått to og et halvt år. I denne tida har dere slakta ned mange millioner mennesker, og det fins ikke tall på de landsbyene dere har brent ned, kvinnene dere har voldtatt, rikdommene dere har plyndra og liva og eiendommen flyvåpenet deres har ødelagt. Dere har begått avskyelige forbrytelser, og vi må gjøre opp regnskapet med dere. Vi hører at dere er helt mot kampen for å gjøre opp regnskapet. Men denne gangen fins det gode grunner for denne kampen. Regnskapet må bli gjort opp, det må bli et oppgjør, det må bli strid, det må bli kamp. Dere er slått. Dere har gjort folket rasende. Hele folket har reist seg mot dere i en kamp på liv og død. Folket liker dere ikke, folket fordømmer dere, folket har reist seg, og dere står aleine. Det er derfor dere har lidd nederlag. Dere satte fram fem vilkår⁴ for fredsforhandlinger og vi satte fram åtte.⁵ Folket støtta straks våre åtte vilkår, ikke de fem vilkåra deres. Dere tør ikke avslå de åtte vilkåra våre eller pukke på de fem dere har stilt. Dere erklærer at dere er villige til å godta våre åtte vilkår som grunnlag for forhandlingene. Er ikke det bra? Men hvorfor ikke da skynde seg og forhandle? Det ser altså ut til at dere er svært hissig, ivrige, iherdige og oppsatte, og at dere går sterkt inn for å «innstille fiendtlighetene uten vilkår», «forkorte krigen», «lindre lidelsene til folket» og at dere «ser på det å berge folket som det viktigste». Og vi? Vi er åpenbart ikke hissig, ivrige, iherdige eller oppsatte, og vi «haler ut tida og forlenger krigens redsler». Men vent nå litt, mine herrer i Nanking. Vi kommer til å bli hissig, ivrige, iherdige og oppsatte. Krigen kommer avgjort til å bli forkorta, og lidelsene til folket kommer avgjort til å bli lindra. Ettersom dere allerede har gått med på våre åtte vilkår som grunnlag for forhandlingene, kommer både dere og vi til å få det travelt. Gjennomføringa av disse åtte vilkåra kommer til å holde dere, oss, alle de demokratiske

partiene, folkeorganisasjonene og folket fra alle samfunnslag i hele landet sysselsatt i flere måneder, et halvt år, ett år eller flere år — kanskje vi ikke er ferdige med jobben da engang! Hør nå, mine herrer i Nanking! De åtte vilkåra er ikke abstrakte punkter, de må ha et konkret innhold. I denne korte perioden er det viktig at alle gjør en del tankearbeid. Folket kommer til å tilgi oss en liten forsinkelse. Oppriktig talt, folket mener at vi bør forberede oss godt til disse forhandlingene. Det kommer avgjort til å bli forhandlinger, og vi kommer absolutt ikke til å tillate at noen bryter dem midtvegs og nekter å forhandle. Derfor må utsendingene deres gjøre seg i stand til å dra. Men vi trenger fortsatt litt tid for å fullføre forberedelsene våre, og vi kommer ikke til å la krigsforbrytere fastsette datoen for forhandlinger for oss. Vi og folket i Peiping gjør en viktig jobb nå. Vi utarbeider ei fredelig løsning av Peiping-spørsmålet på grunnlag av de åtte vilkåra. De folka dere har i Peiping, som for eksempel general Fu Tso-yi, er også med på dette arbeidet, som dere innrømte var riktig i kommunikéet til nyhetsbyrået deres.⁶ Dette arbeidet bidrar ikke bare til å finne fram til et sted for fredsforhandlingene, men blir et forbilde for fredelige løsninger for Nanking, Shanghai, Wuhan, Sian, Taiyuan, Kueisui, Lanchow, Tihua, Chengtu, Kunming, Changsha, Nanchang, Hangchow, Foochow, Kanton, Taiwan, Hainan-øya osv. Derfor er dette arbeidet prisverdig, og dere herrer i Nanking må ikke innta ei likegyldig holdning til det. Nå drøfter vi problemet om å sette opp ei liste over krigsforbrytere og utarbeide de konkrete detaljene i det første av de åtte vilkåra våre med de demokratiske partiene, folkeorganisasjonene og demokratene uten partitilknytning både i områdene våre og i de områdene dere kontrollerer. Det kommer trulig ikke til å vare lenge før denne lista blir offentliggjort. Min herrer i Nanking. Som dere veit, har vi ennå ikke hatt tid til å drøfte ei slik liste med de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene, og offentliggjøre den. Dette ber vi dere om unnskyldning for. Grunnen til denne forsinkelsen er at forespørselen deres om fredsforhandlinger kom litt seint. Hvis den hadde kommet før, kunne vi vært ferdige med forberedelsene våre nå. Men dette betyr ikke at det ikke er noe dere kan gjøre. I tillegg til å arrestere den japanske krigsforbryteren Yasuji Okamura, må dere straks gå i gang med å arrestere en haug borgerkrigsforbrytere — først og fremst dem i Nanking, Shanghai, Fenghua og Taiwan, som er blant de førtitre krigsforbryterne som blei rekna opp i erklæringa fra en offisiell talsmann i Kinas Kommunistiske

Parti den 25. desember 1948. De viktigste er: Chiang Kai-shek, T. V. Soong, Chen Cheng, Ho Ying-chin, Ku Chu-tung, Chen Li-fu, Chen Kuo-fu, Chu Chia-hua, Wang Shih-chieh, Wu Kuo-chen, Tai Chuan-hsien, Tang En-po, Chou Chih-jou, Wang Shu-ming og Kuei Yung-ching.⁷ Særlig viktig er Chiang Kai-shek, som nå har flyktet til Feng-hua,⁸ og som høyst sannsynlig kommer til å flykte til utlandet og søke beskyttelse hos de amerikanske eller britiske imperialistene. Derfor må dere arrestere denne forbryteren med en gang, og ikke la han slippe unna. Dere må ta på dere det fulle ansvaret i denne saka. Hvis noen klarer å slippe unna, kommer dere til å bli straffa for å ha løslatt banditter. Det er en forbrytelse, og vi kommer ikke til å vise nåde. Ingen skal kunne si at de ikke er blitt advart. Vi mener at den eneste måten dere kan gjøre noe skikkelig for å forkorte krigen og lindre lidelsene til folket på, er å arrestere disse krigsforbryterne. Så lenge disse krigsforbryterne er på frifot, kommer krigen til å bli forlenga og lidelsene til folket til å bli større.

3. Vi krever at den reaksjonære Nanking-regjeringa svarer på de to punktene som er nevnt.

4. Nanking kommer til å få beskjed seinere om de forberedelsene begge parter må gjøre i samband med resten av de åtte vilkåra.

NOTER

1. Den delegasjonen som den reaksjonære Kuomintang-regjeringa utpekte til fredsforhandlingene, besto av Shao Li-tse, Chang Chih-chung, Huang Shao-hung, Peng Chao-hsien og Chung Tien-hsin.

2. 25. januar 1949 framheva en talsmann for det kinesiske kommunistpartiet i erklæringa si om fredsforhandlingene: «Vi har gitt den reaksjonære Nanking-regjeringa lov til å sende en delegasjon for å forhandle med oss om fred, ikke fordi vi anerkjenner at regjeringa fortsatt er kvalifisert til å representere det kinesiske folket, men fordi den fortsatt rår over rester av reaksjonære væpna styrker. Hvis denne regjeringa føler at den har mista folkets tillit fullstendig og at restene av de reaksjonære væpna styrkene ikke er i stand til å gjøre motstand mot den mektige Folkets frigjøringshær, og hvis denne regjeringa er villig til å godta de åtte fredsvilkåra som det kinesiske kommunistpartiet har satt fram, er det sjølsagt å foretrekke og til gagn for folkets frigjøring at spørsmålet blir løst ved forhandlinger, slik at vi kan mildne lidelsene til folket.» Om møtestedet sa erklæringa: «Dette kan først bli bestemt etter at Peiping er fullstendig frigjort. Det blir trulig Pei-

ping.» Om utsendingene fra Nanking slo erklæringa fast: «Peng Chao-hsien er en av nøkkelfigurene i CC-klikken i Kuomintang. Denne klikken har vært blant de verste krigshisnerne, og folket ser på han som en krigsforbryter. Det kinesiske kommunistpartiet kan ikke godta en slik utsending.»

3. Yasuji Okamura var en av de japanske krigsforbryterne som hadde det lengste og svarteste rullebladet i historia til den japanske aggresjonen i Kina. Fra 1925 til 1927 var han militær rådgiver for Sun Chuan-fang, en av krigsherrene i nord. I 1928 var han sjef for et japansk infanteriregiment, og var med i den krigen der Japan angrep og tok Tsinan. Han var boddelen i Tsinan-massakren. I 1932 gjorde han tjeneste som nestkommanderende i staben til de japanske ekspedisjonsstyrkene som angrep og okkuperte Shanghai. I 1933 representerte han den japanske regjeringa da «Tangku-avtalen» blei undertegna med landssvikerregjeringa til Kuomintang. Fra 1937 til 1945 var han i tur og orden sjef for Japans 11. armékorps, Nord-Kina frontarmé og 6. frontarmé, og øverstkommanderende for de japanske ekspedisjonsstyrkene i Kina. Han gjennomførte den uhyre brutale politikken «brenn alt, drep alle, plyndre alt» i Kina. Han var blant de viktigste japanske krigsforbryterne på lista som blei offentliggjort i Yenan i august 1945. Under folkets frigjøringskrig var han Chiang Kai-sheks hemmelige militære rådgiver, og planla angrepa til Chiang på de frigjorte områdene. I januar 1949 blei han frifunnet og løslatt av den reaksjonære Kuomintang-regjeringa, og vendte tilbake til Japan. I 1950 godtok han tilbudet fra Chiang Kai-shek om å bli sjefsinstruktør på det såkalte Forskningsinstituttet for revolusjonær praksis. Etter 1955 har han organisert tidligere soldater i den japanske hæren og marinen i «Krigskameratforbundet» (seinere kalt Forbundet for pensjonerte krigskamerater), og spilt ei aktiv rolle i den reaksjonære virksomheten for å blåse nytt liv i den japanske militarismen.

4. De «fem vilkåra» fra den reaksjonære Kuomintang-regjeringa for å forhandle om fred blei lagt fram i erklæringa fra Chiang Kai-shek nyttårsdagen 1949. De var: 1. Fredsforhandlingene «må ikke svekke landets sjølstendighet og integritet». 2. Fredsforhandlingene «må hjelpe folket til å reise seg igjen». 3. «Den hellige grunnloven må ikke bli krenka av mine handlinger, den demokratiske konstitusjonelle styreforma må ikke bli undergravd av dem, statssystemet i Republikken Kina må ikke bli satt til side.» 4. «De væpna styrkene må virkelig bli bevart.» 5. «Folket må få lov til å fortsette sin frie måte å leve på og få beholde den minimumslevestandarden det har nå.» Kamerat Mao Tsetung avviste skarpt disse fem vilkåra med en gang. Se «Om oppmodinga fra krigsforbryteren om fred», s. 295 i denne boka.

5. De «åtte vilkåra» fra Kinas Kommunistiske Parti for å forhandle om fred, blei lagt fram i erklæringa fra kamerat Mao Tsetung den 14. januar 1949 om den aktuelle situasjonen. Se «Erklæring om den aktuelle situasjonen fra Mao Tsetung, formann i sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti», s. 300 i denne boka.

6. Ifølge ei melding fra det sentrale nyhetsbyrået til Kuomintang den 27. januar 1949 erklærte det nasjonale forsvarsministeriet i Nanking-regjeringa: «For å forkorte krigen og få i stand fred i Nord-Kina, og dermed bevare grunnvollene i den gamle hovedstaden Peiping og de kulturskattene og historiske minnesmerkene som fins her, sendte øverst-

kommanderende Fu Tso-yi ut ei erklæring den 22. januar om at fiendtlighetene skulle innstilles fra klokka 10 samme dag. Etter ordre fra overkommandoen har størsteparten av styrkene våre i Peiping trukket seg tilbake til visse anviste områder utafor bygrensene.» I erklæringa het det også: «Fiendtlighetene kommer til å bli innstilt i Suiyuan og Tatung også.»

7. T. V. Soong, en av kaksene i Kuomintang, hadde vært finansminister, president i eksekutiv-yuanen, utenriksminister og Kuomintang-regjeringas spesielle utsending i De forente stater. Chen Cheng, den tidligere generalstabssjefen, var Kuomintang-guvernør i Taiwan-provinsen på det tidspunktet. Ho Ying-chin hadde vært generalstabssjef og forsvarsminister i Kuomintang. Ku Chu-tung var generalstabssjef i Kuomintang-hæren på det tidspunktet. Chen Li-fu, Chen Kuo-fu og Chu Chia-hua var alle sammen høvdinger i CC-klikken i Kuomintang. Wang Shih-chieh hadde vært utenriksminister i Kuomintang. Wu Kuo-chen var Kuomintangs borgermester i Shanghai. Tai Chuan-hsien, også kjent som Tai Chi-tao, hadde lenge vært med i «hjernetrusten» til Chiang Kai-shek, og var på det tidspunktet medlem i den stående komiteen i sentraleksekutivkomiteen i Kuomintang. Tang En-po var øverstkommanderende for garnisonsstyrkene til Kuomintang i Nanking—Shanghai—Hangchow-området. Chou Chih-jou var øverstkommanderende for flyvåpenet til Kuomintang. Wang Shu-ming var nestkommanderende og stabssjef for flyvåpenet. Kuei Yung-ching var øverstkommanderende for Kuomintangs marine.

8. Et fylke i Chekiang-provinsen og Chiang Kai-sheks fødested.

STRAFF AV JAPANSKE KRIGSFORBRYTERE OG KRIGSFORBRYTERE FRA KUOMINTANG MÅ VÆRE MED BLANT FREDSVILKÅRA — ERKLÆRING FRA TALSMANNEN FOR KINAS KOMMUNISTISKE PARTI

5. februar 1949

31. januar svarte en talsmann for den reaksjonære landssvikerregjeringa til Kuomintang på den erklæringa om fredsforhandlinger som talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti kom med den 28. januar. I svaret kom talsmannen for den reaksjonære landssvikerregjeringa til Kuomintang med flisespikkeri om de punktene som talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti hadde stilt opp. Når det gjaldt kravet fra Kinas Kommunistiske Parti om at den reaksjonære landssvikerregjeringa til Kuomintang skulle ha ansvaret for å arrestere på nytt Yasuji Okamura, den fremste forbryteren i den japanske aggresjonskrigen mot Kina, overlevere han til Folkets frigjøringshær, holde de andre japanske krigsforbryterne i varetekt og hindre at de rømte, sa talsmannen for Kuomintang: «Dette er et juridisk spørsmål. Det har ikke noe som helst med fredsforhandlingene å gjøre, og det kan slett ikke bli satt som forhåndsvilkår for fredsforhandlinger.» Når det gjaldt kravet fra Kinas Kommunistiske Parti om at den reaksjonære landssvikerregjeringa til Kuomintang skulle ha ansvaret for å arrestere Chiang Kai-shek og andre krigsforbytere, sa talsmannen for Kuomintang: «Hvis vi skal oppnå ekte fred, må det ikke stilles forhåndsvilkår.» Erklæringa fra talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti, la han til, «tyda ikke på ei alvorlig nok innstilling», og fører dessuten til «forviklinger». Til dette erklærer talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti: Så seint som 28. janar var innstillinga vår virkelig ikke alvorlig nok, for da snakka vi ennå om den reaksjonære landssvikerregjeringa til Kuomin-

tang som ei regjering. Fins i virkeligheten denne såkalte «regjeringa» fortsatt? Er den i Nanking? Det fins ikke noe utøvende maktorgan i Nanking lenger. Er den i Kanton? Det fins ikke noen regjeringssjef i Kanton. Er den i Shanghai? Det er verken noe utøvende maktorgan eller noen regjeringssjef i Shanghai. Er den i Fenghua? I Fenghua er det bare en falsk president, som allerede har kunngjort at han «trekker seg tilbake». Det fins ikke noe annet. Derfor burde vi, alvorlig talt, ikke sett på Kuomintang-regjeringa som ei regjering. I beste fall er det ei hypotetisk eller symbolsk regjering. Men la oss fortsatt gå ut fra at det fins ei sånn symbolsk «regjering», og at det fins en talsmann som kan snakke på vegne av denne «regjeringa». Da må denne talsmannen innse at denne hypotetiske, symbolske, reaksjonære landssviker-regjeringa til Kuomintang ikke har bidratt med noe som helst til fredsforhandlingene. I virkeligheten har den skapt utallige forviklinger. Skapte dere ikke forviklinger da dere for eksempel plutselig frifant Yasuji Okamura på et tidspunkt da dere var svært så oppsatte på forhandlinger? Skapte dere ikke enda flere forviklinger da dere sendte han til Japan sammen med 260 andre japanske krigsforbrytere, etter at Kinas Kommunistiske Parti hadde krevd at han skulle arresteres på nytt? Hvem styrer i Japan i dag? Er det mulig å hevde at det japanske folket styrer Japan, og ikke imperialistene? Dere elsker Japan så høyt at dere trur de japanske krigsforbryterne vil være tryggere, ha det bedre og bli behandla skikkeligere der enn i de områdene dere styrer. Er det et juridisk spørsmål? Og hvorfor har dette juridiske spørsmålet oppstått? Har dere virkelig glemt at de japanske angriperne kjempa mot oss i hele åtte år? Har ikke dette spørsmålet noe som helst med fredsforhandlinger å gjøre? Da Kinas Kommunistiske Parti la fram de åtte vilkåra for forhandlinger om fred den 14. januar, var ikke Yasuji Okamura løslatt ennå. Det skjedde den 26. januar, og derfor må vi ta opp spørsmålet. Det har så avgjort sammenheng med fredsforhandlingene. 31. januar fulgte dere ordrene fra MacArthur og sendte 260 japanske krigsforbrytere til Japan, sammen med Yasuji Okamura. Dermed fikk saka enda mer med fredsforhandlingene å gjøre. Hvorfor ber dere om fred? Fordi dere har lidd nederlag i krig. Og hvorfor har dere lidd nederlag? Fordi dere begynte borgerkrig mot folket. Og når begynte dere borgerkrig? Etter at japanerne hadde kapitulert. Hvem begynte dere denne krigen mot? Mot Folkets frigjøringshær og de frigjorte områdene til folket, som hadde gjort en strålende innsats i motstandskrigen

mot Japan. Hvilke ressurser brukte dere for å føre borgerkrigen? I tillegg til amerikansk hjelp, var det folk dere bortførte og verdier dere plyndra fra folket i de områdene dere hadde herredømmet over. Ikke før var den store avgjørende kampen til det kinesiske folket mot de japanske angriperne slutt, ikke før var krigen mot den ytre fienden over, så begynte dere denne borgerkrigen. Dere blei slått og ba om forhandlinger, men plutselig frifant dere den viktigste japanske krigsforbryteren, Yasuji Okamura. Og ikke før hadde vi sendt en protest der vi krevde at dere satte han i fengsel igjen og traff tiltak for å ovelevere han til Folkets frigjøringshær, så sendte dere han i hui og hast til Japan sammen med 260 andre japanske krigsforbrytere. Mine herrer i den reaksjonære landssvikerregjeringa til Kuomintang, denne handlinga er for urimelig, og et for stort overgrep mot folkeviljen. Vi har nå med overlegg føyd ordet «landssviker» til tittelen deres, og dere bør godta det. Regjeringa deres har vært ei landssvikerregjering lenge, og det var bare for å spare plass at vi av og til utelot ordet. Nå kan vi ikke utelate det lenger. I tillegg til alle de forbrytelsene dere har begått mot fedrelandet tidligere, har dere nå begått en til. Den er svært alvorlig og må drøftes under fredsforhandlingene. Uansett om dere kaller det å skape forviklinger eller ikke, så må spørsmålet drøftes. Og ettersom dette skjedde etter 14. januar og ikke var med i de åtte vilkåra som vi opprinnelig satte fram, finner vi det nødvendig å føye et nytt punkt til det første vilkåret — de japanske krigsforbryterne må straffes. Derfor inneholder det første vilkåret nå to punkter: a) De japanske krigsforbryterne må straffes, og b) borgerkrigsforbryterne må straffes. Vi har rett til å føye til dette nye punktet. Det gjenspeiler viljen til folket i hele landet. Folket i hele landet krever at de japanske krigsforbryterne blir straffa. Sjøl innafor Kuomintang er det mange som mener at det er både rett og rimelig å straffe Yasuji Okamura og de andre japanske krigsforbryterne, og Chiang Kai-shek og de andre borgerkrigsforbryterne. Uansett om dere sier at vi oppriktig ønsker fred eller ikke, må vi forhandle om spørsmålet om disse to typene krigsforbrytere, og de må bli straffa. Når det gjelder kravet vårt om at dere skal arrestere en hop borgerkrigsforbrytere før forhandlingene begynner og hindre at de slipper unna, mener dere at «det ikke må tvinges igjennom forhåndsvilkår». Mine herrer i den reaksjonære landssvikerregjeringa til Kuomintang, dette er ikke forhåndsvilkår, men et krav som følger naturlig av at dere har godtatt vilkåret om at krigsforbrytere skal straffes som

grunnlag for forhandlinger. Vi ga dere instruks om å arrestere dem fordi vi var redde for at de ville rømme. Vi er ikke ferdige med forberedelsene til forhandlingene ennå, men nå er dere følt så oppsatte på å forhandle. Dere er rastløse fordi dere har for mye fritid. Derfor har vi gitt dere ei fornuftig oppgave. Disse krigsforbryterne må arresteres. Sjøl om de flykter til de fjerneste verdenshjørner, må de arresteres. Dere er jo alle sammen uendelig medfølelse og barmhjertige frelsere av den hardt prøvde menneskeheten, dere ønsker å «forkorte krigen», «lindre lidelsene til folket» og «ser på det å berge folket som det viktigste», og dere er hjertegode mennesker. Derfor må dere ikke ha sånn omsorg for dem som er ansvarlige for å ha slakta ned millioner av våre landsmenn. På bakgrunn av at dere er villige til å godta at krigsforbryterne må straffes som en del av grunnlaget for forhandlinger, virker det som dere ikke har særlig stor omsorg for disse skapningene. Men ettersom dere sier det er ganske vanskelig å arrestere dem øyeblikkelig — nå vel, sørg for at de ikke rømmer. Dere må ikke under noen omstendigheter la disse folka flykte. Bare forestill dere, mine herrer, etter alt bryet dere har hatt med å sende en delegasjon for å drøfte spørsmålet om å straffe disse krigsforbryterne med oss: Hva ville vi ha å snakke om hvis det skulle vise seg at de har rømt? Da ville virkelig herrene i delegasjonen deres tape ansikt! Hvordan skulle dere da kunne bevise at dere «oppriktig ønsker fred»? Hvordan skulle dere herrer da kunne bevise at dere virkelig ønsker å «forkorte krigen» og «lindre lidelsene til folket», at dere «ser på det å berge folket som det viktigste», og at dere slett ikke er hyklere? Talsmannen for Kuomintang kom også med en masse annet tullprat. Dette tullpratet kan ikke lure noen, og vi syns det er unødvendig å svare på det. Mine herrer i den hypotetiske, symboliske, reaksjonære landssviker-«regjeringa» til Kuomintang (legg merke til at ordet regjering står i anførselstegn) i Nanking eller Kanton eller Fenghua eller Shanghai! Hvis dere syns at den innstillinga som kommer til uttrykk i denne erklæringa heller ikke er alvorlig nok, så får dere ha oss unnskyldt, for det er den eneste innstillinga vi kan ha til dere.

GJØR HÆREN TIL EN ARBEIDSSTYRKE

8. februar 1949

Vi har fått telegrammet deres som er datert den 4. Det er svært bra at dere setter opp farten på opplæringa og konsolideringa og forbereder dere på å begynne forflyttinga en måned før det fastsatte tidspunktet.¹ Vi håper dere fortsetter etter disse linjene og holder tempoet oppe. Men likevel må opplæringa og konsolideringa fortsette i mars. Dere må legge vekt på å studere den politiske linja og forberede dere på å ta over og administrere de store byene. Fra nå av vil den oppskrifta vi har fulgt de siste tjue åra, «først områdene på landsbygda, så byene», bli snudd opp ned og endra til oppskrifta «først byene, så områdene på landsbygda». Hæren er ikke bare en stridsstyrke, den er i hovedsak en arbeidsstyrke. Alle kadrer i hæren må lære hvordan de skal ta over og administrere byer. I arbeidet i byene må de lære seg hvordan de skal bli flinke til å ta seg av imperialistene og de reaksjonære i Kuomintang, flinke til å ta seg av borgerskapet, flinke til å lede arbeiderne og organisere fagforeninger, flinke til å mobilisere og organisere ungdom-

Kamerat Mao Tsetung skreiv dette telegrammet for den revolusjonære militærkommissjonen til sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti som svar på et telegram fra Andre og Tredje feltarmé. Det blei også sendt til de andre feltarméene og sentralkomitebyråene som det angikk. Ut fra at perioden med hard strid var slutt etter de tre store felttoga Liaohsi-Shenyang, Huai-Hai og Peiping-Tientsin, pekte kamerat Mao Tsetung i god tid på at Folkets frigjøringshær ikke bare var en stridsstyrke, men at den samtidig måtte være en arbeidsstyrke, og at den under visse forhold måtte fungere hovedsakelig som en arbeidsstyrke. Denne linja spilte ei svært viktig rolle på den tida for å løse kaderproblemet i de nye frigjorte områdene og sikre at folkets revolusjonære sak utvikla seg uten hindringer. Om Folkets frigjøringshær som både stridsstyrke og arbeidsstyrke, se også del II av «Rapport på den andre plenumsessjonen til den sjuende sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti», s. 343 i denne boka.

men, flinke til å forene seg med og lære opp kadrer i de nye frigjorte områdene, flinke til å forvalte industri og handel, flinke til å drive skoler, aviser, nyhetsbyråer og kringkastingsstasjoner, flinke til å handtere utenrikssaker, flinke til å handtere problemer som angår de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene, flinke til å ordne forholda mellom byene og områdene på landsbygda og løse problemet med mat, kol og andre nødvendighetsartikler, og flinke til å handtere penge- og finansproblemer. Kort sagt, fra nå av må dere ta dere av alle problemene i byene som kadrene og soldatene i hæren vår var uvante med før. Dere skal rykke fram og okkupere fire eller fem provinser, og i tillegg til byene vil dere måtte ta dere av veldige områder på landsbygda. Etersom alle områdene på landsbygda i sør blir frigjort først nå, kommer arbeidet til å skille seg grunnleggende fra arbeidet i de gamle frigjorte områdene i nord. Det første året kan ikke politikken med å sette ned landskylda og lånerentene bli gjennomført, og landskyld og lånerenter må betales om lag som før. Arbeidet vårt på landsbygda må drives under slike vilkår. Derfor må arbeidet vårt på landsbygda også læres på nytt. Men sammenlikna med arbeidet i byene er arbeidet på landsbygda lett å lære. Arbeidet i byene er vanskeligere, og det er det viktigste emnet dere studerer. Dersom kadrene våre ikke klarer å mestre administrasjonen av byene raskt, kommer vi til å støte på umåtelige vansker. Derfor må dere løse alle andre problemer i februar, og bruke hele mars til å lære dere hvordan dere skal arbeide i byene og i de nye frigjorte områdene. Kuomintang har bare en million og noen hundre tusen soldater, spredt over et veldig territorium. Sjølsagt må vi ennå utkjempe mange slag, men det er små muligheter for slike storstilte kamper som i Huai-Hai-felttoget. Vi kan til og med si at det ikke fins noen slik mulighet, og at tida med hard strid er over. Hæren er fortsatt en stridsstyrke, og vi må aldri slappe av på det. Det ville være en feil å slappe av. Ikke desto mindre er tida inne til å stille oppgava med å gjøre hæren en til arbeidsstyrke. Dersom vi ikke stiller oss denne oppgava nå og bestemmer oss for å gjennomføre den, gjør vi en svært stor feil. Vi gjør klar til å sende 53 000 kadrer sørover med hæren, men dette er svært få. Det vil kreve et veldig antall arbeidende kadrer å okkupere åtte eller ni provinser og dusinvis av store byer, og for å løse dette problemet, må hæren i hovedsak stole på seg sjøl. Hæren er en skole. Fel-tarméene våre på 2 100 000 mann svarer til flere tusen universiteter og videregående skoler. Vi må i hovedsak stole på at hæren skaffer de ar-

beidende kadrene vi trenger. Dere må ha klart for dere hva dette betyr. Fordi de harde stridene stort sett er over, må erstatninga av mannskaper og utstyr i hæren holdes innafor rimelige grenser, og en må ikke kreve for mye når det gjelder kvantitet, kvalitet og fullstendighet. Ellers ville det føre til ei finanskrise. Dette er et annet punkt dere må vurdere alvorlig. De politiske retningslinjene som er nevnt her, gjelder fullt ut for Fjerde feltarmé, og vi ber også kameratene Lin Piao og Lo Jung-huan om å legge vekt på dem. Vi har snakka lenge med kamerat Kang Sheng og bedt han komme fram til dere seinest den 12. for å rådføre seg med dere. Etter at dere har rådslått, må dere vennligst straks informere oss telegrafisk om hva dere mener og hva dere har tenkt å gjøre. Byrået for Øst-Kina og hovedkvarteret for Øst-Kina militærområde må straks flytte til Hsuehchow for å arbeide sammen med hovedfrontkomiteen² og med frontkomiteen til Tredje feltarmé og konsentrere alle krefter for å planlegge marsjen mot sør. Overlat alt arbeid bak fronten til underbyrået for Shantung.

NOTER

1. Andre og Tredje feltarmé hadde planlagt å framskynde tidspunktet for å krysse Yangtse-elva fra april til mars 1949. Kryssinga blei utsatt til seint i april på grunn av fredsforhandlingene med den reaksjonære Kuomintang-regjeringa.

2. 16. november 1948 vedtok den revolusjonære militærkommisjonen til sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti å danne en hovedfrontkomite for å dekke behova i Huai-Hai-felttoget. Den besto av kameratene Liu Po-cheng, Chen Yi, Teng Hsiao-ping, Su Yu og Tan Chen-lin med kamerat Teng Hsiao-ping som sekretær. Den skulle være en enhetlig ledelse for Sentralsletta feltarmé og Øst-Kina feltarmé, og ha ledelsen i militære saker og operasjoner på Huai-Hai-fronten.

HVORFOR FORTSETTER DE HÅPLØST SPLITTA REAKSJONÆRE MED DE MENINGSLØSE ROPA OM «TOTAL FRED»?

15. februar 1949

Det reaksjonære Kuomintang-styret bryter sammen raskere enn venta. Det er bare litt over fire måneder sia Folkets frigjøringshær tok Tsinan og bare litt over tre måneder sia den tok Shenyang, men alle Kuomintang-kreftene som er igjen på det militære, politiske, økonomiske og kulturelle området og i propaganda-apparatet er allerede håpløst splitta og i oppløsning. Kuomintang-styret bryter sammen over hele linja. Det begynte med Liaohsi-Shenyang- og Peiping-Tientsin-felttoget på nordfronten og Huai-Hai-felttoget på sørfronten. På mindre enn fire måneder, fra begynnelsen av oktober i fjor til slutten av januar i år, kosta disse tre felttoga Kuomintang mer enn 1 540 000 mann til sammen, deriblant 144 hele divisjoner fra den regulære hæren. Det allmenne sammenbruddet til Kuomintang-styret kommer som en nødvendig følge av de store seirene til det kinesiske folket i frigjøringskrigen og den revolusjonære bevegelsen til det kinesiske folket. Men ropa om «fred» fra Kuomintang og deres amerikanske herrer har spilt ei ganske stor rolle for å påskynde dette sammenbruddet. 1. januar i år begynte de reaksjonære i Kuomintang å løfte en stein som de kalte «fredsoffensiv». De hadde til hensikt å kaste den på det kinesiske folket, men nå har den falt på deres egne føtter. For å være mer nøyaktig har steinen knust Kuomintang til pinneved. I tillegg til general Fu Tso-yi, som har hjulpet Folkets frigjøringshær med å få til ei fredelig løsning av Peiping-spørsmålet, er det nok av folk overalt som håper på ei fredelig løsning. Amerikanerne må se på i avmektig raseri mens de håpefulle

ellevne deres svikter dem. Dette magiske våpenet, fredsoffensiven, blei i virkeligheten framstilt i amerikanske fabrikker og levert til Kuomintang for mer enn et halvt år sia. Det var Leighton Stuart sjøl som røpa hemmeligheten. Etter at Chiang Kai-shek kunngjorde det såkalte nyttårsbudskapet sitt, fortalte Stuart til en korrespondent for Det sentrale nyhetsbyrået at dette var «noe jeg sjøl har arbeidd iherdig for». Ifølge amerikanske nyhetsbyråer mista denne korrespondenten risbollen sin fordi han offentliggjorde denne «uoffisielle» bemerkninga. Grunnen til at Chiang Kai-shek-klikken i ganske lang tid ikke torde følge denne amerikanske ordren, blei forklart tydelig i et direktiv fra propagandaavdelinga i sentraleksektivkomiteen i Kuomintang den 27. desember 1948:

Hvis vi ikke kan fortsette krigen, kan vi heller ikke slutte fred. Hvis vi kan fortsette krigen, vil snakk om fred bare demoralisere hæren og folket. Uansett om vi kan fortsette krigen eller ikke, har vi altså alt å miste og ingenting å vinne på å snakke om fred.

Kuomintang sendte ut dette direktivet akkurat da fordi noen av fraksjonene i Kuomintang allerede gikk inn for fredsforhandlinger. 25. desember i fjor tok Pai Chung-hsi og provinsrådet i Hupei, som han leda, opp spørsmålet om ei «fredelig løsning»¹ med Chiang Kai-shek. Chiang blei tvunget til å sende ut ei erklæring 1. januar om at han var villig til å begynne fredsforhandlinger på grunnlag av de fem vilkåra sine. Han håpa å raske til seg oppfinnerpatentet på fredsoffensiven fra Pai Chung-hsi og fortsette det gamle styret sitt under nytt firmanavn. 8. januar sendte han Chang Chun til Hankow for å få Pai Chung-hsis støtte, og samme dag ba han regjeringene i De forente stater, Storbritannia, Frankrike og Sovjetunionen om å intervenere i borgerkrigen i Kina.² Men alle disse trekka slo fullstendig feil. Erklæringa fra formann Mao Tsetung i Kinas Kommunistiske Parti den 14. januar ga dødsstøtet til Chiang Kai-sheks komplott for å få i stand en skinnfred, og tvang Chiang til å «trekke seg tilbake» fra scenen ei uke etterpå. Chiang Kai-shek, Li Tsung-jen og amerikanerne gjorde alle slags forberedelser til dette komplottet og håpa de kunne oppføre et ganske godt dokketeater. Men resultatet blei stikk motsatt av det de hadde håpa. Ikke bare blei det færre og færre tilskuere, sjøl skuespillerne forsvant fra scenen, den ene etter den andre. I Fenghua fortsetter Chiang

Kai-shek å lede resten av styrkene sine sjøl om han har «trukket seg tilbake». Men han har mista sin legale status, og det blir stadig færre som trur på han. Sun Fos «eksekutiv-yuan» har på eget initiativ erklært at «regjeringa flytter til Kanton». Den har ikke bare brutt med «presidenten» og «den fungerende presidenten» i regjeringa, men også med «den lovgivende yuanen» og «kontroll-yuanen». Sun Fos «eksekutiv-yuan» roper på krig,³ men «forsvarsministeriet», som har ansvaret for krigføringa, er verken i Kanton eller Nanking, og det eneste en veit om det, er at talsmannen er i Shanghai. Det eneste Li Tsung-jen kan se fra festningsvollene i «Steinbyen» er altså at

*Skyene henger lavt over Wu og Chus land,
det er ingen ting som fanger blikket.⁴*

Ingen av de ordrene Li Tsung-jen har sendt ut etter at han overtok embetet den 21. januar, er blitt satt ut i livet. Sjøl om Kuomintang ikke har noen «total» «regjering» lenger, og sjøl om det er i gang lokale fredsaksjoner mange steder, går stribukkene i Kuomintang mot lokal fred og krever såkalt «total fred». Det virkelige målet deres er å gjøre fred umulig, i et forgjeves håp om å fortsette krigen. De er forferdelig redde for at disse lokale fredsaksjonene skal spre seg og komme ut av kontroll. Komediens om kravet fra det håpløst splitta og oppløsningsprega Kuomintang om «total fred» nådde høydepunktet med den erklæringa som krigsforbryteren Teng Wen-yi, sjef for Byrået for politisk arbeid i det falske forsvarsministeriet, sendte ut i Shanghai 9. februar. I likhet med Sun Fo avviste Teng Wen-yi 22. januar-erklæringa fra Li Tsung-jen, som godtok de åtte vilkåra fra Kinas Kommunistiske Parti som grunnlag for fredsforhandlinger. Isteden krevde Teng Wen-yi en såkalt «fred på like fot, en total fred». Hvis det ikke blei noe av dette, sa han, «kommer vi ikke til å sky noen offer for å slåss mot kommunistene til siste slutt». Men Teng Wen-yi nevnte ikke hvem vi, motstanderne hans, skulle forhandle med nå om en «fred på like fot, en total fred». Det virker som det ikke vil føre til noe hvis vi vender oss til Teng Wen-yi, og at det heller ikke vil føre til noe hvis vi ikke vender oss til Teng Wen-yi, men til noen andre. Dette er forferdelig vanskelig! I ei melding fra Det sentrale nyhetsbyrået fra Shanghai den 9. februar står det:

En journalist spurte Teng Wen-yi: «Har fungerende president Li godtatt de fire punktene i den offisielle erklæringa Deres?»⁵ Teng Wen-yi svarte: «Jeg snakker på vegne av forsvarsministeriet, og de fire punktene som blei satt fram i dag, blei ikke sendt fungerende president Li på forhånd.»

Her finner ikke Teng Wen-yi bare opp et delstandpunkt for det falske forsvarsministeret som skiller seg fra helhetsstandpunktet til den falske Kuomintang-regjeringa. Han finner i virkeligheten opp et enda snevære delstandpunkt for Byrået for politisk arbeid i det falske forsvarsministeriet som skiller seg fra det mer omfattende delstandpunktet til det falske forsvarsministeriet. For Teng Wen-yi går åpent mot og sverter den fredelige løsninga i Peiping, mens det falske forsvarsministeriet hilste den velkommen den 27. januar som ei handling for å «forkorte krigen, trygge freden og dermed bevare grunnvollene i den gamle hovedstaden Peiping med sine kulturskatter og historiske minnesmerker», og erklærte at «fiendtlighetene vil bli innstilt» på samme måte på steder som Tatung og Suiyuan.⁶ Ut fra dette er det klart at de reaksjonære som roper mest energisk på «total fred», er de reaksjonære som har det minst omfattende helhetsstandpunktet. Et byrå for politisk arbeid i det nasjonale forsvarsministeriet kan si mot både forsvarsministeriet og den fungerende presidenten. Disse reaksjonære er det største hindret for å få i stand fred i Kina i dag. De drømmer om å hisse til total krig under parolen om «total fred», eller med deres egne ord: «Hvis det skal bli krig, så la det bli total krig. Hvis det skal bli fred, så la det bli total fred.» Men i virkeligheten har de verken makt til å få i stand total fred eller makt til å føre total krig. Den totale makta ligger i hendene på det kinesiske folket, det kinesiske folkets frigjøringshær, Kinas Kommunistiske Parti og de andre demokratiske partiene, ikke i hendene på det håpløst splitta og oppløsningsprega Kuomintang. Den ene parten har total makt, mens den andre er håpløst splitta og i oppløsning. Og det er resultatet av den langvarige kampen det kinesiske folket har ført og den lange rekka av illgjerninger Kuomintang har begått. Ingen som er ved sine fulle fem, kan overse denne grunnleggende kjensgjerninga i den politiske situasjonen i Kina i dag.

NOTER

1. Pai Chung-hsi, øverstkommanderende for Kuomintangs «bandittundertrykkings»-hovedkvarter i Sentral-Kina, utnyttet den uhyre ugunstige stillinga til Chiang Kai-shek på dette tidspunktet, og foreslo ei «fredelig løsning» på borgerkrigen for Chiang. Hensikten var å tvinge Chiang til å gå av og å styrke stillinga til Kwangsi-klikken, som Pai tilhørte. Under Pai Chung-hsis ledelse sendte det falske provinsrådet i Hupeh et telegram til Chiang Kai-shek, der det advarte han: «Hvis krigens redsler fortsetter å spre seg, og det ikke blir gjort noe for å endre kursen straks, går både staten og folket til grunne.» Rådet oppfordra Chiang til å «gå fram på normal måte for å få i stand ei fredelig løsning, og søke utveger for å ta opp igjen fredsforhandlingene».

2. Regjeringene i De forente stater, Storbritannia, Frankrike og Sovjetunionen avviste denne oppmodinga om å intervenere. I memorandumet sitt til Kuomintang-regjeringa den 12. januar forklarte den amerikanske regjeringa at De forente stater hadde avvist oppmodinga fra Kuomintang-regjeringa fordi «en ikke anser at det vil tjene noe nyttig formål». Dette betydde at den amerikanske regjeringa allerede var klar over at den ikke lenger kunne hindre undergangen til det reaksjonære Chiang Kai-shek-regimet som den hadde flaska opp.

3. 6. og 7. februar 1949 kom Sun Fo, president i den falske eksekutiv-yuanen i Kuomintang-regjeringa, med to erklæringer i Kanton som gikk mot erklæringa fra Li Tsung-jen om å godta de åtte fredsvilkåra fra Kinas Kommunistiske Parti som grunnlag for forhandlinger. Han sa: «Regjeringa har flytta til Kanton. Den har begynt å virke der, og vi skal granske fortida vår kritisk.» Han sa også: «Vilkåret til kommunistene om at krigsforbryterne må straffes, kan absolutt ikke godtas.»

4. Fra et dikt av den kinesiske poeten Sadul som levde under Yuan-dynastiet på 1300-tallet. Første del av diktet lyder:

*Fra festningsvollene i Steinbyen
ser en skyene henge lavt over Wu og Chus land
Det er ingen ting som fanger blikket
Bare grønne fjell reiser seg som festninger
det blei kjempa hardt om under de
seks dynastiene
Der arméens faner skygga for sola
og krigsskipenes master rørte ved skyene
ligger skjelettene spredt, hvite som snø
Så mange krigere som falt
nord og sør for elva.*

«Steinbyen» er et gammelt navn på Nanking.

5. I den skriftlige erklæringa si om «Utviklinga av krigen og freden», la Teng Wen-yi fram disse «fire punktene»: 1) «Regjeringa ønsker fred.» 2) «Det kinesiske kommunistpartiet ønsker krig.» 3) «Den lokale freden i Peiping er en svindel.» 4) «Vi vil ikke sky noe offer for å slåss mot kommunistene til siste slutt.»

6. Etter at Tientsin og Peiping var frigjort, var det bare noen få spredte støttepunkter i Nord-Kina som fortsatt var i hendene på Kuomintang-styrkene, blant andre Taiyuan, Tatung, Hsinhsiang, Anyang og Kueisui. Fiendestyrkene i Taiyuan blei utsletta fullstendig den 24. april 1949. Fiendestyrkene i Tatung gikk med på fredelig omorganisering 1. mai. Fiendestyrkene i Hsinhsiang overga seg 5. mai. Fiendestyrkene i Anyang blei utsletta 6. mai. Kueisui blei frigjort på fredelig vis den 19. september.

DE REAKSJONÆRE I KUOMINTANG BYTTER UT «APPELLEN OM FRED» MED EN APPELL OM KRIG

16. februar 1949

Etter at banditten Chiang Kai-shek starta fredsoffensiven sin den 1. januar, har heltene i den reaksjonære Kuomintang-klikken gjentatt i det uendelige hvor villige de er til å «forkorte krigen» og «lindre lidelsene til folket», og at de «ser på det å berge folket som det viktigste». Men i begynnelsen av februar tok de plutselig til å dempe fredsmelodien sin og å slå an den gamle melodien om å «kjempe mot kommunistene til siste slutt». Dette har vært særlig påfallende de siste dagene. 13. februar sendte propagandaavdelinga i sentraleksekutivkomiteen i Kuomintang ut et «spesialdirektiv om propagandaen» til «alle partihovedkvarterer og partiaviser». I dette direktivet sto det:

Yeh Chien-ying har spredt propaganda i de bakre områdene våre om at det kinesiske kommunistpartiet oppriktig prøver å få til fred, samtidig som han fordømmer de militære tiltaka til regjeringa fordi de avslører mangel på et oppriktig ønske om fred. Alle avisene våre må energisk tilbakevise dette, direkte eller indirekte, i samsvar med de punktene som følger.

«Spesialdirektivet» gir ganske mange grunner for hvorfor denne «tilbakevisninga» er nødvendig.

Regjeringa bør heller kjempe til siste slutt enn å overgi seg uten vilkår.

De åtte punktene som Mao Tsetung la fram i erklæringa si den

14. januar vil ødelegge nasjonen, og regjeringa burde ikke godtatt dem.

Kinas Kommunistiske Parti må ta ansvaret for at freden er blitt undergravd. Isteden har det nå satt opp ei liste over såkalte krigsforbrytere som omfatter alle lederne i regjeringa, og har til og med krevd at det første regjeringa må gjøre, er å arrestere dem. Dette viser klart hvor frekt og skruppelløst kommunistpartiet er. Hvis Kinas Kommunistiske Parti ikke endrer holdning, blir det avgjort vanskelig å få til fredsforhandlinger.

Det fins ingen ting igjen av den uhorvelige utålmodigheten etter å få i stand fredsforhandlinger som vi opplevde for to uker sia. De kjente frasene om å «forkorte krigen», «lindre lidelsene til folket» og «se på det å berge folket som det viktigste» — fraser som gikk til hjertet på alle og var på alles lepper — blir ikke nevnt lenger. Hvis Kinas Kommunistiske Parti ikke er villig til å endre «innstilling» og holder fast på at krigsforbryterne skal straffes, blir det umulig å få i stand fredsforhandlinger. Hva er det da som er viktigst — å berge folket eller å berge krigsforbryterne? Ifølge «spesialdirektivet om propagandaen» som disse heltene i Kuomintang har sendt ut, foretrekker de å berge krigsforbryterne. Kinas Kommunistiske Parti rådfører seg fortsatt med de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene om lista over krigsforbrytere, og mange har allerede sagt hva de mener. Hvis vi skal dømme etter de oppfatningene vi har hørt hittil, er de alle som én misfornøyde med den lista som en offisiell talsmann for Kinas Kommunistiske Parti la fram 25. desember i fjor. De mener at ei liste som bare inneholder navna på førtitre krigsforbrytere er altfor kort. De mener at en ikke kan innskrenke tallet på dem som må stilles til ansvar for å ha satt i verk den kontrarevolusjonære krigen og slakta flere millioner mennesker til førtitre, og at det bør settes til godt over hundre. La oss foreløpig gå ut fra at tallet på krigsforbrytere blir satt til drøyt hundre. Da vil vi gjerne spørre heltene i Kuomintang: Hvorfor går dere mot at krigsforbryterne blir straffa? Er dere ikke villige til å «forkorte krigen» og «lindre lidelsene til folket»? Haler dere ikke ut tida og forlenger krigens redsler hvis krigen fortsetter på grunn av motstanden fra dere? «Å hale ut tida og forlenge krigens redsler» var nettopp det dere ankla Kinas Kommunistiske Parti for i den erklæringa en talsmann for Nanking-regjeringa kom med den 26. januar 1949. Er det så å forstå at

derè nå vil ta anklagen tilbake, skrive den på en plakat og henge den rundt halsen som et hederstegn? Dere er uendelig medlidende og barmhjertige mennesker, og hevder dere «ser på det å berge folket som det viktigste». Men hvorfor snur dere da plutselig om og ser på det å berge krigsforbryterne som det viktigste? Ifølge statistikken til innenriksministeriet deres er folketallet i Kina ikke 450 millioner, men 475 millioner. Sammenlign det med omtrent 100 krigsforbrytere — hvilket tall er størst? Dere helter har lært å regne. Vær så snill å regne nøye ut i samsvar med læreboka i regning og se så hva dere kommer fram til. Hvis dere ikke gjør denne utregninga og i all hast endrer den opprinnelige formuleringa deres om å «se på det å berge folket som det viktigste» — ei god formulering som vi og folket i hele landet er enige i — til formuleringa «se på det å berge mer enn hundre krigsforbrytere som det viktigste», så bør dere passe dere. For da kommer dere til å miste fotfestet. Etter å ha «appellert om fred» i flere uker, «appellerer» ikke de personene som gang på gang har brukt frasen «se på det å berge folket som det viktigste» om «fred» lenger. De appellerer om krig. Grunnen til at sribukkene i Kuomintang er i vansker, er at de har bekjempa folket hardnakka, tråkka det ned med jernskodd hæl og på det viset isolert seg sjøl i spiret på en pagode. Dessuten kommer de ikke til å angre, ikke engang på dødsleiet. Alle dere som tilhører de breie folkemassene i Yangtse-dalen og Sør-Kina — arbeidere, bønder, intellektuelle, småborgere i byene, medlemmer av det nasjonale borgerskapet, opplyste storfolk og medlemmer av Kuomintang som har samvittighet — merk dere dette: Den tida da sribukkene i Kuomintang har tråkka dere ned med jernskodd hæl er snart over. Dere og vi står på samme side. Den lille flokken sribukker kommer snart til å styrte ned fra pagodespiret, og Folkets Kina kommer snart til å bli født.

OM DE ULIKE SVARA FRA KUOMINTANG PÅ SPØRSMÅLET OM ANSVARET FOR KRIGEN

18. februar 1949

«Etter at motstandskrigen slutta har regjeringa fulgt en politikk for å skape fred og bygge landet opp igjen, og prøvd å løse problemet med Kinas Kommunistiske Parti på fredelig måte. I ett og et halvt år brøt Kinas Kommunistiske Parti alle avtaler, og derfor må det ta ansvaret for at freden er blitt undergravd. Isteden har det nå satt opp ei liste over såkalte krigsforbrytere som omfatter alle lederne i regjeringa, og har til og med krevd at det første regjeringa må gjøre, er å arrestere dem. Dette viser klart hvor frekt og skruppelløst kommunistpartiet er. Hvis Kinas Kommunistiske Parti ikke endrer holdning, blir det avgjort vanskelig å få til fredsforhandlinger.

Dette er alle argumentene i spørsmålet om ansvaret for krigen som propagandaavdelinga i sentraleksekutivkomiteen i Kuomintang la fram i et «spesialdirektiv om propagandaen» fra 13. februar 1949.

Dette er argumentene til ingen andre enn krigsforbryter nummer 1, Chiang Kai-shek. I nyttårserklæringa si sa han:

«Jeg er en trufast tilhenger av Folkets tre prinsipper og læra til Republikkens far, og derfor nølte jeg med å la avslutninga av krigen mot Japan bli fulgt av væpna undertrykking av bandittene og på det viset gjøre lidelsene til folket enda større. Straks motstandskrigen var over, kunngjorde derfor regjeringa vår politikken sin for fred og gjenoppbygging av landet. Dessuten prøv-

de den å løse problemet med kommunistpartiet ved hjelp av politiske forhandlinger og militær mekling. Men stikk i strid med det vi hadde venta, gikk kommunistpartiet hardnakka mot alle avtalene og forslaga i ett og et halvt år, og gjorde det umulig å sette dem ut i livet ved hjelp av de tiltaka vi hadde tenkt. Til slutt begynte kommunistpartiet til og med et omfattende væpna opprør som trua sjølve eksistensen til staten. Dermed blei regjeringa drevet inn i en smertefull tvangssituasjon, og var nødt til å mobilisere for å slå ned opprøret.

25. desember 1948, sju dager før Chiang Kai-shek kom med denne erklæringa, la en offisiell talsmann for Kinas Kommunistiske Parti fram ei liste over førtitre krigsforbrytere. På toppen av denne lista pranga ingen annen enn den samme Chiang Kai-shek. Krigsforbryterne vil både be om fred og løpe fra ansvaret, og derfor har de ikke noe annet valg enn å velte skylda over på kommunistpartiet. Men det lar seg ikke gjøre å forene disse to tingene. Ettersom kommunistpartiet må ta ansvaret for å ha starta krigen, må det straffes. Kommunistene er «banditter», og derfor må «bandittene» «undertrykkes». De «starta et omfattende væpna opprør», og derfor må dette «opprøret» bli «slått ned». Det er hundre prosent riktig å «undertrykke banditter» og «slå ned opprør», så hvorfor skulle en slutte med det? Hvorfor har uttrykket «kommunistiske banditter» blitt endra til «kommunistpartiet» i alle offentlige dokumenter fra Kuomintang som er sendt ut etter 1. januar 1949?

Sun Fo hadde på følelsen at det var noe i veien, og la fram et annet argument om ansvaret for krigen i en radiotale om kvelden samme dag som Chiang Kai-shek sendte ut nyttårserklæringa si. Sun Fo sa:

Vi husker at vi for tre år sia, i den første tida etter seieren i motstandskrigen, kalte sammen offentlige personer og representanter for forskjellige grupper til en politisk rådgivende konferanse. Grunnen til det var at folket trengte å komme seg igjen, at landet trengte aktiv gjenoppbygging og at alle de ulike partiene fortsatt forsto at dette var nødvendig. Etter tre ukers anstrengelser, og særlig takket være den vennlige meklinga fra herr Marshall, president Trumans spesielle utsending, blei vi enige om et program for å skape fred og bygge opp igjen landet og om konkrete tiltak

for å løse forskjellige tvister. Tenk hvor velstående Kina ville vært i dag og hvor lykkelig det kinesiske folket ville vært hvis vi hadde gjennomført alle disse tiltaka i rett tid! På det tidspunktet ville dessverre ingen av de ulike partiene som var innblanda, ofre de egoistiske interessene sine fullstendig, og folket i hele landet anstrengte seg ikke til det ytterste for at fredsbevegelsen skulle lykkes. Så blei vi igjen hjemsøkt av krigens redsler, og folket blei igjen kasta ut i elendighet og lidelser.

Sun Fo er litt mer «rettferdig» enn Chiang Kai-shek, for i motsetning til Chiang Kai-shek, legger han ikke ansvaret for krigen bare på kommunistpartiet, men deler skylda likt mellom «de ulike partiene som var innblanda» etter metoden «lik rett til å eie jord».¹ De som var innblanda, var Kuomintang, kommunistpartiet, Det demokratiske forbundet og offentlige personer. Men det er ikke alt — «folket i hele landet» er også innblanda. Ikke én av våre 475 millioner landsmenn kan slippe unna ansvaret. Mens Chiang Kai-shek bare prylte kommunistpartiet, bruker Sun Fo stokken på alle partiene, alle uten partitilknytning, hver eneste av sine landsmenn. Til og med Chiang Kai-shek, ja kanskje Sun Fo sjøl, kommer til å få smake stokken. Her ser dere to kuomintangere i tottene på hverandre, Sun Fo og Chiang Kai-shek.

En tredje kuomintang er stått fram. Han sier: «Nei, etter mi mening må Kuomintang ta på seg hele ansvaret alene.» Han heter Li Tsung-jen. 22. januar 1949 sendte Li Tsung-jen ut ei erklæring i kraft av stillinga si som «fungerende president». Om ansvaret for krigen sa han:

Tre år med borgerkrig etter åtte års motstandskrig har ikke bare knust fullstendig det siste håpet om at landet skal komme seg igjen etter seieren i motstandskrigen. Det har også ført til ødeleggelser overalt nord og sør for Den gule floden, til at utallige gardsbruk og hus er blitt ødelagt, til at tusener på tusener av uskyldige mennesker er blitt drept eller såra, og til at utallige familier er blitt splitta. Overalt høres nødrops fra mennesker som sulter og fryser. Et slikt forferdelig ragnarokk er virkelig uten si-destykke i borgerkrigenes historie i landet vårt.

Her kommer Li Tsung-jen med ei erklæring, men nevner ingen navn. Han legger ikke ansvaret på Kuomintang, og heller ikke på kommunistpartiet eller noen andre. Likevel har han slått fast ei kjensgjerning, nemlig at dette «forferdelige ragnarokket» nettopp fant sted «nord og sør for Den gule floden». La oss derfor undersøke hvem som forårsaka dette «forferdelige ragnarokket» i området fra Den gule floden og sørover til Yangtse-elva og nordover til Sungari-elva. Kan det ha vært forårsaka av at folket og folkets frigjøringshær der slåss seg imellom? Li Tsung-jen var en gang sjef for Chiang Kai-sheks hovedkvarter i Peiping, og styrkene fra Kwangsi-klikken hans kjempa en gang side om side med styrkene til Chiang og trengte helt inn i fjellområdet Yi-Meng i Shantung-provinsen.² Derfor har han pålitelige opplysninger om hvor og hvordan dette «ragnarokket» fant sted. Om det ikke er noe annet godt å si om Li Tsung-jen, er det i hvert fall bra at han kom med denne ene ærlige erklæringa. Dessuten kaller han krigen en «borgerkrig» istedenfor å snakke om å «slå ned opprøret» eller «undertrykke banditter», og det er noe forholdsvis nytt fra Kuomintangs side.

Li Tsung-jen følger sin egen logikk, og i den samme erklæringa sier han at «regjeringa er villig til å begynne forhandlinger straks på grunnlag av de åtte punktene som Kinas Kommunistiske Parti har lagt fram». Li Tsung-jen veit at det første av de åtte vilkåra er at krigsforbryterne skal straffes og at hans eget hederlige navn er med på lista: At krigsforbryterne må straffes, følger logisk av «ragnarokket». Derfor murrer sribukkene i Kuomintang ennå, og beklager seg over Li Tsung-jen. De sier at «de åtte vilkåra Mao Tsetung la fram i erklæringa si den 14. januar vil ødelegge nasjonen, og regjeringa burde ikke ha godtatt dem».

Det fins grunner til at sribukkene bare murrer og ikke tør snakke rett ut. Før Chiang Kai-shek «trakk seg tilbake», tenkte sribukkene å forkaste de åtte vilkåra våre. Men så tenkte Chiang Kai-shek seg om, og bestemte seg til ikke å gjøre det. Det var trulig fordi han mente han ville være fortapt hvis han forkasta dem. Slik var situasjonen den 19. januar. Da Chang Chun-mai³ kom tilbake fra Nanking til Shanghai om morgenen samme dag, sa han at «regjeringa kanskje vil sende ut ei ny erklæring snart og svare på de åtte vilkåra som Kinas Kommunistiske Parti har lagt fram». Samme kveld sendte så Det sentrale nyhetsbyrået ut ei intern melding, der det sto:

Føy denne kommentaren til meldinga fra Shanghai om erklæringa fra Chang Chun-mai som nettopp er mottatt: Når det gjelder påstanden hans om at regjeringa snart vil sende ut ei ny erklæring, har en korrespondent for Det sentrale nyhetsbyrået nettopp fått vite på regjeringshold at regjeringa ikke har til hensikt å komme med ei ny erklæring.

I erklæringa si den 21. januar om at han «trakk seg tilbake», kom ikke Chiang Kai-shek med et eneste kritisk ord om de åtte vilkåra. Han trakk til og med tilbake sine egne fem vilkår, og endra dem til «å få i stand fred som bygger på prinsippet om at den territoriale integriteten og suvereniteten blir bevart, at kulturarven og samfunnsordninga ikke blir ødelagt og at folkets levkår og rett til frihet blir trygga». Han torde ikke lenger nevne slike ting som grunnloven, rettsordninga eller hæren. Dette er grunnen til at Li Tsung-jen den 22. januar torde godta de åtte vilkåra til Kinas Kommunistiske Parti som grunnlag for forhandlinger, og til at strībukkene i Kuomintang ikke torde forkaste dem åpent, men bare kunne murre: «Regjeringa burde ikke godtatt dem.»

Holdt Sun Fo konsekvent fast på politikken sin med «lik rett til å eie jord»? Nei. Etter at han den 5. februar 1949 hadde «flytta regjeringa til Kanton», holdt han den 7. februar en tale om spørsmålet om ansvaret for krigen. Han sa:

De seks siste månedene har krigens redsler spredt seg. Det har ført til alvorlige endringer i situasjonen og påført folket forferdelige lidelser. Alt dette har opphav i feil, tilbakeslag og urimeligheter i fortida. Den alvorlige situasjonen i dag er en følge av dette. Vi er alle overbevist om at Kina trenger Folkets tre prinsipper. Så lenge Folkets tre prinsipper ikke blir satt ut i livet, kan Kinas problemer aldri bli løst. Vi husker at tsunglien* i partiet vårt for tjue år sia personlig ga oss Folkets tre prinsipper i arv, i håp om at vi ville sette dem ut i livet steg for steg. Hvis de hadde blitt satt ut i livet, ville situasjonen aldri ha utvikla seg til et så håpløst virvar.

* Tsungli kan oversettes med «den ledende» eller «den fremste». Det var en tittel som Kuomintang ga Sun Yat-sen. — *Red.*

Legg merke til at presidenten for eksekutiv-yuanen i Kuomintang-regjeringa her ikke deler ansvaret for krigen likt mellom de ulike partiene og alle sine landsmenn. Han legger ansvaret på Kuomintang sjøl. Det gir folk en herlig følelse når Sun Fo bare denger løs på Kuomintang. Hva med kommunistpartiet? President Sun sier:

Vi kan slå fast at Kinas Kommunistiske Parti har klart å narre og forføre folket rett og slett ved å gå inn for lik rett til å eie jord, som er en del av Folkets tre prinsipper, nemlig prinsippet om folkets utkomme. Vi bør føle oss svært skamfulle, skjerpe årvåkenheten og undersøke feilene vi har gjort på nytt.

Takk, kjære president! Sjøl om kommunistpartiet fortsatt blir anklaga for å «narre og forføre folket», er det i hvert fall uskyldig i andre forferdelige forbrytelser. Derfor slipper det en omgang med stokken, og kommer fra det med hodet og ryggskinnnet i god behold.

Men det er ikke bare dette som gjør president Sun sympatisk. I den samme talen sier han:

Den økte kommunistiske innflytelsen i dag er et resultat av at vi ikke har klart å sette ut i livet de prinsippene vi trur på. Den største feilen til partiet vårt har vært at visse medlemmer har dyrka våpenmakt altfor mye og slåss om makta innbyrdes. Dermed ga de fienden sjanse til å så splid i rekkene våre. Slutten på den åtte år lange motstandskrigen burde gitt høve til å samle landet på fredelig vis, en sjanse som bare kommer en gang på tusen år. Opprinnelig hadde regjeringa en plan om å løse indre strid ved hjelp av politiske midler, men den blei dessverre ikke satt ut i livet. Etter mange år med krig og kaos hadde folket et brennende behov for å reise seg igjen. Den nye væpna konflikten gjorde livet umulig for folket, og lidelsene var store. Det førte også til at moralen til styrkene våre sank, og at vi gang på gang opplevde militære tilbakeslag. President Chiang tok omsyn til folkets følelser og skjønte at det ikke nytta å bruke militære midler til å løse problemet, og derfor sendte han ut et nyttårsbudskap med oppfordring om fred.

Utmerka! Her har krigsforbryteren Sun Fo gitt en frivillig tilståelse

som til og med er ærlig og sann, sjøl om han verken er blitt arrestert eller prylt. Hvem var det som dyrka våpenmakt, begynte krigen og først ba om fred etter at det ikke hadde lyktes å løse problemet med militære midler? Ingen andre enn Kuomintang, ingen annen enn Chiang Kai-shek sjøl. President Sun har valgt orda sine nøye når han sier at «visse medlemmer» i partiet hans dyrka våpenmakt altfor mye. Dette samsvarer med kravet fra Kinas Kommunistiske Parti om at bare et bestemt antall medlemmer av Kuomintang blir straffa og brennemerka som krigsforbrytere, men ikke flere enn disse, og sjølsagt ikke alle medlemmene.

Vi er altså ikke uenige med Sun Fo om antallet. Men vi trekker forskjellige slutninger. Vi mener at «visse medlemmer» av Kuomintang må straffes som krigsforbrytere fordi de «dyrka våpenmakt» og forårsaka «ny væpna konflikt» som «gjorde livet umulig for folket». Men Sun Fo er ikke enig. Han sier:

Kommunistpartiet utsatte utnevninga av delegasjonen sin og halte stadig ut tida. Dermed har det vist at det også dyrker våpenmakt, og innbiller seg at det nå har blitt fullvoksen og kan erobre hele landet med våpenmakt. Derfor nekter det å innstille fiendtlighetene som et første steg. Det er altfor tydelig hva som er motivet. Hermed foreslår jeg helt oppriktig: For å få i stand varig fred, må det holdes fredsforhandlinger på like fot mellom de to partiene, vilkåra må være rimelige og rettferdige, og folket i hele landet må kunne godta dem.

Vi ser altså at president Sun ikke er fullt så sympatisk. Det ser ut til at han trur at straff av krigsforbrytere ikke er et rimelig og rettferdig vilkår. I spørsmålet om krigsforbrytere røper orda hans ei holdning som likner holdninga i «Spesialdirektiv om propagandaen» som propagandaavdelinga i Kuomintang sendte ut den 13. februar. Heller ikke han tør protestere åpent, og murrer bare. Han skiller seg skarpt fra Li Tsung-jen, som tør godta at krigsforbrytere skal straffes som ett av de grunnleggende vilkåra for forhandlinger.

Men det er fortsatt noe sympatisk ved president Sun, for han sier at sjøl om kommunistpartiet «også dyrker våpenmakt» — noe som viser seg i at det «utsatte utnevninga av delegasjonen sin» og «nekta å innstille fiendtlighetene som et første steg», er det likevel ikke slik som

Kuomintang, som dyrka våpenmakt allerede i 1946 og slapp løs en grusom krig. Nå vel, kommunistpartiet har «utsatt utnevninga av delegasjonen sin» fordi det er viktig å utarbeide ei liste over krigsforbrytere. «Folket i hele landet må kunne godta» den, og ei liste som er for lang eller for kort ville være urealistisk, og «folket i hele landet» (som ikke omfatter krigsforbryterne og deres medskyldige) ville ikke godta den. Dette er vi nødt til å drøfte med de demokratiske partiene og folkeorganisasjonene. Det har ført til en del «uthaling». Vi var ikke i stand til å utpeke delegatene våre raskt, og dette førte til misnøye hos Sun Fo og kompani. Men på grunnlag av dette kan en ikke uten videre trekke den slutninga at kommunistpartiet «også dyrker våpenmakt». Det kommer trullig ikke til å ta lang tid før lista over krigsforbrytere blir offentliggjort, delegatene våre blir utpekt og forhandlingene begynner. Da kan ikke president Sun lenger si at vi «dyrker våpenmakt».

Innstillinga vår med å «nekte å innstille fiendtlighetene som et første steg» er ei riktig innstilling, og den er i samsvar med nyttårsbudskapet fra president Chiang. I det budskapet sa president Chiang:

Straks kommunistpartiet oppriktig ønsker fred og viser det tydelig, skal regjeringa så avgjort møte det i all oppriktighet og være villig til å drøfte konkrete tiltak for å få slutt på fiendtlighetene og gjenopprette freden.

19. januar vedtok Sun Fos eksekutiv-yuan en resolusjon som var i strid med budskapet fra Chiang Kai-shek. Her sto det «innstille fiendtlighetene straks og uten vilkår, og deretter utnevnte delegater for å begynne fredsforhandlinger». 21. januar kritiserte en talsmann for Kinas Kommunistiske Parti skarpt denne meningsløse resolusjonen.⁴ Pussig nok vendte presidenten i eksekutiv-yuanen det døve øret til kritikken, og 7. februar gjentok han tullpratet om at det at kommunistpartiet «nekta å innstille fiendtlighetene som et første steg» beviste at det «også dyrker våpenmakt». Sjøl en krigsforbryter som Chiang Kai-shek veit at det er umulig å innstille fiendtlighetene og få i stand fred uten forhandlinger. På dette punktet ligger Sun Fo langt etter Chiang Kai-shek.

Som alle veit, står Sun Fo på lista over krigsforbrytere fordi han hele tida støtta Chiang Kai-shek når det gjaldt å starte og føre krigen. Så seint som 22. juni 1947 hevda han fortsatt at «det vil bli ei løsning til sjuende og sist hvis vi kjemper militært til siste slutt», og at «for tida

kommer det ikke på tale med fredsforhandlinger. Regjeringa må knuse kommunistpartiet eller bli styrta av det».⁵ Sun Fo er sjøl en av «visse medlemmer» i Kuomintang som har dyrka våpenmakt. Men nå kommer han med uansvarlige og smålige kommentarer fra sidelinja, som om han sjøl aldri har dyrka våpenmakt og ikke har noe av ansvaret for at Folkets tre prinsipper ikke er satt ut i livet. Dette er uærlig. Om Sun Fo blir dømt etter statens lover eller partidisiplinen i Kuomintang, spiller ingen rolle. Han kan ikke unngå den julinga han fortjener.

NOTER

1. En av Sun Yat-sens berømte paroler. (Se Mao Tsetung, «Om nydemokratiet», kapittel VI, *Verker i utvalg* bind 2, Forlaget Oktober 1979, s. 346—347. Her blir det brukt som et ordspill for å gjøre Sun Fo til latter.

2. Dette sikter til området rundt fjella Yi og Meng i Shantung-provinsen. Det var 46. armé under Kwangsi-klikken som angrep området sammen med styrkene til Chiang Kai-shek. Denne arméen var blitt forflytta sjøvegen fra Hainan-øya, og blei landsatt i Tsing-tao i oktober 1946. I februar 1947 blei den utsletta fullstendig i Laiwu-området i Shantung-provinsen.

3. Reaksjonær politiker, leder for det lille reaksjonære demokratiske sosialistpartiet. Se «Hils det nye oppsvinget i den kinesiske revolusjonen», note 8, s. 000 i denne boka og «Om nydemokratiet», note 10, *Verker i utvalg* bind 2, Forlaget Oktober 1979, s. 377—378.

4. Se «Kommentar fra talsmannen for Kinas Kommunistiske Parti til resolusjonen fra eksekutiv-yuanen i Nanking», s. 305 i denne boka.

5. Dette sikter til det Sun Fo sa i Nanking 22. juni 1947 da han tok imot journalister fra Associated Press, Kuomintang-avisa Det sentrale nyhetsbladet og Hsin Min Pao. Sun Fo var vise-president i Kuomintang-regjeringa på den tida.

RAPPORT PÅ DEN ANDRE PLENUMSSESJONEN TIL DEN SJUENDE SENTRALKOMITEEN I KINAS KOMMUNISTISKE PARTI

5. mars 1949

I

Etter Liaohsi-Shenyang-, Huai-Hai- og Peiping-Tientsin-felttoget er hovedstyrken til Kuomintang-hæren ødelagt. Det er bare om lag en million mann av kampstyrkene deres igjen, og de er spredt over veldige områder fra Sinkiang til Taiwan og langs svært lange frontlinjer. Fra nå er det bare tre metoder vi kan bruke overfor disse Kuomintang-styrkene — Tientsin-metoden, Peiping-metoden og Suiyuan-metoden.¹ Nå som før må vi først og fremst legge vekt på og forberede oss på å

Den sjuende sentralkomiteen til Kinas Kommunistiske Parti holdt sin andre plenumsseksjon i landsbyen Hsipaipo i Pingshan fylke i Hopei-provinsen fra 5. til 13. mars 1949. Trettifire medlemmer og nitten varamedlemmer i sentralkomiteen var til stede. Denne seksjonen fant sted på et tidspunkt da seieren i den kinesiske folkerevolusjonen sto for døra i hele landet, og den var svært viktig. I rapporten sin på sesjonen la kamerat Mao Tse-tung fram ei rekke linjer for å vinne rask seier i revolusjonen i hele landet og organisere denne seieren. Han forklarte at etter seieren måtte tyngdepunktet i arbeidet til partiet flyttes fra landsbygda til byene, slo fast de grunnleggende politiske, økonomiske og utenrikspolitiske linjene partiet skulle følge etter seieren og de allmenne oppgavene og hovedkursen for å omforme Kina fra et jordbruksland til et industriland, fra et nydemokratisk til et sosialistisk samfunn. Særlig analyserte han den aktuelle situasjonen på de ulike sektorene i den kinesiske økonomien og den riktige politikken partiet måtte føre, pekte på hvilke metoder som måtte til for å gjennomføre den sosialistiske omforminga i Kina, kri-

gjøre det av med fiendestyrkene gjennom kamp, slik vi gjorde i Tient-sin. Offiserene og de menige i det kinesiske folkets frigjøringshær må absolutt ikke slippe av det minste på kampviljen. All tenkning som fører til at kampviljen blir mindre og som undervurderer fienden, er feilaktig. Muligheten for løsninger som bygger på Peiping-metoden har økt. Denne metoden innebærer å tvinge fiendestyrkene til å omorganisere seg fredelig, raskt og grundig og gå inn i Folkets frigjøringshær i samsvar med systemet her. Denne løsningen er ikke fullt så effektiv som kampmetoden når det gjelder å utrydde restene av kontrarevolusjonen raskt og fjerne den politiske innflytelsen deres. Men vi er nødt til å ta i bruk Peiping-metoden etter at hovedstyrken til fienden er utsletta. Det er ikke til å unngå. Dessuten er den til fordel for hæren vår og folket fordi tap og ødeleggelser kan unngås. Derfor må alle de ledende kameratene i de forskjellige feltarméene legge vekt på denne kampforma og lære seg å bruke den. Dette er ei av kampformene, ei ublodig kampform. Den innebærer ikke at problemer kan løses uten kamp. Suiyuan-metoden består i at vi bevisst holder en del av Kuomintang-styrkene helt eller nesten intakt, det vil si at vi gjør midlertidige innrømmelser overfor disse styrkene slik at vi kan vinne dem over på vår side eller holde dem politisk nøytrale. Dermed kan vi først konsentrere alle krefter om å gjøre det av med mesteparten av de Kuomintang-styrkene som er igjen, og så, etter ei viss tid (la oss si et par måneder, et halvt år eller ett år seinere) gå videre og omorganisere disse styrkene i Folkets frigjøringshær i samsvar med systemet her. Dette er ei annen kampform. Den innebærer at flere av levningene av kontrarevolusjonen og den po-

tiserte forskjellige «venstre»- og høyreavvik i dette spørsmålet, og uttrykte at han var fast overbevist om at den kinesiske økonomien ville utvikle seg forholdsvis raskt. Kamerat Mao Tsetung vurderte den nye situasjonen i klassekampen både i Kina og i utlandet etter seieren i den kinesiske folke demokratiske revolusjonen, og advarte i rett tid om at «sukkerkulene» fra borgerskapet ville bli hovedfaren for proletariatet. Alt dette gjør at dokumentet er svært viktig i en lang historisk periode. Denne rapporten og artikkelen *Om folkets demokratiske diktatur*, som han skreiv i juni samme år, danna grunnlaget for politikken i det fellesprogrammet som blei vedtatt av den første plenums sesjonen til det kinesiske folkets politiske rådgivende konferanse. Det tjente som provisorisk grunnlov etter at det nye Kina var grunnlagt. Den andre plenums sesjonen til den sjuende sentralkomiteen i partiet vedtok en resolusjon som bygde på rapporten til kamerat Mao Tsetung. Etter denne sesjonen flytta sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti fra Hsi-paipo i Pingshan fylke i Hopei-provinsen til Peiping.

litiske innflytelsen deres blir bevart enn om vi hadde brukt Peiping-metoden, og at de blir bevart i lengre tid. Men det er ikke den minste tvil om at de vil bli utrydda til slutt. Vi må aldri gå ut fra at de kontrarevolusjonære blir revolusjonære straks de overgir seg, at de kontrarevolusjonære tankene og planene deres forsvinner. Så visst ikke. Mange av de kontrarevolusjonære kommer til å bli omskolert, noen kommer til å bli renska ut, og visse sribukker kommer til å bli undertrykt.

II

Folkets frigjøringshær kommer alltid til å være en kampstyrke. Hæren vår kommer til å være en kampstyrke også etter seieren i hele landet, i den historiske perioden der klassene ikke er avskaffa i landet vårt og det imperialistiske systemet fortsatt fins i verden. Her må det ikke forekomme misforståelser eller vakling. Folkets frigjøringshær er også en arbeidsstyrke. Dette vil særlig være tilfelle når vi bruker Peiping- eller Suiyuan-metoden i sør. Rolla som arbeidsstyrke kommer til å bli større etter hvert som kamphandlingene gradvis stilner. Det er mulig at hele Folkets frigjøringshær kan bli omdanna til en arbeidsstyrke om ikke så lenge. Det må vi rekne med. De 53 000 kadrene som nå står klar til å dra sørover sammen med hæren er på ingen måte mange nok til å dekke de veldige områdene vi kommer til å innta snart, og vi må forberede oss på å gjøre alle feltarméene med sine 2 100 000 mann til en arbeidsstyrke. Da vil vi ha nok kadrer, og da kan arbeidet utvikle seg i svære områder. Vi må se på feltarméene med sine 2 100 000 mann som en gigantisk kaderskole.

III

Fra 1927 til i dag har tyngdepunktet i arbeidet vårt ligget på landsbygda. Det er her vi har samla krefter, og vi har brukt landsbygda til å omringe byene og så ta dem. Den perioden da vi brukte denne arbeidsmetoden, er nå over. Nå har perioden med «fra byen til landsbygda» og perioden der byen leder landsbygda, begynt. Tyngdepunktet i arbei-

det til partiet er flytta fra landsbygda til byene. I sør kommer Folkets frigjøringshær først til å okkupere byene, og så landsbygda. Vi må legge vekt både på byene og landsbygda, og det er nødvendig å knytte arbeidet i byene og arbeidet på landsbygda, arbeiderne og bøndene, industrien og jordbruket, nært sammen. Vi må ikke under noen omstendigheter gi blaffen i landsbygda og bare bry oss om byene. Slik tenkning er helt feilaktig. Likevel må tyngdepunktet i arbeidet til partiet og hæren ligge i byene. Vi må gjøre alt vi kan for å lære hvordan vi skal administrere og bygge byene. I byene må vi lære oss hvordan vi skal føre politiske, økonomiske og kulturelle kamper mot imperialistene, Kuomintang og borgerskapet, og vi må også lære oss hvordan vi skal føre diplomatiske kamper mot imperialistene. Vi må lære oss hvordan vi skal drive åpen kamp mot dem, og hvordan vi skal kjempe mot dem i det skjulte. Hvis vi ikke bryr oss om disse problemene, hvis vi ikke lærer oss hvordan vi skal føre disse kampene mot dem og seire, blir vi ikke i stand til å beholde den politiske makta. Vi blir ikke i stand til å holde oss på beina, og kommer til å li nederlag. Etter at de væpna fiendene er utsletta, kommer det fortsatt til å finnes fiender uten våpen. De kommer helt sikkert til å slåss desperat mot oss. Vi må aldri ta disse fiendene lett. Hvis vi ikke tar opp dette problemet på denne måten nå og forstår det, kommer vi til å gjøre svært alvorlige feil.

IV

Hvem skal vi støtte oss på i kampene i byene? Noen forvirra kamerater mener at vi ikke skal støtte oss på arbeiderklassen, men på massene av fattigfolk. Noen kamerater er enda mer forvirra, og mener at vi skal støtte oss på borgerskapet. Når det gjelder spørsmålet om hvordan industrien skal utvikle seg, hevder noen forvirra kamerater at vi i hovedsak må hjelpe til med å utvikle private foretak og ikke statsforetak, mens andre hevder det motsatte, nemlig at det er nok å være opptatt av statsforetaka, og at private foretak ikke er viktige. Vi må kritisere disse forvirra synspunktene. Vi må støtte oss helhjerta på arbeiderklassen, forene oss med resten av de arbeidende massene, vinne de intellek-

tuelle over til oss og vinne flest mulig fra det nasjonale borgerskapet og blant representantene deres som kan samarbeide med oss, over på vår side eller holde dem nøytrale — slik at vi kan kjempe beslutsomt mot imperialistene, Kuomintang og byråkratkapitalistklassen og slå disse fiendene steg for steg. Samtidig må vi gå i gang med oppbyggingsarbeidet og steg for steg lære oss hvordan vi skal administrere byer og få produksjonen her på fote igjen og utvikle den. Når det gjelder problemet med å få produksjonen på fote og utvikle den, må vi være klar over dette: Produksjonen i den statlige industrien kommer i første rekke, produksjonen i den private industrien i andre og handverksproduksjonen i tredje. Helt fra første dagen etter at vi har overtatt en by, må vi rette oppmerksomheten inn på å få produksjonen i byen på fote igjen og utvikle den. Vi må ikke drive arbeidet vårt blindt eller vilkårlig og glemme den sentrale oppgava vår, slik at produksjonen og oppbygginga ikke er kommet ordentlig i gang og mange industriforetak står stille sjøl flere måneder etter at vi har overtatt byen. Da vil arbeiderne bli arbeidsløse, levekåra deres vil stadig bli dårligere og de blir misnøydde med kommunistpartiet. Slike tilstander må absolutt ikke forekomme. Derfor må kameratene våre gjøre alt de kan for å lære produksjonsteknikkene og metodene for å lede produksjonen og annet arbeid som henger nært sammen med dette, som for eksempel handel og bankvirksomhet. Først når produksjonen i byene er kommet på fote igjen og er i utvikling, når forbrukerbyer er omdanna til produsentbyer, kan folkets politiske makt bli konsolidert. Det andre arbeidet i byene, for eksempel arbeidet i partiorganisasjoner, politiske maktorganer, fagforeninger og andre folkeorganisasjoner, i kulturlivet og på utdanningssektoren, arbeidet for å undertrykke kontrarevolusjonære, og arbeidet i nyhetsbyråene, avisene og kringkastingsstasjonene — alt dette arbeidet kretser rundt den sentrale oppgava, produksjon og oppbygging, og tjener den. Hvis vi ikke veit noe om produksjon og ikke mestrer det raskt, hvis vi ikke kan få produksjonen på fote igjen og utvikle den så snart som råd og oppnå solide resultater slik at først og fremst levekåra til arbeiderne og levekåra til vanlige folk blir bedre, kommer vi ikke til å klare å beholde den politiske makta. Vi kommer ikke til å klare å holde oss på beina, og kommer til å li nederlag.

V

I sør er forholda annerledes enn i nord, og oppgavene til partiet må også bli annerledes. Sør-Kina er fortsatt under Kuomintangs styre. Der består oppgavene til partiet og Folkets frigjøringshær i å utslette de reaksjonære væpna styrkene til Kuomintang i byene og på landsbygda, opprette partiorganisasjoner, opprette politiske maktorganer, reise massene, danne fagforeninger, bondelag og andre folkeorganisasjoner, bygge opp folkets væpna styrker, renske opp resten av Kuomintangstyrkene og få produksjonen på fote igjen og utvikle den. På landsbygda er de første oppgavene våre å føre kamp steg for steg for å renske ut bandittene og bekjempe de lokale tyrannene (den delen av godseierklassen som har makta) og fullføre forberedelsene til å sette ned landskylda og lånerentene. Da kan vi klare å få satt ned landskylda og lånerentene i løpet av et år eller to etter at Folkets frigjøringshær har kommet dit, og dermed har vi skapt vilkåret for å fordele jorda. Samtidig må vi så langt råd er, sørge for at produksjonsnivået i jordbruket blir holdt oppe, og hindre at det synker. Bortsett fra i noen få nye frigjorte områder, er forholdet helt annerledes i nord. Her er Kuomintang-styret styrta, det er oppretta folkestyre og jordspørsmålet er løst fra grunnen av. Her er den sentrale oppgava til partiet å mobilisere alle krefter for å få produksjonen på fote igjen og utvikle den. Det må være tyngdepunktet i alt arbeidet vårt. Det er også nødvendig å få kultur- og utdanningsarbeidet på fote igjen og utvikle det, utslette restene av de reaksjonære kreftene, konsolidere hele Nord-Kina og støtte Folkets frigjøringshær.

VI

Vi har allerede gjennomført omfattende økonomisk oppbygging. Den økonomiske politikken til partiet blir prøvd i praksis, og har allerede ført til betydelige resultater. Men det fins fortsatt mange forvirra synspunkter innafor partiet i spørsmålet om hvorfor vi skal føre denne økonomiske politikken og ikke en annen, det vil si i et teoretisk spør-

mål, et prinsippsspørsmål. Hvordan skal vi svare på dette spørsmålet? Etter mi mening må vi svare slik: Før motstandskrigen mot Japan var forholdet mellom industri og handel i Kina slik at moderne industri utgjorde om lag 10 prosent av nasjonaløkonomien, og jordbruk og handverk utgjorde om lag 90 prosent. Dette var resultatet av imperialistisk og føydal undertrykking, dette var det økonomiske uttrykket for at det gamle Kina var et halvkolonialt og halvføydalt samfunn, og dette er det grunnleggende utgangspunktet for alle spørsmål i perioden med den kinesiske revolusjonen og i temmelig lang tid etter seieren. Av dette følger det ei rekke problemer for strategien, taktikken og politikken til partiet vårt. Det er ei viktig oppgave for partiet nå at vi skjønner disse problemene bedre, og hvordan de skal løses. Det betyr:

1. Kina har allerede en moderne industri, som utgjør om lag 10 prosent av økonomien. Dette er progressivt, det er en forskjell fra gammel tid. Som følge av dette har Kina nye klasser og nye politiske partier — proletariatet og borgerskapet, proletariske og borgerlige partier. Proletariatet og proletariatets parti er blitt stålsatt fordi de er blitt undertrykt av mange slags ulike fiender, og de er i stand til å lede den kinesiske folkerevolusjonen. Den som overser eller undervurderer dette, kommer til å gjøre høyreopportunistiske feil.

2. Jordbruket og handverket i Kina består fortsatt av spredte og individuelle foretak, og utgjør om lag 90 prosent av økonomien i landet. Dette er tilbakeleggende, det er ikke så svært forskjellig fra gammel tid — om lag 90 prosent av det økonomiske livet vårt er fortsatt det samme som i gammel tid. Vi har avskaffa, eller kommer snart til å avskaffe, den eldgamle føydale jordeiendommen. På dette feltet er det annerledes enn det var i gamle dager eller det blir det snart, og vi har eller kommer snart til å få mulighet til å modernisere jordbruket og handverket vårt steg for steg. Men i si grunnleggende form er jordbruket og handverket i Kina fortsatt spredt og individuelt, omtrent slik det var i gammel tid, og det kommer til å være slik ei ganske lang stund framover. Den som overser eller undervurderer dette, kommer til å gjøre «venstre»-opportunistiske feil.

3. Kinas moderne industri er svært konsentrert, sjøl om verdien av industriproduksjonen bare utgjør om lag 10 prosent av den samla produksjonsverdien i nasjonaløkonomien. Den største og viktigste delen av kapitalen er samla i hendene på imperialistene og lakeiene deres, de kinesiske byråkratkapitalistene. Når vi beslaglegger denne kapitalen og

overfører den til folkerepublikken under ledelse av proletariatet, vil folkerepublikken kunne kontrollere de økonomiske livsnervene i landet. Da kan den statseide delen av økonomien bli den ledende sektoren i nasjonaløkonomien. Denne sektoren av økonomien er sosialistisk, ikke kapitalistisk. Den som overser eller undervurderer dette, kommer til å gjøre høyreopportunistiske feil.

4. Den privatkapitalistiske industrien i Kina ligger på andreplass innafor den moderne industrien vår, og er ei kraft som vi ikke må overse. Det nasjonale borgerskapet i Kina og representantene deres er blitt undertrykt eller hemma av imperialismen, føydalismen og byråkratkapitalismen, og derfor har de ofte vært med i de demokratiske revolusjonære kampene til folket eller holdt seg nøytrale. Derfor, og fordi Kinas økonomi fortsatt er tilbakeliggende, blir det nødvendig å utnytte de positive trekk ved privatkapitalismen i byene og på landsbygda i så stor grad som mulig, i en temmelig lang periode etter seieren i revolusjonen, og dette tjener utviklinga av nasjonaløkonomien. I denne perioden må alle kapitalistiske elementer i byene og på landsbygda som ikke skader, men gagnar nasjonaløkonomien, få lov til å eksistere og utvikle seg. Dette er ikke bare uunngåelig, det er også nødvendig økonomisk sett. Men vi kommer ikke til å la kapitalismen i Kina få utvikle seg fritt og hemningsløst slik som i de kapitalistiske landa. Den kommer til å bli innskrenka på flere vis — når det gjelder virkefelt og gjennom skattepolitikken, markedsprisene og arbeidsvilkåra. Vi kommer til å føre en nøye gjennomtenkt og smidig politikk for å innskrenke kapitalismen på flere vis i samsvar med de konkrete forholda på hvert enkelt sted, innafor hver industrigrein og i hver periode. Det er nødvendig og nyttig at vi følger parolen til Sun Yat-sen om å «regulere kapitalen».² Men vi må ikke innskrenke den privatkapitalistiske økonomien altfor mye og altfor drastisk, for det tjener ikke nasjonaløkonomien som helhet eller interessene til arbeiderklassen og det arbeidende folket nå og i framtida. Vi må gi den muligheter til å eksistere og utvikle seg innafor ramma av den økonomiske politikken og planlegginga i folkerepublikken. Politikken med å innskrenke privatkapitalismen kommer helt sikkert til å møte motstand fra borgerskapet i forskjellig grad og ulike former, særlig fra eierne av store private foretak, det vil si stor-kapitalistene. Hovedforma for klassekamp i den nydemokratiske staten kommer til å bli innskrenking og motstand mot innskrenking. Det er helt galt å tru at vi ikke trenger å innskrenke kapitalismen nå, og at

vi kan legge bort parolen om å «regulere kapitalen». Dette er et høyre-opportunistisk synspunkt. Men det motsatte synspunktet som går inn for å innskrenke privatkapitalen altfor mye eller altfor drastisk, eller som hevder at vi rett og slett kan utrydde privatkapitalen svært raskt, er også helt galt. Det er et «venstre»-opportunistisk synspunkt, det er eventyrpolitikk.

5. Spredte og individuelle foretak i jordbruk og handverk står for 90 prosent av den samla produksjonsverdien i nasjonaløkonomien. Vi kan og må lede dem forsiktig og steg for steg, men likevel aktivt, inn på vegen med modernisering og kollektivisering. Synspunktet om at vi kan la dem få utvikle seg fritt, er feilaktig. Det er nødvendig å organisere produsent-, forbruker- og kredittkooperativer og ledende organer for kooperativene på landsplan, provinsplan, byfylkeplan, fylkesplan og distriktsplan. Slike kooperativer er de arbeidende massenes kollektive økonomiske organisasjoner. De bygger på privateiendom og står under ledelse av statsmakta med proletariatet i spissen. Det er ei kjensgjerning at det kinesiske folket er kulturelt tilbakeliggende og ikke har noen tradisjoner når det gjelder å organisere kooperativer. Dette kan komme til å stille oss overfor vansker, men vi kan og må organisere, fremme og utvikle kooperativer. Hvis det bare fans en statlig økonomi og ingen kooperativ økonomi, ville det bli umulig for oss å lede den individuelle økonomien til det arbeidende folket inn på vegen til kollektivisering steg for steg. Det ville bli umulig å utvikle Kina fra et nydemokratisk samfunn til et sosialistisk samfunn i framtida, og umulig å konsolidere ledelsen til proletariatet over statsmakta. Den som overser eller undervurderer dette, kommer også til å gjøre svært alvorlige feil. Den statlige økonomien er sosialistisk, og den kooperative økonomien er halvsosialistisk. Disse sektorene pluss privatkapitalismen, den individuelle økonomien og den statskapitalistiske økonomien der staten og privatkapitalistene samarbeider, kommer til å bli hovedsektorene i økonomien i folkerepublikken og utgjøre den nydemokratiske økonomiske strukturen.

6. Det blir umulig å få nasjonaløkonomien i folkerepublikken på fote igjen og utvikle den hvis vi ikke har en politikk for å kontrollere utenrikshandelen. Når vi har utrydda imperialismen, føydalismen, byråkratkapitalismen i Kina og det fortetta uttrykket for dem, Kuomintang-regimet, er det fortsatt ett problem som ikke er løst, nemlig problemet med å bygge opp et sjølstendig og helhetlig industrisy-

stem. Dette problemet kommer først til å bli endelig løst når landet vårt har utvikla seg voldsomt økonomisk og forvandla seg fra et tilbakeleggende jordbruksland til et framskredent industriland. Det blir umulig å nå dette målet hvis vi ikke kontrollerer utenrikshandelen. Etter at den kinesiske revolusjonen har seira i hele landet og jordspørsmålet er løst, vil det fortsatt finnes to grunnleggende motsigelser i Kina. Den første er en indre motsigelse, nemlig motsigelsen mellom arbeiderklassen og borgerskapet. En andre er en ytre motsigelse, nemlig motsigelsen mellom Kina og de imperialistiske landa. Derfor må ikke statsmakta i folkerepublikken under ledelse av arbeiderklassen bli svekka etter seieren i den folkedemokratiske revolusjonen, den må styrkes. De to grunnleggende politiske linjene til staten i den økonomiske kampen blir regulering av kinesisk kapital og kontroll av utenrikshandelen. Den som overser eller undervurderer dette kommer til å gjøre svært alvorlige feil.

7. Kina har arva en tilbakeleggende økonomi. Men det kinesiske folket er tappert og flittig. Seieren i den kinesiske folkerevolusjonen, grunnlegginga av folkerepublikken, ledelsen til Kinas Kommunistiske Parti og støtta fra arbeiderklassen i alle land i verden, i hovedsak støtta fra Sovjetunionen, kommer til å føre til at den økonomiske oppbygginga i Kina ikke går svært langsomt. Den kommer trulig til å gå ganske raskt. Den dagen er ikke langt unna da Kina blir velstående. Det er absolutt ingen grunn til å se svart på utsiktene for at Kinas økonomi skal blomstre opp igjen.

VII

Det gamle Kina var et halvkolonialt land under imperialistisk herredømme. Den folkedemokratiske revolusjonen i Kina er tvers igjennom anti-imperialistisk. Imperialistene hater den bittert, og har gjort alt de kan for å hjelpe Kuomintang. Dette har gjort det kinesiske folket enda harmere mot imperialistene, som har mista den siste resten av prestisje i det kinesiske folket. Samtidig er hele det imperialistiske systemet svært svekka etter den andre verdenskrigen, mens den internasjonale anti-imperialistiske fronten med Sovjetunionen i spissen er sterkere enn noen gang. I denne situasjonen kan og må politikken vår være å knuse

det imperialistiske herredømmet i Kina systematisk og fullstendig. Det imperialistiske herredømmet kommer til uttrykk på det politiske, økonomiske og kulturelle området. I de byene og på de stedene der Kuomintang-styrkene er utsletta og Kuomintang-regjeringa er styrta, er det imperialistiske politiske herredømmet også knust, og det samme er det imperialistiske økonomiske og kulturelle herredømmet. Men de økonomiske og kulturelle institusjonene som imperialistene driver direkte, fins fortsatt, og det samme gjør de diplomatiske representantene og journalistene som er anerkjent av Kuomintang. Disse problemene må vi løse skikkelig, alt etter hvor mye det haster. Det første vi må gjøre når vi går inn i de store byene, er å nekte å anerkjenne den legale statusen til utenlandske diplomatiske institusjoner og personell fra Kuomintang-perioden, nekte å anerkjenne alle landssvikeravtalene fra Kuomintang-tida, stenge alle imperialistiske propagandakontorer i Kina, straks ta kontroll over utenrikshandelen og gjennomføre reformer av tollsystemet. Når dette er gjort, har det kinesiske folket reist seg mot imperialismen. Resten av de økonomiske og kulturelle institusjonene til imperialistene kan få lov å bestå inntil videre under overvåkning og kontroll av oss. Vi skal ta opp dette spørsmålet når vi har seira i hele landet. Vi skal beskytte de rettmessige interessene til vanlige utenlandske statsborgere, og ikke krenke dem. Når det gjelder spørsmålet om anerkjennelse av landet vårt fra de imperialistiske landa si side, bør vi ikke ha det så travelt med å løse det nå. Sjøl ganske lenge etter at vi har seira i hele landet, vil det ikke være nødvendig at vi skynder oss for å løse det. Vi er villige til å opprette diplomatisk samband med alle land på grunnlag av prinsippet om likeverd. Men imperialistene har alltid vært fiender av det kinesiske folket, og de kommer avgjort ikke til å skynde seg med å behandle oss som likemenn. Så lenge de imperialistiske landa ikke endrer den fiendtlige innstillinga si, kommer ikke vi til å gi dem legal status i Kina. Spørsmålet om handel med utlendinger er helt klart. Der det fins muligheter til å drive handel, skal vi drive handel, og vi har allerede begynt. Forretningsfolk fra flere kapitalistiske land konkurrerer om slik handel. Vi må i første rekke og så langt som råd, handle med de sosialistiske og folkedemokratiske landa. Samtidig kommer vi også til å handle med de kapitalistiske landa.

VIII

Alle vilkåra for å kalle sammen den politiske rådgivende konferansen og danne ei demokratisk koalisjonsregjering er modne. Alle de demokratiske partiene, folkeorganisasjonene og demokratene uten partitilknytning står på vår side. Borgerskapet i Shanghai og Yangtse-dalen prøver å opprette kontakter med oss. Skipsfarten og postgangen mellom nord og sør er tatt opp igjen. Kuomintang er i full oppløsning, og er helt isolert fra massene. Vi gjør forberedelser for å forhandle med den reaksjonære Nanking-regjeringa.³ De kreftene som driver denne regjeringa til å forhandle med oss, er krigsherrene i Kwangsi-klikken, de fraksjonene i Kuomintang som er for fred, og borgerskapet i Shanghai. Måla deres er å skaffe seg innpass i koalisjonsregjeringa, beholde så store styrker som mulig, ta vare på interessene til borgerskapet i Shanghai og Sør-Kina og å gjøre sitt beste for at revolusjonen skal bli så mild som mulig. Disse gruppene godtar de åtte vilkåra våre som grunnlag for forhandlinger, men de ønsker å kjøpslå slik at de ikke lir altfor store tap. De som prøver å sabotere forhandlingene, er Chiang Kai-shek og hans svorne tilhengere. Chiang Kai-shek har fortsatt seksti divisjoner sør for Yangtse, og de gjør seg klare til å slåss. Linja vår er ikke å nekte forhandlinger, men å kreve at den andre parten godtar alle de åtte vilkåra og ikke gå med på noen kjøpslåing. Til gjengjeld skal vi la være å slåss mot Kwangsi-klikken og de andre fraksjonene i Kuomintang som er for fred, utsette omorganiseringa av styrkene deres i om lag ett år, la noen enkeltpersoner i Nanking-regjeringa få bli med på den politiske rådgivende konferansen og i koalisjonsregjeringa, og gå med på å verne visse av interessene til borgerskapet i Shanghai og Sør-Kina. Forhandlingene skal omfatte alle aktuelle spørsmål. Hvis de lykkes, vil de rydde av vegen mange av hindringene for framrykkinga vår inn i Sør-Kina og for overtakelsen av de store byene. Dette vil være svært gunstig. Hvis forhandlingene ikke lykkes, kommer vi til å holde separate forhandlinger på lokalplan etter hvert som hæren vår rykker fram. Tidspunktet for de omfattende forhandlingene er foreløpig satt til slutten av mars. Vi håper at vi kan okkupere Nanking i april eller mai, og så kalle sammen den politiske rådgivende konferansen i Peiping, danne ei koalisjonsregjering og gjøre Peiping til hovedstad. Vi

har gått med på forhandlinger, og derfor må vi være forberedt på de mange vanskene som kommer til å oppstå når forhandlingene er avslutta seierrikt. Da må vi holde hodet klart for å møte den taktikken som den andre parten kommer til å bruke, nemlig taktikken til Apekongen som kommer seg inn i magen til prinsesse Jernvifte for å lage faenskap.⁴ Så lenge vi er fullt ut forberedt mentalt, kan vi slå en hvilken som helst djevlesk apekonge. Uansett om det blir omfattende eller lokale fredsforhandlinger, må vi være forberedt. Vi må ikke nekte å forhandle fordi vi er redde for bråk eller vil unngå forviklinger, men vi må heller ikke begynne forhandlinger med hodet i tåkeheimen. Vi må være prinsippfaste. Samtidig må vi være så smidige som vi kan og må være for å gjennomføre prinsippene våre.

IX

Under folkets demokratiske diktatur, som blir leda av proletariatet og som bygger på forbundet mellom arbeiderne og bøndene, må partiet vårt samvittighetsfullt forene hele arbeiderklassen, alle bøndene og de breie massene av revolusjonære intellektuelle. Dette er de ledende og grunnleggende kreftene innafor diktaturet. Uten denne enheten kan ikke partiet bli konsolidert. Partiet vårt må også forene seg med så mange som mulig av de representantene for småborgerskapet i byene og det nasjonale borgerskapet som kan samarbeide med oss, og med de intellektuelle og de politiske gruppene innafor disse klassene. Da kan vi isolere de kontrarevolusjonære kreftene i den revolusjonære perioden og knuse både de kontrarevolusjonære og de imperialistiske kreftene i Kina fullstendig, få produksjonen raskt på fote igjen og utvikle den etter seieren i revolusjonen, hamle opp med den utenlandske imperialismen, omforme Kina med faste skritt fra et jordbruksland til et industriland, og bygge opp Kina til en stor sosialistisk stat. Derfor må politikken til partiet vårt for langsiktig samarbeid med demokrater som ikke er med i partiet, slå skikkelige røtter i tenkningen og arbeidet til hele partiet. Vi må behandle flertallet av demokrater som ikke er med i partiet, på samme måte som vi behandler våre egne kadrer, rådføre oss oppriktig og ærlig med dem for å løse problemer som krever rådføring og som må løses, gi dem arbeid, gi dem det ansvaret og den myndigheten som

23. — Mao: Verker i Utvalg 4.

bør følge med de stillingene de har, og hjelpe dem slik at de gjør godt arbeid. Vi må ta utgangspunkt i at vi ønsker å forene oss med dem, og kritisere eller bekjempe feilene og manglene deres på en alvorlig og høvelig måte for å nå målet, som er enhet. Det ville være galt å innta ei ettergivende holdning til feilene eller manglene deres. Det ville også være galt å føre en politikk med stengte dører overfor dem, eller være likegyldige. I alle storbyer, mellomstore byer, strategiske områder og provinser må vi trekke til oss ei gruppe demokrater som ikke er med i partiet, og som har prestisje og kan samarbeide med oss. Den feilaktige holdninga overfor demokrater som ikke er med i partiet, var et resultat av stilen med stengte dører i partiet under jordbruksrevolusjonskrigen. Den blei ikke fullstendig overvunnet under motstandskrigen mot Japan og dukka opp igjen i 1947 under oppsvinget i jordreformen i baseområdene. Denne holdninga fører bare til at partiet blir isolert. Den er et hinder for å konsolidere folkets demokratiske dikatur, og gjør det mulig for fienden å skaffe seg forbundsfeller. Nå blir den første politiske rådgivende konferansen i Kina under ledelse av partiet vårt snart kalt sammen, det er like før det blir danna ei demokratisk koalisjonsregjering og like før revolusjonen har seira over hele landet. Derfor må hele partiet granske dette problemet alvorlig og sjølkritisk, og forstå det riktig. Det må gå mot de to avvika — høyreavviket med ettergivenhet og «venstre»-avviket med stengte dører og likegyldighet, og innta ei helt riktig holdning.

X

Vi kommer til å seire i hele landet om svært kort tid. Denne seieren vil bryte fronten til imperialismen i Østen, og vil være svært viktig internasjonalt. Det vil ikke kreve så mye mer tid og krefter å vinne denne seieren, men det kommer konsolideringa av seieren til å gjøre. Borgerskapet tviler på at vi er i stand til å gjennomføre oppbygginga. Imperialistene rekner med at vi til slutt kommer til å tigge dem om almisser for å kunne overleve. Seieren kan komme til å føre til at det oppstår visse holdninger innafor partiet — hovmod, heltefakter, tregheit og uvilje mot å gjøre framsteg, nytelsessjuke og avsmak mot et fortsatt hardt liv. Etter seieren kommer folket til å takke oss, og borgerskapet kom-

mer til å stå fram og smigre oss. Vi har bevist at fienden ikke kan overvinne oss med våpenmakt. Men smigeren fra borgerskapet kan komme til å overvinne noen av dem som har svak vilje i rekkene våre. Vi kan komme til å oppleve at kommunister som ikke blei overvunnet av fiender med våpen og som fortjente å kalles helter fordi de sto imot disse fiendene, ikke klarer å stå mot sukkerkuler. Disse sukkerkulene kommer til å felle dem. Vi må komme en slik situasjon i forkjøpet. Seier over hele landet er bare det første steget i en lang marsj på ti tusen li. Sjøl om vi har grunn til å være stolte over dette første steget, er det forholdsvis lite. Det som det blir enda større grunn til å være stolt av, ligger ennå foran oss. Når en ser tilbake på seieren i den kinesiske folkedemokratiske revolusjonen etter noen tiår, vil den bare se ut som et kort forspill til et langt drama.

Et drama begynner med et forspill, men forspillet er ikke høydepunktet. Den kinesiske revolusjonen er stor, men vegen etter seieren blir lengre, og arbeidsoppgavene blir større og hardere. Vi må gjøre dette klart i partiet nå. Vi må sørge for at kameratene fortsetter med å være beskjedne og omtenkssomme og holder fast på en arbeidsstil som er fri for hovmod og ubesindighet. Vi må sørge for at de holder fast på stilen med å leve enkelt og kjempe hardt.

Vi har det marxist-leninistiske våpenet med kritikk og sjølkritikk. Vi kan kvitte oss med en dårlig arbeidsstil og ta vare på en god arbeidsstil. Vi kan lære det vi ikke veit. Vi er ikke bare flinke til å ødelegge den gamle verden, vi er også flinke til å bygge den nye. Det kinesiske folket blir ikke bare i stand til å leve uten å tigge imperialistene om almisser, livet deres blir bedre enn livet i de imperialistiske landa.

NOTER

1. Tung Chi-wu, Kuomintang-guvernør i Suiyuan-provinsen og Sun Lan-feng, armé-sjef i Kuomintang, gjorde opprør og kom over til oss med mer enn førti tusen mann den 19. september 1949. Omgrupperinga av disse enhetene begynte 21. februar 1950, under kommando av den militære ledelsen for Folkets frigjøringshær i Suiyuan militærområde. 10. april blei de innlemma i Folkets frigjøringshær.

2. «Regulering av kapitalen» var en av de velkjente parolene til Sun Yat-sen. Oppropet fra Kuomintang's første nasjonale kongress, der Kuomintang og kommunistpartiet sam-

arbeidde, blei offentliggjort 23. januar 1924. Det tolka denne parolen slik: «Kinesisk-eide og utenlandsk-eide foretak som banker, jernbaner og flyselskaper skal drives og administreres av staten hvis det dreier seg om monopolselskaper, eller hvis de er for store til å drives privat. Da kan ikke privatkapitalen dominere levekåra til folket.»

3. 26. mars 1949 gjorde sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti disse vedtaka om fredsforhandlinger med den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking:

1) Forhandlingene skal begynne 1. april.

2) Forhandlingene skal foregå i Peiping.

3) Chou En-lai, Lin Po-chu, Lin Piao, Yeh Chien-ying og Li Wei-han er utnevnt som delegater (1. april vedtok sentralkomiteen å føye til Nieh Jung-chen på lista over delegater). Chou En-lai er sjefsdelegat. De skal forhandle med delegasjonen fra Nanking på grunnlag av erklæringa fra formann Mao Tsetung den 14. januar om den aktuelle situasjonen og de åtte vilkåra som er satt fram her.

4) Den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking skal straks gjøres kjent med dette i ei radiomelding, og få beskjed om å sende delegasjonen sin til fastsatt tid og sted, og om å ta med seg alle de nødvendige dokumentene som vedrører de åtte vilkåra, slik at forhandlingene går lettere.

4. Historia om hvordan Sun Wu-kung, Apekongen, forvandla seg til et insekt, kom seg inn i magen på prinsesse Jernvifte og beseira henne på det viset, fins i den kinesiske romanen *Pilgrimsferd til Vesten*, kapittel 59.

ARBEIDSMETODENE I PARTIKOMITEENE

13. mars 1949

1. Sekretæren i en partikomite må være flink til å være «troppssjef». En partikomite har mellom ti og tjue medlemmer. Den er som en tropp i hæren, og sekretæren er som en «troppssjef». Det er sannelig ikke lett å lede denne troppen godt. Nå leder alle byråene og underbyråene i sentralkomiteen veldige områder, og bærer et svært stort ansvar. Å lede innebærer ikke bare å fastsette allmenne retningslinjer og særegne tiltak, men også å utarbeide riktige arbeidsmetoder. Sjøl om de allmenne retningslinjene og de særegne tiltaka er riktige, kan det oppstå problemer dersom en ikke legger stor nok vekt på arbeidsmetodene. Skal en partikomite fylle oppgava si med å lede, må den støtte seg på «soldatene» sine og sette dem i stand til å spille rolla si fullt ut. Sekretæren må studere hardt og undersøke problemene grundig hvis han skal bli en flink «troppssjef». En sekretær eller nestsekretær vil få vanskeligheter med å lede «troppen» sin godt dersom han ikke sørger for å drive propaganda- og organisasjonsarbeid blant sine egne «soldater», ikke har et godt forhold til komited medlemmene, og ikke studerer hvordan han skal lede møter godt. Hvis «soldatene» ikke marsjerer i takt, kan de ikke vente at de skal kunne lede titalls millioner mennesker i kamp og oppbygging. I forholdet mellom sekretæren og komited medlemmene er det sjølsagt slik at mindretallet må rette seg etter flertallet. Dette er forskjellig fra forholdet mellom en troppssjef og soldatene hans. Her har jeg bare brukt troppen som bilde.

2. Legg problemene på bordet. Dette gjelder ikke bare for «troppssjefen», men også for komited medlemmene. Snakk ikke bak ryggen på folk. Kall inn et møte hver gang det dukker opp problemer, legg pro-

Dette er en del av avslutningstalen som kamerat Mao Tsetung holdt på den andre plenumsesjonen til den sjunde sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti.

blemene på bordet til drøfting og ta avgjørelser. Slik blir problemene løst. Hvis det fins problemer, og de ikke blir lagt på bordet, vil de bli liggende uløst i lange tider, kanskje i årevis. «Troppssjefen» og komite-medlemmene må kunne forstå hverandre. Ingen ting er viktigere enn gjensidig forståelse, støtte og vennskap mellom sekretæren og komite-medlemmene, mellom sentralkomiteen og byråene under den, og mellom byråene og områdepartikomiteene. Før la vi ikke så stor vekt på dette, men etter den sjuende partikongressen er det gjort store framsteg på dette området, og vennskapsbanda og enheten er blitt mye sterkere. Vi må alltid legge vekt på dette i framtida.

3. «Utveksling av opplysninger». Dette betyr at medlemmene i en partikomite må fortelle hverandre om saker de har fått kjennskap til, og utveksle synspunkter om dem. Dette er svært viktig hvis en skal komme fram til et felles språk. Noen gjør ikke dette, og de blir som de folka Lao Tzu beskriver, som «ikke besøker hverandre hele livet, enda de kan høre hanen gale og hundene gjø hjemme hos hverandre».¹ Dette fører til at de ikke har et felles språk. Før i tida var det noen av de høyere kadrene våre som ikke hadde et felles språk sjøl i grunnleggende teoretiske spørsmål i marxismen-leninismen, fordi de ikke hadde studert nok. I dag er språket i partiet mer enhetlig, men problemet er ennå ikke helt løst. I arbeidet med jordreformen er vi for eksempel ennå ikke helt enige om hva «mellombønder» og «rikbønder» betyr.

4. Spør kameratene på lavere nivå om saker du ikke forstår eller ikke veit noe om. Gi ikke lettvtint uttrykk for at du er for eller mot noe. Noen dokumenter blir holdt tilbake ei stund etter at de er utarbeidd, fordi de inneholder noen spørsmål som trenger klargjøring. Det er nødvendig å spørre lavere nivåer til råds først. Vi må aldri late som vi veit noe vi ikke veit, vi må «ikke skamme oss over å spørre folk som står under oss og lære av dem»,² og vi må høre oppmerksomt på synspunktene til kadrer på lavere nivåer. Vær elev før du blir lærer. Lær av kadrene på lavere nivåer før du gir ordre. Alle byråene i sentralkomiteen og alle frontpartikomiteene må gå fram på denne måten når de behandler problemer, unntatt i militære krisesituasjoner eller i spørsmål der kjensgjerningene allerede er klare. Omdømmet ditt blir ikke dårligere av det, det kan bare bli bedre. Avgjørelsene våre tar omsyn til de riktige synspunktene til kadrene på lavere nivåer, og derfor kommer de sjølsagt til å støtte dem. Det kadrene på lavere nivåer sier, kan være riktig eller galt. Vi må analysere det. Vi må legge nøye merke til de rik-

tige synspunktene og handle i tråd med dem. Den viktigste grunnen til at sentralkomiteen utøver en riktig ledelse, er at den sammenfatter opplysninger, rapporter og riktige synspunkter som kommer fra ulike steder. Det ville være vanskelig for sentralkomiteen å gi riktige ordrer dersom de lokale organisasjonene ikke skaffa opplysninger og la fram hva de mente. Vi må også høre på feilaktige synspunkter som kommer fra lavere nivåer. Det er galt å ikke høre på dem i det hele tatt. Men slike synspunkter må vi ikke følge, vi må kritisere dem.

5. Lær å «spille piano». Når en spiller piano, bruker en alle ti fingrene. Det duger ikke å bruke bare noen av fingrene og ikke de andre. Men det blir ingen melodi om en setter alle fingrene ned på tangentene samtidig. Skal en få fram god musikk, må de ti fingrene bevege seg rytmisk og samordna. En partikomite må holde et fast grep om den sentrale oppgava si, og samtidig må den utvikle arbeidet på andre områder omkring denne sentrale oppgava. I dag må vi ta oss av mange områder. Vi må ha oppsyn med arbeidet innafor alle områder, væpna enheter og avdelinger. Vi må ikke ofre all vår oppmerksomhet på noen få problemer og se bort fra andre. Overalt der det er et problem, må vi sette fingeren på det. Dette er en metode vi må mestre. Noen er flinke til å spille piano, noen er dårlige, og det er stor forskjell på de melodierne de får fram. Medlemmene i partikomiteene må lære seg til å bli flinke til å «spille piano».

6. «Ta et fast grep.» Det vil si at partikomiteene ikke bare må «gripe» hovedoppgavene sine. De må «ta et fast grep» om dem. Du kan bare holde taket på noe dersom du tar et fast grep om det og ikke løser grepet det aller minte. Tar du ikke et fast grep, får du ikke noe grep i det hele tatt. Du kan sjølsagt ikke få tak på noe hvis du spriker med fingrene. Hvis du knytter neven, men ikke knytter den hardt, ser det ut som et grep, men det er det ikke. Noen av kameratene våre tar nok et grep om hovedoppgavene, men de tar ikke et fast grep, og derfor kan de ikke gjøre arbeidet sitt godt. Det duger ikke om du ikke har noe grep i det hele tatt, og det duger heller ikke om du ikke har et fast grep.

7. «Ha sans for tall.» Det vil si at vi må legge vekt på den kvantitative sida av en situasjon eller et problem og lage en grunnleggende kvantitativ analyse. All kvalitet kommer til uttrykk i en viss kvantitet. Uten kvantitet kan det ikke være noen kvalitet. Fortsatt er det mange av kameratene våre som ikke forstår at de må legge vekt på den kvantitative

sida av ting — de grunnleggende statistikkene, de viktigste prosenttalla og de kvantitative grensene som bestemmer kvaliteten til ting. De har ingen «tall» i hodet, og derfor kan de ikke unngå å gjøre feil. Når vi skal gjennomføre jordreformen, er det for eksempel helt nødvendig å kjenne til slike tall som prosenten av godseiere, rikbønder, mellombønder og fattigbønder i befolkninga, og hvor mye jord hver av disse gruppene eier. Det er nemlig bare på dette grunnlaget vi kan utforme en riktig politikk. Hvem skal vi kalle rikbønder, og hvem skal vi kalle velstående mellombønder? Hvor stor del av inntekta må komme fra utbytting for at en person skal være rikbonde og ikke velstående mellombonde? I alle disse tilfellene må vi også fastsette kvantitative grenser. I alle massebevegelser må vi gjøre en grunnleggende undersøkelse og analyse av hvor mange som er aktive tilhengere, hvor mange som er motstandere, og hvor mange som stiller seg nøytrale, og vi må ikke avgjøre problemer subjektivt og uten grunnlag.

8. «Kunngjøring for å roe ned befolkninga.» Møter må varsles på forhånd. Dette er som å sende ut ei «kunngjøring for å roe ned befolkninga», slik at alle kan vite hva som skal drøftes, og hvilke problemer som skal løses, og kan forberede seg i god tid. Noen steder blir det innkalt til kadermøter uten at rapporter og utkast til resolusjoner er gjort klar på forhånd. Først når folk er kommet på møtet, blir det smurt sammen ett eller annet så godt det lar seg gjøre. Dette er akkurat som i ordtaket: «Soldatene og hestene er kommet, men maten og fôret er ikke klart», og det holder ikke. Ikke kall inn til et møte i hui og hast hvis forberedelsene ikke er ferdige.

9. «Bedre væpna styrker og enklere forvaltning.» Foredrag, taler, artikler og resolusjoner må være kortfatta og holde seg til saka. Møtene må heller ikke vare for lenge.

10. Gå inn for å forene dere med kamerater som er uenige med dere, og for å samarbeide med dem. Både i de lokale organene og i hæren er det viktig å huske på dette. Det gjelder også for forholdet til folk som står utafor partiet. Vi er kommet sammen fra alle kanter av landet, og i arbeidet vårt må vi være flinke til å forene oss med de kameratene som har andre meninger enn oss sjøl, og ikke bare med dem som deler vårt syn. Det fins folk blant oss som har gjort svært alvorlige feil. Vi må ikke ha fordommer mot dem, men være villige til å samarbeide med dem.

11. Vær på vakt mot hovmod. Dette er et prinsippsspørsmål for alle

ledende kamerater, og det er et viktig vilkår for å bevare enheten. Folk som ikke har gjort alvorlige feil, og som har hatt svært stor framgang i arbeidet sitt, må heller ikke bli hovmodige. Det er forbudt å feire fødselsdagen til partilederne. Det er også forbudt å kalle opp steder, gater og bedrifter etter partiledere. Vi må holde fast på stilen vår med å leve enkelt og kjempe hardt og sette en stopper for smiger og overdreven ros.

12. Trekk to skillelinjer. For det første, mellom revolusjon og kontrarevolusjon, mellom Yen-an og Sian.³ Noen forstår ikke at de må trekke denne skillelinja. Når de bekjemper byråkratiet, snakker de for eksempel om Yen-an som om «ingen ting er som det skal være» der. De sammenlikner ikke byråkratiet i Yen-an med byråkratiet i Sian, og trekker ikke noen skillelinje. Dette er en grunnleggende feil. For det andre er det nødvendig å skille klart mellom riktig og galt, mellom fortjenester og mangler, innafor de revolusjonære rekkene, og klargjøre hvilken av delene som veier tyngst. Står for eksempel fortjenestene for 30 eller 70 prosent av helheten? Her duger det verken å undervurdere eller å overdrive. Vi må lage ei grunnleggende vurdering av arbeidet til en person, og slå fast om fortjenestene står for 30 prosent og feilene for 70 prosent, eller omvendt. Hvis fortjenestene står for 70 prosent av helheten, må vi vurdere arbeidet hans som i hovedsak bra. Hvis fortjenestene har overvekt i et arbeid, ville det være helt galt å beskrive det som om feilene veier tyngst. Når vi går løs på et problem, må vi ikke glemme å trekke disse to skillelinjene, mellom revolusjon og kontrarevolusjon og mellom fortjenester og mangler. Hvis vi husker på disse to skillelinjene, vil vi klare å ta oss godt av sakene. Ellers kommer vi til å kludre til hva slags problemer det dreier seg om. Skal vi trekke disse skillelinjene riktig, trengs det sjølsagt omhyggelige studier og analyse. Holdninga vår til alle folk og alle saker må bygge på analyser og studier.

Medlemmene av det politiske byrået og jeg sjøl mener at partikomiteene bare kan gjøre godt arbeid dersom de bruker disse metodene. Det er svært viktig at partikomiteene på alle nivåer gjør godt arbeid med å lede i tillegg til at de gjennomfører partikongressene skikkelig. Vi må gå inn for å studere og forbedre arbeidsmetodene, slik at vi kan heve nivået på ledelsen til partikomiteene enda mer.

NOTER

1. Sitatet er fra *Lao Tzu*, kapittel 80.
2. Sitatet er fra *Konfusianske læresetninger*, bok 5, «Kungyeh Chang».
3. Yen-an var hovedkvarteret for sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti fra januar 1937 til mars 1947. Sian var sentrum for det reaksjonære Kuomintang-styret i Nordvest-Kina. Kamerat Mao Tsetung brukte de to byene som symbol på revolusjonen og kontrarevolusjonen.

HVOR GÅR NANKING-REGJERINGA?

4. april 1949

To veger står åpne for Kuomintang-regjeringa i Nanking og det militære og sivile personellet til denne regjeringa. De kan enten klamre seg til krigsforbryterklikken til Chiang Kai-shek og USA-imperialismen, som er deres herre. Det vil si, fortsette å være en fiende av folket og gå til grunne i folkets frigjøringskrig sammen med krigsforbryterklikken til Chiang Kai-shek. Eller så kan de gå over til folkets side. Det vil si, bryte med krigsforbryterklikken til Chiang Kai-shek og USA-imperialismen, gjøre bot norbrytelsene sine ved å gjøre fortjenstfull innsats i folkets frigjøringskrig, og på den måten oppnå forståelse og tilgivelse fra folket. Det fins ikke noen tredje veg.

Det fins tre ulike grupper mennesker i regjeringa til Li Tsung-jen og Ho Ying-chin i Nanking.¹ Den ene gruppa er hardnakka oppsatt på å følge den første vegen. Orda deres kan nok høres forlokkende ut, men i handling fortsetter de å forberede krig, svike nasjonen og undertrykke og slakte folket som krever ekte fred. De følger Chiang Kai-shek helt inn i døden. Den andre gruppa har lyst til å følge den andre vegen, men har ennå ikke klart å ta det avgjørende steget. Den tredje gruppa står og nøler ved vegskillet, og er usikker på hvilken veg de skal ta. De har ikke lyst til å støte Chiang Kai-shek og den amerikanske regjeringa, og likevel håper de at den folkedemokratiske leiren vil forstå dem og slippe dem inn. Men dette er rein innbilning, det er umulig.

Nanking-regjeringa til Li Tsung-jen og Ho Ying-chin er i hovedsak ei blanding av folk fra den første og tredje gruppa. Det er bare en handfull fra den andre. Fram til i dag har denne regjeringa vært et redskap for Chiang Kai-shek og den amerikanske regjeringa.

Blodbadet i Nanking 1. april² var slett ikke tilfeldig. Det var et unngåelig resultat av det regjeringa til Li Tsung-jen og Ho Ying-chin har gjort for å beskytte Chiang Kai-shek, de svorne følgesvennene hans

og de amerikanske aggresjonskreftene. Det var et resultat av det latterlige skrålet om en «ærerik fred på like fot» fra regjeringa til Li Tsung-jen og Ho Ying-chin og fra de svorne følgesvennene til Chiang Kai-shek. Det var ment som et mottrekk mot de åtte fredsvilkåra til Kinas Kommunistiske Parti, og særlig mot kravet om at krigsforbryterne skal straffes. Nå har regjeringa til Li Tsung-jen og Ho Ying-chin sendt en delegasjon til Peiping for å forhandle om fred med Kinas Kommunistiske Parti, og antyda at den er villig til å godta de åtte vilkåra til kommunistpartiet som grunnlag for forhandlinger. Hvis den har det minste grann av ærlige hensikter, bør den da begynne med å ta for seg blodbadet i Nanking, arrestere de største forbryterne, Chiang Kai-shek, Tang En-po og Chang Yao-ming, og straffe dem strengt, arrestere bødlene fra det hemmelige politiet i Nanking og Shanghai og straffe dem strengt, og arrestere og straffe strengt de kontrarevolusjonære hovedmennene som går hardnakka mot fred, går hardt inn for å undergrave fredsforhandlingene og forbereder seg aktivt på å gjøre motstand mot Folkets frigjøringshær når den rykker fram til sørsida av Yangtse-elva. «Krisa i staten Lu er ikke over før Ching Fu er rydda av vegen.»³ Det blir ikke fred i landet før krigsforbryterne er utrydda. Er ikke dette klart nok nå?

Vi vil gjerne snakke rett ut til Nanking-regjeringa. Hvis dere ikke makter denne jobben, bør dere i det minste hjelpe Folkets frigjøringshær med å gjøre den når den om ikke lenge krysser Yangtse-elva og rykker fram sørover. Det er på høy tid at dere gjør noe skikkelig arbeid for å gjøre bot for forbrytelsene deres istedenfor å fortape dere i ørkesløst prat. Da slipper dere å flykte for livet, dere slipper å la de svorne følgesvennene til Chiang Kai-shek herse med dere, og dere slipper å bli spytta på og lyst fredløse til evig tid av folket. Dette er den siste sjansen deres. La den ikke gå fra dere. Snart rykker Folkets frigjøringshær fram sør for Yangtse-elva. Vi bløffer ikke. Folkets frigjøringshær kommer til å rykke fram enten dere skriver under avtalen og godkjenner de åtte vilkåra eller ikke. En avtale som er undertegna før hæren vår rykker fram, vil være til fordel for mange — for folket, for Folkets frigjøringshær, for alle dem i Kuomintang-regjeringa som har lyst til å gjøre en fortjenstfull innsats for å bøte på forbrytelsene sine, og for de breie laga av offiserer og menige i Kuomintang-hæren. Det vil være til ulempe bare for Chiang Kai-shek, de svorne følgesvennene hans og imperialistene. Situasjonen kommer til å være omtrent den

samme dersom avtalen ikke blir undertegna. Vi kan komme fram til løsninger gjennom lokale forhandlinger. Det blir kanskje noen flere kamper, men mange blir det ikke. Kuomintang har bare om lag 1 100 000 stridende soldater igjen, og de er spredd ut over de veldige områdene, og langs de lange frontlinjene som strekker seg fra Sinkiang til Taiwan. Derfor blir det ikke mange kamper. Det blir det samme for Chiang Kai-shek, de svorne følgesvennene hans og USA-imperialismen om det blir undertegna en allmenn avtale, eller om det isteden blir undertegna mange lokale avtaler. Kort sagt: Det kommer ut på ett for alle disse reaksjonære, som nekter å endre seg så lenge de lever. De er fortapt, og ingen ting kan redde dem. Kanskje er det litt gunstigere både for Nanking og oss å skrive under en allmenn avtale enn ikke å gjøre det, og det er derfor vi fortsatt strever for å få i stand en slik avtale. Men hvis det skal bli undertegna en allmenn avtale, må vi være forbedret på å hankses med mange kinkige saker etterpå. Det ville være mye enklere for oss å undertegne mange lokale avtaler istedenfor en allmenn avtale. Likevel er vi fortsatt villige til å undertegne en allmenn avtale. Hvis Nanking-regjeringa og delegasjonen deres også er villig til å gjøre det, må de bestemme seg i løpet av de neste par dagene. Dere må la alle innbilninger og alt tomt prat fare. Vi tvinger dere ikke til å bestemme dere. Nanking-regjeringa og delegasjonen deres står fritt til å bestemme seg eller la det være. Det vil si at dere enten kan høre på Chiang Kai-shek og Leighton Stuart og stille dere på samme side som dem en gang for alle, eller høre på oss og stille dere på vår side. Valget er fritt. Men dere har ikke mye tid på dere til å velge. Snart begynner Folkets frigjøringshær å marsjere, og det er ikke tid til å nøle lenger.

NOTER

1. Etter at Sun Fo hadde gått av, utpekte Li Tsung-jen Ho Ying-chin til president i den falske eksekutiv-yuanen den 12. mars 1949.

2. 1. april 1940 demonstrerte mer enn seks tusen studenter fra elleve høyskoler og universiteter i Nanking. De krevde at den reaksjonære Kuomintang-regjeringa skulle godta de åtte fredsvilkåra til det kinesiske kommunistpartiet. Etter instruks fra Chiang Kai-shek ga Chang Yao-ming, øverstkommanderende for Kuomintang's garnisonsstyrker i Nanking, ordre til soldater, politifolk og etterretningsagenter om å slå studentene ned med hard hand. To blei drept og over hundre såra.

3. Dette er henta fra *Tso Chuan*, et gammelt kinesisk historisk verk som tar for seg viktige hendinger under vår- og høstepoken (770—475 f.Kr.). Ching Fu var en adelsmann fra staten Lu som gang på gang hissa til indre strid og myrda to regjerende prinser i staten Lu. Uttrykket fra denne artikkelen blei brukt mye av folket i Lu på den tida, og seinere har Ching Fus navn blitt brukt som tilnavn på folk som hisser til indre strid.

ORDRE TIL HÆREN I SAMBAND MED FRAMRYKKINGA OVER HELE LANDET

21. april 1949

Kamerater sjefer og soldater i alle feltarméer, kamerater i Folkets frigjøringshær i geriljaområdene i sør!

Avtalen om fred innenlands, som blei utarbeidd etter lange forhandlinger mellom delegasjonen fra Kinas Kommunistiske Parti og delegasjonen fra Kuomintang-regjeringa i Nanking, er blitt forkasta av denne

Denne ordren blei utforma av kamerat Mao Tsetung. Etter at den reaksjonære Kuomintang-regjeringa nektet å undertegne Avtalen om fred innenlands, fulgte Folkets frigjøringshær denne ordren fra formann Mao Tsetung og øverstkommanderende Chu Teh, og begynte ei allmenn framrykking som var uten sidestykke i omfang, inn i de vel-dige områdene som ennå ikke var frigjort. Om morgenen den 21. april 1949 forserte Andre feltarmé under ledelse av Liu Po-cheng, Teng Hsiao-ping og andre kamerater, og Tredje feltarmé under ledelse av Chen Yi, Su Yu, Tan Chen-lin og andre kamerater, Yangtse-elva på en front som var mer enn fem hundre kilometer brei, og som strakte seg fra Hukou (nordøst for Kiukiang) i vest til Kiangyin i øst. De ødela fullstendig den forsvarslinja langs Yangtse som fienden med store anstrengelser hadde bygd på tre og en halv måned. 23. april frigjorde disse styrkene Nanking, som hadde vært sentrum for det kontrarevolusjonære styret til Kuomintang i tjueto år. Dette betydde det reaksjonære Kuomintang-regimets fall. Så trengte de sørover i flere kolonner, frigjorde Hangchow den 3. mai og Nanchang 22. mai, og erobra Shanghai, Kinas største by, 27. mai. I juni begynte de innmarsjen i Fukien-provinsen. De frigjorde Foochow 17. august og Amoy 17. oktober. 14. mai forserte Fjerde feltarmé, under ledelse av Lin Piao, Lo Jung-huan og andre kamerater, Yangtse på en front som var mer enn hundre kilometer brei på Tuanfeng-Wuhsueh-avsnittet øst for Wuhan. 16. og 17. mai frigjorde denne arméen Wuchang, Hanyang og Hankow, byer som var strategisk viktige i Sentral-Kina. Så marsjerte den sørover inn i Hunan. Cheng Chien, Kuomintang-guvernør i Hunan-provinsen, og Chen Ming-jen, sjef for 1. armé, brøt med Kuomintang den 4. august, og Hunan-provinsen blei frigjort på fredelig vis. Fjerde feltarmé utkjempe Hengyang-Paoching-

regjeringa.¹ De ansvarlige medlemmene i Kuomintang-regjeringa i Nanking har forkasta avtalen fordi de fortsatt adlyder ordre fra USA-imperialistene og Chiang Kai-shek, lederen for Kuomintang-banden, og fordi de prøver å hindre det kinesiske folkets frigjøringskamp i å gjøre framskritt, og å hindre ei fredelig løsning av problemene i Kina. Avtalen om fred innenlands omfatter åtte avsnitt med tjuefire artikler som de to delegasjonene har utforma i forhandlingene. Den er mild i spørsmålet om krigsforbryterne, mild overfor offiserer, soldater og regjeringspersonell fra Kuomintang, og gir riktige løsninger på andre problemer — alt sammen i nasjonens og folkets interesser. De reaksjonære i Kuomintang har forkasta denne avtalen. Det viser at de er fast bestemt på å føre den kontrarevolusjonære krigen som de har starta, til ende. Det viser også at da de foreslo fredsforhandlinger 1. januar i år, var det bare et forsøk på å stanse framrykkinga til Folkets frigjøringshær og på det viset få et pusterom, slik at de kunne vende tilbake sei-

felttoget i september og oktober, utsletta hovedstyrken til Kuomintang-styrkene under Pai Chung-hsi og fortsatte så til Kwangtung- og Kwangsi-provinsen. Den frigjorde Kanton 14. oktober, Kweilin 22. november og Nanning 4. desember. Mens Andre og Tredje feltarmé forserte Yangtse-elva, erobra arméene i Nord-Kina, under ledelse av Nieh Jung-chen, Hsu Hsiang-chien og andre kamerater, Taiyuan den 24. april 1949. Etter at Første feltarmé, som var leda av Peng Teh-huai, Ho Lung og andre kamerater, hadde frigjort Sian den 20. mai, fortsatte den innmarsjen i Kuomintang-områdene i nordvest sammen med de to arméene fra Nord-Kina. De erobra Lanchow 26. august, frigjorde Sining 5. september og Yinchuan 23. september, og tilintetgjorde Kuomintang-styrkene under Ma Pu-fang og Ma Hung-kuei fullstendig. Seint i september brøt Tao Chih-Yueh, Kuomintang's garnisonssjef i Sinkiang-provinsen, og Burhan, guvernøren, med Kuomintang, og Sinkiang blei frigjort på fredelig vis. I begynnelsen av november begynte Andre feltarmé, under ledelse av Liu Po-cheng, Teng Hsiao-ping og andre kamerater, innmarsjen i Sørvest-Kina sammen med 18. armé fra Nord-Kina feltarmé og en del av Første feltarmé under ledelse av Ho Lung, Li Ching-chuan og andre kamerater. De frigjorde Kweiyang 15. november og Chungking 30. november. 9. desember brøt Lu Han, Kuomintang-guvernør i Yunnan-provinsen, Liu Wen-hui, Kuomintang-guvernør i Sikang-provinsen, og Teng Hsi-hou og Pan Wen-hua, visedirektører for Kuomintang-byrået for militær- og administrasjonssaker i sørvest, med Kuomintang, og de to provinsene Yunnan og Sikang blei frigjort på fredelig vis. Seint i desember utkjempa Folkets frigjøringshær, som hadde gått inn i sørvest, Chengtu-felttoget. Den utsletta fullstendig Kuomintang-styrkene under Hu Tsung-nan, og frigjorde Chengtu den 27. desember. Mot slutten av desember 1949 hadde Folkets frigjøringshær utsletta alle Kuomintang-styrkene på Kinas fastland og frigjort hele fastlandet bortsett fra Tibet.

nere og knuse de revolusjonære styrkene. At Li Tsung-jen-regjeringa i Nanking har forkasta denne avtalen, viser at den bare hykla da den lot som om den godtok de åtte freds vilkår til det kinesiske kommunistpartiet som grunnlag for forhandlinger. Li Tsung-jen-regjeringa hadde allerede godtatt slike grunnleggende vilkår som at krigsforbrytere skulle straffes, at alle reaksjonære Kuomintang-styrker skulle omorganiseres etter demokratiske prinsipper, og at Nanking-regjeringa og dens underordna maktorganer på alle plan skulle gi fra seg all makt og myndighet. Derfor hadde den ingen grunn til å forkaste de konkrete tiltaka som blei streka opp med utgangspunkt i disse grunnleggende vilkår, og som var svært milde. Under disse omstendighetene gir vi dere følgende ordrer:

1. Rykk dristig fram og tilintetgjør besluttomt, grundig, fullstendig og fullt ut alle reaksjonære i Kuomintang innafor Kinas grenser som tør yte motstand. Frigjør folket i hele landet. Vern Kinas sjølstendighet, territoriale integritet og suverenitet.

2. Rykk dristig fram og arrester alle uforbederlige krigsforbrytere. De må stilles for retten og bli straffa etter loven hvor de enn måtte flykte. Legg særlig vekt på å arrestere bandittlederen Chiang Kai-shek.

3. Gjør den endelige forbedra versjonen av Avtalen om fred innenlands kjent for alle lokale maktorganer og militære grupper i Kuomintang. I samsvar med de allmenne tankene som ligger til grunn for avtalen, kan dere slutte lokale avtaler med dem som er villige til å innstille krigshandlingene, og løse problemer med fredelige midler.

4. Etter at Folkets frigjøringshær har innringa Nanking, er vi villige til å gi Li Tsung-jen-regjeringa i Nanking enda en sjanse til å undertegne Avtalen om fred innenlands, dersom den regjeringa ikke har flykta og spredt seg, og dersom den ønsker å undertegne.

Mao Tsetung,
formann i Det kinesiske folkets
revolusjonære militærkommisjon

Chu Teh,
øverstkommanderende for
Det kinesiske folkets frigjøringshær

NOTER

1. 1. april 1949 kom delegasjonen fra Kuomintang-regjeringa under ledelse av Chang Chih-chung til Peiping for å forhandle om fred med delegasjonen fra Kinas Kommunistiske Parti. Det blei utforma en avtale om fred innenlands etter fjorten dager med forhandlinger. Avtalen (endelig forbedra versjon) blei overlevert til delegasjonen fra regjeringa i Nanking av delegasjonen fra Kinas Kommunistiske Parti den 15. april, og blei forkasta av regjeringa i Nanking den 20. april. Den fullstendige teksten i avtalen (endelig forbedra versjon) er som følger:

I Republikken Kinas 35. år trossa den nasjonale regjeringa i Nanking folkets vilje med hjelp fra regjeringa i De forente stater, trampa på våpenhvileavtalen og resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen, og starta en landsomfattende borgerkrig mot det kinesiske folket og Det kinesiske folkets frigjøringshær under påskudd av å bekjempe Kinas Kommunistiske Parti. Denne krigen har vart i to år og ni og en halv måned. Den har ført til enorme ulykker for folket over hele landet. Landet har lidd veldige tap når det gjelder finansielle og materielle ressurser, og suvereniteten har blitt krenka ytterligere. Folket i hele landet har alltid uttrykt misnøye med den nasjonale regjeringa i Nanking fordi den krenka dr. Sun Yat-sens revolusjonære Folkets tre prinsipper og hans korrekte politiske retningslinjer for forbund med Russland, samarbeid med kommunistpartiet og hjelp til bøndene og arbeiderne, og fordi den krenka det revolusjonære testamentet hans. Særlig gjorde folket motstand mot at den nasjonale regjeringa i Nanking starta den nåværende borgerkrigen, som er uten sidestykke i omfang, og mot de feilaktige politiske, militære, finansielle, økonomiske, kulturelle og utenrikspolitiske linjene og tiltaka som den regjeringa har vedtatt for å føre borgerkrigen. Den nasjonale regjeringa i Nanking har fullstendig mista tilliten i folket. I den nåværende borgerkrigen har strykene til denne regjeringa alt blitt slått av Folkets frigjøringshær under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti og under kommando av Det kinesiske folkets revolusjonære militærkomisjon. Etter at den var kommet i denne situasjonen, foreslo den nasjonale regjeringa i Nanking for Kinas Kommunistiske Parti at det skulle holdes forhandlinger for å stanse borgerkrigen og gjenopprette freden. Dette blei foreslått 1. januar i Republikken Kinas 38. år. 14. januar samme år sendte Kinas Kommunistiske Parti ut ei erklæring som sa seg enig i dette forslaget fra Kuomintang-regjeringa i Nanking, og la fram åtte vilkår som grunnlag for fredsforhandlingene mellom de to partene. Disse vilkåra er: Straff krigsforbryterne, opphev den falske grunnloven, avskaff den falske «rettsordninga», omorganisér alle reaksjonære styrker etter demokratiske prinsipper, beslaglegg byråratkapitalen, gjennomfør reformer av jordsystemet, opphev landssvikeravtaler, sammenkall en ny politisk rådgivende konferanse uten deltakelse av reaksjonære elementer, og dann ei demokratisk koalisjonsregjering for å ta over all makt og myndighet som den reaksjonære Kuomintang-regjeringa i Nanking og de myndighetene som er underordna den på alle plan har. Den nasjonale regjeringa i Nanking sa seg enig i disse åtte grunnleggende

vilkåra. Deretter utpekte Kinas Kommunistiske Parti og den nasjonale regjeringa i Nanking hver sin delegasjon, som hadde alle fullmakter til å føre forhandlinger og undertegne en avtale. Møtet til delegatene fra de to partene i Peiping har først og fremst slått fast at den nasjonale regjeringa i Nanking må bære det fulle ansvaret for borgerkrigen og for den feilaktige politikken den har ført på ulike områder, og den har sagt seg enig i å slutte denne avtalen.

FØRSTE AVSNITT

Artikkel 1. For å skille mellom rett og galt og for å klargjøre ansvarsforholdet, slår delegasjonen fra Kinas Kommunistiske Parti og delegasjonen fra den nasjonale regjeringa i Nanking (heretter vist til som de to partene) fast at som prinsipp skal krigsforbryterne i den nasjonale regjeringa som blir holdt ansvarlig for å ha starta og ført den nåværende borgerkrigen, straffes. Men de vil få den behandlinga de fortjener i hvert enkelt tilfelle i samsvar med disse vilkåra:

Punkt 1. Alle krigsforbrytere kan, uansett hvem de er, bli reinvaska for anklagen om at de er krigsforbrytere og bli behandla mildt. Vilkåret er at de i praksis viser at de virkelig er ærlige når det gjelder å skille mellom rett og galt, og bryter helt med fortida si, og på det viset letter framsteget for det kinesiske folkets frigjeringssak og den fredelige løsinga av problemene innenlands.

Punkt 2. Alle uforbedelige krigsforbrytere skal, uansett hvem de er, straffes hardt dersom de hindrer at det kinesiske folkets frigjeringssak går framover, hindrer at problemer innenlands blir løst på fredelig vis eller går så langt som til å oppfordre til opprør. Det kinesiske folkets revolusjonære militærkommisjon skal ha ansvaret for å undertrykke alle de opprør disse folka måtte lede.

Artikkel 2. Begge parter slår fast at den nasjonale regjeringa i Nanking handla galt da den frikjente general Yasuji Okamura, krigsforbryter i den japanske aggresjonen mot Kina, og satte han fri den 26. januar i Republikken Kinas 38. år, og da den 31. januar samme år tillot at 260 andre japanske krigsforbrytere blei sendt hjem til Japan. Sakene til alle disse japanske krigsforbryterne skal tas opp igjen straks Kinas demokratiske koalisjonsregjering, den nye sentralregjeringa som representerer folket i hele Kina, er danna.

ANDRE AVSNITT

Artikkel 3. Begge parter slår fast at «Republikken Kinas grunnlov», som blei vedtatt av den «nasjonalforsamlinga» som den nasjonale regjeringa i Nanking kalte sammen i november i Republikken Kinas 35. år, skal oppheves.

Artikkel 4. Etter at «Republikken Kinas grunnlov» er oppheva, skal den grunnloven som staten og folket skal holde seg til, fastsettes i samsvar med resolusjonene fra den nye politiske rådgivende konferansen og den demokratiske koalisjonsregjeringa.

TREDJE AVSNITT

Artikkel 5. Begge parter slår fast at rettsordninga til den nasjonale regjeringa i Nanking skal avskaffes.

Artikkel 6. På alle steder som Folkets frigjøringshær har gått inn i og overtatt, skal folkets demokratiske rettsordning opprettes med en gang den demokratiske koalisjonsregjeringa er danna, og alle reaksjonære lover og forordninger skal settes ut av kraft.

FJERDE AVSNITT

Artikkel 7. Begge parter slår fast at alle væpna stridskrefter under den nasjonale Nanking-regjeringa (alle land-, sjø- og luftstridskrefter, gendarmeriet, samferdselspolitikorpsa, de lokale styrkene, alle militære institusjoner, høgskoler, fabrikker, forsynings- og vedlikeholdstjenesten i de bakre områdene osv.) skal omorganiseres og innlemmes i Folkets frigjøringshær etter demokratiske prinsipper. Etter at Avtalen om fred innenlands er undertegna, skal det straks opprettes en nasjonal omorganiseringskomite som skal ta hand om dette omorganiseringsarbeidet. Omorganiseringskomiteen skal bestå av sju til ni medlemmer, fire til fem av dem skal utpekes av Folkets revolusjonære militærkommisjon og tre til fire av den nasjonale regjeringa i Nanking. Ett av medlemmene som utpekes av Folkets revolusjonære militærkommisjon, skal være formann, og ett av medlemmene som utpekes av den nasjonale regjeringa i Nanking, skal være viseformann. På steder som Folkets frigjøringshær har gått inn i og overtatt, kan det opprettes regionale underkomiteer av omorganiseringskomiteen etter behov. Forholdet mellom medlemmene fra hver av de to partene i underkomiteene og tildelinga av stillingene som formann og viseformann skal være det samme som i den nasjonale omorganiseringskomiteen. Det skal opprettes en omorganiseringskomite for marinen og en annen for flyvåpenet. Alle saker som gjelder Folkets frigjøringshær sin innmarsj i, og overtakelse av, områder som nå blir administrert av den nasjonale regjeringa i Nanking, skal avgjøres ved ordrer som Det kinesiske folkets revolusjonære militærkommisjon sender ut. De væpna stridskreftene til den nasjonale regjeringa i Nanking må ikke gjøre motstand mot innmarsjen til Folkets frigjøringshær.

Artikkel 8. Begge parter er enige om at omorganiseringsplanen i hvert område skal gjennomføres i to trinn.

Punkt 1. Første trinn — samling og omgruppering.

1. Alle de væpna styrkene under den nasjonale Nanking-regjeringa (land-, sjø- og luftstridskrefter, gendarmeriet, samferdselspolitikorps, lokale styrker osv.) skal samles og omgrupperes. Prinsippet for omgruppering skal være dette: I de områdene som Folkets frigjøringshær har gått inn i og overtatt, skal omorganiseringskomiteen ut fra de faktiske lokale forholda gi slike væpna styrker ordre om å dra — områdevis og trinnvis — til de fastsatte samlings- og omgrupperingsstedene. Dette skal skje i samsvar med deres opprinnelige nummer, oppbygning og tallmessige styrke.

2. Før Folkets frigjøringshær går inn og tar over, skal alle de væpna styrkene under den nasjonale Nanking-regjeringa holdes ansvarlig for at det blir opprettholdt orden lokalt og for å hindre alle sabotasjehandlinger der de er stasjonert — i store og små byer, langs viktige samferdselslinjer og elver, i havner og i landsbyer.

3. Når Folkets frigjøringshær går inn og tar over på de nevnte stedene, skal de væpna styrkene under den nasjonale Nanking-regjeringa i samsvar med ordrene fra omorganiseringskomiteen og dens underkomiteer avlevere fredelig og dra til de stedene som er fastsatt. Under forflytninga til bestemmelsesstedene og etter at de er kommet dit, skal de væpna styrkene under den nasjonale Nanking-regjeringa overholde disiplinen strengt og ikke forstyrre ro og orden på stedet.

4. Når de væpna styrkene under den nasjonale Nanking-regjeringa i samsvar med ordrene fra omorganiseringskomiteen og dens underkomiteer forlater de opprinnelige forlegningene sine, skal ikke det lokale politiet eller fredsbevaringskorpsa som er forlagt på disse stedene, trekke seg ut, men ha ansvaret for å opprettholde ro og orden lokalt og adlyde instruksene og ordrene fra Folkets frigjøringshær.

5. Omorganiseringskomiteen, dens underkomiteer og de lokale maktorganene skal ha ansvaret for å skaffe alle de væpna styrkene til den nasjonale Nanking-regjeringa som blir forflytta eller samla, nødvendige forsyninger, så som korn, før, sengetøy og klær.

6. I samsvar med de faktiske forholda i de ulike områdene skal omorganiseringskomiteen og dens underkomiteer gi de militære myndighetene under den nasjonale Nanking-regjeringa ordre om å overlevere — områdevis og trinnvis — alle de militære foretaka (institusjoner, skoler, fabrikker, lagre og liknende som tilhører alle organisasjonene deres, fra Det nasjonale forsvarsministeriet til det felles vedlikeholds- og forsyningshovedkvarteret), alle de militære anlegga (flåtebasar, fort, flybasar og liknende) og alt krigsmateriellet til Folkets frigjøringshær og de militære kontrollkomisjonene under den på de forskjellige stedene.

Punkt 2. Andre trinn — områdevis omorganisering.

1. Etter at alle landstridskreftene under den nasjonale Nanking-regjeringa (infanteriet, kavalleriet, spesialvåpengreinene, gendarmeriet, samferdselspolitikorpsa og de lokale styrkene) har dratt til de fastsatte stedene og er samla og omgruppert — områdevis og trinnvis — skal omorganiseringskomiteen, i samsvar med de faktiske forholda i de ulike områdene, lage planer for å omorganisere dem områdevis, og gjennomføre disse planene til fastsatte tidspunkter. Prinsippet for omorganisering skal være at når alle landstridskreftene som er nevnt ovafor, er samla og omgruppert, skal de omorganiseres og innlemmes som regulære enheter i Folkets frigjøringshær i samsvar med det demokratiske systemet og den regulære oppbygginga den har. Omorganiseringskomiteen og dens underkomiteer skal ha ansvaret for å behandle sakene til de soldatene som har rett til å gå av på grunn av alder eller invaliditet, og som ønsker å gå av, og sakene til de offiserene og underoffiserene som ønsker å gå av eller få seg andre yrker. Komiteene skal gi dem midler til å reise hjem og til å leve for, slik at alle får det slik de skal, og ingen begår ugjerninger fordi ikke har noe å leve av.

2. Etter at sjø- og luftstridskreftene under den nasjonale Nanking-regjeringa har dratt til de fastsatte stedene og blitt samla og omgruppert — områdevis og

trinnsvis — skal marinens og flyvåpenets omorganiseringskomiteer omorganisere dem ut fra deres opprinnelige nummer, oppbygging og tallmessige styrke i samsvar med det demokratiske systemet i Folkets frigjøringshær.

3. Etter at alle de væpna styrkene under den nasjonale Nanking-regjeringa er omorganisert og innlemma i Folkets frigjøringshær, skal de overholde strengt de tre hovedreglene for disiplin og de åtte påbuda som gjelder for Folkets frigjøringshær, og lojalt innordne seg under og ikke krenke det militære og politiske systemet i den.

4. De offiserene og menige som har gått av etter omorganiseringa, må respektere de lokale folkeregjeringene og adlyde lovene og forordningene til folkeregjeringa. Folkeregjeringene og folket på de forskjellige stedene må vise hensyn overfor disse offiserene og soldatene som har trukket seg tilbake, og ikke diskriminere dem.

Artikkel 9. Etter at Avtalen om fred innenlands er undertegna, må alle de væpna styrkene under den nasjonale Nanking-regjeringa slutte å skrive ut eller rekruttere soldater og annet personell. De må ha ansvar for å verne alle våpna og ammunisjonen, utstyret, de militære institusjonene og anlegga og materiellet som de har, og de må ikke ødelegge, skjule, overdra eller selge noe av det.

Artikkel 10. Etter at Avtalen om fred innenlands er undertegna, må den nasjonale Nanking-regjeringa hjelpe Folkets frigjøringshær til å sette i verk omorganiseringsplanen og sikre at den blir gjennomført grundig dersom noen av Nanking-regjeringas væpna styrker nekter å gjennomføre den.

FEMTE AVSNITT

Artikkel 11. De to partene er enige om at alle byråkratkapitalistiske foretak og eiendommer (medrekna banker, fabrikker, gruver, fartøyer, selskaper og butikker) som noen har skaffa eller tilegna seg under styret til den nasjonale regjeringa i Nanking ved å misbruke politiske særretter og ved hjelp av forbindelser, skal beslaglegges og bli statens eiendom.

Artikkel 12. I områder som Folkets frigjøringshær ennå ikke har gått inn i og overtatt, skal den nasjonale regjeringa i Nanking ha ansvaret for å overvåke de byråkratkapitalistiske foretaka og eiendommene som er nevnt i artikkel 11, for at ikke noe av det skal bli stjålet, gjemt unna, skadd, overført eller solgt i hemmelighet. Formuesgjenstander som alt er flytta, skal sperres overalt der de blir funnet, og det er ikke lov å fjerne, overføre til utlandet eller skade dem seinere. Byråkratkapitalistiske foretak og eiendom i utlandet skal erklæres som statseiendom.

Artikkel 13. I områder som Folkets frigjøringshær alt har gått inn i og overtatt, skal de lokale militære kontrollkommisjonene eller institusjoner som den demokratiske koalisjonsregjeringa har gitt fullmakt, beslaglegge byråkratkapitalistiske foretak og eiendom som er nevnt i artikkel 11. Dersom det fins noen private andeler i dem, skal de granskes. Når det er blitt slått fast at de faktisk er private og ikke hemmelig overført byråkratkapi-

tal, skal dette stadfestes, og eierne skal ha lov til å være andelseiere eller trekke andelene sine ut.

Artikkel 14. En skal ikke beslaglegge byråkratkapitalistiske foretak fra perioden før styret til den nasjonale regjeringa i Nanking, eller de som stammer fra perioden med styret til den nasjonale regjeringa i Nanking, men som verken er store eller til skade for nasjonaløkonomien og folkets utkomme. Men blant disse skal en beslaglegge foretak og eiendom til visse personer som har begått straffbare handlinger, for eksempel reaksjonære som er skyldige i avskyelige forbrytelser som folket har meldt fra om og stadfesta.

Artikkel 15. I byer som Folkets frigjøringshær ennå ikke har gått inn i og overtatt, skal provins-, byprovins- og fylkesregjeringene under den nasjonale regjeringa i Nanking ha ansvaret for å verne folkets demokratiske krefter og virksomheten deres på stedet. De må ikke undertrykke eller skade dem.

SJETTE AVSNITT

Artikkel 16. Begge parter slår fast at det føydale jordeiendomssystemet i områdene på landsbygda i Kina skal omformes skritt for skritt. Etter at Folkets frigjøringshær har gått inn, skal allment sett landskyld og lånerenter settes ned først, og jorda skal fordeles seinere.

Artikkel 17. I områder som Folkets frigjøringshær ennå ikke har gått inn i og overtatt, skal de lokale maktorganene under den nasjonale regjeringa i Nanking ha ansvaret for å verne organisasjonene til bondemassene og virksomheten deres, og de må ikke undertrykke eller undergrave dem.

SJUENDE AVSNITT

Artikkel 18. De to partene er enige om at alle avtaler og overenskomster som er inngått med fremmede stater under styret til den nasjonale regjeringa i Nanking, og andre diplomatiske dokumenter og arkiver — offentlige eller hemmelige — skal overleveres av den nasjonale regjeringa i Nanking til den demokratiske koalisjonsregjeringa og granskes av den. Alle avtaler og overenskomster som er ufordelaktige for det kinesiske folket og staten deres, særlig de som har karakter av et forræderi mot statens rettigheter, skal enten oppheves eller revideres, eller så skal nye avtaler og overenskomster sluttet isteden, alt etter som.

ÅTTENDE AVSNITT

Artikkel 19. De to partene er enige om at den nasjonale regjeringa i Nanking og dens yuan, ministerier, kommisjoner og andre organer skal fortsette å fungere midlertidig etter at Avtalen om fred innenlands er underskrevet, og før den demokratiske koalisjonsregjeringa er danna. Men de må rådføre seg med Det kinesiske folkets revolusjonære militærkommisjon, og bistå Folkets frigjøringshær i saker som har med overtakinga og overleveringa av de ulike områdene å gjøre. Etter at den demokratiske koalisjonsregjeringa er danna, skal den nasjonale regjeringa i Nanking straks overføre makt og myndighet til den demokratiske koalisjonsregjeringa og erklære seg sjøl for oppløst.

Artikkel 20. Når den nasjonale regjeringa i Nanking, dens lokale maktorganer på ulike plan og alle dens underordna organer har gått av, skal Folkets frigjøringshær, de lokale folkeregjeringene og Kinas demokratiske koalisjonsregjering legge vekt på å få med seg alle patriotiske og nyttige personer blant personellet i Nanking-regjeringa. De skal gi dem demokratisk opplæring og passende stillinger, slik at de verken blir arbeidsløse eller hjemløse.

Artikkel 21. Før Folkets frigjøringshær går inn og tar over, skal den nasjonale regjeringa i Nanking og dens underordna lokale maktorganer i provinsene, byene og fylkene ha ansvaret for at ro og orden blir opprettholdt i deres områder, holde oppsyn med og verne alle regjeringsorganisasjoner og statseide foretak (medrekna banker, fabrikker, gruver, jernbaner, post- og telegrafkontorer, fly, fartøyer, selskaper, lagre og alle samferdselsmidler) og annen rørlig og fast eiendom som tilhører staten. Det er ikke tillatt å ødelegge, forspille, fjerne, skjule eller selge slik eiendom. Bøker, arkiver, antikviteter, verdisaker, gull og sølv, utenlandsk valuta og all eiendom og formuesgjenstander som er blitt fjerna eller skjult, skal sperres med en gang uansett hvor de blir funnet, til de blir overtatt. Når det gjelder eiendom som er sendt ut av landet eller opprinnelig var i utlandet, har den nasjonale regjeringa i Nanking ansvaret for at den blir brakt tilbake og oppbevart og skal være forberedt på å overlevere den.

Artikkel 22. I områder som Folkets frigjøringshær allerede har gått inn i og overtatt, er det de lokale militære kontrollkomisjonene, de lokale folkeregjeringene eller de institusjonene som koalisjonsregjeringa har gitt fullmakter, som skal overta all statlig makt og alle statens eiendommer og formuesgjenstander.

Artikkel 23. Etter at delegasjonen fra den nasjonale regjeringa i Nanking har underskrevet avtalen om fred innenlands og satt den ut i livet, kommer delegasjonen fra Kinas Kommunistiske Parti til å ta ansvaret for å foreslå for forberedelseskomiteen for den nye politiske rådgivende konferansen at den nasjonale regjeringa i Nanking skal få lov til å sende en del patriotiske personer som representanter til konferansen. Representanter for den nasjonale regjeringa i Nanking kan altså være med på den nye politiske rådgivende konferansen etter at forberedelseskomiteen har godkjent det.

Artikkel 24. Etter at den nasjonale regjeringa i Nanking har sendt sine representanter til den nye politiske rådgivende konferansen, tar Kinas Kommunistiske Parti ansvaret for å foreslå for konferansen at en del patriotiske personer fra den nasjonale regjeringa i Nanking, i samarbeidets interesse, bør få bli med i den demokratiske koalisjonsregjeringa.

Delegasjonene fra begge parter erklærer: Med dette tar vi på oss ansvaret for å undertegne denne avtalen. Dette gjør vi for å frigjøre det kinesiske folket og for den kinesiske nasjonens sjølstendighet og frihet. Vi gjør det også for å få en snarlig slutt på krigen og gjenopprette freden, slik at det blir lettere å ta fatt på den store oppgava med produksjon og oppbygging i landsmålestokk, og slik at landet og folket vårt gradvis oppnår velstand, styrke og lykke. Vi håper at folket i hele landet vil stå sammen som én mann og kjempe for å gjennomføre denne avtalen fullt ut. Denne avtalen skal tre i kraft straks den er undertegna.

KUNNGJØRING FRA DET KINESISKE FOLKETS FRIGJØRINGSHÆR

25. april 1949

De reaksjonære i Kuomintang har forkasta vilkåra for fred og holder fast på standpunktet sitt om å føre en forbrytersk krig mot nasjonen og folket. Folket over hele landet håper at Folkets frigjøringshær utsletter de reaksjonære i Kuomintang raskt. Vi har gitt Folkets frigjøringshær ordre om å rykke dristig fram, utslette alle reaksjonære Kuomintang-styrker som våger å gjøre motstand, arrestere alle uforbederlige krigsforbrytere, frigjøre folket i hele landet, trygge Kinas territoriale integritet, suverenitet og sjølstendighet og få i stand ei ekte samling av landet. Dette lengter hele folket etter. Vi håper oppriktig at folk fra alle samfunnslag vil hjelpe Folkets frigjøringshær overalt der den er. Med dette kunngjør vi følgende pakt i åtte punkter som vi, sammen med hele folket, skal overholde.

1. Vern hele folkets liv og eiendom. Vi venter at folk fra alle samfunnslag, uansett klasse, tru eller yrke, skal respektere den offentlige orden og vise vilje til å samarbeide med Folkets frigjøringshær. Folkets frigjøringshær kommer på si side til å være innstilt på å samarbeide med folk fra alle samfunnslag. Kontrarevolusjonære eller andre sabotører som griper sjansen til å skape uro, plyndre eller utføre sabotasje, vil bli straffa strengt.

2. Vern industri-, handels-, jordbruks- og husdyrforetaka til det nasjonale borgerskapet. Alle privateide fabrikker, butikker, banker, lagre, fartøyer, kaianlegg, garder og husdyrbruk vil uten unntak bli beskytta mot alle overgrep. Vi håper at arbeidere og funksjonærer i alle yrker fortsetter produksjonen som vanlig, og at alle butikker holder åpent som vanlig.

3. Beslaglegg byråkratkapital. Folkeregjeringa skal overta alle fabrikker, butikker, banker og lagre, alle fartøyer, kaianlegg og jernbaner, all post-, telegraf-, elektrisitets-, telefon- og vannforsyningstjeneste og alle gardar, husdyrbruk og andre foretak som drives av den reaksjonære Kuomintang-regjeringa og de store byråkratene. I slike foretak skal private andeler som nasjonale kapitalister som driver i industri, handel, jordbruk eller feavl, eier, bli anerkjent etter at eiendomsretten til dem er slått fast. Alle som arbeider i byråkratkapitalistiske foretak, må bli på sin post til folkeregjeringa har tatt over, og må ta ansvaret for å beskytte alle formuesgjenstander, maskiner, kart, regnskapsbøker, dokumenter osv. for å forberede kontroll og overtakelse. De som yter nyttige tjenester i denne sammenhengen, kommer til å bli belønna. De som lager vansker eller saboterer, kommer til å bli straffa. De som ønsker å fortsette å arbeide etter at folkeregjeringa har overtatt, kommer til å få arbeid som samsvarer med evnene deres, slik at de verken blir arbeidsløse eller hjemløse.

4. Vern alle offentlige og private skoler, sjukehus, kultur- og utdanningsinstitusjoner, idrettsanlegg og andre offentlige velferdsinstitusjoner. Vi håper at alt personell i disse institusjonene blir på sine poster. Folkets frigjøringshær kommer til å beskytte dem mot overgrep.

5. Bortsett fra de uforbederlige krigsforbryterne og kontrarevolusjonære som har begått de mest avskyelige forbrytelsene, kommer ikke Folkets frigjøringshær og folkeregjeringa til å fengse, arrestere eller ydmyke noen tjenestemenn i Kuomintangs sentral-, provins-, byprovins- og fylkesregjeringer, utsendinger til «nasjonalforsamlinga», medlemmer av den lovgivende yuanen og kontroll yuanen, medlemmer av de politiske rådgivende råda, politioffiserer og distrikts-, herreds-, landsby- og pao-chia¹-tjenestemenn, uansett hvilken rang de har, så lenge de ikke gjør væpna motstand eller planlegger sabotasje. Alle slike personer skal bli på sine poster til Folkets frigjøringshær har overtatt. De må overholde ordrene og forordningene fra Folkets frigjøringshær og folkeregjeringa og ta på seg ansvaret for å beskytte alle formuesgjenstander og dokumenter på kontorene sine. Folkeregjeringa kommer til å tillate at det blir gitt arbeid til dem som kan gjøre nytte for seg i et eller annet slags arbeid, og ikke har gjort seg skyldig i noen alvorlig reaksjonær handling eller noen annen åpenbar ugjerning. De som griper sjansen til å drive sabotasje, stjele eller gjøre underslag, el-

ler stikker av med offentlige midler, formuesgjenstander eller dokumenter eller nekter å avlegge regnskap, kommer til å bli straffa.

6. For å sikre freden og sikkerheten både i byer og i områdene på landsbygda og opprettholde offentlig orden, må alle soldater som er kommet bort fra avdelinga si, og soldater fra oppløste avdelinger, melde seg og overgi seg til Folkets frigjøringshær eller folkeregjeringene der de hører hjemme. Det vil ikke bli tatt tiltak mot dem som gjør dette frivillig og overleverer våpna sine. De som nekter å melde seg eller som gjemmer våpna sine, kommer til å bli arrestert og forhørt. Personer som skjuler soldater som er kommet bort fra avdelinga si, og soldater fra oppløste avdelinger, og ikke melder fra om dem til myndighetene, kommer til å få den straffa de fortjener.

7. Det føydale jordeiesystemet i områdene på landsbygda er urettferdig og skal avskaffes. Men det kommer til å bli avskaffa skritt for skritt, etter skikkelige forberedelser. Allment sett bør landskylda og lånerenter bli satt ned først og jorda fordelt seinere. Først etter at Folkets frigjøringshær har kommet til et sted og arbeidd der nokså lenge, er det mulig å snakke om å løse jordspørsmålet for alvor. Bonde-massene må organisere seg og hjelpe Folkets frigjøringshær til å gjennomføre de forskjellige innledende reformene. De må også arbeide hårdt med gardsdrifta si for å hindre at det nåværende nivået i jordbruksproduksjonen faller, og så heve det skritt for skritt for å bedre sitt eget utkomme og forsyne folk i byene med korn. Jord og bygninger i byene kommer ikke til å bli behandla på samme måte som jordspørsmålet på landsbygda.

8. Vern utenlandske statsborgeres liv og eiendom. Vi håper at alle utenlandske statsborgere kommer til å fortsette med det de driver med og respektere den offentlige orden. Alle utenlandske statsborgere må overholde ordrene og forordningene fra Folkets frigjøringshær og folkeregjeringa. De må ikke drive spionasje, handle mot Kinas nasjonale frigjørings sak og folkets frigjøring eller skjule kinesiske krigsforbrytere, kontrarevolusjonære eller andre lovbrøyttere. Gjør de det, kommer de til å bli straffa av Folkets frigjøringshær og folkeregjeringa i samsvar med loven.

Folkets frigjøringshær er svært disiplinert. Den betaler skikkelig for alt den kjøper, og har ikke lov til å ta så mye som ei nål eller en trådstump fra folket. Vi håper at folket over hele landet kommer til å leve og arbeide i fred, og ikke fester lit til rykter eller lar seg skremme av

dem. Med dette sender vi ut denne oppriktige og alvorlige kunngjøringa.

Mao Tsetung,
formann i Det kinesiske folkets
revolusjonære militærkommisjon

Chu Teh,
øverstkommanderende for
Det kinesiske folkets frigjøringshær

NOTER

1. Pao chia var det administrasjonssystemet den reaksjonære Kuomintang-klikken brukte for å gjennomføre fasciststyret sitt på grunnplanet. 1. august 1932 kunngjorde Chiang Kai-shek «Bestemmelser om Pao- og Chia-organisasjonen og om ei folketelling i fylkene», som dekket provinsene Hunan, Hupeh og Anhwei. «Bestemmelsene» fastslo at «pao og chia skal organiseres på husstandsbasis. Det skal være et overhode for hver husstand, for hver chia, som består av ti husstander, og for hver pao, som består av ti chia.» Naboer måtte holde øye med virksomheten til hverandre og melde fra til myndighetene, og når én blei funnet skyldig, kunne alle straffes. Det blei også fastsatt kontrarevolusjonære tiltak som skulle tvinge folk til pliktarbeid. 7. november 1934 kunngjorde Kuomintang-regjeringa offisielt at dette fascistiske styresystemet skulle opprettes i alle provinser og byprovinsene som den hadde kontrollen over.

OM VOLDSHANDLINGENE FRA BRITISKE KRIGSSKIP¹ — ERKLÆRING FRA TALS- MANNEN FOR OVERKOMMANDOEN I DET KINESISKE FOLKETS FRIGJØRINGSHÆR

30. april 1949

Vi fordømmer den hårreisende uttalelsen fra krigshisseren Churchill.² 26. april krevde Churchill i det britiske Underhuset at den britiske regjeringa skulle sende to hangarskip til Det fjerne østen for å kunne «gjennomføre virkningsfulle represalier». Hva er det De skal «gjennomføre represalier» for, herr Churchill? Britiske krigsskip har trengt inn i forsvarsområdet til Det kinesiske folkets frigjøringshær sammen med krigsskip fra Kuomintang, åpna ild mot Folkets frigjøringshær og drept og såra ikke mindre enn 252 av de trufaste og tapre soldatene våre. Når britene har trengt seg inn på kinesisk territorium og begått en så stor forbrytelse, har Folkets frigjøringshær god grunn til å kreve at den britiske regjeringa innrømmer ugjerningene sine, ber om unnskyldning og betaler erstatning. Er det ikke det dere bør gjøre istedenfor å sende styrker til Kina for å «gjennomføre represalier» mot Det kinesiske folkets frigjøringshær? Det statsminister Attlee sier er også feil.³ Han sier at Storbritannia har rett til å sende krigsskipa sine opp Yangtse-elva. Yangtse er ei kinesisk elv. Hvilken rett har dere briter til å sende krigsskipa deres opp denne elva? Dere har ingen rett til det. Det kinesiske folket kommer til å forsvare territoriet og suvereniteten

Kamerat Mao Tsetung utarbeidde denne erklæringa for talsmannen for overkommandoen i Det kinesiske folkets frigjøringshær. Den ga høytidelig uttrykk for det riktige standpunktet til det kinesiske folket, som ikke lar seg skremme av noen trusler og kjemper besluttomt mot imperialistisk aggresjon. Den streka også opp utenrikspolitikken til det nye Kina som snart skulle bli oppretta.

sin, og det kommer absolutt ikke til å finne seg i at dette blir krenka av utenlandske regjeringer. Attlee sier at Folkets frigjøringshær «ville være villig til å la skipet («The Amethyst») fortsette til Nanking, men bare på det vilkåret at det skulle hjelpe Folkets frigjøringshær til å sette over Yangtse». Attlee ljuger. Folkets frigjøringshær har ikke gitt «The Amethyst» tillatelse til å fortsette til Nanking. Folkets frigjøringshær vil ikke ha hjelp fra de væpna styrkene til noe fremmed land til å sette over Yangtse eller til å gjøre noe som helst annet. Folkets frigjøringshær krever tvert imot at Storbritannia, De forente stater og Frankrike raskt trekker ut de væpna styrkene sine — krigsskipa, militærflya og marinesoldatene som er stasjonert på elvene Yangtse og Whangpoo og i andre deler av Kina — fra Kinas indre territorialfarvann, sjøterritorium, landområde og luftrom, og at de lar være å hjelpe fienden av det kinesiske folket til å føre borgerkrig. Det kinesiske folkets revolusjonære militærkommisjon og folkeregjeringa har hittil ikke oppretta diplomatiske forbindelser med noen utenlandske regjeringer. Det kinesiske folkets revolusjonære militærkommisjon og folkeregjeringa vil beskytte utenlandske statsborgere som driver lovlig virksomhet i Kina. De er villige til å vurdere spørsmålet om å opprette diplomatiske forbindelser med andre land. Slike forbindelser må bygge på likeverd, gjensidig fordel, gjensidig respekt for suverenitet og territorial integritet, og framfor alt på det vilkåret at disse landa ikke hjelper de reaksjonære i Kuomintang. Det kinesiske folkets revolusjonære militærkommisjon og folkeregjeringa kommer ikke til å finne seg i handlinger fra fremmede regjeringers side som tar sikte på å skremme eller true. Hvis ei fremmed regjering vil opprette diplomatiske forbindelser med oss, må den bryte forbindelsene med det som er igjen av Kuomintangregimet og trekke de væpna styrkene sine ut av Kina. Attlee klager over at Kinas Kommunistiske Parti ikke skulle være villig til å ha kontakt med det gamle diplomatiske personellet til utenlandske regjeringer (konsuler som er anerkjent av Kuomintang), fordi det ikke har diplomatiske forbindelser med andre land. Slike klager er grunnløse. De siste åra har regjeringene i De forente stater, Storbritannia, Canada og andre land hjulpet Kuomintang til å kjempe mot oss. Kan herr Attlee ha glemt dette? Kan det også tenkes at herr Attlee ikke veit hvilket land som ga Kuomintang «Chungking»,⁴ den tunge krysseren som blei senka nå nylig?

NOTER

1. 20. og 21. april 1949, da Folkets frigjøringshær holdt på med å kjempe seg over Yangtse-elva, trengte «The Amethyst» og tre andre britiske krigsskip inn i elva, som er en del av Kinas indre territorialfarvann. Sammen med krigsskip fra Kuomintang åpna de ild mot hæren vår og drepte og såra 252 mann. Folkets frigjøringshær gjengjeldte ilden. «The Amethyst» blei skadd og var nødt til å ankre opp ved Chingkiang. De tre andre britiske krigsskipa kom seg unna. De britiske myndighetene forlangte at «The Amethyst» skulle få tillatelse til å seile, og etter ordre fra Brind, øverstkommanderende for den britiske flåten i Det fjerne østen, førte kapteinen om bord forhandlinger med en representant for hæren vår. Under disse forhandlingene kom britene med stadige utflukter og nekta å vedstå seg de kriminelle aggresjonshandlingene sine. Natta til 31. juli, mens forhandlingene fortsatt pågikk, pressa «The Amethyst» seg fram langs med passasjerskipet «Det frigjorte Chiangling», som var på veg nedover elva forbi Chingkiang, og kom seg unna ved å bruke dette skipet som skjold. Da hæren vår signaliserte en advarsel til «The Amethyst» om at det skulle legge bi, åpna det ild, rente flere djunker i senk og flykta ut av Yangtse-elva.

2. 26. april 1949 talte Churchill, lederen for det konservative partiet i Storbritannia, i det britiske Underhuset. Han rakka ned på Det kinesiske folkets frigjøringshær på grunn av motangrepet på de britiske krigsskipa som hadde åpna ild mot hæren vår, og kalte det ei «avskyelig voldshandling». Han krevde at den britiske regjeringa skulle «sende minst ett, og gjerne to, hangarskip inn i kinesisk sjøterritorium for å kunne ... gjennomføre virkningsfulle represalier».

3. 26. april 1949 erklærte den britiske statsministeren Attlee i Underhuset at britiske marinefartøyer hadde vært i sin fulle rett da de seilte opp Yangtse-elva i «fredelig oppdrag», for de hadde tillatelse fra Kuomintang-regjeringa i Kina. Samtidig snakka Attlee om de forhandlingene som den britiske representanten førte med representanten for Det kinesiske folkets frigjøringshær. Han løy og sa at Det kinesiske folkets frigjøringshær «ville være villig til å la skipet («The Amethyst») fortsette til Nanking, men bare på det vilkåret at det skulle hjelpe Folkets frigjøringshær til å sette over Yangtse».

4. Det var den britiske regjeringa som ga den tunge krysseren «Chungking» til Kuomintang i februar 1948. Det var den største krysseren i marinen til Kuomintang. 25. februar 1949 gjorde offiserene og gastene på krysseren mytteri, sa fra seg truskapseden til den reaksjonære Kuomintang-regjeringa og slutta seg til Det kinesiske folkets marine. 19. mars sendte USA-imperialistene og Kuomintang-bandittene tunge bombefly mot «Chungking», og senka det utafor halvøya Hulutao i Liaotung-bukta i Nordøst-Kina.

TALE TIL FORBEREDELSESKOMITEEN FOR DEN NYE POLITISKE RÅDGIVENDE KONFERANSEN

15. juni 1949

Utsendinger!

I dag åpner vi den første sesjonen i forberedelseskomiteen for den nye politiske rådgivende konferansen.¹ Denne komiteen har som oppgave å gjennomføre alle de forberedelsene som er nødvendige, og raskt kalle sammen den nye politiske rådgivende konferansen, som skal danne ei demokratisk koalisjonsregjering. Denne regjeringa skal lede folket i hele landet i kampen for å utrydde restene av de reaksjonære Kuomintang-kreftene, samle Kina så raskt som mulig, og systematisk og stegvis gjennomføre ei landsomfattende oppbygging innafor det politiske, økonomiske og kulturelle området og av det nasjonale forsvarret. Det er dette folket over hele landet venter av oss, og vi må gjøre det.

1. mai 1948 foreslo Kinas Kommunistiske Parti for folket i hele landet at den nye politiske rådgivende konferansen skulle kalles sammen.² Forslaget vant snart gjenklang fra de demokratiske partiene, folkeorganisasjonene, de kjente demokratene innafor alle samfunnslag over hele Kina, minoritetsnasjonalitetene og utenlandskineserne. Både Kinas Kommunistiske Parti, de demokratiske partiene, folkeorganisasjonene, de kjente demokratene innafor alle samfunnslag, minoritetsnasjonalitetene og utenlandskineserne mener at vi må knuse herredømmet til imperialismen, føydalismen, byråkrat-kapitalismen og de reaksjonære i Kuomintang, kalle sammen en politisk rådgivende konferanse med representanter for alle de demokratiske partiene, folkeorganisasjonene, de kjente demokratene innafor alle samfunnslag, minoritets-

nasjonalitetene og utenlandskineserne, kunngjøre at Folkerepublikken Kina er grunnlagt og velge ei demokratisk koalisjonsregjering som skal representere denne republikken. Bare på dette viset kan det store fedrelandet vårt frigjøre seg fra den halvkoloniale og halvføydale skjebnen sin og ta vegen til sjølstendighet, frihet, fred, enhet, styrke og velstand. Dette er det felles politiske grunnlaget. Det er det felles politiske grunnlaget for den forente kampen til Kinas Kommunistiske Parti, de demokratiske partiene, folkeorganisasjonene, de kjente demokrate- ne innafor alle samfunnslag, minoritetsnasjonalitetene og utenlandski- neserne. Det er også det felles politiske grunnlaget for den forente kampen til hele folket. Dette politiske grunnlaget er så fast at ikke et eneste oppriktig demokratisk parti, ikke en eneste oppriktig folkeorga- nisasjon eller kjent demokrat har gitt uttrykk for noen uenighet. Alle sammen mener at dette er den eneste vegen som fører i riktig retning for å løse alle Kinas problemer.

Folket i hele landet har støtta sin egen hær, Folkets frigjøringshær, og seira i krigen. Denne store folkekrigen for å frigjøre Kina begynte i juli 1946. Nå har den vart i tre år. Det var de reaksjonære i Kuomintang som begynte krigen med den hjelpa de fikk fra den utenlandske imperialismen. De reaksjonære i Kuomintang brøt løftene sine, reiv uten skrupler i fyller våpenhvileavtalen og resolusjonene fra den politiske rådgivende konferansen i januar 1946, og slapp løs denne borgerkrigen på folket. Men den heltmodige Folkets frigjøringshær har slått dem på bare tre år. Det er ikke lenge sia Folkets frigjøringshær rykka modig fram og satte over Yangtse-elva etter at fredskomplottet til de reaksjonære i Kuomintang var avslørt. Nå er Nanking, hovedstaden til de reaksjonære i Kuomintang, på våre hender. Shanghai, Hangchow, Nanchang, Wuhan og Sian er frigjort. Akkurat nå legger feltarméene til Folkets frigjøringshær ut på en stor marsj uten sidestykke i kinesisk historie, inn i provinsene i Sør- og Nordvest-Kina. På tre år har Folkets frigjøringshær satt ut av spill til sammen 5 590 000 mann fra de reaksjonære Kuomintang-styrkene. De styrkene Kuomintang har igjen nå, teller ikke mer enn 1 500 000 mann, medrekna både regulære og irregulære styrker og de militære institusjonene og skolene bak fronten. Det vil enda ta litt tid å renske opp disse restene av hæren til fienden, men særlig lang tid blir det ikke.

Dette er en seier for folket i hele Kina, og det er også en seier for folka over hele verden. Hele verden, unntatt imperialistene og de reaksjo-

nære i ulike land, er oppglødd og begeistra over denne store seieren til det kinesiske folket. Den kampen det kinesiske folket fører mot sine fiender, og den kampen verdens folk fører mot sine fiender, har samme betydning. Både det kinesiske folket og verdens folk har vært vitne til at imperialistene fikk de reaksjonære i Kina til å føre en hensynsløs kontrarevolusjonær borgerkrig mot det kinesiske folket, og at det kinesiske folket knuste de reaksjonære og seira ved hjelp av revolusjonær krig.

Her trur jeg det er nødvendig å gjøre det klart for folk at imperialistene og de reaksjonære i Kina, som er løpeguttene deres, ikke kommer til å slå seg til ro med det nederlaget de har lidd på kinesisk jord. De kommer til å fortsette med å rotte seg sammen mot det kinesiske folket på alle mulige måter. De kommer for eksempel til å smugle agentene sine inn i Kina for å så misnøye og lage bråk. Det er bomsikkert. De kommer aldri til å holde opp med den slags virksomhet. Ellers kan de for eksempel egge opp de reaksjonære i Kina til å blokkere de kinesiske havnene, og kanskje tilmed kaste inn sine egne styrker for å hjelpe til. Dette kommer de til å drive på med så lenge det er mulig. Hvis de er ute etter mer eventyr, kommer de dessuten til å sende noen av styrkene sine for å stille i stand uro langs grensa og trenge inn i de kinesiske grenseområdene. Dette er heller ikke umulig. Alt dette må vi rekne med i fullt monn. Vi må aldri slappe av på årvåkenheten mot de vanvittige hevnplanene til imperialistene og løpeguttene deres bare fordi vi har seira. Den som slapper av på årvåkenheten, avvæpner seg sjøl politisk og setter seg sjøl i ei passiv stilling. I lys av disse omstendighetene må folket over hele landet gå sammen for å knuse beslutsomt, grundig og fullstendig alle komplottene som imperialistene og løpeguttene deres, de kinesiske reaksjonære, setter i verk mot det kinesiske folket. Kina må bli sjølstendig. Kina må bli frigjort. Det kinesiske folket må sjøl bestemme i landet sitt og styre det, og vi kommer ikke til å finne oss i noe mer innblanding fra noe imperialistisk land.

Den kinesiske revolusjonen er revolusjonen til de breie massene i hele nasjonen. Alle unntatt imperialistene, føydalherrene, byråkratkapitalistene, de reaksjonære i Kuomintang og handlangerne deres er våre venner. Vi har en brei og grunnfesta revolusjonær enhetsfront. Denne enhetsfronten er så brei at den omfatter arbeiderklassen, bønderne, småborgerskapet i byene og det nasjonale borgerskapet. Denne enhetsfronten er så grunnfesta at den har en fast vilje og utømmelige

kraftkilder. Den kan slå alle fiender og overvinne alle vansker. Vi lever i en epoke da det imperialistiske systemet går mot fullstendig sammenbrudd. Imperialistene har havna i ei krise de ikke kan komme seg ut av. Uansett hva de gjør for å fortsette kampen mot det kinesiske folket, vil det kinesiske folket alltid finne midler og utveger til å vinne endelig seier.

Samtidig kunngjør vi for hele verden at det bare er det imperialistiske systemet og de sammensvergelsene det setter i verk mot det kinesiske folket, vi kjemper mot. Vi er villige til å drøfte spørsmålet om å opprette diplomatiske forbindelser på grunnlag av prinsippene om likeverd, gjensidig fordel og gjensidig respekt for territorial integritet og suverenitet med alle utenlandske regjeringer. Vilkåret er at de er villige til å bryte forbindelsene med de reaksjonære i Kina, slutter å sammensverge seg med dem eller hjelpe dem, og inntar ei holdning som er preget av ekte, og ikke hyklersk, vennskap med Folkets Kina. Det kinesiske folket vil gjerne samarbeide vennskapelig med folket i alle land og ta opp igjen og utvikle den internasjonale handelen for å utvikle produksjonen og fremme økonomisk velstand.

Utsendinger, alle vilkåra er modne for å kalle sammen den nye politiske rådgivende konferansen og danne ei demokratisk koalisjonsregjering. Folket over hele landet venter ivrig på at vi skal kalle sammen konferansen og danne regjeringa. Jeg trur at det arbeidet vi har tatt fatt på nå, kan innfri dette håpet, og det i løpet av kort tid.

Så snart den demokratiske koalisjonsregjeringa i Kina er danna, må den legge hovedvekta i arbeidet sitt på disse oppgavene: 1) Renske ut restene av de reaksjonære og slå ned den uroa de stiller i stand. 2) Kaste inn alle krefter og gjøre alt som er mulig for å bringe økonomien til folket på fote og utvikle den, og samtidig bringe kulturen og utdanninga til folket på fote igjen og utvikle dem.

Så snart Kinas skjebne ligger i hendene på det kinesiske folket, vil folket få se at Kina kommer til å likne på sola som står opp i øst, lyse opp hver avkrok av landet med en strålende flamme, raskt tørke opp den sumpen som den reaksjonære regjeringa har latt etter seg, lege såra etter krigen og bygge en ny, mektig og velstående folkerepublikk som fortjener å kalles det.

Lenge leve Folkerepublikken Kina!

Lenge leve den demokratiske koalisjonsregjeringa!

Lenge leve den store enheten i folket over hele landet!

NOTER

1. Sesjonen blei holdt i Peiping fra 15. til 19. juni 1949. 134 representanter for tjuetre organisasjoner og grupper var til stede. Blant dem var representanter for Kinas Kommunistiske Parti, de ulike demokratiske partiene, folkeorganisasjonene, de kjente demokraterne fra alle samfunnslag, minoritetsnasjonalitetene i landet og utenlandskineserne. Sesjonen vedtok «Vedtekter for forberedelseskomiteen for den nye politiske rådgivende konferansen» og «Bestemmelser om de organisasjonene og gruppene som er med i den nye politiske rådgivende konferansen, og om størrelsen på delegasjonene deres». Dessuten valgte den en stående komite under ledelse av formann Mao Tsetung. Konferansen blei kalt den nye politiske rådgivende konferansen for å skille den fra den politiske rådgivende konferansen som hadde åpna i Chungking 10. januar 1946. På den første plenumsesjonen den 21. september 1949 blei navnet endra til det kinesiske folkets politiske rådgivende konferanse.

2. Se «Om septembermøtet — rundskriv fra sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti», note 4, s. 265 i denne boka.

OM FOLKETS DEMOKRATISKE DIKTATUR

Til 28-årsdagen for stiftelsen av Kinas Kommunistiske Parti

30. juni 1949

Første juli 1949 er Kinas Kommunistiske Parti allerede tjueåtte år gammelt. Akkurat som et menneske har et politisk parti en barndom, ungdom, moden alder og alderdom. Kinas Kommunistiske Parti er ikke noen unge eller yngling i tenåra lenger. Det er blitt voksent. Når et menneske blir gammelt, dør det. Det samme gjelder for et parti. Når klassene forsvinner, mister alle redskapene i klassekampen — partiene og statsmaskineriet — sin funksjon. De er ikke nødvendige lenger, og derfor visner de bort litt etter litt og avslutter den historiske oppgava si. Dermed når menneskesamfunnet et høyere stadium. Vi står for det motsatte av de politiske partiene til borgerskapet. De er redde for å snakke om at klassene, statsmakta og partiene forsvinner. Vi erklærer derimot åpent at vi slåss hardt for å skape nettopp de vilkåra som vil føre til at de forsvinner. Ledelsen til kommunistpartiet og statsmakta til folkediktaturet er slike vilkår. De som ikke erkjenner dette, er ikke kommunister. Unge kamerater som ikke har studert marxismen-leninismen, og som først har slutta seg til partiet nylig, forstår kanskje ikke dette ennå. De må forstå det — først da kan de få en riktig verdensanskuelse. De må forstå at vegen til å avskaffe klassene, avskaffe statsmakta og avskaffe partiene, er den vegen hele menneskeheten må gå. Det er bare et spørsmål om tid og vilkår. Kommunisten over hele verden er klokere enn borgerskapet. De forstår de lovene som styrer tingene og utviklinga deres, de forstår dialektikken og ser lenger. Borgerskapet liker ikke dette, for det vil ikke bli styrta. Å bli styrta er smertelig, og tanken på det er uutholdelig for dem som blir styrta, for eksempel for de reaksjonære i Kuomintang som vi er i ferd med å styrte nå, og for de japanske imperialistene, som vi styrta for ei tid sia

sammen med folka i andre land. For arbeiderklassen, det arbeidende folket og kommunistpartiet dreier det seg ikke om å bli styrta, men om å arbeide hardt for å skape vilkåra for at klassene, statsmakta og de politiske partiene skal dø ut på en helt naturlig måte og for at menneskeheten skal gå inn i Den store harmoniens rike¹. Vi har så vidt kommet inn på dette langsiktige perspektivet for menneskehetens framsteg for å forklare tydelig de problemene vi skal drøfte nå.

Som alle veit, har ikke partiet vårt levd i fred i disse tjueåtte åra, men i hard kamp. For vi har vært nødt til å slåss mot fiender, både utenlandske og kinesiske, både i og utafor partiet. Vi takker Marx, Engels, Lenin og Stalin for at de har gitt oss et våpen. Dette våpenet er ikke et maskingevær, men marxismen-leninismen.

I boka si «*Venstre»-kommunismen — en barnesjukdom* fra 1920, skildrer Lenin hvordan russerne leita etter en revolusjonær teori.² Først etter flere tiår med harde påkjenninger og lidelser fant russerne marxismen. Mange av forholda i Kina var de samme som i Russland før Oktoberrevolusjonen, eller likna på dem. Det var den samme føydale undertrykkinga. Det var en liknende økonomisk og kulturell tilbakeliggenskap. Begge landa var tilbakeliggende, Kina aller mest. I begge landa sloss progressive for nasjonal fornyelse og utkjempe harde og innbitte kamper i jakta på revolusjonær sannhet.

Etter Kinas nederlag i opiumskrigen i 1840³ gikk kinesiske progressive gjennom forferdelige påkjenninger i jakta på sannhet fra de vestlige landa. Hung Hsiu-chuan,⁴ Kang Yu-wi,⁵ Yen Fu⁶ og Sun Yat-sen var representanter for dem som vendte seg mot Vesten for å finne sannheten før Kinas Kommunistiske Parti blei stifta. På den tida leste framstegsvennlige kinesere alle bøker som inneholdt de nye kunnskapene fra Vesten. Forbløffende mange studenter blei sendt til Japan, Storbritannia, De forente stater, Frankrike og Tyskland. I Kina blei de keiserlige eksamenene⁷ avskaffa, og moderne skoler skjøt opp som bambusskudd etter vårregnet. Alt blei gjort for å lære av Vesten. Jeg dreiv også med slike studier da jeg var ung. Dette var kulturen til det borgerlige demokratiet i Vesten, som omfatta samfunnsteoriene og naturvitenskapene på den tida, og de blei kalt «den nye lærdommen» i motsetning til den føydale kinesiske kulturen, som blei kalt «den gamle lærdommen». De som hadde tilegna seg den nye lærdommen, var lenge sikre på at den ville berge Kina. Det var svært få av dem som overhodet tvilte på det, slik tilhengerne av den gamle lærdommen gjorde. Bare mo-

dernisering kunne berge Kina, bare lærdom fra andre land kunne modernisere Kina. Av disse landa var det bare de kapitalistiske landa i Vesten som var progressive på den tida: De hadde lyktes å bygge moderne borgerlige stater. Japanerne hadde oppnådd store resultater på grunnlag av lærdommene fra Vesten, og kineserne ville også lære av japanerne. På denne tida så kineserne på Russland som tilbakeliggende, og det var svært få som ville lære av det. Slik prøvde kineserne å lære av andre land i tida fra 1840-åra fram til begynnelsen av det 20. hundreåret.

Den imperialistiske aggresjonen knuste de søte drømmene til kineserne om å lære av Vesten. Det var veldig rart — hvorfor dreiv lærerne alltid aggresjon mot elevene sine? Kineserne lærte ganske mye av Vesten, men de fikk det ikke til å virke, og de klarte aldri å gjøre idealene sine til virkelighet. De mange kampene endte med nederlag alle sammen, også en landsomfattende bevegelse som revolusjonen i 1911.⁸ Forholda i landet blei verre for hver dag som gikk, og livet blei uutholdelig. Det oppsto tvil, som økte og blei djupere. Den første verdenskrigen rysta hele kloden. Russerne gjennomførte Oktoberrevolusjonen og skapte den første sosialistiske staten i verden. Den revolusjonære krafta til det store proletariatet og arbeidende folket i Russland, som hittil hadde ligget skjult og som utlendinger ikke hadde sett, eksploderte plutselig som en vulkan under Lenins og Stalins ledelse, og kineserne og hele menneskeheten begynte å se på russerne i et nytt lys. Da, og først da, begynte en helt ny epoke i tenkinga og livet til kineserne. De fant marxismen-leninismen, den allmenngyldige sannheten, og Kina begynte å endre utseende.

Det var gjennom russerne at kineserne fant marxismen. Før Oktoberrevolusjonen var kineserne ikke bare uvitende om Lenin og Stalin, de kjente ikke engang til Marx og Engels. Skuddsalvene fra Oktoberrevolusjonen brakte oss marxismen-leninismen. Oktoberrevolusjonen hjalp progressive i Kina og hele verden til å studere nasjonens skjebne og vurdere sine egne problemer på nytt ved hjelp av den proletariske verdensanskuelsen. Følg russernes veg — det var det de kom fram til. I 1919 fant 4. mai-bevegelsen sted i Kina. I 1921 blei Kinas Kommunistiske Parti stifta. Sun Yat-sen, som var djupt fortvila, fikk høre om Oktoberrevolusjonen og Kinas Kommunistiske Parti. Han hilste Oktoberrevolusjonen, og han hilste russisk hjelp til kineserne og samarbeid med Kinas Kommunistiske Parti velkommen. Så døde Sun Yat-sen, og

Chiang Kai-shek kom til makta. I en lang periode på tjueto år trakk Chiang Kai-shek Kina inn i en stadig mer håpløs situasjon. I denne perioden, under den anti-fascistiske andre verdenskrigen, der Sovjetunionen var hovedkrafta, blei tre store imperialistmakter slått ut, mens to andre blei svekka. I hele verden var det bare ei stor imperialistmakt, Amerikas Forente Stater, som fortsatt var uskadd. Men De forente stater sto overfor ei alvorlig indre krise. Det ønska å trelbinde hele verden. Det sendte våpen til Chiang Kai-shek for å hjelpe han til å slakte flere millioner kinesere. Etter at det kinesiske folket hadde drevet ut den japanske imperialismen, førte det en frigjøringskrig i tre år under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti, og har nå i det store og hele seira.

Den borgerlige sivilisasjonen i Vesten, det borgerlige demokratiet og planen om en borgerlig republikk har altså spilt fallitt i øynene på det kinesiske folket. Det borgerlige demokratiet har veket plassen for folkedemokratiet under ledelse av arbeiderklassen, og den borgerlige republikken for folkerepublikken. Dette har gjort det mulig å nå sosialismen og kommunismen gjennom folkerepublikken, å avskaffe klassene og å gå inn i en verden med stor harmoni. Kang Yu-wei skreiv *Ta Tung Shu*, eller *Boka om Den store harmonien*, men han fant ikke, og kunne ikke finne vegen til Den store harmonien. Det fins borgerlige republikker i andre land, men i Kina er en borgerlig republikk umulig fordi det er et land som lir under imperialistisk undertrykking. Den eneste vegen for Kina går gjennom en folkerepublikk som blir leda av arbeiderklassen.

Alle andre veger er prøvd, og de har slått feil. Noen av dem som var knytta til disse vegene, har falt, noen har våkna og noen er i ferd med å endre oppfatning. Utviklinga skjer så raskt at mange føler de blir overrumpla og må lære på nytt. Denne sinnsstemninga er forståelig, og vi hilser dette verdige ønsket om å lære på nytt velkommen.

Fortroppen til det kinesiske proletariatet lærte seg marxismen-leninismen etter Oktoberrevolusjonen og stifta Kinas Kommunistiske Parti. Det gikk straks inn i den politiske kampen, og først nå, etter å ha gått en kronglete veg i tjuette år, har det vunnet den grunnleggende seieren. På grunnlag av tjuette års erfaring har vi kommet fram til om lag det samme som Sun Yat-sen kom fram til i testamentet sitt på grunnlag av sine «førti års erfaring». Det vil si at vi er djupt overbevist om at «vi må reise folkemassene og forene oss med de nasjonene i ver-

den som behandler oss som likemenn» for å seire. Sun Yat-sen hadde en annen verdensanskuelse enn oss og tok utgangspunkt i et annet klassestandpunkt for å undersøke og løse problemer. Likevel kom han på 1920-tallet fram til omtrent det samme som oss i spørsmålet om hvordan en skulle kjempe mot imperialismen.

Det har nå gått tjuefire år sia Sun Yat-sen døde. Den kinesiske revolusjonen under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti har gjort veldige framsteg både i teori og praksis, og har endra Kinas utseende fra grunnen av. Til nå har det kinesiske folket høsta disse to prinsipielle og grunnleggende erfaringene:

1) I vårt eget land må vi reise folkemassene. Det betyr å forene arbeiderklassen, bøndene, småborgerskapet i byene og det nasjonale borgerskapet, danne en enhetsfront under ledelse av arbeiderklassen, og med utgangspunkt i den opprette en stat som er et folkets demokratiske diktatur under ledelse av arbeiderklassen, og som bygger på forbundet mellom arbeiderne og bøndene.

2) Utenrikspolitisk må vi forene oss med de nasjonene i verden som behandler oss som likemenn og med folka i alle land. Det betyr å gå i forbund med Sovjetunionen, med folkedemokratiene og med proletariatet og de breie folkemassene i alle andre land og danne en internasjonal enhetsfront.

«Dere heller til ei side.» Nettopp. Sun Yat-sens førti års erfaring og kommunistpartiets tjueåtte års erfaring har lært oss å helle til ei side, og vi er fast overbeviste om at vi må helle til ei side for å seire og konsolidere seieren. De erfaringene vi har samla i disse førti og tjueåtte åra, viser at alle kinesere uten unntak enten må helle til imperialismens side eller til sosialismens side. Det nytter ikke å sitte på gjerdet, og det fins ikke noen tredje veg heller. Vi bekjemper den reaksjonære Chiang Kai-shek-klikken som heller til imperialismens side, og vi bekjemper også illusjonene om en tredje veg.

«Dere er altfor provoserende.» Vi snakker om hvordan vi skal behandle de reaksjonære i Kina og i utlandet, imperialistene og løpegutene deres, og ingen andre. Når det gjelder slike reaksjonære, oppstår ikke spørsmålet om å provosere dem eller ikke. Uansett om de blir provosert eller ikke, vil de alltid være de samme, fordi de er reaksjonære. Vi kan bare isolere, beseire eller ta makta fra de reaksjonære hvis vi

trekker ei klar linje mellom dem og de revolusjonære, avslører intrigen og sammensvergelsene til de reaksjonære, gjør folk i de revolusjonære rekkene årvåkne og oppmerksomme, styrker kampviljen vår og knuser hovmodet til fienden. Vi må ikke vise den minste frykt overfor villdyr. Vi må lære av Wu Sung⁹ på Chingyang-høyden. Wu Sung mente at tigreren på Chingyang-høyden var en menneskeeter uansett om den blei provosert eller ikke. Enten måtte en drepe tigreren eller så blei en spist av den — ett av to.

«Vi vil drive handel.» Helt riktig, handel kommer det til å bli. Vi er ikke mot noen bortsett fra de reaksjonære i Kina og utlandet som hindrer oss i å drive handel. Alle skal vite at det ikke er noen andre enn imperialistene og løpeguttene deres, den reaksjonære Chiang Kai-shek-klikken, som hindrer oss i å drive handel. De hindrer oss også i å opprette diplomatisk samband med andre land. Når vi har samla alle kreftene i Kina og internasjonalt og slått de reaksjonære i Kina og utlandet, blir vi i stand til å drive handel og opprette diplomatisk samband med alle land på grunnlag av likeverd, gjensidig fordel og gjensidig respekt for territorial integritet og suverenitet.

«Det er mulig å seire sjøl uten internasjonal hjelp.» Dette er ei feilaktig oppfatning. I imperialismens epoke kan ikke en ekte folkerevolusjon seire i noe land uten ulike former for hjelp fra de internasjonale revolusjonære kreftene. Og sjøl om en seira, kunne en ikke konsolidere denne seieren. Dette var tilfelle med seieren og konsolideringa av den store Oktoberrevolusjonen, slik Lenin og Stalin har fortalt oss for lenge sia. Det var også tilfelle da de tre imperialismaktene blei knust i den andre verdenskrigen og folkedemokratiene blei oppretta. Det gjelder også for folkets Kina i dag og i framtida. Bare tenk etter! Hvis Sovjetunionen ikke hadde vært til, hvis det ikke hadde blitt noen seier i den anti-fascistiske andre verdenskrigen, hvis den japanske imperialismen ikke hadde blitt slått, hvis folkedemokratiene ikke hadde blitt oppretta, hvis de undertrykte nasjonene i Østen ikke reiste seg til kamp og hvis folkemassene ikke kjempa mot de reaksjonære herskerne sine i De forente stater, Storbritannia, Frankrike, Tyskland, Italia, Japan og andre kapitalistiske land — hvis det ikke hadde vært for alt dette til sammen, ville trykket på oss fra de internasjonale reaksjonære kreftene sikkert vært mange ganger større enn det er nå. Kunne vi ha seira under slike omstendigheter? Opplagt ikke. Og sjøl om vi hadde seira, kunne vi ikke ha konsolidert seieren. Det kinesiske folket har mer enn

nok erfaring når det gjelder dette. Denne erfaringa blei gjenspeilt for lenge sia i erklæringa fra Sun Yat-sen på dødsleiet om at det var nødvendig å gå sammen med de internasjonale revolusjonære kreftene.

«Vi trenger hjelp fra regjeringene i Storbritannia og De forente stater.» Dette er også ei blåøyd oppfatning i disse tider. Ville de som hersker i Storbritannia og De forente stater i dag, og som er imperialister, hjelpe en folkestat? Hvorfor driver disse landa handel med oss og hvilke grunner skulle de eventuelt ha til å låne oss penger på grunnlag av gjensidig fordel i framtida? Grunnene ville være at kapitalistene deres vil tjene penger og bankierene deres skaffe seg renteinntekter for å komme ut av den krisa de er i — det er ikke spørsmål om å hjelpe det kinesiske folket. Kommunistpartiene og de progressive gruppene i disse landa presser på for å få regjeringene sine til å opprette handelssamkvem og til og med diplomatisk samband med oss. Dette er god vilje, dette er hjelp. Vi kan ikke nevne dette i samme åndedrag som vi snakker om oppførselen til borgerskapet i de samme landa. I hele sitt liv oppfordra Sun Yat-sen de kapitalistiske landa om hjelp utallige ganger. Han fikk ikke noe annet enn ubarmhjertige avslag. Bare én gang i sitt liv fikk Sun Yat-sen utenlandsk hjelp, og det var sovjetisk hjelp. Leserne kan se etter i testamentet hans. Han råda oss innstendig til ikke å søke hjelp hos de imperialistiske landa, men «forene oss med de nasjonene i verden som behandler oss som likemenn». Dr. Sun hadde erfaring. Han hadde lidd og han hadde blitt ført bak lyset. Vi må huske hva han sa og ikke la oss lure igjen. Internasjonalt tilhører vi den anti-imperialistiske fronten med Sovjetunionen i spissen, og derfor kan vi bare vende oss til den for å få ekte og vennskapelig hjelp, ikke til den imperialistiske fronten.

«Dere er diktatoriske.» Mine kjære herrer, dere har rett. Det er nettopp det vi er. Alle de erfaringene som det kinesiske folket har samla i flere tiår, lærer oss at vi må gjennomføre folkets demokratiske diktatur, det vil si ta fra de reaksjonære retten til å si hva de mener, og bare la folket ha denne retten.

Hvem er folket? I det stadiet Kina er på nå, er det arbeiderklassen, bøndene, småborgerskapet i byene og det nasjonale borgerskapet. Disse klassene blir leda av arbeiderklassen og kommunistpartiet, og går sammen for å opprette sin egen stat og velge si egen regjering. De gjennomfører diktaturet sitt over løpeguttene for imperialismen — godseierklassen og byråkratborgerskapet — og over representantene for disse

klassene — de reaksjonære i Kuomintang og deres medskyldige. De undertrykker dem, lar dem bare få lov til å oppføre seg ordentlig og tåler ikke at de går mot folkemakta i ord eller handling. Hvis de gjør det, blir de øyeblikkelig stansa og straffa. Innafor folkets rekke hersker det demokrati. Folket har ytringsfrihet, forsamlingsfrihet, organisasjonsfrihet, og så videre. Bare folket har stemmerett, ikke de reaksjonære. Til sammen danner disse to sidene, demokrati for folket og diktatur over de reaksjonære, folkets demokratiske diktatur.

Hvorfor må vi gjøre det på denne måten? Alle kjenner grunnen til det ganske godt. Hvis vi ikke gjør det, vil revolusjonen mislykkes, folket vil lide og staten vil gå til grunne.

«Ønsker dere ikke å avskaffe statsmakta?» Jo, det gjør vi, men ikke akkurat nå. Vi kan ikke gjøre det ennå. Hvorfor? Fordi imperialismen fortsatt fins, fordi reaksjonen i Kina fortsatt fins, og fordi det fortsatt fins klasser i landet vårt. Oppgava vår nå er å styrke statsapparatet til folket — i hovedsak folkehæren, folkepolitiet og folkedomstolene — for å konsolidere forsvaret av landet og verne interessene til folket. På det vilkåret kan Kina, under ledelse av arbeiderklassen og kommunistpartiet, utvikle seg med sikre steg fra et jordbruksland til et industri-land og fra et nydemokratisk til et sosialistisk og kommunistisk samfunn, avskaffe klassene og gjøre Den store harmonien til virkelighet. Statsapparatet, deriblant hæren, politiet og domstolene, er det redskapet en klasse bruker for å undertrykke en annen. Det er et redskap for å undertrykke antagonistiske klasser. Det er vold og ikke «velvilje». «Dere er ikke velgjørere.» Stemmer. Vi fører avgjort ikke en velgjørerpolitikk overfor de reaksjonære og den reaksjonære virksomheten til de reaksjonære klassene. Det er bare innafor folkets rekke vi fører en velgjørerpolitikk, ikke utafor dem og overfor de reaksjonære eller den reaksjonære virksomheten til de reaksjonære klassene.

Folkets stat beskytter folket. Det er bare når folket har en slik stat at det kan oppdra og omskolere seg sjøl ved hjelp av demokratiske metoder i landsmålestokk, der alle er med, og riste av seg innflytelsen fra de reaksjonære hjemme og i utlandet (denne innflytelsen er fortsatt svært sterk, den kommer til å overleve i lang tid og kan ikke bli utrydd raskt), kvitte seg med dårlige vaner og ideer som de har skaffa seg i det gamle samfunnet, ikke la seg lede på villspor av de reaksjonære og fortsette å rykke fram — mot et sosialistisk og kommunistisk samfunn.

Her bruker vi en demokratisk metode, metoden med overtalelse, og

ikke tvang. Hvis noen fra folkets rekke bryter loven, må han også bli straffa, satt i fengsel eller til og med bli dømt til døden. Men dette dreier seg om noen få enkelttilfeller, og skiller seg prinsipielt fra det diktaturet som blir utøvd over de reaksjonære som klasse.

Så lenge medlemmene av de reaksjonære klassene og reaksjonære enkeltpersoner ikke gjør opprør, driver sabotasje eller lager bråk etter at den politiske makta deres er knust, kommer de til å få jord og arbeid, og få lov til å leve og omskolere seg til nye mennesker gjennom arbeid. Hvis de ikke er villige til å arbeide, kommer folkets stat til å tvinge dem til det. Det må bli og kommer til å bli drevet propaganda- og fostringsarbeid blant dem også, og det kommer til å skje med like stor omsorg og like grundig som blant de offiserene vi tok til fange før i tida. Hvis en vil, kan en gjerne kalle dette også for en «velgjøreropolitikk». Men den er en tvang vi bruker mot medlemmene av fiendtlige klasser, og kan ikke nevnes på lik linje med det sjølskoleringsarbeidet vi utfører innafor rekkene til det revolusjonære folket.

Det er bare staten til folkets demokratiske diktatur under ledelse av kommunistpartiet som kan gjennomføre slik omskolering av medlemmer av de reaksjonære klassene. Når dette arbeidet er fullført, kommer de viktigste utbytterklassene i Kina, godseierklassen og byråkratborgerskapet (monopolkapitalistklassen), til å være utrydda for godt. Så har vi det nasjonale borgerskapet. Allerede på dette stadiet er det mulig å gjøre en god del passende fostringsarbeid blant mange fra denne klassen. Når tida er inne til å gjennomføre sosialismen, det vil si nasjonalisere private foretak, skal vi utvikle arbeidet for å fostre og omskolere dem et steg videre. Folket har et mektig statsapparat i sine hender — det er ingen grunn til å være redd for opprør fra det nasjonale borgerskapet.

Det alvorlige problemet er fostringa av bøndene. Bondeøkonomien er spredt, og etter erfaringene i Sovjetunionen å dømme, kommer sosialiseringa av jordbruket til å kreve lang tid og iherdig arbeid. Hvis vi ikke sosialiserer jordbruket, kan vi ikke skape noen fullstendig, konsolidert sosialisme. Vi må samordne tiltaka for å sosialisere jordbruket med arbeidet for å utvikle en mektig industri som har statsforetak som ryggrad.¹⁰ Staten til folkets demokratiske diktatur må løse industrialiseringsproblemene systematisk. Jeg skal ikke drøfte økonomiske problemer grundig i denne artikkelen, og kommer derfor ikke nærmere inn på dette.

I 1924 blei det vedtatt et berømt opprop på den første nasjonale kongressen til Kuomintang, som blei leda av Sun Yat-sen sjøl, og der kommunistpartiet deltok. Oppropet slo fast:

Borgerskapet har vanligvis skaffa seg monopol på det såkalte demokratiske systemet i moderne stater, og det er rett og slett blitt et redskap for å undertrykke vanlige folk. Derimot betyr Kuomintang's prinsipp om demokrati at det demokratiske systemet er noe alle vanlige folk har del i, og ikke privateiendommen til de få.

Bortsett frå spørsmålet om hvem som leder hvem, samsvarer dette prinsippet om demokrati som allment politisk program med det vi kaller folkedemokrati eller nydemokrati. Et statssystem som bare vanlige folk har del i, som ikke får være privateiendommen til borgerskapet, og som dessuten blir leda av arbeiderklassen, er statssystemet med folkets demokratiske diktatur.

Chiang Kai-shek sveik Sun Yat-sen og brukte diktaturet til byråkratborgerskapet og godseierklassen som et redskap for å undertrykke vanlige folk i Kina. Dette kontrarevolusjonære diktaturet varte i tjueto år, og først nå er det blitt styrta av vanlige folk i Kina under vår ledelse.

De samme utenlandske reaksjonære som anklager oss for å utøve «diktatur» eller et «totalitært styre», utøver sjøl diktatur. De utøver diktaturet eller det totalitære styret til én klasse, borgerskapet, over proletariatet og resten av folket. Det er nettopp dem Sun Yat-sen snakka om som borgerskapet i moderne stater som undertrykker vanlige folk. Og det er av disse reaksjonære kjeltringene Chiang Kai-shek har lært å utøve sitt kontrarevolusjonære diktatur.

Chu Hsi var en filosof fra dynastiet. Han skreiv mange bøker. Mye av det han sa, er glemt nå, men én ting blir huska ennå: «Behandle menneskene slik de behandler deg.»¹¹ Det er akkurat det vi gjør. Vi behandler imperialistene og løpeguttene deres, den reaksjonære Chiang Kai-shek-klikken, slik de behandler oss. Det er alt!

Revolusjonært diktatur og kontrarevolusjonært diktatur er ifølge sitt innhold motsetninger, men det revolusjonære diktaturet har lært av det kontrarevolusjonære. Denne lærdommen er svært viktig. Hvis det revolusjonære folket ikke mestrer denne metoden med å styre over de kontrarevolusjonære klassene, klarer det ikke å holde på statsmak-

ta, reaksjonen hjemme og i utlandet kommer til å knuse denne makta og opprette sitt eget styre i Kina på nytt, og det revolusjonære folket vil oppleve en katastrofe.

Folkets demokratiske diktatur bygger på forbundet mellom arbeiderklassen, bøndene og småborgerskapet i byene, i hovedsak på forbundet mellom arbeiderne og bøndene. Årsaka til det er at disse to klassene utgjør 80 til 90 prosent av befolkninga i Kina. Disse to klassene er hovedkrafta i kampen for å knuse imperialismen og de reaksjonære i Kuomintang. Overgangen fra nydemokrati til sosialisme avhenger først og fremst av forbundet mellom dem.

Folkets demokratiske diktatur trenger arbeiderklassens ledelse. For arbeiderklassen er den mest framsynte, mest usjølviske og grundigste revolusjonære klassen. Hele historia til revolusjonen beviser at revolusjonen mislykkes hvis den ikke blir leda av arbeiderklassen og at revolusjonen seirer når arbeiderklassen leder den. I imperialismens epoke kan ikke noen ekte revolusjon i noe land seire hvis den blir leda av andre klasser. Dette går klart fram av den kjensgjerninga at de mange revolusjonene som småborgerskapet og det nasjonale borgerskapet i Kina har leda, har slått feil alle som én.

På dette stadiet er det nasjonale borgerskapet svært viktig. Vi står fortsatt ansikt til ansikt med imperialismen, som er en svært grusom fiende. Den moderne industrien står fortsatt for en svært liten del av nasjonaløkonomien i Kina. Vi mangler pålitelig statistikk, men på grunnlag av en del materiale kan vi rekne ut at verdien av produksjonen i den moderne industrien bare utgjorde 10 prosent av den samla produksjonsverdien i nasjonaløkonomien før motstandskrigen mot Japan. For å slå tilbake imperialistisk undertrykking og få den tilbakeliggende økonomien opp på et høyere nivå, må Kina utnytte alle de faktorene i kapitalismen i byene og på landsbygda som gagnar og ikke skader nasjonaløkonomien og folkets utkomme, og vi må gå sammen med det nasjonale borgerskapet til felles kamp. Nå er linja vår å regulere kapitalismen, ikke ødelegge den. Men det nasjonale borgerskapet kan ikke lede revolusjonen og skal heller ikke spille hovedrolla i statsmakta. Grunnen til at det nasjonale borgerskapet ikke kan lede revolusjonen og ikke skal spille hovedrolla i statsmakta, er svakhetene til denne klassen, som er bestemt av den samfunnsmessige og økonomiske stillinga den har. Den mangler framsyn og er ikke modig nok, og mange av medlemmene er redde for massene.

Sun Yat-sen gikk inn for å «reise folkemassene» eller «gi hjelp til bøndene og arbeiderne». Men hvem skal «reise» dem eller «gi hjelp» til dem? Sun Yat-sen tenkte på småborgerskapet og det nasjonale borgerskapet. I virkeligheten er det umulig. Hvorfor endte førti år med revolusjon under Sun Yat-sen med nederlag? Fordi småborgerskapet og det nasjonale borgerskapet ikke kan lede noen ekte revolusjon til seier i imperialismens epoke.

De tjueåtte åra våre har vært helt annerledes. Vi har skaffa oss mange verdifulle erfaringer. Et disiplinert parti væpna med den marxist-leninistiske teorien, som bruker metoden med sjølkritikk og som er knytta sammen med folkemassene; en hær under ledelse av et slikt parti; en enhetsfront mellom alle revolusjonære klasser og alle revolusjonære grupper under ledelse av et slikt parti — det er de tre viktigste våpna vi har brukt for å slå fienden. Disse tre våpna skiller oss fra forgjengerne våre. Vi har vunnet en grunnleggende seier ved å støtte oss på dem. Vi har lagt bak oss en kronglete veg. Vi har kjempa mot opportunistiske avvik i partiet vårt, både høyre- og «venstre»-avvik. Hver gang vi har gjort alvorlige feil på de tre områdene, har revolusjonen hatt tilbakeslag. Vi har lært av feil og tilbakeslag, og er blitt klokere og flinkere til å arbeide. Det er vanskelig for alle politiske partier og enkeltmennesker å unngå å gjøre feil, men vi må gjøre så få feil som mulig. Straks vi har gjort en feil, må vi rette på den, og jo raskere og grundigere vi gjør det, jo bedre.

Vi kan sammenfatte erfaringene våre i ett punkt: Folkets demokratiske diktatur som blir leda av arbeiderklassen (gjennom kommunistpartiet) og bygger på forbundet mellom arbeidere og bønder. Dette diktaturet må forene seg med de internasjonale revolusjonære kreftene. Dette er formelen vår, den viktigste erfaringa, hovedprogrammet.

De tjueåtte åra partiet vårt har vært til, er en lang periode. I løpet av denne tida har vi bare oppnådd én ting — vi har vunnet grunnleggende seier i den revolusjonære krigen. Det er verdt å feire, fordi det er folkets seier, og fordi det er en seier i et stort land som Kina. Men vi har fortsatt mye å gjøre. Hvis vi bruker ei reise som bilde, er det arbeidet vi har utført, bare det første steget i en lang marsj på ti tusen li. Det fins fortsatt rester av fienden som vi må utslette. Den veldige oppgava med økonomisk oppbygging ligger foran oss. Snart må vi legge til side noe av det vi er fortrulige med og blir nødt til å gjøre ting som er nye for oss. Det betyr vansker. Imperialistene rekner med at vi ikke klarer

å få orden på økonomien vår. De står og ser på, og venter på at vi skal mislykkes.

Vi må overvinne vanskene, vi må lære det vi ikke veit. Vi må lære oss å drive økonomisk arbeid av alle som veit hvordan det skal gjøres, uansett hvem de er. Vi må sette dem høyt som lærere, og lære respektfullt og samvittighetsfullt av dem. Når det er noe vi ikke veit, må vi ikke late som vi veit det. Vi må ikke bli byråkratiske. Hvis vi trenger djupt inn i et emne i flere måneder, ett eller to år, tre eller fem år, kommer vi til å mestre det til slutt. I begynnelsen var heller ikke en del av de sovjetiske kommunistene særlig flinke med økonomien, og imperialistene venta også på at de skulle mislykkes. Men Sovjetunionens Kommunistiske Parti seira, og under Lenins og Stalins ledelse lærte det seg ikke bare hvordan det skulle gjøre revolusjon, men også hvordan det skulle gjennomføre oppbygginga. Dette partiet har bygd en stor og strålende sosialistisk stat. Sovjetunionens Kommunistiske Parti er den beste læreren vår, og vi må lære av det. Situasjonen er gunstig for oss både hjemme og i utlandet. Vi kan stole fullt ut på våpenet folkets demokratiske diktatur, samle folket i hele landet unntatt de reaksjonære, og gå framover mot målet vårt med sikre steg.

NOTER

1. Også kjent som Den store harmoniens verden. Det sikter til et samfunn som bygger på felleseie, og der det ikke fins klasseutbytting og undertrykking — et edelt ideal som det kinesiske folket lenge har satt høyt. Her betyr Den store harmoniens rike det kommunistiske samfunnet.

2. Se Lenin, «'Venstre'-kommunismen — en barnesjukdom» (1920), *Utalgte verker* bind 11, Forlaget Oktober 1976, s. 104. Lenin sa: «I nesten et halvt hundreår — om lag fra førti- til nittiåra i forrige århundre — søkte framskredne tenkere i Russland ivrig etter en riktig revolusjonær teori under undertrykkinga fra et utrolig brutalt og reaksjonært tsarvelde. Med forbausende flid og omhu fulgte de hvert eneste «siste ord» på dette området i Europa og Amerika. Russland tilegna seg formelig marxismen, den eneste riktige revolusjonære teorien, gjennom kvaler, gjennom et halvt hundreår med uhørte lidelser og offer, enestående revolusjonært heltemot, utrolig energi, sjøloppofrende søking, studier, prøving i praksis, skuffelser, bekreftelse og sammenlikning med erfaringer fra Europa.»

3. Da Storbritannia møtte motstand fra det kinesiske folket mot opiumshandelen, sendte landet i 1840—42 styrker for å gjøre invasjon i Kwangtung og andre kystområder

i Kina under påskudd av å beskytte handelen. Styrkene i Kwangtung under ledelse av Lin Tse-hsu førte en motstandskrig.

4. Hung Hsiu-chuan (1814—64) var født i Kwangtung. Han ledet en revolusjonær bondekrig i midten av det 19. hundreåret. I 1851 ledet han en masseoppstand i Kwangsi og utropte det himmelske Taiping-kongedømmet, som holdt mange provinser og kjempet mot Ching-dynastiet i fjorten år. I 1864 ble denne revolusjonære krigen nederlag, og Hung Hsiu-chuan tok sitt eget liv med gift.

5. Kang Yu-wei (1858—1927) var fra Nanhai fylke i Kwangtung-provinsen. Etter at Kina hadde lidd nederlag for den japanske imperialismen i 1894, gikk han i 1895 til keiser Kuang Hsu i spissen for 1300 kandidater til tredje grad i de keiserlige eksamenene i Peking. Han la fram et «bønneskrift på ti tusen ord» og ba om «konstitusjonelle reformer og modernisering», og om at det enevelde monarkiet måtte bli omdanna til et konstitusjonelt monarki. I 1898 prøvde keiseren å innføre reformer og ga Kang Yu-wei, Tan Sze-tung, Liang Chi-chao og andre nøkkelstillinger i regjeringa. Seinere tok enkekeiserinne Tzu Hsi, som representerte stribukkene, makta igjen, og reformbevegelsen ble nederlag. Kang Yu-wei og Liang Chi-chao flyktet til utlandet og dannet et parti for å forsvare keiseren. Det ble en reaksjonær politisk fraksjon som sto i motsetning til de borgerlige og småborgerlige revolusjonære som Sun Yat-sen representerte. Blant verkene til Kang er *Forfalskninger i de klassiske konfucianske skrifterne*, *Konfutsen som reformator*, og *Ta Tung Shu* eller *Boka om Den store harmonien*.

6. Yen Fu (1853—1921) fra Foochow i Fukien-provinsen studerte ved en marinehøgskole i Storbritannia. Etter krigen mellom Japan og Kina i 1894 gikk han inn for konstitusjonelt monarki og reformer for å modernisere Kina. Oversettelsene hans av T. H. Huxleys *Evolution and Ethics*, Adam Smiths *The Wealth of Nations*, J. S. Mills *System of Logic*, Montesquieus *L'Esprit des Lois* og andre verker ble brukt til å spre europeisk borgerlig tenkning i Kina.

7. Et eksamenssystem som ble brukt under de enevelde dynastiene i Kina. Det var en metode den føydale herskerklassen brukte for å velge ut personell til å styre folket og for å knytte til seg intellektuelle. Systemet stamma fra det 7. hundreåret og sto ved lag helt til begynnelsen av det 20. hundreåret.

8. Revolusjonen i 1911 styrte det enevelde regimet til Ching-dynastiet. 10. oktober det året satte en del av den nye arméen til Ching-dynastiet i gang et opprør i Wuchang i Hupeh-provinsen etter oppfordring fra borgerlige og småborgerlige revolusjonære selvsaker. Det ble fulgt av opprør i andre provinser, og snart smuldra styret til Ching-dynastiet opp. Den provisoriske regjeringa for Republikken Kina ble dannet i Nanking 1. januar 1912, og Sun Yat-sen ble valgt til midlertidig president. Revolusjonen seira takket være forbundet mellom borgerskapet og bøndene, arbeiderne og småborgerskapet i byene. Men den gruppa som ledet revolusjonen, var innstilt på forsoning. Den ga ikke bøndene virkelige fordeler, og ga etter for press fra imperialistene og de føydale krefte. Derfor kom statsmakta i hendene på en av krigsherrene i nord, Yuan Shih-kai, og revolusjonen endte med nederlag.

9. En helt i romanen *Shui Hu Chuan* (*Ved vannkanten*) som drepte en tiger med bare

hendene på Chingyang-høyden. Dette er en av de mest populære episodene i denne berømte romanen.

10. Når det gjelder forholdet mellom sosialisering av jordbruket og industrialisering av landet, se Mao Tsetung «Om den kooperative omforminga av jordbruket,» *Verker i utvalg* bind 5, Forlaget Oktober 1977, del 6 og 7. Dette er en rapport kamerat Mao Tsetung la fram den 31. juli 1955 på konferansen for sekretærer i partikomiteene for provinser, byprovinser og autonome områder i det kinesiske kommunistpartiet. I denne rapporten tok kamerat Mao Tsetung utgangspunkt i erfaringene fra Sovjetunionen og praksisen i vårt eget land, og utvikla tesen om at sosialiseringa av jordbruket må skje i takt med den sosialistiske industrialiseringa.

11. Sitatet er fra Chu Hsis kommentar til *Den konfucianske læra om middelvegen*, kapittel 13.

KVITT DERE MED ILLUSJONENE OG GJØR KLAR TIL KAMP

14. august 1949

Det er ikke tilfeldig at hvitboka fra det amerikanske utenriksdepartementet om forholdet mellom Kina og De forente stater og følgeskrivet fra utenriksminister Acheson til president Truman¹ er blitt offentliggjort akkurat nå. Offentliggjøringa av disse dokumentene gjenspeiler seieren til det kinesiske folket og nederlaget til imperialismen, det gjenspeiler tilbakegangen for hele det imperialistiske verdenssystemet. Det imperialistiske systemet blir tært opp av indre motsigelser som det er ute av stand til å overvinne, og derfor er imperialistene prega av det svarteste tungsinn.

Imperialismen har lagt forholda til rette for sin egen undergang. Den har fått de breie folkemassene i koloniene og halvkoloniene og i de imperialistiske landa sjøl til å våkne. Imperialismen har drevet de store folkemassene over hele verden inn i den historiske epoken med store kamper for å knuse imperialismen.

Imperialismen har skapt både de materielle og de moralske vilkåra for kampen til de store folkemassene.

De materielle vilkåra er fabrikker, jernbaner, geværer, artilleri og så

Denne artikkelen og de fire neste — «Lykke på reisa, Leighton Stuart!», «Hvorfor er det nødvendig å diskutere hvitboka?», «'Vennskap' eller aggresjon?» og «Sammenbruddet for den idealistiske historieoppfatninga» — er kommentarer til hvitboka fra utenriksdepartementet i De forente stater og følgeskrivet fra Dean Acheson, som kamerat Mao Tsetung skreiv for nyhetsbyrået Hsinhua. Disse artiklene avslørte at De forente stater førte en imperialistisk politikk overfor Kina, kritiserte de illusjonene om USA-imperialismen som noen av de borgerlige intellektuelle i Kina bar på, og ga ei teoretisk forklaring på årsakene til at den kinesiske revolusjonen oppsto og seira.

videre. Storparten av det mektige utstyret til Det kinesiske folkets frigjøringshær kommer fra USA-imperialismen. Noe kommer fra den japanske imperialismen, og resten har vi produsert sjøl.

Etter den britiske aggresjonen mot Kina i 1840² kom det aggresjonskriger mot Kina fra de allierte britisk-franske styrkene,³ fra Frankrike,⁴ fra Japan,⁵ og fra de allierte styrkene fra de åtte maktene (Storbritannia, Frankrike, Japan, Tsar-Russland, Tyskland, De forente stater, Italia og Østerrike-Ungarn).⁶ Så kom krigen mellom Japan og Tsar-Russland på kinesisk jord,⁷ Japans aggresjonskrig mot Nordøst-Kina som begynte i 1931, Japans aggresjonskrig mot hele Kina som begynte i 1937 og varte i åtte lange år, og endelig den siste aggresjonskrigen mot det kinesiske folket som har vart i tre år. Tilsynelatende er det Chiang Kai-shek som har ført denne krigen, men i virkeligheten er det De forente stater. Det går fram av skrevet fra Acheson at De forente stater i denne siste krigen har gitt Kuomintang-regjeringa materiell hjelp som svarer til «mer enn 50 prosent av pengeforbruket» til denne regjeringa og «utrusta de kinesiske arméene» (det vil si Kuomintang-arméene) med «militære forsyninger». Dette er en krig der De forente stater skaffer pengene og våpna, mens Chiang Kai-shek skaffer de soldatene som skal slåss for De forente stater og slakte det kinesiske folket. Alle disse aggresjonskrigene, sammen med den politiske, økonomiske og kulturelle aggresjonen og undertrykkinga, har fått det kinesiske folket til å hate imperialismen. Det har fått dem til å spørre seg sjøl: «Hva skal alt dette bety?» og tvunget dem til å utvikle den revolusjonære innstillinga si og slutte seg sammen i kampen. De har kjempa, lidd nederlag, kjempa igjen, lidd nederlag igjen og gått til kamp på ny. De har samla erfaringer i 109 år, samla erfaringer fra hundrevis av kamper — store og små, militære og politiske, økonomiske og kulturelle, blodige og ublodige — og først i dag har de vunnet en grunnleggende seier. Uten disse moralske vilkåra kunne ikke revolusjonen seire.

Imperialismen skapte kompradorsystemet og byråkrat-kapitalen i Kina for å støtte opp under aggresjonen sin. Den imperialistiske aggresjonen dreiv samfunnsøkonomien i Kina framover, tvang fram endringer i den og skapte motstykkene til imperialismen — den nasjonale industrien og det nasjonale borgerskapet i Kina, og særlig det kinesiske proletariatet som arbeidde i de bedriftene imperialistene dreiv sjøl, i de bedriftene byråkrat-kapitalistene dreiv, og i dem det nasjonale borgerskapet dreiv. For å støtte opp under aggresjonen sin ruinerte imperia-

lismen de kinesiske bøndene ved å utbytte dem gjennom bytte av ulike verdier. Dermed skapte de en stor masse av fattigbønder som teller hundrevis av millioner mennesker og omfatter 70 prosent av befolkninga på landsbygda i Kina. For å støtte opp under aggresjonen sin skapte imperialismen millioner store og små intellektuelle av en ny type i Kina, som var forskjellige fra den gamle typen litterater og lærde føydal-embetsmenn. Men imperialismen og løpeguttene for den, de reaksjonære regjeringene i Kina, kunne bare kontrollere en del av disse intellektuelle, og til slutt bare en handfull av dem, som for eksempel Hu Shih, Fu Sze-nien og Chien Mu.⁸ Alle de andre reiv seg løs og vendte seg mot dem. Alle studenter, lærere, professorer, teknikere, ingeniører, leger, vitenskapsfolk, forfattere, kunstnere og statsansatte gjør opprør mot Kuomintang eller skiller lag med dem. Kommunistpartiet er partiet til fattigfolk. Kuomintang-propagandaen som er vidt utbredt og trenger gjennom overalt, beskriver kommunistpartiet som en bande mordere og brannstiftere, voldtektsforbrytere og røvere, folk som forkaster historia og kulturen, ikke vedkjenner seg fedrelandet, ikke viser foreldra sine ærbødighet eller lærerne sine respekt, som aldri vil høre på fornuft, som praktiserer eiendomsfelleskap og felleseie av kvinnene, og som bruker den militære taktikken med «menneskehavet» — kort sagt en horde djevelske uhyrer som begår alle tenkelige forbrytelser, og er så fæle at det er umulig å tilgi dem. Men merkelig nok er det nettopp denne horden som har vunnet støtte fra flere hundre millioner mennesker, medrekna flertallet av de intellektuelle, og særlig den studerende ungdommen.

En del av de intellektuelle vil fortsatt helst vente og se. De tenker: Kuomintang er ikke noe tess, og kommunistpartiet er ikke nødvendigvis noe tess det heller, så det er best å vente og se. Noen støtter kommunistpartiet i ord, men innerst inne venter de for å se. Det er nettopp slike mennesker som har illusjoner om De forente stater. De er ikke villige til å trekke ei skillelinje mellom USA-imperialistene, som sitter med makta, og det amerikanske folket, som ikke gjør det. De lar seg lett lure av de honningsøte orda til USA-imperialistene, som om disse imperialistene ville behandle folkets Kina på grunnlag av likeverd og gjensidig fordel uten at vi fører hard og langvarig kamp mot dem. De bærer fortsatt på mange reaksjonære, det vil si folkefiendtlige forestillinger, men de er ikke Kuomintang-reaksjonære. De er sentrumskreftene eller høyrefløya i folkets Kina. De er tilhengere av det som Acheson

kaller «demokratisk individualisme». Det fins fortsatt et spinkelt samfunnsmessig grunnlag i Kina for narrespillet til Acheson.

Hvitboka til Acheson innrømmer at USA-imperialistene er helt i villrede om hva de skal gjøre med situasjonen i Kina i dag. Kuomintang er så evneløst at ingen hjelp kan redde det, uansett hvor omfattende den er. Det er dømt til undergang. USA-imperialistene mister grepet over situasjonen og føler seg hjelpeløse. I følgeskrivet sitt sier Acheson:

Det er beklagelig, men ikke til å komme fra, at det ikke var mulig for regjeringa i De forente stater å være herre over det uhellsvangre utfallet av borgerkrigen i Kina. Ingen ting landet vårt har gjort eller kunne ha gjort innafor rimelige og mulige grenser, kunne ha endra dette utfallet. Ingen ting landet vårt har latt være å gjøre, har bidratt til dette utfallet. Det var et produkt av indre krefter i Kina, krefter som landet vårt prøvde, men ikke kunne påvirke.

Logisk sett burde slutninga til Acheson være å handle som «en slakter som legger fra seg kniven og straks blir en Buddha» eller som «en røver som angrer og blir en rettskaffen mann». Det vil si at han burde behandle folkets Kina på grunnlag av likeverd og gjensidig fordel og slutte å lage bråk. Det er det noen forvirra kinesiske intellektuelle mener eller sier. Men nei, sier Acheson, vi kommer til å fortsette å lage bråk, det er sikkert og visst. Vil det føre fram? Ja, sier han. Hva slags folk vil han støtte seg på? På tilhengerne av den «demokratiske individualismen». Acheson sier:

... til sjuende og sist vil den eldgamle sivilisasjonen og den demokratiske individualismen i Kina gjøre seg gjeldende igjen, og da kommer Kina til å kaste av seg det utenlandske åket. Jeg mener vi bør oppmuntre all utvikling i Kina som trekker i denne retninga nå og i framtida.

Jamen er det forskjell på logikken til imperialistene og logikken til folket! Lag bråk, li nederlag, lag bråk igjen, li nederlag igjen ... til de går til grunne. Det er denne logikken imperialistene og de reaksjonære over hele verden bruker overfor folket. De kommer aldri til å handle i strid med denne logikken. Det er en marxistisk lov. Når vi sier at «im-

perialismen er rovgrisk», mener vi at den aldri kommer til å skifte natur, at imperialistene aldri kommer til å legge fra seg slakterknivene sine, at de aldri vil bli til buddhaer, men kommer til å fortsette som før til de går til grunne.

Kjemp, li nederlag, kjemp igjen, li nederlag igjen, gå til kamp på ny ... til de seirer. Det er logikken til folket, og folket kommer aldri til å handle i strid med denne logikken. Det er også en marxistisk lov. Revolusjonen til det russiske folket fulgte denne loven, og det har revolusjonen til det kinesiske folket gjort også.

Klassene kjemper mot hverandre, noen klasser seirer, andre blir utrydda. Slik er historia, slik er historia til sivilisasjonene gjennom tusenvis av år. Å tolke historia ut fra dette standpunktet er historisk materialisme. Å ta det motsatte standpunktet er historisk idealisme.

Metoden med sjølkritikk kan bare brukes i folkets rekker. Det er umulig å overtale imperialistene og de reaksjonære i Kina til å vise hjertelag og ta et oppgjør med misgjerningene sine. Den eneste utvegen er å organisere styrker til kamp mot dem, slik vi gjorde under folkets frigjøringskrig og jordbruksrevolusjonen, å avsløre imperialistene, «provosere»⁹ dem, styrte dem, straffe dem for lovbrudd og «bare la dem få lov til å oppføre seg ordentlig og ikke tåle at de går mot folkemakta i ord eller handling». Bare da er det håp om at vi kan forhandle med de imperialistiske landa på grunnlag av likeverd og gjensidig fordel. Bare da kan vi oppdra og forbedre de godseierne, byråratkapitalistene, medlemmene av den reaksjonære Kuomintang-klikken og handlangerne deres, som har lagt ned våpna og overgitt seg, og så langt mulig forvandle dem til skikkelige mennesker. Mange kinesiske liberalere — demokrater av den gamle typen, dvs. tilhengerne av den «demokratiske individualismen», som folk som Truman, Marshall, Acheson og Leighton Stuart knytter håpa sine til, og prøver å vinne over til si side — havner ofte i ei passiv stilling og tar ofte feil når de vurderer herskerne i De forente stater, Kuomintang, Sovjetunionen og også Kinas Kommunistiske Parti. Grunnen til det er nettopp at de ikke ser på problemene ut fra standpunktet til den historiske materialismen eller ikke godtar en slik måte å se dem på.

Alle progressive — kommunistene, medlemmene av de demokratiske partiene, de politisk bevisste arbeiderne, den studerende ungdommen og de progressive intellektuelle — har plikt til å slutte seg sammen med mellomlaga, sentrumskreftene og de tilbakeliggende elementene fra uli-

ke samfunnslag, med alle dem i folkets Kina som fortsatt vakler og nøler (disse menneskene kommer til å vakle i lang tid framover, og sjøl etter at de har valgt side, kommer de til å vakle igjen så snart de kommer ut for vansker), gi dem oppriktig hjelp, kritisere vankelmodigheten deres, skolere dem, vinne dem over til massenes side, hindre imperialistene i å trekke dem over til seg og be dem kvitte seg med illusjonene og gjøre seg klar til kamp. Ingen må tru at det ikke er mer å gjøre nå som vi har seira. Vi har ennå arbeid som må gjøres, en god del tålmodig arbeid, før vi virkelig kan vinne disse menneskene over til oss. Når vi har vunnet dem, er imperialismen fullstendig isolert, og da kommer ikke Acheson noen veg med knepa sine lenger.

Parolen «gjør klar til kamp» retter seg til dem som fortsatt bærer på illusjoner om forholdet mellom Kina og de imperialistiske landa, særlig mellom Kina og De forente stater. I dette spørsmålet er de fortsatt passive. De har ikke bestemt seg. De er ennå ikke fast bestemt på å føre en langvarig kamp mot den amerikanske (og britiske) imperialismen for de bærer fortsatt på illusjoner om De forente stater. I dette spørsmålet er det fortsatt ei svært brei, eller temmelig brei, kløft mellom disse menneskene og oss.

Offentliggjøringa av den amerikanske hvitboka og følgeskrivet til Acheson er verd å feire. Det betyr en kalddusj og tap av ansikt for dem som har forestillinger om den gamle typen demokrati eller demokratisk individualisme, som ikke liker, eller ikke helt liker, eller er misnøyd med, eller er litt misnøyd med, eller til og med tar avstand fra folkedemokrati eller demokratisk kollektivism, eller demokratisk sentralisme, eller kollektivt heltemot, eller patriotisme som bygger på internasjonalisme — men som fortsatt har patriotiske følelser og ikke er Kuomintang-reaksjonære. Det er særlig en kalddusj for dem som trur at alt som kommer fra Amerika er bra, og håper at Kina skal ta etter De forente stater.

Acheson erklærer åpent at de demokratiske individualistene i Kina vil bli «oppmuntra» til å kaste av seg det såkalte «utenlandske åket». Dette betyr at han oppfordrer til å styrte marxismen-leninismen og folkets demokratiske diktatur, som Kinas Kommunistiske Parti leder. For det blir påstått at denne «ismen» og dette systemet er «utenlandsk» og uten røtter i Kina, og at det er tyskeren Karl Marx (som døde for sekstiseks år sia) og de to russerne Lenin (som døde for tjuefem år sia) og Stalin (som lever ennå) som har pressa det på kineserne. Denne «is-

men» og dette systemet er dessuten tvers igjennom dårlige greier, fordi de går inn for klassekamp, for å knuse imperialismen osv. Derfor må de vekk. I denne sammenhengen blir det påstått at «den demokratiske individualismen i Kina kommer til å gjøre seg gjeldende igjen» takket være «oppmuntringa» fra president Truman, øverstkommanderende i kulissene Marshall, utenriksminister Acheson (den elskelige utenlandske mandarinene som er ansvarlig for at hvitboka er blitt offentliggjort) og ambassadør Leighton Stuart som har stukket sin kos. Acheson og hans likemenn trur at de gir «oppmuntring», men det er fullt mulig at de demokratiske individualistene i Kina som fortsatt har patriotiske følelser enda om de har tiltru til De forente stater, føler at dette er en kalddusj de får slengt over seg og tap av ansikt. For Acheson og hans likemenn gjør dette skitne arbeidet istedenfor å forhandle med de offisielle representantene for det kinesiske folkets demokratiske diktatur, og de offentliggjør det attpåtil. Det kaller jeg å tape ansikt! Det kaller jeg å tape ansikt! For folk med patriotiske følelser er ikke uttalelsen til Acheson noen «oppmuntring», den er en fornærmelse.

Kina står midt oppe i en stor revolusjon. Hele Kina syder av begeistring. Forholda er gunstige for å vinne over til vår side og knytte til oss alle som ikke hater folkerevolusjonen bittært og inderlig, enda om de har feilaktige ideer. Progressive må bruke hvitboka til å overtale disse menneskene.

NOTER

1. Den amerikanske hvitboka, *Forholdet mellom De forente stater og Kina*, blei offentliggjort av det amerikanske utenriksdepartementet 5. august 1949. Følgeskrivet fra Acheson til Truman var datert 30. juli 1949. Hvitboka består av åtte kapitler. Den tar for seg forholdet mellom Kina og De forente stater i perioden fra 1844, da De forente stater tvang Kina til å undertegne «Wanghia-avtalen», fram til 1949, da revolusjonen til det kinesiske folket hadde endt med grunnleggende seier over hele landet. Hvitboka går særlig utførlig inn på de fem åra fra slutten av motstandskrigen mot Japan til 1949. Den beskriver hvordan De forente stater førte en politikk som gikk ut på å støtte Chiang Kai-shek i kampen mot kommunistpartiet, og hvordan de kjempa mot det kinesiske folket med alle midler og til slutt lei nederlag. Hvitboka og følgeskrivet fra Acheson er fulle av forvrengninger, utelatelser og løgner, og også av giftige bakvaskelser og bittært hat mot det kinesiske folket. Under krangelen om Kina-politikken innafor den reaksjonære leiren

i De forente stater, blei imperialister som Truman og Acheson nødt til å gjøre noe av sannheten om den kontrarevolusjonære virksomheten sin kjent for offentligheten gjennom hvitboka. Det var et forsøk fra denne leiren på å overbevise motstanderne sine. Dermed virka hvitboka objektivt sett som en innrømmelse fra USA-imperialismen av de aggresjonsforbrytelsene den hadde gjort seg skyldig i i Kina.

2. Se «Om folkets demokratiske diktatur», note 3, s. 401 i denne boka.

3. Fra 1856 til 1860 førte Storbritannia og Frankrike i fellesskap en aggresjonskrig mot Kina. De forente stater og Tsar-Russland støtta dem fra sidelinja. På den tida brukte regjeringa til Ching-dynastiet alle krefter til å undertrykke bonderevolusjonen for det himmelske Taiping-kongedømmet. Regjeringa førte en politikk med passiv motstand overfor de utenlandske angriperne. De britisk-franske styrkene okkuperte storbyer som Kanton, Tientsin og Peking, plyndra og brente ned Yuan Ming Yuan-slottet i Peking, og tvang Ching-regjeringa til å undertegne «Tientsin-avtalen» og «Peking-avtalen». De viktigste bestemmelsene i disse avtalene var at Tientsin, Newchwang, Tengchow, Taiwan, Tanshui, Chaochow, Chiungchow, Nanking, Chinkiang, Kiukiang og Hankow skulle åpnes som handelshavner, og at utlendinger skulle få særretter til å reise, drive misjonsvirksomhet og skipsfart på elver og innsjøer i Kina. Fra da av spredde de utenlandske aggresjonsstyrkene seg i alle kystprovinsene i Kina, og trengte djupt inn i landet.

4. I 1884—85 gjorde de franske angriperne invasjon i Vietnam og de kinesiske provinsene Kwangsi, Fukien, Taiwan og Chekiang. Kinesiske styrker gjorde kraftig motstand og vant ei rekke seirer. Til tross for seirene som blei vunnet i denne krigen, undertegna den råttne Ching-regjeringa den skammelige «Tientsin-avtalen», som anerkjente den franske okkupasjonen av Vietnam og ga de franske aggresjonsstyrkene lov til å trenge inn i Sør-Kina.

5. Krigen mellom Kina og Japan i 1894. Krigen brøt ut på grunn av Japans aggresjon mot Korea og provokasjonene mot kinesiske land- og sjøstridskrefter. Kinesiske styrker sloss heltetmodig i denne krigen, men de lei nederlag fordi Ching-regjeringa var råttne, og fordi den ikke hadde forberedt motstanden. Dette førte til at Ching-regjeringa undertegna den skammelige «Shimonoseki-avtalen» med Japan. Ifølge denne avtalen måtte Kina gi fra seg Taiwan og Penghu-øyene til Japan, betale 200 millioner sølv-tael i krigsskadeerstatning, la japanerne få tillatelse til å bygge fabrikker i Kina, åpne Shasi, Chungking, Soochow og Hangchow som handelshavner, og anerkjenne Japans overherredømme over Korea.

6. I 1900 sendte de åtte imperialismaktene Storbritannia, De forente stater, Tyskland, Frankrike, Tsar-Russland, Japan, Italia og Østerrike-Ungarn en felles styrke for å angripe Kina. Det var et forsøk på å knuse Yi Ho Tuan-bevegelsen, som var en motstandsbevegelse i det kinesiske folket mot aggresjon. Det kinesiske folket gjorde heltetmodig motstand. De allierte styrkene fra de åtte maktene tok Taku og okkuperte Tientsin og Peking. I 1901 undertegna Ching-regjeringa en avtale med de åtte imperialistiske landa. De viktigste bestemmelsene i avtalen var at Kina måtte betale den enorme summen av 450 millioner sølv-tael som krigsskadeerstatning til disse landa. Dessuten fikk de særretter til å stasjonere styrker i Peking og i området fra Peking til Tientsin og Shanhaikuan.

7. Dette er den imperialistiske krigen mellom Japan og Tsar-Russland i 1904—05 for å sikre seg Nordøst-Kina og Korea. Krigen blei i hovedsak ført i Fengtien- (i dag Shenyang) og Liaoyang-området og rundt havnebyen Lushun i Nordøst-Kina, og derfor førte den til veldige tap for det kinesiske folket. Resultatet av krigen var at Tsar-Russland blei slått og fortrengt og måtte gi fra seg overherredømmet over Nordøst-Kina til Japan. Ifølge fredsavtalen (Portsmouth-avtalen) som blei undertegna da krigen var over, anerkjente Tsar-Russland Japans enekontroll over Korea.

8. Hu Shih, en tidligere universitetsprofessor, universitetsrektor og Kuomintang-regjeringas ambassadør i De forente stater, var en kjent forsvarer for USA-imperialismen blant kinesiske intellektuelle. Fu Sze-nien og Chien Mu var også universitetsprofessorer, som sto til tjeneste for den reaksjonære Kuomintang-regjeringa.

9. Se «Om folkets demokratiske diktatur», s. 389 i denne boka.

LYKKE PÅ REISA, LEIGHTON STUART!

18. august 1949

Leighton Stuart¹ er et symbol på det fullstendige nederlaget for den amerikanske aggresjonspolitikken. Det er lett å forstå at 5. august blei valgt som utgivelsesdag for den amerikanske hvitboka. På den tida hadde nemlig Leighton Stuart reist fra Nanking, men ennå ikke kommet fram til Washington. Leighton Stuart er en amerikaner som er født i Kina. Han har temmelig omfattende forbindelser i samfunnet, og har leda misjonsskoler i Kina i mange år. Under motstandskrigen satt han en periode i et japansk fengsel. Han pleide å late som han var glad i både De forente stater og Kina, og han klarte å narre ganske mange kinesere. Derfor blei han plukka ut av George C. Marshall og utnevnt til De forente staters ambassadør i Kina. Han blei en kjent størrelse i Marshall-gruppa. I øynene på Marshall-gruppa hadde han bare én feil. Det var at han var ambassadør i Kina og talsmann for politikken til Marshall-gruppa i samme periode som det kinesiske folket tilføyde denne politikken et fullstendig nederlag. Dette var ikke noe lite ansvar. Det er helt naturlig at hvitboka, som er skrevet for å velte av seg dette ansvaret, blei offentliggjort på et tidspunkt da Leighton Stuart var på veg til Washington, men ennå ikke hadde kommet fram.

Krigen for å gjøre Kina til en amerikansk koloni, en krig der Amerikas Forente Stater skaffer pengene og våpna, og Chiang Kai-shek skaffer folk til å slåss for De forente stater og slakte det kinesiske folket, har vært en viktig del av den verdensomspennende aggresjonspolitikken til USA-imperialismen etter den andre verdenskrigen. Den amerikanske aggresjonspolitikken har flere angrepsmål. De tre viktigste angrepsmåla er Europa, Asia og det amerikanske kontinentet. Kina er tyngdepunktet i Asia, et stort land med 475 millioner innbyggere. Ved å ta Kina ville De forente stater bli herre over hele Asia. Når den asia-

tiske fronten var sikra, kunne USA-imperialismen konsentrere kreftene om å angripe Europa. USA-imperialismen ser på fronten sin på det amerikanske kontinentet som forholdsvis sikker. Alt dette har de amerikanske angriperne rekna ut i ønskedrømmene sine.

Men for det første vil ikke det amerikanske folket og verdens folk ha krig. For det andre har oppmerksomheten til De forente stater i stor grad vært retta mot de europeiske folka som har våkna til bevissthet, mot framveksten av folkedemokratiene i Øst-Europa, og framfor alt mot den ruvende Sovjetunionen, dette makeløst mektige bolverket for freden som står med ett bein i Europa og ett i Asia, og gjør hardnakka motstand mot den amerikanske aggresjonspolitikken. For det tredje har det kinesiske folket våkna, og det er det viktigste. Under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti har de væpna styrkene og de organiserte kreftene til folket blitt mektigere enn noen gang før. Derfor er den herskende klikken blant USA-imperialistene blitt hindra i å føre en politikk med direkte storstilt væpna angrep på Kina, og isteden har den slått inn på en politikk for å hjelpe Chiang Kai-shek til å føre borgerkrig.

Sjø-, land- og luftstridskrefter fra De forente stater har vært med i krigen i Kina. De forente stater hadde flåtebasar i Tsingtao, Shanghai og på Taiwan. Det var stasjonert amerikanske styrker i Peiping, Tientsin, Tangshan, Chinwangtao, Tsingtao, Shanghai og Nanking. Det amerikanske flyvåpenet kontrollerte hele det kinesiske luftrommet og tok flyfoto av alle de strategiske områdene i Kina for å lage militære kart. Det var sammenstøt mellom amerikanske styrker og annet militærpersonell og Folkets frigjøringshær ved byene Anping i nærheten av Peiping, ved Chiutai i nærheten av Changchun, ved Tangshan og på Øst-Shantung-halvøya, og vi har flere ganger tatt amerikanere til fange.² Luftflåten til Chennault var i stort omfang med i borgerkrigen.³ Det amerikanske flyvåpenet nøyde seg ikke med å frakte styrker for Chiang Kai-shek. I tillegg bomba og senka de krysseren «Chungking» som hadde gjort mytteri mot Kuomintang.⁴ Alt dette var direkte krigshandlinger, men det kom aldri så langt som til åpen krigserklæring, og den amerikanske deltakinga i krigen blei aldri særlig omfattende. Hovedmetoden for aggresjonen til De forente stater var de storstilte forsyningene av penger, krigsmateriell og rådgivere for å hjelpe Chiang Kai-shek med å føre borgerkrigen.

Det er den objektive situasjonen i Kina og resten av verden som har

fått De forente stater til å bruke denne metoden. Det skyldes ikke at Truman-Marshall-gruppa, herskerklikken innafør USA-imperialismen, ikke hadde lyst til å sette i verk direkte aggresjon mot Kina. Samtidig som De forente stater begynte å hjelpe Chiang Kai-shek med å føre borgerkrig, blei det satt i scene en plump komedie der De forente stater framsto som mekler i striden mellom Kuomintang og kommunistpartiet. Dette var et forsøk på å mjuke opp Kinas Kommunistiske Parti, føre det kinesiske folket bak lyset, og dermed vinne kontroll over hele Kina uten å slåss. Fredsforhandlingene stranda, bedrageriet slo feil, og teppet gikk opp for krigen.

Liberalere eller «demokratiske individualister» som bærer på illusjoner om De forente stater og har dårlig hukommelse! Vær snill og les hva Acheson sjøl skriver:

Da freden kom, sto De forente stater overfor tre muligheter i Kina: 1) De kunne ha tatt med seg alt pikkpaket sitt og trukket seg ut. 2) De kunne ha gått til en omfattende militær intervensjon for å hjelpe nasjonalistene til å knuse kommunistene. 3) De kunne ha gått inn for å unngå borgerkrig ved å arbeide for kompromiss mellom de to partene, og samtidig hjelpe nasjonalistene til å utøve makta si over størst mulig del i Kina.

Hvorfor valgte ikke De forente stater den første av disse linjene? Acheson sier:

Den første muligheten ville betydd at vi hadde gitt opp de internasjonale forpliktelsene våre og den tradisjonelle politikken med vennskap overfor Kina før vi hadde gjort et beslutsomt forsøk på å hjelpe. Jeg trur den amerikanske folkeopinionen på den tida følte det på samme måte.

Det er altså slik det ligger an: De «internasjonale forpliktelsene» til De forente stater og den «tradisjonelle politikken med vennskap overfor Kina» er ikke noe annet enn intervensjon i Kina. Intervensjonen blir kalt internasjonale forpliktelser og vennskap overfor Kina. Ikke-innblanding er rett og slett utenkelig. Her kaster Acheson skitt på folkeopinionen i De forente stater. Det han snakker om, er «folkeopinionen» i Wall Street, ikke folkeopinionen i det amerikanske folket.

Hvorfor valgte ikke De forente stater den andre av disse linjene? Acheson sier:

Den andre mulige linja var fullstendig umulig å gjennomføre, sjøl om den teoretisk sett kan virke tiltrekkende når en ser tilbake. Nasjonalistene hadde ikke klart å knuse kommunistene på de ti åra før krigen. Som jeg allerede har antyda, var nasjonalistene svekka, demoraliserte og upopulære etter krigen. De hadde raskt ødsla bort all respekt og støtte i folket i de områdene som var frigjort fra japanerne på grunn av oppførselen til de sivile og militære tjenestemennene deres. Kommunistene var på den andre sida mye sterkere enn noen gang før, og de hadde kontroll over det meste av Nord-Kina. Seinere skulle det på en tragisk måte vise seg at de nasjonalistiske styrkene var udugelige. Trulig ville det ikke latt seg gjøre å fordrive kommunistene uten amerikansk våpenmakt. Det er åpenbart at det amerikanske folket ikke ville ha godtatt et så kolossalt engasjement fra arméene våre verken i 1945 eller seinere. Derfor kom vi fram til den tredje mulige linja ...

For en glimrende idé! De forente stater skaffer penger og våpen, og Chiang Kai-shek skaffer folk til å slåss for De forente stater og slakte det kinesiske folket, til å «knuse kommunistene» og gjøre Kina til en amerikansk koloni, slik at De forente stater kan oppfylle de «internasjonale forpliktelsene» sine og sette ut i livet den «tradisjonelle politikkens sin med vennskap overfor Kina».

De forente stater skaffa Kuomintang penger og våpen, og fikk det til å slåss, enda det var korrupt og udugelig, «demoralisert og upopulært». «Teoretisk sett» var militær intervensjon helt i orden. For makt-haverne i De forente stater ser det også ut til å være i orden «når en ser tilbake». Direkte væpna intervensjon ville nemlig ha vært virkelig interessant, og det kunne «virke tiltrekkende». Men i praksis ville det ikke ha gått, for «det er åpenbart at det amerikanske folket ikke ville ha godtatt» det. Det er ikke det at imperialistgruppa til Truman, Marshall, Acheson og deres likemenn ikke hadde lyst til det — de hadde svært så god lyst til det — men situasjonen i Kina, i De forente stater og i verden som helhet (dette punktet nevner ikke Acheson) tillot det ikke. De måtte nøye seg med det nest beste og ta den tredje vegen.

De kineserne som tror at «det er mulig å seire sjøl uten internasjonal hjelp», må høre etter. Acheson gir dere undervisning. Acheson er en flink lærer. Han gir gratis undervisning, og han forteller hele sannheten med utrøttelig nidkjærhet og stor åpenhet. Når De forente stater lot være å sende store styrker for å angripe Kina, var det ikke fordi den amerikanske regjeringa ikke hadde lyst til å gjøre det, men fordi den var bekymra. Første bekymring: Det kinesiske folket ville gå mot det, og den amerikanske regjeringa var redd for å bli sittende hjelpe-løst fast i ei hengemyr. Andre bekymring: Det amerikanske folket ville gå mot det, og derfor våga ikke den amerikanske regjeringa gi ordre om mobilisering. Tredje bekymring: Folket i Sovjetunionen, Europa og resten av verden ville gå mot det, og den amerikanske regjeringa ville bli fordømt over hele verden. Det er grenser for den elskelige åpenheten til Acheson, og han er ikke villig til å nevne den tredje bekymringen. Grunnen er at han er redd for å tape ansikt overfor Sovjetunionen. Han er redd for at Marshall-planen i Europa,⁵ som allerede er mislykka til tross for forsøka på å gi inntrykk av det motsatte, skal ende sørgelig med totalt sammenbrudd.

De kineserne som er kortsynte, forvirra liberalere eller demokratiske individualister, må høre etter. Acheson gir dere undervisning. Han er en god lærer for dere. Han har gjort kort prosess med den amerikanske menneskekjærligheten, rettferdigheten og moralen som dere fantaserte om. Stemmer ikke det? Kan dere finne spor av mennskekjærlighet, rettferdighet eller moral i hvitboka eller i følgeskrivet fra Acheson?

Det er sant nok at De forente stater har vitenskap og teknologi. Men dessverre er det i hendene på kapitalistene, og ikke i hendene på folket. Det blir brukt til å utbytte og undertrykke folket i De forente stater, og til å drive aggresjon og slakte folk i utlandet. Det er også «demokrati» i De forente stater. Men dessverre er det bare et annet navn på klasse-diktaturet til borgerskapet. De forente stater har massevis av penger. Men dessverre er de bare villige til å gi penger til den reaksjonære klikken til Chiang Kai-shek, som er råtten tvers igjennom. Det sies at De forente stater er, og vil være, fullt ut villig til å gi penger til femtekolonnen sin i Kina, men at de er uvillige til å gi noe til vanlige liberalere og demokratiske individualister, for de er altfor mye av noen bokormer og veit ikke hvordan de skal sette pris på en tjeneste. Og sjølsagt er de enda mer uvillige til å gi penger til kommunistene. Det går an å få

27. — Mao: Verker i Utvalg 4.

penger, men bare på visse vilkår. Hva slags vilkår? Følg De forente stater. Amerikanerne har strødd ut litt mjøl som gave i Peiping, Tientsin og Shanghai for å se hvem som bøyer seg for å plukke det opp. De har slengt ut snøret til den fisken som vil bli fanga, akkurat som Chiang Tai Kung.⁶ Men den som svelger mat som blir delt ut i forakt,⁷ får vondt i magen.

Vi kinesere har bein i nesa. Mange av dem som en gang var liberale eller demokratiske individualister, har stått mot USA-imperialistene og de reaksjonære i Kuomintang, som er løpeguttene deres. Wen Yi-to reiste seg så lang han var, slo neven i bordet, stirra rasende på pistolen til Kuomintang og døde heller enn å underkaste seg.⁸ Enda Chu Tse-ching var alvorlig sjuk, ville han heller sulte i hjel enn å ta imot amerikansk «understøttelsesmat».⁹ Han Yu fra Tang-dynastiet skreiv en «Lovsang om Po Yi».¹⁰ Der lovpriste han en mann som hadde temmelig mange oppfatninger til felles med den «demokratiske individualismen». Han lurte seg unna pliktene sine overfor folket i sitt eget land, stakk av fra posten sin og gikk mot folkets frigjøringskrig på den tida, som var leda av kong Wu. Han Yu roste feil mann. Vi burde skrive lovsanger om Wen Yi-to og Chu Tse-ching, som har vist hvilket heltemot som bor i nasjonen vår.

Hva spiller det for rolle om vi kommer ut for vansker? La dem blokkere oss! La dem blokkere oss i åtte eller ti år! Da skal vi ha løst alle Kinas problemer. Kommer kineserne til å skjelve for vanskene når ikke engang døden kan skremme dem? Lao Tzu sa: «Hvorfor skulle en true folket med døden når de ikke er redde for den?»¹¹ USA-imperialismen og løpeguttene deres, den reaksjonære klikken til Chiang Kai-shek, har ikke bare «trua» oss med døden. De har faktisk tatt livet av mange av oss. I tillegg til folk som Wen Yi-to, har de drept millioner av kinesere de siste tre åra med amerikanske karabiner, maskingeværer, bombekastere; bazookaer, haubitser, stridsvogner og bomber fra lufta. Nå nærmer det seg slutten på dette. De er slått. Det er vi som skal gå til angrep på dem, ikke de som rykker ut for å angripe oss. Snart er det ute med dem. Det er sant nok at de få problemene som står igjen, som for eksempel blokade, arbeidsløshet, sult, inflasjon og stigende priser, er vansker. Men vi har allerede begynt å puste lettere enn i de tre siste åra. Vi har kommet seirrikt gjennom ildprøven de siste tre åra. Hvorfor skulle vi ikke kunne overvinne de få vanskene vi har i dag? Hvorfor skulle ikke vi kunne leve uten De forente stater?

Da Folkets frigjøringshær kryssa Yangtse-elva, flykta den amerikanske koloniregjeringa i Nanking hals over hode. Men Hans Eksellense ambassadør Stuart rikka seg ikke. Han satt storøyd og så på, og håpa på å åpne butikken med nytt firmanavn og høste litt profitt. Men hva fikk han se? Folkets frigjøringshær som marsjerte forbi, kolonne etter kolonne, og arbeiderne, bøndene og studentene som reiste seg i store skarer. Men i tillegg til det så han noe annet — de kinesiske liberalerne eller demokratiske individualistene som troppa mannsterkt opp, ropte slagord og snakka om revolusjon sammen med arbeiderne, bøndene, soldatene og studentene. Kort sagt, ingen brydde seg om han. Han «sto der mo aleine med skyggen sin, og de to trøsta hverandre». ¹² Det var ikke noe mer han kunne gjøre, og dermed måtte han ta dokumentmappa si under armen og gi seg i veg.

Det fins fortsatt noen intellektuelle og andre folk i Kina som har forvirra forestillinger og illusjoner om De forente stater. Derfor må vi forklare dem situasjonen, vinne dem over til vår side, skolere dem og gå sammen med dem, slik at de kommer over til folkets side og ikke går i de fellene imperialismen har satt opp. Men det er jamt slutt på prestisjen USA-imperialismen hadde blant det kinesiske folket, og hvitboka viser dette svart på hvitt. Progressive bør gjøre god bruk av hvitboka for å skolere det kinesiske folket.

Leighton Stuart har reist, og hvitboka har kommet. Flotte greier! Flotte greier! Begge deler er vel verd å feire.

NOTER

1. John Leighton Stuart blei født i Kina i 1876. Han var alltid en trufast agent for den amerikanske kulturelle aggresjonen i Kina. Han begynte å arbeide som misjonær i Kina i 1905. I 1919 blei han rektor for Yenching-universitetet, som De forente stater oppretta i Peking. 11. juli 1946 blei han utnevnt til De forente staters ambassadør i Kina. Han støtta aktivt de reaksjonære i Kuomintang under borgerkrigen, og satte i verk ulike politiske intriger mot det kinesiske folket. Leighton Stuart måtte reise fra Kina i all stillhet den 2. august 1949, da alle anstrengelsene fra USA-imperialismen for å hindre seieren i den kinesiske folkerevolusjonen hadde slått fullstendig feil.

2. Etter at Japan hadde overgitt seg i 1945, landsatte De forente stater styrker i Kina og stasjonerte dem i Peiping, Shanghai, Nanking, Tientsin, Tangshan, Kaiping, Chinwangtao, Chinghai, Tsingtao og andre steder. Formålet med det var å drive aggresjon

mot kinesisk territorium og suverenitet, og å blande seg inn i de indre forholda i landet. Dessuten gjorde de flere ganger invasjon i de frigjorte områdene. 29. juli 1946 gikk amerikanske styrker fra Tientsin i samordning med bandittstyrkene til Chiang Kai-shek til angrep på byen Anping i Hsiangho fylke i Hopei-provinsen. Dette er Anping-hendinga som er nevnt i artikkelen. 1. mars 1947 foretok amerikanske styrker en militær oppklaringsaksjon mot stillingene til Folkets frigjøringshær i Hohsipo, som ligger mellom Changchun og Chiutai i Nordøst-Kina. 16. juni 1946 gjennomførte amerikanske styrker fra Tangshan i Hopei-provinsen et raid mot Sungchiaying og andre steder. I juli gjennomførte de et raid mot landsbyen Sanho i Luanhsien fylke og landsbyen Hsihonan i Changli fylke i nærheten av Tangshan. To av de mange angrepa på Øst-Shantung-halvøya er særlig godt kjent: 28. august 1947 gikk amerikanske fly og krigsskip til angrep på Langnuankou og Hsiaoli-øya i Mouping fylke, og 25. desember 1947 blei landsbyen Wanglintao i den nordlige delen av Chimo fylke angrepet av amerikanske styrker i samordning med bandittstyrkene til Chiang Kai-shek. I alle disse tilfellene var det de amerikanske styrkene som gjorde seg skyldige i aggresjonshandlinger ved å trenge inn i de frigjorte områdene, og hver gang gjennomførte Det kinesiske folkets frigjøringshær eller de lokale væpna styrkene til folket rettfærdige forsvarsaksjoner.

3. Clair Lee Chennault var en gang amerikansk rådgiver for flyvåpenet til Kuomintang-regjeringa. Etter at Japan kapitulerte, organiserte han et lufttransportkorps med personell fra De forente staters 14. luftflåte, for å hjelpe Kuomintang i borgerkrigen. Lufttransportkorpset hans deltok direkte i de kriminelle oppklaringsaksjonene og bombetoktene over de frigjorte områdene.

4. Se «Om voldshandlingene fra britiske krigsskip, erklæring fra talsmannen for overkommandoen i Det kinesiske folkets frigjøringshær», note 4, s. 383 i denne boka.

5. 5. juni 1947 holdt den amerikanske utenriksministeren, George C. Marshall, en tale på Harvard-universitetet. Her la han fram en plan for såkalt amerikansk «hjelp» til gjenoppbygginga av Europa. Det «programmet for gjenoppbygging av Europa» som den amerikanske regjeringa utarbeidde på grunnlag av denne talen, blei kjent som «Marshall-planen».

6. Chiang Tai Kung levde under Chou-dynastiet. Legenden forteller at han en gang var på fisketur på Weishui-elva. Han holdt snøret med en krok uten mothake eller agn tre fot over vannflata, og sa: «Den fisken som er skjebnebestemt til å bli fanga, vil nok komme opp.» (Fra *Historier om kong Wus felttog mot Yin-dynastiet*.)

7. «Mat som blir delt ut i forakt» sikter til almisser som blir gitt til folk for å fornærme dem. Det viser til ei historie fra *Ritenes bok* om en sulten mann i staten Chi, som heller ville sulte i hjel enn å fornædre seg ved å ta imot almisser.

8. Wen Yi-to (1899—1946) var en berømt kinesisk dikter, lærd og universitetsprofessor. I 1943 begynte han å delta aktivt i kampen for demokrati, fordi han bittert hata reaksjonen og korrupsjonen som regjeringa til Chiang Kai-shek sto for. Etter motstandskrigen mot Japan gjorde han kraftig motstand mot sammensvergelsen mellom Kuomintang og USA-imperialismen for å starte borgerkrig mot folket. 15. juli 1946 blei han snikmyrda i Kunming av gangstere fra Kuomintang.

9. Chu Tse-ching (1898—1948) var en kinesisk forfatter og universitetsprofessor. Etter motstandskrigen støtta han aktivt studentbevegelsen mot regimet til Chiang Kai-shek. I juni 1948 undertegna han ei erklæring som protesterte mot at De forente stater blåste nytt liv i den japanske militarismen, og avviste amerikansk «understøttelses»-mjøl. På den tida levde han i stor fattigdom. Han døde av armod og sjukdom den 12. august 1948 i Peiping. Til og med på dødsleiet mana han familien sin til ikke å kjøpe det amerikanske mjølet, som blei rasjonert ut av Kuomintang-regjeringa.

10. Han Yu (768—824) var en berømt forfatter fra Tang-dynastiet. «Lovsang om Po Yi» er et prosastykke han har skrevet. Po Yi levde mot slutten av Yin-dynastiet. Han var motstander av felttoget til kong Wu av Chou mot huset Yin. Da huset Yin blei styrta, flykta han til Shouyang-fjellet og sulta i hjel heller enn å ete korn fra Chou.

11. Sitat fra *Lao Tzu*, kapittel 74.

12. Sitat fra *Minnesmerke over keiseren* av Li Mi (224—287).

HVORFOR ER DET NØDVENDIG Å DISKUTERE HVITBOKA?

28. august 1949

Vi har kritisert den amerikanske hvitboka og følgeskrivet til Acheson i tre artikler («En innrømmelse av hjelpeløshet»,¹ «Kvitt dere med illusjonene og gjør klar til kamp» og «Lykke på reisa, Leighton Stuart!»). Kritikken vår har ført til brei oppmerksomhet og diskusjon i alle demokratiske partier, folkeorganisasjoner, aviser, universiteter og skoler, og blant kjente demokrater fra alle samfunnslag over hele landet. De har sendt ut mange riktige og nyttige erklæringer, uttalelser og kommentarer. Det blir holdt møter om hvitboka, og diskusjonen utvikler seg fortsatt rivende. Diskusjonen tar opp forholdet mellom Kina og De forente stater, forholdet mellom Kina og Sovjetunionen, Kinas forhold til andre land de siste hundre åra, det gjensidige forholdet mellom den kinesiske revolusjonen og de revolusjonære kreftene i verden, forholdet mellom de reaksjonære i Kuomintang og det kinesiske folket, hvilken holdning de demokratiske partiene, folkeorganisasjonene og kjente demokrater fra alle samfunnslag må ta i kampen mot imperialismen, hvilken holdning liberalere eller såkalte demokratiske individualister må ta til alle de indre forholda i landet og forholdet til andre land, hvordan vi skal hamle opp med nye imperialistiske intriger, og så videre. Alt dette er utmerka, og har stor oppdragelsesverdi.

For tida diskuterer hele verden den kinesiske revolusjonen og den amerikanske hvitboka. Dette er ikke tilfeldig, det viser hvor viktig den kinesiske revolusjonen er i verdenshistoria. Når det gjelder oss kinesere, har vi i det store og hele seira i revolusjonen vår, men det er lenge sia vi har hatt høve til å drøfte grundig sambandet mellom denne revolusjonen og de forskjellige kreftene hjemme og i utlandet. Vi trenger slike diskusjoner, og nå har diskusjonen av den amerikanske hvitboka

gitt oss et høve. Vi hadde ikke høve til slike diskusjoner før fordi vi ikke hadde vunnet grunnleggende seier i revolusjonen, fordi kinesiske og utenlandske reaksjonære hadde avskåret storbyene fra folkets frigjorte områder og fordi utviklinga av revolusjonen ennå ikke hadde blitt lagt en del sider i motsigelsene. Nå er situasjonen en annen. Størsteparten av Kina er frigjort, alle sidene i de indre og ytre motsigelsene er blitt lagt, og akkurat nå har De forente stater gitt ut hvitboka. Dermed har vi fått høve til slike diskusjoner.

Hvitboka er et kontrarevolusjonært dokument som åpent viser den imperialistiske intervensjonen til De forente stater i Kina. I så måte har imperialismen gått bort fra sin normale praksis. Den store seierrike kinesiske revolusjonen har tvunget en del eller en fraksjon i den amerikanske imperialistkikken til å svare på angrepa fra en annen fraksjon ved å offentliggjøre en del autentisk materiale om sine egne aksjoner mot det kinesiske folket og til å trekke reaksjonære slutninger på grunnlag av dette materialet, for ellers kunne den ikke ha holdt seg ved makta. Den kjensgjerninga at de har offentliggjort en del av dette materialet istedenfor å holdt det hemmelig, er et tegn på at imperialismen har gått bort fra sin normale praksis. Helt til for få uker sia, før hvitboka blei offentliggjort, hadde regjeringene i imperialistlanda aldri fortalt om den kontrarevolusjonære virksomheten sin i erklæringene eller de offisielle dokumentene sine, trass i at de dreiv med det daglig. Isteden fylte eller krydra de dem med svada om menneskekjærlighet, rettferdighet og moral. Dette gjelder fortsatt for den britiske imperialismen, en gammel ringrev når det gjelder svindel og bedrageri, og flere andre små imperialistland. Siste skudd på stammen, de nevrotiske oppkomlingene i den amerikanske imperialistgruppa — Truman, Marshall, Acheson, Leighton Stuart og andre, blir på den ene sida bekjempa av folket og på den andre sida av en annen fraksjon innafor sin egen leir. De har funnet det nødvendig og formålstjenlig å offentliggjøre en del (men ikke alt) av den kontrarevolusjonære virksomheten sin for å diskutere med motstanderne sine innafor sin egen leir om hvilken form for kontrarevolusjonær taktikk som er den klokeste. På det viset har de prøvd å overbevise motstanderne sine slik at de kan fortsette med å bruke det de mener er den klokeste kontrarevolusjonære taktikken. To kontrarevolusjonære fraksjoner har konkurrert med hverandre. Den ene sa: «Metoden vår er den beste.» Den andre sa: «Vår er den beste.» Da striden var på det heftigste, la plutselig den ene av fraksjonene kor-

ta på bordet og avslørte mange av de tidligere yndlingsknepa sine — og dermed fikk vi hvitboka.

På det viset er hvitboka blitt lærestoff for det kinesiske folket. I mange år trudde ei rekke kinesere (på et tidspunkt svært mange) bare halvvegs på det vi kommunister sa i ei rekke spørsmål, framfor alt når det gjaldt imperialismen og sosialismen. De tenkte: «Kanskje det ikke er sånn.» Etter 5. august 1949 har situasjonen endra seg. For Acheson ga dem ei lekse, og han snakka som amerikansk utenriksminister. En del av opplysningene og slutningene hans stemmer overens med det vi kommunister og andre progressive har sagt. Straks dette skjedde, var folk nødt til å tru oss, og mange fikk opp øynene — «Så, det var virkelig slik!»

Acheson begynner følgeskrivet sitt til Truman med historia om hvordan han lagde hvitboka. Hvitboka hans, sier han, er forskjellig fra alle andre, og er svært objektiv og svært ærlig:

Dette er et ærlig vitnesbyrd om en uhyre innfløkt og svært ulykkelig periode i livet til et stort land, som De forente stater lenge har vært knytta til med nære vennskapsband. Ikke noe tilgjengelig materiale er utelatt fordi det inneholder kritiske utsagn om politikken vår eller kan bli grunnlag for kritikk i framtida. Den indre styrken i systemet vårt ligger i at regjeringa er lydhør overfor en opplyst og kritisk folkeopinion. Det er nettopp en slik opplyst og kritisk folkeopinion som totalitære regjeringer, enten de er høyreorienterte eller kommunistiske, ikke kan tåle og ikke tillater.

Det fins visse band mellom det kinesiske og amerikanske folket. Gjennom felles anstrengelser kan disse banda utvikle seg til «nære vennskapsband» i framtida. Men de hindringene som de kinesiske og amerikanske reaksjonære har lagt i vegen, har hemma og hemmer fortsatt utviklinga av disse banda. Dessuten har de reaksjonære i begge landa fortalt folket sitt mange løgner og brukt mange skitne knep, det vil si spredt mye ondsinna propaganda og gjort mange dårlige handlinger, og derfor er banda mellom de to folka langt fra nære. Det Acheson kaller «nære vennskapsband» er banda mellom de reaksjonære i de to landa, ikke mellom folka. Her er Acheson verken objektiv eller ærlig, han blander sammen forholdet mellom de to folka og forholdet mel-

lom de reaksjonære. For folka i de to landa er seieren i den kinesiske revolusjonen og nederlaget for de kinesiske og amerikanske reaksjonære det gledeligste som noen gang har hendt, og den tida vi lever i nå, den lykkeligste i deres liv. Og omvendt: Det er bare for Truman, Marshall, Acheson, Leighton Stuart og andre amerikanske reaksjonære og for Chiang Kai-shek, H. H. Kung, T. V. Soong, Chen Li-fu, Li Sung-jen, Pai Chung-hsi og andre reaksjonære i Kina at det i sannhet er «en uhyre innfløkt og svært ulykkelig periode» i deres liv.

I vurderinga si av folkeopinionen, har Acheson blanda sammen folkeopinionen til de reaksjonære og folkeopinionen til folket. Achesonene er overhodet ikke lydhøre overfor folkeopinionen til folket, overfor den er de både blinde og døve. I årevis har de vendt det døve øret til den motstanden som folket i De forente stater, Kina og resten av verden har uttrykt mot den reaksjonære utenrikspolitikken til den amerikanske regjeringa. Hva mener Acheson med «en opplyst og kritisk folkeopinion»? Ingenting annet enn en mengde propagandaredskaper som for eksempel avisene, nyhetsbyråene, tidsskriftene og kringkastingsstasjonene som blir kontrollert av de to reaksjonære partiene i De forente stater, republikanerne og demokratene, og som spesialiserer seg på å fabrikere løgner og trusler mot folket. Om disse tingene sier Acheson helt riktig at kommunistene «ikke kan tåle og ikke tillater» dem (det gjør ikke folket heller). Det er grunnen til at vi har stengt de imperialistiske informasjonskontorene, forbudt de imperialistiske nyhetsbyråene å sende meldingene sine til de kinesiske avisene, og tatt fra dem friheten til å fortsette med å forgifte det kinesiske folkets sjel på kinesisk jord.

Påstanden om at ei regjering som blir leda av kommunistpartiet er ei «totalitær regjering», er også en halvsannhet. Det er ei regjering som utøver diktatur over de kinesiske og utenlandske reaksjonære og som ikke gir noen av dem frihet til å fortsette den kontrarevolusjonære virksomheten sin. De reaksjonære blir sinte og hyler: «Totalitær regjering!» Dette holder avgjort helt stikk når det gjelder den makta folke-regjeringa bruker for å undertrykke de reaksjonære. Denne makta er nå slått fast i programmet vårt, og den kommer også til å bli forankra i grunnloven. Like så lite som et seierrikt folk kan klare seg uten mat og klær, kan det klare seg uten denne makta et eneste øyeblikk. Den er en utmerka ting, en beskyttende amulett, et magisk våpen og vi må ikke under noen omstendigheter kaste den over bord før imperialismen i ut-

landet og klassene i Kina er avskaffa grundig og fullstendig. Jo mer de reaksjonære hyler «totalitær regjering», jo mer opplagt blir verdien av denne skatten. Men bemerkninga til Acheson er også halvvegs gal. For folkemassene er ikke ei regjering som representerer folkets demokratiske diktatur og blir leda av kommunistpartiet, ei diktatorisk eller eneveldig regjering, den er demokratisk. Det er folkets egen regjering. De som arbeider i denne regjeringa må respektere og lyde folkets røst. Samtidig er de folkets lærere, og de underviser folket ved hjelp av metoden med sjølskolering og sjølkritikk.

Når det gjelder det Acheson kaller «høyreorienterte totalitære regjeringer», har den amerikanske regjeringa stått på førsteplass i verden blant slike regjeringer etter at de fascistiske regjeringene i Tyskland, Italia og Japan blei knust. Alle borgerlige regjeringer, også regjeringene til de tyske, italienske og japanske reaksjonære som blir beskytta av imperialismen, tilhører denne typen regjeringer. Tito-regjeringa i Jugoslavia er nå blitt med i denne banden. Den amerikanske og den britiske regjeringa tilhører den typen regjeringer, der borgerskapet, og bare den klassen, utøver diktatur over folket. Denne typen regjering står i motsetning til ei folkeregjering på alle vis, og den praktiserer såkalt demokrati for borgerskapet, men diktatur overfor folket. Regjeringene til Hitler, Mussolini, Tojo, Franco og Chiang Kai-shek la bort sløret av borgerlig demokrati eller brukte det aldri. Grunnen var at klassekampen i disse landa var svært innbitt, og derfor mente de det var gunstig å legge bort dette sløret eller aldri bruke det, slik at heller ikke folket kunne gjøre bruk av det. Den amerikanske regjeringa hyller seg fortsatt inn i demokratiets slør, men de amerikanske reaksjonære har klipt det ned til en liten lapp, og det er blitt svært falma. Det er ikke slik det var på Washingtons, Jeffersons og Lincolns tid.² Grunnen er at klassekampen er blitt heftigere. Når klassekampen blir enda heftigere, kommer det amerikanske demokratiets slør uunngåelig til å bli tatt av vinden.

Som alle ser, gjør Acheson svært mange feil straks han åpner kjeften. Det er ikke til å unngå, for han er reaksjonær. Når det gjelder spørsmålet om hvor «ærlig» hvitboka er, mener vi at den både er og ikke er ærlig på samme tid. Achesonene er ærlige når de trur at ærlighet kan gagne det partiet eller den fraksjonen de er med i. Ellers er de det ikke. Å late som en er ærlig, er en krigslist.

NOTER

1. En kommentar fra redaksjonen i Hsinhua nyhetsbyrå som blei offentliggjort 12. august 1949.

2. George Washington (1732—99), Thomas Jefferson (1743—1826) og Abraham Lincoln (1809—65) var kjente borgerlige statsmenn i den første delen av historia til De forente stater. Washington var øverstkommanderende for den revolusjonære hæren til koloniene under den amerikanske uavhengighetskrigen (1775—83), og den første presidenten i De forente stater. Jefferson utarbeidde den amerikanske uavhengighetserklæringa, og blei president i De forente stater. Lincoln gikk inn for å avskaffe negerslaveriet i De forente stater, og mens han var president, leda han krigen mot slaveeierne i sørstatene (1861—65). I 1862 kunngjorde han at negerslaveriet var avskaffa.

«VENNSKAP» ELLER AGGRESJON?

30. august 1949

For å forsvare aggresjon gnåler Dean Acheson om «vennskap» og kommer drassende med en mengde «prinsipper».

Acheson sier:

Interessen til folket og regjeringa i De forente stater for Kina går langt tilbake i historia vår. Trass i den avstanden og de store forskjellene i bakgrunn som skiller Kina og De forente stater, har det vennskapet vi føler for dette landet alltid blitt forsterka av religiøse, filantropiske og kulturelle band som har knytta de to folka sammen, og det har blitt stadfesta av mange velvillige handlinger i løpet av mange år. For eksempel brukte vi skadeerstatningene etter Bokser-opprøret til å utdanne kinesiske studenter. Under den andre verdenskrigen avskaffa vi eksteritorialretten, og under og etter krigen ga vi omfattende hjelp til Kina. Historia viser at De forente stater konsekvent har fulgt og fortsatt følger grunnprinsippene i utenrikspolitikken vår overfor Kina, som omfatter den åpne dørs politikk, respekt for Kinas administrative og territoriale integritet og motstand mot all slags utenlandsk herredømme i Kina.

Acheson ljuger frekt når han framstiller aggresjon som «vennskap».

Historia om den imperialistiske aggresjonen til De forente stater mot Kina fra 1840, da de amerikanske imperialistene hjalp britene i opiumskrigen, og fram til det kinesiske folket kasta dem ut av Kina, må framstilles i ei kortfatta lærebok for den kinesiske ungdommen. De forente stater var et av de første landa som tvang Kina til å gi eksteritorialrett¹ — noe Wanhia-avtalen² fra 1844 beviser. Det var den første

avtalen som blei undertegna mellom Kina og De forente stater, og hvitboka viser til den. I nettopp denne avtalen tvang De forente stater Kina til å godta amerikansk misjonsvirksomhet, og dessuten tvang de gjennom slike vilkår som at fem havner skulle åpnes for handel. I en svært lang periode la USA-imperialismen større vekt enn noe annet imperialistland på åndelig aggresjon, som spente fra religiøs til «filantropisk» og kulturell virksomhet. Statistikken viser at investeringene til amerikanske misjonsorganisasjoner og «filantropiske» organisasjoner i Kina til sammen var på 41 900 000 amerikanske dollar. 14,7 prosent av midlene til misjonsorganisasjonene gikk til helsevesenet, 38,2 til utdanning og 47,1 til religiøs virksomhet.³ Mange kjente utdanningsinstitusjoner i Kina blei oppretta av amerikanere, for eksempel Yenching-universitetet. Den medisinske unionshøgskolen i Peking, Huei Wen-høgskolene, St. John-universitetet, Nanking-universitetet, Soochow-universitetet, Den kristne høgskolen i Hangchow, Hsiangya medisinske høgskole, Unionsuniversitetet for Vest-Kina og Lingnan-universitetet.⁴ Det var på dette feltet Leighton Stuart skaffa seg et navn, det var slik han blei amerikansk ambassadør i Kina. Acheson og kompani veit hva de snakker om, og det fins grunnlag for erklæringa hans om at «det vennskapet vi føler for dette landet har alltid blitt forsterka av religiøse, filantropiske og kulturelle band som har knytta de to folka sammen». Vi får høre at det bare var for å «forsterke vennskapet» at De forente stater arbeidde så hardt og målbevisst for å drive disse foretaka i 105 år etter at avtalen i 1844 blei undertegna.

Deltakelsen i de felles styrkene til de åtte maktene for å slå ned Kina i 1900, utpressinga av «skadeerstatningene etter Bokser-opprøret» og den seinere bruken av disse midlene «for å utdanne kinesiske studenter» slik at en kunne drive åndelig aggresjon — dette er også å rekne som uttrykk for «vennskap».

Trass i at eksteritorialretten blei avskaffa, blei den hovedskyldige i voldtekten mot Shen Chung frikjent og satt på frifot av det amerikanske marinedepartementet da han kom tilbake til De forente stater⁵ — dette er også å rekne som uttrykk for «vennskap».

«Hjelp til Kina under og etter krigen» på til sammen 4,5 milliarder amerikanske dollar ifølge hvitboka, men på over 5,914 milliarder ifølge våre egne beregninger, blei gitt for å hjelpe Chiang Kai-shek til å slakte ned flere millioner kinesere — dette er også å rekne som et uttrykk for «vennskap».

All den «vennskapen» som de amerikanske imperialistene har vist Kina de siste 109 åra (sia 1840 da De forente stater samarbeidde med Storbritannia i opiumskrigen), og særlig den store «vennskaps»-handlinga med å hjelpe Chiang Kai-shek til å slakte ned flere millioner kinesere de siste åra — alt dette hadde ett formål, nemlig å vise at De forente stater «konsekvent har fulgt og fortsatt følger grunnprinsippene i utenrikspolitikken vår overfor Kina, som omfatter den åpne dørs politikk, respekt for Kinas administrative og territoriale integritet og motstand mot all slags utenlandsk herredømme i Kina».

De forente stater hadde ikke noe annet mål med å drepe flere millioner kinesere enn for det første å fortsette den åpne dørs politikk, for det andre å respektere den administrative og territoriale integriteten til Kina, og for det tredje å gå mot alt slags utenlandsk herredømme i Kina.

I dag er det bare på noen små landstriper som Kanton og Taiwan at det fortsatt fins dører som er åpne for Acheson og kompani, og det er bare på disse stedene at det første av disse hellige prinsippene «fortsatt blir fulgt». Andre steder, i Shanghai for eksempel, var døra åpen etter frigjøringa, men nå bruker en eller annen amerikanske krigsskip og de store kanonene deres for å gjennomføre det langtfra hellige prinsippet om den blokkerte døra.

I dag er det bare på noen små landstriper, som for eksempel Kanton og Taiwan, at prinsippet om administrativ og territorial «integritet» «fortsatt blir fulgt», takket være det andre hellige prinsippet til Acheson. Ingen andre steder har hellet med seg, og administrasjonen og territoriet har falt fra hverandre.

I dag er det bare på steder som Kanton og Taiwan at «motstanden» fra Acheson og kompani har utryddet alt «utenlandsk herredømme» seierrikt, medrekna amerikansk herredømme, takket være det tredje hellige prinsippet til Acheson. Derfor har kineserne fortsatt herredømmet på slike steder. Resten av Kina — en blir på gråten av å høre om det — har gått helt tapt. Det er fullstendig under herredømmet til utlendinger, og kineserne her har blitt slaver alle som én. Så langt i skrevet sitt har ikke Hans Eksellense Dean Acheson hatt tid til å antyde hvilket land disse utlendingene kommer fra, men det blir klart etter som en leser videre, så det er ikke noen grunn til å spørre om det.

Er ikke-innblanding i de indre forholda i Kina også et prinsipp? Det er det trulig ikke, for Acheson har ikke sagt det. Slik er logikken til de

amerikanske mandarinene. Alle som leser hele følgeskrivet fra Acheson kan skrive under på at logikken hans er overlegen.

NOTER

1. «Eksterritorialrett» betyr her konsulær domsmyndighet. Det var ett av aggresjonsprivilegiene som imperialistene pressa seg til i Kina. Under såkalt konsulær domsmyndighet var ikke statsborgere fra imperialistiske land som bodde i Kina, underlagt kinesisk lov. Når de begikk forbrytelser eller var saksøkt i sivile søksmål, kunne de bare stilles for en konsulær domstol fra sitt eget land, og den kinesiske regjeringa kunne ikke gripe inn.

2. «Wanghia-avtalen» var den første urettferdige avtalen som blei undertegna som følge av amerikansk aggresjon mot Kina. De forente stater utnytt Kinas nederlag i opiumskrigen og tvang Ching-dynastiet til å undertegne denne avtalen, som også blei kalt «den kinesisk-amerikanske avtalen om å åpne fem havner for handel», i landsbyen Wanghia nær Macao i juli 1844. De trettifire artiklene i avtalen slo fast at De forente stater skulle få de samme rettighetene og privilegiene som Storbritannia fikk gjennom Nanking-avtalen og tilleggsbestemmelsene i den, også konsulær domsmyndighet.

3. Se C. F. Remer, *Utenlandske investeringer i Kina*, kapittel 15.

4. Yenching-universitetet lå i Peiping, Huei Wen-høgskolene i Peiping og Nanking, St. John-universitetet i Shanghai, Hsiangya medisinske høgskole (Kinas Yale) i Changsha, Unionsuniversitetet for Vest-Kina i Chengtu og Lingnan-universitetet i Kanton.

5. Korporal William Pierson og andre amerikanske marinesoldater voldtok Shen Chung, en kvinnelig student ved Peking-universitetet, i Peiping den 24. desember 1946. Dette vakte voldsom harme blant folket i hele landet mot voldshandlingene til de amerikanske styrkene. Kuomintang-regjeringa ga blaffen i protestene fra folket, og i januar 1947 utleverte de den hovedskyldige, Pierson, til amerikanerne, slik at de kunne behandle saka som de fant det for godt. I august frikjente og løslot det amerikanske marinedepartementet denne forbryteren.

SAMMENBRUDDET FOR DEN IDEALISTISKE HISTORIEOPPFATNINGA

16. september 1949

Kineserne burde takke Acheson, talsmannen for det amerikanske borgerskapet, for at han ettertrykkelig har innrømt at De forente stater ga penger og våpen og Chiang Kai-shek stilte soldater til å kjempe for De forente stater og slakte ned det kinesiske folket, og fordi han dermed har gitt kinesiske progressive bevis som de kan bruke for å overbevise de tilbakeliggende elementene. Som dere ser, har Acheson sjøl innrømt at det var USA-imperialismen som planla og organiserte den store blodige krigen de siste par åra, som kosta flere millioner kinesere livet. Kineserne bør også takke Acheson fordi han har erklært åpent at De forente stater har til hensikt å rekruttere såkalte «demokratiske indivudualister» i Kina, organisere en amerikansk femtekolonne og styrte folke-regjeringa under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti. Dette har vekt kineserne, særlig dem som er litt liberalistisk farga, og de lover hverandre å ikke la seg lure av amerikanerne. Alle er på vakt mot de fordekete intrigene fra USA-imperialismen. Men framfor alt bør kineserne takke Acheson fordi han har fabrikkert ville eventyr om moderne kinesisk historie. Han har akkurat den samme historieoppfatninga som en del av de kinesiske intellektuelle, nemlig den borgerlige idealistiske historieoppfatninga. Å gjendrive Acheson kan derfor komme mange kinesere til gode og utvide horisonten deres. Og de som har den samme, eller på visse områder den samme oppfatninga som Acheson, kan ha enda større nytte av dette.

Hvilke ville påstander er det så Acheson kommer med om moderne kinesisk historie? Først prøver han å forklare den kinesiske revolusjonen ut fra de økonomiske og ideologiske forholda i Kina. Her har han fortalt mange myter.

Acheson sier:

I løpet av det attende og nittende hundreåret fordobla folketallet i Kina seg, og dette skapte et press på jorda som den ikke kunne tåle. Det første problemet som alle kinesiske regjeringer må ta stilling til, er hvordan den skal fø denne befolkninga. Til nå har ingen lyktes. Kuomintang prøvde å løse problemet ved å vedta mange lover om jordreform. Noen av disse lovene har slått feil, andre er blitt oversett. Den vanskelige situasjonen som den nasjonale regjeringa er i i dag, skyldes for en stor del at den har mislykkes med å sørge for nok mat i Kina. En stor del av propagandaen til de kinesiske kommunistene består i løfter om at de skal løse jordspørsmålet.

For kinesere som ikke tenker klart, ser dette truverdig ut. Altfor mange munner, altfor lite mat — derfor revolusjon. Kuomintang har ikke greid å løse dette problemet, og det er ikke sannsynlig at kommunistpartiet kommer til å greie å løse det heller. «Til nå har ingen lyktes.»

Skyldes revolusjoner overbefolkning? Det har vært mange revolusjoner, i gammel og ny tid, i Kina og i utlandet. Skyldtes alle overbefolkning? Skyldtes de mange revolusjonene i Kina de siste par tusen åra også overbefolkning? Skyldtes den amerikanske revolusjonen mot Storbritannia for 174 år sia¹ også overbefolkning? De historiske kunnskaperne til Acheson er lik null. Han har ikke engang lest den amerikanske uavhengighetserklæringa. Washington, Jefferson og andre gjorde revolusjon mot Storbritannia fordi britene undertrykte og utbytta amerikanerne, ikke på grunn av overbefolkning i Amerika. Hver gang det kinesiske folket styrta et føydalt dynasti, skyldtes det at det føydale dynastiet undertrykte og utbytta folket, ikke overbefolkning. Russerne gjennomførte Februarrevolusjonen og Oktoberrevolusjonen på grunn av undertrykkinga og utbyttinga fra tsaren og det russiske borgerskapet, ikke på grunn av overbefolkning. Den dag i dag er det nemlig et stort overskudd på jord i Russland i forhold til folketallet. Mongolia har veldige jordområder og er tynt befolka. Her ville en revolusjon være utenkelig ut fra tankegangen til Acheson, og likevel var det revolusjon her for ei tid sia.²

Ifølge Acheson fins det ingen utveg for Kina. Ei befolkning på 475 millioner betyr et «press på jorda som den ikke kan tåle», og situasjo-

28. — Mao: Verker i Utvalg 4.

nen er håpløs, uansett revolusjon eller ikke. Acheson setter stor lit til dette. Sjøl om han ikke åpent har gitt uttrykk for dette håpet, har ei rekke amerikanske journalister ofte lagt det for dagen — gjennom påstanden om at Kinas Kommunistiske Parti ikke kan klare å løse de økonomiske problemene i Kina, at det alltid vil herske kaos i Kina og at landets eneste utveg er å leve av amerikansk mjøl, det vil si bli en amerikansk koloni.

Hvorfor lyktes ikke revolusjonen i 1911, og hvorfor løste den ikke problemet med å fø befolkninga? Fordi den bare styrta Chingdynastiet, men ikke knuste den imperialistiske og føydale undertrykkinga og utbyttinga.

Hvorfor lyktes ikke nordekspedisjonen i 1926—27, og hvorfor løste den ikke problemet med å fø befolkninga? Fordi Chiang Kai-shek sveik revolusjonen, kapitulerte for imperialismen og blei høvding for kontrarevolusjonen som undertrykte og utbytta kineserne.

Er det sant at «ingen har lyktes til nå»? Fins problemet med å «fø befolkninga», som Acheson uttrykker det, fortsatt i de gamle frigjorte områdene i Nordvest-, Nord-, Nordøst- og Øst-Kina, der jordspørsmålet alt er løst? De forente stater har hatt temmelig mange spioner eller såkalte observatører i Kina. Hvorfor har de ikke snust opp dette engang? Den eneste grunnen til at problemet med arbeidsløshet, eller med å fø befolkninga, oppsto på steder som Shanghai, var den grusomme, hjerteløse undertrykkinga og utbyttinga som imperialismen, føydalismen, byråkratkapitalismen og den reaksjonære Kuomintang-regjeringa dreiv. Under folkeregjeringa kommer det bare til å ta noen få år før dette problemet med arbeidsløshet, eller med å fø befolkninga, er løst like fullstendig som i Nord- og Nordøst-Kina og andre deler av landet.

Det er utmerka at Kina har ei stor befolkning. Sjøl om folketallet i Kina blir mange ganger større, er landet fullt ut i stand til å finne ei løsning. Løsninga er produksjon. Det latterlige argumentet fra vestlige borgerlige økonomer som Malthus³ om at matproduksjonen ikke kan holde tritt med befolkningsøkninga blei tilbakevist teoretisk for lenge sia av marxister, og nå er det fullstendig tilbakevist av virkeligheten i Sovjetunionen og i de frigjorte områdene i Kina etter revolusjonene her. Revolusjon pluss produksjon kan løse problemet med å fø befolkninga. Med utgangspunkt i dette, har sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti sendt ut ordrer til partiorganisasjonene og Folkets frigjø-

ringshær i hele landet om ikke å sparke, men beholde alle tidligere funksjonærer i Kuomintang hvis de kan gjøre nyttig arbeid, og ikke er erklærte reaksjonære eller notoriske kjeltringer. Der situasjonen er svært vanskelig, skal en dele mat og husrom. De som har fått sparken, og som ikke har muligheter til å forsørge seg, skal få tilbake jobben og få et levebrød. Ifølge de samme prinsippene skal vi ta inn i hæren vår alle fra Kuomintang-styrkene som har gjort opprør og kommet over til oss. Bortsett fra de hovedskyldige, skal alle reaksjonære får en sjanse til å tjene til livets opphold, forutsatt at de viser anger.

Av alt i verden er mennesker det mest verdifulle. Så lenge det fins mennesker kan det utføres alle slags mirakler under ledelse av kommunistpartiet. Vi er erklærte motstandere av den kontrarevolusjonære teorien til Acheson. Vi trur at revolusjon kan endre alt, og at det snart kommer til å oppstå et nytt Kina med ei stor befolkning og stor rikdom på produkter, der folk lever i overflod og kulturen blomstrer. Alt svartsyn er helt grunnløst.

«Påvirkninga fra Vesten» er den andre grunnen Acheson gir for at den kinesiske revolusjonen fant sted. Acheson sier:

I mer enn tre tusen år har kineserne utvikla sin egen høytstående kultur og sivilisasjon, som nesten var urørt av påvirkning utafra. Sjøl når kineserne blei utsatt for militære erobringer, klarte de alltid å underkue og assimilere inntrengerne til slutt. Derfor var det naturlig at de kom til å se på seg sjøl som verdens midtpunkt og det høyeste uttrykket for menneskelig sivilisasjon. Så, i midten av det nittende hundreåret, brøt Vesten gjennom den hittil ugjennomtrengelige muren av kinesisk isolasjon. Disse fremmede brakte med seg pågåenhet, en makeløst utvikla vestlig teknologi og en høytstående kultur som ikke hadde fulgt med utenlandske inntrengere i Kina tidligere. Dels på grunn av disse egenskapene og dels fordi Mandsju-styret råtna opp, blei ikke vesterlendingene assimilert av kineserne. Isteden innførte de nye ideer som spilte ei viktig rolle ved å skape gjæring og uro.

For kinesere som ikke tenker klart, lyder det Acheson sier truverdig — strømmen av nye ideer fra vest førte til revolusjonen.

Hvem var revolusjonen retta mot? Det kan se ut som den var retta mot Ching-dynastiet, for «Mandsju-styret råtna opp», og det er det

svake punktet som blir angrepet. Men det Acheson sier her, stemmer ikke helt. Revolusjonen i 1911 var retta mot imperialismen. Kineserne retta revolusjonen mot Ching-regimet fordi det var en løpegutt for imperialismen. Krigen mot opiumsaggresjonen til Storbritannia, krigen mot aggresjonen fra de engelsk-franske allierte styrkene, krigen som det himmelske Taiping-kongedømmet⁴ førte mot Ching-regimet, imperialismens løpegutt, krigen mot den franske aggresjonen, krigen mot den japanske aggresjonen og krigen mot aggresjonen fra de allierte styrkene til de åtte maktene — alle sammen endte med nederlag. Derfor brøt det ut revolusjon i 1911 mot løpegutten for imperialismen, Ching-dynastiet. Det er moderne kinesisk historie fram til 1911. Hva er «påvirkning fra Vesten», som Acheson kaller det? Det er forsøket fra borgerskapet i Vesten, slik Marx og Engels uttrykte det i *Det kommunistiske partis manifest* i 1848,⁵ på å omskape verden i sitt eget bilde ved hjelp av terror. I denne påvirknings- eller omformingsprosessen trengte borgerskapet i Vesten kompradorer og lakeier som kjente til vestlige skikker. Derfor måtte de la land som Kina åpne skoler og sende studenter til utlandet. På det viset «blei det innført nye ideer» i Kina. Samtidig oppsto det nasjonale borgerskapet og proletariatet i land som Kina, bøndene blei ruinert, og det oppsto et veldig halvproletariat. På det viset skapte borgerskapet i Vesten to grupper mennesker i Østen — et lite mindretall, imperialismens lakeier, og et flertall som var mot imperialismen og som besto av arbeiderklassen, bøndene, småborgerskapet i byene, det nasjonale borgerskapet og de intellektuelle som kom fra disse klassene. Alle som tilhører flertallet er imperialismens banemenn. De blei skapt av imperialismen sjøl, og revolusjonen er deres verk. Det var ikke den såkalte strømmen av ideer fra Vesten som førte til «gjæring og uro». Det var den imperialistiske aggresjonen som provoserte fram motstand.

I lang tid under denne motstandsbevegelsen, det vil si i over sytti år fra opiumskrigen i 1840 til like før 4. mai-bevegelsen i 1919, hadde ikke kineserne noe ideologisk våpen for å forsvare seg mot imperialismen. De ideologiske våpna til den gamle stivna føydalismen var knust. De kunne ikke holde stand, og det blei klart at de hadde brutt sammen. Kineserne hadde ikke noe valg, de måtte væpne seg med ideologiske våpen og politiske oppskrifter som evolusjonsteorien, teorien om naturretten og teorien om den borgerlige republikken. Alt dette lånte de fra arsenalet fra den revolusjonære perioden til borgerskapet i Ves-

ten, imperialismens arne. Kineserne organiserte politiske partier og gjorde revolusjon, og trudde de kunne gjøre motstand mot utenlandske makter og bygge en republikk på det viset. Men alle disse ideologiske våpna viste seg å være svært skrøpelige, akkurat som de føydale ideologiske våpna. De måtte i sin tur vike. De blei trukket tilbake, og det blei klart at de hadde brutt sammen.

Den russiske revolusjonen i 1917 vekte kineserne, og de lærte noe nytt — marxismen-leninismen. I Kina blei kommunistpartiet stifta, ei epokegjørende hending. Også Sun Yat-sen gikk inn for å «lære av Russland» og for «forbund med Russland og kommunistpartiet». Kort sagt, fra da slo Kina inn på en annen veg.

Ettersom Acheson er talsmann for ei imperialistisk regjering, er det naturlig at han ikke ønsker å nevne imperialismen med ett eneste ord. Han skildrer imperialistisk aggresjon slik: «Disse fremmede brakte med seg pågåenhet ...» «Pågåenhet» — for et skjønt uttrykk! Etter at kineserne hadde lært denne «pågåenheten» å kjenne, gikk de ikke løs på Storbritannia eller De forente stater, men skapte bare «gjæring og uro» i Kina, dvs. gjennomførte revolusjoner mot imperialismen og løpeguttene for den. Men dessverre lyktes de ikke en eneste gang. Hver gang blei de slått av imperialistene, oppfinnerne av «pågåenhet». Derfor så kineserne seg om etter noe annet, og merkelig nok kunne de straks slå fast at det virka.

Det kinesiske kommunistpartiet «var blitt organisert i begynnelsen av tjueåra under ideologisk påvirkning fra den russiske revolusjonen». Her har Acheson rett. Denne ideologien var ikke noe annet enn marxismen-leninismen. Denne ideologien er umåtelig overlegen i forhold til ideologien til borgerskapet i Vesten, som Acheson kaller «en høytstående kultur som ikke hadde fulgt med utenlandske inntrengere i Kina tidligere». Det uomtvistelige beviset på hvor effektiv denne ideologien er, er at den vestlige borgerlige kulturen, som Achesonene kan skryte av og kalle en «høytstående kultur» sammenlikna med den gamle føydale kulturen i Kina, lei nederlag straks den møtte den nye marxist-leninistiske kulturen, den vitenskapelige verdensanskuelsen og teorien om samfunnsrevolusjon, som kineserne hadde tilegna seg. I det første slaget slo denne vitenskapelige og revolusjonære nye kulturen som det kinesiske folket hadde tilegna seg, krigsherrene i nord, løpeguttene for imperialismen. I det andre slaget slo den ned forsøka fra en annen løpegutt for imperialismen, Chiang Kai-shek, på å avskjære den

kinesiske rødehæren på den 25 000 li lange marsjen.⁶ I det tredje slo den den japanske imperialismen og løpegutten for den, Wang Ching-wei, og i det fjerde gjorde den endelig slutt på herredømmet til De forente stater og andre imperialistmakter i Kina, og på styret til løpeguttenes deres, Chiang Kai-shek og alle de andre reaksjonære.

Grunnen til at marxismen-leninismen har spilt ei så stor rolle i Kina etter at den blei gjort kjent her, er at samfunnsforholda i Kina krevde en slik ideologi, at den blei knytta sammen med den virkelige praksisen i folkerevolusjonen i Kina og at det kinesiske folket gjorde den til sin egen. Alle ideologier — til og med den aller beste, til og med marxismen-leninismen sjøl — virker ikke hvis den ikke blir knytta til den objektive virkeligheten og dekker objektive behov, og hvis ikke folkemassene gjør den til sin egen. Vi er historiske materialister og motstandere av historisk idealisme.

Merkelig nok «hadde den sovjetiske læra og praksisen en merkbar innflytelse på tenkninga og prinsippene til dr. Sun Yat-sen, særlig når det gjaldt økonomien og partiorganisasjonen». Hvilken virkning hadde den «høytstående kulturen» i Vesten, som Acheson og kompani er så stolte av, på dr. Sun? Det sier ikke Acheson noe om. Var det tilfeldig at dr. Sun, som brukte mesteparten av livet sitt på å finne den sannheten som skulle berge nasjonen i den vestlige borgerlige kulturen, blei skuffa til slutt og gikk over til å «lære av Russland»? Opplagt ikke. Sjølsagt var det ikke tilfeldig at dr. Sun og det lidende kinesiske folket som han var talsmann for, blei rasende over «påvirkninga fra Vesten» og beslutta seg til å danne et «forbund med Russland og kommunistpartiet» for å føre kamp på liv og død mot imperialismen og løpeguttenes for den. Her tør ikke Acheson påstå at sovjetfolket er imperialistiske angripere og at Sun Yat-sen har lært av angripere. Nå vel. Hvis Sun Yat-sen kunne lære av sovjetfolket og hvis sovjetfolket ikke er imperialistiske angripere, hvorfor kan ikke etterfølgerne hans, de kineserne som lever etter han, lære av sovjetfolket? Hvorfor blir det påstått at kineserne, med unntak av Sun Yat-sen, blir «dominert av Sovjetunionen» og at de er «Kominterns femtekolonne» og «lakeier for den røde imperialismen» bare fordi de har lært seg den vitenskapelige verdensanskuelsen og teorien om samfunnsrevolusjon gjennom marxismen-leninismen og har knytta dette sammen med Kinas særtrekk, begynt det kinesiske folkets frigjøringshær og den store folkerevolusjonen i Kina og grunnlagt en republikk som bygger på folkets demokra-

tiske diktatur? Fins det maken til overlegen logikk andre steder i verden?

Etter at det kinesiske folket lærte seg marxismen-leninismen, er det ikke åndelig passivt lenger. Det har tatt initiativet. Den perioden i moderne verdenshistorie da kineserne og den kinesiske kulturen blei sett ned på, burde tatt slutt fra det øyeblikket. Det kinesiske folkets store og seierrike frigjøringskrig og den store folkerevolusjonen har fornya og fornyer fortsatt den store kulturen til det kinesiske folket. Åndelig sett står kulturen til det kinesiske folket allerede høyere enn noen kultur i den kapitalistiske verden. La oss for eksempel ta den amerikanske utenriksministeren Acheson og hans like. De har mindre greie på det moderne Kina og den moderne verden enn en vanlig soldat i Det kinesiske folkets frigjøringshær.

Til nå har Acheson latt som om han prøvde å finne årsaker til og virkninger av hendingene i Kina, akkurat som en borgerlig professor som holder ei kjedelig forelesning. Revolusjonen i Kina skyldes for det første overbefolkning, og for det andre påvirkning fra vestlige ideer. Som dere ser, virker det som han er en forkjemper for årsaksteorien. Men seinere forsvinner sjøl dette lille grannet kjedelig falsk årsaksteori. Det eneste en finner, er en mengde uforklarlige hendinger. Helt uforklarlig sloss kineserne seg imellom om makt og penger, og hata og var mistenksomme mot hverandre. Det skjedde ei uforklarlig endring i det moralske styrkeforholdet mellom de to stridende partiene, Kuomintang og kommunistpartiet. Moralen til det ene partiet falt raskt til under null, mens moralen til det andre steig brått og blei hvitglødende. Hva er grunnen? Ingen veit. Slik er den indre logikken i den «høytstående kulturen» i De forente stater, representert ved Dean Acheson.

NOTER

1. Den borgerlige revolusjonen i 1775—83 er kjent som uavhengighetskrigen. Her kjempa folket i Nord-Amerika mot det britiske kolonistyrer.
2. I frigjøringskampen i 1921—24 dreiv det mongolske folket under ledelse av Det mongolske folkets revolusjonære parti ut bandittstyrkene til de russiske hvitegardistene og de væpna styrkene til krigsherrene i Nord-Kina, som begge blei støtta av den japanske

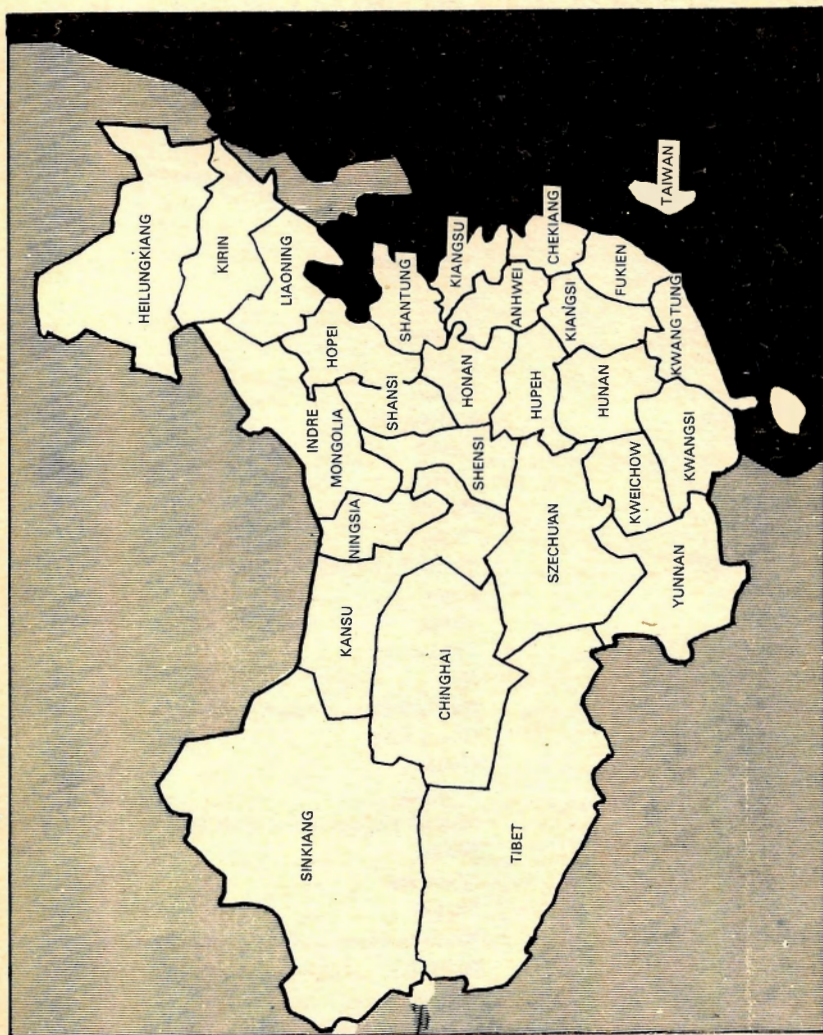
imperialismen. Det mongolske folket styrta føydalstyret i Mongolia og grunnla Folkerepublikken Mongolia.

3. T. R. Malthus (1766—1834) var pastor i den anglikanske kjerka og en reaksjonær økonom. I *Om befolkninga* (1789) skreiv han: «Hvis det ikke blir holdt i tømme ... øker folketallet i ei geometrisk rekke ... (mens) produksjonen av matvarer ... umulig kan øke raskere enn i ei aritmetrisk rekke.» Med utgangspunkt i denne vilkårlige forutsetninga, kom han fram til at all fattigdom og elendighet i menneskesamfunnet er et evig og naturgitt forhold. Ifølge han kan problemet med fattigdommen til det arbeidende folket bare løses ved å gjøre livet deres kortere, minske befolkninga eller stanse befolkningsøkninga. Han så på hungersnød, pest og krig som midler til å minske folketallet.

4. Krigen for det himmelske Taiping-kongedømmet var en revolusjonær bondekrig i midten av det 19. hundreåret mot det føydale styret og den nasjonale undertrykkinga til Ching-dynastiet. I januar 1851 starta Hung Hsiu-chuan, Yang Hsiu-ching og andre ledere av denne revolusjonen et opprør i Kwangsi, og kunngjorde at det himmelske Taiping-kongedømmet var danna. I 1852 marsjerte bondehæren gjennom Hunan, Hupeh, Kiangsi og Anhwei på veg nordover fra Kwangsi, og i 1853 tok den Nanking, den viktigste byen ved nedre Yangtse. En del av styrkene fortsatte framstøtet nordover og trengte fram til utkanten av Tientsin, en av de store byene i Nord-Kina. Men Taiping-hæren bygde ikke stabile baseområder på de stedene den okkuperte, og dessuten gjorde den ledende gruppa i hæren mange politiske og militære feil etter at den hadde gjort Nanking til hovedstad. Derfor kunne ikke Taiping-hæren stå mot stormangrepet som de kontrarevolusjonære styrkene til Ching-regjeringa satt i verk sammen med britiske, amerikanske og franske angripere. I 1864 lei den til slutt nederlag.

5. Se *Det kommunistiske partis manifest*, Forlaget Oktober 1975, kapittel I, «Borgere og proletarer». Borgerskapet «tvinger alle nasjoner til å tilegne seg borgerskapets produksjonsmåte om de ikke vil gå under. Det tvinger dem til å innføre den såkalte sivilisasjonen hos seg sjøl, dvs. bli bursjoer. Kort sagt: Det skaper seg en verden etter sitt eget bilde.»

6. I oktober 1934 starta første, tredje og femte armégruppe i den røde kinesiske arbeider- og bondehæren (det vil si rødehærens første frontarmé, også kjent som den sentrale røde arméen) fra Changting og Ninghua i Vest-Fukien og fra Juichin, Yutu og andre steder i Sør-Kiangsi, og begynte ei større strategisk forflytning. Den røde hæren tilbakela 25 000 li (12 500 kilometer) på marsjen gjennom de elleve provinsene Fukien, Kiangsi, Kwangtung, Hunan, Kwangsi, Kweichow, Szechuan, Yunnan, Sikang, Kansu og Shensi. Det gikk over fjell dekt av evig snø og sumpland uten stier, de måtte tåle umåtelige vansker og slå tilbake gjentatte forsøk fra fienden på å innringe, forfølge, hindre og avskjære dem. I oktober 1935 nådde de endelig seierrikt fram til den revolusjonære basen i Nord-Shensi.

Oversiktskart over Kina

Fra 1. januar 1979 er det innført et nytt system for å skrive kinesiske navn (pinyin-systemet). De to systemene kommer trulig til å bli brukt om hverandre ei tid framover. I Mao Tsetungs *Verker i utvalg* kommer vi fortsatt til å bruke det gamle systemet slik at skrivemåten skal bli den samme gjennom hele serien.

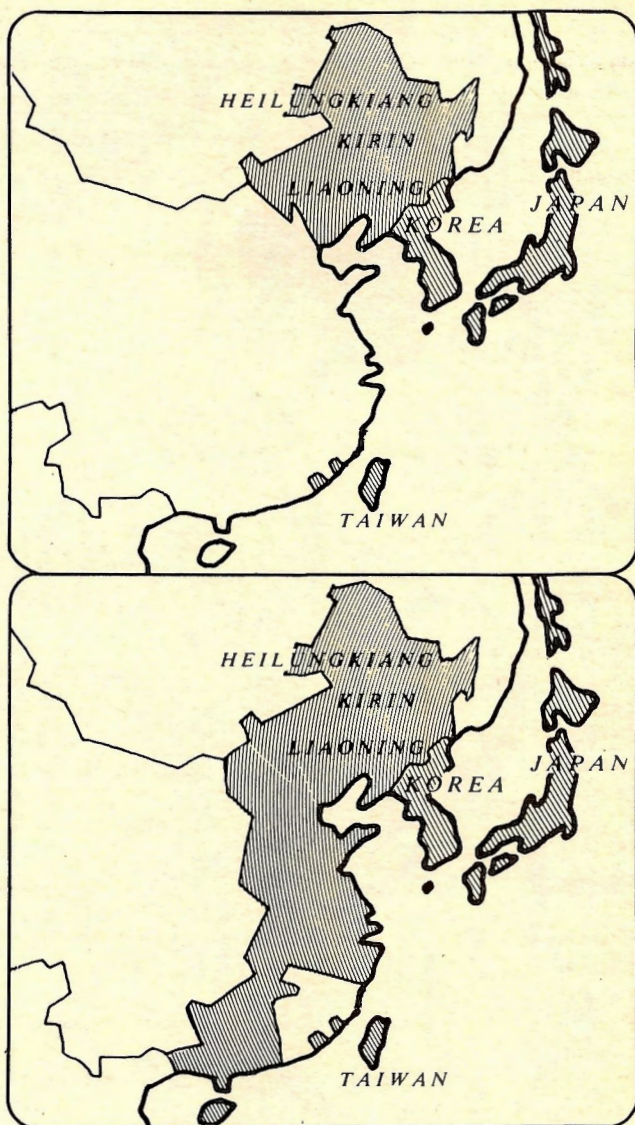
Oversikt over provinser og byprovinser med gammel og ny skrivemåte:

Gammel skrivemåte:

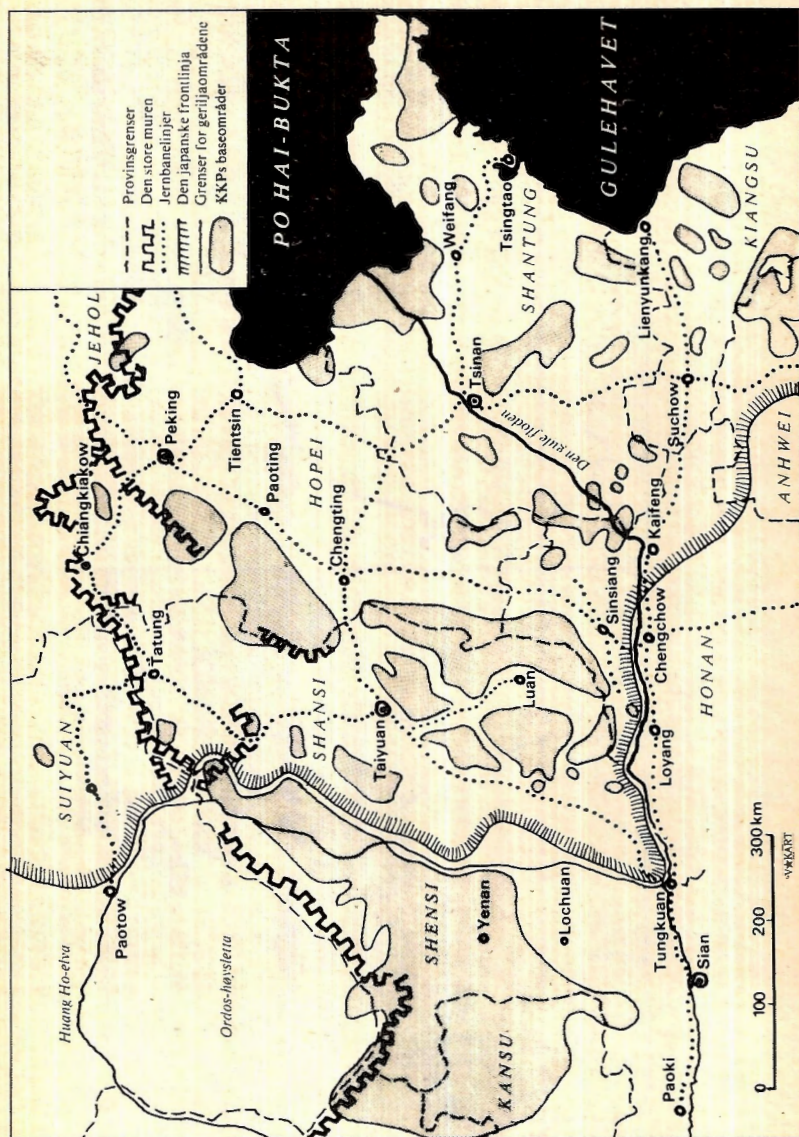
Pinyin:

Provinser:

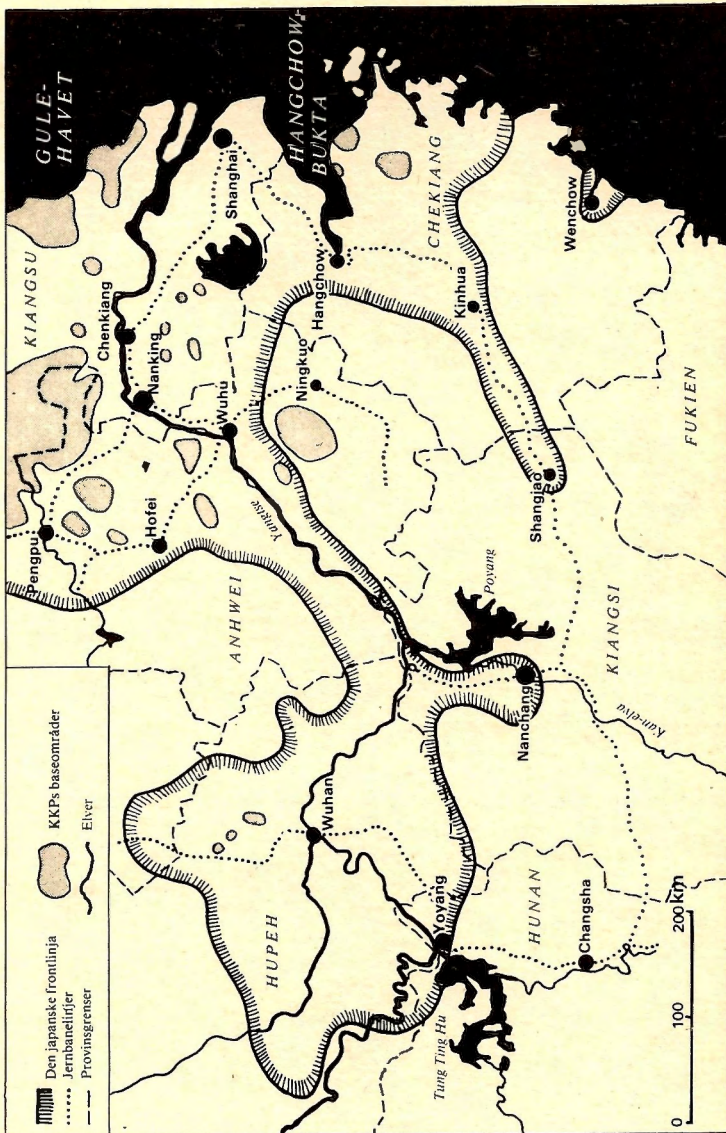
Anhui	Anhui
Chekiang	Zhejiang
Chinghai	Qinghai
Fukien	Fujian
Heilungkiang	Heilongjiang
Honan	Henan
Hopei	Hebei
Hunan	Hunan
Hupeh	Hubei
Indre Mongolia	Nei Monggol autonome område
Kansu	Gansu
Kiangsi	Jiangxi
Kiangsu	Jiangsu
Kirin	Jilin
Kwangsi	Guangxi Zhuang autonome område
Kwangtung	Guangdong
Kweichow	Guizhou
Liaoning	Liaoning
Ningsia	Ningxia Hui autonome område
Shansi	Shanxi
Shantung	Shandong
Shensi	Shaanxi
Sinkiang	Xinjiang Uygur autonome område
Szechuan	Sichuan
Taiwan	Taiwan
Tibet	Xizang autonome område
Yunnan	Yunnan
	<i>Byprovinser:</i>
Peking	Beijing
Shanghai	Shanghai
Tientsin	Tianjin

Områder som var okkupert av Japan i 1937 og 1945.

Den japanske fronten i Nord-Kina og basene bak den, 1938—45

Den japanske fronten i Sentral-Kina og basene bak den 1938—45.

Da verdenskrigen var slutt, prøvde imperialismaktene med USA i spissen å legge Kina under seg på ny. Bind 4 dekker perioden fra krigens slutt til Folkerepublikken Kinas opprettelse 1. oktober 1949. Mao Tse-tung kalte denne tida for «den tredje revolusjonære borgerkrigs periode». I fire år sto kampen mot Chiang Kai-shek — som Mao og Kinas Kommunistiske Parti vant med støtte i en krigsherja befolkning.

ISBN 82-7094-245-6

kr. 98,—

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017